Hon na ponorku

Tom Clancy

PRVNÍ DEN
Pátek 3. prosince

Rudý Říjen

Kapitán první třídy sovětského válečného námořnictva Marko Ramius byl oblečen tak, jak si to vynucovaly arktické podmínky běžné na ponorkové základně Severní flotily v Poljarném. Byl zabalen do pěti vrstev vlněné látky a nepromokavého oděvu. Špinavý vlečný člun táhl příď jeho ponorky k severu do plavební dráhy. Dok, ve kterém jeho *Rudý říjen* strávil dva nekonečné měsíce, teď byl vodou naplněná betonová krabice, jedna z mnohých, které byly speciálně postaveny, aby chránily strategické raketové ponorky před drsnými živly. Z okraje doku skupina námořníků a přístavních dělníků sledovala, jak jeho loď odplouvá, typicky ruským zarputilým způsobem: bez jediného zamávání nebo volání na rozloučenou.

„Pomalý chod vpřed, Kamarove!“ zavelel. Vlečný člun uhnul stranou. Ramius se podíval k zádi a uviděl, jak se pohnula voda rozvířená silou dvou bronzových lodních vrtulí. Velitel vlečného člunu zamával. Ramius zamával také. Vlečný člun měl jednoduchý úkol, ale provedl ho dobře a rychle. *Rudý říjen*, ponorka třídy *Tajfun*, se nyní vlastní silou pohnul směrem k hlavní plavební dráze v Kolském fjordu.

„Tamhle je *Purga*, kapitáne!“ Grigorij Kamarov ukázal na ledoborec, který je měl doprovodit na moře. Ramius kývl. Dvě hodiny, které byly zapotřebí k proplutí ven z fjordu, neprověří jeho námořnické umění, ale jeho otužilost. Foukal studený severní vítr, jiný ostatně severní vítr v téhle části světa ani být nemohl. Konec podzimu byl překvapivě mírný, ani v oblasti, kde se sníh měří na metry, nenapadl téměř žádný. Pak, před týdnem, na pobřeží u Murmanská zuřila bouře tak divoká, že se odlamovaly kusy arktického ledu. Ledoborec nebyl tak úplně zbytečný, *Purga* odklidí z cesty všechen led, který snad přes noc proudy nahnaly do plavební dráhy. Vůbec by se nehodilo, aby nejnovější sovětskou raketovou ponorku poškodil zatoulaný kus zmrzlé vody.

Vlny s ostrými vrcholky, které před sebou přes fjord hnal prudký

vítr, se začaly převalovat přes zaoblenou příď *Rudého října* a valily se dozadu k ploché palubě raketového úseku před tyčící se černou věží. Voda byla pokryta vrstvou špinavého oleje z nesčetných lodí a zanechávala na skalách kolem fjordu černý prstenec, jako by se tu vykoupal nějaký neohrabaný obr - velmi případné přirovnání, pomyslel si Ramius.

Sovětský obr se moc nestará o špínu, kterou po sobě zanechává na tváři země, zabručel si pro sebe. Námořnickému umění se naučil jako chlapec při rybolovu u pobřeží a věděl, co znamená soulad s přírodou.

„Zvyšte rychlost na třetinu," řekl. Kamarov kapitánův rozkaz opakoval clo telefonu na lodním můstku. Voda zavířila, jak se *Rudý říjen* hnul za *Purgou.* Kapitánporučík Kamarov byl navigátorem lodi, naposledy sloužil v přístavu jako lodivod pro velká bitevní plavidla rozmístěná po obou stranách širokého ústí. Dva důstojníci pozorně sledovali ozbrojený ledoborec tři sta metrů vpředu. Na zadní palubě *Purgy* podupávalo zimou několik členů posádky, jeden z nich měl na sobě bílou kuchařskou zástěru. Chtěli se podívat, jak *Rudý říjen* vypluje na svou první plavbu, a kromě toho, námořníci budou dělat cokoli, co je vytrhne z jednotvárnosti každodenních služebních povinností.

Jindy by Ramiuse popudilo, že jeho loďvyplouvá s doprovodem - plavební dráha byla široká a hluboká - dnes však tomu bylo jinak. Led mu skutečně působil starosti. Ty ale Ramiusovi působila ještě řada dalších věcí.

„Tak, kapitáne, opět vyplouváme na moře bránit *Ródinu!*" - kapitán druhé třídy Ivan Jurjevič Putin vystrčil hlavu z průlezu na palubě, samozřejmě bez dovolení jako obvykle, a hrabal se nahoru po žebříku s nemotorností suchozemce. Kapitán, navigátor a mlčící pozorovatel už i tak zaplňovali nevelký prostor řídícího stanoviště. Putin byl lodní *zampolit* - politický důstojník. Všechno, co dělal, mělo být službou Vlasti. Slovo „vlast" má pro Rusa mystický nádech a dohromady s Leninem je pro komunistickou stranu náhražkou božství.

„Tak, tak, Ivane," odpověděl Ramius s nadšením větším než ve skutečnosti cítil. „Dva týdny na moři. Dobře, že opouštíme dok, námořník má být na moři a ne uvázaný u břehu, kde se o něj otírají byrokrati a dělníci ve špinavých botách. A bude nám teplo."

„Vy tomuhle říkáte zima?" zeptal se Putin nevěřícně.

Snad už posté si Ramius říkal, že Putin je dokonalý politický

důstojník. Jeho hlas byl vždycky příliš hlasitý a jeho humor příliš afektovaný. Nikdy nedopustil, aby člověk zapomněl, kdo je. A jako každý dokonalý politický důstojník Putin snadno vzbuzoval strach.

„Už jsem na ponorkách moc dlouho, příteli. Začínám být zvyklý na slušné teploty a pevnou palubu pod nohama.“ Putinovi skrytá urážka unikla. Na ponorky byl přidělen poté, co svou první cestu na torpédoborci musel přerušit kvůli neustávající mořské nemoci, a také možná proto, že se mu nepříčil omezený prostor na ponorce - něco, s čím se řada námořníků nedokáže smířit.

„Ach, Marku Alexandroviči, v Gorkém v takovémhle dni všechno kvete.“

„A jaképak květy by to tak mohly být, soudruhu politický zástupce?“ Ramius sledoval fjord dalekohledem. V poledne slunce tak tak vystoupilo nad jihovýchodní obzor a vrhalo oranžové světlo a nachové stíny podél skalnatých stěn. „No přece sněhové vločky,“ řekl Putin s hlasitým smíchem. „V takovémhle dni obličeje dětí a žen zrůžovějí, za tebou se vznášejí obláčky dechu a vodka chutná zvlášť dobře. Ach, být tak v takovémhle dni v Gorkém!“

Ten parchant by měl pracovat pro Inturist, pomyslel si Ramius, až na to, že Gorkij je pro cizince uzavřen. Sám tam byl dvakrát. Gorkij v něm zanechal dojem typického sovětského města, plného domů na spadnutí, se špinavými ulicemi a špatně oblečenými lidmi. Tak jako ve většině sovětských měst, nejlepším ročním obdobím v Gorkém byla zima. Sníh zakryl všechnu špínu. Ramius, napůl Litevec, měl z dětství vzpomínky na lepší místo - pobřežní vesnici, jíž z dob Hansy, kdy byla založena, zůstaly řady úhledných domů.

Bylo neobvyklé, aby člen posádky sovětské válečné lodi, natož pak její velitel, nebyl ruské národnosti. Markův otec, Alexandr Ramius, byl významným členem strany, oddaný a věřící komunista, který sloužil Stalinovi věrně a dobře. Když nejprve Litvu okupovali v roce 1940 Sověti, Ramius otec pomáhal při nahánění politických disidentů, majitelů krámků, kněží i všech ostatních, kteří by mohli novému režimu působit potíže. Všechny odvezli někam, kde je čekal osud, o kterém se i sama Moskva mohla pouze domýšlet. Když o rok později na Litvu zaútočili Němci, Alexandr hrdinně bojoval jako politický komisař a později se vyznamenal v bitvě o Leningrad. V roce 1944 se vrátil s Jedenáctou gardovou armádou, aby se krvavě pomstil těm, kteří kolaborovali s Němci nebo byli z kolaborace

podezřelí. Markův otec byl pravý sovětský hrdina - a Marko se hluboce styděl za to, že je jeho syn. Nekonečně dlouhé obklíčení Leningradu podlomilo matčino zdraví, zemřela při Markově narození a on sám byl vychován v Litvě babičkou z otcovy strany, zatímco otec se naparoval na Ústředním výboru strany ve Vilniusu a čekal na vyšší funkci v Moskvě. Dočkal se jí, byl kandidátem Politbyra, když jeho život ukončil srdeční záchvat.

Markovo zahanbení nebylo úplné. Otcovo vysoké postavení mu umožnilo provést jeho nynější úmysl a on byl rozhodnut pomstit se Sovětskému svazu a tak dát zadostiučinění tisícům svých krajanů, kteří zemřeli ještě než on se narodil.

„Tam, kam plujeme, Ivane Jurjeviči, bude ještě větší zima.“ Putin poklepal kapitánovi na rameno. Je jeho náklonnost opravdová nebo hraná, letělo Markovi hlavou. Nejspíš opravdová. Ramius byl poctivý člověk a uznával, že tenhle hlučný skrček není zcela bez lidských citů.

„Proč, soudruhu kapitáne, vždycky vypadáte tak vesele, když opouštíte *Rodinu* a vyplouváte na moře?“

Ramius se za okuláry dalekohledu pousmál. „Námořník má jednu vlast, Ivane Jurjeviči, ale dvě ženy. To nikdy nepochopíte. Teď jedu za svou druhou ženou, chladnou, bez srdce, která se zmocnila mé duše.“ Ramius se odmlčel, jeho úsměv zmizel. „Teď je to má jediná žena.“

Putin je projednou zticha, uvědomil si Marko. Politický důstojník tam tehdy byl, plakal upřímně, když rakev z leštěného borového dřeva zajížděla do komory krematoria. Pro Putina smrt Natálie Bogdanovny Ramiusové byla důvodem ke smutku, ale také čin lhostejného Boha, jehož existenci jinak popíral. Pro Ramiuse to byl zločin spáchaný ne Bohem, ale státem, zbytečný, obludný zločin, který bylo třeba potrestat.

„Led,“ ozvala se hlídka.

„Plovoucí kusy ledu po pravé straně dráhy, možná něco, co se odlomilo z ledovce na východě. Proplujeme ale volně,“ řekl Kamarov.

„Kapitáne!“ Hlas z reproduktoru na můstku zněl kovově. „Zpráva ze štábu flotily.“

„Přečtěte ji!“

„Cvičný prostor volný, v blízkosti žádná nepřátelská plavidla. Pokračujte podle rozkazů. Podepsán Korov, velitel flotily.“

„Beru na vědomí,“ řekl Ramius. Reproduktor cvakl a zmlkl.

„Takže tu kolem nejsou žádní *Amerikánci.*“

„Nevěříte, co říká velitel flotily?“ zeptal se Putin.

„Doufejme, že má pravdu,“ řekl Ramius, upřímněji, než aby se to mohlo jeho politickému důstojníkovi líbit. „Vzpomeňte si ale na naše informace.“

Putin přešlápl na místě. Možná mu byla zima.

„Ty americké šestsetosmaosmdesátky, Ivane, typ *Los Angeles* - pamatujete, co jeden z jejich důstojníků řekl našemu špionovi? Že dokážou vlézt na velrybu a ojet ji dřív než jí vůbec dojde co se stalo? Zajímalo by mě, jak se KGB k téhle informaci dostala. Krásná sovětská agentka, co se vyzná ve způsobech dekadentního Západu, trochu moc kostnatá, tak jak to mají imperialisté rádi, blond vlasy...“ Kapitán pobaveně zamručel. „Možná se ten americký důstojník vytahoval a chtěl vymyslet něco, jak by s naší agentkou udělal něco podobného, co? A už měl trochu v hlavě, jako všichni námořníci. Ale stejně. Na tyhle americké *Los Angeles*, a na ty nové britské *Trafalgary*, si musíme dát pozor. Ty pro nás znamenají hrozbu.“

„Američané jsou v technice dobří, soudruhu kapitáne,“ řekl Putin, „ale žádní obři to nejsou, jejich technika není tak hrozná. *Naša lučše,*“ uzavřel. Naše je lepší.

Ramius zamyšleně kývl a pro sebe si pomyslel, že *zampoliti* by radši měli víc vědět o lodích, na kterých je strana pověřila dohledem.

„Ivane, neřekli vám rolníci kolem Gorkého, že se člověk má bát toho vlka, kterého nevidí? Ale nedělejte si zase tak moc starostí. S touhle lodí jim dáme za vyučenou.“

„Přesně tohle jsem řekl na Hlavní politické správě.“ Putin znovu poklepal Ramiuse po rameni. „ *Rudý říjen* je v nejlepších rukou!“

Ramius i Kamarov se usmáli. Ty hajzle, pomyslel si kapitán, říkat před mou posádkou, že zrovna ty musíš šířit zvěsti o mých velitelských schopnostech. Člověk, který by nezvládl ani gumový člun na stojaté vodě! Škoda, že se nedožiješ toho, abys těchhle slov litoval, soudruhu politický důstojníku, abys strávil zbytek života v gulagu za tenhle špatný úsudek. Skoro by stálo za to nechat tě naživu.

Vlnění po několika minutách zesílilo a ponorka se začala kymácet. Houpání bylo o to silnější, že stáli nahoře na můstku, a Putin si našel výmluvu, aby mohl sejít dolů. Pořád námořník s roztřesenýma nohama; Ramius se o tuhle poznámku potichu podělil s Kamarovem, který se souhlasně usmál. Tohle nevyslovené pohrdání *zampolitem*

bylo nanejvýš nesovětské.

Příští hodina utekla rychle. Jak se blížili k otevřenému moři, byla voda stále bouřlivější a doprovodný ledoborec se začal prodírat vpřed vzdouvajícími se vlnami. Ramius ho se zájmem pozoroval. Na ledoborci nikdy nebyl, celý život sloužil jen na ponorkách. Byly pohodlnější, ale i nebezpečnější; na nebezpečí však byl zvyklý, a léta zkušeností se mu nyní měla hodit.

„V dohledu mořská bóje, kapitáne," ukázal Kamarov. Bóje s červeným světlem klouzala sem a tam po vlnách.

„Řídící stanoviště, jakou měříte hloubku?" zeptal se Ramius telefonem na můstku.

„Sto metrů pod kýlem, soudruhu kapitáne."

„Zvyšte rychlost na dvě třetiny, deset stupňů vlevo." Ramius pohlédl na Kamarova. „Signalizujte na *Purgu* naši změnu kurzu, a doufejme, že se nenatočí špatným směrem."

Kamarov sáhl po malé signální lampě uložené pod výztuhou můstku. *Rudý říjen* začal pomalu zrychlovat, jeho třicet tisíc tun váhy se vzpíralo síle strojů. Vlna před přídí teď tvořila třímetrový oblouk. Vlny vytvořené člověkem ubíhaly dozadu po palubě raketového úseku a tříštily se o čelo věže. *Purga* uhnula doprava a nechala *Rudý říjen* volně proplout.

Ramius pohlédl dozadu na příkré skalnaté stěny Kolského fjordu; jejich tvary byly vymodelovány dlouhá tisíciletí před tím, než na ně začaly neúprosně tlačit tyčící se ledovce. Kolikrát se během své dvacetileté služby u Severní flotily Rudého praporu díval na tenhle výtvor podobný širokému a plochému písmenu U? Teď se dívá naposledy. Ať tak či onak, couvnout se už nedá. Jak to všechno dopadne? Ramius si přiznal, že mu na tom moc nezáleží. Možná že příběhy, které mu vyprávěla babička, byly pravdivé - o Bohu, o odměně za spravedlivý život. Doufal, že tomu tak bude - bylo by dobré, kdyby Natálie nebyla doopravdy mrtvá. V každém případě, návrat nebyl možný. V poštovním pytli, který odnesli před odplutím, nechal dopis; po tomhle už nebylo možné se vrátit.

„Kamarove, signalizujte na *Purgu:* Ponořujeme se ve -" pohlédl na hodinky, „- 13:20. Cvičení Říjnový mráz začíná podle plánu. Teď se vraťte ke svým běžným povinnostem. Vrátíme se podle časového plánu." Kamarov lampou odvysílal vzkaz. *Purga* odpověděla obratem a Ramius četl záblesky světla sám: „Jestli vás nesežerou velryby.

Mnoho štěstí, *Rudý říjne.*“

Ramius opět zvedl telefon a stiskl tlačítko pro spojení s radiovým střediskem ponorky. Stejný vzkaz dal odeslat do hlavního štábu flotily v Severomorsku. Pak oslovil řídící stanoviště: „Hloubka pod kýlem?“ „Sto čtyřicet metrů, soudruhu kapitáne.“

„Připravit k ponoření.“ Obrátil se k pozorovateli a poručil mu sejít dolů. Mladík se pohnul směrem k průlezu. Byl asi rád, že se vrátí do tepla dole, ale ještě se naposledy podíval na zamračenou oblohu a dozadu ubíhající útesy. Odplouvání na moře na ponorce bylo vždycky vzrušující a pokaždé i trochu smutné.

„Vyklidit můstek. Grigoriji, až budete dole, ujměte se řízení.“ Kamarov kývl a spustil se průlezem dolů. Kapitán zůstal sám.

Ramius naposledy pozorně obhlédl horizont. Před přídí stálo slunce, sotva viditelné, obloha měla olověnou barvu a moře bylo černé, až na bílé čepice vln. Uvažoval, zda říká světu sbohem. Kdyby tomu tak mělo být, byl by si přál, aby ten svět vypadal trochu veseleji.

Než se spustil dolů, zkontroloval přírubu průlezu, zatáhl za řetěz, kterým se uzavíral, a přesvědčil se, že automatika zavírání pracuje spolehlivě. Potom sestoupil osm metrů vnitřkem věže do tlakové části trupu a potom další dva metry do řídícího stanoviště. Námořní podporučík, *mičman*, zavřel druhý průlez a energicky otočil kolem na doraz.

„Grigoriji?“ řekl Ramius.

„Průlez zavřen,“ ozval se řízně navigátor a ukázal na kontrolní panel pro ponoření. Všechny indikační lampy zeleným světlem signalizovaly, že otvory jsou uzavřeny. „Všechny systémy propojeny a zkontrolovány. Můžeme se ponořit. Kompenzace zapojena. Vše je připraveno k ponoření.“

Kapitán ještě osobně přehlédl všechna indikační signální světla pro mechanické, elektrické a hydraulické systémy. Kývl a *mičman* otevřel víka zátěžových nádrží.

„Ponořit,“ přikázal Ramius a přešel k periskopu vystřídat Vasilije Borodina, svého *starpoma* - prvního důstojníka. Kamarov spustil poplachový signál pro ponoření a celý trup ponorky se hlučně rozechvěl mocným zvukem bzučáku.

„Naplnit hlavní zátěžové nádrže! Nastavit křídla. Sklon dolů deset stupňů,“ přikázal Kamarov a pozorně sledoval, zda každý člen posádky přesně vykonává rozkazy. Ramius napjatě naslouchal, ale

nedíval se. Kamarov byl nejlepší mladý důstojník, kterého kdy měl pod svým velením, a dávno si získal kapitánovu důvěru.

Trup *Rudého října* se naplnil syčivým hlukem vzduchu ženoucího se ven výpustními otvory zátěžových nádrží, které se začaly plnit vodou vypuzující vzduch, který předtím ponorku nadlehčoval. Napouštění trvalo dlouho, protože v ponorce bylo takových nádrží mnoho, všechny s komorami pečlivě oddělenými řadou příček. Ramius nastavil periskop dolů a viděl, jak se černá voda na krátkou chvíli změnila v pěnu.

Velení na *Rudém říjnu* bylo největším a nejlepším úkolem, který Ramius až dosud měl, ale ponorka měla jednu velkou vadu; měla mocné stroje a nový systém pohonu, který, jak doufal, oklame jak americké, tak sovětské ponorky, ale byla tak velká, že měnila hloubku jako zmrzačená velryba - pomalu k hladině a ještě pomaleji dolů.

„Periskop ponořen.“ Ramius poodešel od přístroje po chvíli, která mu připadala velmi dlouhá. „Periskop zasunout!“

„Jsme ve čtyřiceti metrech,“ řekl Kamarov.

„Vyrovnat ve sto metrech.“ Ramius nyní sledoval členy své posádky. První ponoření může otřást i zkušenými námořníky, a polovinu jeho mužstva tvořili chlapci z venkova, kteří přišli rovnou z výcvikového tábora. Trup ponorky praskal a skřípal pod tlakem okolní vody - něco, na co bylo třeba si zvykat.

Někteří z mladých členů posádky zbledli, avšak zůstali stát zpříma.

Kamarov začal s vyrovnáváním lodi ve správné hloubce. Ramius s pýchou, jako by pozoroval svého vlastního syna, sledoval, jak mladý poručík přesně vydává potřebné rozkazy. Ze všech Ramiusových důstojníků přišel na loď jako první. V řídící centrále šlo všechno podle jeho rozkazů jako na drátkách. O pět minut později ponorka zpomalila sestup v devadesáti metrech, klesla o dalších deset a zastavila se přesně v požadovaných sto metrech.

A tak to začalo.

Ramius s Pudném odešli na záď do důstojnické místnosti. Kapitán podržel politickému důstojníkovi dveře a pak je za sebou zavřel a zamkl. Na ponorku to byla prostorná místnost, nacházela se hned před lodní kuchyní, za ubikacemi důstojníků. Stěny byly zvukově izolovány a dveře měly zámek, protože konstruktéři si byli vědomi, že ne všechno, co důstojníci říkají, je nutně určeno pro uši mužstva. Byla

dost velká, aby důstojníci mohli jíst pohromadě, ačkoli vždy nejméně tři měli službu. Sejf s operačními rozkazy byl zde a ne v kapitánově kajutě, kde by se někdo mohl ocitnout sám, využít toho a pokusit se ho otevřít. Měl dva číselníky. Jednu kombinaci měl Ramius, druhou Putin; to bylo sotva nutné, protože Putin nepochybně už rozkazy znal. Znal je i Ramius, i když ne do podrobností.

Putin naléval čaj a kapitán mezitím zkontroloval svůj čas s časem na chronometru na stěně. Ještě patnáct minut, než bude moci sejf otevřít. Putinova zdvořilost ho uváděla do rozpaků.

„Dva týdny izolace na téhle lodi," pronesl *zampolit* a míchal si čaj. „Američané tohle mají na dva *měsíce*, Ivane. Ovšem, jejich ponorky jsou mnohem pohodlnější." Přes svou velikost měl *Rudý říjen* místnosti pro mužstvo o rozměrech, za které by se styděl i žalářník v gulagu. Posádku tvořilo patnáct důstojníků, kteří byli docela slušně ubytováni na zádi, a sto členů mužstva, kteří spali na palandách rozstrkaných po všech možných koutech na přídi, před prostorem s raketani. Velikost *Rudého října* byla klamná. Vnitřek jeho dvojitého trupu byl přecpaný raketami, torpédy, jaderným reaktorem s příslušenstvím, mohutným záložním dieselagregátem a blokem nikl-kadmiových baterií vně tlakové části trupu, desetkrát větším než u podobných amerických typů. Provoz a údržba plavidla byly pro tak malou posádku obrovským úkolem, i když díky rozsáhlé automatice byl *Rudý říjen* nejmodernějším ze sovětských bitevních plavidel. Možná že mužstvo pořádné palandy ani nepotřebovalo; mohli je stejně používat pouze čtyři nebo šest hodin denně. To bude pro Ramiuse výhoda. Polovina mužstva byli branci a tohle byla jejich první operační plavba; dokonce ani zkušenější členové posádky toho neuměli dost. Výkon jeho posádky, na rozdíl od posádek plavidel západních, závisel mnohem víc na jeho jedenácti *mičmanech* než na nižších důstojnících, *glavnych staršmech.* Všichni dělali - a byli k tomu speciálně vycvičeni - přesně to, co jim důstojníci přikážou. A důstojníky vybíral Ramius.

„Vy se chcete plavit dva měsíce?" zeptal se Putin.

„Už mám něco takového za sebou na ponorkách s dieselovým pohonem. Ponorka patří na moře, Ivane. Naším posláním je nahnat imperialistům strach, a to nedokážeme, když budeme většinu času trávit přivázaní v té své stodole v Poljarném, nemůžeme se však zdržovat na moři déle, protože stačí doba delší než dva týdny a

posádka ztrácí výkonnost. Za dva týdny bude z tohohle spolku dětí dav otupělých robotů.“ Tohle Ramius zahrnul do svých propočtů.

„A to že bychom vyřešili kapitalistickým přepychem?“ řekl Putin pohrdlivě.

„Pravý marxista je objektivní, soudruhu politický důstojníku,“ pronesl Ramius káravě a svůj argument si náležitě vychutnal. „Objektivně vzato, to, co nám pomáhá splnit naše poslání, je dobré, a co jeho splnění brání, je špatné. Nesnáze by měly člověku bystřit ducha a dovednosti, ne ho otupovat. Být na palubě ponorky je i tak dost, nemyslíte?“

„Ale ne pro vás, Marko,“ usmál se Putin přes svůj šálek čaje.

„Já jsem námořník, naše mužstvo ne, a většina z nich nikdy nebude. Je to dav venkovských kluků, kteří touží stát se dělníky v továrně. Musíme se přizpůsobit době, Ivane. Tihle mládenci nejsou to, co jsme bývali my.“

„To je pravda,“ souhlasil Putin. „Vy nejste nikdy spokojen, soudruhu kapitáne. Myslím, že právě lidé jako vy nás všechny dostávají kupředu.“

Oba muži věděli přesně, proč sovětské ponorky tráví tak málo času - stěží patnáct procent - na moři, a nemělo to vůbec co dělat s pohodlím. *Rudý říjen* nesl dvacet šest střel SS-N-20 Seahawk a každá z nich měla osm samostatně naváděných hlavic - MIRV - o síle 500 kilotun. Ty by stačily zničit dvě stě měst. Bombardéry z pozemních základen mohou být ve vzduchu jen několik hodin, a pak se musí vrátit zpět na základnu. Střely, odpalované z pozemních základen rozmístěných podél hlavní sovětské sítě železnic spojující východ a západ, byly vždycky tam, kam se mohly dostat ozbrojené civilní složky KGB, aby snad některého velitele raketového pluku zčistajasna nenapadlo, jakou má vlastně v konečcích prstů moc. Raketové ponorky se však přirozeně naprosto vymykaly kontrole ze země. Jejich jediným úkolem bylo zmizet.

Vzhledem k této skutečnosti se Marko divil, že vláda ponorky vůbec má. Posádka takového plavidla musela mít důvěru. A tak ponorky vyplouvaly mnohem méně často než ponorky západní, a když už vypluly, byl vždycky na palubě po boku velícího důstojníka politický důstojník, druhý kapitán, vždy připravený schvalovat každou akci.

„Myslíte, Marko, že bychom to dokázali, plavit se dva měsíce s

těmihle vesnickými hochy?“

„Mám raději napůl vycvičené hochy, jak víte. Nemají tolik co se odnaučovat. Pak je mohu vycvičit na námořníky správným způsobem - mým způsobem. Můj kult osobnosti, co?“

Putin se zasmál, když si zapaloval cigaretu. „Něco takového se už kdysi říkalo, Marko. Ale vy jste náš nejlepší učitel a vaše spolehlivost je dobře známa.“ To byla pravda. Ramius vycvičil stovky důstojníků a řadových členů posádky a vypravil je na ostatní ponorky, jejichž velitelé s nimi byli velmi spokojeni. Byl to další paradox, že někdo mohl vytvářet ducha důvěry ve společnosti, která sotva něco takového uznávala. Ovšem, Ramius byl loajální člen strany, syn hrdiny, kterého nesli ke hrobu tři členové Politbyra. Putin žertovně pohrozil prstem: „Vy byste měl být velitelem některé z našich vyšších námořních škol, soudruhu kapitáne. Váš talent by tam státu prospěl mnohem více.“

„Ale já jsem námořník, Ivane Jurjeviči - námořník, ne ředitel školy, i přes to, co se o mně říká. Moudrý člověk zná své možnosti.“ A odvážný se chopí příležitosti. Každý z důstojníků na *Rudém říjnu* s Ramiusem sloužil již dříve, kromě tří mladších poručíků, kteří uposlechnou jejich rozkazy stejně ochotně jako kterýkoli usmrkaný *matros* i jako lodní lékař, který byl k ničemu.

Chronometr odbil čtyřikrát.

Ramius vstal a navolil svou tříprvkovou kombinaci. Putin udělal totéž a kapitán krátkým pohybem ruky otevřel kruhová dvířka sejfu. Uvnitř, vedle čtyř příruček s šifrovacími klíči a zaměřovacími souřadnicemi pro rakety, byla obálka z papíru z manilského konopí. Ramius ji vyndal ven, pak dvířka zavřel a než se znovu posadil, otočil kolečky číselníku zpět.

„Tak, Ivane, co myslíte, že se praví v rozkazech?“ pronesl Ramius teatrálně.

„Abychom konali svou povinnost, soudruhu kapitáne,“ usmál se Putin.

„To jistě ano.“ Ramius rozlomil voskovou pečeť na obálce a vyňal čtyřstránkový operační rozkaz. Rychle ho přečetl. Nebyl složitý.

„Takže, máme postupovat na čtverec 54-90 a setkat se s naší útočnou ponorkou *V.K. Konovalov* - to je nová ponorka kapitána Tupoleva. Znáte Viktora Tupoleva? Ne? Viktor nás bude chránit před imperialistickými vetřelci, a my budeme čtyři dny cvičit vyhledávání a sledování, s ním v patách - pokud na to bude stačit.“ Ramius se

potichu zasmál. „Hoši ve velení útočných ponorek si ještě nespočítali, co to obnáší sledovat náš nový systém pohonu. No, ale to platí i o Američanech. Pak máme pokračovat v operaci do čtverce 54-90 a čtverců přilehlých. To by mělo Viktorovi trochu usnadnit práci.“

„Ale nenecháte ho, aby nás našel?“

„Určitě ne,“ řekl pohrdavě Ramius. „Nechat? Viktor kdysi býval mým žákem. Protivníkovi nic nedáte zadarmo, Ivane, ani při cvičení. Imperialisté to také určitě neudělají. Při tom, jak nás bude hledat, bude také nacvičovat vyhledávání jejich raketových ponorek. Myslím, že bude mít rovnocennou šanci nás najít. Cvičení probíhá v devíti čtvercích o čtyřiceti tisících čtverečních kilometrů. Uvidíme, co se naučil od té doby, co sloužil s námi - á, pravda, vy jste se mnou tenkrát nebyl. Tenkrát jsem měl *Suslova.*“

„A nejste teď zklamán?“

„Ne, to ne. Čtyřdenní cvičení s *Konovalovem* bude zajímavým rozptýlením.“ Parchante, pomyslel si, sám jsi přesně věděl předem, jaké máme rozkazy - a Viktora Tupoleva znáš, ty lháři. Už je čas.

Putin dokouřil cigaretu, dopil čaj a vstal. „Tak je mi zase dovoleno sledovat mistra kapitána při práci - jak znemožní chudáka hocha.“ Obrátil se ke dveřím. „Myslím...“

Ramius kopnutím podrazil Putinovi nohy, právě když vykročil od stolu. Když Putin padal dozadu, Ramius skočil a popadl hlavu politického důstojníka do silných rybářských rukou. Prudkým pohybem mu srazil krk dolů na ostrý kovový roh stolu. Zásah byl přesný. V témže okamžiku Ramius zatlačil Putinovi na prsa. Zcela zbytečně - s nepříjemným chňapnutím kostí se Ivanu Putinovi zlomil vaz, jeho páteř byla přeražena ve druhém obratli - dokonalý katovský chvat.

Politický důstojník neměl vůbec čas zareagovat. Nervy v celém těle pod krční částí byly okamžitě odděleny od orgánů a svalů, které ovládaly. Putin se pokusil vykřiknout, něco říci, ale ústa mu povolila a zavřela se bez jediného zvuku kromě posledního výdechu z plic. Zalapal po dechu jako ryba vyhozená na břeh, ale nebylo to nic platné. Pak zvedl k Ramiusovi oči - oči rozšířené ohromením - ve kterých nebyla ani bolest ani žádný jiný pocit, jen překvapení. Kapitán ho opatrně položil na zem.

Viděl, jak mu obličejem šlehlo poznání, pak tma. Sehnul se a nahmatal pulz. Trvalo téměř dvě minuty, než se srdce zcela zastavilo.

Když si byl Ramius jist, že jeho politický důstojník je mrtev, vzal ze stolu čajovou konvici a vylil dva šálky na podlahu; dával přitom pozor, aby trochu čaje ukáplo politickému důstojníkovi také na boty. Pak tělo zvedl na stůl a doširoka otevřel dveře.

„Doktor Petrov, okamžitě do důstojnické místnosti!“ Ošetřovna byla jen několik kroků směrem k zádi; Petrov dorazil v několika vteřinách, a s ním Vasilij Borodin, který přispěchal z řídící centrály. „Uklouzl na podlaze, jak jsem rozlil čaj,“ vyrazil ze sebe Ramius bez dechu a při tom prováděl masáž srdce. „Snažil jsem se ho zachytit, ale uhodil se hlavou o stůl.“

Petrov odstrčil kapitána stranou, tělo otočil, vyskočil na stůl a poklekl tak, aby měl Putina mezi koleny. Roztrhl mu košili a pak zkoumal Putinovy oči. Obě zornice byly rozšířené a nehybné. Doktor ohmatal Putinovi hlavu, pak se jeho ruce přesunuly dolů ke krku. Tam se zkoumavě zastavily. Doktor pomalu potřásl hlavou.

„Soudruh Putin je mrtev. Má zlomený vaz.“ Doktor uvolnil ruce a zatlačil politickému důstojníkovi oči.

„Ne!“ vykřikl Ramius. „Ještě před minutou byl naživu!“ Velící důstojník vzlykl. „Je to moje chyba. Chtěl jsem ho zachytit, ale nepodařilo se mi to. Moje chyba!“ Klesl do židle a skryl obličej v dlaních. „Moje chyba!“ plakal a potřásal hlavou, jakoby ve snaze získat zpět duševní rovnováhu. Velmi slušný herecký výkon.

Petrov položil kapitánovi ruku na rameno. „Byla to nehoda, soudruhu kapitáne. Něco takového se přihodí i zkušeným lidem. Nebyla to vaše chyba, opravdu, soudruhu.“

Ramius polohlasem zaklel ve snaze ovládnout se. „Nemůžete nic dělat?“

Petrov zavrtěl hlavou. „Ani na té nejlepší klinice v Sovětském svazu by se nedalo nic dělat. Jak je jednou porušena páteř, není žádná naděje. Smrt je okamžitá - ale i bezbolestná,“ dodal doktor chlácholivě.

Ramius se napřímil, dlouze se nadechl, obličej měl napjatý. „Soudruh Putin byl dobrý důstojník, oddaný člen strany a dobrý kamarád.“ Koutkem oka zpozoroval, jak Borodinovi škubla ústa v úšklebku. „Soudruzi, budeme pokračovat v našem poslání! Doktore Petrove, vy teď dopravíte tělo našeho soudruha do lednice. To je - hrozné, já vím, ale zaslouží si a také dostane vojenský pohřeb se všemi poctami, a vyprovodí ho členové naší posádky, jak se sluší, až

se vrátíme do přístavu.“

„Bude se to hlásit na velitelství flotily?“ zeptal se Petrov.

„To nemůžeme. Máme rozkaz přísně dodržovat radiový klid.“

Ramius podal doktorovi soubor operačních rozkazů, které měl v kapse. Ne ty, které vyňal ze sejfu. „Strana tři, soudruhu doktore.“

Petrovovi se při čtení operačních směrnic rozšířily oči.

„Raději bych to hlásil, ale naše rozkazy jsou jasné: jakmile se ponoříme, žádné vysílání za žádných okolností.“

Petrov mu podal papíry zpět. „Smůla, náš soudruh by se na tuhle plavbu těšil. Ale rozkaz je rozkaz.“

„A my ho splníme.“

„Putin by to sám jinak nechtěl,“ souhlasil Petrov.

„Borodine, dávejte pozor: teď sejmu s krku soudruha politického důstojníka klíček k panelu pro odpalování raket, jak je to v řádech,“ řekl Ramius a zastrčil klíček i s řetízkem do kapsy.

„Beru na vědomí a zapíšu to do lodního deníku,“ řekl první důstojník vážně.

Petrov přivedl svého ošetřovatele a spolu pak odnesli mrtvého dozadu na ošetřovnu, kde ho uložili do vaku se zipem. Zdravotník a dvojice námořníků pak tělo přenesli dopředu přes řídící stanoviště do raketového úseku. Vchod do lednice byl na dolní raketové palubě a námořníci pronesli mrtvolu dveřmi. Jakmile dva kuchaři vyklidili jídlo, aby pro ni udělali místo, byla pietně uložena do kouta místnosti. Mezitím doktor a první důstojník sepsali osobní věci, jednu kopii pro lodní zdravotnickou kartotéku, jednu pro lodní deník a další pro pouzdro, které se zapečetilo a zamklo na ošetřovně.

Vpředu v potemnělé řídící místnosti se Ramius ujal velení. Vydal rozkaz, aby ponorka nabrala kurz 2-9-0 stupňů, západo-severozápad. Čtverec 54-90 byl východně.

DRUHÝ DEN
Sobota 4. prosince

Rudý říjen

V sovětském válečném námořnictvu bylo zvykem, že velící důstojník oznamoval operační rozkazy a vyžadoval jejich plnění pravým sovětským způsobem. Rozkazy se pak vyvěšovaly, aby je každý viděl - a aby se jimi inspiroval - před Leninovým šálkem na lodi. Na velkých hladinových plavidlech k tomu sloužila učebna pro politické školení mužstva. Na *Rudém říjnu* to byla knihovna velikosti komory nedaleko místnosti pro důstojníky, kde byla uložena stranická literatura a další ideologické materiály určené pro mužstvo. Ramius oznamoval rozkazy a instrukce den po vyplutí, aby posádka měla možnost navyknout si na rutinní činnosti na lodi. Současně přednesl i povzbudivý projev. Jeho projevy byly vždycky dobré; měl bohatou praxi. V 08:00 hodin, když byly rozděleny dopolední služby, vstoupil do řídící centrály a z vnitřní kapsy blůzy vytáhl několik kartotéčních lístků.

„Soudruzi," začal do mikrofonu, „hovoří kapitán. Vy všichni víte, že náš milovaný přítel a soudruh, kapitán Ivan Jurjevič Putin, včera zahynul při tragické nehodě. Naše rozkazy nám nedovolují informovat o tom velitelství flotily. Soudruzi, věnujme své úsilí a práci památce našeho kamaráda Ivana Jurjeviče Putina - dobrého soudruha, čestného člena strany a odvážného důstojníka.

Soudruzi! Důstojníci a mužstvo *Rudého října!* Máme rozkazy od vrchního velení Severní flotily Rudého praporu, a jsou to rozkazy hodné této lodi a její posádky!

Soudruzi! Máme rozkaz provést poslední zkoušku našeho nového tichého systému pohonu. Máme směřovat na západ, podél Severního mysu amerického imperialistického loutkového státu, Norska, pak pokračovat na jihozápad do Atlantického oceánu. Proplujeme kolem všech imperialistických sonarových sítí, a *nebudeme* zachyceni! To bude opravdová zkouška naší ponorky a jejích schopností. Naše vlastní lodi se zapojí do rozsáhlého cvičení s cílem nás lokalizovat a současně vnést zmatek do arogantního imperialistického námořnictva.

Náš úkol, v první řadě, je nebýt zjištěni nikým. Dáme Američanům lekci o sovětské technice, na kterou hned tak nezapomenou! Naše rozkazy znějí takto: pokračovat na jihozápad, proplout podél amerického pobřeží, postavit se jejich nejnovějším a nejlepším stíhacím ponorkám a pokořit je. Budeme pokračovat k našim socialistickým bratřím na Kubě. Byl jsem tam, soudruzi, a budeme první lodí, která použije novou a supertajnou základnu pro atomové ponorky, kterou stavíme již dva roky imperialistům přímo před nosem na jižním pobřeží Kuby. Zásobovací loď pro flotilu je již na cestě, aby se tam s námi setkala.

Soudruzi! Podaří-li se nám dostat se na Kubu, aniž bychom byli imperialisty zpozorováni - a to se podaří! - důstojníci i mužstvo budou mít týden, opakuji, týden dovolené na břehu, aby mohli navštívit naše bratry - socialistické soudruhy na krásném ostrově Kuba. Byl jsem tam, soudruzi, a uvidíte, že Kuba je přesně taková, jak jste o ní četli - ráj s vlahým větříkem, palmami a soudružským, krásným přátelstvím.“ - Ramius tím měl na mysli ženy - „Potom se vrátíme do vlasti stejnou cestou. V té době, samozřejmě, už budou imperialisté vědět, kdo a co jsme, od svých tichošlápkovských špionů a zbabělého průzkumného letectva. Naším úmyslem je, aby tohle věděli, protože se vyhneme objevení i na cestě domů. Tím imperialistům ukážeme, že si nesmějí zahrávat s příslušníky sovětského námořnictva, že se dokážeme přiblížit k jejich břehům kdy se nám zachce a že musejí Sovětský svaz respektovat!

Soudruzi! Uděláme z první cesty *Rudého října* pamětihodnou událost!“

Ramius vzhlédl od své připravené řeči. Námořníci konající službu v řídící centrále si vyměňovali úsměvy. Nestávalo se často, aby sovětský námořník směl navštívit cizinu, a návštěva atomové ponorky v cizí zemi, byť spojenecké, byla téměř bezprecedentní. Navíc, pro Rusy byla Kuba stejně exotická jako Tahiti - zaslíbená země bílých písečných pláží a tmavých děvčat. Ramius věděl něco jiného. Četl v novinách *Krasnaja zvezda* i v jiných státních časopisech články o radostech služby na Kubě. Také tam byl.

Ramius vyměnil lístečky, které měl v ruce. Už jim řekl tu dobrou zprávu.

„Soudruzi! Důstojníci a mužstvo *Rudého října!“* A teď zprávu špatnou, na kterou všichni čekali. „Náš úkol nebude lehký. Vyžaduje

od nás, abychom vyvinuli co největší snahu. Musíme zachovávat absolutní rádiový klid a úkoly plnit naprosto *dokonale!* Odměna čeká pouze ty, kdo si ji opravdu zaslouží. Každý důstojník a každý člen mužstva na palubě, počínaje vaším velícím důstojníkem a až po nováčky, musí splnit svou socialistickou povinnost, a musí ji splnit dobře. Budeme-li pracovat společně, jako soudruzi a jako noví sovětští lidé, kterými doopravdy jsme, věc se podaří. Vy, mladí soudruzi, kteří jste na moři poprvé: Poslouchejte své velitele, své *mičmany* a své *staršiny.* Učte se svým povinnostem a plňte je přesně. Na téhle lodi neexistují žádné malé úkoly, žádné malé povinnosti. Odpovídáte navzájem za své životy, soudruzi. Konejte svou povinnost, plňte rozkazy, a až dokončíme tuto cestu, budou z vás praví sovětští námořníci. To je všechno.“ Ramius uvolnil palec, který držel na tlačítku mikrofonu, a vložil mikrofon zpátky do vidlice. Nebyl to špatný projev, řekl si - velká mrkev a krátká hůl.

V kuchyni na zádi nehybně stál poddůstojník, držel v ruce teplý bochník chleba a zvědavě hleděl na reproduktor na stěně. Tohle byly jiné rozkazy než se očekávalo, ne? Došlo ke změně plánu? *Mičman* ho poslal za jeho povinnostmi, usmíval se a pochechtával se při pomyšlení na týden na Kubě. O Kubě a Kubánkách toho slyšel hodně vyprávět, a těšil se, že uvidí, jestli jsou ty příběhy pravdivé.

Na centrálním stanovišti vzadu Ramius přemítal: „Rád bych věděl, jestli jsou tu někde nějaké americké ponorky?“

„To je pravda, soudruhu kapitáne,“ kývl kapitán druhé třídy Borodin, který měl službu. „Spustíme housenku?“

„Proveďte, soudruhu!“

„Všechny stroje zastavit,“ přikázal Borodin.

„Všechny stroje zastavit.“ Staršina intendant nastavil na panelu ukazatel do polohy STOP. Za okamžik byl rozkaz potvrzen na vnitřním indikátoru a po několika vteřinách duté dunění strojů umlklo. Borodin zvedl sluchátko a stiskl tlačítko do strojovny.

„Soudruhu hlavní inženýre, připravte se ke spuštění housenky.“ Housenka nebyl oficiální název pro nový pohonný systém. Jméno žádné neměl, jen číslo projektu. Přezdívku „housenka“ mu dal mladý inženýr, který se podílel na vývoji ponorky. Jak už to u takových jmen bývá, ani Ramius, ani Borodin nevěděli, proč se ujalo.

„Připraveno, soudruhu Borodine,“ ozval se za okamžik hlavní inženýr.

„Otevřít dveře vpředu a vzadu," velel dále Borodin.

Službu konající *mičman* natáhl ruku a nahoře na řídícím panelu přehodil čtyři spínače. Signální světlo nad každým z nich se změnilo z červeného v zelené. „Dveře jsou otevřené, soudruhu."

„Spusťte housenku. Pomalu zvyšujte rychlost na třicet uzlů."

„Pomalu zvyšovat na třicet uzlů, soudruhu," potvrdil inženýr.

Trup, který na okamžik ztichl, nyní vydával zvuk nový. Hluk strojů byl tišší a velmi odlišný od toho předtím. Zvuky od reaktorového soustrojí, hlavně od čerpadel, která dodávala chladicí vodu, byly téměř nepostřehnutelné. Na to, co housenka dokázala, nepotřebovala mnoho energie. Na *mičmanově* stanovišti ručička rychloměru, která klesla na pět uzlů, začala opět šplhat vzhůru. Vpředu před raketovým úsekem, v prostoru, který se jen stěží mohl vydávat za ubikaci pro mužstvo, se hrstka spáčů chvíli vrtěla na svých palandách, když zaznamenala přerušovaný dunivý hukot na zádi a hučení elektromotorů, vzdálených několik metrů a oddělených od nich tlakovou částí trupu. Už první den na moři je natolik unavil, že si hluku nevšímali a probojovávali se zpátky ke svému cennému přídělu spánku.

„Housenka pracuje normálně, soudruhu kapitáne," hlásil Borodin.

„Vynikající. Kurs dva-šest-nula, kormidelníku," přikázaal Ramius.

„Dva-šest-nula, soudruhu." Kormidelník otočil kolem doleva.

USS Bremerton

Třicet mil severovýchodně plula americká loď *Bremerton*, měla kurz dva-dva-pět a právě se vynořovala zpod plovoucího ledu. Byla to útočná ponorka třídy 688 a měla za úkol provádět elektronický výzvědný průzkum, ELINT, v Karském moři, když byla odvolána na západ k poloostrovu Kola. Vyplutí ruské raketové ponorky se neočekávalo dřív než za týden a kapitán *Bremertonu* byl z téhle poslední výzvědné buzerace značně otrávený. Byl by dorazil na místo, aby sledoval *Rudý říjen*, i kdyby vyplul tak, jak bylo v plánu. I takhle američtí akustikové sovětskou ponorku zachytili už před několika minutami, i přes to, že pluli rychlostí čtrnácti uzlů.

„Velitelské stanoviště, tady sonar."

Komandér Wilson zvedl telefon: „Velitelské stanoviště."

„Kontakt ztracen, pane. Jeho vrtule se před několika minutami

zastavily a teď se neděje nic. Něco se hýbe směrem na východ, ale raketová ponorka ztichla.“

„Dobrá. Asi se chystá k pomalé plavbě bez pohonu. Připlížíme se k ní. Neusněte tam.“ Komandér Wilson o tom přemýšlel, když dvěma kroky přešel ke stolu s námořní mapou. Dva důstojníci z bojového řídícího stanoviště, kteří právě sestavovali trasu pro kontakt, vzhlédli, aby zjistili, co tomuhle všemu říká jejich velitel.

„Být to na mně, tak popluju blízko dna a pomalu se budu stáčet doprava, někde tady.“ Wilson naznačil na mapě zhruba kruh kolem polohy *Rudého října.* „Tak se na něj tedy přilepíme. Snížíme rychlost na pět uzlů a uvidíme, jestli se k němu dostaneme a znova ho zachytíme podle hluku reaktoru.“ Wilson se obrátil k palubnímu důstojníkovi. „Snižte rychlost na pět uzlů.“

„Rozkaz, kapitáne.“

Severomorsk, SSSR

V budově Ústřední pošty v Severomorsku úředník, který třídil poštu, s kyselým výrazem sledoval, jak mu řidič nákladního auta složil na pracovní stůl velký plátěný vak a šel zpátky ke dveřím. Přijel pozdě - no, ne doopravdy pozdě, opravil se úředník, protože ten pitomec nepřijel za posledních pět let včas ani jednou. Byla sobota, a jemu se silně zajídalo, že musí být v práci. Před pár lety v Sovětském svazu zavedli čtyřicetihodinový pracovní týden; tato změna se však bohužel netýkala takových životně důležitých veřejných služeb jako je doručování pošty. A tak byl zde, pořád ještě se šestidenním pracovním týdnem - a bez příplatků! Hanba, myslel si, a říkal to často doma, když hrál s kolegy z práce karty při vodce a okurkách.

Rozvázal provázek a vak obrátil. Vysypalo se z něj plno nevelkých balíčků. Nemělo cenu spěchat. Byl teprve začátek měsíce a zatím měli týdny na to, aby přestěhovali svou dávku dopisů a balíčků z jednoho konce budovy na druhý. V Sovětském svazu každý zaměstnanec pracuje pro vládu, a platí jedno úsloví - Dokud budou naši šéfové předstírat, že nás platí, my budeme předstírat, že pracujeme.

Otevřel malý poštovní pytel a vytáhl úředně vyhlížející obálku adresovanou Hlavní politické správě válečného námořnictva v Moskvě. Úředník se zarazil a obracel obálku v prstech. Pravděpodobně přišla z některé z ponorek ze základny v Poljarném,

na opačné straně fjordu. Co asi v dopise je, dumal třídič a hrál pro sebe v duchu hru, kterou se baví poštovní úředníci na celém světě. Je to oznámení, že všechno je připraveno na konečný útok na imperialistický Západ? Seznam členů strany, kteří neplatí včas příspěvky, nebo žádost o větší příděl toaletního papíru?

Těžko říct. Posádky ponorek! Jsou to všechno primadony - dokonce i venkovští odvedenci, kteří si ještě vybírají hnůj mezi prsty u nohou, se producírují, jako by patřili ke stranické elitě.

Úředníkovi bylo dvaašedesát let. Ve Velké vlastenecké válce byl tankistou a sloužil v ochranném tankovém praporu, přiděleném ke Koněvovu Prvnímu ukrajinskému frontu. To, říkal si, byla práce pro mužského - jet do akce na velkých bitevních tancích, seskakovat a honit německé pěšáky skrývající se ve svých děrách. Když se něco mělo proti těm pacholkům udělat, také se to udělalo! A co je teď ze sovětských bojovníků? Žijí na palubách luxusních parníků se spoustou dobrého jídla a s teplými postelemi. Jediné teplé lůžko, které kdy měl, bylo nad výfukem motoru jeho tanku - a to se ještě o ně musel poprat. Bylo to šílené, co se stalo se světem. Námořníci se teď chovají jako carevničky, píšou tuny dopisů sem a tam a říkají tomu práce. Tihle rozmazlenci nevědí, co to znamená žít v tvrdých podmínkách. A ta jejich privilegia! Každé slovo, které svěřili papíru, bylo třeba doručit přednostně. Ufňukané dopisy jejich miláčkům - takových byla většina, a on aby to teď v sobotu všechno třídil, aby se to dostalo k těm jejich ženským - i když na odpověďbudou muset čekat aspoň dva týdny. Už to nebylo jako za starých časů.

Třídič obálku nedbale mrskl k balíku pošty pro Moskvu na druhém konci stolu. Dopis minul cíl a spadl na betonovou podlahu. Bude naložen na vlak až další den. Třídicí to bylo jedno. Dnes večer je hokejový zápas, největší na začátku sezóny, CSKA proti Křídlům. Vsadil si na Křídla litr vodky.

Morrow, Anglie

„Halseyův největší a obecně známý úspěch byl zároveň i jeho největším omylem. Jak vcházel ve známost jakožto hrdina, nadaný legendární útočností, zbavoval admirál pozdější generace možnosti vnímat své působivé intelektuální schopnosti a pronikavý instinkt hráče, aby -“ Jack Ryan se zamračil na svůj počítač. Tohle znělo příliš jako doktorská disertace, a on už jednu takovou udělal. Uvažoval o

tom, že celou pasáž z paměti počítače vymaže, pak se však rozhodl jinak. Musel zůstat u tohoto způsobu argumentace kvůli úvodu. Nestál za moc, ale sloužil jako vodítko pro to, co chtěl říci. Čím to je, že u knih z oboru historie jsou úvody vždycky tou nejobtížnější částí? Už tři roky pracoval na *Rybařícím námořníkovi* - autorizovaném životopise admirála flotily Williama Halseye. Téměř polovinu měl uloženu na půltuctů disket ležících vedle počítače Apple.

„Tati?“ dcera na něho vzhlížela vzhůru.

„Tak jakpak se dneska má moje maličká Sally?“

„Príma!“

Ryan ji zvedl a posadil si ji na klín. Nezapomněl při tom odsunout židli od klávesnice. Sally byla přímo posedlá hrami a vzdělávacími programy, a občas si myslela, že se může proto pustit i do Wordstaru. Jednou ho to stálo dvacet tisíc slov elektronicky zapsaného textu rukopisu. A ji to stálo výprask.

Opřela hlavu o otcovo rameno.

„Nevypadáš príma. Copak moji malou holčičku trápí?“

„Víš, tati, už jsou skoro Vánoce, a... nevím, jestli Santa Claus ví, kde jsme. Nejsme tam, co jsme byli vloni.“

„Aha, a ty se bojíš, že sem nepřijde?“

„Mhm.“

„Proč ses mě na tohle nezeptala dřív? Ovšem, že sem přijde. Slibuju.“

„Slibuješ?“

„Slibuju.“

„Tak fajn.“ Políbila otce a vyběhla z pokoje, zpátky ke kresleným filmům v „telce“, jak se tady říkalo. Ryan byl rád, že ho vyrušila. Nerad by byl zapomněl sehnat pár věcí, až odletí do Washingtonu. Kde je... aha, tady. Vytáhl ze zásuvky stolu disketu a zasunul ji do záložní diskové jednotky. Uvolnil si obrazovku a přejel na seznam věcí na Vánoce - věcí, které ještě musí sehnat. Jednoduchým příkazem si zhotovil kopii na tiskárně, kterou měl hned vedle. Odtrhl stránku a uložil ji do náprsní tašky. Tohle sobotní ráno se mu do práce nechtělo; rozhodl se, že si bude hrát s dětmi. Nakonec, ve Washingtonu stejně uvázne na celý zbytek příštího týdne.

V. K. Konovalov

Sovětská ponorka *V.K. Konovalov* se plazila nad tvrdým písečným

dnem Barentsova moře rychlostí tří uzlů. Nacházela se v severozápadním rohu čtverce 54-90 a během posledních deseti hodin pomalu plula sem a tam podél severojižní linie a čekala, až dorazí *Rudý říjen,* aby mohlo začít cvičení Říjnový mráz. Kapitán druhé třídy Viktor Alexejevič Tupolev pomalu přecházel kolem podstavce periskopu v řídící kabině své malé rychlé útočné ponorky. Čekal, až se objeví jeho patron, a doufal, že na něj nahraje pár triků. Sloužil pod Ředitelem dva roky. Byly to dobré roky, a i když mu jeho bývalý velitel připadal trochu jako cynik, zvláště pokud šlo o vztah ke straně, o Ramiusově dovednosti a odbornosti by se bez váhání vyslovil kladně.

A i o svých vlastních. Tupolev, nyní třetím rokem velitel, byl ve škole jednou z Ředitelových hvězd. Teď měl zbrusu novou loď *Alfa,* nejrychlejší ponorku, která kdy byla vyrobena. Před měsícem, když Ramius vystrojoval *Rudý říjen* po zatěžkávací zkoušce, letěli Tupolev a tři jeho důstojníci na prohlídku modelu ponorky, na kterém se zkoušel a ověřoval prototyp systému pohonu. Zkušební bazén pro dvaatřicet metrů dlouhý model s dieselelektrickým motorem se nacházel v Kaspickém moři, daleko od zraků imperialistických špionů, v krytém doku a chráněn před jejich špionážními družicemi. Při vývoji housenky přispěl svým dílem i Ramius, a Tupolev rozeznával znaky práce mistra. Dá to zabrat, najít ji. Ne že by to ale bylo nemožné. Po týdnu sledování modelu v severním cípu Kaspického moře z lodi s elektrickým pohonem, s nejlepším pasivním sonarem, který byl kdy u nich vyroben, se domníval, že objevil slabinu. Ne velkou, ale přece jen dost velkou, aby se dala využít.

Samozřejmě, záruka úspěchu tu nebyla. Soupeřil nejen se strojem, ale i s kapitánem, který mu velel. Tupolev znal tuto oblast důvěrně. Voda byla téměř dokonale izotermická, neexistovala tu prakticky žádná termální vrstva, pod kterou by se ponorka mohla skrýt. Byli dost daleko od sladké vody řek na severním pobřeží Ruska a nemuseli si dělat starosti s kapsami a stěnami s různě slanou vodou, které by narušovaly vyhledávání sonarem. *Konovalov* byl vybaven nejlepším sonarovým systémem, který Sovětský svaz až dosud vyrobil, silně napodobujícím francouzský systém DUUV-23, poněkud vylepšeným, jak říkali tovární technici.

Tupolev měl v úmyslu napodobovat americkou taktiku pomalé plavby, s rychlostí jen takovou, aby dovolovala udržovat směr, zůstat

sám dokonale tichý, vyčkávat, až mu *Rudý říjen* překříží cestu. Pak bude svou kořist sledovat v těsném závěsu a zaznamenávat veškeré změny kurzu a rychlosti; až budou po několika týdnech zápisy porovnávat, Ředitel uvidí, že jeho bývalý žák hrál svou vlastní, vítěznou hru. Bylo už načase, aby tohle někdo udělal.

„Něco nového na sonaru?“ Tupolev začínal být napjatý. Trpělivostí zrovna neoplýval.

„Nic nového, soudruhu kapitáne.“ *Starpom* ťukl na křížek na mapě, který udával polohu *Rokossovského* - raketové ponorky třídy *Delta,* kterou ve stejném výcvikovém prostoru sledovali už několik hodin. „Náš přítel stále pomalu krouží. Myslíte, že se *Rokossovskij* pokusí zamotat nám hlavu? Že by ho sem Ramius nasadil, aby nám náš úkol ztížil?“

Tohle Tupoleva také napadlo. „Možná, ale spíš ne. Tohleto cvičení organizoval sám Korov. Naše rozkazy byly zapečetěny a Markovy by měly být zapečetěny také. Ale admirál Korov je Markův blízký přítel.“ Tupolev se na chvilku zarazil, pak zavrtěl hlavou. „Ne, Korov je čestný člověk. Myslím, že Ramius postupuje co nejpomaleji, aby nás znervóznil, abychom o sobě začali pochybovat. Ví, že ho máme honit, a podle toho se zařídí. Mohl by se pokusit proniknout do čtverce z nečekaného směru - nebo nám vnutit přesvědčení, že to udělá. Vy jste pod Ramiusem nikdy nesloužil, soudruhu poručíku. Je to lišák, starý mazaný lišák. Myslím, že budeme hlídkovat tak jako teď ještě nějaké čtyři hodiny. Jestli ho do té doby nezjistíme, přesuneme se na jihovýchodní roh čtverce a budeme pokračovat do jeho středu. Ano, tak.“

Tupolev si nikdy nepředstavoval, že jeho úkol bude lehký. Až dosud žádný velitel útočné ponorky nepřivedl Ramiuse do úzkých.

Byl rozhodnut, že on bude první, a obtížnost úkolu jen potvrdí jeho zdatnost. Za rok či dva chtěl Tupolev být novým mistrem.

TŘETÍ DEN
Neděle 5. *prosince*

Rudý říjen

Rudý říjen neměl svůj vlastní čas. Pro něj slunce ani nevycházelo, ani nezapadalo a dny v týdnu měly sotva nějaký význam. Na rozdíl od hladinových lodí, na kterých se čas měnil podle času místního, se na ponorkách obvykle dodržoval čas jeden. Na amerických ponorkách to byl Zulu, čili Greenwichský čas. Pro *Rudý říjen* to byl moskevský čas, který podle normálního přepočtu byl oproti standardnímu času o hodinu napřed, aby se ušetřilo na nákladech na veřejné služby.

Ramius vešel do řídícího stanoviště dopoledne. Kurs byl nyní dva--pět-nula, rychlost třináct uzlů, ponorka plula třicet metrů nade dnem západní části Barentsova moře. Za několik málo hodin přijde podmořská proláklina a budou se moci ponořit mnohem hlouběji. Ramius nejprve prostudoval mapu, pak řady přístrojů po obou stranách místnosti. Nakonec si udělal pár poznámek do služebního deníku.

„Poručíku Ivanove!“ oslovil ostře mladšího službu konajícího důstojníka.

„Ano, soudruhu kapitáne!“ Ivanov byl nejméně zkušený důstojník na palubě, čerstvý absolvent komsomolské školy v Leningradě, bledý, hubený a dychtivě přičinlivý.

„Svolám schůzi vyšších důstojníků do důstojnické místnosti. Vy teď budete dozorčím důstojníkem. Tohle je vaše první plavba, Ivanove. Jak se vám líbí?“

„Je to lepší než jsem čekal, soudruhu kapitáne.“ Ivanov odpověděl snad s trochu větší sebedůvěrou než jakou doopravdy cítil.

„To je dobře, soudruhu poručíku. Je mým zvykem svěřovat mladým důstojníkům tolik odpovědnosti, co jen mohou zvládnout. Zatímco my vyšší důstojníci budeme mít svou týdenní politickou diskusi, vy budete velet téhle lodi! Bezpečnost lodi i její posádky spočívá na vás. Naučil jste se všechno, co potřebujete vědět, a moje instrukce jsou v knize rozkazů. Jestliže zjistíme jinou ponorku nebo loď na hladině, budete mě okamžitě informovat a ihned zahájíte

cvičný úhybný manévr. Nějaké dotazy?“

„Ne, soudruhu kapitáne!“ Ivanov stál v přísném pozoru.

„Dobrá,“ usmál se Ramius. „Pavle Iljiči, tohle vám zůstane navždy v paměti jako jeden z největších okamžiků vašeho života. Tohle já znám. Sám si ještě dobře vzpomínám na svou první službu. Nezapomeňte na své rozkazy a svou zodpovědnost!“

V chlapcových očích jiskřila pýcha. Je to moc špatné, to, co se mu stane, přemýšlel Ramius, stále ještě učitel. Při prvním pozornějším pohledu bylo vidět, že Ivanov má na to, aby byl dobrým důstojníkem.

Ramius rázně vykročil na záď k ošetřovně.

„Dobré jitro, doktore!“

„Dobré jitro i vám, soudruhu kapitáne. Už je čas na naši politickou schůzi?“ Petrov pročítal návod k obsluze nového rentgenu na ponorce.

„Ano, je, soudruhu doktore, ale já nechci, abyste tam šel. Mám pro vás něco jiného. V době, kdy vyšší důstojníci budou na schůzi, ti tři mladíci budou držet službu na řídícím stanovišti a ve strojovně.“

„Tak?“ Petrovovy oči se rozšířily. Byl na ponorce poprvé po mnoha letech.

Ramius se usmál: „Jen klid, soudruhu. Z důstojnické místnosti se do řídícího stanoviště dostanu za dvacet vteřin, jak víte, a soudruh Melechin se může ke svému drahocennému reaktoru dostat právě tak rychle. Dřív nebo později se mladší důstojníci musí naučit pracovat samostatně. Já jsem raději, když se to naučí dřív. Chci, abyste na ně dohlédl. Vím, že všichni mají vědomosti o tom, jak konat své povinnosti. Chci vědět, jestli mají temperament a snahu. Kdybych je sledoval já nebo Borodin, nechovali by se přirozeně. A pak, bude to i lékařské dobrozdání, ne?“

„A vy chcete, abych sledoval, jak reagují na odpovědnost plynoucí z jejich úkolů.“

„Bez nervozity z vědomí, že je pozoruje vyšší důstojník,“ potvrdil Ramius. „Mladí důstojníci musí dostat prostor k růstu - ne však příliš. Jestli se vyskytne něco, co se vám nebude zdát, ihned mě informujte. Ale neměly by být žádné problémy. Jsme na otevřeném moři, kolem žádný provoz a reaktor běží na zlomek celkového výkonu. První zkouška mladých důstojníků by měla být lehká. Něco si vymyslete, abyste to tu mohl procházet a na chlapy trochu dohlédnout. Vyptávejte se jich na to, co dělají.“

Petrov se tomu smál. „A také byste chtěl, abych se přitom pár věcí naučil, co, soudruhu kapitáne? Vyprávěli mi o vás v Severomorsku. Dobře, udělám to, jak si přejete. Ale tohle bude po letech první politická schůze, které se nezúčastním.“

„Podle toho, co máte v materiálech, byste mohl dávat stranické školení Politbyru, Jevgeniji Konstantinoviči.“ Což mnoho nevypovídá o tvých lékařských schopnostech, pomyslel si Ramius.

Kapitán vykročil k důstojnické místnosti a připojil se ke svým bratrům důstojníkům, kteří již na něj čekali. Služba už přinesla svačinu - řadu konvic s čajem a černý chléb s máslem. Ramius pohlédl na roh stolu. Skvrna od krve už byla dávno setřená, ale on si přesně pamatoval, jak vypadala. Tohle, přemítal, je rozdíl mezi ním a člověkem, kterého zavraždil. Ramius měl svědomí. Než se posadil, otočil se a zamkl za sebou dveře. Jeho důstojníci seděli v pozoru, protože kajuta nebyla dost velká, aby mohli stát, když se sklopila sedadla. Na moři byla neděle obvyklým dnem pro politické školení. Normálně by školení řídil Putin, četl by nějaké úvodníky z *Pravdy*, potom vybrané citáty z Leninových děl, a následovala by diskuse o tom, jak je třeba se poučit z přečteného. Velmi se to podobalo bohoslužbě.

Nyní, když *zampolit* nebyl, přešly jeho povinnosti na velícího důstojníka, ale Ramius pochyboval, že předpisy počítaly s tím, o čem se bude hovořit na dnešním pořadu dne. Každý z důstojníků v místnosti byl účastníkem jeho spiknutí.

Ramius nastínil jejich plány - došlo k určitým menším změnám, o kterých se nikomu nezmínil. Pak jim pověděl o dopise.

„Takže couvnout se už nedá,“ poznamenal Borodin.

„Všichni jsme se dohodli na postupu. Teď jsme jím všichni vázáni!“ Reagovali na jeho slova přesně tak, jak očekával - střízlivě. Nebylo důvodu, proč by měli reagovat jinak. Všichni byli svobodní, nikdo zde nenechával ženu ani děti. Všichni byli členové strany s dobrou pověstí, stranické příspěvky měli zaplacené do konce roku a jejich stranické legitimace byly přesně tam, kde měly být, „blízko srdce“. A každý sdílel se svými soudruhy hlubokou nespokojenost, někdy až nenávist vůči sovětské vládě.

Jeho plán se zrodil nedlouho po smrti Natálie. Vztek, který téměř podvědomě po celý život potlačoval, vypukl se silou a vášní, které dokázal ovládnout jen s námahou. Život plný sebeovládání mu

umožnil vztek skrývat a celoživotní námořnický výcvik mu dal možnost zvolit si prostředek, který za to stál.

Ramius ještě nezačal chodit do školy, když poprvé slyšel od ostatních dětí vyprávění o tom, co jeho otec Alexandr dělal v Litvě v roce 1940 a po tom, co byla Litva tak podivně osvobozena od Němců v roce 1944. V těchto příbězích se vlastně opakovalo to, co si rodiče dětí šeptali. Jedna holčička vyprávěla Markovi příhodu, kterou on pak vyprávěl Alexandrovi, a chlapec pak s nechápavou hrůzou zjistil, že otec holčičky zmizel. Za tuhle svou hloupou chybu byl Marko označen za udavače. Byl hluboce zasažen nadávkou, které se mu dostalo za spáchání zločinu - který podle učení státu zločinem vůbec nebyl a jehož obludnost nikdy nepřestala znepokojovat jeho svědomí - a už nikdy neudával.

Během let, která formovala jeho život, a zatímco starší Ramius řídil Litevský ústřední stranický výbor ve Vilniusu, vychovávala polosirotka babička z otcovy strany, jak to bylo běžné v zemi zpustošené čtyřmi lety brutální války. Její jediný syn odešel z domova v útlém věku a vstoupil do Leninových Rudých gard, a zatímco byl pryč, ona se držela starých zvyků, až do roku 1940 chodila každý den na mši a nikdy nezapomněla na náboženskou výchovu, které se jí dostalo. Ramius ji měl v paměti jako starou ženu se stříbrnými vlasy, která mu před spaním vyprávěla podivuhodné příběhy. Náboženské příběhy. Bylo by pro ni bývalo příliš nebezpečné vodit Marka na bohoslužby, které nikdy nebyly zcela vymýceny, ale podařilo se jí dát ho pokřtít v římskokatolickém kostele - nedlouho po tom, co jí ho otec svěřil. Nikdy o tom Markovi neřekla, riziko bylo příliš velké. Římskokatolické náboženství bylo v baltských zemích tvrdě potlačováno. Jak Marko dospíval, pochopil, že marx-leninismus je žárlivý bůh, který nestrpí soupeře. Babička Hilda mu před spaním vyprávěla příběhy z Bible, každý s poučením o dobru a zlu, o ctnosti a odměně. Jako dítěti mu připadaly pouze zábavné, ale nikdy o nich svému otci neřekl, protože už tenkrát chápal, že Alexandr by s tím nesouhlasil. Když se starší Ramius opět ujal řízení života svého syna, toto náboženské učení se pozvolna z Markovy paměti vytrácelo, nezůstalo zcela uchováno, ale ani nebylo zcela zapomenuto.

Jako chlapec Ramius spíše vyciťoval než rozumově chápal, že sovětský komunismus ignoruje základní lidské potřeby. Jak dospíval, nevyjasněné otázky začaly nabývat pevnějších obrysů. Lidské blaho

byl chvályhodný cíl, avšak tím, jak marxismus popíral lidskou duši, nepoddajnou součást bytosti člověka, zbavoval ho základů lidské důstojnosti a hodnoty jako jednotlivce. Odhazoval i objektivní měřítka spravedlnosti a etiky, hlavní odkaz náboženství civilizovanému životu, jak Marko pochopil. Od rané dospělosti měl Marko svou vlastní představu o dobru a zlu, představu, kterou se státem nesdílel. Byla pro něj prostředkem k poměřování jednání jeho i jednání druhých, něčím, co pečlivě skrýval. Byla kotvou pro jeho duši, a jako kotva byla skryta hluboko pod povrchem.

Už jako chlapec bojoval s prvními pochybnostmi o své zemi, nikdo ho však z něčeho takového ani v nejmenším nepodezříval. Jako všechny sovětské děti vstoupil Ramius do organizace „okťabrjat“ a pak do Pionýra. Ve vyleštěných botách a s krvavě rudým šátkem pochodoval před bojovými památníky, vážně stál čestnou stráž u hrobu neznámého vojína, k hrudi tiskl nefunkční samopal PPŠ a záda vypínal jako pravítko před věčným ohněm. Slavnostní charakter této povinnosti nebyl náhodný. Jako chlapec si byl Marko jist, že stateční mužové, u jejichž hrobů s takovou vytrvalostí stál čestnou stráž, potkali svůj osud se stejně nezištným hrdinstvím, jaké viděl v nekonečných válečných filmech v místním biografu. Bojovali s nenáviděnými Němci, aby chránili své ženy, děti a staré lidi za frontou. A jako šlechtičtí synkové v bývalém Rusku se i on pyšnil tím, že je synem partajního šéfa. Strana, slýchával stokrát v době, kdy mu nebylo ještě ani pět let, je duší lidu. Jednota strany, lidu a národa představovala Svatou trojici Sovětského svazu, i když jeden z trojice byl důležitější než ostatní. Jeho otec dobře zapadal do podoby *aparatčíka*, takového, jak je ukazovali v kinech. Přísný, ale spravedlivý, pro Marka to byl často nepřítomný, bručavě laskavý člověk, který přinášel svému synovi všemožné dárky a dbal na to, aby se mu dostalo všech výhod, které mu plynuly z toho, že byl synem tajemníka strany.

Ačkoli navenek byl vzorem sovětského dítěte, uvnitř nechápal, proč to, co se dovídá od svého otce, a to, co se učí ve škole, je v rozporu s tím, co poznal jako dítě. Proč někteří rodiče nechtěli, aby si s ním jejich děti hrály? Proč jeho spolužáci, když je míjel, šeptali slovo *stukač* - kruté a hořké označení pro udavače? Otec i strana učili, že donášení je vlastenecký čin, ale kvůli tomu, že tento čin jednou vykonal, byl zavržen. Pohrdal těmito posměváčky, ale ani jednou si

otci nestěžoval, protože věděl, že to by bylo zavrženíhodné.

Někde se stala hrozná chyba - ale kde? Došel k názoru, že na to musí přijít sám. Marko se vědomě stal ve svém myšlení individualistou, a tak se bezděky dopustil nejtěžšího znesvěcení komunistického chrámu. Navenek byl vzorem toho, jak má vypadat syn člena strany, hrál svou hru opatrně a podle všech pravidel. Plnil veškeré povinnosti, jak to všechny organizace vyžadovaly, byl vždycky první, kdo se dobrovolně hlásil k ponižujícím úkolům, jež strana ukládala dětem, které se chtěly stát jejími členy, což, jak věděl, bylo v Sovětském svazu jedinou cestou k úspěchu a pohodlí. Stal se dobrým sportovcem. Ne v kolektivních hrách - provozoval lehkou atletiku, kde mohl soutěžit jako jednotlivec a měřit svůj výkon s ostatními. Během let se naučil dělat totéž v celém životě - pozorovat a posuzovat činy svých spoluobčanů i důstojníků s chladným odstupem, skryt za bezvýrazným obličejem, který neprozrazoval, k jakým závěrům došel.

V létě toho roku, kdy mu bylo osm let, se jeho život navždy změnil. Když si nikdo nechtěl s „tím malým stukačem“ hrát, chodil do rybářských loděnic v malé vesnici, kde žila jeho babička. Každé ráno vyplouvala různorodá směsice starých dřevěných člunů, vždy až za bariéru lodí s pobřežními hlídkami MGB, jak se tehdy nazývala KGB, za nevalným úlovkem do Finského zálivu. Úlovek dodával místní stravě potřebné bílkoviny a poskytoval rybářům skrovnou obživu. Kapitánem jednoho z člunů byl starý Saša. Jako důstojník carského námořnictva se vzbouřil s posádkou křižníku *Aurora* a napomohl k rozpoutání řady událostí, které změnily tvář světa. Až po letech se Marko dověděl, že posádka *Aurory* se od Lenina odtrhla a Rudé gardy se s ní nemilosrdně vypořádaly. Za svou účast v téhle kolektivní nesrovnalosti strávil Saša dvacet let v pracovních táborech a byl propuštěn až na začátku Velké vlastenecké války. *Rodina* přišla na to, že potřebuje zkušené námořníky, aby naváděli lodi do Murmanská a Archangelska, kam spojenci dopravovali zbraně, potraviny a další drobnosti, které umožňují moderní armádě fungovat. Saša dostal v gulagu za vyučenou, své povinnosti konal svědomitě a dobře a nic nežádal na oplátku. Po válce se mu za jeho služby dostalo určité svobody - mohl se dřít do úpadu za neustálého podezřívání.

Když se s ním Marko seznámil, bylo mu přes šedesát, byl téměř holohlavý, s provazci stařeckých svalů, zrakem námořníka a s

talentem vyprávět takové příběhy, že mladý Ramius nevěřícně zíral. V roce 1906 sloužil jako nižší důstojník pod známým admirálem Makarovem u Port Arturu. Pravděpodobně nejlepší námořník v historii Ruska, admirál Makarov, měl pověst vlastence a vynalézavého válečníka na moři, a tato pověst byla natolik neposkvrněná, že komunistická vláda nakonec považovala za vhodné na uctění jeho jména pojmenovat po něm raketový křižník. Saša, zpočátku opatrný kvůli chlapcově pověsti, v něm objevil něco, co ostatním uniklo. Chlapec bez kamarádů a námořník bez rodiny se stali přáteli. Saša celé hodiny trávil vyprávěním a opakováním historek o tom, jak byl na admirálské vlajkové lodi *Petropavlovsk* a jak byl u jednoho vítězství nad nenáviděnými Japonci, jenže pak byla jeho bitevní loď potopena a admirál zabit minou při návratu do přístavu. Potom Saša vedl své námořníky jako námořní pěchotu a byl třikrát vyznamenán řády za statečnost v boji. Tyto zkušenosti - důrazně před chlapcem zašermoval prstem - ho poučily o lhostejnosti a zkorumpovanosti carského režimu a vedly ho k rozhodnutí vstoupit do jednoho z prvních námořních sovětů, a to v době, kdy takový počin znamenal jistou smrt z rukou carské tajné policie, *ochrany*. Vyprávěl svou vlastní verzi Říjnové revoluce z živě vnímané perspektivy očitého svědka. Saša si však dával dobrý pozor, aby vynechal pozdější části příběhu.

Dovolil Markovi, aby s ním vyplouval na moře, a naučil ho základům námořnického umění, které rozhodly u ještě ne devítiletého chlapce o tom, že jeho další osudy budou patřit moři. Moře nabízelo svobodu, jakou na souši nemohl nikdy mít, i romantiku působící na muže, který se v chlapci rodil. Na moři číhalo také nebezpečí, ale během jednoduchých a účinných letních lekcí Saša chlapce naučil, že připravenost, znalosti a discplina si poradí s každým nebezpečím - že nebezpečí, jestliže se mu správně čelí, není nic, čeho by se muž měl bát. V pozdějších letech Marko často přemýšlel o ceně, kterou pro něho ono léto mělo, a uvažoval nad tím, jak daleko mohl Saša dojít, kdyby jiné události nepřerušily jeho životní dráhu.

Marko otci o Sašovi pověděl na konci dlouhého baltického léta, dokonce ho vzal sebou, aby se se starým mořským vlkem setkal. Na staršího Ramiuse Saša sám, i to, co pro jeho syna udělal, zapůsobilo natolik, že zařídil, aby Saša dostal novější a větší loď, a postaral se, aby postoupil v pořadníku na nový byt. Marko téměř uvěřil, že strana

udělá dobrý skutek - že on sám udělal první statečný dobrý skutek. Ale starý Saša příští zimu zemřel a dobrý skutek se rozplynul vniveč. O mnoho let později si Marko uvědomil, že vlastně nezná příjmení svého přítele.

I po letech věrné služby vlasti zůstal Saša nečlověkem.

Ve třinácti letech Marko odešel do Leningradu a vstoupil do Námořnické školy admirála Nachimova. Tam se také rozhodl, že se stane námořním důstojníkem z povolání. Marko se nechal vést touhou po dobrodružství, která už po staletí táhla mladé muže na moře. Nachimovova škola bylo tříleté speciální přípravné učiliště pro mladíky aspirující na kariéru u námořnictva. V té době bylo sovětské válečné námořnictvo sotva něco víc než pobřežní stráž, ale Marko si toužebně přál být její součástí. Otec ho nabádal, aby se dal na dráhu stranického pracovníka, a sliboval mu rychlý postup, život v pohodlí a privilegia. Marko si však chtěl vše, co mohl získat, vydobýt vlastním úsilím a zásluhami, a ne být v povědomí lidí přívěskem „osvoboditele“ Litvy. A život na moři nabízel romantiku a vzrušení, díky kterým pro něj dokonce bylo snesitelné i vědomí, že pracuje pro stát. Námořnictvo nemělo velkou tradici, na které by se dalo stavět. Marko cítil, že zde je prostor, který nabízí možnost růst, a viděl, že řada budoucích námořních kadetů je jako on, svobodomyslní, nebo aspoň natolik svobodomyslní, jak jen bylo možné ve společnosti tak přísně kontrolované jako byla ta jeho. Dospívající mladík přímo vzkvétal tímto prvním poznáním sounáležitosti.

Jak se blížilo vyřazení kadetů, byla jeho třída seznamována s různými součástmi ruského loďstva. Ramius se okamžitě zamiloval do ponorek. V té době to byly lodi malé, špinavé, z jejich dna se otvory táhl zápach, jak je posádky používaly jako příhodnou latrínu. Přitom byly ponorky jedinou útočnou zbraní, kterou námořnictvo mělo, a Marko od začátku chtěl být ostřím této zbraně. Měl za sebou dost lekcí z historie námořnictva, aby věděl, že ponorky dvakrát téměř zardousily anglické námořní impérium a dostaly na kolena japonské hospodářství. To ho velmi potěšilo - byl rád, že Američané pokořili japonské námořnictvo, které téměř zabilo jeho učitele.

Školu dokončil s nejlepším prospěchem z celé třídy a byl za své dokonalé znalosti teorie navigace odměněn pozlaceným sextantem. Jako nejlepší žák třídy si směl sám zvolit další školu. Vybral si Vysokou vojenskou školu pro podmořskou plavbu, WMUPP,

pojmenovanou po Leninském Komsomolu, v té době stále hlavní školu pro službu na ponorkách v Sovětském svazu.

Doba studií na WMUPP pro něj znamenala pět nejnáročnějších let života, tím spíše, že byl odhodlán mít nejen úspěch, ale vyniknout. Byl první z celé třídy ve všech předmětech, v každém roce studia. Jeho esej o politickém významu sovětských námořních sil měl věnování Sergeji Georgijeviči Gorškovovi, tehdy hlavnímu veliteli Baltické flotily, člověku, kterého v sovětských námořních silách nepochybně čekal vzestup a kariéra. Gorškov si esej přečetl v publikaci *Morskoj Sborník*, základním časopise sovětského námořnictva. Byla to ukázka pokrokového stranického myšlení, Lenin byl citován šestkrát.

V té době byl Markův otec kandidátem na člena Prezidia, jak se tenkrát Politbyro nazývalo, a byl na svého syna velmi pyšný.

Starší Ramius nebyl žádný hlupák. Nakonec přišel na to, že Rudá flotila rychle roste a že jeho syn v ní jednou bude mít důležité postavení. Jeho vliv pomáhal synovi v rychlém postupu.

Ve třiceti letech měl Marko svou první loď a ženu. Natálie Bogdanovna byla dcerou jiného člena Prezidia, jehož diplomatické povinnosti vyžadovaly, aby on i rodina putovali po celém světě. Natálie nikdy nebyla zdravé děvče. Neměli děti, jejich tři pokusy skončily všechny potratem, z nichž poslední ji málem zabil. Byla to hezká, jemná žena, na ruské poměry nijak prostá, která vylepšovala manželovu celkem ucházející angličtinu pomocí amerických a britských knih - pochopitelně politicky nezávadných a schválených; hlavně to byly myšlenky levicově zaměřených západních spisovatelů - ale tu a tam i pomocí skutečné literatury, knih od Hemingwaye, Twaina a Uptona Sinclaira. Natálie a jeho námořnická kariéra pro něj představovaly osu celého života. Jejich manželství prokládala období dlouhé nepřítomnosti, radostné návraty zhodnocovaly jejich lásku víc, než by tomu bylo za jiných okolností.

Když se začala stavět první třída sovětských atomových ponorek, octl se Marko v loděnicích, kde se učil, jak se oceloví žraloci konstruují a stavějí. Brzy byl znám jako člověk, který ve funkci mladšího kontrolora kvality má velmi vysoké nároky. Jeho vlastní život, jak si uvědomoval, bude záviset na řemeslné dovednosti těchto často opilých svářečů a montérů. Stal se odborníkem v jaderné technice, strávil dva roky jako *starpom* a pak dostal svou první

atomovou ponorku, útočnou ponorku třídy *November* - první nedokonalý pokus Sovětů postavit bojeschopné plavidlo s dlouhým dosahem, schopné ohrozit námořní síly Západu a jejich spojení po moři. O necelý měsíc později sesterská loď měla u norského pobřeží závažnou poruchu reaktoru a Marko byl první na místě. Podle rozkazu úspěšně zachránil posádku a pak ponorku, neschopnou plavby, potopil, aby se námořní síly Západu nezmocnily jejích tajemství. Oba úkoly provedl odborně a dobře - znamenitý kousek na mladého velitele. Dobrý výkon u svých podřízených vždycky považoval za hodný odměny, a velitel loďstva měl tehdy stejný názor. Pro Marka to znamenalo povýšení a dostal novou ponorku třídy *Charlie.*

Právě lidé jako Ramius se postavili Američanům a Britům. Marko si nedělal velké iluze; Američané, jak věděl, měli za sebou dlouhé zkušenosti ve vedení války na moři - jejich největší válečník Jones dlouho sloužil v ruském námořnictvu carevny Jekatěriny. Jejich ponorky byly legendární svým dokonalým provedením a Ramius se octl proti Američanům vycvičeným ve válce - lidem, kteří si prožili dusivý strach boje pod vodou a zcela pokořili nepřítele, který měl k dispozici moderní námořnictvo. Smrtelně vážná hra na schovávanou, kterou s nimi hrál, nebyla snadná, tím spíše, že jejich ponorky byly proti sovětským konstrukčně o celé roky napřed. Avšak přišlo i několik vítězství.

Ramius se postupně naučil hrát hru podle amerických pravidel a cvičil své důstojníky a mužstvo velmi pečlivě. Jeho posádky jen málokdy přišly připraveny tak, jak si přál - dosud největší problém sovětského válečného námořnictva - ale tam, kde ostatní velitelé svému mužstvu za chyby nadávali, Marko tyto chyby opravoval. Jeho první ponorce třídy *Charlie* říkali Vilniuská akademie; zčásti to byla neuctivá narážka na jeho pololitevský původ - ačkoli, protože se narodil v Leningradu na Velké Rusi, jeho pas ho označoval za Velkorusa - ale hlavně uznání, že důstojníci k němu přicházeli vycvičeni jen napůl a odcházeli od něj připraveni pro postup a nakonec i pro velení. Totéž platilo i o jeho mužstvu. Ramius nedovoloval šikanování a ponižování, které bylo v sovětské armádě běžné. Svoje poslání viděl v tom, že námořníky vychová, a dosáhl toho, že znovu narukovalo větší procento mužstva, než jaké dokázal získat kterýkoli jiný velitel ponorky. Celá devítina *mičmanů* v Severním ponorkovém loďstvu byli odborníci vychovaní Ramiusem.

Ostatní velitelé ponorek s radostí brali na palubu jeho *staršiny*, z nichž nejeden postoupil do důstojnické školy.

Po osmnácti letech úporného a pilného výcviku byli Marko a jeho Vilniuská akademie připraveni hrát svůj hon na lišku. V Norském moři narazil na loď *USS Triton* a dvanáct hodin ji nemilosrdně pronásledoval. Později s nemalým uspokojením zaznamenal, že *Triton* byl brzy nato stažen, protože, jak se říkalo, toto plavidlo s příliš velkými rozměry se ukázalo neschopným čelit sovětským lodím novější konstrukce. Britské a norské ponorky s dieselovým pohonem, na které tu a tam narazil, když pluly s vysunutým snorkelem, nemilosrdně pronásledoval a často je doslova bičoval svým sonarem. Jednou se mu dokonce podařilo zachytit americkou raketovou ponorku a udržet s ní kontakt téměř dvě hodiny, než zmizela jako duch v černých vodách.

Rychlý růst sovětského válečného námořnictva a potřeba kvalifikovaných důstojníků během prvních let jeho služby umožnily Ramiusovi navštěvovat Frunzeho akademii. Její absolvování bylo obvykle *sine qua non* pro postup ve všech sovětských ozbrojených silách. Akademie nedaleko starého kláštera Novoděvičij v Moskvě byla pojmenována po hrdinovi revoluce. Museli jí projít všichni, kdo aspirovali na vyšší velení, a ačkoli ji Ramius nenavštěvoval jako student, jeho zdatnost jakožto operačního velitele mu pomohla dostat tam místo instruktora. Bylo to něco, co si vysloužil svými zásluhami, něco, na čem jeho vysoce postavený otec neměl podíl. To bylo pro Ramiuse důležité.

Náčelník námořní sekce Frunzeho akademie rád představoval Marka jako „našeho zkušebního pilota ponorek“. Jeho hodiny přitahovaly nejen námořní důstojníky v akademii, ale i mnoho dalších, kteří přicházeli poslechnout si jeho přednášky o historii námořnictva a námořní strategii. Během víkendů na služební dače svého otce ve vsi Žukov-1 sepisoval příručky o činnosti ponorek a výcviku posádek a požadavky na ideální útočnou ponorku. Některé z jeho myšlenek se natolik vymykaly dosavadním představám, že znepokojily jeho bývalého patrona Gorškova, který teď již byl vrchním velitelem celého sovětského válečného námořnictva - ale starý admirál zase tak úplně nespokojen nebyl.

Ramius navrhoval, aby důstojníci sloužící na ponorkách pracovali pouze s jednou třídou ponorek - a ještě lépe s toutéž ponorkou - po

několik let, aby se lépe vyučili ve své profesi a poznali možnosti svých lodí. Schopní kapitáni, navrhoval, by neměli být nuceni odcházet ze svých míst na vyšší funkce do kanceláří. Zde se pochvalně vyjadřoval o praxi Rudé armády, která umožňovala svým velitelům u útvarů zůstat tak dlouho, jak si sami přáli, a úmyslně tento svůj názor porovnával s praxí u imperialistického válečného námořnictva. Zdůrazňoval potřebu rozšířit výcvik vojáků v další činné službě ve flotile i potřebu zlepšit životní podmínky na ponorkách. Některé jeho myšlenky se u vyššího velení setkávaly s pochopením, jiné nikoli, a proto bylo Ramiusovým údělem nikdy se nedopracovat vlastní admirálské vlajky. V té době mu to nevadilo. Měl své ponorky příliš rád, než aby z nich přešel do velení eskadry nebo dokonce flotily.

Po ukončení práce na Frunzeho akademii se skutečně stal zkušebním pilotem ponorek. Marko Ramius, nyní kapitán první třídy, brával na moře první plavidlo každé třídy, aby „napsal knihu“ o jeho silných stránkách i slabinách a aby vypracoval operační postupy a směrnice pro výcvik. První z ponorek třídy *Alfa* byla jeho, stejně jako první z ponorek tříd *Delta* a *Tajfun.* Kromě jednoho výjimečného nezdaru s *Alfou* byla jeho kariéra jedním nepřerušeným řetězem úspěchů.

Postupem doby se stal patronem mnoha mladých důstojníků. Když desítky dychtivých mladých mužů učil náročnému umění jak zacházet s ponorkami, často přemítal o tom, co by si asi myslel Saša. Mnozí z nich už byli sami veliteli, více jich však neuspělo. Ramius se jako velitel dobře staral o ty, kteří mu dělali radost - a dobře se postaral i o ty, kteří mu radost nedělali. Dalším důvodem, proč se nikdy nestal admirálem, bylo, že odmítal povyšovat důstojníky, jejichž otcové byli stejně mocní jako jeho otec, avšak jejichž schopnosti nebyly uspokojivé. Nikdy neměl oblíbence tam, kde šlo o službu, a synové půltuctů vysokých stranických funkcionářů dostali hodnocení „neuspokojivý“ navzdory své aktivní účasti na stranických diskusích konaných každý týden. Z většiny z nich se stali *zampoliti.* Právě tento pevný přístup mu u velení flotily zjednal důvěru.

Když bylo třeba vypořádat se se skutečné obtížným úkolem, Ramiusovo jméno bylo obvykle první, které v souvislosti s úkolem padlo.

Časem také kolem sebe soustředil řadu mladých důstojníků, s

Natálií je doslova adoptovali. Ti Markovi a jeho ženě nahrazovali rodinu, kterou nikdy neměli: Ramius kolem sebe shromažďoval lidi jako byl on sám, s dlouho potlačovanými pochybnostmi o vedení země. Dalo se s ním dobře mluvit, jestliže se člověk osvědčil. Těm, kteří měli pochybnosti týkající se politiky, i těm, kteří měli oprávněný pocit křivdy, dával stejnou radu: „Vstup do strany.“ Téměř všichni již byli členy Komsomolu, samozřejmě, a Marko je přemlouval k dalšímu kroku. To byla u válečného námořnictva cena za postup a většina důstojníků v touze po dobrodružství tuto cenu zaplatila. Ramius sám směl vstoupit do strany v osmnácti letech, v nejnižším možném věku, díky vlivu svého otce. Jeho občasné projevy na stranických schůzích, konaných každý týden, byly dokonalou ukázkou, jak citovat stranickou linii. Není to nijak těžké, říkal trpělivě svým důstojníkům. Chtělo to jen opakovat to, co říkala strana - a trochu obměňovat slova. Bylo to mnohem snadnější než vést loď- stačilo podívat se na politické důstojníky. Ramius se stal známým jako kapitán, jehož důstojníci jsou jak schopní, tak vzorově politicky konformní. Byl nejlepším náborovým pracovníkem v námořnictvu.

Pak mu zemřela žena. Ramius byl v té době v přístavu, což u velitele raketové ponorky nebylo neobvyklé. Měl svou vlastní daču v lesích na západ od Poljarného, vlastní automobil Žiguli, služební auto s řidičem na své velitelské stanici a řadu dalších vymožeností plynoucích z jeho postavení a rodinného původu. Patřil ke stranické elitě, a tak, když si Natálie stěžovala na bolesti v břiše, převoz na kliniku Čtvrtého oddělení, vyhrazenou pouze privilegovaným, byl jen přirozenou chybou. Tenkrát se o ní říkalo: Parketové podlahy, dobří lékaři. Naposledy svou ženu viděl živou, jak leží na nemocničním vozíku a usmívá se na něj, když ji vezli k operačnímu sálu.

Chirurg, kterého zavolali, přijel do nemocnice pozdě, opilý, a trvalo mu příliš dlouho, než se nadýchal čistého kyslíku, aby vystřízlivěl, než se pustí do jednoduchého úkonu vynětí zaníceného apendixu. Napuchlý orgán praskl, právě když se k němu dostával. Okamžitě následovala peritonitida, komplikovaná perforací střeva způsobenou lékařem při nemotorně uspěchané snaze napravit chybu.

Natálii byla nasazena antibiotika, avšak léků byl nedostatek. Zahraniční - obvykle francouzské - léky, používané na Čtvrtém oddělení, došly. Nahradila je sovětská antibiotika „připravovaná v rámci plánu“. V sovětském průmyslu byla praxe taková, že dělníci

dostávali prémie za výrobu zboží nad obvyklé množství, zboží, které šlo mimo veškerou kontrolu kvality tam, kde vůbec nějaká byla. Právě tato dávka léků nebyla vůbec testována ani kontrolována. *A lékovky byly pravděpodobně naplněny destilovanou vodou místo antibiotiky,* jak se Marko příští den dověděl. Natálie upadla do hlubokého šoku a komatu a zemřela dřív, než se podařilo tuto sérii chyb napravit.

Pohřeb byl slavnostní, jak se slušelo, vzpomínal hořce Ramius. Přišli i ostatní jemu podřízení důstojníci a více než sto příslušníků námořnictva, s nimiž se během let spřátelil, spolu s členy Nataliiny rodiny a představiteli místního ústředního výboru strany. Marko byl na moři, když zemřel jeho otec, a protože znal rozsah Alexandrových zločinů, tato ztráta na něj příliš nezapůsobila. Smrt jeho ženy však pro něj byla osobní katastrofou. Brzy po tom, co se vzali, Natálie v žertu prohlašovala, že každý námořník potřebuje někoho, ke komu se může vracet, že každá žena potřebuje někoho, na koho může čekat. Tak jednoduché to bylo - a současně tak nekonečně složitější - manželství dvou inteligentních lidí, kteří spolu žili přes patnáct let, poznali navzájem své slabé i silné stránky a stále více se sbližovali.

Marko Ramius se díval na rakev, jak zajíždí do komory krematoria při ponuré melodii klasického Rekviem, a přál si, aby se mohl modlit za Nataliinu duši; doufal, že babička Hilda měla pravdu, když říkala, že za těmi ocelovými dveřmi a hradbou plamenů ještě něco existuje. Teprve pak na něj plně dolehla tíha toho, co se stalo: *stát ho oloupil o víc než o ženu, oloupil ho i o možnost ztišit svůj žal modlitbou, oloupil ho o naději - byť pouze iluzi - že ji ještě kdy uvidí.* Natálie, jemná a laskavá, byla od toho dávného baltského léta jeho jediným štěstím. Nyní toto štěstí odešlo navždy. Jak plynuly týdny a měsíce, vše, co ji připomínalo, mu působilo muka; povědomý účes, smích nebo chůze, které zahlédl nebo uslyšel na ulicích nebo v obchodech v Murmansku, stačily, aby Natálie vpadla znovu do jeho vědomí, a když myslel na svou ztrátu, přestával být profesionálním lodním důstojníkem.

Natálie Bogdanovna Ramiusová přišla o život v rukou chirurga, který pil ve službě - zločin, který v sovětském válečném námořnictvu vedl před vojenský soud - ale Marko nemohl dosáhnout toho, aby lékař byl potrestán. Chirurg byl sám synem partajního šéfa a jeho postavení zajišťovali jeho vlastní protektoři. Patřičná léčba jí mohla zachránit život, ale nebylo dost zahraničních léků, a sovětským lékům

se nedalo věřit. Lékaře nebylo možno donutit, aby za svůj čin zaplatil, pracovníci farmaceutického závodu nemohli zaplatit také - tahle myšlenka se mu honila myslí a živila jeho vztek, až se rozhodl, že musí zaplatit stát.

Nápad se rodil celé týdny a byl výsledkem celoživotního výcviku a zhodnocování možností. Když byla po dvouleté přestávce znovu zahájena práce na stavbě *Rudého října,* Ramius věděl, že na něm bude velet. Pomáhal při konstrukčních pracech na jeho převratném systému pohonu a důkladně se seznámil s modelem, který byl po několik let v naprosté tajnosti zkoušen v Kaspickém moři. Požádal o uvolnění z velitelské funkce, aby se mohl soustředit na stavbu a vybavení *Rudého října* a vybrat a vycvičit své důstojníky předem, aby ponorka byla schopna plného nasazení co nejdříve. Velitel Severní flotily Rudého praporu - sentimentální člověk, který také plakal na Nataliině pohřbu - jeho žádosti vyhověl.

Ramius již věděl, kdo budou jeho důstojníci. Všichni to byli absolventi Vilniuské akademie, mnozí z nich „synové“ Marka a Natálie, a za své postavení a hodnost mohli děkovat Ramiusovi. Lidé, kteří proklínali stát za to, že nedokáže postavit ponorky hodné jejich umění, lidé, kteří vstoupili do strany, jak se od nich žádalo, a pak byli ještě nespokojenější se svou vlastí, když se dověděli, že cena za postup znamenala zprostituovat své myšlení a duši, udělat ze sebe dobře placené papoušky v modrých námořnických blůzách, jejichž každé stranické vystoupení bylo nervy drásajícím cvičením v sebeovládání. Většinou to byli lidé, jimž tento ponižující krok nepřinesl ovoce. V sovětském námořnictvu byly tři cesty k postupu - člověk se mohl stát *zampolitem* a být páriou mezi svými druhy. Mohl být také navigačním důstojníkem a postoupit až do velitelské funkce. Nebo ho mohli strčit na nějaké specializované místo, kde mohl dosáhnout hodnosti a platu, ale nikoli velení. Tak hlavní inženýr na sovětské lodi mohl mít hodnost vyšší než jeho velící důstojník, a přesto být jeho podřízeným.

Ramius hleděl na důstojníky kolem stolu. Většině z nich nebylo dovoleno jít za svým cílem v životním povolání, navzdory jejich schopnostem a přestože byli členy strany. Nevýznamné prohřešky z mládí - v jednom případě ve věku osmi let - dva z nich připravily o důvěru jednou provždy. U důstojníka pro obsluhu raket to bylo proto, že byl Žid, a ačkoli jeho rodiče vždy byli angažovaní, pravověrní

komunisté, neměli důvěru ani oni, ani jejich syn. Starší bratr jiného důstojníka demonstroval proti obsazení Československa v roce 1968 a přivedl do hanby celou rodinu. Melechin, hlavní inženýr se stejnou hodností jako Ramius, nikdy nesměl dostat velení jen proto, že jeho nadřízení prostě chtěli, aby byl inženýrem ve strojovně. Borodin, který se už velitelem měl stát, jednou obvinil z homosexuality politického zástupce. Ten byl synem hlavního politického důstojníka Severní flotily. Ke zradě vede řada cest.

„A co když nás najdou?“ uvažoval Kamarov.

„Pochybuji, že nás najdou i sami Američané, když bude v provozu housenka. Naše vlastní ponorky to nedokážou, tím jsem si jist. Soudruzi, já jsem pomáhal tuhle loď stavět,“ řekl Ramius.

„Co se s námi stane?“ zamumlal důstojník pro obsluhu raket.

„Nejdříve musíme splnit náš úkol. Důstojník, který hledí příliš daleko před sebe, zakopne o svoje vlastní boty.“

„Budou nás hledat,“ řekl Borodin.

„Samozřejmě,“ usmál se Ramius, „ale nebudou vědet kde, a pak už bude pozdě. Naším úkolem, soudruzi, je nedat se zachytit. A my se nedáme.“

ČTVRTÝ DEN
Pondělí 6. prosince.

Štáb CIA

Ryan kráčel chodbou v horním poschodí budovy štábu CIA v Langley. ve Virginii. Prošel už třemi bezpečnostními kontrolami, z nichž ani jedna ho nepožádala, aby otevřel zamčený kufřík, který nyní zakrývaly záhyby jeho hnědožlutého kabátu se zapínáním na olivy, dárku od jednoho důstojníka Královského námořnictva.

To, co měl na sobě, byl z větší části omyl jeho ženy - drahý oblek koupený na Savile Row. Střih byl anglický, ani konzervativní, ani na špičce současné módy. Měl takových obleků řadu, úhledně uložených v komoře podle barev, a nosil je jenom s bílými košilemi a proužkovanými kravatami. Jediné cennosti, které měl, byly snubní prsten a nepříliš drahé, ale přesné digitální hodinky na dražším zlatém pásku. Ryan nepřikládal vnějšímu vzhledu příliš velký význam; jeho prací vlastně bylo pod vnějším vzhledem odhalovat tvrdou pravdu.

Fyzicky nebyl nijak nápadný, něco málo přes stoosmdesát centimetrů vysoký, jeho přiměřená postava poněkud utrpěla v pase nedostatkem cvičení, způsobeným bídným anglickým počasím. Pohled modrých očí, hledících zdánlivě do prázdna, byl klamný - často byl zahloubán v myšlenkách, obličej jako by byl ovládán automaticky, když v duchu probíral údaje nebo výzkumný materiál pro knihu, kterou právě psal. Jediní lidé, na které Ryan chtěl zapůsobit, byli ti, se kterými se znal, o ostatní nijak nedbal. Neměl ambice stát se slavným. Jeho život, domníval se, byl už tak dost komplikovaný - dokonce o něco komplikovanější než by většina lidí hádala. Patřily do něj žena, kterou miloval, dvě děti, do kterých byl blázen, zaměstnání, které prověřovalo intelekt, a dostatečná finanční nezávislost, aby mohl jít svou vlastní cestou. Cesta, kterou si Jack Ryan vyvolil, byla CIA. Oficiální motto CIA znělo: „Pravda tě osvobodí“. Vtip je v tom, říkal si alespoň jednou denně, jak tu pravdu najít, a zatímco pochyboval, že se vůbec kdy dobere tohoto velejemného stavu milosti, v tichosti se pyšnil svou schopností pravdy se dobírat, kousek po kousku.

Kancelář zástupce ředitele zpravodajské služby zabírala celý roh horního poschodí; okny bylo vidět zalesněné údolí řeky Potomac. Ryan měl před sebou ještě jednu bezpečnostní kontrolu.

„Dobré jitro, doktore Ryane!“

„Ahoj, Nancy!“ Ryan se na ni usmál. Nancy Cummingsová tu pracovala už dvacet let jako sekretářka; pracovala už pro osm zástupců ředitelů a popravdě řečeno měla pro výzvědnou činnost nejspíš stejně dobrý cit jako politicky dosazovaní činitelé v přilehlé kanceláři. Bylo to tu stejné jako u kterékoli velké společnosti - šéfové přicházejí a odcházejí, ale dobré sekretářky zůstávají navěky.

„Co rodina, doktore? Těší se na Vánoce?“

„To si pište - kromě Sally, ta je trochu vyplašená. Teď jí vrtá hlavou, jestli Santa Claus ví, že jsme se přestěhovali, a bojí se, že to za ní do Anglie nestihne. Ale on to stihne,“ svěřoval se Ryan.

„Je to hezké, když jsou tak malé.“ Stiskla skrytý knoflík. „Můžete jít rovnou dovnitř, doktore Ryane.“

„Díky, Nancy.“ Ryan otočil elektronicky jištěným knoflíkem a vešel do zástupcovy kanceláře.

Viceadmirál James Greer seděl opřený dozadu ve své soudcovské židli s vysokým opěradlem a četl si ve složce. Mahagonový stůl poněkud přehnaných rozměrů byl pokryt úhlednými hromádkami složek s hranami olepenými červenou páskou a s různými kódy na deskách.

„Ahoj, Jacku!“ zavolal přes celou místnost. „Kávu?“

„Ano, díky, pane.“

Jamesu Greerovi bylo šestašedesát a byl to námořní důstojník v penzijním věku, který zůstal u své práce zásluhou svých zemitých schopností podobně jako Hyman Rickover, ačkoli pro Greera se pracovalo mnohem snáz. Byl to „mustang“, jak říkali člověku, který vstoupil do námořnictva po odvodu, vysloužil si přijetí na Námořní akademii a čtyřicet let se dopracovával k tříhvězdičkovým výložkám nejprve jako velitel na ponorkách, pak jako specialista výzvědné služby. Greer byl náročný nadřízený, ale dobře se staral o ty, kteří pracovali k jeho spokojenosti. Ryan byl jedním z nich.

Trochu k Nancyině lítosti si Greer rád připravoval kávu sám v překapávači West Bend, který měl na stolečku za svým pracovním stolem, takže mu stačilo jen se otočit. Ryan si nalil šálek - vlastně kalíšek bez ucha, v námořnickém stylu.

Byla to tradiční námořnická káva, silná, se špetkou soli.

„Máte hlad, Jacku?“ Greer vytáhl ze zásuvky krabici s pečivem. „Mám tu pár koláčů.“

„Děkuji, pane. V letadle jsem moc nejedl.“ Ryan si jeden vzal a k němu papírový ubrousek.

„Pořád nerad létáte?“ pobaveně řekl Greer.

Ryan se usadil do židle naproti svému nadřízenému. „Myslím, že bych si na to měl zvykat. Concord mám radši než ty břichaté typy. Jste pak vyděšený jenom poloviční dobu.“

„Jak se má rodina? „

„Dobře, děkuji, pane. Sally je v první třídě - líbí se jí tam. A malý Jack se batolí po domě. Ty koláče jsou moc dobré.“

„Pár bloků od nás otevřeli novou pekárnu. Jedu okolo každé ráno.“ Admirál se posadil zpříma. „Tak co vás dneska přivádí?“

„Fotografie nové sovětské raketové ponorky, *Rudého října.*“ řekl Ryan nedbale mezi jednotlivými doušky.

„A co za to naši britští bratránkové chtějí?“ zeptal se Greer podezíravě. „Chtěli by se mrknout na ty nové vylepšené mašinky Barryho Somerse. Ne samotné vybavení - to za prvé, jen hotový produkt. Myslím, že to je docela férový obchod, pane.“ Ryan věděl, že CIA žádné snímky nové ponorky nemá. Operační ředitelství nemělo svého člověka ani v loděnicích v Severodvinsku, ani spolehlivého člověka na ponorkové základně Poljarnyj. A co horšího - řady „stodol“ ukrývajících raketové ponorky, napodobeniny německých ponorkových krytů z druhé světové války, znemožňovaly zhotovit družicové snímky.

„Máme deset snímků šikmo z nízkého stanoviště, po pěti příď a záď a po jednom z každé perspektivy; ty nejsou vyvolané, takže Somers na nich může pracovat jak bude sám potřebovat. Nejsme nijak vázáni, pane, ale řekl jsem Siru Basilovi, že o tom popřemýšlíte.“

Admirál zabručel. Sir Basil Charleston, šéf britské tajné služby, byl mistrem ve vyjednávání *quid pro quo;* tu a tam nabídl svým bohatším bratránkům, že se s nimi podělí o zdroje, a za měsíc žádal něco na oplátku. Zpravodajské hry byly často jako primitivní tržiště. „Abychom mohli použít nový systém, Jacku, potřebujeme aparát, se kterým se ty snímky dělaly.“

„Já vím.“ Ryan fotoaparát vytáhl z kapsy kabátu. „Je to upravený fotoaparát na disky - Kodak. Sir Basil říká, že mezi špionážními

foťáky má budoucnost, je úhledný, plochý - tenhle, říká, byl schovaný ve váčku na tabák.“

„Jak jste věděl, že... že budeme aparát potřebovat?“

„Myslíte jak Somers používá laser, aby...“

„Ryane!“ vybafl Greer, „jak moc toho víte?“

„Ale klid, pane. Vzpomínáte si na únor? Byl jsem tady pohovořit si o těch nových základnách pro SS-20 na čínských hranicích. Somers tu byl taky a vy jste chtěl, abych ho dovezl na letiště. Jak jsme tam jeli, začal žvanit o svém novém kolosálním nápadu, na kterém bude pracovat někde na západě. Mluvil o tom celou cestu na Dullesovo. Z toho mála, co jsem vyrozuměl, jsem si dal dohromady, že vystřeluje laserové paprsky skrz čočky aparátu, aby vznikl matematický model objektivu. Jím, mám dojem, může překopírovat exponovaný negativ, rozložit snímek do původních vstupujících světelných paprsků, myslím, a pak v počítači to projde teoretickým objektivem vytvořeným počítačem, a vznikne dokonalý snímek. Možná jsem to pochopil špatně.“

Z výrazu Greerova obličeje viděl, že ne. „Somers zatraceně moc žvaní.“

„To jsem mu řekl, pane, ale když se jednou člověk rozjede, jak ho k čertu máte zastavit?“

„A co vědí Britové?“ zeptal se Greer.

„O tom se můžeme oba jen dohadovat, pane. Sir Basil se mě na to ptal, a já jsem mu řekl, že se neptá toho pravého - myslím tím to, že mám zkoušky z ekonomie a dějin, ne z fyziky. Řekl jsem mu, že fotoaparát potřebujeme - ale to on už věděl. Vytáhl ho rovnou ze stolu a hodil mi ho. Neřekl jsem o tom nikomu ani slovo, pane.“

„Rád bych věděl, kolika dalším lidem to vyklopil. Géniové! Pohybují se ve svém vlastním malém bláznivém světě. Somers je někdy jako malé dítě. A vy znáte první pravidlo utajení: Pravděpodobnost, že se tajemství provalí, roste se *čtvercem* počtu lidí, kteří ho znají.“ Tohle bylo Greerovo oblíbené rčení.

Jeho telefon zabzučel. „Greer... Ano.“ Zavěsil. „Charlie Davenport je na cestě sem, jak jste navrhoval, Jacku. Měl tu být už před půlhodinou. To určitě ten sníh.“ Admirál prudce ukázal k oknu. Na zemi leželo něco přes pět centimetrů a další asi tři mohly napadnout do setmění. „Na tohle město spadne vločka a všechno jde do háje.“

Ryan se zasmál; Greer byl ze státu Maine a tohle se asi bude navždy vymykat jeho chápání.

„Tak, Jacku, říkáte, že to za tu cenu stojí?“

„Pane, tyhle obrázky jsme už dávno měli mít, při všech těch rozporných údajích, které o té ponorce dostáváme. Je to na vás a na soudci, ale ano, myslím, že to za tu cenu opravdu stojí. Tyhle snímky jsou moc zajímavé.“

„Měli bychom v té zatracené loděnici mít své lidi,“ zahuhlal Greer. Ryan nevěděl, jak operační oddělení tohle zbodalo; operativa ho moc nezajímala. Ryan byl zaměřen na analýzy. To, jak se údaje dostávaly na jeho stůl, mu bylo lhostejné, a dával si pozor, aby na to nepřišel.

„Basil vám asi o svém člověku nic neřekl, co?“

Ryan se usmál a zavrtěl hlavou. „Ne, pane, a ani jsem se neptal.“ Greer souhlasně kývl.

„Dobré jitro, Jamesi!“

Ryan se otočil a uviděl kontradmirála Charlese Davenporta, ředitele námořního zpravodajství, s kapitánem za zády.

„Ahoj, Charlie! Jacka Ryana znáš, ne?“

„Buďte zdráv, Ryane.“

„Už se známe,“ řekl Ryan.

„Tohle je kapitán Casimir.“

Ryan si s oběma potřásl rukou. S Davenportem se setkal před několika lety, když měl přednášku ve Válečné námořnické škole v Newportu na Rhode Islandu. Davenport mu pěkně zatopil při diskusním sezení. Proslýchalo se o něm, že na své lidi je pěkný parchant - bývalý letec, který přišel o svou funkci, když při přistávání na lodi vrazil do bariéry. Pár lidí říkalo, že to někdo u něj má pořád schované. Kdo, to nikdo pořádně nevěděl.

„Počasí v Anglii je určitě zrovna tak špatné jako zdejší, Ryane.“ Davenport upustil svůj teplý kabát na Ryanův. „Vidím, že jste ukradl plášť Královského námořnictva.“

Ryan na svůj kabát nedal dopustit. „To je dárek, pane, a je docela teplý.“

„Panebože, dokonce i mluvíte jako Brit. Jamesi, musíme toho hocha vzít domů.“

„Buď na něj hodný, Charlie. Má pro tebe dárek. Vem si kávu.“

Casimir si pospíšil, aby pro svého šéfa nalil šálek, pak se posadil

po jeho pravé ruce. Ryan je nechal chvilku čekat, než svůj kufřík otevřel. Vyňal čtyři složky, jednu si nechal a ostatní rozdal kolem.

„Prý jste udělal slušný kus práce, Ryane," řekl Davenport. Jack o něm věděl, že je impulzivní člověk, v jednom okamžiku vlídný, hned nato netýkavý. Asi aby nedopřál svým podřízeným pocit přílišné jistoty. „A... prokrista!" Davenport otevřel svou složku.

„Pánové, předávám vám *Rudý říjen*, s laskavým svolením Britské Intelligence Service," prohlásil Ryan slavnostně.

Fotografie byly ve složkách uloženy po dvojicích, od každé čtyři otisky desetkrát deset centimetrů; vzadu pak byly zvětšeniny od každé o rozměrech dvacet krát dvacet centimetrů. Snímky byly zhotoveny z nízkého šikmého úhlu, pravděpodobně z okraje doku, ve kterém plavidlo stálo po zatěžkávací zkoušce. Snímky byly po dvojicích, příď a záď, příď a záď.

„Pánové, jak vidíte, světlo nebylo valné. Nic zvláštního. Byla to kapesní kamera s barevným vysoce citlivým filmem. První dvojice byla zpracována normálně, aby se dostala světla. Druhá byla zpracována na vyšší jasy normálním postupem. Třetí dvojice byla zpracována digitálně pro dosažení vyššího barevného rozlišení a čtvrtá digitálně pro zvýraznění čar. Od každého pohledu mám nevyvolané kousky, aby si s nimi pohrál Barry Somers."

Davenport krátce tázavě vzhlédl. „To je od Britů moc kulantní. A co za to?" Greer mu to řekl. „Zaplaťte. Za to to stojí."

„To Jack říká taky."

„To pasuje," uchechtl se Davenport, „víš, ten jim teda jde na ruku." Ryan se naježil. Měl Angličany rád, rád pracoval s jejich zpravodajskými službami, ale byl si vědom, z které země pochází. Zhluboka se nadechl. Davenport rád lidi popichoval, a kdyby nějak reagoval, Davenport by vyhrál.

„Mám tomu rozumět tak, že Sir Ryan má pořád dobré spojení na druhou stranu oceánu?" přitvrdil Davenport.

Ryanův šlechtický titul byl čestný, byla to odměna za odhalení teroristického incidentu, který vypukl v jeho blízkosti v St.James Parku v Londýně. Tehdy tam byl jako turista, nevinný Američan za hranicemi, dávno před tím, než ho požádali, aby vstoupil do CIA. Fakt, že nevědomky zabránil atentátu na dvě prominentní osoby, mu získal větší publicitu než si kdy přál mít, ale také mu přinesl kontakty na lidi v Anglii; většina z nich stála za to. Jeho styky mu dodaly na

ceně do té míry, že ho CIA požádala, aby se zapojil do americko-britské spojovací skupiny. Tak došlo k vytvoření dobrých pracovních vztahů mezi ním a Sirem Basilem Charlestonem.

„Máme tam spoustu přátel, pane, a někteří z nich byli tak laskaví, že vám tohle dávají," řekl Ryan chladně.

Davenport změkl. „Okay, Jacku, dobrá, tak mi tedy prokazujete laskavost. Podívejte, ať nám to dal kdokoli, určitě dostane něco pěkného do punčochy. Mají velkou cenu. Tak, co vlastně tady máme?"

Pro neškoleného pozorovatele byla na fotografiích obyčejná atomová raketová ponorka. Ocelový trup byl najednom konci tupě zaoblený a na druhém konci se zužoval. Dělník, stojící na dně doku, posloužil jako měřítko - ponorka byla obrovská. Na zádi byly dvě bronzové lodní vrtule, po každé straně plochého přívěsku, kterému Rusové říkali bobří ocas, aspoň podle zpráv agentů. Na tomto páru vrtulí nebylo nic divného, kromě jedné podrobnosti.

„K čemu jsou tyhle dveře tady?" zeptal se Casimir.

„Hm. Je to pěkně velká potvora." Davenport ho pravděpodobně přeslechl. „O třináct metrů delší než jsme čekali, jak to tak vypadá."

„Tak kolem patnácti." Ryan neměl Davenporta moc rád, ale ten člověk znal svou věc. „Somers nám to může změřit. A je širší, o dva metry, než ostatní *Tajfuny*. Evidentně je to upravená třída *Tajfun*, ale..."

„Máte pravdu, kapitáne." vpadl do toho Davenport. „Co je to, tady ty dveře?"

„Kvůli tomu jsem přišel." Ryan už byl zvědav, jak dlouho to bude trvat. On si jich všiml během prvních pěti vteřin.

„Nevím, a nevědí to ani Britové."

Rudý říjen měl na přídi i zádi po dvou dveřích, každé kolem dvou metrů v průměru, nebyly však přesně kruhové. V okamžiku záběru byly zavřené a dobře byly vidět jen na dvojici číslo čtyři.

„Šachty pro torpéda? Ne - čtyři jsou v palubě." Greer sáhl do zásuvky a vyňal zvětšovací sklo. V době počítačově zpracovávaných zvětšenin to Ryanovi připadalo roztomile anachronické.

„Ty řídíš ponorky, Jamesi," poznamenal Davenport.

„Před dvaceti lety, Charlie." Z řadového důstojníka se stal profesionálním zpravodajcem na začátku šedesátých let. Kapitán Casimir, jak si Ryan všiml, nosil označení námořního letectva a měl

natolik rozum, že byl zticha. Nepatřil k „atomkářům“. „Tak dobrá, torpédové šachty to být nemohou. Mají čtyři normální na přídi, uvnitř těchhle otvorů... musí mít napříč dva až skoro dva a půl metru. Co takhle odpalovací šachty pro ty nové střely s plochou dráhou letu, co vyvíjejí?“

„To si myslí u Královského námořnictva. Měl jsem možnost popovídat si o tom s několika hochy od zpravodajců. Ale tomu nevěřím. Proč by se zbraň proti hladinovým lodím umísťovala na strategické místo? My to neděláme, a naše střely dáváme o moc víc dopředu než oni. Dveře jsou symetrické podél osy lodi. Nemůžete odpálit raketu ze zádi, pane. Otvory jsou moc blízko vrtulí.“

„Vlečené sonarové zařízení,“ řekl Davenport.

„To by mohli udělat, i když budou mít jednu vrtuli. Ale nač dvoje?“ zeptal se Ryan.

Davenport se na něj ošklivě podíval. „Mají rádi všeho hodně.“

„Dvoje dveře vpředu, dvoje vzadu. Bral bych ty nové rakety. Bral bych vlečený sonar. Ale oboje dveře jsou přesně stejně velké.“ Ryan zavrtěl hlavou. „Tohleje až moc náhod najednou. Myslím, že je to něco nového. Kvůli tomu byla stavba na tak dlouho přerušena. Něco nového pro ni vymýšleli a poslední dva roky *Tajfuna* přestavovali, aby se to tam vešlo. Všimněte si, že pro dobrou míru přidali šest střel.“

„To je názor,“ poznamenal Davenpoort.

„Za to jsem placen.“

„OK, Jacku, co si tedy myslíte, že to je?“

„Já to vzdávám, pane. Nejsem inženýr.“

Admirál Greer se několik okamžiků díval z jednoho na druhého. Usmál se a opřel se ve své židli dozadu. „Pánové, co tedy máme? V téhle místnosti devadesát let zkušeností na moři, plus tohoto mladého amatéra,“ ukázal na Ryana. „OK, Jacku, vy jste sem s něčím přišel. Proč jste to přinesl osobně?“

„Chci tohle někomu ukázat.“

„Komu?“ Greer podezřívavě naklonil hlavu ke straně.

„Kapitánu Tylerovi. Zná ho někdo z vás?“

„Já,“ kývl Casimir. „Byl o rok pode mnou v Annapolisu. Neměl nějaký úraz nebo něco?“

„Jo,“ řekl Ryan. „Přišel před čtyřmi lety o nohu při autonehodě. Měl se stát velitelem na *Los Angeles* a nějaký ožralá řidič ho sejmul. Ted učí na akademii strojnictví a hodně pracuje jako konzultant pro

Sea Systems Command - technické rozbory, pro konstrukce lodí. Získal doktorát na Vojenské technice a umí myslet nekonvenčně.“

„Co stupeň jeho prověření?“ zeptal se Greer.

„Pro přísně tajné a výš, pane, kvůli té své práci v Crystal City.“

„Nějaké námitky, Charlie?“

Davenport odfrkl. Tyler nebyl součástí jejich zpravodajského společenství. „To je ten chlápek, co dělal vyhodnocení nového *Kirova?“*

„Ano, pane, když si teď vzpomínám,“ řekl Casimir. „On a Saunders v Sea Systems.“

„To byla docela prima práce. Já proti nejsem.“

„Kdy za ním chcete jít?“ zeptal se Greer Ryana.

„Dneska, jestli proti tomu nic nemáte, pane. Stejně musím ještě zaběhnout do Annapolisu pro něco, a - no, něco koupit na Vánoce.“

„Tak? Pár panenek?“ zeptal se Davenport.

Ryan se otočil a podíval se admirálovi do očí. „Ano, pane, když se to tak vezme. Holka chce Barbie na lyžích a nějakou výbavičku pro panenku co má doma. Vy jste nikdy nedělal Santa Clause, admirále?“

Davenport viděl, že Ryan už víc ustupovat nebude. Nebyl to podřízený, kterého by mohl strašit. Mohl kdykoli odkráčet. Zkusil jít na to jinak. „Řekli vám tam, že *Říjen* vyplul minulý pátek?“

„Co? Neřekli.“ Tohle Ryana zastihlo nepřipraveného. „Myslel jsem, že neměl vyplout dřív než tenhle pátek.“

„To jsme si mysleli taky. Jejím kapitánem je Marko Ramius. Slyšeljste o něm?“

„Jenom z druhé ruky. Britové říkají, že je moc dobrý.“

„Lepší než dobrý,“ poznamenal Greer. „Bude to nejlepší velitel ponorky, jakého mají, umí se do věcí opřít. Měli jsme o něm pěkný svazek, když jsem byl u DIA. Koho jste mu pověsili na paty, Charlie?“

„Byl na to určen *Bremerton.* Byl jinde, dělal nějakou akci ELINT, když Ramius vyplul, ale byl převelen. Jeho kapitánem je Bud Wilson. Pamatuješ se na jeho tátu?“

Greer se nahlas rozesmál. „Pašáka Wilsona? To byl nějaký velitel ponorky! Ten jeho kluk je dobrý?“

„Říkají to o něm. Ramius je skoro nejlepší z těch, co mají Sověti, ale Wilson dostal šestsetosmaosmdesátku. Do konce týdne budeme moci začít psát novou knihu o *Rudém říjnu.“* Davenport vstal.

„Musíme zpátky, Jamesi.“ Casimir spěchal pro kabáty. „Tyhle si můžu nechat?“

„Řekl bych že jo, Charlie. Jenom si je nevěš na zeď, ani kdyby ses do nich chtěl strefovat šipkami. A vy asi také chcete padat, Jacku, co?“

„Ano, pane.“

Greer zvedl telefon. „Nancy, za patnáct minut bude doktor Ryan potřebovat auto a šoféra. Tak.“ Položil sluchátko a čekal, až Davenport odejde. „Nemá smysl, abyste se v tom sněhu zabil. A kromě toho, stejně určitě jezdíte po nesprávné straně silnice, po tom roce v Anglii. Tak Barbie na lyžích, Jacku?“

„Vy jste měl jen kluky, pane, že? Děvčata jsou jiná,“ usmál se Ryan. „Vy jste nikdy moji malou Sally neviděl.“

„Á, tatínkova holčička?“

„Jo. Bůh bud“ milostiv tomu, kdo si ji vezme. Mohu nechat tyhle fotografie u Tylera?“

„Doufám, že se nemýlíte, pokud jde o něho, synu. Ano, může je dostat - ale jen a jen za předpokladu, že pro ně má bezpečné místo.“

„Rozumím, pane.“

„Až se vrátíte - pravděpodobně pozdě, jak to tak vypadá na silnicích. Bydlíte v Marriotu?“

„Ano, pane.“

Greer o tom přemýšlel. „Budu asi pracovat dlouho do noci. Zastavte se tady, než půjdete do postele. Možná, že si budu muset s vámi pár věcí projít.“

„Dobrá, pane. Díky za auto.“ Ryan vstal.

„Tak, a teď běžte koupit ty vaše panenky.“

Greer se za ním díval. Ryana měl rád. Ten hoch se nebál říci své mínění. Zčásti to bylo tím, že měl peníze, a sňatkem získal ještě víc peněz. Byl to druh nezávislosti, který měl své výhody. Ryana nebylo lze koupit, podplatit ani zastrašit. Vždycky se mohl vrátit k psaní knih o historii jako k povolání. Ryan peníze vydělal vlastním přičiněním za čtyři roky jako obchodník s akciemi, vkládal své peníze do riskantních transakcí a hodně mu to vyneslo, než toho nechal, protože, jak říkal, nechtěl pokoušet štěstí. Greer tomu nevěřil. Měl za to, že Jack se začal nudit - vydělávání peněz ho přestalo bavit. Zavrtěl hlavou. Talent, který Ryanovi pomáhal volit ty správné akcie, nyní sloužil práci pro CIA. Rychle se stával jedním z Greerových špičkových analytiků a

jeho kontakty na Anglii mu dodávaly dvojnásobnou cenu. Ryan dokázal projít hromadu údajů a vytáhnout tři nebo čtyři fakta, která něco znamenala. Tohle nebylo v CIA vůbec nijak obvyklé. Agentura pořád vydává příliš mnoho peněz na shromažďování údajů, myslel si Greer, a ne dost na to, aby si je dala do souvislostí. Analytici neměli ani trochu té předpokládané slávy - iluze vzbuzované hollywoodskými filmy - tajného agenta v cizí zemi. Ale Jack věděl, jak analyzovat zprávy od těchto lidí a údaje z technických zdrojů. Uměl se rozhodnout a nebál se říci co si myslí, ať se to šéfům líbilo nebo ne. Tohle někdy starého admirála štvalo, ale vcelku měl rád podřízené, které mohl respektovat. V CIA bylo příliš mnoho lidí, jejichž jediným uměním bylo lézt do zadku.

Americká námořní akademie

Ztráta levé nohy nad kolenem nepřipravila Olivera Wendella Tylera o sympatický rošťácký výraz a chuť do života; to mohla dosvědčit jeho manželka. Od té doby, kdy před čtyřmi lety odešel z aktivní služby, ke svým dvěma dětem přidali další tři a pracovali na šestém. Ryan ho našel, jak sedí u stolu v prázdné učebně v Rickover Hall, vědecké a inženýrské budově Americké námořní akademie. Klasifikoval písemné práce.

„Tak jak to jde, Skipe?“ Ryan se opřel o rám dveří. Jeho šofér z CIA byl v hale.

„Ahoj, Jacku! Myslel jsem, že jsi v Anglii.“ Kapitán 'Skip' Tyler vyskočil na nohu - to byl jeho vlastní slovní obrat -, belhal se k Jackovi a popadl ho za ruku. Jeho protéza měla na konci čtvercový gumový násadec místo napodobeniny chodidla. Ohýbala se v koleně, ne však příliš. Tyler býval před šestnácti lety útočníkem All American a zbytek jeho těla byl tvrdý jako hliník a skleněné vlákno jeho protézy. Při stisku jeho ruky by zkřivila bolestí obličej i gorila. „Tak co tu děláš?“

„Musel jsem sem zaletět za nějakou prací a trochu projít obchody. Jak se má Jean a tvých... pět?“

„Pět a dvě třetiny.“

„Zase? Jean by ti měla dát trochu utáhnout šrouby.“

„Tohle ona povídala, ale na mně se toho uvolnilo víc,“ smál se Tyler. „Myslím, že doháním ta mnišská léta, co jsem strávil na atomových ponorkách. Tak pojď a vem si židli.“

Ryan se posadil na roh stolu a otevřel kufřík. Podal Tylerovi složku.

„Mám tu nějaké obrázky a chtěl bych, aby ses na ně kouknul."

„Fajn." Tyler složku otevřel. „Čí je... Ruský! Pěkně velký parchant. Tohle je základní konfigurace *Tajfunu*, ale se spoustou úprav. Dvacet šest střel místo dvaceti. Vypadá delší. A trup je o něco plošší. Má větší šířku"?

„O dva nebo tři metry."

„Slyšel jsem, že pracuješ pro CIA. Nemůžeš o tom mluvit, mám pravdu?"

„Tak nějak. A tys nikdy tyhle fotky neviděl. Rozuměno?"

„Jasně." Tylerovi jiskřily oči. „Tak ukaž, kvůli čemu se teda nemám na ně kouknout."

Ryan vytáhl zespodu ze složky zvětšeniny. „Ty dveře, příď a záď."

„Hm." Tyler je položil vedle sebe. „Pěkně velké. Mají tak dva metry, po dvou vzadu i vpředu. Vypadá to, že jsou symetrické s osou lodi. Žádné šachty pro křižující rakety, co?"

„Na raketové ponorce? Copak se něco takového dává na strategické raketové ponorky?"

„Rusové jsou prapodivný spolek, Jacku, a konstruují věci podle svého. Tohle je stejná parta co postavila *Kirovy* s jaderným reaktorem a generátorem páry na naftu. Hmm - dvojice vrtulí. Ty zadní dveře nemohou být pro vlečený sonar; to by si vrtule poškodili."

„A co kdyby jeli na jednu vrtuli?"

„To dělají někdy na hladinových lodích, aby ušetřili palivo, a někdy to dělají i u útočných ponorek. Jet s raketovou ponorkou se dvěma vrtulemi jen na jednu by s touhle mohlo pěkně zacvičit. U *Tajfunů* se celkem předpokládá, že budou mít problémy se řízením, a lodi, které se nedají pořádně řídit, jsou citlivé na regulaci výkonu pohonů. Můžeš skončit tak, že se budeš motat kolem dokola a ani neudržíš kurz. Všiml sis, jak se ty dveře na zádi sbíhají?"

„Ne, to jsem si nevšiml."

Tyler vzhlédl. „Sakra! Mělo mi to dojít hned. Je to nový systém pohonu. Neměl jsi mě chytit při známkování písemek, Jacku. Z toho měkne mozek."

„Systém pohonu?"

„Na tomhle jsme pracovali - počkej, to musí být už nějakých

dvacet let, když jsem tady chodil do školy. Ale nic jsme s tím nedělali, bylo to moc slabé.“

„Dobrá, pověz mi o tom.“

„Říkali tomu tunelový pohon. Víš, jak tam venku na západě mají plno vodních elektráren? Většinou přehrady. Voda padá na kola, která otáčejí generátory. A teď je tam pár nových, kde je to tak trochu obráceně; voda se pouští do podzemních řek, otáčí oběžnými koly a ta otáčejí generátory místo upraveného vodního kola. Oběžné kolo je jako lodní vrtule, jenomže voda žene kolo. Je zde ještě pár technických rozdílů, ale nic zásadního. Sleduješ mě?

U tohohle systému to otočíš. Nasáváš vodu na přídi a oběžná kola ji ženou ven na zádi, a tak se loď uvede do pohybu.“ Tyler se odmlčel a mračil se. „Jak si vzpomínám, musí jich být víc než jedno na tunel. Tímhle se zabývali někdy na začátku šedesátých let, dostali se až k modelu a pak toho nechali. Jedna z věcí, na které přišli, bylo, že jedno oběžné kolo nepracuje tak dobře jako když jich je několik. Něco se zpětným tlakem. Byl to nový princip, něco neočekávaného, to, co z toho vylezlo. Nakonec použili čtyři, myslím, a mělo to vypadat nějak jako systém kompresorů v tryskovém motoru.“

„Proč jsme toho nechali?“

„Většinou kvůli účinnosti. Do trubek dostaneš jenom určité množství vody, ať máš motory jak chceš silné. A hnací systém zabíral moc místa. Trochu s tím hnuli, když tam dali nový typ indukčního elektromotoru, ale i tak skončíš se spoustou strojů navíc uvnitř trupu. Ponorky nemají místa nazbyt, dokonce ani tahle obluda ne. Horní hranice rychlosti byla údajně něco kolem deseti uzlů, a to nebylo nic moc, i když se tím přece jen prakticky odstranil kavitační hluk.“

„Kavitační?“

„Když se ti ve vodě otáčí lodní vrtule vysokou rychlostí, vytváří se za odtokovou hranou lopatky oblast s nízkým tlakem. To může vést k odpařování vody a vzniká chvost bublinek. Nemohou dlouho vydržet tlak vody a když se rozpadnou, voda vyrazí dopředu a naráží na lopatky. Tak dochází ke třem věcem: za prvé, vzniká hluk, a my na ponorkách hluk nemáme rádi. Za druhé, může to způsobit vibraci, a to taky nemáme rádi. Staré osobní parníky se například na zádi třepotaly až o několik centimetrů, a to všechno kvůli kavitaci a smyku. Rozvibrovat loď, která váží padesát tisíc tun, chce pořádnou sílu - a taková síla dokáže ledacos rozlámat. Za třetí, trhá to vrtule. Velká kola

vydržela jen několik let, a proto se dřív lopatky na náboj upevňovaly šrouby, místo aby se odlévaly jako jeden kus. Vibrace jsou problémem hlavně pro plavidla na hladině a nízká životnost vrtulí se nakonec vyřešila lepší metalurgickou technologií.

No, a tenhle tunelový pohon odstraňuje problém kavitace. Ta tu sice ještě je, ale hluk od ní se z větší části ztrácí v tunelech. To dává smysl. Problém je v tom, že nedokážeš vyvinout moc vysokou rychlost, to bys pak měl tunely tak široké, že by nebyly k ničemu. Zatímco na tomhle pracoval jeden tým, jiný pracoval na vylepšení vrtule. Vaše typická ponorková vrtule je pěkně velká, a proto se může otáčet při dané rychlosti pomaleji.

Čím pomaleji se otáčí, tím menší je kavitace. Problém také souvisí s hloubkou - pár set metrů dole tlak vody zabrání vzniku bublin.“

„Tak proč Sověti neokopírují náš systém vrtulí?“

„Pro to je pravděpodobně několik důvodů. Vrtule konstruuješ pro určitý typ trupu a kombinaci strojů, a tak okopírovat naše by automaticky neznamenalo, že jim to bude něco platné. Spousta téhle práce je také empirická, s řadou pokusů a omylů. Je to mnohem těžší než zkonstruovat dejme tomu profil křídla, protože průřez lopatky se podstatně mění od jednoho bodu ke druhému. Myslím, že dalším důvodem bude také to, že jejich metalurgické postupy nejsou tak dokonalé jako naše - to je stejný důvod jako proč jejich tryskové a raketové motory nejsou tak účinné. Tyhle nové konstrukce vycházejí hlavně ze slitin s vysokou pevností. To je úzká specializace a já se v tom vyznám jenom všeobecně.“

„Dobrá, ty tedy říkáš, že tohle je tichý systém pohonu a že dokáže vyvinout rychlost maximálně deset uzlů?“ Ryan chtěl v tomhle mít jasno.

„To je jen tak od oka. Musel bych udělat pár modelů na počítači, abych to dotáhl. Možná se nám ta data ještě povalují někde v Taylorově laboratoři.“ Tyler měl na mysli konstrukční kanceláře Sea Systems Command na severní straně řeky Severn. „Pravděpodobně budou ještě tajná, a musel bych to brát s moc velkou rezervou.“

„Jak to?“

„Všechna tahle práce se dělala před dvaceti lety. Dostali se jen k třímetrovým modelům - na takovouhle věc dost malým. Pamatuješ, jak tenkrát málem zakopli o nový princip, ten zpětný tlak? Mohlo z toho být něco víc. Myslím, že zkusili pár počítačových modelů, ale i

kdyby to udělali, způsoby matematického modelování byly tenkrát strašně jednoduché. Abych to dneska dokázal znova udělat, potřeboval bych k tomu sehnat stará data a programy od Taylorů, všechno znova zkontrolovat, pak napsat nový program pro tuhle konfiguraci," poklepal na fotografie, „a až bych to měl, potřeboval bych se dostat k pořádnému střediskovému počítači, abych to mohl zpracovat."

„Ale dokázal bys to?"

„Ale jo. Potřeboval bych přesné rozměry tohohle děťátka, ale tohle jsem už dřív dělal pro tu partu v Crystal City. Těžké je dostat počítačový čas. Potřebuju pořádnou mašinu."

„Mohl bych ti to zařídit u nás."

Tyler se zasmál. „To by asi nestačilo, Jacku. Tohle je moc specializované. Mluvím o počítačích Cray-2, jednom z těch velikánů. K téhle naší věci potřebuješ matematicky simulovat chování milionů maličkých shluků vody, obtékání a průtok, v tomhle případě - pro celý trup. Něco takového jako co musí dělat NASA s raketoplánem. Samotná práce je dost jednoduchá, špatné je to s měřítkem. Výpočty jsou snadné, ale musíš jich dělat miliony za vteřinu. To máš velký Cray, a těch je tu kolem jenom pár. NASA má jeden v Houstonu, myslím. Námořnictvo jich pár má v Norfolku pro protiponorkovou obranu, ale na ty můžeš zapomenout. Letectvo má jeden v Pentagonu, myslím, a všechno ostatní je v Kalifornii."

„Ale dokázal bys to, co?"

„Jistě."

„Dobrá, tak se do toho pusť, Skipe, a uvidím, jestli ti budeme moci počítačový čas dát. Jak dlouho?"

„Podle toho jak to půjde u Taylora, možná týden. Možná míň."

„Kolik za to chceš?"

„Ale, Jacku!" Tyler tuhle myšlenku odmítl mávnutím ruky.

„Skipe, teď je pondělí. Dáš nám ty údaje do pátku a je v tom dvacet tisíc dolarů. Ty si je zasloužíš, a my ty údaje potřebujeme. Dohodnuto?"

„Beru." Potřásli si rukama. „Můžu si nechat ty snímky?"

„Můžu je tu nechat, jestli máš pro ně bezpečné místo. Nikdo je nesmí vidět, Skipe. Nikdo."

„U správce v kanceláři je pěkný sejf."

„Dobrá, ale on je neuvidí." Správce se dřív plavil na ponorkách.

„Nebude se mu to líbit, ale dobrá," řekl Tyler.

„Jestli se mu to nebude zdát, ať zavolá admirála Greera. Tohle číslo.“ Ryan mu podal kartičku. „Stihneš mě na tomhle, kdybys mě potřeboval. Když tam nebudu, ať ti zavolají admirála.“

„Jak moc je tahle věc důležitá?“

„Dost. Jsi první chlápek co přišel s rozumným nápadem a vysvětlením pro ty dveře. Proto jsem sem přišel. Jestli se ti podaří to pro nás namodelovat, moc to pomůže. Ale, Skipe, ještě jednou: tohle je moc háklivé. Jestli je někdo uvidí, tak to odnese můj zadek.“

„Rozkaz, Jacku. No, dal jsi mi pěkný termín, tak se radši do toho hned pustím. Nashle.“

Potřásli si rukama a Tyler vzal linkovaný blok a začal sepisovat věci, které měl dělat. Ryan opustil budovu se svým řidičem. Vzpomněl si na hračkářství u silnice Route 2, která vedla ven z Annapolisu, a potřeboval koupit tu panenku pro Sally.

Štáb CIA

Ryan byl zpátky v CIA ten večer před osmou. Do Greerovy kanceláře se tentokrát přes stráže dostal rychle.

„Tak co, dostal jste svou Barbie na surfu?“ vzhlédl k němu Greer.

„Barbie na lyžích,“ opravil ho Ryan. „Ano, pane. Copak vy jste nikdy nedělal Santa Clause?“

„Rostou moc rychle, Jacku. I moje vnoučata už mají tohle za sebou.“ Otočil se pro kávu. Ryana napadlo, jestli vůbec někdy spí. „Máme něco víc o *Rudém říjnu.* Vypadá to, že Rusové mají rozsáhlé protiponorkové manévry v severovýchodní části Barentsova moře. Půl tuctu protiponorkových pátracích letadel, nějaké fregaty, útočná ponorka *Alfa*, a všechno se to tam točí v kruhu.“

„Pravděpodobně vyhledávácí cvičení. Tyler říká, že ty dveře jsou pro nový systém pohonu.“

„A vida.“ Greer si poposedl dozadu. „Povídejte.“

Ryan vytáhl své poznámky a sehnal dohromady své znalosti o technice stavby ponorek. „Skip říká, že může udělat počítačovou simulaci jeho účinnosti,“ uzavřel.

Greerovo obočí sebou škublo vzhůru. „Jak brzy?“

„Do konce týdne, snad. Řekl jsem mu, že když to stihne do pátku, zaplatíme mu za to. Dvacet tisíc, to je rozumné, ne?“

„Bude z toho něco?“

„Jestli dostane podkladové údaje, které potřebuje, tak by mělo,

pane. Tyler má za ušima. Na Massachusettské technice nedávají doktoráty zadarmo a on byl mezi prvními pěti ve třídě.“

„Stojí to za našich dvacet tisíc dolarů?“ Greer byl znám jako držgrešle.

Na tohle Ryan odpověď měl. „Pane, kdybychom postupovali běžným způsobem, najali bychom si některého z těch lupičů z Beltway -“ Ryan tím narážel na poradenské firmy rozseté podél kruhového objezdu Beltway kolem Washingtonu,“ - a ti by si napočítali pětkrát nebo desetkrát víc, a při troše štěstí bychom to dostali do Velikonoc. Takhle bychom to měli ještě dokud je ta ponorka na moři. Přinejhorším, pane, to zatáhnu já. Měl jsem za to, že ty údaje chcete brzy, a je to přesně to, v čem on je doma.“

„Máte pravdu.“ Nebylo to poprvé, co Ryan obešel normální postup, a tehdy to vyšlo docela dobře. Greer byl člověk, který chtěl výsledky. „Dobrá, tak Sověti mají novou raketovou ponorku s tichým pohonem. Co to všechno obnáší?“

„Nic dobrého. My potřebujeme být schopni sledovat jejich raketové ponorky z našich útočných ponorek. Sakra, proto přece před několika lety souhlasili s naším návrhem, že si budeme lodi držet pět set mil od svých pobřeží, a proto jejich raketové ponorky zůstávají většinu času v přístavech. Tohle by mohlo celou hru poněkud změnit. Mimochodem, co trup *Rudého října*, nevšiml jsem si, z čeho je udělaný.“

„Z oceli. Je moc velký na titan, aspoň pokud jde o cenu. Víte, co je stojí jejich *Alfy*.“

„Až moc, na to, co v nich je. Dáte spoustu peněz za superpevný trup, a pak do toho strčíte hlučnou strojovnu. Blbost.“

„Snad. No, tu rychlost bych bral. Ale stejně, jestli tenhle tichý pohon bude doopravdy fungovat, mohli by se přiblížit až na pevninský šelf.“

„Střela s plochou dráhou letu,“ řekl Ryan. To byl jeden z nejhorších scénářů jaderné války, ve kterém se raketa odpálila z moře ze vzdálenosti několika set mil od cíle. Washington je sotva dvě stě kilometrů od Atlantického oceánu. Ačkoli raketa při nízkém rychlém letu ztrácí mnoho ze své přesnosti, pár z nich může být odpáleno tak, aby explodovaly nad Washingtonem za méně než pět minut, příliš málo na to, aby prezident mohl reagovat. Kdyby Sověti dokázali takhle rychle zabít prezidenta, takové narušení systému velení by jim

dalo dostatek času, aby vyřadili rakety na zemi - nebyl by zde nikdo, kdo by měl pravomoc dát povel k odpálení. Tenhle scénář je velestrategická verze obyčejného surového přepadení, myslel si Ryan. Takový útočník nejde po rukou oběti - jde po jeho hlavě. „Myslíte, že *Rudý říjen* postavili pro tohle?“

„Určitě je to napadlo,“ poznamenal Greer. „*Nás* by to tedy napadlo. No, máme tam nahoře *Bremerton* aby ho pohlídal, a jestli tyhle údaje budou k něčemu, uvidíme, jestli na něco přijdeme. Jak se cítíte?“

„Nezastavil jsem se od půl šesté londýnského času. Byl to dlouhý den, pane.“

„To bych řekl. Dobrá, podíváme se na ten Afganistan zítra ráno. Jděte se prospat, hochu.“

„Rozkaz, pane.“ Ryan sebral svůj kabát. „Dobrou noc.“

Do Marriotu to bylo autem patnáct minut. Ryan udělal chybu, pustil televizi zrovna na začátek pondělní večerní relace o americkém fotbale. Cincinnati proti Saň Francisku, dva nejlepší obránci ligy nasazení proti sobě. Tenhle sport mu v Anglii chyběl, a tak zůstal vzhůru téměř tři hodiny a teprve pak zvadl při zapnutém televizoru.

Centrála akustického hlásného systému SOSUS

Nebýt toho, že všichni byli v uniformách, mohl by si návštěvník sál snadno splést s řídící centrálou NASA. Bylo zde šest širokých řad ovládacích panelů, každý s vlastní televizní obrazovkou a klávesnicí plnou svítících plastikových tlačítek, knoflíků, číselníků, jacků pro sluchátka, analogových a digitálních ovládacích prvků. Vedoucí oceánografický technik Deke Frankliln seděl u panelu číslo patnáct.

Sál byl řídící centrálou SOSUS - systému sonarového sledování pro Atlantik. Byla to nenápadná budova, taková, jaké vláda naprosto nevynalézavě staví, s betonovými zdmi bez oken, se složitým systémem klimatizace na ploché střeše a s akronymickým modrým znakem na dobře udržovaném, nyní však zažloutlém trávníku. Ve třech vchodech stáli nenápadně na stráži ozbrojení příslušníci námořní pěchoty. V podzemí byly dva superpočítače Cray-2, obsluhované dvaceti praktikanty, a za budovou stála trojice pozemních satelitních stanic, všechny s oboustranným spojením. Lidé u panelů a u počítačů měli se systémem SOSUS elektronické spojení pomocí družice a pozemní linkou. Ve všech světových oceánech, a zvláště napříč

koridorů, které sovětské ponorky musely překročit, aby se dostaly na volné moře, měly USA a ostatní země NATO rozmístěny bloky vysoce citlivých sonarových čidel. Stovky čidel SOSUS přijímaly a dále předávaly nepředstavitelně ohromné množství informací a na pomoc operátorům při analýze a třídění těchto informací musela být vyvinuta celá nová řada počítačů - superpočítače. SOSUS sloužil svému účelu obdivuhodně dobře; téměř nic nedokázalo projít přes tuto bariéru nepozorovaně, dokonce i supertiché americké a britské útočné ponorky byly obvykle zjištěny.

Čidla uložená na dně moře byla periodicky modernizována; řada z nich měla nyní své vlastní procesory k předběžnému roztřídění dat, která vysílala, čímž snižovala zátěž ústředních počítačů a umožňovala rychlejší a přesnější klasifikaci cílů.

Franklinův panel přijímal údaje od řady čidel umístěných u pobřeží Islandu. Měl na starosti oblast čtyřicet krát čtyřicet námořních mil a jeho sektor se překrýval se sektory na východ a na západ, takže teoreticky tři operátoři neustále sledovali kterýkoli segment bariéry. Jestliže dostal kontakt, mohl nejprve uvědomit své kolegy operátory a pak sestavit zprávu o kontaktu do svého počítačového terminálu, což se pak zobrazilo na ústředním panelu řídícího stanoviště vzadu na poschodí. Starší důstojník pak měl pravomoc, kterou musel často uplatňovat, prověřit kontakt celou řadou opatření, počínaje hladinovými plavidly až po protiponorkové letectvo. Dvě světové války naučily americké a britské důstojníky udržovat mořské trasy volné.

Ačkoli se tato tichá, hrobce podobná instituce nikdy nepředstavila veřejnosti, a ačkoli se zde nedělo nic dramatického, jak by se slušelo na vojenský život, ti, kteří zde pracovali, patřili k nejdůležitějším ve službě vlasti. Bez nich by v době války mohl celý národ hladovět.

Franklin se opíral v otočné židli a zadumaně kouřil ze staré briérové dýmky. Místnost kolem něj byla ponořena v hrobové ticho. I kdyby tomu tak nebylo, jeho sluchátka za pět set dolarů by ho účinně izolovala od vnějšího světa. Vedoucím zde Franklin byl už dvacet šest let; předtím celý život sloužil na torpédoborcích a fregatách. Pro něj byly ponorky a jejich posádky protivníci, bez ohledu na lo, pod jakou vlajkou pluly.

Obočí se mu zdvihlo, jeho téměř holá hlava se naklonila ke straně. Dýmka začala pracovat nepravidelně; pravou rukou sáhl před sebe na

řídící panel a vypnul procesor signálu, aby mohl dostat zvuk bez počítačové interference. Nebylo to však k ničemu, stále tu bylo příliš mnoho šumu. Opět filtry zapojil. Pak zkusil pár úprav na ovladačích svého azimutu.

Čidla SOSUS byla konstruována tak, aby mohla vysílat úhlová měření pomocí selektivního použití jednotlivých receptorů, které mohl ovládat elektronicky. Nejprve dostal jeden úhel a pak použil sousední skupinu pro triangulační stanovení pevného zaměřovacího bodu. Kontakt byl velmi slabý, ale ne daleko od linie, soudil. Franklin vyslal dotaz do svého terminálu. Byl tam *USS Dallas.* Mám tě! řekl si s neznatelným úsměvem. Přišel další signál, nízkofrekvenční hukot, který trval jen několik vteřin a pak se vytratil. Není tam úplný klid. Proč to neslyšel dřív, než zapnul přijímací azimut? Položil dýmku a začal dělat nějaké úpravy na ovládacím panelu.

„Frankline?“ ozvalo se ve sluchátkách. Byl to vedoucí směny.

„Ano, veliteli?“

„Můžete zajít na řídící stanoviště? Mám něco, co byste si měl poslechnout.“

„Už tam jdu, pane.“ Franklin se pomalu zvedl. Komandér Quentin byl předtím kapitánem torpédoborce a od té doby, co vyhrál bitvu s rakovinou, sloužil s omezením. Téměř vyhrál, opravil se Franklin. Chemoterapie zahubila rakovinu, ale stálo ho to téměř všechny vlasy a kůže se změnila v průhledný pergamen. Bída, pomyslel si, Quentin je docela fajn chlap.

Řídící stanoviště bylo něco přes metr nad úrovní podlahy, aby z něj bylo možno přehlédnout všechny operační důstojníky a hlavní taktickou mapu na vzdálené stěně. Od ostatního prostoru bylo odděleno skleněnou přepážkou, a tak spolu mohli mluvit, aniž by operátory rušili. Franklin našel Quentina na jeho velitelském stanovišti, odkud se mohl napojit na jakýkoli ovládací panel dole v sále.

„Zdar, veliteli,“ Franklin si všiml, že důstojník začíná trochu přibírat na váze. Už bylo načase. „Co pro mě máte, pane?“

„V síti v Barentsově moři.“ Quentin mu podal pár sluchátek. Franklin několik minut poslouchal, ale nesedl si. Jako celé řadě lidí, i jemu kdesi hluboko v podvědomí sedělo podezření, že rakovina je nakažlivá.

„Ať mě vezme čert, jestli tam nemají pěkně rušno. Rozeznávám

pár *Alf, Charlieho, Tango* a pár lodí na hladině. O co jde, pane?“

„Je tam taky *Delta,* ale ta se právě vynořila a zastavila stroje.“

„Vynořila, kapitáne?“

„Jo. Proklepávali ji pěkně tvrdě aktivním sonarem a pak tam ještě hodili akustickou bóji.“

„Mhm. Sledovací cvičení a nezvěstná ponorka.“

„Možná.“ Quentin si mnul oči; vypadal unaveně. Moc si to bere, a výdrž už nemá ani poloviční než jakou by měl mít. „Ale *Alfy* ještě pořád pípají a teď míří na západ, jak jste slyšel.“

„No jo,“ Franklin chvíli přemítal. „Pak tedy hledají ještě jednu loď, možná toho *Tajfuna,* co měl teď někdy vyplout, ne?“

„To jsem si myslel - až na to, že zamířil na západ a cvičení probíhá v oblasti severovýchodně od fjordu. Tuhle jsme ji na systému SOSUS ztratili. *Bremerton* tam čmuchá okolo.“

„Opatrný kapitán,“ prohlásil Franklin. „Odstavil strojovnu a nechává se jen tak unášet.“

„Jo,“ souhlasil Quentin. „Teď přejděte na sledování bariér Severního mysu a podívejte se, jestli ho nenajdete. Bude mu ještě pracovat reaktor, nějaký zvuk z něj zachytíte. Operátoři, které na tom sektoru máme, jsou trochu mladí. Vezmu jednoho a přepnu vám ho na chvilku na váš panel.“

„Dobrá, kapitáne,“ přikývl Franklin. Tahle část týmu byla ještě zelená, zvyklá na práci na lodích. SOSUS vyžadoval trochu víc jemnosti. Quentin nemusel říkat, že očekává, že Franklin zkontroluje panely všech, kdo pracují na Severním mysu, a možná pronese pár menších přednášek, zatímco bude poslouchat na jejich kanálech.

„ Zachytil jste *Dallas?*“

„Ano, pane. Pěkně slabý, ale myslím, že jsem ho zachytil, jak překračoval můj sektor ve směru na severozápad k Mýtu. Když tam dáme jednoho Oriona, mohli bychom ho udržet. Nezachřestíme jim trochu u zadku?“

Quentin se uchechtl. Posádky ponorek mu byly lhostejné. „Ne, HBITÝ DELFÍN už skončil. Jen ji zaneseme do záznamů a dáme kapitánovi vědět, až se vrátí domů. Ale i tak, byla to dobrá práce. Znáte jeho pověst. Neměli jsme ho slyšet vůbec.“

„No, na to si počká!“ odfrkl Franklin.

„Dejte mi vědět, co zjistíte, Deke.“

„Rozkaz, kapitáne. A dávejte na sebe pozor, slyšíte?“

PÁTÝ DEN
Úterý 7. prosince.

Moskva

Nebyla to ta nejhonosnější kancelář v Kremlu, ale svému účelu vyhovovala. Admirál Jurij Iljič Padorin se objevil v práci ve svých obvyklých sedm hodin, když dorazil ze svého šestipokojového bytu na Kuzněckém prospektu. Velkými okny kanceláře bylo vidět zdi Kremlu. Nebýt těchto zdí, měl by výhled na řeku Moskvu, teď spoutanou ledem. Padorinovi ten výhled nijak nechyběl, ačkoli si před čtyřiceti lety vysloužil ostruhy velením na říčních dělových člunech, když dopravovaly zásoby přes Volhu do Stalingradu. Nyní byl Padorin náčelníkem politické správy sovětského válečného námořnictva. Náplní jeho práce byli lidé, ne lodi.

Jak šel do kanceláře, krátce pokynul svému tajemníkovi, člověku asi čtyřicetiletému. Ten okamžitě vyskočil, následoval svého admirála do vnitřní kanceláře a pomohl mu z pláště. Padorinova modrá blůza zářila stužkami a zlatou hvězdou nejvíce ceněného vyznamenání v sovětské armádě - Hrdiny Sovětského svazu. Získal ho v boji jako pihovatý dvacetiletý kluk, když se přepravoval sem a tam po Volze. Byly to dobré dny, říkal si, kdy se vyhýbal bombám německých štuk i méně přesné dělostřelecké palbě, kterou se ťašisté snažili zabránit jeho eskadře v přesunech... Jako většině lidí mu z paměti vymizely vzpomínky na holý strach.

Bylo úterý ráno a Padorina čekala na stole hromada pošty. Tajemník mu donesl konvici čaje a šálek - obvyklou ruskou sklenici v kovovém držáku, v jeho případě z čistého stříbra. Padorin se dlouho a těžce dopracovával k vymoženostem, které patřily k této kanceláři. Usadil se v křesle a nejprve pročítal zpravodajská hlášení, informační kopie zpráv, které přišly dnes ráno pro operační velení sovětského válečného námořnictva. Politický důstojník musel být průběžně informován o všem, co imperialisté chystají, aby mohl svým lidem referovat o tom, co jim hrozí.

Pak přišla na řadu úřední pošta od Lidového komisariátu námořnictva a z ministerstva obrany. Měl přístup k veškeré

korespondenci od komisariátu, zatímco poštu z ministerstva pečlivě filtrovali, protože sovětské ozbrojené síly se o informace dělí co nejméně. Dnes nepřišlo moc pošty od žádného z nich. Obvyklá pondělní odpolední schůze bylo vlastně to nejhlavnější, co měl tento týden na práci, a téměř všechno, co se Padorina týkalo, bylo nyní už v rukou jeho štábu. Nalil si další sklenici čaje a otevřel další balíček cigaret bez filtru - zvyk, kterého se nemohl zbavit i přes slabý srdeční záchvat před třemi roky. Pohlédl na stolní diář - dobré, až do deseti hodin žádné jednání.

Skoro úplně vespod byla v hromadě pošty úředně vyhlížející obálka od Severní flotily. Kódové označení v levém horním rohu sdělovalo, že byla odeslána z *Rudého října.* Nečetl o něm teď někdy něco?

Padorin znovu prohlédl operační hlášení. Tak, Ramius že se neobjevil ve cvičném prostoru? Pokrčil rameny. Raketové ponorky byly od toho, aby nebyly k zastižení, a starého admirála by vůbec nepřekvapilo, kdyby Ramius pár lidem trochu zatopil. Syn Alexandra Ramiuse byl nespoutaný člověk, který měl znepokojivý zvyk budit dojem, že si vytváří svůj vlastní kult osobnosti - některé důstojníky, které vycvičil, si nechával, jiné předával pryč. Padorin přemítal o tom, že z těch, které nechtěl v polní službě, se stali vynikající političtí důstojníci s většími znalostmi než byla běžná norma. Ale i tak, Ramiuse bylo třeba hlídat. Někdy Padorina napadlo, že v kapitánovi je příliš velký kus námořníka a ne dost komunisty. Ovšem, jeho otec byl vzorný člen strany a hrdina Velké vlastenecké války. Samozřejmě, pověst měl dobrou, ať už byl Litevec nebo ne. A syn? Roky dokonalého plnění povinností do posledního písmene, a zrovna tolik let věrného a oddaného členství ve straně. Byl známý svými nadšenými vystoupeními na schůzích a občas i brilantními články. Lidé v námořním odboru GRU - sovětské agentuře vojenského zpravodajství - hlásili, že imperialisté ho považují za nebezpečného a odborně zdatného nepřítele. Dobrá, myslel si Padorin, ti mizerové se musí našich lidí bát. Vrátil se zpět k obálce na stole.

Rudý říjen - jméno, které sluší sovětské válečné lodi! Název nejen podle revoluce, která jednou provždy změnila dějiny světa, ale i podle Traktorového závodu Rudého října. Bylo mnoho rán, kdy Padorin hleděl na západ ke Stalingradu, jako by mohl vidět, jestli závod ještě stojí - symbol sovětských bojovníků čelících hitlerovským banditům.

Obálka měla označení Důvěrné a jeho tajemník ji neotevřel, jako to dělal s ostatní běžnou poštou. Admirál vyňal ze zásuvky stolu otvírač dopisů. Byla to památka, před lety to byl jeho vojenský nůž.

Když byl jeho první dělový člun jedné horké srpnové noci roku 1942 potopen, doplaval na břeh a tam se na něj vrhl německý pěšák, který od napůl utopeného námořníka nečekal odpor. Padorin ho překvapil, vnořil mu svůj nůž do prsou a přitom ulomil půlku čepele. Později mu jakýsi zámečník ostří upravil. Teď to vlastně pořádný nůž nebyl, ale Padorin by nikdy takový suvenýr nevyhodil.

„Soudruhu admirále," začínal dopis - ale písmena stroje byla vyškrabána a nahrazena rukou psaným oslovením „Strýčku Juriji" - Ramius mu tak před lety žertem říkal, když Padorin byl hlavním politickým důstojníkem Severní flotily. „Děkuji Vám za důvěru a za možnost, kterou jste mi poskytl tím, že mohu velet této velkolepé lodi!" Ramius má proč být vděčný, dumal Padorin, zdatnost ve službě nebo ne, velení na takové lodi se nesvěřuje...

„Co?" Padorin přestal číst a vrátil se k začátku. Zapomněl na cigaretu dodoutnávající v popelníku, když se dostal na konec první stránky. Vtip. Ramius byl svými vtipy známý - ale za tenhle zaplatí. Tohle zachází zatraceně moc daleko! Obrátil stránku.

„Tohle není vtip, strýčku Juriji - Marko."

Padorin znehybněl a zahleděl se oknem ven. Kremelská zeď v tomhle místě připomínala spoustou výklenků pro popel těch, kteří byli věrní straně, plástev. Ten dopis musel číst nějak špatně. Začal číst znovu. Ruce se mu roztřásly.

Spojil se s admirálem Gorškovem přímo, bez překážejících tajemníků a dalšího personálu.

„Soudruhu admirále, zde Padorin."

„Dobré jitro, Juriji!" odpověděl Gorškov přívětivě.

„Musím hned k vám. Mám zde mimořádnou událost."

„Jakou událost?" zeptal se Gorškov opatrně.

„To musíme projednat osobně. Hned tam jdu." O tomhle se nedalo hovořit telefonem; věděl, že je odposloucháván.

USS Dallas

Obsluha sonaru Ronald Jones, jak si jeho velitel všiml, byl ve svém obvyklém stavu vytržení. Mladík, který nedávno vypadl z univerzity, byl shrben nad svým stolem s přístroji, tělo jako by bylo

bez vlády, oči měl zavřené a obličej ztuhlý do bezvýrazné masky, jakou nasazoval, když na svém drahém osobním přehrávači poslouchal některou ze svých mnoha kazet s Bachem. Jones byl typ, který na svých kazetách vnímal vady - nerovnoměrné tempo klavíru, zkažená flétna, rozkolísaný lesní roh.

Zvukům moře naslouchal se stejným zaujetím pro nesrovnalosti. U všech námořních sil světa se na příslušníky ponorkového loďstva hledí jako na zvláštní exempláře - a sami tito příslušníci hleděli na obsluhy sonaru jako na podivíny. Jejich výstřednost však patřila k těm, které se mezi vojáky nejvíce tolerovaly. Výkonný důstojník s oblibou vyprávěl příběh o náčelníkovi obsluhy sonaru, se kterým sloužil dva roky; byl to člověk, který u raketových ponorek sledoval stejnou oblast prakticky po celou dobu trvání své služby u námořnictva, a tak dobře se seznámil kytovci, kteří tam připlouvali na léto, že jim začal říkat jménem. Když odešel do důchodu, začal pracovat v Oceánografickém ústavu ve Woods Hole, kde na tuto jeho zvláštnůstku hleděli s pobavením i s posvátnou hrůzou.

Před třemi lety Jonese vyzvali, aby opustil Kalifornský technický institut v polovině prvního ročníku. Provedl takový ten vykoumaný kousek, kterými jsou studenti Kalifornské techniky oprávněně proslaveni, jenomže to nevyšlo. Teď sloužil u námořnictva, aby získal peníze na návrat na techniku. Rozhlásilo se o něm, že má v úmyslu udělat doktorát z kybernetiky a zpracování signálů. Za to, že bude předčasně uvolněn, se zavázal pracovat po promoci pro Výzkumnou námořní laboratoř, Naval Research Laboratory. Poručík Thompson tomu věřil. Když před šesti měsíci nastoupil na *Dallas*, četl materiály o všech svých lidech. Jonesův IQ byl 158, zdaleka nejvyšší na lodi. Měl mírný obličej a smutné hnědé oči, které ženy považují za neodolatelné. Na pláži Jones dokázal utahat celou četu námořní pěchoty. Tohle poručíkovi nešlo do hlavy. Byl to fotbalový hrdina Annapolisu, a Jones byl kostnatý mladík, který poslouchal Bacha. To nešlo dohromady.

USS Dallas, útočná ponorka třídy 688, byla čtyřicet mil od pobřeží Islandu a blížila se k místu, kde měla hlídkovat, s kódovým označením Mýto. Zpozdila se o dva dny. Před týdnem se účastnila manévrů NATO „Hbitý delfín“, které byly o několik dnů odloženy, protože počasí v severním Atlantiku, snad nejhorší za posledních dvacet let, zdrželo ostatní lodi. Při tomto cvičení *Dallas*, spolu s

britskou lodí *Swiftsure*, využil špatného počasí a pronikl do simulovaných nepřátelských pozic a důkladně je poničil. Byl to další úžasný výkon *Dallasu* a jeho kapitána Barta Mancusa, jednoho z nejmladších velitelů v americkém válečném námořnictvu. Po bojovém úkolu pak ještě odplul na zdvořilostní návštěvu základny Královského námořnictva ve Skotsku, kam *Swiftsure* patřila, a Američané ještě teď ze sebe setřepávali kocovinu po oslavě... Teď měli jiný úkol - vývoj ponorkových manévrů v Atlantiku. Po dobu tří týdnů měl *Dallas* sledovat a hlásit situaci v provozu v obou směrech na Rudé trase jedna.

Během posledních čtrnácti měsíců novější sovětské ponorky používaly zvláštní, účinnou taktiku jak setřást své americké a britské pronásledovatele. Jihozápadně od Islandu ruské lodi uháněly podél Reykjavíkského útesu - jakéhosi prstu podmořských vyvýšenin, ukazujícího směrem k hlubokému Atlantiku. Jednotlivé hroty, vzdálené od sebe pět mil nebo i jen půl míle, tvořené jako nůž ostrými hřebeny křehkých vulkanických skal, soupeřily velikostí s Alpami. Jejich vrcholky byly kolem tří set metrů pod bouřlivou hladinou severního Atlantiku. Před začátkem šedesátých let se ponorky k těmto vrcholkům mohly jen stěží přiblížit, natož pak prozkoumávat spousty údolí mezi nimi. Během sedmdesátých let byly pozorovány sovětské průzkumné lodi, jak hlídkují podél tohoto hřebene - při každém počasí a v kterémkoli ročním období -, a jak křižují tuto oblast při tisících a tisících plaveb. Pak, čtrnáct měsíců před tím, než sem byl povolán na hlídkování *Dallas*, americká loď *Los Angeles* sledovala sovětskou útočnou ponorku třídy *Viktor 11*. *Viktor* proplul podél islandského pobřeží a ponořil se do hloubky, když se přiblížil k hřebeni. *Los Angeles* ho následovala. *Viktor* plul rychlostí osmi uzlů, dokud neproplul mezi první dvojicí vrcholů, kterým se mezi námořníky říkalo Thorova dvojčata. Náhle plnou rychlostí vyrazil k jihozápadu. Kapitán *Los Angeles* učinil odhodlaný pokus *Viktora* sledovat, ale byl rázně setřesen - ačkoli ponorky třídy 688 jsou rychlejší než starší ruské *Viktory*, ruská ponorka jednoduše nezpomalila po celých patnáct hodin, jak se později potvrdilo. Ze začátku to nebylo nijak moc nebezpečné. Ponorky měly vysoce přesné inerční navigační systémy, schopné stanovit v každé vteřině polohu s přesností několika set metrů. *Viktor* však uháněl podle útesů jako by je jeho kapitán viděl, jako pilot stíhačky, který se zanoří do kaňonu, aby se vyhnul raketám

odpalovaným ze země. *Los Angeles* nedokázal útesy sledovat; při rychlostech nad dvacet uzlů byly jeho pasivní i aktivní sonar, včetně echolotu, prakticky k nepotřebě a *Los Angeles* vlastně plul úplně naslepo. Ve své pozdější zprávě kapitán prohlašoval, že to bylo jako řídit auto s okny přetřenými barvou a udržovat přitom směr pomocí mapy a stopek. To bylo teoreticky možné, ale kapitán si brzy uvědomil, že inerční navigační systém pracuje s chybou několika set metrů. Další komplikací byly gravitační poruchy, které působily na „lokální vertikálu“, která pak zase ovlivňovala inerční stanovení polohy. Nejhorší ze všeho bylo, že mapy byly nakresleny pro hladinové lodi, polohy předmětů pár set metrů pod hladinou, udávané v ní, se na kilometry lišily od polohy skutečné - něco, co až donedávna nikomu nevadilo. Mezery mezi horami byly velmi brzy menší než kumulativní navigační chyba a dřív nebo později by jeho ponorka narazila do úbočí ve více než třiceti uzlech. Kapitán to vzdal. *Viktor* unikl.

Zpočátku se vedly teoretické úvahy o tom, že si Sověti nějakým způsobem vytyčili určitou trasu, že jejich ponorky ji dokážou sledovat vysokou rchlostí. O ruských kapitánech se vědělo, že jsou schopní provádět bláznivé kousky, a snad spoléhali na kombinaci inerčních systémů, magnetických kompasů a gyrokompasů, naladěnou na určitou trasu. Tuto teorii však nikdo moc nerozvíjel a za pár týdnů se s jistotou vědělo, že sovětské ponorky, uhánějící mezi útesy, sledují celou řadu tras.

Jediné, co mohly americké a britské ponorky dělat, bylo pravidelně se zastavovat, sonarem stanovit polohu a pak přidat na rychlosti, aby je dohnaly. Ale sovětské ponorky nezpomalovaly a šestsetosmaosmdesátky i *Trafalgary* stále nechávaly za sebou.

Dallas byl na Mýtě, aby zaznamenával proplouvající ruské ponorky, pozoroval vstup na trasu, které se nyní v americkém válečném námořnictvu říkalo Rudá trasa l, a aby akusticky zachytil vše, co by ukazovalo na nějaký nový vynález, který Rusům dovoloval tak směle uhánět mezi útesy. Než ho budou Američané schopni identifikovat, naskytovaly se tři málo lákavé alternativy: nadále budou ztrácet s Rusy kontakt, mohou u známých výstupů z trasy umístit cenné útočné ponorky, nebo mohou založit novou linku SOSUS.

Jonesův trans trval deset minut - déle než obvykle; normálně si kontakt vyhodnotil v daleko kratší době. Zaklonil se dozadu a zapálil

si cigaretu.

„Něco mám, pane Thompsone.“

„Copak?“ Thompson se opřel o stěnu.

„Nevím.“ Jones vzal druhý pár sluchátek a podal je důstojníkovi.

„Poslechněte si to, pane.“

Thompson sám byl kandidátem na akademickou hodnost M.A. v elektrotechnice a byl odborníkem na konstrukci sonarových systémů. Zkroutil oči vzhůru, když soustředěně naslouchal zvuku ve sluchátkách. Bylo to velmi slabé nízkofrekvenční hučení - nebo svist. Nemohl to jednoznačně charakterizovat. Poslouchal několik minut, pak sluchátka odložil a potřásl hlavou.

„Zachytil jsem to před půlhodinou na bočních čidlech,“ řekl Jones. Myslel tím podsystém vícefunkčního ponorkového sonaru BQQ-5. Jeho hlavní součástí byla kopule o průměru šesti metrů na přídi. Kopule sloužila jak k aktivním, tak k pasivním operacím. Nový zde byl blok pasivních čidel, která se táhla asi šedesát metrů po obou stranách trupu.

Byla to mechanická obdoba postranní čáry, čidel na těle žraloka. „Ztratil jsem to, pak zas našel, ztratil, našel,“ pokračoval Jones. „Nejsou to zvuky vrtulí, ani velryby nebo ryby. Spíš jako voda procházející rourou, až na to divné hučení, které se ozývá a zase ztrácí. Jo, a souřadnice jsou kolem dva-pět-nula. To ukazuje někam mezi námi a Islandem, tak to nemůže být moc daleko.“

„Koukneme se, jak to vypadá. Možná, že nám to něco poví.“

Jones sňal z háčku tenký kabel se dvěma kolíky, jeden zapojil do zásuvky na panelu sonaru, druhý do zásuvky osciloskopu vedle.

Oba pak několik minut pracovali s ovladači sonaru, aby signál izolovali. Výsledkem byla nepravidelná sinusoida, kterou dokázali udržet bez přestání vždy pouze několik vteřin.

„Je to nepravidelné,“ řekl Thompson.

„Jo, je to divné. Zní to pravidelně, ale nezakreslí se to pravidelně. Víte, co tím myslím, pane Thompsone?“

„Ne, vy máte lepší uši.“

„To je tím, že poslouchám lepší muziku, pane. Ten rokec vám odrovná sluch.“

Thompson věděl, že má pravdu, ale absolvent z Annapolisu tohle nepotřebuje slyšet od vojáka základní služby. Jeho unikátní kazety s Janis Joplinovou byly jeho věcí. „Tak další krok.“

„Rozkaz, pane!“ Jones vytáhl kolík z osciloskopu a přehodil ho do panelu nalevo od sonaru, vedle počítačového terminálu.

Při posledních úpravách dostal *Dallas* pro svůj sonarový systém BQQ-5 velmi speciální hračku. Byla označena BC-10 a byl to nejvýkonnější počítač, který byl kdy na ponorce instalován. Ačkoli se svými rozměry blížil velikosti běžného kancelářského stolu, stál přes pět milionů dolarů a prováděl osmdesát milionů operací za vteřinu. Byly v něm použity nově vyvinuté 64-bitové čipy a využíval nejmodernější architekturu zpracování dat.

Jeho bublinová paměť dokázala snadno zvládnout potřeby celé eskadry ponorek. Do pěti let každá útočná ponorka ve flotile bude jeden mít. Jeho účelem, podobně jako účelem daleko rozsáhlejšího systému SOSUS, bylo zpracovávat a analyzovat sonarové signály. BC-10 odfiltroval šum i ostatní přirozeně vzniklé zvuky tak, aby klasifikoval a identifikoval zvuky vytvářené člověkem. Dokázal identifikovat lodi podle jména, pouze na základě jejich individuálních akustických znaků, 'podpisů', podobně jako se podle otisků prstů identifikuje člověk.

Stejně důležitý jako počítač byl programový software. Před čtyřmi lety kandidát na doktorát z geofyziky, který pracoval pro geofyzikální laboratoř Kalifornské techniky, vypracoval program se šesti sty tisíci kroky pro předpovídání zemětřesení. Otázky, které program řešil, se týkaly vztahu mezi signálem a šumem. Vypořádal se s problémem, před kterým seismologové stáli, když bylo třeba odlišit náhodné šumy, které seismografy neustále zaznamenávají, od skutečných neobvyklých signálů, které předpovídají seismickou událost.

Ministerstvo obrany nejprve tento program využilo pro AFTAC, Velitelství technických aplikací v letectvu, kterému se hodil k monitorování nukleárních výbuchů po celém světě podle dohod o kontrole zbrojení. Námořní výzkumná laboratoř program upravila pro svoje potřeby. Ačkoli pak nestačil na předpovídání seismických poruch, dobře se osvědčil při analyzování sonarových signálů. Program byl v námořnictvu znám pod označením SAPS - systém pro algoritmické zpracování signálů.

„SIGNÁL SAPS,“ napsal Jones na displej terminálu.

„PŘIPRAVEN“ odpověděl BC-10 okamžitě.

„PROVOZ“

„NAČÍTÁM“

I přes svou fantastickou rychlost potřeboval BC-10 pro šest set tisíc kroků programu, proložených řadou přiřazovacích příkazů, určitý čas, než eliminoval přirozené zvuky podle svých náhodných kritérií, a pak se soustředil na anomální signál. Trvalo to dvacet vteřin, pro počítač nekonečná doba. Na displeji se objevila odpověď. Jones stiskl klávesu pro vytištění kopie na bodové tiskárně vedle počítače.

Jones si odkašlal a odtrhl list. „ANOMÁLNÍ SIGNÁL. HODNOCEN JAKO POSUN MAGMATU. Takhle SAPS říká dejte si dva aspiriny a zavolejte mě na konci služby,“

Thompson se uchechtl. I přes všechen halas, který ho provázel, nebyl nový systém ve flotile nijak moc oblíben. „Pamatujete, co psaly noviny, když jsme byli v Anglii? Něco o seismické činnosti kolem Islandu, jako tenkrát v šedesátých letech, když ten ostrov povylezl z vody.“

Jones si zapálil další cigaretu. Znal toho přičinlivce, který původně zkonstruoval tohohle zmetka jménem SAPS. Problém byl v tom, že zmetek měl ošklivý zvyk analyzovat špatný signál - a z výsledku se nedalo napevno určit, že to je špatný signál. Navíc, protože systém byl původně určen ke sledování seismicity, Jones měl podezření, že má tendenci vydávat anomálie za seismické poruchy. Nelíbilo se mu vestavěné zkreslení, o kterém se domníval, že ho výzkumná laboratoř zcela neodstranila. Jedna věc byla používat počítač jako nástroj, úplně jiná nechat ho za člověka myslet. A kromě toho se stále objevovaly nové zvuky moře, které nikdo dřív neslyšel, natožpak klasifikoval.

„Pane, kmitočet je úplně špatný - to za prvé, nikde dostatečně nízký. Co kdybych zkusil ten signál projet na R-15?“ Jones narážel na vlečený komplex pasivních čidel, které *Dallas* za sebou táhl při nízké rychlosti.

Komandér Mancuso zrovna v tu chvíli vešel, v ruce držel svůj obvyklý hrnek čaje. Jestli na kapitánovi něco člověka děsí, říkal si Thompson, pak je to jeho talent objevovat se přesně v době, kdy se něco děje. To má celou loď na drátě?

„Jdu tak náhodou okolo,“ řekl nedbale. „Tak copak se nám v tomhle pěkném dni děje?“ Kapitán se opřel o stěnu. Byl malý, vysoký pouze sto sedmdesát centimetrů, a po celý život sváděl boj se svou linií v pase. Teď zrovna vinou dobrého jídla a nedostatku pohybu na ponorce prohrával. Jeho tmavé oči byly obkrouženy vráskami od

smíchu, které se vždycky prohloubily, když na některou loď chystal nějaký trik.

Je opravdu den? dumal Thompson. Cyklus rotujících šestihodinových služeb byl slušný pracovní rozvrh, ale po několika výměnách si člověk musel na hodinkách vyvolat datum, jinak se nedal udělat správně zápis do lodního deníku.

„Kapitáne, Jones zachytil na bočních čidlech nějaký divný signál. Počítač říká, že je to posun magmatu.“

„A Jonýsek s tím nesouhlasí.“ Mancuso ani nemusel svou poznámku vyslovit tázavě.

„Ne, pane, nesouhlasím. Nevím jistě co to je, ale určitě to není tohle.“

„Zase jste proti technice?“

„Kapitáne, SAPS většinou pracuje fajn, ale někdy je to opravdický šunt.“ Jonesův pejorativní epiteton byl mezi lidmi od elektroniky tou nejšťavnatější nadávkou. „A kmitočet je úplně vedle.“

„Dobrá, a co tedy myslíte?“

„Nevím, kapitáne, není to zvuk lodních vrtulí ani jiný přirozeně vzniklý zvuk, který bych kdy slyšel. A pak...“ Jonese ohromila neformálnost diskuse s jeho velícím důstojníkem, i po třech letech na atomových ponorkách.

Posádka *Dallasu* byla jako jedna velká rodina, něco jako jedna z těch starých pohraničních rodin, protože každý musel pracovat pěkně tvrdě. Kapitán byl otec. Výkonný důstojník, jak by každý ochotně souhlasil, byl matka. Důstojníci byli starší děti a mužstvo v základní službě byli mladší děti. Důležité bylo to, že když člověk měl co říct, kapitán naslouchal. Jones tohle vysoce hodnotil.

Mancuso zamyšleně kývl. „No, zatím se ho držte. Nemá cenu nechat celou tuhle drahou mašinu jít do starého železa.“

Jones se usmál. Jednou pověděl kapitánovi do nejmenších podrobností, jak by tenhle počítač přestavěl na nejlepší stereozařízení na světě. Mancuso podotkl, že by to nebyl ten nejlepší kšeft, protože sonar jen v téhle místnosti stál přes dvacet milionů dolarů.

„Ježíš!“ mladší technik málem vyletěl ze židle. „Někdo teď dupnul na plyn.“

Jones téhle směně u sonaru velel. Ostatní dva zaznamenali nový signál, a Jones přehodil svá sluchátka na kolík pro příjem od vlečené soupravy čidel, zatímco oba důstojníci se drželi stranou. Vyňal

zápisník a zaznamenal čas, a pak začal pracovat na svých vlastních ovladačích. BQR-15 byl nejcitlivější sonar na lodi, ale jeho citlivost pro tento kontakt nebyla zapotřebí.

„Hergot," zamumlal Jones.

„*Charlie,*" pronesl mladší technik.

Jones zavrtěl hlavou. „*Viktor.* Určitě třída *Viktor.* Rozpaluje to na třicet uzlů - přímo exploze kavitačního hluku, dělá úplné díry do vody, a je mu úplně jedno kdo o tom ví. Souřadnice nula-pět-nula. Kapitáne, máme kolem sebe dobrou vodu, a signál je opravdu slabý. Blízko není." Tohle byl ten nejpřesnější odhad, se kterým Jones mohl přijít. „Ne blízko" znamenalo kdekoli přes deset mil. Vrátil se k ovladačům. „Myslím, že tohohle hocha známe. Je to ten s tou ohnutou lopatkou u šroubu, zní to jako by měl na něj namotaný řetěz."

„Pusťte to přes reproduktor," řekl Mancuso Thompsonovi. Nechtěl operátory rušit. Poručík už vyťukával signál do BC-10.

Reproduktor na stěně by byl v kterémkoli obchodě se stereoaparaturami pro svou čistotu zvuku a dynamickou dokonalost oceněn čtyřmístnou sumou. Jako všechno na ponorce třídy 688 i reproduktor byl to nejlepší, co se dalo za peníze koupit. Jak Jones pracoval na ovladačích zvuku, slyšeli lkavé štěbetání kavitace způsobované vrtulí, tenké skřípání od ohnuté lopatky a hlubší hukot reaktoru *Viktora* pracujícího na plný výkon. Další zvuk, který Mancuso slyšel, byla tiskárna.

„*Viktor* třída *I,* číslo šest," ohlásil Thompson.

„Správně," kývl Jones, „*Vic*-šest, souřadnice nula-pět-nula."

Zapnul u svých sluchátek mikrofon. „Veliteli, sonar, máme kontakt. Třída *Viktor*, souřadnice nula-pět-nula, odhadovaná rychlost cíle třicet uzlů."

Mancuso se vyklonil do chodbičky a oslovil poručíka Pata Manniona, palubního důstojníka. „Pate, zburcujte sledovací skupinu pro řízení palby."

„Rozkaz, kapitáne!"

„Moment!" Jones zvedl ruku, „Mám ještě jednoho!" Zakroutil několika knoflíky. „Tohle je třída *Charlie.* Sakra, a ten taky přerývá vodu. Trochu víc na východ, souřadnice nula-sedm-tři, točí to tak na dvacet osm uzlů. Tohohle známe taky - jo, *Charlie II,* číslo jedenáct." Jones sesmekl z jednoho ucha sluchátko a podíval se na Mancusa. „Kapitáne, to Rusové na dnešek naplánovali závody ponorek?"

„No, ne že by mi dali vědět. Samozřejmě, sportovní stránku tu nemáme.“ Mancuso se pochechtával, točil v hrnku kávou a skrýval své skutečné myšlenky. Co se ksakru děje? „Asi zajdu dopředu a kouknu se na to. Dobrá práce, hoši.“

Přešel několik kroků do bojového stanoviště. Služby byly rozděleny pro běžnou činnost. Mannion ve velení, s jedním mladším palubním důstojníkem a sedmi vojáky základní služby, vkládal data z analyzátoru pohybu cíle do počítače Mark 117 pro řízení palby. Další důstojník vkládal příkazy pro sledovací úkony. Nic neobvyklého se zde nedělo. Celá směna pracovala pozorně, ale s uvolněností danou lety zkušeností a výcviku. Jestliže ostatní ozbrojené síly normálně prováděly v rámci soutěžení s taktikou východního bloku cvičení proti spojencům nebo samy proti sobě, útočné ponorky válečného námořnictva hrály hru doopravdy - a neustále. Posádky ponorek obvykle pracovaly za podmínek v podstatě odpovídajících podmínkám války.

„Takže máme společnost,“ poznamenal Mannion.

„Ne nijak blízko,“ poznamenal poručík Charles Goodman. „Ty souřadnice se nehnuly ani o fous.“

„Veliteli, sonar.“ To byl Jonesův hlas. Mancuso se toho ujal. „Velitel. Tak copak, Jonýsku?“

„Máme ještě jednoho, pane. *Alfa 3,* souřadnice nula-tři-pět. Je moc pěkně slyšet; zní to jako slabé zemětřesení, pane.“

„*Alfa* 3? Náš starý přítel, *Politovskij*. Už nějakou dobu jsme ho tu neměli. Ještě pro mě něco máte?“

„Jen dohad, pane. Zvuk má kolísavý, pak se to ustálilo, jako by se otočila. Myslím, že směřuje sem - ale nemůžu to najisto tvrdit - a máme ještě nějaký signál od severovýchodu. Moc nejasný, zatím se z toho nedá nic vyvodit. Děláme na tom.“

„Prima, dobrá práce, Jonýsku. Tak pokračujte.“

„Jistě, kapitáne.“

Když Mancuso pokládal sluchátko, usmál se a pohlédl na Manniona. „Víte, Pate, někdy si myslím, jestli Jonýsek není tak trochu čaroděj.“

Mannion pohlédl na grafy na papíře, které Goodman rýsoval pro porovnání s počítačovým sledováním. „Je moc dobrý. Problém je v tom, že si myslí, že my pracujeme pro něj.“

„Teď právě pro něj pracujeme.“ Jones byl jejich ušima i očima a

Mancuso byl zatraceně rád, že ho má.

„Chucku?“ obrátil se Mancuso na poručíka Goodmana.

„Souřadnice jsou pořád pro všechny tři kontakty stejné, pane.“ Což pravděpodobně znamenalo, že míří k *Dallasu.* Také to znamenalo, že nemohli získat údaje potřebné k sestavení souřadnic pro řízení palby. Ne že by někdo chtěl střílet, ale patřilo to ke cvičení.

„Pate, uděláme si trochu místa. Přesuneme se deset mil na východ,“ přikázal Mancuso ledabyle. Byly pro to dva důvody. Jednak by se tak vytvořila základní linie pro výpočet pravděpodobné vzdálenosti cíle, jednak by v hluboké vodě akustické podmínky byly lepší a tím by se rozšířila oblast pro sonarové sledování do větší vzdálenosti. Kapitán studoval mapu, zatímco navigátor dával potřebné rozkazy a vyhodnocoval taktickou situaci.

Bartolomeo Mancuso byl synem holiče, který každý podzim zavřel svůj krámek v Ciceru ve státě Illinois a odjel na hon vysoké na Horním poloostrově v Michiganu. Bart otce na těchto lovech doprovázel a svůj první kus složil, když mu bylo dvanáct let, a pak vždycky něco ulovil, dokud neodešel na Námořní akademii. Pak s tím nadobro přestal. Od té doby, co se stal důstojníkem na atomových ponorkách, se naučil mnohem zábavnější hře. Teď lovil lidi.

O dvě hodiny později se rozezněl poplašný zvonek rádia UNF pracujícího na ultranízké frekvenci ve spojovací centrále. Jako všechny atomové ponorky za sebou i *Dallas* vlekl dlouhou drátěnou anténu naladěnou na vysílač s ultranízkou frekvencí ve střední části Spojených států. Kanál měl nepříjemně úzkou šířku pásma. Na rozdíl od televizního kanálu, který přenášel tisíce bitů dat na snímek a třicet snímků za vteřinu, rádio pracující s ultranízkou frekvencí předávalo data pomalu, zhruba jeden znak za třicet vteřin. Radista trpělivě čekal, zatímco informace se nahrávala na pásku. Když zpráva skončila, přetočil pásku vysokou rychlostí a hlášení přepsal. Pak ho předal spojovacímu důstojníkovi, který čekal s kódovací knihou.

Signál nebyl vlastně kódem, nýbrž šifrou. Kniha, vydávaná každých šest měsíců a rozesílaná na každou atomovou ponorku, byla seznamem náhodně vytvořených transpozic pro každé písmeno zprávy. Každá zakódovaná trigramová skupina v této knize odpovídala předem zvolenému slovu nebo větě v dekódovací knize. Ruční dešifrování zprávy trvalo necelé tři minuty, a když bylo hotovo, předali zprávu kapitánovi do bojového stanoviště.

NHG JPR YTR
OD COMSUBLANT PRO LANTSUB NA MORI V POHOTOVOSTI
OPY TBD QEQ NME GER
OZNY PRIKAZ ROZSÁHLY PRESUN PROBIHA VELKA M MAL ASF TYQ
NECEKANA OPERACE RUDE FLOTILY DUVOD NEZNAMY
ORV HWZ
NASLEDUJE HLASENI UNF SPOJUJE SSIX

COMSUBLANT - velitel ponorkového loďstva v Atlantiku - byl Mancusův velký šéf, viceadmirál Vincent Gallery. Starý pán pravděpodobně pomýšlel na přesun veškerého svého loďstva, což nebyla žádná maličkost. Další mobilizační signál AAA - samozřejmě zakódovaný - je vyzve k plavbě v hloubce potřebné k vysunutí antény a periskopu, aby bylo možné přijímat podrobnější instrukce od SSIX - systému výměny informací ponorka-družice, zprostředkovávané přes geosynchronní spojovací družici využívanou výhradně ponorkami.

Taktická situace se vyjasňovala, ačkoli její strategický dopad nedokázal posoudit. Přesun o deset mil na východ jim poskytoval dostatečné informace o vzdálenosti od jejich třech kontaktů i další *Alfy*, kterou zachytili několik minut poté. První z kontaktů, *Vic 6*, byl nyní v dostřelu torpéda. Teď ho držel Mark 48, a bylo vyloučené, aby jeho kapitán věděl, že *Dallas* je poblíž. *Vic 6* byl vysoká, kterou měl na mušce - ale nebyla lovecká sezóna.

Ačkoli *Dallas* a jeho sesterské lodi nebyly o mnoho rychlejší než *Viktory* a *Charlieové* a byly o deset uzlů pomalejší než menší *Alfy*, mohly se pohybovat téměř bezhlučně rychlostí skoro dvaceti uzlů. To představovalo triumf techniky i konstrukce, a bylo to výsledkem desítek let práce. Avšak nepozorovaný pohyb byl k užitku jenom když lovec přitom mohl nalézt svou kořist. Sonary ztrácely účinnost s tím, jak se zvyšovala rychlost jejich nosičů. BQQ-5 na Dallasu si uchoval dvacetiprocentní účinnost při rychlosti dvaceti uzlů - nic, nad čím by srdce jásalo. Ponorky plovoucí vysokou rychlostí z jednoho bodu do druhého byly slepé a nemohly nikomu ublížit. Výsledkem bylo, že operační manévr útočné ponorky se velmi podobal pohybu pěšáka v

boji. U střelců to jsou přískoky, u ponorky výpad-volné unášení. Když ponorka zjistí cíl, rychle se přesune do výhodnější pozice, zastaví se, aby znovu zachytila cíl, a opět vyrazí, až se dostane do palebného postavení. Cíl ponorky se samozřejmě pohybuje také, a kdyby se ponorce podařilo zaujmout pozici před cílem, musela by ležet, čekat a udeřit jako kočka na lovu.

Zacházet s ponorkou vyžaduje víc než dovednost, vyžaduje to instinkt i trochu umění, sebedůvěru soustředěnou na jedinou věc a útočnost profesionálního boxera. Mancuso všechny tyto vlastnosti měl. Svému řemeslu se učil patnáct let - pozorováním generací velitelů, když byl mladý důstojník, a pozorným naslouchánímpři častých diskusích kolem kulatého stolu, které dělaly z práce na ponorkách vysoce lidskou profesi, a kde se poučení předávalo ústním podáním. Čas na břehu trávil výcvikem na celé řadě počítačem řízených trenažérů, účastí na seminářích a porovnáváním zápisků a nápadů s názory starších a zkušenějších. Na palubě hladinových plavidel a letadel protiponorkové obrany se učil, jak „nepřítel“ - hladinová plavidla - hrají svou vlastní hru na lov.

Posádky ponorek měly jednoduché heslo: Jsou dva druhy lodí - ponorky... a cíle. Co bude lovit *Dallas?* Mancuso neměl tušení. Ruské ponorky? Dobrá, jestli jde o tohle a Rusové budou kolem takhle závodit, mělo by to být dost snadné. On a *Swiftsure* právě překonali tým expertů NATO pro boj proti ponorkám, lidi, na nichž záleželo, zda pro jejich země zůstanou mořské trasy volné. Jeho loď i posádka odváděly tak dobrou práci, jak si jen kdo mohl přát. V Jonesovi měl jednoho z deseti nejlepších akustiku ve flotile. Mancuso byl připraven, ať už půjde o cokoli. Stejně jako první den lovecké sezóny - úvahy o vedlejších věcech se vytrácely. Proměňoval se ve zbraň.

Štáb CIA

Bylo 4.45 ráno a Ryan nepokojně podřimoval na zadním sedadle Chevroletu patřícího CIA, který ho vezl z Marriotu do Langley. Už je tu jak dlouho?... dvacet hodin? Tak nějak, tak dlouho, že stačil navštívit svého šéfa, také Tylera, sehnat dárky pro Sally a zkontrolovat dům. Pronajal ho instruktorovi Námořní akademie; od někoho jiného by byl mohl dostat pětinásobné nájemné, ale nechtěl ve svém domě žádné divoké mejdany. Nábožensky silně založený důstojník z Kansasu nedal bez Bible ani ránu a jakožto pečovatel o

dům mu vyhovoval.

Pět a půl hodiny spánku během posledních - třiceti? Tak nějak. Byl příliš unaven, než aby se podíval na hodinky. To nebylo fér. Nedostatek spánku ubíjí úsudek. Ale nebylo moc platné tohle si říkat a říkat to admirálovi bylo platné ještě méně. Do Greerovy kanceláře přišel o dvě minuty pozdě.

„Je mi moc líto, že jsem vás musel vzbudit, Jacku."

„To je v pořádku, pane," zalhal Jack na oplátku. „Co se děje?"

„Pojďte sem a vezměte si kávu. Bude to dlouhý den."

Ryan upustil svůj kabát na pohovku a šel si nalít hrnek námořnického nápoje. Odmítl smetanu Coffee Mate a cukr. Líp odbýt si to bez příkras a dostat kofein naplno.

„Mohu se tu někde oholit, pane?"

„Toaleta je za dveřmi, tamhle v rohu." Greer mu podal žlutý list vytržený z telexu. „Podívejte se na tohle."

PRISNE TAJNE
102200Z38976
BULLETIN SIGINT NSA
RUDFLOT OPER

HLASENI NASLEDUJE

V 083145Z NSA MONITOROVACI STANICE (VYMAZANO) (VYMAZANO) A (VYMAZANO) ZACHYTILY VYSILANI UNF Z RUDE FLOTILY UNF ZARIZENI SEMILIPINSK XX DELKA HLASENI 10 MIN XX 6 PRVKU XX
SIGNAL UNF HODNOCEN JAKO VYSILANI „PRIPRAVA" PONORKAM
RUDFLOT NA MORI XX
V 090000Z RUDFLOT VELITELSKA CENTRALA VYSILALA SPOJOVACI STANICE TULA A DRUZICE TRI A PET PRO „VSECHNY LODI" XX POUZITA PASMA VHF UHF XX DELKA HLASENI 39 SEK DVE OPAKOVANI OBSAH STEJNY V 091000Z A 092000Z XX 475 5-PRVKOVE SIFROVACI SKUPINY XX
KRYTI SIGNALEM OBLAST SEVERNI FLOTILA OBLAST FLOTILA BALTSKE MORE A OBLAST ESKADRA

STREDOZ XX POZOR FLOTILA DALNY VYCHOD NEREAGUJE NEZAHRNUTA TIMTO VYSILANIM XX
OD PRIJEMCU CETNA POTVRZENI PRIJMU Z UVEDENYCH OBLASTI XX ANALYZA ZDROJU A PROVOZU NASLEDUJE DOSUD NEDOKONCENO XX
ZACATEK V 100000Z NSA MONITOROVACI STANICE (VYMAZANO) (VYMAZANO) A (VYMAZANO) ZAZNAMENALY ZVYSENY PROVOZ HF A VHF NA ZAKLADNACH RUDFLOT POLJARNYJ SEVEROMORSK PECENGA TALLIN KRONSTADT A OBLAST VYCHOD STREDOZ XX DALSI PROVOZ HF A VHF OD RUDFLOT NA MORI XX DALSÍ NASLEDUJE XX
VYHODNOCENI: VYHLASENA ROZSAHLA NEPLANOVANA OPERACE FLOTILY HLASI STATUS A PRIPRAVENOST XX KONEC BULETINU

ODESILA NSA
102215Z
KONECKONEC

Ryan pohlédl na hodinky. „Hoši z NSA pracovali rychle, a i směnoví důstojníci nás pěkně rychle zvedli.“ Vyprázdnil svůj hrnek a šel si nalít další. „Co se říká v analýze provozu?“

„Tady.“ Greer mu podal další list z telexu.

Ryan ho přelétl očima. „To je spousta lodí. Musí to být všechno, co na moři mají. Není toho tu moc o lodích v přístavech.“

„Pozemní linky,“ poznamenal Greer. „Lodi v přístavech mohou volat operační personál flotily v Moskvě telefonem. A mimochodem, *jsou* to všechny lodi na moři na západní polokouli. Všechny zatracené lodi. Něco vás napadá?“

„Podívejte, máme zde tu zvýšenou činnost v Barentsově moři. Vypadá to na rozsáhlé cvičení v protiponorkové obraně. Možná, že ho ještě rozšiřují. To ale nevysvětluje zvýšenou činnost v Baltu a Středozemním moři. Vyhlásili nějaké manévry?“

„Ne. Teprve před měsícem skončili NACHOVOU BOUŘI.“

Ryan kývl. „Jo, obyčejně na vyhodnocování tolika dat potřebují několik měsíců - a komu by se chtělo dělat tam manévry v téhle roční době? Počasí tam musí být úplně na draka. Už vůbec někdy dělali

nějaké větší manévry v prosinci?“

„Nic většího, ale většina těch potvrzení je od ponorek, a ponorky se o počasí moc nestarají.“

„No dobrá, kdyby byly nějaké další okolnosti, mohl byste říct, že je to hrozivé. Máte nějakou představu, co se říkalo ve zprávě?“

„Ne, používají počítačové šifry, stejně jako my. Jestli je zpravodajci v NSA dokážou přečíst, nepochlubí se mi tím.“ Teoreticky NSA- Státní bezpečnostní agentura - patřila pod velení ředitele Central Intelligence. Ve skutečnosti se řídila vlastními zákony. „Víc toho v analýze provozu není. O úmyslech se můžete zkusit dohadovat z toho, kdo mluví s kým.“

„Ano, pane, ale když každý mluví s každým-“

„Jo.“

„Má poplach ještě někdo jiný? Vojska PVO?“ Ryan měl na mysli sovětskou protivzdušnou obranu.

„Nejen loďstvo. Ponorky, lodi a námořní letectvo.“ Ryan se protáhl. „To vypadá na cvičení, pane. Ale stejně budeme potřebovat vědět víc o tom, co dělají. Mluvil jste s admirálem Davenportem?“

„Na to teď přijde řada. Neměl jsem čas. Zatím jsem se jen stačil oholit a zapnout na kávu.“ Greer si sedl a dřív než vyťukal telefonní číslo, přepnul svůj telefon na stolní reproduktor. „Kontradmirál Davenport.“ Hlas zněl úsečně. „Dobré jitro, Charlie. Tady James. Dostal jsi ten NSA-976?“

„Jistě, ale to mě nevzrušuje. Naše síť SOSUS se před pár hodinami zbláznila.“

„Tak?“ Greer pohlédl na telefon, pak na Ryana. „Jo, skoro každá ponorka, co mají na moři, to bere na plný plyn, a všechny najednou.“

„A co přesně dělají, Charlie?“ pobízel ho Greer.

„To si teprve dáváme dohromady. Vypadá to tak, že všechny lodi míří do severního Atlantiku. Jejich jednotky v Norském moři se ženou na jihozápad. Tři ze Středomoří tam směřují taky, ale o nich zatím nemáme přehled. Potřebujeme ještě pár hodin.“

„Co operuje u našeho pobřeží, pane?“ zeptal se Ryan.

„Probudili vás, Ryane? Fajn. Dva staré *November*. Jeden je upravený a dělá elektronický průzkum v okolí mysu. To druhé se usadilo u King's Bay a pěkně tam otravuje.“

Ryan se pro sebe usmál. Americká nebo spojenecká loď byla „ona“, Rusové pro svá plavidla používali mužský rod. A mezi

zpravodajci se pro sovětské lodi obyčejně používalo zájmeno „to“.

„Je tam ruský *Yankee,*“ pokračoval Davenport, „tisíc mil jižně od Islandu, a původní zpráva je, že směřuje na sever. Asi to není pravda. Reciproký úhel, chyba v přepisu, něco takového. Prověřujeme to. Tohle musí být nějaká blbost, mířilo to přece předtím na jih.“

Ryan vzhlédl. „A co jejich ostatní raketové lodi?“

„*Delty* a *Tajfuny* jsou v Barentsově moři a v Ochotském moři, jako obyčejně. O nich nemáme žádné zprávy. Jo, máme tam samozřejmě naše útočné ponorky, ale Gallery nechce, aby porušily rádiový klid, a má pravdu. Takže jediné co teď máme je zpráva o tom zatoulaném *Yankeeovi.*“

„Co podnikáme my, Charlie?“ zeptal se Greer.

„Gallery pro všechny své lodi vyhlásil všeobecnou pohotovost. Jsou v záloze, kdybychom se potřebovali přemístit. NORAD prý přešel na zvýšenou pohotovost. Flotily CINCLANT a CINCPAC jsou připraveny a křižují, jak se dá ostatně čekat. Pár dalších P-3 se vypravilo od Islandu. To je pro tuhle chvíli všechno. Nejdřív si musíme dát dohromady, co chystají.“

„Fajn, tak mě informuj, když bude potřeba.“

„Jasně, jestli něco uslyšíme, dáme ti vědět, a doufám-“

„Jo, dáme vědět.“ Greer přerušil hovor. Pohrozil Ryanovi prstem. „Neusněte mi, Jacku!“

„Po tomhle?“ Ryan zamával svým hrnkem.

„Vidím, že vám to nedělá starosti.“

„Pane, tady zatím není s čím si dělat starosti. Teď je tam kolik - jedna odpoledne? Možná se nějaký admirál, třeba sám starý Sergej, rozhodl, že těm svým hochům zpestří čas trochou cvičení. Asi se mu moc nelíbilo, jak to dopadlo s Nachovou bouří, a možná ho napadlo, že udělá trochu rozruch - samozřejmě i pro nás. Sakra, jejich letectvo a pozemní armáda jsou v klidu, a kdyby se chystali na nějakou křivárnu, ostatní služby by o tom nabeton věděly. Budeme na to muset dávat pozor, ale zatím nevidím, proč bychom kvůli tomu nemohli...“ Ryan málem řekl 'klidně spát'... „zůstat v pohodě.“

„Kolik vám bylo, když se stalo to v Pearl Harboru?“

„Mému otci bylo devatenáct, pane. Oženil se až po válce, a já jsem nebyl první maličký Ryan,“ usmál se Jack. Greer tohle všechno věděl. „Jak si vzpomínám, tolik nebylo ani vám.“

„V té době jsem akorát začínal na starém *Texasu.*“ Greer se vůbec

do války nedostal. Brzy poté, co začala, byl přijat na Námořní akademii. Než absolvoval a dokončil výcvik ve škole pro ponorky, bylo skoro po válce. Dostal se k japonskému pobřeží při své první plavbě den po konci. „Ale chápete, co tím myslím."

„Jistě, pane, a právě proto máme CIA, DIA, NSA a NRO, kromě jiného. Jestli na nás Rusové na všechny vyzrají, možná, že bychom měli studovat Marxe."

„Všechny ty ponorky mířící do Atlantiku..."

„Mám lepší pocit z toho, že zpráva říká, že *Yankee* míří na sever. Měli dost času na to, aby z toho udělali solidní údaj. Davenport tomu zřejmě nechce věřit bez potvrzení. Kdyby se Ivan chystal jít do toho ostře, ten *Yankee* by mířil na jih. Rakety z těch starých lodí nedoletí moc daleko. Takže..." protáhl, „budeme vzhůru a budeme dávat pozor. Naštěstí děláte dobrou kávu, pane."

„Co byste řekl nějaké snídani?"

„To by nebylo špatné. Jestli dokončíme ten Afganistan, mohl bych letět zpátky zít... dnes večer."

„To byste ještě mohl. Možná, že se tak naučíte spát v letadle."

Snídaně přišla za dvacet minut. Oba byli zvyklí na vydatné snídaně a jídlo bylo nad očekávání dobré. Obvykle jídlo ze samoobslužné restaurace CIA nestálo za nic a Ryan si říkal, jestli personál při noční službě, když není tolik lidí, které je třeba obsluhovat, náhodou nevyužil čas k tomu, aby dělal svou práci pořádně. Možná ale, že pro jídlo poslali ven. Oba zatím seděli, až ve tři čtvrti na sedm zavolal Davenport.

„Tak je to jasné. Všechny raketové ponorky míří směrem k přístavům. Máme dobře zachycené dva *Yankee,* tři *Delty* a jednoho *Tajfuna. Memphis* ohlásila, že její *Delta* vyrazila zpátky rychlostí dvaceti uzlů, když byla předtím na stanovišti pět dní, a pak se Gallery soustředil na *Queenfish.* Je to totéž - vypadá to, že všechny míří domů. Také máme pár fotografií z Big Birda z přeletu nad fjordem - tentokrát nebyl pod mraky - a máme hromadu hladinových lodí s infračervenými podpisy, jako by všichni rozpalovali kotle."

„Co *Rudý říjen?'* zeptal se Ryan.

„Nic. Možná, že naše informace byla špatná, a že vůbec nevyplul. Nebylo by to poprvé."

„Nemyslíte si, že je nezvěstný?" uvažoval Ryan nahlas.

Na tohle už Davenport myslel. „To by vysvětlovalo činnost na

severu, ale co s tím Baltem a Středomořím?“

„Tenkrát před dvěma lety nás vyplašil *Tullibee,*“ poznamenal Ryan. „A velitel námořních operací z toho byl tak vyjevený, že spustil záchrannou akci se vším všudy v obou oceánech.“

„Možná,“ připustil Davenport. V Norfolku z toho po tom fiasku tekla krev, že jí bylo po kotníky. Americká *Tullibee,* malá útočná ponorka, jediná svého druhu, měla už dlouho pověst, že nosí smůlu. V tomhle případě ji rozlila na spoustu jiných.

„Tak či onak, vypadá to o hodně míň strašidelně než před dvěma hodinami. Nesvolávali by své raketové ponorky, kdyby něco proti nám plánovali, co?“ řekl Ryan.

„Vidím, že Ryan ti pořád ještě dělá křišťálovou kouli, Jamesi.“

„Za to ho platím, Charlie.“

„Ale stejně, je to divné,“ poznamenal Ryan. „Proč přeskupovat všechny raketové lodi? Už to někdy udělali? A co ty v Pacifiku?“

„O těch jsem ještě nic neslyšel,“ odpověděl Davenport. „Požádal jsem CINCPAC o údaje, ale ještě se se mnou nespojili. Pokud jde o druhou otázku, ne, ještě nikdy nesvolali všechny své ponorky s raketami najednou, ale tu a tam přesunují všechna svá stanoviště naráz. To bude asi ono. Řekl jsem, že směřují zpátky, ne do přístavu. V tomhle několik příštích dnů nebude jasno.“

„Co když se bojí, že jednu ztratili?“ pronesl nezávazně Ryan.

„Takovou kliku mít nebudeme,“ pronesl pohrdlivě Davenport. „Ponorku neztratili od té doby, co jsme lapli toho *Golfa* u Havaje, to jste ještě byl ve škole, Ryane. Na něco takového je Ramius moc dobrý kapitán.“

To byl kapitán Smith na *Titaniku* také, pomyslel si Ryan.

„Dík za informaci, Charlie.“ Greer zavěsil. „Už to vypadá tak, že jste měl pravdu, Jacku. Nic, čím bychom se zatím museli znepokojovat. Koukneme se teď na ten Afganistan - a ať už to stojí za to, podíváme se na Charlieho obrázky jejich Severní flotily, až budeme hotovi.“

Za deset minut dorazil zřízenec s vozíkem z ústředního archivu. Greer vždycky chtěl všechny původní údaje vidět sám. To Ryanovi vyhovovalo. Věděl o pár analyticích, kteří své zprávy zpracovávali na základě selektivních údajů, a tenhle člověk jim za to udělal nohy. Informace na vozíku byly od řady zdrojů, ale pro Ryana byla nejdůležitější taktická hlášení od rádiových odposlouchávacích

zařízení na pákistánských hranicích, a jak vyrozuměl, i uvnitř samotného Afganistanu. Charakter i rychlost sovětských operací nenasvědčovaly tomu, že by Rusové povolovali, jak to naznačovalo pár nedávných článků v *Rudé hvězdě* i některé zpravodajské zdroje uvnitř Sovětského svazu. Nad údaji strávili tři hodiny.

„Myslím, že Sir Basil moc dává na politické zpravodajství a málo na to, co naše odposlouchávací zařízení zachytí v terénu. Nebylo by to samozřejmě poprvé, co by Sověti neinformovali své polní velitele o tom, co se děje v Moskvě, ale vcelku mi to nedává jasnou představu," uzavřel Ryan.

Admirál na něho pohlédl. „Platím vás za odpovědi, Jacku."

„Pane, je pravda, že Moskva se tam dostala omylem. Víme to z hlášení od vojenských i politických zpravodajců. Celkově jsou údaje docela jasné. Jak se mi to jeví, nemyslím, že vědí, co chtějí dělat. V takovémhle případě je pro úřednický mozek nejsnadnější nedělat vůbec nic. A tak velitelům v poli říkají, aby pokračovali, a zatím se vyšší šéfové pídí po nějakém řešení a především si chrání své zadky, aby neodskákali, že se zapletli do takového bordelu."

„No, takže vlastně víme, že nic nevíme."

„Ano, pane. Mně se to také nelíbí, ale říkat něco jiného by byla lež."

Admirál odfrkl. Tohohle bylo v Langley plno, zpravodajci dávali odpovědi, aniž vůbec věděli, jak znějí otázky. Ryan byl dosud v tomhle natolik nový, že když nevěděl, také to řekl. Greer byl zvědav, jestli se to časem změní. Doufal, že ne.

Po obědě přinesl posel z NRO balíček. Byly v něm snímky pořízené den předtím při dvou přeletech družice KH-11. Byly to první takové fotografie po delší době, protože tu byly mechanické překážky a celkově mizerné počasí nad poloostrovem Kola. První soubor fotografií za denního světla, pořízený hodinu poté, co z Moskvy odešla zpráva BLESK, ukazoval flotilu kotvící v docích. Na infračervených snímcích řada z nich jasně zářila vnitřním teplem prozrazujícím, že jejich kotle nebo soustrojí plynových turbín jsou v činnosti. Druhý soubor fotografii byl pořízen při dalším orbitálním přeletu pod velmi nízkým úhlem.

Ryan si zvětšeniny podrobně prohlížel. „Páni! *Krov, Moskva, Kyjev,* tři *Karasy,* pět *Krestů,* čtyři *Krivaky,* osm *Udalých* a pět *Sovremennych*."

„Pátrací a záchranná akce, co?“ Greer na Ryana tvrdě pohlédl. „Podívejte se semhle dolů. Všechny jejich rychlé tankery jsou s nimi. Je tam většina úderné síly Severní flotily, a jestli potřebují tankery, čekají, že se to protáhne.“

„Davenport se taky mohl vyjádřit trochu srozumitelněji. Ale pořád tu máme jejich raketové ponorky na cestě zpátky. Nejsou tu žádná obojživelná plavidla, jen bojová. A také dvě nová, s dobrým dosahem a rychlostí.“

„A s nejlepšími zbraněmi.“

„Jo,“ přikývl Ryan. „A všechny je sehnali dohromady za pár hodin. Pane, kdyby tohle plánovali předem, věděli bychom o tom. Tohle muselo vypuknout dneska. Zajímavé.“

„Vy jste se ale naučil v té Anglii mluvit zdrženlivě, Jacku.“ Greer vstal a protáhl se. „Budu vás zde potřebovat ještě jeden den.“

„Dobře, pane.“ Pohlédl na hodinky. „Mohl bych zavolat ženě? Nechci, aby jela na letiště k letadlu, ve kterém nejsem.“

„Jistě, a až s tím budete hotov, potřeboval bych, abyste zajel za někým z DIA, kdo pro mne kdysi pracoval. Podívejte se, kolik operačních dat na tenhle výjezd dostávají. Jestli je to cvičení, budeme to brzy vědět, a vy ještě budete moci vzít domů tu svou Barbie na surfu.“

Byla to Barbie na lyžích, ale Ryan neřekl nic.

ŠESTÝ DEN
Středa 8. prosince

Štáb CIA

Ryan byl v kanceláři ředitele ústřední zpravodajské služby už několikrát dříve s hlášeními a občas i s osobními zprávami od Sira Basila Charlestona pro jeho výsost ředitele. Byla větší než Greerova, s lepším výhledem na údolí Potomaku, a vypadalo to, že ji vymaloval odborník stylem odpovídajícím ředitelovu původu. Arthur Moore býval soudcem Nejvyššího soudu státu Texas a místnost byla odrazem jeho jižansko-západního založení. On a admirál Greer seděli na pohovce nedaleko velkých oken, z nichž každé tvořila jediná tabule.

Greer pozval posunkem Ryana dál a podal mu desky.

Složka byla z červené plastické hmoty, s přezkou. Hrany byly olepeny bílou páskou a navrchu byla prostá nálepka z bílého papíru s nápisem PŘÍSNĚ TAJNÉ Delta a WILLOW.

Ani jeden z nápisů nebyl nic neobvyklého. Počítač v podzemí štábu v Langley volil náhodná jména jediným stiskem klávesnice. Tím se zabránilo, aby cizí agent mohl cokoli z názvu operace vyvodit. Ryan složku otevřel a nejprve se podíval na obsah. Byly tam pouze tři kopie dokumentu WILLOW, každý s iniciálami držitele. Ta jeho měla iniciály samotného ředitele. Dokument CIA pouze s třemi kopiemi byl tak neobvyklý, že Ryan, jehož nejvyšším prověřením byl přístup ke stupni utajení NEBULA, dosud žádný neviděl. Z vážného výrazu Moorova i Greerova usoudil, že oni jsou dva z důstojníků oprávněných k práci s dokumenty Delta. Další, domníval se, byl zástupce ředitele operací, také Texasan, jménem Robert Ritter.

Ryan obrátil stránku s obsahem. Zpráva byla xeroxová kopie čehosi, co bylo napsáno na ručním psacím stroji, a bylo v ní příliš mnoho překlepů, než aby to byla psala sekretářka. Jestli ani Nancy Cummingsová ani ostatní elitní sekretářky tohle nesměly vidět... Ryan vzhédl.

„To je v pořádku, Jacku," řekl Greer, „právě jste byl zařazen mezi osoby oprávněné k práci s WILLOW."

Ryan se opřel dozadu a i přes své napětí začal číst dokument

pomalu a pečlivě.

Agentovo krycí jméno bylo KARDINÁL - nejvyšší ohodnocení agenta, kterého CIA kdy měla; byl to člověk, o kterém se vyprávějí legendy. Kardinála před více než dvaceti lety získal Oleg Peňkovskij. Další legenda, nyní mrtvá - Peňkovskij - byl tehdy plukovníkem GRU, sovětské vojenské rozvědky, větší a aktivnější obdoby americké Obranné zpravodajské služby DIA. Jeho postavění mu umožňovalo přístup ke každodenním informacím o všech aspektech sovětské armády, od struktury velitelství Rudé armády až po operační status mezikontinentálních raket. Informace, které předal přes svého britského spolupracovníka Grevilla Wynna, byly nesmírně cenné a západní země na nich začaly stavět - až příliš.

Peňkovskij byl odhalen během kubánské krize v roce 1962. Právě z jeho informací, vyžádaných a dodaných ve velkém spěchu a ve vypjaté situaci, se prezident Kennedy dověděl, že sovětské strategické systémy nejsou na válku připraveny. Tyto informace umožnily Kennedymu zatlačit Chruščova do kouta, odkud nebylo snadné se dostat. Známá sebejistota, připisovaná Kennedyho pevným nervům, byla dána, jako už v mnoha podobných případech v historii, tím, že měl možnost vidět soupeři do karet. Tuto výhodu mu poskytl odvážný agent, s nímž se nikdy nesetkal. Peňkovského reakce na požadavek BLESK z Washingtonu byla příliš unáhlená. Byl již v podezření a tohle ho dorazilo; za svou zradu zaplatil životem. A právě Kardinál se první dověděl, že ho sledují pozorněji než bylo obvyklé ve společnosti, kde byl sledován každý. Peňkovského varoval - příliš pozdě. Když bylo jasné, že plukovníka nebude možné ze Sovětského svazu dostat, plukovník sám na Kardinála naléhal, aby ho udal. Byl to poslední ironický žert statečného muže; jeho vlastní smrt umožní postup agenta, kterého sám naverboval.

Kardinálovo pracovní zařazení bylo právě tak utajené jako jeho jméno. Jakožto vyšší poradce a důvěrník člena Politbyra Kardinál často jednal jako jeho zástupce uvnitř sovětské armády. Měl tak přístup k politickým i vojenským zpravodajským materiálům nejvyššího stupně utajení. Tím se jeho informace stávaly nesmírně důležitými - a paradoxně i nanejvýš podezřelými. Těch pár zkušených důstojníků CIA, kteří o něm věděli, nedokázalo uvěřit, že by někdy během své činnosti nebyl „nabourán“ některým z tisíců kontrarozvědčíků KGB, jejichž jedinou povinností bylo sledovat

každého a všechno. Proto materiály s kódem Kardinál byly obvykle křížově ověřovány zprávami od ostatních agentů i z dalších zdrojů. Avšak přežil řadu menších ryb.

Jméno Kardinál bylo ve Washingtonu známé pouze třem nejvyšším pracovníkům CIA. Prvního dne každého měsíce byl pro jeho informace volen jiný kód - jméno známé pouze nejvyšším kruhům důstojníků CIA a analytikům. Než byla - neochotně - předána někomu mimo, byla informace od Kardinála proprána tak pečlivě, jako Mafie zamaskovává zdroje svých příjmů. Agent byl také chráněn řadou bezpečnostních opatření, která byla pro něj jedinečná. Aby jeho totožnost nebyla odhalena kryptograficky, doručovaly se materiály od Kardinála osobně, nikdy nebyly předávány rádiem nebo pozemními linkami. Kardinál sám byl velmi opatrný - poučil se z osudu Peňkovského. Jeho informace se předávaly přes řadu prostředníků až k šéfovi sekce CIA v Moskvě. Přežil dvanáct takových šéfů. Jeden z nich, vyšší důstojník ve výslužbě, měl bratra jezuitu. Každé ráno tento kazatel - přednášel filozofii a teologii na Fordhamské univerzitě v New Yorku - sloužil mši za duši a bezpečí člověka, jehož jméno se nikdy nedozvěděl. Toto mohl být důvod, ovšem právě tak dobře i důvod jiný, proč Kardinál stále přežíval.

Čtyřikrát mu bylo nabídnuto, že ho dostanou ze Sovětského svazu. Pokaždé odmítl. Pro někoho to bylo důkazem, že byl nabourán, pro jiné zase potvrzením, že jako řadu úspěšných agentů, i Kardinála pohánělo něco, co znal jen on sám, a že jako většina úspěšných agentů byl pravděpodobně poněkud nenormální.

Dokument, který Ryan četl, pronikal dvacet hodin. Pět hodin trvalo, než se film dostal na americké velvyslanectví v Moskvě, kde byl okamžitě předán šéfovi sekce. Tento zkušený důstojník a bývalý zpravodaj New York Times pracoval pod krytím tiskového atašé. Film vyvolal sám ve své soukromé temné komoře. Třicet minut po tom, co byl dokument doručen, lupou prohlédl pět exponovaných políček a odeslal snímky do Washingtonu s poznámkou, že jde o dokument od KARDINÁLA. Pak na svém vlastním přenosném psacím stroji přepsal zprávu z filmu na speciální papír. Současně ho překládal z ruštiny. Tímto opatřením se likvidoval agentův rukopis a překladem se likvidovaly i všechny možné zvláštnosti agentova jazyka. Film pak spálil a zprávu složil do kovového pouzdra podobného pouzdru na cigarety. V něm byla malá nálož, která by vybuchla, kdyby někdo

nepovolaný pouzdro otevíral nebo jím prudce zatřásl. Už dvě zprávy od Kardinála byly zničeny, když pouzdra náhodou upadla na zem. Pak šéf sekce pouzdro odnesl kurýrovi na velvyslanectví, který měl již zamluven tříhodinový let s Aeroflotem do Londýna. Na letišti Heathrow kurýr pádil, aby stihl spoj s Pan Am 747 do New Yorku na Kennedyho Mezinárodní letiště, kde přesedl na letadlo letící na National Airport ve Washingtonu. Do osmi hodin téhož rána byla diplomatická pošta ve Státním Departmentu; tam pouzdro převzal agent CIA, okamžitě ho převezl do Langley a předal do rukou ředitele. Otevřel ho instruktor technických služeb CIA. Ředitel zhotovil tři kopie na svém osobním xeroxu a papír spálil v popelníku. Tahle bezpečnostní opatření připadala některým z těch mála lidí, kteří se propracovali do ředitelovy kanceláře, směšná. Smích nikdy netrval déle, než se ukázalo, co Kardinál hlásí.

Když Ryan dočetl, podíval se ještě jednou na druhou stránku, znovu si ji přečetl a pomalu přitom pokyvoval hlavou. Dokument WILLOW byl tím nejpádnějším důvodem, proč si ze všeho nejvíce přál nevědět, jak se k němu zpravodajské zprávy dostávají.

Zavřel desky a vrátil je admirálu Greerovi.

„Prokristapána, pane!“

„Jacku, já vím, že to nemusím říkat, ale to, co jste právě četl, se nesmí dovědět nikdo - prezident, Sir Basil, ani pánbůh, kdyby si o to řekl, rozumíte, nikdo, bez povolení ředitele. Je to jasné?“ Greer neztratil svůj velitelský hlas.

„Ano, pane.“ Ryan sklonil hlavu jako školáček.

Soudce Moore vytáhl z kapsy kabátu doutník, zapálil si ho a hleděl při tom přes plamen Ryanovi do očí. Soudce, jak každý říkal, byl ve své době důstojník jako řemen, během korejské války pracoval s Hansem Toftem a podílel se na jedné z legendárních akcí CIA - zmizení norské lodi, která vezla lékařský personál a dodávky pro Číňany. Ztráta zpozdila čínskou ofenzívu o několik měsíců a tak byly zachráněny životy tisíců Američanů a spojenců. Byla to však krvavá operace. Všechen čínský personál i celá norská posádka zahynuli. Byla to akce podle jednoduché válečné matematiky, ale morální poučení z ní bylo něco jiného. Z tohoto, nebo možná i z jiného důvodu, Moore brzy nato odešel z vládních služeb a stal se vyšetřujícím soudcem ve svém rodném Texasu. Jeho kariéra byla obdivuhodně úspěšná, z bohatého soudního úředníka se stal

významným a váženým odvolacím soudcem. Před třemi lety byl znovu povolán do služeb CIA, protože v jeho osobě se jedinečně spojovala absolutní osobní bezúhonnost se zkušenostmi v temných záležitostech. U soudce Moora byly doktorát práv na Harvardu a vysoce organizované myšlení skryty za fasádou kovboje ze západního Texasu - něco, co nikdy nebyl, ale co docela snadno hrál.

„Tak, doktore Ryane, co si o tom všem myslíte?“ říkal Moore, když vešel zástupce ředitele. „Buď zdráv, Bobe, pojď sem. Zrovna jsme tuhle Ryanovi ukázali složku WILLOW.“

„Tak?“ Ritter si přisunul židli a skoro uvěznil Ryana v koutě. „A co tomu náš admirálův blonďáček říká?“

„Pánové, doufám, že všichni tuhle informaci pokládáte za pravou,“ řekl Ryan opatrně, zatímco ostatní přikyvovali. „Pane, téhle informaci bych stěží uvěřil, i kdyby ji osobně doručil archanděl Michael. Nechtělo se mi jí věřit, ale když vy říkáte, že je spolehlivá...“ Chtěli jeho názor. Problém byl v tom, že jeho závěr byl až moc neuvěřitellný. No, rozhodl se, dostal jsem se až takhle daleko tím, že jsem říkal poctivě své mínění.

Ryan se zhluboka nadechl a sdělil své závěry.

„Dobrá, doktore Ryane,“ řekl soudce Moore a moudře pokyvoval hlavou. „Nejdřív chci slyšet, co jiného by to mohlo být, a pak chci, abyste svou analýzu obhájil.“

„Pane, nejvíc nasnadě bývá ta možnost, která nevyžaduje moc uvažování. Kromě toho, mohli to udělat už od pátku a neudělali to,“ řekl Ryan hlasem tak tichým, jak jen považoval za přijatelné. Naučil se být objektivní. Prošel čtyři možnosti, o kterých uvažoval, a dbal na to, aby každou rozebral do podrobností. Na osobní názory, které by byly na překážku jeho uvažování, nebyl čas. Mluvil deset minut.

„Myslím, že je zde ještě jedna možnost, pane soudce,“ uzavřel. „Tohle by také mohla být dezinformace, aby se náš zdroj provalil. Tuhle možnost nemohu zhodnotit.“

„Ano, to nás napadlo. No dobrá, a teď, když jste se dostal takhle daleko, mohl byste nám sdělit i své operační doporučení.“

„Pane, admirál vám může říci, co na to poví námořnictvo.“

„To jsem si už docela dobře spočítal, hochu!“ zasmál se Moore. „Co si myslíte vy?“

„Pane soudce, sestavit rozhodovací strom na tohle nebude snadné - je tu příliš mnoho proměnných, příliš mnoho dalších možností. Ale

byl bych pro to. Jestli je to možné, jestliže můžeme vypracovat podrobnosti, pak bychom se o to měli pokusit. Hlavní otázkou je zjistit, co máme k dispozici. Máme věci pohromadě?“

Greer odpověděl. „K dispozici toho nemáme moc. Jedna mateřská loď, *Kennedy*. To jsem si ověřil. *Saratoga* je v Norfolku s nějakou technickou závadou. Na druhé straně britská *Invincible* tu zrovna byla na tom cvičení NATO, připlula z Norfolku v pondělí večer. Admirál White, myslím; velí malé bojové skupině.“

„Lord White, pane?“ zeptal se Ryan, „hrabě z Westonu?“

„Znáte ho?“ zeptal se Moore.

„Ano, pane. Naše manželky se spolu přátelí. Loni v září jsem s ním ve Skotsku lovil tetřevy. Říká se o něm, že je dobrý operační důstojník, a vůbec prý má dobrou pověst.“

„Myslíš, že bychom mohli potřebovat vypůjčit si jejich lodi, Jamesi?“ zeptal se Moore. „Jestli ano, budeme jim muset o tom říct. Ale nejdřív musíme říct našim. Dneska odpoledne v jednu je schůze Státní rady pro bezpečnost. Ryane, vy připravíte referáty a sám je přednesete.“

Ryan zamrkal. „To není moc času, pane.“

„Tadyhle James říká, že pracujete dobře pod tlakem. Dokažte to.“ Pohlédl na Greera. „Vezmi kopii jeho referátů a nachystej se k odletu do Londýna. Prezident to takhle rozhodl. Jestli chceme jejich lodi, budeme jim muset říct proč. To znamená informovat ministerského předsedu, a to je tvoje práce, Bobe. Chci, abys tuhle zprávu potvrdil. Udělej co je potřeba, ale nepleť do toho WILLOW.“

„Jasně,“ odpověděl Ritter.

Moore pohlédl na hodinky. „Sejdeme se zde zas ve 3.30, podle toho, jak to půjde na schůzi. Ryane, máte devadesát minut. Rozjeďte to.“

Co se mnou zamýšlejí, dumal Ryan. V CIA šla řeč o tom, že soudce Moore brzy odejde na pohodlné místo velvyslance, možná k soudu v St.James - vhodná odměna pro člověka, který dlouho a tvrdě pracoval na obnovení těsných kontaktů s Brity.

Kdyby soudce odešel, na jeho místo by pravděpodobně šel admirál Greer. Jeho výhodou byl věk - nebyl by tam tak dlouho - a přátelé na Capitol Hillu. Ritter neměl ani jedno, ani druhé. Příliš dlouho a příliš otevřeně si stěžoval na členy Kongresu, kteří pouštěli informace o jeho operacích a jeho agentech v terénu a zaviňovali smrt

lidí jen proto, aby na místních koktejlových večírcích dokazovali svou důležitost. Měl i nevyřízené účty s předsedou Užšího výboru pro zpravodajství.

Při takovémhle přesunování židlí na nejvyšších místech a vzhledem k tomuhle nenadálému přístupu k novým a fantastickým informacím... Co to znamená pro mě, tázal se Ryan sám sebe. Nemohou s ním počítat jako s příštím zástupcem ředitele pro zpravodajství; věděl, že nemá pro takovou práci potřebné zkušenosti, ačkoli kdo ví, za takových pět, šest let...

Pohoří Reykjanes

Ramius prohlížel mapu; *Rudý říjen* směřoval k jihozápadu po Trase osm, nejzápadnějším sledovaném úseku toho, čemu posádky ponorek Severní flotily říkaly Gorškovova železnice. Rychlost měl třináct uzlů. Nikdy mu nepřišlo na mysl, že tohle by mělo být nešťastné číslo, jako u pověrčivých Anglosasů. Svůj kurz i rychlost budou udržovat ještě dvacet hodin. Hned za ním seděl Kamarov u panelu gravimetru, velkou svinovací mapu měl za sebou. Mladý poručík kouřil jednu cigaretu za druhou, na mapě odškrtával polohu a měl napjatý výraz.

Ramius ho nevyrušoval. Kamarov se ve své práci vyznal, a za dvě hodiny ho vystřídá Borodin.

Na kýlu *Rudého října* bylo instalováno citlivé zařízení nazývané gradiometr, v podstatě dvě velká olověná závaží vzdálená od sebe devadesát metrů. Vzdálenost mezi závažími měřil laserový počítačový systém s přesností jednoho angstroemu; změna této vzdálenosti nebo boční vychýlení závaží ukazovaly změny místního gravitačního pole. Navigátor tyto vysoce přesné místní údaje porovnával s údaji na své mapě. Při pečlivém používání gravimetru v inerčním navigačním systému mohl zanést polohu lodi s přesností sta metrů - poloviny délky lodi.

Systém snímání pomocí váhového čidla se instaloval na všech ponorkách, na které se vešel. Jak Ramius věděl, mladší velitelé útočných plavidel ho používali k proplutí po Železnici vysokou rychlostí. To je dobré pro velitelovo ego, říkal si Ramius, ale poněkud tvrdé vůči navigátorovi. On sám nepociťoval potřebu být bezohledný. Možná, že ten dopis byla chyba... Ne, aspoň si to už nemůže rozmyslet. A soustavy čidel na útočných ponorkách prostě *Rudý říjen*

objevit nedokážou, dokud bude udržovat svůj režim tichého chodu.

Tímhle si Ramius byl jist - všechny je už používal. Dostane se tam, kam chce, a nikdo, ani jeho krajané, a dokonce ani Američané, s tím nebudou moci nic dělat. Proto před nějakým časem naslouchal, jak třicet mil na východ od něj proplouvá *Alfa*, a usmíval se.

Bílý dům

Vůz soudce Moora, který mu CIA poskytla, byla limuzína Cadillac se šoférem a agentem ochranky, který měl pod přístrojovou deskou samopal Uzi. Řidič odbočil z Pennsylvania Avenue doprava na Executive Drive. Bylo to spíš parkoviště než příjezdová komunikace, sloužilo vyšším úředníkům a reportérům, kteří pracovali v Bílém domě a v úřední budově, „Old State“, té zářné ukázce administrativní ohyzdnosti, která se tyčila nad úředním sídlem. Řidič hladce zajel do prázdného místa na parkovišti pro VIP, vyskočil a otevřel dveře - poté, co člen ochranky přejel okolí očima. Soudce vystoupil první a vykročil napřed, a když ho Ryan dohonil, uvědomil si, že jde po jeho levé straně a o půl kroku za ním.

Okamžik mu trvalo, než si připomněl, že tenhle instinktivní úkon je přesně to, co ho učili u námořní pěchoty v Quanticujako správný způsob, jak podřízený důstojník doprovází svého nadřízeného. Ryana to donutilo uvažovat, jak moc je podřízený.

„Už jste tu někdy byl, Jacku?“

„Ne, pane, nebyl.“

Moore řekl pobaveně: „No jo, to je pravda, jste tady z okolí. Kdybyste přišel z větší dálky, to už byste se sem byl párkrát podíval.“ Hlídka - voják námořní pěchoty - jim podržela dveře. Uvnitř je zapsal agent tajné služby. Moore pokývl a šli dál.

„Má to být do Kabinetní místnosti, pane?“

„Ne, konferenční místost dole. Je pohodlnější a pro tyhle věci líp zařízená. Ty diapozitivy, co potřebujete, jsou už dole, a všechno je připravené... Nervózní?“

„Ano, pane, to tedy jsem.“

Moore se uchechtl. „Jen klid, hochu. Prezident už dlouho touží vás poznat. Ta zpráva o terorismu, co jste před pár lety napsal, se mu líbila, a já jsem mu ukázal i něco dalšího, to o operacích ruských raketových ponorek, i to, co jste napsal o praxi řízení v jejich zbrojním průmyslu. Nakonec, uvidíte, že je to docela fajn chlap. Jen buďte

připravený, až se začne ptát. Neujde mu ani slovo z toho co říkáte, a když chce, dokáže sám mluvit trefně.“ Moore začal sestupovat po schodech. Ryan ho následoval po třech schodištích, pak došli ke dveřím vedoucím do chodby. Soudce zabočil doleva a šel k dalším dveřím, hlídaným dalším agentem tajné služby.

„Dobré odpoledne, pane soudce. Prezident tu bude hned.“

„Díky. Tohle je doktor Ryan. Zaručuji se za něj.“

„V pořádku.“ Agent jim pokynul dovnitř.

Konferenční místnost nebyla tak velkolepá, jak Ryan očekával, sotva větší než Oválná pracovna nahoře. Zdi, pravděpodobně betonové, byly obloženy drahým dřevem. Tahle část Bílého domu pocházela z dob, kdy za Trumana došlo k celkové přestavbě. Ryanův čtecí pult byl nalevo od vchodu. Stál vpředu a poněkud vpravo od stolu zhruba ve tvaru kosočtverce, za ním bylo projekční plátno. Na pultu ležel vzkaz, že diaprojektor uprostřed stolu je zaostřen a diapozitivy jsou v něm, a udával pořadí diapozitivů dodaných agenturou NRO.

Většina lidí tam již byla, celý Sbor náčelníků štábů i ministr obrany. Ministr zahraničí, jak si vzpomínal, ještě pendloval mezi Aténami a Ankarou ve snaze vyřešit poslední události na Kypru. Tenhle věčný trn v patě jižního křídla NATO před několika týdny vyvolal zánět, když řecký student autem přejel turecké dítě a za několik minut nato ho zabila parta Turků. Než skončil den, bylo zraněno padesát lidí a všeobecně uznávaní spojenci si zase jednou šli po krku. Teď Egejským mořeni křižovaly dvě americké letadlové lodi a ministr se snažil obě strany uklidnit. Je moc špatné, že zemřeli dva mladí lidé, myslel si Ryan, ale nebylo to nic, kvůli čemu by armády dvou zemí musely vyhlašovat mobilizaci.

U stolu seděli také generál Thomas Hilton, předseda Sboru náčelníků štábů, a Jeftrey Pelt, prezidentův poradce pro národní bezpečnost, pompézní člověk, s nímž se Ryan setkal před lety na univerzitě v Georgetownu, ve Středisku pro strategické a mezinárodní studie. Pelt procházel nějaké papíry a depeše. Náčelníci mezi sebou přátelsky rozprávěli, pak vrchní velitel sboru námořní pěchoty vzhlédl a všiml si Ryana. Vstal a přešel k němu.

„Jack Ryan?“ zeptal se generál David Maxwell.

„Ano, pane.“ Maxwell byl malý, podsaditý a jeho ježaté vlasy jako by jiskřily útočnou energií. Než si s Ryanem potřásl rukou,

prohlédl si ho od hlavy k patě.

„Rád vás poznávám, chlapče. Moc se mi líbilo to, co jste udělal v Londýně. Dobré pro sbor.“ Měl na mysli srážku s teroristy, ve které byl Ryan málem zabit. „Bylo to dobrá, rychlá akce, poručíku.“

„Díky, pane. Měl jsem štěstí.“

„Dobrý důstojník má mít štěstí. Prý pro nás máte něco zajímavého.“

„Ano, pane. Myslím, že to bude stát za to.“

„Nervózní?“ Generál odpověď viděl a neznatelně se usmál. „Jen se uklidněte, hochu. Vy i všichni ostatní v tomhle zatraceném sklepě si oblíkáme kalhoty stejně.“ Hřbetem ruky klepl Ryana do žaludku a odešel ke své židli. Něco zašeptal admirálovi Danielu Fosterovi, náčelníkovi námořních operací. Ten přejel Ryana očima a vrátil se zas ke své práci.

Prezident dorazil za minutku. Všichni v místnosti povstali a zůstali stát, než došel ke své židli po Ryanově pravici. Spěšně cosi řekl Peltovi a pak se upřeně zadíval na ředitele ústřední zpravodajské služby.

„Pánové, můžeme-li zahájit schůzi, soudce Moore má pro nás nějaké zprávy.“

„Děkuji, pane prezidente. Pánové, dnes došlo k zajímavému vývoji v sovětských námořních operacích, které začaly včera. Požádal jsem tuhle doktora Ryana, aby o tom referoval.“

Prezident se k Ryanovi obrátil. Mladík přímo cítil, jak ho prezident v duchu oceňuje. „Můžete začít.“

Ryan usrkl ledovou vodu ze sklenice ukryté v pultu. Mohl rádiem ovládat diaprojektor a měl celou řadu ukazovátek. Pult měl samostatné silné světlo, které mu osvětlovalo papíry s poznámkami. Stránky byly plné chyb a načmáraných oprav; na redakci zprávy nebyl čas.

„Děkuji, pane prezidente. Pánové, jmenuji se Jack Ryan a předmětem mé zprávy je nedávná činnost sovětského loďstva v severním Atlantiku. Než k tomu přejdu, budu muset předeslat několik poznámek na vysvětlenou. Doufám, že mi na to několik minut poskytnete a, prosím, kdykoli mě přerušte, budete-li se chtít na něco zeptat.“ Ryan zapnul diaprojektor. Světla na stropě se automaticky ztlumila.

„Tyto snímky nám poskytli Britové,“ řekl Ryan. Nyní ho všichni pozorně sledovali. „Loď, kterou tu vidíte, je sovětská ponorka *Rudý*

říjen s balistickými raketami, vyfotografovaná britským agentem v doku na jejich ponorkové základně Poljarnyj, nedaleko Murmanska v severním Rusku. Jak vidíte, je to velmi velká loď, kolem dvou set dvaceti metrů dlouhá, široká asi třicet metrů, s výtlakem při ponoření 32 000 tun. Tahle čísla jsou zhruba srovnatelná s údaji pro válečnou loď z první světové války."

Ryan zdvihl ukazovátko. „Kromě toho, že je značně větší než naše *Tridenty* třídy *Ohio,* má *Rudý říjen* řadu technických odlišností. Nese dvacet šest raket oproti našim dvaceti čtyřem. Předchozí plavidla třídy *Tajfun,* z nichž je *Rudý říjen* odvozen, jich mají pouze dvacet. *Říjen* nese nové balistické rakety SS-N-20 Seahawk, odpalované z moře. Jsou to střely na tuhé palivo, s doletem kolem šesti tisíc námořních mil, a mají osm nezávisle naváděných multihlavic, MIRV, každá se silou asi pěti set kilotun. Jsou to tytéž hlavice, jaké nesou jejich SS-18, ale je jich méně na jedno odpalovací zařízení.

Jak vidíte, raketové šachty jsou umístěny před věží místo na zádi, jako to mají naše ponorky. Přední vodní křídla se zatahují zde do trupu, naše se sklápějí podle věže. Má dvě vrtule, naše pouze jednu. A, konečně, trup je zploštělý, ne válcovitý jako u našich ponorek, a je znatelně plochý nahoře i dole."

Ryan přepnul na další diapozitiv; ukazoval dva pohledy nad sebou, příď a záď. „Tyhle snímky jsme dostali nevyvolané. Zpracovala je agentura NRO. Prosím, všimněte si těchto dveří na přídi i zádi. Britům to trochu zamotalo hlavu, a tak jsem dostal dovolení převézt je začátkem týdne sem k nám. V CIA jsme si s tím však neporadili také, a tak bylo rozhodnuto hledat pomoc u externího konzultanta."

„Kdo to rozhodl?" zeptal se zlostně ministr obrany. „Sakra, já sám jsem je ještě neviděl!"

„Dostali jsme je teprve v pondělí, Berte," odpověděl chlácholivě soudce Moore. „Tyhle dva na plátně jsou staré jen dvě hodiny. Ryan navrhl externího konzultanta a James Greer s tím souhlasil. Já také."

„Jmenuje se Oliver W. Tyler. Doktor Tyler je bývalý námořní důstojník, který je nyní asistentem na Námořní akademii a placeným konzultantem pro Velitelství námořních systémů. Je odborník na analýzu sovětské námořní techniky. Skip - doktor Tyler - došel k závěru, že tyto dveře jsou vstup a výstup pro nový tichý systém pohonu. V současné době zpracovává jeho počítačový model, a

doufáme, že budeme mít od něj zprávu koncem tohoto týdne. Systém sám je velmi zajímavý.“ Ryan krátce vysvětlil Tylerovy vývody.

„Dobrá, doktore Ryane.“ prezident se naklonil dopředu. „Právě jste nám řekl, že Sověti postavili raketovou ponorku, kterou naši lidé nemají jen tak snadno objevit. To není nic nového. Pokračujte.“

„Kapitánem *Rudého října* je člověk jménem Marko Ramius. Je to litevské jméno, ačkoli si myslíme, že podle pasu je národnosti velkoruské. Je to syn vysokého stranického funkcionáře a jeden z jejich nejlepších velitelů v ponorkovém loďstvu. V posledních deseti letech dostal každou novou třídu ruských ponorek.

Rudý říjen vyplul minulý pátek. Nevíme přesně, jaké má rozkazy, ale obvykle jejich raketové ponorky - to znamená ty, co nesou novější střely dlouhého doletu - omezují svou činnost na Barentsovo moře a přilehlé oblasti, kde jsou chráněny před našimi útočnými ponorkami letectvem protiponorkové obrany se základnami na zemi, jejich vlastními hladinovými plavidly a útočnými ponorkami. V neděli kolem poledne místního času jsme v Barenstově moři zaznamenali zvýšenou vyhledávací aktivitu a v té době jsme to považovali za místní cvičení protiponorkové obrany, a pozdě odpoledne v pondělí to vypadalo na zkoušku nového pohonu na *Rudém říjnu.*

Jak všichni víte, včera ráno došlo u Sovětů v silnému zvýšení aktivity na moři. Skoro všechny povrchové lodi Severní flotily jsou teď na moři, doprovázené všemi jejich rychlými zásobovacími plavidly. Další pomocná plavidla vyplula ze základen v Baltickém moři a ze západního Středozemního moře. Ještě znepokojivější je skutečnost, že téměř všechny atomové ponorky Severní flotily - jejich největší - pravděpodobně míří do severního Atlantiku. K tomu přidejte tři ze Středozemního moře, protože ponorky, které jsou tam, patří k Severní flotile, ne k Černomořské flotile. A teď si myslíme, že víme, proč se tohle všechno děje.“ Ryan přepnul na další diapozitiv. Na něm byl severní Atlantik, od Floridy po pól, a sovětské lodi byly označeny červeně.

„Ten den, kdy *Rudý říjen* vyplul, kapitán Ramius odeslal dopis admirálu Juriji Iljiči Padorinovi. Padorin je náčelníkem Hlavní politické správy v jejich námořnictvu. Nevíme, co v dopise je, ale můžeme vidět jeho následky. Padesát osm atomových ponorek a dvacet osm velkých hladinových bitevních plavidel míří k nám. To je ve čtyřech hodinách pozoruhodná reakce. Dnes ráno jsme se dověděli,

jaké jsou jejich rozkazy.

Pánové, tyto lodi dostaly rozkaz najít *Rudý říjen*, a v případě potřeby ho potopit.“ Ryan si počkal na účinek svých slov. „Jak vidíte, sovětské hladinové síly jsou zde, zhruba na půl cestě mezi evropskou pevninou a Islandem. Jejich ponorky, zvláště tyhle, všechny míří na jihozápad směrem k pobřeží Spojených států. Všimněte si, prosím, že se nic zvláštního neděje u žádné z obou zemí ze strany Pacifiku - kromě toho, že máme informace, že ponorky sovětské flotily s balistickými raketami v *obou* oceánech jsou stahovány.

Proto, jelikož nevíme přesně, co bylo v Ramiusově dopise, můžeme učinit některé závěry z těchto charakteristik jejich činnosti. Zdá se, že si myslí, že Ramius míří směrem k nám. Předpokládáme-li, že jeho rychlost nyní je mezi deseti a třiceti uzly, mohl by být někde mezi tímhle místem - pod Islandem - až někam sem, blízko našeho pobřeží. Všimněte si, že v tom i onom případě se úspěšně vyhnul objevení ve všech těchto čtyřech bariérách SOSUS-“

„Moment. Říkáte, že vydali svým lodím příkaz k potopení jedné ze svých vlastních ponorek?“

„Ano, pane prezidente.“

Prezident pohlédl na ředitele ústřední zpravodajské služby. „Tohle je spolehlivá informace, pane soudce, že?“

„Ano, pane prezidente, věříme, že je dobře podložená.“

„Dobrá, doktore Ryane, čekáme. Co má tenhle Ramius v úmyslu?“

„Pane prezidente, naše vyhodnocení této zpravodajské zprávy je takové, že *Rudý říjen* se pokouší uprchnout do Spojených států.“

V místnosti bylo na okamžik hluboké ticho. Ryan slyšel bzučení ventilátoru v projektoru, zatímco Státní rada pro bezpečnost si to vše přebírala. Položil ruce na pult, aby se mu pod pohledy deseti mužů před ním netřásly.

„To je velmi zajímavý závěr, doktore,“ usmál se prezident. „Zdůvodněte ho.“

„Parie prezidente, žádný jiný závěr do těchto poznatků nezapadá. Skutečně zásadní věc je, samozřejmě, odvolání ostatních jejich raketových plavidel. Tohle ještě nikdy neudělali. Přidejte k tomu ještě to, že vydali rozkaz potopit svou nejnovější a nejsilnější raketovou ponorku a že ji pronásledují ve směru k nám, a nám nezbývá než dojít k závěru, že si myslí, že utekl z rezervace a míří sem.“

„Dobrá. Co jiného by to ještě mohlo být?“

„Pane, také by se dalo říci, že se chystá odpálit rakety. Na nás, na ně, na Číňany nebo na kohokoli jiného.“

„A vy myslíte, že ne?“

„Ne, pane prezidente. SS-N-20 má dolet šest tisíc mil, to znamená, že by mohl zasáhnout kterýkoli cíl na severní polokouli už od okamžiku, kdy opustil dok. Měl na to šest dní, ale rakety neodpálil. Navíc, kdyby chtěl hrozit, že své ptáčky vypustí, musel by počítat s možností, že Sověti by si vyžádali naši pomoc při jeho nalezení a potopení. Koneckonců, kdyby náš výstražný systém zjistil, že byly odpáleny nukleární rakety v jakémkoli směru, šlo by pořádně do tuhého, a to hezky rychle.“

„Chápete, mohl by vypustit své ptáčky do obou směrů a začít třetí světovou válku,“ poznamenal ministr obrany.

„Ano, pane ministře. V tom případě bychom měli co činit s úplným šílencem - vlastně s více než jedním. Na našich raketových lodích je pět důstojníků, kteří se musí domluvit a jednat současně, mají-li se rakety odpálit. Sověti mají stejný počet. Z politických důvodů jsou jejich postupy při zajištění bezpečnosti nukleárních hlavic ještě složitější než naše. Pět nebo víc lidí, a všichni si přejí konec světa?“ Ryan zavrtěl hlavou. „To se zdá nanejvýš nepravděpodobné, pane, a zase, Sověti by si všechno dobře spočítali a požádali nás o pomoc.“

„Myslíte si skutečně, že by nás informovali?“ otázal se doktor Pelt. Jeho tón naznačoval, co si myslí on.

„Pane, je to spíše otázka psychologie než techniky, a já se zabývám hlavně technickým zpravodajstvím. Někdo v téhle místnosti se už se Sověty setkal a má lepší předpoklady, aby na tohle odpověděl, než já. Má odpověď na vaši otázku však je ano. Byla by to pro ně jediná rozumná věc, a i když já nepokládám Sověty za racionální podle našich hledisek, jsou racionální podle svých vlastních hledisek. Nejsou na takovéhle vysoké sázky stavění.“

„A kdopak je?“ poznamenal prezident. „Co ještě jiného by to mohlo být?“

„Mnoho věcí, pane. Mohlo by to být docela klidně velké námořní cvičení, jak vyzkoušet schopnost uzavřít naše spojovací trasy a prověřit naši schopnost reagovat, a to obojí bez předchozích delších příprav. Tuhle možnost odmítáme z několika důvodů - od jejich

podzimního cvičení, Nachová bouře, uplynula příliš krátká doba, a účastní se pouze atomové ponorky, žádné dieselové, jak se zdá. Samozřejmě, v takovéhle věci je hlavní rychlost. I z praktických důvodů nedělají v tuhle roční dobu žádná větší cvičení.“

„A proč?“ zeptal se prezident.

Admirál Poster odpověděl za Ryana. „Pane prezidente, počasí v té oblasti je v tuhle dobu nesmírně špatné. Ani my sami za takových podmínek cvičení nevyhlašujeme.“

„Pokud si vzpomínám, právě jsme měli cvičení NATO, admirále,“ poznamenal Pelt.

„Ano, pane, jižně od Bermud, kde počasí je o moc lepší. Kromě cvičení ponorek u Britských ostrovů se celé cvičení Hbitý delfín konalo na naší straně louže.“

„Dobrá, vraťme se tedy k tomu, co ještě dalšího by jejich flotila mohla podnikat,“ poznamenal prezident.

„Pane, nemuselo by to vůbec být cvičení, mohlo by to být doopravdy. Mohl by to být začátek konvenční války proti NATO, a jako první krok by byly zablokovány mořské komunikační trasy. Kdyby to byla pravda, dosáhli by naprostého strategického překvapení, a teď by ho zahazovali tím, že operují tak otevřeně, že si toho nemůžeme nevšimnout nebo nereagovat silou. Navíc, jejich ostatní ozbrojené síly nevyvíjejí vůbec žádnou odpovídající aktivitu. Jejich pozemní armáda a letectvo - kromě pozorovacího letectva na moři - i jejich tichomořská flotila mají normální výcvik.

Nakonec by to mohl být pokus vyprovokovat nás nebo odvrátit naši pozornost k tomuhle, zatímco by chystali překvapení někde jinde. Pokud je to pravda, jdou na to divně. Když chcete někoho vyprovokovat, neděláte mu to pod okny. Atlantik, pane prezidente, je dosud náš oceán. Jak vidíte z téhle mapy, máme základny zde na Islandu, na Azorských ostrovech, po celém našem pobřeží. Máme spojence na obou stranách oceánu a můžeme dosáhnout převahy ve vzduchu nad celým Atlantikem, když budeme chtít. Jejich námořnictvo je početně velké, v některých kritických oblastech dokonce větší než naše, ale nedokážou rozdělit sílu tak jako můžeme my - aspoň ne zatím - a rozhodně ne při našem pobřeží.“ Ryan se napil vody.

„Takže, pánové, máme na moři sovětskou raketovou ponorku v době, kdy všechny ostatní, v obou oceánech, jsou odvolávány zpět.

Máme na moři jejich flotilu s rozkazy tu ponorku potopit, a evidentně ji pronásledují směrem k nám. Jak jsem řekl, tohle je jediný závěr, který do situace zapadá.“

„Kolik je na ponorce lidí, doktore?“ zeptal se prezident.

„Máme za to, že asi sto deset, pane.“

„Takže sto deset lidí najednou se rozhodne uprchnout do Spojených států. To není špatná představa,“ poznamenal kousavě prezident, „ale sotva pravděpodobná.“

Ryan byl na to připraven. „To už se jednou stalo, pane. Osmého listopadu 1975 *Storoževoj,* sovětská raketová fregata třídy *Krivak,* se pokusil uprchnout z Rigy na švédský ostrov Gotland. Politický důstojník na palubě, Valerij Sablin, vedl vzbouření námořníků v prezenční službě. Důstojníky zamkli v kajutách a vyrazili z doku. Skoro se jim to povedlo. Jednotky námořního letectva je napadly a donutily je zastavit padesát mil od švédských teritoriálních vod. Ještě dvě hodiny a podařilo se jim to. Sablin a dvacet šest dalších šlo před vojenský soud a byli zastřeleni. Nedávno jsme měli zprávy o vzpourách na řadě sovětských lodí, zvláště ponorkách. V roce 1980 se útočná ponorka třídy *Echo* vynořila u Japonska; kapitán prohlašoval, že měl na palubě požár, ale na snímcích z průzkumných letadel - našich i japonských - nebyl žádný kouř ani trosky z ponorky. Posádka na palubě ale byla v takovém stavu, že nebylo pochyb o tom, že ke vzpouře došlo. Měli jsme v posledních letech i další podobné kusé zprávy. I když připustím, že tohle je extrémní případ, naše závěry jsou podepřeny precedenty.“

Admirál Foster sáhl do blůzy a vytáhl doutník s plastikovou špičkou. Oči mu za zápalkou svítily. „Víte, skoro bych tomu uvěřil.“

„Pak bych chtěl, abyste nám řekl proč, admirále,“ řekl prezident, „protože já sám tomu ještě nevěřím.“

„Pane prezidente, většinu vzpour vedou důstojníci, ne námořníci v prezenční službě. Důvodem je prostě to, že důstojníci mají přehled a vzdělání a vědí, že úspěšná vzpoura je možná. Oba tyto důvody ještě víc platí v sovětském námořnictvu. Co když i v tomhle zrovna jsou důstojníci?“

„A zbytek posádky jde s nimi?“ zeptal se Pelt, „když vědí, co by se stalo jim a jejich rodinám?“

Foster několikrát zabafal z doutníku. „Byl jste někdy na moři, doktore Pelte? Ne? Představme si na okamžik, že jste na cestě kolem

světa na palubě třeba *Queen Elisabeth 2.* Jednoho krásného dne jste uprostřed Tichého oceánu - ale jak víte přesně, kde jste? Nevíte. Víte jen to, co vám říkají důstojníci. Jistě, vyznáte-li se trochu v astronomii, mohl byste to odhadnout s přesností několika set mil. S dobrými hodinkami a nějakými znalostmi ze sférické trigonometrie byste mohl dokonce uhádnout zeměpisnou délku, zase s přesností několika set mil. Dobrá. A tohle na lodi, ze které vidíte kolem.

Tamti hoši jsou na ponorce. Tam toho člověk moc nevidí. A co když tohle je dílo důstojníků - dokonce třeba ani ne všech? Jak posádka bude vědět, co se děje?“ Poster zavrtěl hlavou. „Nebudou vědět nic. Ani nemohou. Ani naši hoši by nemohli, a to jsou mnohem lépe vycvičeni než oni. Mějte na paměti, že jejich posádky jsou téměř výhradně námořníci v prezenční službě. Na palubě ponorky jste absolutně odříznut od vnějšího světa. Žádné rádio, jen UNF a VNF, a všechno zakódované. Zprávy jdou přes spojovacího důstojníka, takže ten musí být do věci zasvěcen. Totéž platí i pro navigátora. Používají inerční navigační systémy, stejně jako my. Jeden jejich máme, z toho *Golfu,* co jsme vyzvedli u Havaje. V jejich přístrojích jsou údaje také zakódované. Jeden čte čísla z počítače a navigátor určuje polohu podle příručky. V Rudé armádě jsou pozemní mapy tajné, a stejně tak u námořnictva. Posádka v prezenční službě se k mapě nedostane a nikdo ani nemá zájem na tom, aby věděla, kde jsou. To platí tím víc pro atomovou ponorku, ne?

A konečně, tihle hoši jsou pracující námořníci. Když jste na moři, máte svoje úkoly a plníte je. Na jejich lodích to znamená čtrnáct až osmnáct hodin denně. Ti jejich lidé jsou všechno branci s velmi jednoduchým výcvikem. Jsou naučeni plnit jeden nebo dva úkoly - a poslouchat přesně rozkazy. Sověti cvičí své lidi k tomu, aby se nadřeli a co nejméně při tom mysleli.

Proto u větších oprav drží nástroje v rukou důstojníci. Jejich lidé nebudou mít ani čas, ani chuť ptát se důstojníků co se děje. Děláš svou práci a spoléháš, že druhý ji dělá také. To je disciplína na moři.“ Foster oklepl doutník do popelníku. „Ano, pane, dáte důstojníky dohromady, třeba ani ne všechny, a vyjde to. Sehnat deset nebo dvanáct disidentů je nepoměrně jednodušší než sehnat jich stovku.“

„Snadnější, ale sotva snadné, Dane,“ namítl generál Hilton. „Prokrista, oni mají na palubě aspoň jednoho politického důstojníka, a navíc ještě nasazené lidi ze zpravodajských jednotek. Opravdu si

myslíte, že opora strany by do tohohle šla?“

„Proč ne? Slyšel jste Ryana - tu vzpouru na fregatě vedl politický důstojník.“

„Jo, a pak pěkně celé to ředitelství rozehnali,“ odpověděl Hilton.

„Lidé z KGB utíkají pořád, a všichni jsou to dobří členové strany,“ řekl Foster. Bylo jasné, že představa uprchlé ruské ponorky se mu zamlouvá.

Prezident všechno uvážil a pak se obrátil na Ryana. „Doktore Ryane, přesvědčil jste mě, že váš scénář je teoreticky možný. A teď, co si myslí CIA, že bychom s tím měli dělat?“

„Pane prezidente, jsem zpravodajský analytik, ne-“

„Vím docela dobře, co jste, doktore Ryane. Vidím, že názor máte. Chci ho slyšet.“

Ryan na soudce ani nepohlédl. „Dostaneme ji, pane.“

„Jen tak?“

„Ne, pane prezidente, to asi ne. Avšak Ramius by se mohl za den či dva vynořit někde u Virginia Capes a požádat o politický azyl. Měli bychom být na takovou možnost připraveni a podle mého názoru bychom ho měli přivítat s otevřenou náručí.“ Ryan zaznamenal souhlasné pokyvování náčelníků. Konečně byl někdo na jeho straně.

„Pěkně jste tady nastavil krk,“ poznamenal prezident laskavě.

„Pane, ptal jste se mě na názor. Nebude to pravděpodobně tak snadné. Tyhle *Alfy* a *Viktory* zřejmě uhánějí k našemu pobřeží, skoro určitě s úmyslem vytvořit přehradu - v podstatě blokádu našeho pobřeží Atlantiku.“

„*Blokádu.*“ řekl prezident. „Ošklivé slovo.“

„Pane soudce,“ řekl generál Hilton, „předpokládám, že vás napadlo, že tohle je dezinformace, která má odrovnat náš vysoce postavený zdroj, který tuhle zprávu sestavil?“

Soudce Moore nasadil ospalý úsměv. „Napadlo, generále. Jestli blufují, mají to sakramentsky důkladně promyšlené. Doktor Ryan byl vyzván, aby vypracoval tuhle zprávu za předpokladu, že tento údaj je pravdivý. Jestli není, odpovědnost padá na mne.“ Bůh s vámi, soudce, pomyslel si Ryan, přemýšleje, jak moc asi je zdroj WILLOW jen pozlacený. Soudce pokračoval: „V každém případě, pánové, budeme muset na tuhle ruskou aktivitu odpovědět, ať je naše analýza přesná nebo ne.“

„Děláte něco pro to, aby se to potvrdilo, pane soudce?“ zeptal se

prezident.

„Ano, pane, pracujeme na tom.“

„Dobrá.“ Prezident seděl zpříma a Ryan si všiml, že jeho hlas zazněl řízněji. „Soudce má pravdu. Budeme na to muset reagovat, ať jsou jejich skutečné úmysly jakékoli. Pánové, sovětské námořnictvo směřuje k našemu pobřeží. Co s tím uděláme?“

Admirál Foster na to odpověděl. „Pane prezidente, naše flotila v tomto okamžiku vyplouvá. Všechno, co je schopné plavby, je už venku, nebo bude do zítřka večer. Odvolali jsme naše letadlové lodi z jižního Atlantiku a přemisťujeme naše atomové ponorky, aby se téhle hrozbě postavily. Dnes ráno jsme začali se zvýšenou leteckou činností nad jejich hladinovými plavidly - hlídkové letouny P-3C Orion, podporovaná britskými Nimrody operujícími u Skotska. Generále?“ Poster se obrátil na Hiltona.

„V tomto okamžiku nad nimi krouží hlídkové radarové letouny E-3A Sentry AWACS spolu s Danovými Oriony a doprovázejí je stíhačky F-15 Eagle z Islandu. V tuhle dobu v pátek bude operovat eskadra B-52 ze základny Loring v Maine. Budou vyzbrojeny raketami vzduch-země Harpoon a budou se nad Sověty střídat. Nic útočného, rozumějte,“ Hilton se usmál. „Jen abychom jim ukázali, že máme zájem. Jestli budou dál pokračovat, přemístíme některé naše taktické síly na východní pobřeží a s vaším souhlasem můžeme nenápadně uvést do pohybu domobranu a rezervní eskadry.“

„Jak to chcete udělat nenápadně?“ zeptal se Pelt.

„Doktore Pelte, máme pár oddílů domobrany, které se mají od neděle přemísťovat přes Red Flag v Nelis v Nevadě, běžný nácvik. Půjdou místo do Nevady do Maine. Základny jsou velké a patří strategickému leteckému velitelství. Jsou dobře utajené a bezpečné.“

„Kolik letadlových lodí máme k dispozici?“ zeptal se prezident.

„V daném okamžiku jen jednu, pane, *Kennedyho. Saratoga* má od minulého týdne odmontovanou hlavní turbínu a výměna bude trvat měsíc. *Nimitz a America* jsou momentálně v jižním Atlantiku; *America* se vrací z Indického oceánu, *Nimitz* směřuje ven do Tichého oceánu. Smůla. Můžeme povolat letadlovou loď ze Středozemního moře?“

„Ne,“ zavrtěl prezident hlavou. „Ta záležitost na Kypru je pořád moc citlivá. Opravdu je potřebujeme? Kdyby se stalo něco... choulostivého, poradíme si s jejich hladinovými loďmi s tím, co máme

po ruce?“

„Ano, pane!“ odpověděl ihned generál Hilton. „Doktor Ryan to řekl: Atlantik je náš oceán. Jen samotné letectvo bude mít pro tuhle operaci pět set letadel a navíc tři sta nebo čtyři sta od námořnictva. Jestli dojde na nějaké střílení, Sověti si užijí vzrušující a krátký život.“

„Samozřejmě se tomu budeme snažit vyhnout,“ řekl prezident klidně. „První zprávy se v tisku objevily dnes ráno. Zrovna před obědem volal Bud Wilkins z *Timesů.* Jestli Američané příliš brzy zjistí, co má tohle všechno za účel... Jeffe?“

„Pane prezidente, předpokládejme na okamžik, že analýza doktora Ryana je správná. Nevím, co s tím pak můžeme udělat,“ řekl Pelt.

„Co?“ zakoktal Ryan. „Já... promiňte, pane.“

„Nemůžeme jen tak ukrást ruskou raketovou ponorku.“

„Proč ne?“ zeptal se Poster. „K čertu, copak máme málo jejich tanků a letadel?“ Ostatní náčelníci souhlasili.

„Letadlo s jedním nebo dvěma lidmi je jedna věc, admirále. Atomová ponorka s dvaceti šesti raketami a posádkou víc než sta lidí je něco jiného. Samozřejmě, můžeme poskytnout azyl důstojníkům.“

„Takže vy říkáte, že jestli ta věc připluje do Norfolku, že ji vrátíme? Prokrista, vždyť má dvě stě bojových hlavic! Někdy by ty zatracené věci mohli použít proti nám. Opravdu jim je chcete vrátit?“

„Má to cenu milionů dolarů, generále,“ řekl Pelt váhavě.

Ryan viděl, jak se prezident usmál. Říkalo se o něm, že má rád živé diskuse. „Pane soudce, jak je to z právnického hlediska?“

„To je admiralitní zákon, pane prezidente.“ Moore vypadal pro jednou nejistě. „Nikdy jsem neměl co dělat s praxí admirality, a to mi už jen vzdáleně připomíná léta na právnické fakultě. Admiralitní zákon je *ius gentium* - tytéž právní zásady teoreticky platí pro všechny země. Americké a britské admiralitní soudy zpravidla vzájemně citují svá ustanovení. Ale pokud jde o práva, která se vztahují na vzbouřenou posádku... nevím.“

„Pane soudce, nemáme co dělat se vzpourou nebo pirátstvím,“ poznamenal Poster. Správný termín je, myslím, *baratrie.* Vzpoura je vzbouření posádky proti zákonné autoritě. Hrubé porušení povinností důstojníky se nazývá baratrie. Ale stejně si nemyslím, že potřebujeme dumat nad právnickými kličkami v situaci, kdy jde o nukleární zbraně.“

„Mohli bychom, admirále,“ zamyslel se prezident. „Jak řekl Jeff,

tohle je značně cenná hodnota, právně jejich majetek, a oni budou vědět, že ji máme. Myslím, že se shodujeme v tom, že do toho sotva jde celá posádka; jestli opravdu ne, pak ti, co nejsou součástí vzpoury - baratrie - čehokoli, se budou chtít vrátit domů, až bude po všem. A my je budeme muset pustit, ne?“

„Muset?“ generál Maxwell si pohrával se svým zápisníkem. „Muset?“

„Generále,“ prohlásil prezident pevně, „nebudeme, opakuji, nebudeme se podílet na uvěznění nebo vraždě lidí, jejichž jediným přáním je vrátit se domů k rodinám. Jasné?“ rozhlédl se kolem stolu. „Když budou vědět, že ji máme, budou ji chtít zpátky. A že ji máme, to se dovědí zaručeně od mužstva, které se bude chtít vrátit domů. A konečně, při té její velikosti, jak bychom ji asi schovali?“

„Mohli bychom,“ řekl Poster nezúčastněně, „ale jak říkáte, to mužstvo to komplikuje. Doufám, že si ji budeme moct aspoň prohlédnout?“

„Máte na mysli karanténní prohlídku, prověřit, jak je schopná plavby, třeba se podívat, jestli nepašuje drogy?“ usmíval se prezident. „Myslím, že to bychom mohli zařídit. Ale zatím trochu předbíháme. Než se k tomu dostaneme, bude ještě spousta co dělat. Co naši spojenci?“

„Angličané tu právě měli jednu letadlovou loď. Mohli byste ji potřebovat, Dane?“ zeptal se generál Hilton.

„Jestli nám ji půjčí, jistě. Právě jsme skončili to cvičení protiponorkové obrany na jih od Bermud a Britové se toho zhostili dobře. Mohli bychom použít *Invincible*, čtyři doprovodné a tři útočné lodi. Tyhle všechny se kvůli tomu rychle vracejí.“

„Vědí o tom, co se tu děje, pane soudce?“

„Ne, pokud to neodstartovali sami. Tahle informace je stará jen pár hodin.“ Moore neprozradil, že Sir Basil má v Kremlu své uši. Ryan o tom sám moc nevěděl, slyšel pouze nějaké nesouvislé zkazky. „S vaším dovolením, požádal jsem admirála Greera, aby se přichystal letět do Londýna a aby podal zprávu ministerskému předsedovi.“

„Proč by nestačilo poslat-“

Soudce Moore zavrtěl odmítavě hlavou. „Pane prezidente, tahle informace se - řekněme - předává pouze osobně.“ Všichni kolem stolu zvedli obočí.

„Kdy odlétá?“

„Dnes večer, přejete-li si. Dnes večer z Andrewsu odlétá pár letadel s VIP. Kongresové lety.“ Byla sezóna tradičních výletů za státní peníze na konci zasedacího období. Vánoce v Evropě, v rámci mise pro zjišťování faktů.

„Generále, nemáme něco rychlejšího?“ zeptal se prezident Hiltona.

„Mohli bychom schrastit jednoho VC-140. Lockheed JetStar, je skoro tak rychlý jako stopětatřicítky, a můžeme ho mít připraveného do půl hodiny.“

„Zařiďte to.“

„Ano, pane. Hned tam zavolám.“ Hilton vstal a přešel k telefonu v rohu.

„Pane soudce, řekněte Greerovi, ať si zabalí. V ledadle pro něj budu mít krycí dopis pro ministerského předsedu. Admirále, chcete *Invincible?“*

„Ano, pane.“

„Obstarám vám ho. Dále, co řekneme našim lidem na moři?“

„Jestli *Rudý říjen* jen tak připluje, nebude nutné říkat nic, ale když bude třeba se s ním spojit...“

„Promiňte, pane soudce,“ řekl Ryan, „to je docela pravděpodobné - že budeme muset. Budou asi mít ty útočné ponorky u pobřeží dřív, než sem dorazí on. Jestli ano, budeme ho muset varovat, i kdybychom měli jen zachránit ty důstojníky, co chtějí uprchnout. Budou tam, aby ho našli a potopili.“

„My jsme ho nezachytili. Proč myslíte, že ho dokážou zachytit oni?“ zeptal se Poster, rozladěný touto poznámkou.

„Oni ho postavili, admirále. Mohou tedy o něm vědět věci, které jim umožní zachytit ho snadněji než bychom mohli my.“

„To má něco do sebe,“ řekl prezident. „To znamená, že někdo bude muset informovat velitele flotily. Tohle nemůžeme vysílat, co, pane soudce?“

„Pane prezidente, tenhle zdroj je příliš cenný než abychom ho jakkoli ohrozili. To je vše, co zde teď mohu říci, pane.“

„Dobrá, tak někdo poletí. Další věc je, že budeme muset o tomhle hovořit se Sověty. Zatím mohou říkat, že operují v domácích vodách. Kdy budou za Islandem?“

„Zítra večer, pokud nezmění kurz,“ řekl Foster.

„Dobrá, dáme si den; pro ně, aby to mohli odvolat, a pro sebe,

abychom mohli tuhle zprávu potvrdit. Pane soudce, chci něco na potvrzení téhle pohádky do čtyřiadvaceti hodin. Jestli to zítra do půlnoci neotočí, pozvu k sobě v pátek ráno velvyslance Arbatova.“ Obrátil se k náčelníkům. „Pánové, do zítřka odpoledne chci plány, jak v téhle situaci budeme postupovat dál.

Sejdeme se zde zítra ve dvě hodiny. A ještě jedna věc: žádný únik. Tahle informace se nesmí dostat za zdi téhle místnosti bez mého osobního souhlasu. Jestli se to provalí do tisku, budu chtít mít na stole hlavy. Ano, generále?“

„Pane prezidente, abychom ty plány dali dohromady,“ řekl Hilton, když si zase sedl, „musíme pracovat prostřednictvím našich velitelů a prostřednictvím několika našich operačních důstojníků. Určitě budeme potřebovat admirála Blackburna.“ Blackburn byl CINCLANT, hlavní velitel atlantické flotily.

„Tohle si musím promyslet. Vrátím se za hodinu. Kolik lidí z CIA o tomhle ví? „

„Čtyři. Ritter, Greer, Ryan a já, pane. Víc nikdo.“

„Zůstaňte při tom.“ Prezident byl už celé měsíce posedlý představami unikajících tajných informací.

„Ano, pane prezidente.“

„Schůzi končím.“

Prezident vstal. Moore přešel kolem stolu, aby ho ještě zdržel. Doktor Pelt zůstal také, zatímco ostatní vycházeli jeden za druhým z místnosti. Ryan se zastavil za dveřmi.

„Bylo to dobré,“ generál Maxwell ho uchopil za ruku. Počkal, až všichni ostatní budou pár metrů dál, teprve pak pokračoval. „Musíte být blázen, hochu, ale určitě jste Fosterovi zapálil pod zadkem věchet - vlastně spíš on se rozhodl jít na věc tvrdě.“ Malý generál se uchechtl. „A jestli tu ponorku dostaneme, možná prezidenta přesvědčíme o něčem jiném a nějak to uděláme, aby posádka zmizela. Soudce už to jednou udělal, víte?“ Byla to představa, při které Ryana mrazilo, když se díval, jak Maxwell nadutě odchází halou.

„Jacku, nezašel byste sem na chvíli?“ zavolal Moore.

„Vy jste historik, že?“ zeptal se prezident a probíral se svými poznámkami. Ryan si vůbec nevšiml, že by byl držel v ruce pero.

„Ano, pane prezidente. Z toho jsem promoval.“ Ryan mu potřásl rukou.

„Máte dobrý smysl pro dramatično, Jacku. Byl by z vás slušný

vyšetřovací soudce.“ Prezident dosáhl kdysi pověsti tvrdého státního zástupce. Na začátku své kariéry přežil neúspěšný pokus mafie o atentát, to však ani v nejmenším nenarušilo jeho politické ambice. „Zatraceně dobrý referát.“

„Děkuji, pane prezidente,“ rozzářil se Ryan.

„Soudce říká, že znáte velitele té britské jednotky se zvláštním určením.“

Bylo to jako úder pytlem písku do hlavy. „Ano, pane. Admirál White. Jezdili jsme spolu na hon a naše manželky jsou dobré přítelkyně. Jsou blízcí královské rodině.“

„Dobrá. Někdo musí odletět a podat zprávu našemu veliteli flotily a pak promluvit s Brity, jestli dostaneme tu jejich letadlovou loď- aspoň očekávám, že ji dostaneme. Soudce říká, že by admirál Davenport měl letět s vámi. Takže, dnes večer poletíte na *Kennedyho* a pak na *Invincible.*“

„Pane prezidente, já-“

„Ale jděte, doktore Ryane,“ pousmál se Pelt. „Jste pro to jedinečně vybavený. Máte přístup ke zpravodajským materiálům, znáte britského velitele a jste specialista na námořní zpravodajství. Hodíte se. Povězte, jak moc námořnictvo chce ten *Rudý říjen*, co myslíte?“

„Samozřejmě, zájem mají, pane. Kouknout se na něj, ještě líp projet se s ním, rozebrat, a zase si zajezdit. To by byl zpravodajský kousek se vším všudy.“

„To je pravda. Ale možná, že jsou trochu moc žhaví.“

„Nerozumím, pane,“ řekl Ryan, ačkoli rozuměl velmi dobře. Pelt byl prezidentův oblíbenec. Nebyl oblíbenec Pentagonu.

„Mohli by se o něco pokusit, a my nechceme, aby se o to pokusili.“

„Doktore Pelte, jestli chcete říci, že důstojník v uniformě by-“

„To neříká. Aspoň ne přesně tohle. Naopak, říká, že by mohlo být pro mne užitečné, kdybych tam měl někoho, kdo mi může poskytnout názor civilisty.“

„Pane, vy mě ale neznáte.“

„Četl jsem toho hodně o vašich hlášeních.“ Prezident se usmíval. Říkalo se o něm, že umí přepínat osobní kouzlo jako reflektor. Ryan byl oslepován, věděl to a nemohl s tím nic dělat.

„Vaše práce se mi líbí. Máte dobrý cit pro věci, pro fakta. Dobrý

úsudek. No, a jeden z důvodů, proč si myslím, že jsem se dostal tam, kde jsem, je také dobrý úsudek, a řekl bych, že vy zvládnete to, co mám na mysli. Otázkou je - uděláte to nebo ne?“

„Co přesně, pane?“

„Až budete tam venku, zůstanete pár dní a budete referovat přímo mně. Ne přes kanály, přímo mně. Budete k tomu mít ode mne všechno, co budete potřebovat, na to dohlédnu.“

Ryan neřekl nic. Právě se stal špionem, důstojníkem v terénu, prezidentovým rozhodnutím. A co hůř, špionem proti svým.

„Nezdá se vám to, podávat hlášení o vlastních lidech, že? Nic takového dělat nebudete; jak jsem řekl, chci nezávislý názor civilisty. Raději bychom poslali zkušeného praktika, ale chceme maximálně omezit počet lidí, kteří v tom jsou zaangažovaní. Mnohem logičtější by bylo poslat Greera nebo Rittera, ale na druhé straně vy jste v podstatě...“

„Nikdo?“ zeptal se Jack.

„Pokud jde o ně, pak ano,“ řekl soudce Moore. „Sověti o vás mají svazek, viděl jsem z toho pár věcí. Myslí si, že jste jen takový bezvýznamný trubec z vyšší společenské třídy, Jacku.“

Tak já jsem bezvýznamný trubec, myslel si Ryan, nijak nedotčen skrytou výzvou. V téhle společnosti to zatraceně jistě jsem.

„Dohodnuto, pane prezidente. Promiňte, že jsem váhal. Nikdy jsem ještě nepracoval v terénu.“

„Chápu.“ Prezident byl po svém vítězství velkomyslný. „Ještě jedna věc. Jestli rozumím dobře tomu, jak operují ponorky, Ramius se prostě mohl sebrat a nic nikomu nepovídat. Proč jim dávat tip? Proč ten dopis? Tohle mi připadá protismyslné.“

Nyní se usmál Ryan. „Už jste se někdy setkal s velitelem ponorky, pane? Ne? A co třeba s astronautem?“

„Jistě, setkal jsem se s celou řadou pilotů raketoplánů.“

„Je to stejná sorta, pane prezidente. A proč nechal dopis? Pro to mohou být dva důvody - jeden je, že třeba se kvůli něčemu dopálil; kvůli čemu přesně, to se dovíme, až s ním budeme mluvit. Za druhé, možná, že si představuje, že ten kousek provede bez ohledu na to, co udělají, aby ho zastavili - a chce, aby to věděli. Pane prezidente, lidé, pro které je velení na ponorce životním povoláním, jsou agresivní, sebevědomí a velmi, velmi chytří; nic jim neudělá tak dobře, jako když z někoho jiného, hlavně z velitele hladinové lodi, udělají

pitomce.“

„No, zase jste zabodoval, Jacku. Astronauti, se kterými jsem se setkal, jsou většinou přímo ušlápnutí, ale když přijde řeč na létání, myslí si, že jsou bozi. Tohle si budu pamatovat. Jeffe, a teď zpátky do práce. Jacku, zůstaňte se mnou ve spojení.“

Ryan mu znovu potřásl rukou. Když prezident a jeho poradce odešli, obrátil se k soudci Moorovi. „Pane soudce, co jste mu ksakru o mně povídal?“

„Jen pravdu, Jacku.“ Ve skutečnosti soudce chtěl, aby tuto operaci řídil některý z vyšších operačních důstojníků CIA. Ryan nebyl součástí tohoto plánu, ale prezidenti jsou známi tím, že převrátili řadu dobře vymyšlených plánů. Soudce to bral filozoficky. „Tohle pro vás znamená velkou věc, jestli se s tím dobře vypořádáte. Hrome, možná se vám to dokonce bude líbit.“

Ryan si byl jist, že ne, a měl pravdu.

Štáb CIA

Po celou cestu do Langley nepromluvil. Ředitelův vůz zajel na parkoviště v podzemí, vystoupili a vešli do soukromého výtahu, který je dovezl rovnou do Moorovy kanceláře. Dveře výtahu byly maskovány jako panel obložení - pohodlné, ale melodramatické, myslel si Ryan. Ředitel šel rovnou ke svému stolu a zvedl telefon.

„Bobe, potřebuju tě hned sem.“ Pohlédl na Ryana stojícího uprostřed místnosti. „Těšíte se na to, Jacku?“

„Jistě, pane soudce,“ řekl Ryan bez nadšení.

„Chápu, jaký na tohle špiclování máte názor, ale celá ta věc by se mohla stát nesmírně citlivou záležitostí. Měl byste se cítit moc polichocený, že vás do toho zasvětili.“

Ryan pochopil náznak mezi řádky, právě když dovnitř vplul Ritter.

„Copak je, soudce?“

„Chystáme operaci. Ryan letí s Charliem Davenportem na *Kennedyho* podat zprávu velitelům flotil o téhle věci s *Rudým říjnem.* Prezident to bere.“

„To jsem si myslel. Greer odjel do Andrewsu chvilku před tím, než jste dorazil. Tak Ryan poletí?“

„Ano. Jacku, věc se má takhle: můžete podat zprávu velitelům flotily a Davenportovi, to je všechno. Totéž u Britů, jen šéfovi.

Jestli Bob potvrdí WILLOW, mohou se ty věci dostat ven, ale jen tak, jak bude nezbytně nutné. Jasné?“

„Ano, pane. Doufám, že někdo prezidentovi řekl, že to není jen tak, něco dělat, když nikdo pořádně neví o co jde. Zvlášť ti hoši, co tu práci přímo dělají.“

„Vím, co myslíte, Jacku. Musíme změnit prezidentův názor na tohle všechno. To uděláme, ale předtím - pamatujte, šéf je on. Bobe, musíme něco sehnat, aby moc netrčel z řady.“

„Uniformu námořního důstojníka? Uděláme z něj komandéra, tři pásky a obvyklé stužky.“ Ritter si Ryana prohlédl. „Řekněme délka sto deset. Můžeme ho vybavit do hodiny. Tahle operace se nějak jmenuje?“

„To je další věc,“ Moore zvedl znovu telefon a vyťukal pět čísel.

„Potřebuju dvě slova... jo, díky.“ Udělal si pár poznámek. „Fajn; tak, pánové, budeme tomu říkat Operace MANDOLÍNA. Vy, Ryane, jste něco jako moji tři Mágové. Mělo by se to dobře pamatovat, vzhledem k roční době. Vypracujeme na jejich základě kódy, než se vystrojíte. Bobe, vezmi ho dolů sám. Zavolám Davenportovi, ať to vyřídí s letadlem.“

Ryan následoval Rittera k výtahu. Všechno jde moc rychle, všichni jsou moc chytří, myslel si. Tuhle Operaci MANDOLÍNA ženou kupředu dřív než vůbec vědí, co k čertu budou dělat, a tím méně jak. A název operace připadal Ryanovi nanejvýš nevhodný. Nebyl ničí mudrc. Lepší název by spíš bylo něco jako „Halloween“.

SEDMÝ DEN
Čtvrtek 9. prosince

Severní Atlantik

Když Samuel Johnson popisoval plavbu na lodi, přirovnal ji k „pobytu ve vězení, kde má člověk možnost se utopit“; měl však alespoň útěchu v tom, že se k lodi dopravoval v bezpečném kočáře, přemýšlel Ryan. Teď šel na moře on, a než se na loď dostane, má vyhlídky na to, že se rozbije na krvavou kaši při havárii letadla. Jack seděl shrbený v prohloubeném sedadle na levé straně transportního letounu Grumman Greyhound, ve flotile nechvalně známého jako létající náklaďák. Sedadla čelem k zádi letadla byla příliš blízko u sebe, kolena mu trčela až k bradě. Kabina se hodila spíš pro náklad než pro lidi. Vzadu byly v bednách nacpány tři tuny přístrojů a elektronických součástek, nepochybně proto, aby při pádu bylo cenné zařízení chráněno před tvrdým nárazem čtyřmi těly v části pro cestující. Kabina neměla topení a nebyla v ní okna. Tenká hliníková skořápka ho oddělovala od větru ženoucího se rychlostí dvou set uzlů a kvílícího společně se dvěma proudovými motory. Nejhorší bylo, že letěli v bouři ve výšce skoro dva tisíce metrů a „náklaďák“ se propadal aspoň třicet metrů a zase byl vyhazován vzhůru jako splašený vůz horské dráhy. Jedině dobré na tom bylo, že tu nesvítilo světlo - aspoň nikdo nevidí, jak jsem zelený, myslel si Ryan. Hned za ním byli dva piloti, kteří spolu nahlas rozmlouvali, aby se slyšeli přes rámus motorů. Pro ty parchanty tohle snad byla docela zábava!

Hluk se poněkud zmírnil, aspoň se tak zdálo. Těžko říct. Dostal chrániče sluchu z pěnové gumy a spolu s nimi žlutou nafukovací záchrannou vestu a školení o tom, co dělat v případě havárie. Školení bylo jen tak halabala a nebylo třeba moc intelektu, aby člověk pochopil, jaké má vyhlídky přežít, kdyby se v takovéhle noci zřítili. Ryan létání nenáviděl. Býval podporučíkem u námořní pěchoty a jeho aktivní služba skončila po pouhých třech měsících, když se vrtulník jejich čety zřítil při cvičení NATO na Krétě. Ryan si poranil záda, téměř se na celý život zmrzačil a od té doby považoval létání za něco, od čeho raději dál. Náklaďák, připadalo mu, poletoval spíš dolů než

nahoru - mohlo to znamenat, že se blíží ke *Kennedymu*. Na jinou možnost raději ani nemyslet. Z letecké námořní základny ve Virginia Beach letěli teprve devadesát minut, ale jemu to připadalo spíše jako měsíc. Ryan se zařídal, že v civilním letadle se už nikdy nebude bát.

Nos letadla se sklonil o nějakých dvacet stupňů a vypadalo to, jako by stíhačka měla do něčeho rovnou vletět. Přistávali - nejnebezpečnější manévr při operacích na letadlových lodích. Vzpomínal na studii prováděnou během vietnamské války, kdy pilotům letounů na letadlových lodích dali přenosné elektronické kardiografy, které monitorovaly stres; řadu lidí překvapilo, že největší stres piloti neprožívali pod palbou, ale při přistávání, zvláště v noci.

Prokrista, ty máš ale veselé myšlenky, pomyslel si Ryan. Zavřel oči. Tak či onak, za pár vteřin bude po všem.

Paluba byla kluzká deštěm a houpala se nahoru a dolů, černá díra vyznačená řadou obvodových světel. Přistání na letadlové lodi byl řízený pád. Ke zmírnění kosti lámajícího nárazu byly zapotřebí masivní vzpěry podvozku a tlumiče. Letadlo se hnalo dopředu a v následujícím okamžiku bylo zastaveno brzdicím lanem. Byli dole. Byli v bezpečí. Snad. Za okamžik se nákladák znovu hnul kupředu. Ryan slyšel jakési zvláštní zvuky, když letadlo rolovalo, a uvědomil si, že zvuky pocházejí od toho, jak se skládají křídla. Jediné nebezpečí, které mu nepřišlo na mysl, bylo, že letí letadlem, jehož křídla se mají nějakým způsobem skládat. To taky klidně mohla, řekl si. Letadlo se konečně zastavilo a vzadu se otevřel kryt.

Ryan jedním hmatem uvolnil bezpečnostní pás a rychle vstal. Udeřil se při tom do hlavy o nízký strop. Na Davenporta nečekal. Svůj plátěný vak si přitiskl k prsům a co nejrychleji vypadl ven. Rozhlédl se kolem a někdo z posádky ve žluté větrovce mu ukázal k nástavbě *Kennedyho.* Déšť padal hustě a Ryan spíše cítil než viděl, že letadlová loď se opravdu pohupuje na pětimetrových vlnách. Utíkal k otevřenému osvětlenému vchodu vzdálenému necelých dvacet metrů. Musel počkat, až ho Davenport dohoní. Admirál neběžel, šel odměřeným vojenským krokem, s patřičnou pompou, a Ryan došel k závěru, že je určitě otrávený z toho, že jejich napůl tajná přítomnost neumožňuje, aby se konal obvyklý uvítací ceremoniál s píšťalami a špalírem. Ve vchodu stál námořník, desátník, ve šviháckých modrých kalhotách s lampasy, v khaki košili s vázankou a se sněhobílým opaskem s pistolí. Zasalutoval a uvítal je na palubě.

„Desátníku, chci mluvit s admirálem Painterem.“

„Admirál je ve své kajutě, pane. Přejete si doprovodit?“

„Ne, chlapče. Na téhle lodi jsem kdysi velel. Jdeme, Jacku.“ Ryan musel nést oba vaky.

„Páni, vy jste se tímhle opravdu živil?“ zeptal se Ryan.

„Noční přistávání? Jistě - pár set takových přistání. A co má být?“ Davenporta zřejmě Ryanovo ohromení překvapovalo. Jack si byl jist, že to jen hraje.

Vnitřek *Kennedeyho* vypadal stejně jako vnitřek lodi *Guam*, útočné lodi s vrtulníky, na které Ryan sloužil během své krátké vojenské kariéry. Jako všude jinde, i zde bylo to obvyklé bludiště z ocelových stěn a trubek, vše natřené stejným odstínem vojenské šedi. Na trubkách byly tu a tam barevné pásky a nápisy podle šablony, jejichž význam asi něco říkal lidem, kteří loď řídili; pro Ryana to mohly docela klidně být neolitické jeskynní malby.

Davenport ho vedl chodbou, za roh, dolů po „žebříku“, celém z oceli a tak příkrém, že Ryan málem ztratil rovnováhu, další chodbou a za další roh. To už Ryan vůbec nevěděl, kde je.

Došli ke dveřím, před kterými stál námořník. Četař vzorově zasalutoval a otevřel jim dveře.

Ryan následoval Davenporta - a byl ohromen. Velitelská kajuta na *Kennedym* mohla být docela klidně přenesena ze sídla na Beacon Hillu. Po pravé straně byla přes celou stěnu nástěnná malba, tak velká, že by mohla dominovat prostornému obývacímu pokoji.

Půltuctů olejomaleb, jedna z nich portrét toho, po němž byla loď pojmenována - prezidenta Johna Fitzgeralda Kennedyho, viselo na dalších stěnách s drahým obložením. Podlaha byla pokryta vysokým karmínovým vlněným kobercem, a nábytek byl zcela civilní, ve stylu francouzského venkova, dub a brokát. Člověk si vůbec nemusel připadat jako na lodi, až na to, že po stropě vedly nezbytné trubky, všechny natřené šedě. Se zbytkem místnosti rozhodně tvořily podivný kontrast.

„Buď zdráv, Charlie!“ kontradmirál Joshua Painter se vynořil z vedlejší místnosti s ručníkem, kterým si osušoval ruce. „Jak se vám letělo?“

„Trochu to s námi házelo,“ připustil Davenport a potřásl si s admirálem rukou. „Tohle je Jack Ryan.“

Ryan se dosud s Painterem nesetkal, ale znal ho z vyprávění. Pilot

Phantomu ve vietnamské válce, napsal knihu *Nálety na rýžová pole* o provádění leteckých akcí. Byla to kniha pravdivá, ne ten druh, kterým si získáváte přátele. Byl malý, rtuťovitý a nemohl vážit víc než pětašedesát kilo. Byl to nadaný taktik a člověk s puritánsky vyrovnanou osobností.

„Jeden z vašich, Charlie?“

„Ne, pane admirále, Pracuji pro Jamese Greera. Nejsem námořní důstojník. Prosím, přijměte mou omluvu. Nechci předstírat něco, co nejsem. Ta uniforma byl nápad CIA.“ Admirál se zamračil.

„Tak? Dobrá, předpokládáni, že mi tedy řeknete, co Ivan chystá. Kruci, doufám, že to konečně už někdo ví. Jste na letadlové lodi poprvé? Jak se vám líbil let?“

„No, dobře by se hodil k vyslýchání válečných zajatců,.“ řekl Ryan, jak jen mohl nejlhostejněji. Oba vysocí důstojníci se na jeho účet pěkně zasmáli a Painter poslal pro jídlo.

Dvojité dveře do chodby se po několika minutách otevřely a vešla dvojice stewardů - „specialistů na řízení kuchyně“; jeden nesl podnos s jídlem, druhý dvě konvice kávy. Tři důstojníci byli obslouženi tak, jak příslušelo jejich hodnostem. Jídlo na podnose zdobeném stříbrem bylo prosté, ale Ryanovi, který nic nejedl už dvanáct hodin, chutnalo. Naložil si na talíř zeleninový salát s brambory a pár krajíčků žitného chleba s nakládaným hovězím.

„Děkuji, to je zatím všechno,“ řekl Painter. Stewardi se postavili do pozoru a odešli. „No tak, dáme se do toho.“

Ryan polkl půlku sendviče. „Pane admirále, tahle informace je stará jen dvacet hodin.“ Vyňal z vaku složky a dal je ostatním dvěma. Jeho zpráva trvala dvacet minut, během nichž stačil zkonzumovat dva sendviče a slušnou porci svého salátu a polít kávou své rukou psané poznámky. Oba důstojníci tvořili dokonalé posluchačstvo, ani jednou ho nepřerušili, pouze na něj párkrát vrhli nevěřícné pohledy.

„Panebože,“ řekl Painter, když Ryan skončil. Davenport jen zíral s nehybným obličejem a v mysli vychutnával představu, že by si mohl prohlédnout sovětskou raketovou ponorku zevnitř. Jack došel k názoru, že v kartách by to byl velmi nebezpečný protihráč. Painter navázal: „Tomuhle opravdu věříte?“

„Ano, pane, věřím.“ Ryan si nalil další šálek kávy. Byl by měl raději ke svým sendvičům pivo. Nebylo to špatné, dobré košer nakládané hovězí se v Londýně nedalo sehnat.

Painter se zapřel do židle a pohlédl na Davenporta. „Charlie, řekni Greerovi, ať tomuhle chlapci dá pár lekcí, třeba o tom, že úředník nemá takhle nastavovat krk na popravčí špalek. Nemyslíš, že tohle je trochu přehnané?“

„Joshuo, tuhle Ryan je ten, co loni v červnu vypracoval zprávu o systému hlídkování sovětských raketových ponorek.“

„Tak? To byla pěkná práce. Potvrdilo to něco, co jsem říkal už dva nebo tři roky.“ Painter vstal a přešel do rohu, aby se podíval na bouřlivé moře. „No, a co s tímhle vším máme dělat?“

„Podrobnosti operace ještě nebyly stanoveny. Podle mého asi dostanete příkaz najít *Rudý říjen* a pokusit se navázat spojení s kapitánem. A pak? Budeme muset přijít na něco, jak loď dostat na bezpečné místo. Víte, prezident si myslí, že ji nebudeme moci zadržovat, až ji dostaneme - jestli ji dostaneme.“

„Co?“ Painter se prudce otočil a otázku ze sebe vyrazil jen o zlomek vteřiny dřív než Davenport. Ryan několik minut strávil vysvětlováním.

„Dobrý bože! Dáte mi nemožný úkol, a pak mi řeknete, že když se nám to podaří, budeme jim muset tu zatracenou věc vrátit!“

„Pane admirále, doporučuji - prezident mě o doporučení požádal - abychom si ponorku nechali. Pokud to má nějakou váhu, náčelníci štábů jsou také na naší straně, spolu s CIA. Jak se věci mají, jestli se posádka bude chtít vrátit domů, budeme je muset domů poslat, a pak budou Sověti najisto vědět, že loď máme.

Z praktického hlediska jde o něco jiného. Loď stojí hromadu peněz a je to jejich majetek. A jak schováte třicetitisícitunovou ponorku?“

„Ponorka se schová tak, že se potopí,“ řekl Painter zlostně. „Jsou pro to nakonec dělané, ne? ‚Jejich majetek'! Nemluvíme tady o nějakém zatraceném osobním parníku. Tohle je něco, čím se mají zabíjet lidé - naši lidé!“

„Pane admirále, já jsem na vaší straně,“ řekl Ryan klidně. „Říkal jste, že jsme vám dali nemožný úkol. Proč?“

„Ryane, najít raketovou ponorku, která se nechce nechat najít, to není zrovna ta nejsnadnější věc na světě. Cvičíme se na našich vlastních. Skoro nikdy se nám to nepodaří, a vy říkáte, za tahle už prošla kolem všech linek SOSUS na severovýchodě. Atlantik není zrovna malý a raketová ponorka nechává jen slabou zvukovou stopu.“

„Ano, pane.“ Ryan si v duchu řekl, že byl možná až příliš optimistický ve svém přesvědčení o vyhlídkách na úspěch.

„Jak to vypadá u vás, Joshi?“ zeptal se Davenport.

„Docela dobře. To cvičení, co jsme právě měli, Hbitý delfín, dopadlo dobře. Pokud jde o nás,“ opravil se Painter. „*Dallas* tam na druhé straně trochu rozvířil vodu. Moje posádky protiponorkové obrany pracují moc dobře. S jakou podporou můžeme počítat?“

„Když jsem odcházel z Pentagonu, velitel námořních operací prověřoval možnost dostat P-3 z Tichého oceánu, takže se tu pravděpodobně nějaké ukážou. Vyplouvá všecko, co se může hýbat. Vy jste tady jediná letadlová loď, takže budete mít na starosti celkové taktické velení, ne? No tak, Joshi, jsi přece náš nejlepší velitel protiponorkové obrany.“

Painter si nalil další kávu. „No dobrá, máme jednu přistávací palubu. *America* a *Nimitz* jsou odtud ještě týden cesty. Ryane, říkal jste, že letíte na *Invincible;* toho také dostaneme, ne?“

„Prezident na tom pracoval. Potřebujete ji?“

„Jistě. Admirál White má pro boj proti ponorkám dobrý nos a jeho hoši při cvičení Hbitý delfín měli štěstí. Zničili dvě naše útočné ponorky a Vince Gallery byl z toho trochu namíchnutý. V téhle hře hraje štěstí velkou roli. Tak bychom měli dvě paluby místo jedné. Jestlipak bychom mohli dostat ještě nějaké S-3?“ Painter narážel na Lockheed Vikingy, protiponorková letadla na letadlových lodích.

„Nač?“ zeptal se Davenport.

„Mohu převelet své F-18 na pobřeží a tak získám místo pro dvacet dalších Vikingů. Nerad ztrácím údernou sílu, ale potřebujeme větší sílu protiponorkového letectva. To znamená víc S-3. Tedy, Jacku, víte, jestli se mýlíte, tak potom ty ruské hladinové lodi budou dost velké sousto. Víte, kolik mají střel země-země odpalovaných z lodí?“

„Ne, pane.“ Ryan si myslel, že až moc.

„Jsme zde jediná letadlová loď, a pro ně tím pádem prvotní cíl. Jestli nás začnou ostřelovat, budu tady zatraceně osamělý - a bude to zatraceně napínavé.“ Zazvonil telefon. „Painter - ano, díky. Tak, *Invincible* se právě otočil. Dobrá, dávají nám ho, a k tomu ještě dvě kocábky. Zbytek doprovodných plavidel a tři útočné ponorky ještě míří domů.“ Odfrkl. „Ani jim to nemohu mít za zlé. To znamená, že jim budeme muset poskytnout nějaký doprovod, ale je to dobrý obchod. Tu přistávací palubu potřebuju.“

„Můžeme tam Jacka dopravit vrtulníkem?“ Ryan si nebyl jist, jestli Davenport neví, co mu prezident přikázal udělat. Zdálo se, že admirál se ho snaží dostat z *Kennedyho.*

Painter potřásl hlavou. „To je na vrtulník moc daleko; možná by nám nám pro pro něj mohli poslat Harriera.“

„Harrier je stíhačka, pane,“ poznamenal Ryan.

„Mají experimentální dvousedadlovou verzi vybavenou pro protiponorkové hlídkování. Měl by pracovat v rozumné vzdálenosti mimo dosah jejich radarů. Tak dostali jednu z našich útočných ponorek, zastihli je, když si zdřímli.“ Painter dopil svou poslední kávu.

„Tak, pánové, půjdeme dolů na stanoviště řízení protiponorkových operací a vymyslíme, jak tenhle cirkus zorganizujeme. CINCLANT bude chtít slyšet, jak si to představuji!. Myslím, že bych se měl rozhodnout sám. Zavoláme také *Inmncible,* ať sem pošlou mašinu pro Ryana.“

Ryan následoval oba admirály z místnosti. Strávil dvě hodiny pozorováním, jak Painter přesouvá lodi sem a tam po oceánu jako šachový mistr posunuje své figurky.

USS Dallas

Bart Mancuso měl službu na bojovém řídícím stanovišti už víc než dvacet hodin. Od minulé služby ho oddělovalo jen pár hodin spánku; jedl sendviče a pil kávu a pro změnu mu kuchaři přihráli dva šálky polévky. Bez nadšení zkoumal obsah posledního z nich, připravený z lyofilizovaného prášku.

„Kapitáne?“ Otočil se. Byl to Roger Thompson, obsluha sonaru.

„Ano, copak je?“ Mancuso se odtrhl od taktického displeje, který zaměstnával jeho pozornost už několik dní. Thompson stál vzadu v místnosti. Vedle něj stál Jones a držel v ruce psací podložku a něco, co vypadalo jako magnetofon.

„Pane, Jonýsek něco má, myslím, že byste se na to měl podívat.“

Mancuso nechtěl být rušen - prodloužené služby vždycky byly zkouškou jeho trpělivosti. Ale Jones vypadal dychtivě a vzrušeně. „No tak dobrá, pojďte sem, semhle k mapě.“

Mapa na *Dallasu* bylo nové zařízení napojené na BC-10 a promítala se na skleněnou projekční plochu něco přes čtvereční metr, podobnou televizní obrazovce. Zobrazení se pohybovalo spolu s

Dallasem. Kvůli tomuhle se papírové mapy staly zastaralými, ačkoli se nevyhazovaly. Mapy se nerozbijí.

„Díky, kapitáne," řekl Jones, úslužnějším tónem než jindy. „Vím, že máte dost fofr, ale myslím, že tady něco mám. Ten anomální kontakt, co jsme tuhle měli, mi pořád ležel v hlavě. Musel jsem to odložit, když ty ostatní ruské ponorky spustily bengál, ale dostal jsem se k tomu zase třikrát, abych se ujistil, že to tam pořád je. Počtvrté se to vytratilo. Chci vám ukázat, co jsem zmáknul. Mohl byste mi vyhodit tady na té mašině náš kurz?"

Mapa byla napojena přes BC-10 na inerční navigační systém ponorky. Mancuso příkaz naťukal sám. Už to došlo tak daleko, že člověk nemohl bez počítače ani spláchnout záchod. Kurs *Dallasu* se objevil jako červená spirála, s vyznačenými úseky po patnácti minutách.

„Vynikající!" komentoval to Jones. „Tohle jsem ještě nikdy neviděl. To je fajn. Tak, a teď..." Vytáhl ze zadní kapsy hrst tužek.

„Prvně jsem dostal kontakt kolem 09:15, souřadnice byly něco kolem dva-šest-devět." Položil tužku tak, že konec s mazací gumou směřoval k *Dallasu* a špička na západ směrem k cíli. „Pak v 09:30 se souřadnicemi dva-šest-nula. V 09:48 to bylo dva-pět-nula. Je v tom výpočtová chyba, kapitáne. Signál se dal jen těžko udržet, ale chyby by se měly zprůměrovat a vyloučit.

Někdy kolem té doby jsme zjistili všechnu tuhle jejich další činnost a já jsem musel po nich jít, ale vrátil jsem se k tomuhle zase kolem 10:00 a souřadnice byly dvě-čtyři-dvě." Jones položil další tužku na čáru směřuj íící k východu z doby, kdy *Dallas* zamířil pryč od islandského pobřeží. „V 10:15 to bylo dva-tři-čtyři, v 10:30 to bylo dva-dva-sedm. Tyhle poslední dva údaje nejsou jisté, pane. Signál byl opravdu slabý, nedokázal jsem ho moc dobře držet."

Vypadal nervózně.

„Dobrá, dobrá, dejte si pohov, Jonýsku. Zapalte si, jestli chcete."

„Díky, kapitáne." Jones vylovil cigaretu a zapálil si plynovým zapalovačem. Ještě nikdy si nebyli s kapitánem takhle blízko.

Věděl, že Mancuso je tolerantní, člověk, se kterým se dalo mluvit - když člověk měl co říct. Nerad plýtval časem a bylo nad slunce jasnější, že jím nechtěl plýtvat zrovna teď. „Tak, pane, je bez debaty, že od nás nemůže být daleko, pravda? Teda, musel být mezi námi a Islandem, dejme tomu, že někde na půl cesty. To vypadá na to, že má

kurz asi takovýhle,“ Jones položil další tužky.

„Moment, Jonýsku. Jak jste na ten kurz přišel?“

„Nojo.“ Jones otevřel podložku. „Včera ráno, nebo večer, to už je jedno, jak jsem skončil službu, mi to začalo vrtat hlavou, a tak jsem vzal za východisko linii našeho pohybu od pobřeží, a trochu jsem si pohrál s jeho kurzem. Umím to, kapitáne, přečetl jsem si příručku. Je to snadné, zrovna jako když jsme na technice zaznamenávali pohyb hvězd. V prvním ročníku jsem chodil do kurzu astronomie.“

Mancuso potlačil zaúpění. Bylo to poprvé, co kdy slyšel, že tomu někdo říká snadné, ale když se podíval na Jonesova čísla a diagramy, vypadalo to, že mu to vyšlo správně. „Tak dál.“

Jones vytáhl z kapsy vědeckou kalkulačku Hewlett Packard a něco, co vypadalo jako mapa z National Geographic, posetá tužkou psanými značkami a načmáranými poznámkami. „Chcete mi ta čísla zkontrolovat, pane?“

„To uděláme, ale zatím beru, co máte. Co ta mapa?“

„Kapitáne, vím, že je to proti pravidlům a tak, ale tohle mám jako osobní záznamy tras, kudy plujou zlí hoši. Nedostane se to z lodi, pane, fakt. Možná že jsem trochu vedle, ale všechno to nasvědčuje, že kurz je zhruba dvě-dvě-nula a rychlost deset uzlů. A tohle svědčí pro směr na Trasu jedna, ne?“

„Pokračujte.“ Mancusovi se to už začalo rýsovat. Jonýsek na něco kápnul.

„No tak teda, po tomhle jsem nemohl usnout, tak jsem zašel k sonaru a kontakt jsem nahrál. Musel jsem pásku párkrát projet v počítači, abych to odfiltroval - zvuky vody, ostatních ponorek, chápete - a pak jsem to nahrál desetinásobnou rychlostí.“ Postavil na mapu magnetofon. „Poslechněte si to, kapitáne.“

Z pásky se ozývalo praskání, ale po několika vteřinách se ozvalo jakési bubnování. Po dvou minutách poslechu se to jevilo jako zvuk ozývající se v zhruba pětivteřinových intervalech. To už poručík Mannion hleděl Thompsonovi přes rameno, naslouchal a zamyšleně pokyvoval hlavou.

„Kapitáne, to musí být zvuk něčeho, co vyrobil člověk. Je to moc pravidelné, než aby to mohlo být něco jiného. Při normální rychlosti to nedávalo moc smysl, ale jakmile jsem to popohnal, dostal jsem ho.“

„Fajn, Jonýsku, dokončete to,“ řekl Mancuso.

„Kapitáne, to, co jste teď slyšel, byl akustický znak Ramiusovy

ponorky. Mířil na Trasu jedna, směrem k pobřeží u Islandu. Na to si můžete vsadit, kapitáne.“

„Rogere?“

„No, přesvědčil mě, kapitáne,“ odpověděl Thompson.

Mancuso se ještě jednou podíval na záznam kurzu a snažil se přijít na nějakou alternativu. Nebyla žádná. „Mě taky. Rogere, Jonýsek to dneska dotáhl na akustika první třídy. Do konce příští směny to chci mít na papíře, s pěkným doporučujícím dopisem, abych to mohl podepsat. Rone,“ šťouchl akustika do ramene, „to je fajn. Moc fajn práce.“

„Díky, kapitáne.“ Jones se usmíval od ucha k uchu.

„Pate, zavolejte poručíka Butlera sem k nám na bojové stanoviště.“

Mannion šel k telefonu a zavolal hlavního inženýra ze strojovny.

„Máte nějakou představu, co to je, Jonýsku?“ obrátil se k němu opět Mancuso.

Akustik zavrtěl hlavou. „Nejsou to zvuky od šroubů. Ještě nikdy jsem nic takového neslyšel.“ Přetočil pásku zpět a znovu ji přehrál.

O dvě minuty později do centrály vešel poručík Earl Butler. „Volal jste, kapitáne?“

„Poslechněte si tohle, Earle.“ Mancuso přetočil pásku a přehrál ji potřetí.

Butler byl absolventem Texaské univerzity a všech škol, které námořnictvo mělo pro ponorky a jejich stroje. „Co to má být?“

„Jonýsek říká, že je to ruská ponorka. Já myslím, že má pravdu.“

„Povězte mi něco o té pásce,“ řekl Butler Jonesovi.

„Pane, je to desetinásobně zrychlené a pětkrát vyčištěné na BC-10. Při normální rychlosti to nezní jako nic zvláštního.“

S neobvyklou skromností Jones nezdůraznil, že jemu to jako něco zvláštního znělo.

„Nějaký druh harmonické, tedy, kdyby to byla vrtule, musela by mít průměr třicet metrů a byla by slyšet každá lopatka zvlášť.“ Butlerův obličej se stáhl do grimasy. „Ale harmonická jaká?“

„Ať to bylo co chtělo, mířilo to zrovna sem,“ Mancuso poklepal tužkou na Thorova dvojčata.

„Tak to bude Rus,“ souhlasil Butler. „A mají něco nového. Zase.“

„Pan Butler má pravdu,“ řekl Jones. „Zní tojako harmonické dunění.“

„A další divná věc, koukněte, byl tam ten šum v pozadí, něco jako co dělá voda, když proudí trubkou Nevím, tohle se nenabralo, ale stejně si s tím nevím rady. Myslím, že to počítač odfiltroval. Teda, bylo to opravdu slabé - ale tomu už moc nerozumím.“

„To je v pořádku. Udělal jste pro dnešek dost. Jak je vám?“ zeptal se Mancuso.

„Trochu jsem utahaný, kapitáne. Nějakou chvíli jsem s tím strávil.“

„Jestli se k němu zase přiblížíme, myslíte, že ho najdete?“ Mancuso odpověď znal.

„To si pište, kapitáne. Teď, když víme, co máme chytat, tak se vsaďte, že nám ten prevít neujde.“

Mancuso pohlédl na mapu. „Dobrá, kdyby mířil ke Dvojčatům a pak plul rychlostí dejme tomu dvacet osm nebo třicet uzlů, potom přešel na svůj základní kurz a pohyboval se rychlostí deseti uzlů nebo tak nějak, znamenalo by to, že je teď někde zde. Dost daleko. A teď, když poplujeme nejvyšší rychlostí... za čtyřicet osm hodin budeme zde, a tak se dostaneme před něj. Co, Pate?“

„Tak nějak to je, pane,“ souhlasil poručík Mannion.

„Představujete si to tak, že trasu proplul plnou rychlostí, a pak zpomalil - to dává smysl. V tom zatraceném bludišti by nepotřeboval tichý chod. Má tam čtyři nebo pět set mil volné cesty, tak proč stroje neprohnat, ne? Já bych udělal totéž.“

„Tak to taky zkusíme. Vyžádáme si rádiem povolení opustit Mýto a toho týpka vystopovat. Jonýsku, při plné rychlosti budete vy od sonaru mít chvilku bez práce. Nasaďte tu pásku s kontaktem do trenažéru a dejte bacha, ať všichni z obsluhy vědí, jak ten chlapík zní, ale vy si trochu odpočiňte. Vás všechny budu potřebovat s plným nasazením, až se ho zase pokusíme zachytit. A vy si dejte sprchu. Dejte si hollywoodskou, zasloužil jste si to, a zalehněte. Až po něm půjdeme, bude to dlouhý hon.“

„Žádné starosti, kapitáne. Chytíme vám ho, žádné strachy. Chcete si tu pásku nechat, pane?“

„Jo,“ Mancuso pásku vyjmul a překvapeně vzhlédl. „Vy jste na to obětoval Bacha?“

„Nebyla dobrá, pane. Mám tohle s Christopherem Hogwoodem, ta je o moc lepší.“

Mancuso zastrčil pásku do kapsy. „Odchod, Jonýsku. Dobrá

práce.“

„Bylo mi potěšením, kapitáne.“Jones vyšel ven a počítal peníze, které mu kápnou z vyššího služného.

„Rogere, ať si vaši lidé příští dva dny pořádně odpočinou. Až po něm půjdeme, bude to prevítská práce.“

„Rozkaz, kapitáne.“

„Pate, vynořte se na hloubku periskopu. Hned teď zavoláme Norfolk. Earle, rád bych, kdybyste podumal o tom, z čeho je ten zvuk.“

„Ano, kapitáne.“

Zatímco Mancuso sestavoval svou zprávu, Mannion nakloněním křídel navedl ponorku na hloubku periskopové antény; na vynoření z hloubky sto sedmdesáti metrů blízko pod rozbouřenou hladinu potřeboval pět minut. Na ponorku zde již působily vlny, a ačkoli podle měřítek pro hladinové lodi byly mírné, posádka ponorky již houpání zaznamenávala. Mannion vysunul periskop a anténu pro elektronické podpůrné systémy, která sloužila širokopásmovému přijímači k zachycování případného radarového vysílání. Nic nebylo v dohledu - viděl do vzdálenosti kolem pěti mil - a elektronické přístroje nesignalizovaly nic kromě přístrojů na letadlech, která byla příliš daleko, než aby stálo za to se jimi zabývat. Pak Mannion vztyčil dva další stožáry, jeden, podobný rákosovému stéblu, byla anténa pro příjem UHF, druhý byla novinka, laserový vysílač. Ten se otáčel a zachytil nosný vlnový signál Atlantic SSIX, spojovací družice sloužící výhradně ponorkám. Pomocí laseru mohli vysílat vysokou rychlostí, aniž by se vyzradila poloha ponorky.

„Všechno připraveno, pane,“ hlásil radista.

„Vysílejte.“

Radista stiskl knoflík. Signál vyslaný ve zlomku vteřiny zachytily hradlové íbtonky a převedly ho do vysílače UHF a parabolickou anténou vyslaly zpět do štábu komunikačního systému Atlantické flotily. V Norfolku jiný radista zaznamenal příjem a stiskl tlačítko, kterým se tentýž signál přenesl na družici a zpátky na *Dallas.* Byl to jednoduchý způsob, jak zjistit případné zkreslení.

Spojař na *Dallasu* porovnal přijatý signál se signálem, který právě odeslal. „Je to v pořádku, pane.“

Mancuso přikázal Mannionovi, aby zasunul všechno kromě antén elektronických systémů a UHF.

Spojovací centrála Atlantické flotily

V Norfolku první řádek depeše udal stránku a řádek šifry zaznamenané na počítačové pásce v nejutajenější sekci komunikačního komplexu. Důstojník naklepal příslušná čísla do počítačového terminálu a za okamžik stroj sestavil text v otevřené řeči. Důstojník ho opět zkontroloval, aby zjistil případné chyby. Když se přesvědčil, že žádné nejsou, vzal tištěný výstup na druhý konec místnosti, kde seděla u telexu služba. Důstojnk jí podal depeši.

Služba klávesnicí zapsala příslušného adresáta a vyslala zprávu vyhrazenou pozemní linkou do operačního oddělení COMSUBLANT vzdáleného asi půl kilometru. Pozemní linka byl kabel z optického vlákna v ocelové izolační trubce vedené pod dlážděnou ulicí. Kvůli utajení se kontrolovala třikrát týdně. Ani tajné údaje o vlastnostech jaderných zbraní nebyly tak pečlivě chráněny jako každodenní taktické spojení.

COMSUBLANT, operační centrála

Když zpráva přišla přes „horkou“ tiskárnu, rozezněl se v operační místnosti zvonek. Zpráva měla označení Z, což znanenalo prioritu FLASH - bleskově.

Z090414DEC
PRISNE TAJNE THEO
OD: USS DALLAS
PRO: COMSUBLANT
INFO: CINCLANFLOT
//NOOOOO//

RUDFLOT PONORPROVO

1. HLASEN ANOMALNI SONAROVY KONTAKT ASI 0900Z 7PROS A ZTRACEN PO ZVYSENI AKTIVITY RUDFLOT. KONTAKT POZDEJI VYHODNOCEN JAKO SSN/SSBN MIJEJICI POBREZI ISLAND SMĚR TRASA JEDNA. KURS JIHOZAPAD RYCHLOST DESET HLOUBKA NEZNAMA.

2. KONTAKT ZAZNAMENAN JAKO NEOBVYKLE

OPAKOVANE AKUSTICKE ZNAKY. CHARAKTERISTIKA NEPODOBNA ZADNE ZNAME PONORCE RUDFLOT.

3. ZADAME POVOLENI VYPLOUT OD MYTA SLEDOVAT A OVERIT.

PŘEDPOKLAD NOVY SYSTEM POHONU S ANOMALNIMI AKUSTICKYMI CHARAKTERISTIKAMI NA PONORCE. VYSOKÁ PRAVDEPODOBNOST LOKALIZACE A IDENTIFIKACE.

Podporučík odnesl zprávu do kanceláře viceadmirála Vincenta Galleryho. COMSUBLANT držel služby od té doby, kdy se sovětské ponorky začaly hýbat. Měl mizernou náladu.

„Depeše FLASH od *Dallasu*, pane."

„Mhm." Gallery vzal žlutý formulář a dvakrát ho přečetl. „Co myslíte, že to má znamenat?"

„Ani tušení, pane. Vypadá to, že něco zaslechl, dal si práci, aby se v tom rozebral, a chce se na to ještě kouknout. Zdá se, že si myslí, že na něco narazil."

„No dobrá, a co mám odpovědět? Tak jen do toho, pane. Možná, že jednou budete sám admirálem a budete se muset rozhodovat." Asi sotva, myslel si Gallery.

„Pane, *Dallas* má ideální polohu, aby mohl sledovat jejich hladinové loďstvo, až se dostane na Island. Potřebujeme ho tam, kde je."

„Výborná odpověď podle učebnice." Gallery se na mladíka před sebou usmál, byl připraven uštědřit mu pěknou ťafku. „Na druhé straně však *Dallasu* velí velmi schopný člověk, který by nás neobtěžoval, kdyby si opravdu nemyslel, že něco má. Nejde do podrobností, pravděpodobně proto, že je to pro taktickou depeši FLASH moc složité, a také proto, že si myslí, že víme, že jeho úsudek je dost dobrý, abychom na něj mohli dát. 'Nový systém pohonu s neobvyklými akustickými charakteristikami'. To může být taky kdovíco, ale ten člověk je tam přímo na místě a chce odpověď. Dáme mu zelenou."

„Rozkaz, pane." řekl podporučík a v duchu dumal, jestli ten starý kostnatý parchant nedělá rozhodnutí tak, že si hodí mincí, když se

nikdo nedívá.

Dallas

Z090432ZDEC
PRISNE TAJNE
OD COMSUBLANT
PRO DALLAS

A. USS DALLAS Z090414ZDEC
B. COMSUBLANT INST. 2000.5
PRIDELENI OPER PROSTORU //N04220//

l. ZADOST SHORA VYHOVENO
2.OBLASTI BRAVO ECHO GOLF REF B PRIDELEN VOLNY POHYB A OPERACE 090500Z DO 140001Z. HLASENI PODLE POTREBY.

ODESLAL VICADM GALLERY.

„Krucipísek!“ zasmál se polohlasem Mancuso. Na Gallerym bylo pěkné to, že když se ho člověk optal, dostal odpověď, ano nebo ne, ještě dřív, než si na to stačil vystrčit anténu. Samozřejmě, přemítal, kdyby se ukázalo, že Jonýsek udělal botu a všechno tohle bylo jen plácnutí do vody, bylo by co vysvětlovat. Gallery už pár kapitánů ponorek odrovnal a vysadil na břeh.

Tam stejně mířím také, přemýšlel Mancuso. Od svého prvního roku v Annapolisu toužil dostat velení na útočné ponorce. Teď ho měl a věděl, že zbytek jeho služební kariéry už bude jen sestup. U ostatních námořních jednotek první velení bylo právě jen první velení. Člověk mohl postupovat po služebním žebříčku a nakonec velet třeba flotile, když měl štěstí a všechno, co k tomu ještě patří. Na ponorkách to bylo jinak. Ať si na *Dallasu* vedl dobře nebo špatně, brzy o něj přijde. Měl jen a jen tuhle možnost. A pak co? To nejlepší, v co mohl doufat, bylo velení na raketové ponorce. Už na nich sloužil a byl si jist, že velet na takové ponorce, třeba i na novém *Ohiu*, je asi tak vzrušující jako když se člověk dívá, jak schne barva. Raketové ponorky měly za úkol zůstat ukryté; Mancuso chtěl být lovcem, to

jediné bylo na celé věci napínavé. A po velení na raketové ponorce -? Mohl dostat „vyšší velení hladinové lodi“ - třeba nějaký pěkný tanker - a to bylo jako stát se z hřebce valachem. Mohl také dostat třeba velení eskadře, úřadovat v nějaké lodičce a šoupat po stole papíry. Přinejlepším by v té funkci mohl jednou za měsíc na moře, s jediným úkolem - obtěžovat kapitány ponorek, kteří o jeho přítomnost nestojí.

Nebo mohl dostat místo v kanceláři v Pentagonu - k popukání! Mancuso chápal, proč se někteří astronauti po návratu z Měsíce sesypali. On sám se k tomuhle velitelskému místu propracovával léta, a za rok bude jeho loď pryč. Bude muset *Dallas* dát někomu jinému. Ale teď byl ještě jeho.

„Pate, zasuneme všechny stožáry a sestoupíme do čtyř set metrů.“

„Rozkaz, pane. Zasunout stožáry,“ přikázal Mannion. Poddůstojník zatáhl za hydraulické ovládací páky.

„Stožáry elektronických systémů a UHF zasunuty, pane,“ hlásil elektroinženýr.

„Dobře. Ponořit do čtyř set metrů.“

„Čtyři sta metrů, rozkaz,“ odpověděl další důstojník. „Křídla na patnáct stupňů dolů.“

„Patnáct stupňů dolů, rozkaz.“

„Tak jedem, Pate.“

„Rozkaz, kapitáne. Naplno vpřed.“

„Naplno vpřed, rozkaz.“ Kormidelník otočil ovladačem na signalizačním panelu.

Mancuso pozoroval svou posádku při práci. Úkony prováděli se strojovou přesností. Nebyli však stroje. Byli to lidé. Jeho lidé.

V reaktorovém prostoru na zádi si poručík Butler nechal od obsluhy strojů potvrdit převzetí příkazu a vydal příslušné rozkazy. Čerpadla chladicí vody pro reaktor začala pracovat naplno. Zvýšené množství horké tlakované vody vstupovalo do výměníku, kde se její teplo předalo páře ve vnějším okruhu. Když se chladivo vrátilo do reaktoru, bylo chladnější než předtím a proto i hustší. Hustší chladivo zachytilo v reaktoru více neutronů a tím se zintenzivnila štěpná reakce a vzniklo více energie. Ještě dále k zádi nasycená pára ve vnějším, neradioaktivním okruhu výměníku tepla vycházela celou řadou regulačních ventilů k lopatkám vysokotlaké turbíny. Obrovské bronzové vrtule *Dallasu* se začaly otáčet rychleji a hnaly ponorku dolů a vpřed.

Obsluha dělala svou práci klidně. Hluk ve strojovnách znatelně zesílil, když systém začal vyrábět více energie, a technici nepřetržitě sledovali řady přístrojů. Práce to byla klidná a přesná, nikde žádný zbytečný hovor nebo rozptylování. Ve srovnání a reaktorovým úsekem na ponorce byl operační sál nemocnice doupětem rozjívenců.

Vpředu Mannion sledoval, jak hloubkoměr přešel přes dvě stě metrů. Důstojníík, který řídil ponořování, teď počká, až se dostanou do tří set metrů, než začne ponorku vyrovnávat, aby se sklon rovnal nule přesně v nařízené hloubce. Mancuso chtěl, aby *Dallas* byl pod termoklinálou. Termoklinála znamená rozhraní mezi různými teplotami. Voda se usazuje v izotermických, pravidelně rozložených vrstvách. Poměrně ploché rozhraní, kde se teplejší vrchní voda setkává s chladnější vodou v hloubce, tvoří polopropustnou bariéru, která má tendenci odrážet zvukové vlny.

Ty, které přece jen pod termoklinálu proniknou, se obvykle zachytí pod ní. Tak by bylo obtížné zachytit *Dallas* sonarem z povrchu, ačkoli nyní plul pod termoklinálou rychlostí třiceti uzlů a dělal při tom rámus co jen mohl. Byl ovšem jako slepý, ale zde dole toho nebylo moc, do čeho se dalo vrazit.

Mancuso zvedl mikrofon pro systém s výkonovým zesilovačem. „Hovoří kapitán. Právě jsme začali rychlou plavbu, která bude trvat čtyřicet osm hodin. Míříme k místu, kde, jak doufáme, najdeme ruskou ponorku, která proplula kolem nás před dvěma dny. Ten Rus pravděpodobně používá nový tichý systém pohonu, který se dosud jinde nevyskytl. Zkusíme dostat se před něj a sledovat ho, až nás bude znovu míjet. Teď víme, jaký zvuk máme vyhledávat, a budeme ho mít jak na dlani. Chci, abyste si teď všichni dobře odpočinuli. Až se dostaneme na místo, bude to dlouhý hon. Chci, aby každý byl na sto procent fit. Může to být docela zajímavé.“

Vypnul mikrofon.

„Co je dneska večer za film?“

Důstojníku hloubkoměru sledoval, jak se ručička zastavila, než odpověděl. Jakožto šéf lodi měl také na starosti kabelový televizní systém na *Dallasu,* tři videorekordéry v jídelně, které byly napojeny na televizní přijímače v ubikacích důstojníků a v řadě dalších místností, kde pobývala posádka. „Kapitáne, můžete si vybrat Hvězdné války - *Návrat Jediho* nebo dvě pásky s fotbalem, Nebraska proti Oklahomě a Miami-Dallas. Oba zápasy se hrály, když jsme byli

na cvičení, tak to bude jako sledovat je živě," zasmál se, „s reklamami a se vším. Kuchaři už chystají popkorn."

„Fajn. Ať si to všichni pěkně užijou." Proč nikdy nedostanou pásky se zápasem týmu námořnictva, přemítal Mancuso. Ale ovšem, pozemní armáda jim to letos pěkně nandala...

„Dobré jitro, kapitáne!" Do místnosti vešel Wally Chambers, výkonný důstojník. „Tak copak máme?"

„Pojďte dozadu do důstojnické místnosti, Wally. Něco si poslechněte." Mancuso vyňal z kapsy košile kazetu a vedl Chamberse dozadu.

V. K. Konovalov

Dvě stě mil severovýchodně od *Dallasu,* v Norském moři, se *Konovalov* hnal na jihozápad rychlostí jednačtyřiceti uzlů. Kapitán Tupolev seděl sám v důstojnické místnosti a znovu pročítal depeši, kterou dostal přede dvěma dny. Střídaly se v něm hněv s lítostí. Ředitel udělal *tohle!* Nemohl se z toho vzpamatovat.

Ale co se dalo dělat? Tupolevovy rozkazy byly jednoznačné, tím spíše proto, jak zdůraznil jeho *zampolit*, že Tupolev byl bývalý žák zrádce Ramiuse. S ním samotným by to také mohlo dopadnout moc špatně. Kdyby se to tomu mizerovi podařilo.

Tak Marko přehrál všechny, nejen *Konovalova.* Tupolev se jako blázen placatil po Barentsově moři, zatímco Marko mířil opačným směrem. Všem se vychechtával, tím si Tupolev byl jist. Taková zrada, takové hrozné ohrožení vlasti! Bylo to nepochopitelné - až příliš nepochopitelné. Všechny ty výhody co Marko měl - čtyřpokojový byt, dača, vlastní Žiguli. Tupolev vlastní automobil neměl. Vysloužil si cestu k velitelské funkci a teď bylo jeho postavení ohroženo - tímhle! Bude mít štěstí, když si udrží to, co má.

Musím zabít přítele, přemýšlel. Přítele? Ano, připouštěl sám sobě. Marko byl dobrý přítel i vynikající učitel. Kde se stala chyba?

Natálie Bogdanovna.

Ano, to muselo být ono. Bylo to pěkné svinstvo, jak se to všechno sběhlo. Kolikrát s nimi večeřel, kolikrát se Natálie smála se svými pěknými, velkými, silnými syny? Potřásl hlavou. Krásná žena, zabitá mizerným zatraceným felčarem. A nic se s tím nedalo dělat, byl to synáček člena Ústředního výboru. Byla to nehoráznost, že se něco takového ještě mohlo dít, dokonce po třech generacích budování

socialismu. Ale tohle bláznovství se nedalo omluvit ničím.

Tupolev se sklonil nad mapou, kterou si donesl. Na svém stanovišti bude za pět dní, možná i dříve, jestli vydrží stroje a Marko nebude mít moc naspěch - a to nebude. Marko byl lišák, ne býk. Ostatní *Alfy* se tam dostanou dříve než on, to Tupolev věděl, ale to nevadilo. Tohle musí udělat sám. Dostane se před Marka a bude čekat. Marko se pokusí proklouznout, avšak bude tam *Konovalov.* A *Rudý říjen* zemře.

Severní Atlantik

Stíhačka Harrier FRS-4 se objevila o minutu dříve. Na krátkou dobu zpomalila nad levobokem *Kennedyho,* aby pilot dostal do oka palubu, podmínky panující na moři a vítr. Při stabilních třiceti uzlech rychlosti, aby kompenzoval rychlost lodi, čistě uhnul se stíhačkou doprava, pak se jemně snesl na střed lodi, poněkud před nástavbu, přesně na střed přistávací paluby. Okamžitě se k letadlu hnala palubní posádka; tři nesli těžké zarážecí klíny, další nesl kovový žebřík a přistavil ho ke kokpitu, který se už otvíral. Čtyři z nich natahovali k letadlu čerpací hadici, byli dychtiví předvést, jak rychle americké námořnictvo dokáže letoun obsloužit. Pilot měl na sobě oranžovou kombinézu a žlutou záchrannou vestu. Přilbu položil na opěradlo předního sedadla a sestoupil ze žebříku. Krátce pohlédl na své letadlo, uviděl, že je ve schopných rukou, a rozběhl se k nástavbě. U vchodu potkal Ryana.

„Vy jste Ryan? Já jsem Tony Parker. Kdepak je hajzlík?“ Ryan mu to pověděl, pilot vyrazil a nechal Ryana stát v leteckém úboru, s vakem v ruce a s pocitem pitomce. Bílá plastiková letecká přílba se mu houpala v druhé ruce, když sledoval, jak posádka doplňuje do Harrieru palivo. Vrtalo mu hlavou, jestli vědí, co dělají.

Parker byl zpátky ve třech minutách. „Veliteli,“ řekl, „jednu věc do žádné stíhačky nedali, a sice zatracenou toaletu. Nalejou do vás kafe a čaj a pošlou vás pryč, a vy pak nemáte kam jít.“

„Tohle znám. Potřebujete ještě něco dalšího?“

„Ne, pane. Váš admirál se mnou poklábosill rádiem, když jsem letěl sem. Vypadá to, že hoši dokončili tankování. Tak poletíme?“

„Co s tímhle?“ Ryan pozvedl svůj vak, očekávaje, že ho bude muset mít v klíně. Papíry a podklady měl v šatech, nacpané na prsou.

„To dáme samozřejmě sem dovnitř. Pojďte, pane.“

Parker kráčel svižně ke stíhačce. Soumrak teprve začínal. Ve výšce tří nebo sedmi set metrů byly husté mraky; nepršelo, ale vypadalo to, že by mohlo. Moře, dosud s dlouhými, více než dvoumetrovými vlnami, bylo šedé, zkrabatělá voda byla posetá bílými čepičkami. Ryan cítil, jak se *Kennedy* pohybuje, a byl překvapen, že s něčím tak obrovským se vůbec dá pohnout. Když došli k Harrieru, Parker vzal do jedné niky zavazadlo a sáhl po zapuštěné klice na spodní straně stíhačky. Zakroutil páčkou a objevil se těsný prostor velikosti malé ledničky. Parker do něj vak nacpal, dvířka zabouchl a dal si záležet, aby uzamykací páka byla ve správné poloze. Jeden z palubní posádky ve žluté větrovce diskutoval s pilotem. Vzadu protáčel motor vrtulník a stíhačka Tomcat rolovala ke katapultu.

Nad tím vším foukal vítr o rychlosti třiceti uzlů. Letadlová loď byla hlučné místo.

Parker mávnutím přivolal Ryana k žebříku. Jack, který měl žebříky rád asi tak jako létání, do svého sedadla doslova spadl. Vrtěl se, aby se pořádně usadil, zatímco chlapík z palubní posádky ho připoutával do čtyřbodového upoutávacího systému. Nasadil Ryanovi na hlavu přílbu a ukázal na kolík pro interkom. Možná, že americké posádky přece jen něco o Harrierech vědí. Vedle kolíku byl spínač. Ryan do něj ťuknul.

„Slyšíte mě, Parkere?“

„Ano, veliteli. Všechno na místě?“

„Řekl bych, že ano.“

„Dobrá.“ Parker otočil hlavu a zkontroloval vstupní hrdla motoru.

„Zapínám motor.“ Překryty ještě nebyly zavřeny. Tři členové posádky stáli těsně vedle letadla s velkými hasicími přístroji na kysličník uhličitý, zřejmě pro případ, že by motor explodoval. Tucet dalších námořníků postával u nástavby a sledoval cizí letadlo, když se motor Pegas se zařváním probudil k životu. Pak šly překryty dolů.

„Připraven, veliteli?“

„Jestli vy také...“

Harrier nebyl velká stíhačka, ale byl určitě nejhlučnější. Ryan cítil, jak mu hluk motoru projel vlnivým pohybem celým tělem, když Parker nastavoval ovladače tahu motoru. Letoun se zakymácel, jeho nos poklesl a pak se třesavě zvedl do vzduchu. Ryan viděl, jak kdosi u nástavby na ně ukazuje a gestikuluje. Harrier klouzavě uhnul doleva, vzdaloval se od nástavby a nabíral výšku.

„To nebylo špatné,“ řekl Parker. Nastavil ovladače tahu motoru a Harrier začal doopravdy letět vpřed. Ryan nepocítil téměř žádné zrychlení, ale viděl, jak *Kennedy* rychle mizí vzadu. Po několika vteřinách byli za vnitřním kruhem doprovodných plavidel.

„Půjdeme nad to svinstvo,“ řekl Parker. Zatáhl za jednu z pák a zamířil do mraků. V několika vteřinách byli v nich a Ryanovo zorné pole se v okamžiku zmenšilo z pěti mil na necelé dva metry.

Jack se rozhlédl po kokpitu s ovládacími pákami a přístroji. Jejich rychlost byla sto padesát uzlů a zvyšovala se, výška sto třicet metrů. Tenhle Harrier byl bezpochyby cvičný, ale přístrojová deska byla upravena - byly na ní palubní přístroje pro čidlo, které se mohlo připevnit na břicho letounu. Bylo to nouzové řešení, ale podle toho, co admirál Painter říkal, to zjevně fungovalo docela dobře. Obrazovka, podobná televizní, asi sloužila jako výstup pro infračidlo FLIR - infračervené tepelné čidlo sledující prostor před letounem. Rychloměr nyní ukazoval tři sta uzlů a ukazatel stoupání udával dvacetistupňový sklon. Vypadalo to ale na víc.

„Už budeme nad tím,“ řekl Parker. „Tak, teď!“

Na výškoměru bylo osm set šedesát metrů, když Ryana oslepilo slunce. V letadle si nikdy nemohl zvyknout na to, že ať bylo dole počasí jakékoli, když se vyletělo dost vysoko, vždycky tam bylo slunce. Světlo bylo intenzivní, ale barva oblohy byla o poznání hlubší než měkká modř viditelná ze země. Let byl teď klidný, jako v dopravním letadle, protože se dostali z turbulencí v menší výšce. Ryan zápolil se štítkem přilby, aby si zaclonil oči.

„Je to teď lepší, pane?“

„Dobré, poručíku, je to lepší než jsem čekal.“

„Jak to myslíte, pane?“ zeptal se Parker.

„Myslím, že kam se na to hrabe obyčejné letadlo. Je víc vidět okolo. To moc pomáhá.“

„Škoda, že nemáme nějaké rezervní palivo, to bych vám předvedl nějakou akrobacii. Harrier udělá skoro všechno, o co si řeknete.“

„Ne, díky, není třeba.“

„A váš admirál,“ pokračoval Parker konverzačním tónem, „říkal, že na létání moc nejste.“

Ryan zaryl ruce do opěradel sedadla, když Harrier udělal tři kompletní výkruty a pak se kopaným výkrutem vyrovnal do vodorovného letu.

Sám byl překvapen, že se směje. „Aha, britský smysl pro humor.“

„Rozkazy od admirála, pane.“ Parker to řekl napůl omluvně. „Nechtěli bychom, abyste si myslel, že Harrier je nějaký podělaný autobus.“

Který admirál, přemýšlel Ryan. Painter nebo Davenport? Asi oba. Vrchní strana mraků vypadala jako převalující se pláň z vaty. Nikdy dřív si toho nijak nevšímal, když vyhlížel ven nevelkým okénkem dopravního letadla. Na zadním sedadle si připadal, jako by seděl venku.

„Mohu se něco zeptat, pane?“

„Jistě.“

„Co je to za pozdvižení?“

„Jak to myslíte?“

„No, že naše loď obrátila. Pak jsem dostal rozkazy dopravit VIP z *Kennedyho* na *Invincible.*“

„Aha, tohle. Nevím, Parkere. Doručuji nějaké vzkazy vašemu šéfovi. Jsem akorát pošťák.“ Ryan lhal; můžete si to přebrat třikrát.

„Promiňte, veliteli, ale chápejte, moje žena čeká dítě, naše první, brzy po Vánocích. Doufám, že tam budu, pane.“

„Kde bydlíte?“

„V Chathamu, to je-“

„Já vím. Teď žiji v Anglii. Bydlíme v Marlow, nahoře po Temži. S naším druhým dítětem to tam začalo.“

„Narodilo se tam?“

„Začalo. Moje žena říká, že to jsou ty divné hotelové postele, vždycky jí to provedou. Kdybych si liboval v sázení, dal bych vám dobrý tip, Parkere. První děti se vždycky opozdí.“

„Říkáte, že bydlíte v Marlow?“

„Ano, na začátku letošního roku jsme si tam postavili dům.“

„Jack Ryan - John Ryan? Ten co-“

„Tak, správně.“

„Chápu, pane. Nevěděl jsem, že jste námořní důstojník.“

„Právě proto nemáte nikomu nic říkat.“

„Jasně, pane. Promiňte mi ten kousek před chvílí.“

„To je v pořádku. Admirálové si musí užít nějaké srandičky. Vy jste měli cvičení s našimi, co?“

„Ano, měli, veliteli. Potopil jsem jednu z vašich ponorek, *Tullibee* - tedy můj systémový operátor a já. Chytli jsme ji v noci blízko u

hladiny naším FLIR a pustili všude kolem ní bouchačky. Víte, nikomu jsme nepověděli o našem novém zařízení. Všechno je fér, to víte. Myslím, že její kapitán byl šíleně vzteklý. Myslel jsem, že se s ním setkám v Norfolku, ale dorazil až ten den, kdy jsme vypluli.“

„Užili jste si to v Norfolku?“

„Ano, veliteli. Dostali jsme se jeden den zastřílet si ve vašem Chesapeake Bay na východním pobřeží - říkáte tomu tak?“

„Jo, jasně! Lovíval jsem tam. Jaké to bylo?“

„Slušné. Dostal jsem tři husy za půl hodiny. Limit byl tři - pěkná blbost.“

„Vy jste si tam zajel a v tuhle roční dobu jste za půl hodiny dostal tři husy?“

„Tímhle si vydělávám na skrovné živobytí, veliteli - střílením,“ komentoval Parker.

„Já jsem byl minulé září s vaším admirálem na lovu tetřevů. Musel jsem používat dvouhlavňovku. Když se ukážu s puškou, která mi vyhovuje - automatická Remingtonka - každý si myslí, že člověk je nějaký terorista. A vybyly na mě holínky, které mi vůbec nepadly. Dostal jsem patnáct tetřevů, ale bylo to takové hrozně líné střílení, když vám jeden chlápek nabíjí pušku a celá četa honců vám zvěř nahání. Akorát jsme tam málem vybili ptačí osazenstvo.“

„U nás máme hustší osídlení zvěří než u vás.“

„Přesně tohle říkal admirál. Jak je *Invincible* daleko?“

„Čtyřicet minut.“

Ryan pohlédl na palivoměry. Byly už na polovině. V autě by začal myslet na tankování. Všechno to palivo pryč za půl hodiny. No dobrá, Parker se nijak nevzrušoval.

Přistání na *Invincible* bylo jiné než s „naklaďákem“ na *Kennedym.* Letadlo sebou házelo, když Parker sestupoval skrz mraky, a Ryana napadlo, zda nejsou na okraji stejné bouře, kterou zažili večer předtím. Kryt kokpitu byl zaplaven deštěm a bylo slyšet dopady tisíců kapek na trup letadla - nebo to byly kroupy? Když pozoroval přístroje, viděl, že Parker vyrovnal let ve třech stech metrech, když byli ještě v mracích, a pak sestupoval pomaleji, až se dostal pod mraky ve třiceti metrech, *Invincible* byl sotva z poloviny tak velký jako *Kennedy.* Pozoroval, jak se živě pohupuje na třímetrových vlnách. Parker použil stejnou přistávací techniku jako předtím. Krátce se pozdržel nad levobokem, pak sklouzl doprava a spustil stíhačku z deseti metrů do

namalovaného kruhu. Přistání bylo tvrdé, ale Ryan se na ně mohl připravit. Kryt šel hned nahoru.

„Můžete vystoupit tady, já ještě budu rolovat k výtahu," řekl Parker.

Žebřík byl na místě. Rozepnul přezky a vylezl. Jeden člen posádky již vyndal jeho vak. Ryan za ním šel k nástavbě a tam na něj čekal podporučík.

„Vítejte na palubě, pane." Mladíkovi nemůže být víc než dvacet, myslel si Ryan. „Ukažte, pomohu vám z té kombinézy."

Podporučík stál vedle Ryana, když si rozepínal zip a sundával přilbu, leteckou blůzu a kombinézu. Z vaku vyňal čepici. Při tom párkrát narazil do stěny. Vypadalo to, že *Invincible* tancuje po běžících vlnách jako zátka. Vítr z přídi a vlny zezadu? V zimě se lze v severním Atlantiku nadít všelijakého bláznovství. Důstojník vzal vak a Ryan držel svůj materiál se zprávou.

„Veďte mě, podporučíku," pokynul Ryan. Mladík vyletěl po třech žebřících, Jack, lapající po dechu, zůstal někde vzadu. Přemýšlel o rekreačním běhání, ke kterému se nikdy nedostal. Pohyb lodi a vnitřní ucho, silně pošramocené celodenním pobytem v letadlech, v něm dohromady vzbuzovaly pocit závratě, a zjistil, že vráží do věcí. Jak to dělají profesionální piloti?

„Zde je vlajkový můstek, pane." Podporučík mu podržel otevřené dveře.

„Buď zdráv, Jacku!" zaburácel hlas viceadmirála Johna Whitea, osmého hraběte z Westonu. Byl vysoký, dobře stavěný, padesátiletý, měl rozzářený kvetoucí obličej a na krku bílý šátek. Jack se s ním poprvé setkal na začátku roku a od té doby se jeho žena Cathy a hraběnka Antonia staly blízkými přítelkyněmi, členkami stejného amatérského hudebního kroužku. Cathy Ryanová hrála na piano, Toni Whiteová, atraktivní čtyřiačtyřicetiletá žena, měla housle Guarnerky. Její manžel byl člověk, jehož šlechtický titul byl jen příhodný doplněk, kariéra v Královském námořnictvu byla výhradně výsledkem jeho zásluh. Jack k němu přistoupil a potřásli si rukama.

„Dobrý den, admirále!"

„Jak se ti letělo?"

„Bylo to všelijaké. Ještě jsem nikdy stíhačkou neletěl, tím spíš ne takovou, jejíž máma se spustila s kolibříkem," usmál se Ryan. Na můstku bylo přetopeno a bylo tam dobře.

„Tak fajn. Půjdeme dozadu do mé kajuty.“ White propustil podporučíka, který před odchodem podal Jackovi jeho vak. Admirál ho provázel krátkou chodbou k zádi a uvedl ho do malé kajuty.

Byla překvapivě prostá, vezme-li se v úvahu, jak Angličané dbají na to, aby měli své pohodlí a přepych, i to, že White byl šlechtic. Žádné záclonky na okénkách, stůl a pár židlí. Jediná osobní věc byla barevná fotografie jeho ženy. Celou levou stěnu zakrývala mapa severního Atlantiku.

„Vypadáš unaveně, Jacku.“ White ho gestem vyzval, aby se poadil do čalouněného křesla.

„Jsem unavený. Jsem na nohou od... sakra, od včerejška šest nula-nula. Ani nesleduji časové posuny, hodinky mi možná ještě ukazují evropský čas.“

„Mám pro tebe vzkaz.“ White sáhl do kapsy, vytáhl kousek papíru a podal ho Ryanovi.

„Greer Ryanovi. WILLOW potvrzen,“ četl Ryan. „Basil posílá pozdravy. Konec.“ Někdo potvrdil WILLOW. Kdo? Možná Sir Basil, možná Ritter. Ryan by nerad sázel ani na jednu z těchto možností. Strčil vzkaz do kapsy. „Tohle je dobrá zpráva, pane.“

„Nač ta uniforma?“

„To nebyl můj nápad. To admirál. Víte, pro koho pracuji, ne? Mysleli si, že budu takhle méně nápadný.“

„No, aspoň že ti padne.“ Admirál zvedl telefon a přikázal přinést občerstvení. „Jak se má rodina, Jacku?“

„Dobře, díky, pane. Ten den, než jsem přišel, Cathy a Toni hrály u Nigela Forda. Já jsem to zmeškal. Víte, až se ještě zlepší, měli bychom je nahrát na desku. Lepší houslistka než vaše žena se hned tak nenajde.“

Steward přinesl talíř sendvičů. Jack nikdy nedokázal pochopit britskou zálibu v okurkách na chlebě.

„Tak co je to všechno za rozruch?“

„Admirále, význam toho vzkazu, co jste mi právě dal, je takový, že to mohu říci jen vám a třem dalším důstojníkům. Je to moc horké, pane. Budete se muset podle toho sám rozhodnout.“

„Dost horké na to, aby moje flotila plula opačným směrem.“

White popřemýšlel, pak zvedl telefon a zavolal tři ze svých důstojníků k sobě do kajuty. Zavěsil. „Kapitán Carstairs, kapitán Hunter a komandér Barclay - to jsou, v tomto pořadí, velící důstojník,

operační důstojník a zpravodajský důstojník flotily.“

„Nikdo ze štábu?“

„Odletěl domů, úmrtí v rodině. Něco do kávy?“ White ze zásuvky stolu vytáhl něco, co připomínalo láhev brandy.

„Děkuji, admirále.“ Z brandy měl radost; káva takovou posilu potřebovala. Pozoroval, jak admirál nalil štědrou dávku, možná že s postranním úmyslem, aby se Ryan trochu rozpovídal. White byl britským námořníkem déle než Ryanovým přítelem.

Tři důstojníci přišli společně, dva z nich nesli kovové skládací židle.

„Admirále,“ začal Ryan, „možná byste tu láhev měl nechat venku. Až uslyšíte tenhle příběh, asi se budete potřebovat napít.“ Rozdal dvě za svých zbývajících složek a mluvil zpaměti. Mluvil patnáct minut.

„Pánové,“ uzavřel svou řeč, „musím trvat na tom, aby tahle informace zůstala přísně důvěrná. Zatím se ji nikdo mimo tuhle místnost nesmí dovědět.“

„To je špatné,“ řekl Carstairs, „z tohohle by byla moc prima námořnická historka.“

„A náš úkol?“ White držel v ruce fotografie. Nalil Ryanovi další dávku brandy, krátce na láhev pohlédl a pak ji dal zpátky do stolu.

„Díky, admirále. Prozatím je naším úkolem *Rudý říjen* najít. Co pak, to není ještě jisté. Mám za to, že i najít ho bude dost těžké.“

„To je případná připomínka, komandére Ryane,“ řekl Hunter.

„Dobrá zpráva je, že admirál Painter požádal, aby vám CINCLANT přidělil řízení několika amerických lodí, pravděpodobně tří fregat třídy 1052, a dvojici FFG 7 *Perry*. Ty všechny mají pár vrtulníků.“

„No tak, Geoffrey?“ zeptal se White.

„Je to dobrý začátek,“ souhlasil Hunter.

„Dorazí za den či dva. Admirál Painter mě požádal, abych vyjádřil jeho důvěru ve vaši skupinu a její personál.“

„Jedna kompletní zasraná ruská raketová ponorka-“ pronesl Barclay jakoby sám pro sebe. Ryan se zasmál.

„Líbí se vám taková představa, komandére?“ Aspoň jeden se přiklonil na jeho stranu.

„A co když ta ponorka míří ke Spojenému království? Nestává se to pak britskou záležitostí?“ zeptal se Barclay důrazně.

„Myslím, že ano, ale jak se tak dívám na mapu, kdyby Ramius

mířil k Anglii, už by tam byl. Viděl jsem kopii prezidentova dopisu ministerskému předsedovi. Za vaši pomoc bude mít Královské námořnictvo stejný přístup k údajům, které získáme, jako naši hoši. Jsme na stejné straně, pánové. Otázkou zůstává - dokážeme to?“

„Huntere?“ vybídl admirál.

„Jestli je tahle zpráva pravdivá... Řekl bych, že máme dobrou šanci, snad až padesát procent. Jednak máme raketovou ponorku, která se pokouší vyhnout se objevení. Na straně druhé máme rozmístěnou spoustu sil protiponorkové obrany, které ji mají nalézt, a ona bude mířit kjednomu z mála krytých míst. Norfolk, samozřejmě, Newport, Groton, King's Bay, Port Everglades, Charleston. Civilní přístav, jako třeba New York, není moc pravděpodobný. Problém je, co s Ivanem a všemi těmi *Alfami,* co fofrem posílá k našemu pobřeží - dostanou se tam před *Říjnem.* Možná mají na mysli určitý cílový přístav. Tohle budeme vědět tak za den. Takže bych řekl, že mají stejnou šanci. Budou moci operovat tak daleko od vašeho pobřeží, že vaše vláda nebude mít žádný přijatelný legální důvod, aby protestovala proti čemukoli, co udělají. Kdyby nic jiného, řekl bych, že Sověti mají výhodu. Mají jak jasnější představu o možnostech ponorky, tak i celkově jednodušší úkol. To víc než vyrovnává nevýhodu jejich méně citlivých čidel.“

„Proč se Ramius nepřibližuje rychleji?“ optal se Ryan; „to je jedna věc, nad kterou si lámu hlavu. Jednou se vyhne linkám SOSUS u Islandu, pak se dostane do hluboké prolákliny - tak proč to nepustí naplno a nežene to k našemu pobřeží?“

„Nejmíň ze dvou důvodů,“ odpověděl Barclay. „Kolik operačních zpravodajských údajů máte?“

„Já mám individuální úkoly. To znamená, že poletuji sem tam od jedné věci ke druhé. O jejich raketových ponorkách toho vím hodně, například, ale ne moc o jejich útočných ponorkách.“ Ryan nepotřeboval nikomu vykládat, že je od CIA.

„Dobrá, víte, jak to mají Sověti přísně rozdělené. Ramius pravděpodobně neví, kde jsou jejich útočné ponorky, aspoň ne všechny. A tak, kdyby to měl pustit naplno, mohl by docela klidně narazit na nějakého zatoulaného *Viktora* a být potopen dřív, než mu dojde, co se stalo; a za druhé, co když si Sověti zajistí americkou pomoc - řeknou, že raketovou ponorku sebrala vzbouřená posádka maoistických kontrarevolucionářů - a pak vaše námořnictvo zjistí

raketovou ponorku, jak se žene severním Atlantikem k vašemu pobřeží. Co by váš prezident dělal?“

„No jo,“ pokývl Ryan. „Vyletěla by z vody jak bublina.“

„No tak vidíte. Ramius se pohybuje nepozorovaně a asi se bude držet toho, co ví,“ uzavřel Barclay. „Naštěstí nebo naneštěstí, moc dobře to umí.“

„Jak brzy myslíte, že budeme mít nějaké údaje o činnosti toho tichého systému pohonu?“ zeptal se Carstairs.

„Za pár dní, doufám.“

„Kde nás admirál Painter potřebuje?“ zeptal se White.

„Podle plánu, který poslal do Norfolku, na pravém křídle. Chce *Kennedyho* na straně k pobřeží, aby mohl čelit jejich silám na hladině. Vás potřebuje víc směrem k moři. Vidíte, Painter si myslí, že Ramuius se přiblíží přímo z jihu od atlantické pánve a chvilku se nepohne. Jeho výhodou je, že tam nebyl objeven, a jestli Sověti za ním pošlou svou flotilu, má čas i zásoby, aby tam seděl déle než oni mohou držet své síly u našeho pobřeží - jak z technických, tak politických důvodů. Navíc, chce mít vaši údernou sílu tady, aby ohrožovala jejich bok; musí to také být schváleno vrchním velitelem atlantické flotily a řada podrobností se ještě musí dopracovat. Například Painter chce, abyste tu měli na podporu nějaké E-3 Sentries.“

„Měsíc uprostřed severního Atlantiku v zimě?“ Carstairs se zatvářil přímo bolestně. Byl na *Invincible* výkonným důstojníkem během války o Falklandy a plavil se po bouřlivém jižním Atlantiku po celé týdny.

„Ty E-3 by byly moc fajn,“ usmál se White. „Huntere, chci vidět plány pro použití všech těch lodí, co nám Američani dávají, a jak můžeme vykrýt maximální prostor. Barclayi, od vás potřebuji vyhodnocení všeho, co náš přítel Ramius dělá. Předpokládejte, že ještě pořád je to ten chytrý mizera, kterého chceme poznat a mít rádi.“

„Rozkaz, pane.“ Barclay povstal spolu s ostatními.

„Jacku, jak dlouho tu budeš?“

„Nevím, admirále. Dokud mě nezavolají zpátky na *Kennedyho*, řekl bych. Jak to vidím, tahle operace byla spíchnutá moc rychle, nikdo vlastně pořádně neví, co má dělat.“

„Dobrá, tak to nech chvilku na nás. Vypadáš vyčerpaně. Trochu se prospi.“

„To je pravda, admirále.“ Brandy začínala na Ryana účinkovat.

„Tamhle v šatně je lehátko. Někoho pošlu, ať ho pro tebe připraví, a můžeš tam zatím spát. Kdyby něco pro tebe přišlo, vzbudíme tě.“

„To je od vás velmi laskavé, pane.“ Admirál White je dobrý chlap, myslel si Jack, a jeho žena je něco extra. Za deset minut byl Ryan na svém lehátku a spal.

Rudý říjen

Každé dva dny *starpom* sbíral radiační známky; byla to součást jakési poloformální kontroly. Když dohlédl na to, aby boty každého člena mužstva byly nablýskané, každý kavalec správně ustlaný a každá skříňka urovnána podle předpisů, výkonný důstojník odebíral dva dny staré známky a dával námořníkům nové, obvykle s úsečnou radou, aby se drželi v pořádku, jak se sluší na nového sovětského člověka. Borodin tuto činnost dovedl až na vědeckou úroveň. Dnes, jako vždy, mu pochůzka od jednoho oddělení do druhého trvala dvě hodiny. Když skončil, vak na jeho levém boku byl plný starých známek a vak na pravém boku byl vyprázdněn. Vzal známky na ošetřovnu.

„Soudruhu Petrove, mám pro vás dárek.“ Borodin postavil kožený vak na lékařův stůl.

„Dobrá,“ doktor se od stolu na výkonného důstojníka usmál. „S tolika zdravými muži na palubě mám málo co dělat, leda číst časopisy.“

Borodin nechal Petrova jeho práci. Doktor nejprve známky seřadil. Každá měla trojmístné číslo. První určovalo sérii známky, takže kdyby se objevila nějaká radiace, byl by tu údaj o čase. Druhá číslice udávala, kde námořník pracuje, a třetí kde spí. S tímhle systémem se pracovalo lépe než se starým, kde bylo pro každého člena posádky zvláštní číslo.

Vyvolání bylo snadné, jako podle kuchařky. Petrov to mohl dělat úplně bezmyšlenkovitě. Nejprve zhasnul bílé stropní světlo a rozsvítil červené. Pak zamkl dveře ordinace a z háčku na stěně sňal vyvolávací rám, rozevřel plastikové držáky a uchytil filmové pásky ve svorkách na rámu.

Petrov odnesl rám do sousední laboratoře a pověsil ho na kliku kartotéky. Naplnil tři velké čtvercové tanky chemikáliemi. Ačkoli byl kvalifikací lékař, většinu anorganické chemie už zapomněl a nepamatoval si přesně, které chemikálie se na vyvolávání používají.

Do tanku číslo jedna nalil obsah láhve číslo jedna, do tanku číslo dvě obsah láhve číslo dvě a v tanku číslo tři, jak si pamatoval, byla voda. Petrov nespěchal. Do poledního jídla ještě scházely dvě hodiny a jeho povinnosti byly opravdu nudné. Poslední dva dny si četl odborné články o tropických nemocech. Doktor se těšil na návštěvu Kuby stejně jako každý jiný na palubě. Při troše štěstí by se mohl objevit někdo z posádky s nějakou obskurní chorobou a on by pro jednou zas měl něco zajímavého na práci.

Petrov nastavil laboratorní hodiny na sedmdesát pět vteřin, ponořil filmové pásky do prvního tanku a hodiny spustil. Sledoval je v červeném světle a přemýšlel o tom, zda Kubánci ještě dělají rum. Byl tam také, před dvěma lety, a exotickému nápoji přišel na chuť. Jako každý dobrý sovětský občan i on miloval vodku, ale občas se mu zastesklo po něčem jiném.

Hodiny zacinkaly, Petrov rám zdvihl a opatrně ho nad tankem otřepal. Byla by to hloupost, pokapat si dusičnanem stříbrným, nebo co to bylo, uniformu. Rám šel do druhého tanku a Petrov znovu nastavil hodiny. Škoda, že rozkazy jsou tak zatraceně tajné - byl by si vzal svou tropickou uniformu. V tom kubánském vedru se bude potit jako kráva. Samozřejmě, žádný z těch divochů se nikdy neobtěžoval mytím. Možná, že se za těch posledních patnáct let něco naučili, kdoví?

Uvidíme.

Hodiny zacinkaly znovu a Petrov vyzdvihl rám podruhé, oklepal ho a vložil do tanku naplněného vodou. Další nudná operace odbytá. Proč nějaký námořník nespadne ze žebříku a nezlomí si něco? Chtěl už vyzkoušet svůj východoněmecký rentgen na opravdovém pacientovi. Němcům nedůvěřoval - marxistům i nemarxistům - ale vyrábějí dobré lékařské vybavení, včetně jeho rentgenu, autoklávu a většiny jeho léků. Je čas. Petrov rám vyzdvihl a podržel ho proti rentgenovému stínítku, které zapnul.

„Ničevo!“ vydechl. Musel přemýšlet. Jeho známka byla zamlžena. Její číslo bylo 3-4-8 - série tři, snímek padesát čtyři (ošetřovna, úsek kuchyně) vzadu, ubikace důstojníků.

Ačkoli známky měřily napříč jen dva centimetry, byly zhotoveny s několikerou citlivostí. Deset vertikálně segmentovaných sloupků se používalo ke kvantifikaci úrovně vystavení záření. Petrov viděl, že jeho je zamlžen až po segment čtyři. Známky obsluhy strojovny byly

zamlženy do segmentu pět a obsluha torpéd, která neustále pobývala v přední části, vykazovala kontaminaci pouze do segmentu jedna.

„Prevít.“ Znal hladiny citlivosti zpaměti, přesto však vzal příručku, aby je překontroloval. Naštěstí byly segmenty logaritmické. Jeho expozice byla dvanáct radů. Patnáct nebo dvacet pět pro obsluhu strojů. Dvanáct až dvacet pět radů za dva dny, to není nebezpečné. Neohrožuje to život, ale... Petrov se vrátil na ošetřovnu a dal si pozor, aby filmy zůstaly v laboratoři. Zvedl telefon.

„Kapitán Ramius? Tady Petrov. Mohl byste, prosím vás, zajít ke mně na ošetřovnu?“

„Už tam jdu, soudruhu doktore.“

Ramius si dal na čas. Věděl, o co jde. Den před vyplutím, zatímco Petrov byl na břehu a sháněl věci pro svou skříňku s léky, Borodin rentgenem známky kontaminoval.

„Ano, Petrove?“

„Soudruhu kapitáne, někde nám uniká radiace.“

„Nesmysl. Přístroje by to hned zaznamenaly.“

Petrov přinesl filmy z laboratoře a podal je kapitánovi. „Podívejte se semhle.“

Ramius je podržel proti světlu a prohlížel pásky odshora dolů. Zamračil se. „Kdo všechno o tomhle ví?“

„Vy a já, soudruhu kapitáne.“

„Nikomu o tom neřeknete - nikomu.“ Ramius se odmlčel. „Je vyloučeno, že by filmy byly nějak... že s nimi třeba něco je, že jste udělal chybu při vyvolávání?“

Petrov důrazně zavrtěl hlavou. „Ne, soudruhu kapitáne. Máme k nim přístup jen vy, soudruh Borodin a já. Jak víte, zkoušel jsem náhodně vybrané vzorky z každé dávky tři dny před tím, než jsme vypluli.“ Petrov by nikdy nepřiznal, že jako každý jiný vzal vzorky svrchu z krabice, ve které byly filmy uloženy. Kontrole se nedalo říkat náhodná.

„Maximální expozice, jak tady vidím, je... deset až dvacet?“ Ramius tomu rozuměl. „Čí čísla?“

„Bulganin a Surzpoj. Obsluha torpéd vpředu má méně než tři rady.“

„Dobrá. Tohle, soudruhu doktore, je možná menší - menší, Petrove - únik radiace v prostoru reaktoru. Přinejhorším nějaký únik plynů. To už se stalo dřív a nikdo z toho neumřel. Místo úniku se

najde a opraví. Tohle malé tajemství si necháme pro sebe. Není důvod, aby se naši lidé znepokojovali pro nic za nic.“

Petrov pokýval na souhlas. Věděl, že v roce 1970 zahynuli lidé při nehodě ponorky *Vorošilov,* další pak na ledoborci *Lenin.*

K oběma nehodám došlo již před dlouhou dobou. Byl si jist, že Ramius by si poradil. Jakpak jinak?

Pentagon

Prstenec E byl vnější a největší z prstenců Pentagonu a protože jeho vnější okna poskytovala výhled trochu jiný než na dvory, kam se nedostalo slunce, byly sem umístěny pracovny nejvyšších úředníků. Jedna z nich byla pracovna J-3, ředitele operací pro sbor náčelníků štábů.

Nebyl tam. Byl dole ve sníženém podzemí, kterému se říkalo Tank, protože jeho ocelové stěny byly posety elektronickými rušiči, aby se zastínila jiná elektronická zařízení.

Byl tam již čtyřiadvacet hodin, ačkoli by to na něm nikdo nepoznal. Jeho zelené kalhoty měly dosud puky, khaki košile měla dosud záhyby z prádelny, límec naškrobený a tuhý jako prkno, a vázanka byla na místě, přidržována zlatou jehlicí. Generálporučík

Edwin Harris nebyl ani diplomat, ani absolvent vojenské akademie, ale vystupoval jako mírotvorce. Dost podivné u příslušníka námořní pěchoty.

„Kruci!“ to byl hlas admirála Blackburna, CINCLANT. Byl zde i jeho operační důstojník, kontradmirál Pete Stanford. „Copak takhle se provádí operace?“

Sbor náčelníků štábů tam byl celý a žádný z náčelníků si nemyslel, že se takhle provádí operace.

„Podívej, Blackie, říkal jsem ti přece, odkud ty rozkazy jsou.“

Hlas generála Hiltona, předsedy Sboru náčelníků štábů, zněl unaveně.

„Tomu rozumím, generále, ale tohle je přece především operace pro ponorky, ne? Na tohle budu potřebovat Vince Galleryho a ty bys potřeboval Sama Dodge. Dan a já jsme oba přes stíhačky, Pete je expert na protiponorkovou obranu. Na tohle potřebujeme někoho přes ponorky.“

„Pánové,“ řekl klidně Harris, „pro tento okamžik stačí, když plán, který máme prezidentovi předložit, se bude zabývat jenom sovětskou

hrozbou. Zatím necháme tu historku s prchající ponorkou na chvíli stranou, ne?“

„Souhlasím.“ pokývl Stanford. „Máme i tak dost starostí.“

Pozornost osmi vysokých důstojníků se obrátila k mapě. Padesát osm sovětských ponorek a dvacet osm hladinových lodí, k tomu houf tankerů a zásobovacích lodí, to vše nepochybně mířilo k americkému pobřeží. Proti tomu mělo americké námořnictvojednu letadlovou loď. S *Invincible* se nedalo počítat. Hrozba byla vážná. Sovětské lodi nesly přes tři sta raket země-země s plochou dráhou letu. Ačkoli původně byly zkonstruovány jako střely proti lodím, třetina z nich, která nepochybně měla nukleární bojové hlavice, stačila ke zničení měst na východním pobřeží. Z pozice u New Jersey měly tyto střely dolet od Norfolku až po Boston.

„Josh Painter navrhuje, abychom nechali *Kennedyho* při pobřeží,“ řekl admirál Blackburn. „Chce řídit operace protiponorkové obrany ze své letadlové lodi, převede své lehké útočné eskadry na břeh a nahradí je S-3. Chce, aby *Invincible* byl na jeho boku ze strany od moře.“

„Tohle se mi nelíbí,“ řekl generál Harris. Nelíbilo se to ani Petu Stanfordovi, a již dříve se shodli na tom, že s J-3 půjdou na věc jinak. „Pánové, jestli máme mít jen jednu přistávací palubu, pak bychom měli mít letadlovou loď a ne zbytečně velkou základnu protiponorkové obrany.“

„Posloucháme, Eddie,“ řekl Hilton.

„Přesuňme *Kennedyho* semhle,“ posunul model lodi do pozice západně od Azor. „Josh si nechá své útočné eskadry. Přesuneme *Invincible* k pobřeží, aby se tam postaral o protiponorkové operace. Na to ho Britové postavili, ne? Mají v tomhle oboru dobrou pověst. *Kennedy* je útočná zbraň, jeho úkolem je jim pohrozit. No a když je takhle rozmístíme, tou hrozbou bude. Odtamtud má na dostřel jejich hladinové lodi a je mimo dosah jejich střel země-země odpalovaných z lodí.“

„Ještě líp bude,“ zasáhl Stanford a ukázal na několik lodí na mapě, „když budeme ohrožovat jejich obslužné síly tady odtud. Když přijdou o tankery, nedostanou se domů; aby tomu zabránili, budou se muset přemístit. Nejdříve ze všeho budou muset s *Kyjevem* od břehu, aby získali možnost bránit se proti napadení ze vzduchu z *Kennedyho.* Můžeme použít ty volné S-3 z pozemních základen. Mohou i tak hlídkovat ve stejné oblasti.“ Načrtl čáru asi pět set mil od pobřeží.

„Takhle ale zůstává *Invincible* trochu odkrytý," poznamenal velitel námořních operací generál Poster.

„Josh žádal nějaké krytí od E-3 pro Brity." Blackburn pohlédl na náčelníka štábu letectva, generála Claire Barnese.

„Chcete pomoc, tak ji dostanete," řekl Barnes. „Zítra při rozednění bude nad *Invincible* operovat Sentry, a jestli *Invincible* přesunete k pobřeží, můžeme to tak držet ve dne v noci. Hodím tam letku F-16, jestli chcete."

„A co za to, Maxi?" zeptal se Poster. Nikdo mu neříkal Claire.

„Jak se mi to jeví, vaše letka ze *Saratogy* jen tak posedává a nic nedělá. No, do soboty rozmístím pět set taktických stíhaček od Doveru po Loring. Mí hoši toho moc o boji proti lodím nevědí, budou se to muset fofrem naučit. Od tebe chci, abys své hochy poslal spolupracovat s mými, a také potřebuju vaše Tomcaty. Líbí se mi kombinace stíhačka-raketa. Ať jedna eskadra operuje od Islandu a druhá od Nové Anglie, aby sledovala ty Medvědy, co sem Ivan začíná posílat. Jestli chcete, pošleme do Lajes nějaké tankery, aby pomohly mašinám z *Kennedyho* udržet se ve vzduchu."

„Blackie?"

„Souhlas," kývl Blackburn. „Jediná věc mě znepokojuje, a sice že *Invincible* nemá nijak moc prostředků pro boj proti ponorkám."

„Tak tam toho dáme víc," řekl Stanford. „Admirále, co takhle stáhnout *Tarawu z* Little Creeku, dát ji dohromady se skupinou *New Jersey,* s tuctem protiponorkových helikoptér na palubě a sedmi nebo osmi Harriery?"

„To se mi líbí," pospíšil si Harris. „Pak máme dvě mateřské lodi s významnou údernou silou přímo naproti jejich uskupením - *Kennedyho* něco jako tygra na lovu na východ od nich, a pár set taktických stíhaček na západě. Musí se obklíčit ze tří stran. Takhle nám to vlastně poskytne větší možnosti protiponorkového hlídkování než bychom jinak měli."

„Dokáže to tam *Kennedy* udržet sám?" zeptal se Hilton.

„Na to se spolehni," odpověděl Blackburn, „dokážeme do hodiny vyřídit kteroukoli skupinu, možná i kterékoli dvě, z těch čtyř. Ty nejblíž k pobřeží budou tvou záležitostí, Maxi."

„Jak dlouho jste si vy dva tohle zkoušeli?" zeptal se operačních důstojníků generál Maxwell, velitel námořní pěchoty. Všichni se pro sebe potichu zasmáli.

Rudý říjen

Hlavní inženýr Melechin reaktorový úsek vyklidil, než začal s hledáním poruchy; Ramius a Petrov tam byli také, spolu s důstojníky držícími ve strojovně službu, a s jedním z mladých poručíků, Svjadovem. Tři z důstojníků měli Geigerovy počítače.

Reaktorový úsek byl velký; musela se do něj vejít objemná a těžká sudovitá ocelová nádoba reaktoru. Ta byla na dotek teplá, přestože reaktor nepracoval. Ve všech rozích místnosti byly automatické detektory radiace, každý uvnitř červeně vyznačeného kruhu. Řada dalších visela na přední a zadní stěně. Ze všech místností na ponorce byla tahle nejčistší. Podlaha i stěny byly z oceli, natřené bílou barvou bez poskvrny. Účel byl jasný - sebemenší únik chladicí vody reaktoru musel být okamžitě vidět, i kdyby selhaly všechny detektory.

Svjadov vyšplhal po hliníkovém žebříku, upevněném na bok nádoby reaktoru, aby přejel odnímatelnou sondou svého počítače po všech svarech na trubkách s chladivem. Reproduktor v jeho přenosné skříňce byl nastaven na maximum, aby ho každý v místnosti mohl slyšet, a Svjadov měl v uchu sluchátko, aby se ještě více zvýšila citlivost detekce. Jednadvacetiletý mladík byl nervózní. Jenom blázen by se cítil zcela bezpečně při hledání úniku radiace. V sovětském námořnictvu koluje vtip - Jak poznáte námořníka ze Severní flotily? Ve tmě svítí. Byla to velká legrace na pláži, ale ne tady. Věděl, že místo úniku hledá právě on proto, že je nejmladší, nejméně zkušený a tím pádem i nejvíce postradatelný. Stálo ho dost sil, aby se mu nepodlamovala kolena, když se snažil dosáhnout na všechna místa kolem trubek reaktoru. Počítač nebyl zcela potichu a Svjadovovi se stahoval žaludek úzkostí při každém cvaknutí způsobeném průchodem částice trubičkou s ionizovaným plynem. Každých několik vteřin mu oči přeskočily na číselník, který měřil intenzitu. Byla hluboko v bezpečném pásmu, s prakticky nulovou indikací. Reaktorová nádoba byla ze čtyř vrstev, každou tvořilo několik centimetrů houževnaté nerezavějící oceli. Tři vnitřní meziprostory byly naplněny směsí baria a vody, pak byl olověný plášť, pak polyetylén, všechno s cílem zabránit úniku neutronů a částic gama. Kombinace oceli s bariem, olovem a plastem úspěšně zadržovala nebezpečné prvky reakce a propouštěla pouze několik stupňů tepla; číselník ukazoval, k jeho značné úlevě, že úroveň záření je nižší než na pláži v Soči. Nejvyšší

indikace byla v blízkosti žárovky. To poručíkovi vyloudilo na tváři úsměv.

„Všechny odečty v rámci bezpečné normy, soudruzi," hlásil Svjadov.

„Začněte znovu. Od začátku." přikázal Melechin.

Po dvaceti minutách Svjadov, celý zpocený od teplého vzduchu nahromaděného u stropu místnosti, podal stejné hlášení. Neohrabaně slezl dolů, ruce i nohy ho bolely.

„Dejte si cigaretu," navrhl Ramius. „Vedl jste si dobře, Svjadove."

„Děkuji, soudruhu kapitáne. Tam nahoře je horko od těch světel a trubek." Poručík podal počítač Melechinovi. Spodní číselník udával kumulativní údaj, naprosto v bezpečné oblasti.

„Asi nějaké kontaminované známky," komentoval kysele hlavní inženýr. „Nebylo by to poprvé. Nějaký vtipálek v továrně nebo v zásobovací kanceláři - něco pro naše přátele z GRU, aby se měli po čem podívat. Sabotéři! Někdo by si za tenhle fór zasloužil kulku."

„Asi ano," uchechtl se Ramius. „Vzpomínáte na ten incident na *Leninovi?"* Narážel na atomový ledoborec, který prostál dva roky v doku, k nepotřebě, kvůli závadě na reaktoru. „Lodní kuchař připálil pár pánví a nějaký šílenec ze strojovny mu poradil, aby je vyčistil ostrou parou. Tak ten blbec šel ke generátoru, otevřel kontrolní ventil a ty své hrnce strčil pod něj."

Melechin obrátil oči v sloup. „Na to si vzpomínám! Byl jsem tenkrát štábní inženýr. Kapitán si vyžádal kazašského kuchaře-"

„Měl rád ke své kaši koňské maso," řekl Ramius.

„...a ten blázen nevěděl o lodi ani zbla. Zabil sebe a tři další, kontaminoval celou tu pitomou strojovnu na dvacet měsíců. Kapitán se dostal z gulagu loni."

„Vsadím se, že ten kuchař si ty svoje pánve vyčistil dobře."

„Jistě, Marko Alexandroviči, možná se po nějakých padesáti letech dají použít," zasmál se Melechin chraptivě.

Tohle je sakramentská věc, takhle mluvit před mladým důstojníkem, myslel si Petrov. Na úniku radiace z reaktoru nebylo nic, ale vůbec nic legračního. Melechin byl znám svým drsným smyslem pro humor a doktor došel k názoru, že po dvaceti letech práce s reaktory se on i kapitán už na možné nebezpečí dívají odevzdaně. V téhle historce bylo ale i skryté ponaučení - nikdy k reaktoru nepouštět nikoho, kdo tam nepatří.

„Dobrá,“ řekl Melechin, „teď zkontrolujeme trubky v místnosti pro generátor. Pojďte, Svjadove, ty vaše dlouhé nohy budeme ještě potřebovat.“

V dalším oddělení na zádi byly výměník tepla a generátor páry, turboalternátory a pomocná zařízení. Hlavní turbíny v další místnosti nyní nepracovaly, v provozu byla elektricky poháněná housenka. V každém případě pára, která je poháněla, měla být čistá. Radioaktivní byl jedině vnitřní okruh; chladivo reaktoru, obsahující krátkodobou, ale nebezpečnou radioaktivitu, se však nikdy neměnilo v páru. Ta byla ve vnějším okruhu a vznikala z nekontaminované vody. Obojí voda přicházela do výměníku tepla, ale nikdy se v něm nemísila; výměník bylo místo, kde k úniku chladiva mohlo nejpravděpodobněji dojít v některém z velkého množství spojů a ventilů.

Kontrola složitějšího systému trubek si vyžádala plných padesát minut. Tyto trubky nebyly tak dobře izolovány jako u reaktoru; Svjadov se dvakrát skoro popálil a než byl s první kontrolou hotov, měl obličej zalitý potem.

„Údaje opět v bezpečných mezích, soudruzi.“

„Dobrá,“ řekl Melechin. „Tak pojďte dolů a než se na to podíváte ještě jednou, chvilku si odpočiňte.“

Svjadov za to svému náčelníkovi skoro poděkoval, ale to by nestačilo. Pro mladého, oddaného člena Komsomolu nebyl žádný úkol dost těžký. Opatrně sestoupil dolů a Melechin mu dal další cigaretu. Hlavní inženýr byl šedovlasý perfekcionista, který se o své lidi slušně staral.

„Děkuji, soudruhu!“ řekl Svjadov.

Petrov přinesl skládací židli. „Sedněte si, soudruhu poručíku, nechte nohy odpočinout.“

Poručík si hned sedl, natáhl nohy a trochu se uvolnil.

Důstojníci na WMUPP mu říkali, jaké má štěstí, že se dostal na tuhle loď. Ramius a Melechin byli dva nejlepší instruktoři ve flotile, lidé, jejichž posádky oceňovaly jejich laskavost i jejich schopnosti.

„Ty trubky by ale měli izolovat,“ řekl Ramius. Melechin zavrtěl hlavou.

„Pak by se špatně kontrolovaly.“ Podal kapitánovi počítač.

„Úplně v pořádku.“ Kapitán pohlédl na kumulativní údaj. „To na zahrádce toho dostaneš víc.“

„Pravda,“ poznamenal Melechin. „Horníci v uhelných dolech jsou

vystaveni většímu záření než my tady, od radonových plynů. Vadné známky, to je jediná možnost. Co takhle zkontrolovat celou dávku?“

„To bych mohl, soudruhu,“ odpověděl Petrov, „ale pak, vzhledem k tomu, že se budeme plavit dlouho, bychom museli řadu dní plout bez nich. To je proti předpisům, bohužel.“

„Máte pravdu. V každém případě slouží známky jen jako doplněk našich přístrojů.“ Ramius ukázal na červeně ohraničené detektory po celé místnosti.

„Opravdu chcete znovu zkontrolovat potrubí?“ zeptal se Melechin.

„Myslím, že bychom měli.“

Svjadov se díval do podlahy a potichu pro sebe zaklel.

„Snaha dodržovat bezpečnost není nikdy přepych,“ citoval Petrov oficiální doktrínu. „Je mi líto, poručíku.“ Doktorovi nebylo líto vůbec nic. Předtím byl doopravdy znepokojen, teď se cítil mnohem líp.

O hodinu později byla druhá kontrola skončena. Petrov vzal Svjadova na příď a dal mu solné tablety a čaj, aby doplnil ztracené tekutiny. Vyšší důstojníci odešli a Melechin vydal rozkaz k opětnému spuštění reaktoru.

Řadoví členové posádky se rozešli na svá stanoviště a vrhali kradmé pohledy jeden na druhého. Jejich důstojníci právě zkontrolovali „horká“ oddělení pomocí přístrojů. Zdravotník byl před chvilkou bledý a odmítal cokoli říci. Nejeden člen obsluhy strojů osahával svou známku a sledoval hodinky, aby viděl, kolik času mu ještě zbývá do konce služby.

OSMÝ DEN
Pátek 10. prosince

Invincible

Ryan se probudil do tmy. Závěsy na obou malých okénkách kajuty byly staženy. Několikrát potřásl hlavou, aby se mu v ní vyjasnilo, a začal zkoumat, co se kolem něj děje. *Invincible* se pohupoval na vlnách, ale již ne tolik jako předtím. Vstal a podíval se okénkem ven; viděl poslední červenou záři zapadajícího slunce pod pádícími mraky. Pohlédl na hodinky, provedl v duchu několik nepříliš hbitých propočtů a došel k závěru, že je šest hodin večer místního času; to znamenalo šest hodin spánku. Cítil se docela dobře, celkem vzato. Menší bolest hlavy z brandy - to na potvrzení teorie, že z dobrého pití není kocovina - a ztuhlé svaly. Z lehu se několikrát posadil, aby se rozhýbal.

Vedle jeho kabiny byla malá koupelna - toaleta, opravil se.

Ryan si nacákal trochu vody na obličej a vypláchl si ústa. O pohled do zrcadla nestál. Nakonec se rozhodl, že to udělá; ať už byl v přestrojení nebo ne, měl na sobě uniformu své země a musel vypadat k světu. Na úpravu vlasů a uniformy potřeboval minutu. CIA se krejčovského úkolu zhostila dobře, uváží-li se, jak málo času na to měli. Když byl hotov, vyšel ze dveří a vykročil k velitelskému můstku.

„Cítíte se líp, Jacku?“ admirál White mu pokynul k podnosu plnému šálků. Byl to jenom čaj, ale byl to aspoň začátek.

„Děkuji, admirále. Těch pár hodin opravdu pomohlo. Myslím, že je čas na večeři.“

„Snídani,“ opravil ho White se smíchem.

„Co - ah, promiňte, admirále.“ Ryan znovu zatřásl hlavou. Ještě byl trochu grogy.

„Tohle je *východ* slunce, komandére. Změna v rozkazech, míříme zase na západ. *Kennedy* pluje na východ vysokou rychlostí a my máme zaujmout postavení na straně k pobřeží.“

„Kdo rozkaz vydal, pane?“

„CINCLANT. Myslím, že Joshua neměl moc velkou radost. Máš

u nás zatím zůstat, za daných okolností se zdálo rozumné nechat tě spát. Vypadal jsi na to, že to potřebuješ.“

To musí být osmnáct hodin, myslel si Ryan. Žádný div, že byl celý ztuhlý.

„Vypadáš mnohem líp,“ poznamenal admirál White ze svého koženého otáčecího křesla. Vstal, vzal Ryana za paži a vedl do dozadu. „Tak, a teď snídaně. Čekal jsem na tebe. Kapitán Hunter ti podá zprávu o našich změněných rozkazech. Počasí se prý na pár dní vybere. Doprovodné lodi se také přemisťují, máme operovat ve spolupráci s vaší skupinou *New Jersey.* Naše protiponorkové operace začínají naostro za dvanáct hodin. Je to fajn, že ses vyspal, hochu, budeš to zatraceně moc potřebovat.“

Ryan si přejel rukou obličej. „Mohu se oholit, pane?“

„Plnovousy jsme ještě nezakázali. Nech to až po snídani.“

Ubikace nejvyšších důstojníků na *Invincible* nebyly úplně na takové úrovni jako na *Kennedym* - ale skoro. White měl na jídlo soukromou místnost. Steward v bílé uniformě je zručně obsluhoval, prostřel i pro Huntera, který se objevil v několika minutách. Když začali hovořit, byl steward propuštěn.

„Za dvě hodiny se setkáme s párem vašich fregat třídy *Knox.* Už je máme na radaru. Další dvě tisícpadesátdvojky, plus tanker a dvě *Peny,* se k nám připojí během příštích šestatřiceti hodin. Byly na cestě domů ze Středozemního moře. S našimi vlastními doprovodnými plavidly to dělá devět válečných lodí. Řekl bych, že je to docela slušná sbírka. Budeme operovat pět set mil od pobřeží, *New Jersey* a *Tarawa* dvě stě mil od nás na západ.“

„*Tarawa?* Nač potřebujeme celý regiment námořní pěchoty?“ zeptal se Ryan.

Hunter to krátce vysvětlil. „Není to špatný nápad. Legrační je, že když *Kennedy* spěchá k Azorám, my vlastně tady hlídáme americké pobřeží,“ usmál se Hunter. „Tohle může být poprvé, co královské loďstvo něco takového udělá, určitě poprvé od té doby, kdy nám tohle pobřeží patřilo.“

„Co tu má protivník?“

„První z *Alf* bude u vašeho pobřeží dnes večer, čtyři z nich dřív než ostatní. Sovětské hladinové lodi minuly včera večer Island. Jsou rozdělené do tří skupin, jedna je kolem jejich letadlové lodi *Kyjev,* dva křižníky a čtyři torpédoborce; druhá, pravděpodobně vlajková, je

kolem *Kirova*, se třemi dalšími křižníky a šesti torpédoborci, a třetí se soustředí kolem *Moskvy,* tři další křižníky a sedm torpédoborců. Mám za to, *že* Sověti budou chtít skupiny kolem *Kyjeva* a *Moskvy* použít při pobřeží, přitom *Kirov* je bude chránit ve směru od moře, ale po přemístění *Kennedyho* to budou muset udělat jinak. I tak všechno tohle má k dispozici značný počet raket země-země, a tak zůstáváme dost odkryti. Proti tomu má vaše letectvo E-3 Sentry, má sem dorazit za hodinu na cvičení s našimi Harriery, a až se dostaneme dále na západ, získáme další podporu ze vzduchu letouny z pozemních základen. Vcelku není naše postavení příliš záviděníhodné, ale Ivan to má ještě horší. Jak je to s pátráním po *Rudém říjnu?“* Hunter pokrčil rameny. „To, jak naše pátrání povedeme, záleží na tom, jak se bude hýbat Ivan. Zatím se trochu cvičíme ve vyhledávání. Vedoucí *Alfa* je osmdesát mil na severozápad od nás, pluje rychlostí něco přes čtyřicet uzlů, a sleduje ji vrtulník - což je asi tak všechno,“ uzavřel. „Půjdete s námi dolů?“

„Admirále?“ Bojovou informační centrálu na *Invincible* Ryan vidět chtěl.

„Jistě.“

Za třicet minut byl Ryan v zatemněné tiché místnosti se stěnami zcela zakrytými elektronickými přístroji a jejich obrazovkami. Atlantický oceán byl plný ruských ponorek.

Bílý dům

Sovětský velvyslanec vstoupil do Oválné pracovny o minutu dříve, v 10.59 dopoledne. Byl to malý člověk s nadváhou, se širokým slovanským obličejem a očima, na které by byl hazardní hráč pyšný. Neprozrazovaly nic. Byl diplomat z povolání, sloužil na řadě míst v západním světě a byl třicet let členem zahraničního oddělení komunistické strany.

„Dobré jitro, pane prezidente. Doktore Pelte,“ Alexej Arbatov oběma zdvořile pokývl. Prezident si toho všiml hned, seděl za svým stolem. Pokaždé, když zde byl předtím, prezident přešel od stolu k němu, potřásl mu rukou a pak se posadil vedle něho.

„Vezměte si kávu, pane velvyslanče,“ nabídl Pelt. Prezidentova zvláštního poradce pro národní bezpečnost Arbatov dobře znal.

Jeffrey Pelt byl absolventem střediska strategických a mezinárodních studií Univerzity v Georgetownu - nepřítel, ale s

vytříbeným chováním, nepřítel *kulturnyj*. Arbatov měl zálibu v jemnostech formálního chování. Dnes Pelt stál po boku svého šéfa, nebyl příliš ochoten se k ruskému medvědovi přiblížit. Arbatov si kávu nevzal.

„Pane velvyslanče," začal Pelt, „zaznamenali jsme znepokojivé zvýšení činnosti sovětského loďstva v severním Atlantiku."

„Oh?" Arbatovovo obočí se zvedlo v hraném překvapení, které nikoho nemohlo oklamat, a on to věděl. „O tom nemám zprávy. Jak víte, nikdy jsem na lodi nesloužil."

„Nenecháme těch blbostí, pane velvyslance?" řekl prezident. Arbatov si nepřipustil překvapení nad touto neslušností. Takhle americký prezident vypadal velmi rusky, a jako sovětští představitelé i on, jak se zdálo, potřeboval profesionála, aby uhlazoval hrany. „V současné době téměř sto vašich námořních plavidel operuje v severním Atlantiku nebo míří tím směrem. Předseda Narmonov a můj předchůdce se před lety dohodli, že žádná taková operace se nebude konat bez předchozího upozornění. Důvodem pro tuto dohodu bylo, jak víte, zabránit činům, které by se mohly jevit jako bezdůvodně provokativní vůči té či oné straně. Tato dohoda byla dodržována - až dosud.

Nyní mi moji vojenští poradci sdělují, že to, co se děje, silně připomíná válečné hry, vlastně by to mohlo být předehrou k válce. Jak máme poznat rozdíl? Vaše lodi nyní proplouvají východně od Islandu a brzy budou v postavení, ze kterého budou moci ohrožovat naše obchodní cesty do Evropy. Tato situace je přinejmenším znepokojivá a v krajních důsledcích je to i vážná a neoprávněná provokace. S účelem této akce dosud nebyla veřejnost seznámena. To se změní, a až se tak stane, Alexi, americký lid bude žádat akci z mé strany." Prezident se odmlčel, očekávaje odpověď, ale dočkal se jen pokývnutí hlavou.

Pak se do toho pustil Pelt. „Pane velvyslanče, vaše země považovala za vhodné odvrhnout dohodu, která již léta slouží jako ukázka spolupráce mezi východem a západem. Jak můžete očekávat, že na to budeme hledět jinak než jako na provokaci?"

„Pane prezidente, doktore Pelte, opravdu o tom nemám nejmenší povědomost," lhal Arbatov s hranou upřímností. „Budu ihned kontaktovat Moskvu, abych si zjistil fakta. Přejete si, abych předal nějaký vzkaz?"

„Ano. Jak vy i vaši představení v Moskvě jistě pochopíte," řekl prezident, „rozmístíme naše lodi a letadla tak, abychom pozorovali vaše. Obezřetnost si to vyžaduje. Vůbec si nepřejeme zasahovat do jakýchkoli legitimních operací vašich vojenských sil. Není naším úmyslem vyvolat provokaci z naší strany, ale podle podmínek dohody máme právo vědět, co se děje, pane velvyslanče. Dokud to nevíme, nemůžeme vydat našim lidem patřičné rozkazy. Bylo by pro vaši vládu dobré zvážit, že mít v těsné blízkosti tolik vašich a tolik našich lodí, vašich letadel a našich letadel je sama o sobě nebezpečná situace.

Neštěstí nechodí po horách. Akce jedné či druhé strany, která by v jiné době vypadala neškodně, by se mohla jevit naprosto jinak. Takhle už války začaly, pane velvyslanče." Prezident se opřel dozadu a nechal tuto myšlenku chvíli viset ve vzduchu. Když pak pokračoval, mluvil poněkud mírněji. „Samozřejmě, takovouto eventualitu považuji za vzdálenou, ale není to nezodpovědné, takhle riskovat?"

„Pane prezidente, vysvětlujete své stanovisko velmi dobře, jako vždycky, ale jak víte, moře je volné pro všechny, a..."

„Pane velvyslanče," vpadl Pelt, „uvažte jednoduchou analogii - váš soused začne chodit sem a tam po svém dvorku s nabitou brokovnicí, a vaše děti si hrají na vašem vlastním dvorku. Něco takového by u nás technicky nebylo protizákonné. Ale i tak, nebyl by to důvod ke znepokojení?"

„To by jistě byl, doktore Pelte, ale situace, kterou popisujete, je zcela odlišná..."

Teď ho přerušil prezident. „To opravdu je. Situace, ve které jsme, je mnohem nebezpečnější. Je to porušení dohody, a to považujeme za zvlášť znepokojivé. Doufal jsem, že vstupujeme do nového období sovětsko-amerických vztahů. Vyřešili jsme naše sporné otázky trhu; právě jsme uzavřeli novou dohodu o obchodu s obilím; vy jste se na tom značnou měrou podílel. Postupujeme dopředu, pane velvyslanče - znamená tohle konec?" Prezident zavrtěl hlavou. „Doufám, že ne, ale volba je na vás. Vztahy mezi našimi zeměmi musí být založeny na důvěře.

Pane velvyslanče, věřím, že jsem vás neznepokojil. Jak víte, mám ve zvyku mluvit přímo. Osobně nemám rád kluzkou diplomatickou vyhýbavost; v dobách jako je ta dnešní musíme komunikovat rychle a jasně. Máme tu nebezpečnou situaci a musíme spolupracovat rychle, abychom ji vyřešili. Moji vojenští velitelé jsou hluboce znepokojeni a

já potřebuji vědět - dnes - jaké úmysly vaše námořní síly mají. Očekávám odpověď do sedmi hodin dnes večer. Pokud ji nedostanu, spojím se přímo s Moskvou a požádám o ni.“

Arbatov vstal. „Pane prezidente, předám váš vzkaz do hodiny. Prosím, mějte na paměti časový posun mezi Washingtonem a Moskvou...“

„Vím, že právě začal víkend a že Sovětský svaz je ráj pracujících, ale předpokládám, že někteří z vašich řídících pracovníků jsou ještě v práci. V každém případě vás již nebudu déle zdržovat. Přeji vám dobrý den.“

Pelt doprovázel Arbatova ven, pak se vrátil a posadil se.

„Možná jsem na něj byl moc tvrdý,“ řekl prezident.

„Ano, pane.“ Pelt si myslel, že byl až zatraceně moc tvrdý. Měl pro Rusa jen málo sympatií, ale i on měl rád jemnosti diplomatické řeči. „Myslím, že můžeme konstatovat, že mu z vaší řeči došlo, oč tady jde.“

„On ví.“

„Ví. Ale neví, že my víme.“

„Nebo si to jen myslíme,“ prezident se ušklíbl. „Jaká je tohle bláznivá, pitomá hra! A když si pomyslím, jaké jsem měl před sebou pěkné klidné zaměstnání - strkat za mříže mafiány... Myslíte, že skočí na to vnadidlo, co jsem mu hodil?“

„Legitimní operace? Viděl jste, jak mu při tom hrály ruce? Půjde po tom jako fretka.“ Pelt si odešel nalít šálek kávy. Těšilo ho, že porcelán je zdoben zlatem. „Jakpak tomu asi budou říkat? Legitimní operace... Nejspíš záchranná akce. Jestli to nazvou cvičení flotily, připustí, že porušují protokol o ohlašování. Záchranná akce ospravedlňuje daný rozsah činnosti, rychlost, se kterou byla spuštěna, i nedostatek publicity. Jejich tisk nikdy o takovýchhle věcech nepíše. Tipnul bych si, že to nazvou záchranná akce, řekněme kvůli nezvěstné ponorce, možná dokonce i řeknou, že je to ponorka s raketami.“

„Ne, tak daleko nepůjdou. Také máme tu dohodu o tom, že budeme své ponorky s raketami držet pět set mil od pobřeží. Arbatov už pravděpodobně má instrukce, co nám má říci, ale bude hrát o čas jak jen bude moci. Je tu ještě i slabá možnost, že sám dobře neví. Víme, jak prosévají informace. Nebo myslíte, že trochu přeceňujeme jeho schopnost zamotávat fakta?“

„Myslím, že ne, pane. To už je v diplomacii taková zásada,“

poznamenal Pelt, „že člověk musí znát něco z pravdy, aby mohl přesvědčivě lhát.“

Prezident se usmál. „No, měli na tuhle hru dost času. Doufám, že je moje opožděná reakce nezklame.“

„Ne, pane. Alex musel napůl čekat, že ho vykopnete ze dveří.“

„Ta myšlenka mě napadla několikrát. Jeho diplomatické kouzlo na mě nikdy nepůsobilo. To je na Rusech jedna věc - moc mi připomínají ty mafiánské šéfy, co jsem obžalovával. Stejná směsice kulturnosti a dobrých způsobů na povrchu a tentýž nedostatek morálky.“ Prezident potřásl hlavou. Zase mluvil jako jestřáb. „Zůstaňte poblíž, Jeffe. Za pár minut přijde George Farmer, ale chci, abyste byl po ruce, až se náš přítel vrátí.“

Pelt odcházel do své kanceláře a uvažoval o prezidentově poznámce. Byla, připouštěl, vcelku přesná. Nejbolestnější urážkou pro vzdělaného Rusa bylo nazvat ho *nekulturnyj*, nekultivovaný - nebyl to přesně stejný význam v obou jazycích - ale přesto titíž lidé, kteří seděli v pozlacených lóžích v Moskevské Státní opeře a plakali na konci Borise Godunova, dokázali obratem ruky bez mrknutí oka nařídit popravu nebo uvěznění stovky lidí. Divní lidé, a ještě divnější ve své diplomatické filozofii. Ale prezident měl až příliš mnoho ostrých hran a Pelt si přál, aby se naučil je obrušovat. Projev před Americkou legií byla jedna věc, diskuse s velvyslancem cizí mocnosti věc jiná.

Štáb CIA

„Kardinál má potíže, pane soudce,“ Ritter se posadil.

„To tam není nic divného.“ Moore si sňal brýle a mnul si oči. To, co Ryan neviděl, byl kódovaný vzkaz od rezidenta v Moskvě, ve kterém se pravilo, že aby dostal poslední signál ven, musel Kardinál vypustit polovinu kurýrního řetězce mezi Kremlem a velvyslanectvím USA. Agent se k stáru osměloval. „Co přesně rezident říká?“

„Kardinál má údajně být v nemocnici se zápalem plic. Možná je to pravda, ale...“

„Stárne a teď je tam zima, ale kdo by věřil na shody náhod?“ Moore pohlédl dolů na svůj stůl. „Co myslíš, že by udělali, kdyby ho odhalili?“

„V tichosti by zemřel. Záleželo by na tom, kdo ho odhalil. Kdyby to byla KGB, možná, že by se snažili něco z toho vytěžit, zvláště od té

doby, kdy jim náš přítel Andropov vzal s sebou na odchodnou spoustu jejich prestiže. Ale o tom nejsem přesvědčen. Uvážíme-li, kdo nad ním drží ochrannou ruku, vyvolalo by to moc rozruchu. Totéž kdyby ho odhalila GRU. Ne, pár týdnů by ho měli na skřipci a pak by se ho potichu zbavili. Veřejné přelíčení by jejich zájmům nijak neprospělo.“

Soudce Moore odfrkl. Bylo to jako když lékaři diskutují o nevyléčitelně nemocném pacientovi. Ani nevěděl, jak Kardinál vypadá. Někde v archivu byla fotografie, ale nikdy ji neviděl. Bylo to tak jednodušší. Jako soudce odvolacího soudu nikdy nemusel hledět obviněnému do očí; jen odtažitým způsobem pracoval se zákonem. Svou práci v CIA se snažil dělat právě tak. Moore věděl, že by se to dalo považovat za zbabělé a za něco úplně jiného, než se od ředitele očekávalo - ale i vyzvědači stárnou, u starců se probouzí svědomí a začínají pochybovat o věcech, které mladé trápí jen zřídkakdy. Byl čas od „Firmy“ odejít. Skoro tři roky - to bylo dost. To, co měl udělat, dokončil.

„Ať jde rezident od toho. Žádné dotazy na Kardinála. Jestli je opravdu nemocný, brzy se ozve. Jestli ne, dozvíme se to brzy i tak.“

„Pravda.“

Ritter úspěšně ověřil Kardinálovu zprávu. Jeden agent hlásil, že ve flotile přibyli političtí důstojníci, jiný zase, že hladinovým lodím velí kdosi, kdo přišel odněkud z kanceláře, Gorškovův kamarád, který přiletěl do Severomorska a nastoupil na *Kirova* pár minut před vyplutím flotily. Konstruktér, který údajně *Rudý říjen* postavil, měl být s ním. Britský agent hlásil, že ze skladů na břehu byly ve spěchu vyzvednuty detonátory pro zbraně na hladinových lodích. A konečně, byla tu i neověřená zpráva, že admirál Korov, velitel Severní flotily, není na svém velitelském postě; místo jeho pobytu nebylo známo. Takto vcelku byly informace na potvrzení zprávy WILLOW dostatečné, a další ještě docházely.

Námořní akademie Spojených států

„Skipe?“

„Á, buďte zdráv, admirále, posaďte se u mně!“ Tyler mávnutím ruky ukázal na prázdnou židli na opačné straně stolu.

„Mám pro vás vzkaz z Pentagonu.“ Správce Námořní akademie, bývalý důstojník na ponorce, se posadil. „Máte dnes večer v 19:30 schůzku. To je všechno, co řekli.“

„Prima!“ Tyler právě dojídal oběd. Pracoval na simulačním programu od pondělí skoro čtyřiadvacet hodin denně. Schůzka znamenala, že se dnes večer dostane ke Cray-2. Jeho program byl skoro hotový.

„O co tady jde?“

„Lituji, pane, nemůžu sloužit. Víte, jak to chodí.“

Bílý dům

Sovětský velvyslanec přišel odpoledne ve čtyři. Aby se vyhnuli pozornosti novinářů, vzali ho do Treasury Building přes ulici naproti Bílému domu a převedli ho spojovacím tunelem, o jehož existenci věděl málokdo. Prezident doufal, že ho to znepokojí. Pelt spěchal, aby to stihl, až Arbatov přijde.

„Pane prezidente,“ hlásil se Arbatov, stoje v pozoru. Prezident netušil, že měl někdy co dělat s armádou. „Jsem pověřen vyjádřit politování své vlády, že nebyl čas o všem vás informovat. Jedna z našich atomových ponorek je nezvěstná a pravděpodobně ztracená. Provádíme naléhavou záchrannou operaci.“

Prezident střízlivě pokýval hlavou a pokynul velvyslanci ke křeslu. Pelt se posadil vedle něho.

„Je to poněkud nejasné, pane prezidente. Víte, v našem válečném námořnictvu, stejně jako ve vašem, služba na atomové ponorce je jedna z nejvýznamnějších, a z toho důvodu ti, kteří jsou pro ni vybíráni, patří mezi naše nejlépe vzdělané a důvěryhodné lidi. V tomto našem případě řada členů posádky - to jest důstojníci - jsou synové vysokých stranických činitelů; jeden je dokonce syn člena Ústředního výboru - samozřejmě nemohu říci, který to je. Usilovná snaha sovětského námořnictva najít své syny je pochopitelná, i když, připouštím, poněkud neukázněná.“ Arbatov hrál své rozpaky krásně, mluvil, jako by svěřoval důležité rodinné tajemství. „Proto se z celé věci stalo to, čemu u vás říkáte 'komplexní' záchranná akce. Jak nepochybně víte, pustili jsme se do ní vlastně přes noc.“

„Rozumím,“ řekl prezident s pochopením. „Z toho už mám lepší pocit, Alexi. Jeffe, je dost pozdě. Co kdybyste nám namíchal nějaký drink? Bourbon, Alexi?“

„Ano, děkuji.“

Pelt přešel ke skříňce z vonného tropického dřeva. Zdobený starožitný kus obsahoval malý bar i s nádobou na led, který se každé

odpoledne doplňoval. Prezident si rád dal před večeří drink, opět něco, co Arbatovovi připomínalo jeho krajany. Doktor Pelt měl ve funkci prezidentova barmana velké zkušenosti; v několika minutách byl zpátky se třemi sklenkami v rukou.

„Abych řekl pravdu, vlastně jsme si mysleli, že je to záchranná akce," řekl Pelt.

„Nemám tušení, jak naše mladé muže dostáváme k takovéhle práci." Prezident usrkával svůj drink. Arbatov se tužil se svým; často na koktejlech říkal, že má raději americký bourbon než svou rodnou vodku. Možná to byla pravda. „Sami jsme ztratili pár atomových ponorek, myslím. Kolik vy? Tři, čtyři?"

„Nevím, pane prezidente. Myslím, že vaše informace o tomhle jsou lepší než moje vlastní." Prezident si uvědomil, že právě velvyslanec řekl dnes poprvé pravdu. „Určitě mohu s vámi souhlasit v tom, že taková služba je nebezpečná i náročná."

„Kolik lidí je na palubě, Alexi?" zeptal se prezident.

„Nemám tušení. Něco víc nebo méně než sto, myslím. Nikdy jsem na palubě lodi nebyl."

„Většinou mladíci, stejně jako v našich posádkách. Je to skutečně pro naše země smutné, že vzájemné podezřívání nás nutí vystavovat naše nejlepší mladé lidi takovým nebezpečím, když víme, že někteří se nevrátí. Ale - jak to udělat jinak?" Prezident se odmlčel, obrátil se a vyhlížel z okna. V Jižním parčíku sníh roztával. Byl čas na další tah.

„Možná bychom mohli pomoci," navrhl prezident zamyšleně. „Ano, možná bychom mohli téhle tragédie využít k tomu, abychom se aspoň trochu méně podezřívali; možná, že z toho vytěžíme něco dobrého, abychom prokázali, že se naše vztahy skutečně zlepšily."

Pelt se odvrátil a odkudsi lovil dýmku. Za celá ta léta přátelství s prezidentem nedokázal pochopit, co všechno prezidentovi projde. Pelt se s ním setkal na univerzitě ve Washingtonu, když studoval politologii jako hlavní předmět. Prezident začínal studovat práva; tenkrát byl předsedou dramatické společnosti. Nebylo pochyb o tom, že amatérské divadlo mu v jeho právnické kariéře prospělo. Říkalo se, že nejméně jeden z šéfů Mafie byl poslán za mříž díky pouhé rétorice. Prezident prohlašoval, že jeho rétorika byla upřímným činem.

„Pane velvyslanče, nabízíme vám pomoc a zdroje Spojených států při hledání vašich ztracených krajanů."

„To je od vás velmi laskavé, pane prezidente, ale..."

Prezident zvedl ruku: „Žádná ale, Alexi. Když nedokážeme spolupracovat při něčem takovémhle, jak můžeme doufat ve spolupráci v důležitějších oblastech? Jestli mi slouží dobře paměť, loni, když se jedno z našich hlídkových letadel válečného námořnictva zřítilo u Aleutských ostrovů, jedna z vašich rybářských lodí“ - byl to výzvědný trawler - „posádku vzala na palubu, zachránila jí život. Alexi, tohle je pořád náš dluh. Čestný dluh, a o Spojených státech se nesmí říci, že jsou nevděčné,“ odmlčel se pro náležitý efekt. „Jsou pravděpodobně všichni mrtvi. Myslím, že při nehodě ponorky není větší naděje na přežití než při havárii letadla. Ale alespoň dostanou rodinní příslušníci členů posádky zprávu. Jeffe, my přece máme specializované zařízení pro záchranu ponorek?“

„Při všech těch penězích, co do námořnictva vrážíme? To teda musíme něco takového mít. Zavolám Fosterovi.“

„Dobrá,“ řekl prezident. „Alexi, bylo by asi přemrštěné očekávat, že takováhle drobnost zmírní naši vzájemnou podezřívavost. Vaše i naše dějiny se spolčují proti nám. Ale zkusme tohle, aspoň pro začátek. Když si můžeme potřást rukama ve vesmíru nebo nad jednacím stolem ve Vídni, možná bychom to mohli udělat i tady. Vydám svým velitelům potřebné příkazy hned jak tady skončíme.“

„Děkuji vám, pane prezidente.“ Arbatov skrýval své rozpaky.

„A prosím, vyřiďte ode mne pozdravy předsedovi Narmonovovi, a mou soustrast rodinám ztracených námořníků. Oceňuji úsilí jeho i vaše, které jste vyvinuli, aby se k nám tato informace dostala.“

„Ano, pane prezidente.“ Arbatov vstal. Potřásli si rukama a pak vyšel ven. Co vlastně ti Američané doopravdy chystají? Moskvu varoval: Nazvěte to záchrannou operací - a oni budou nabízet pomoc. Teď jsou ty jejich pitomé Vánoce, Američané jsou posedlí po happyendech. Byla šílenost nepojmenovat to nějak jinak - a k čertu s protokolem.

Současně se nemohl ubránit tomu, aby amerického prezidenta neobdivoval. Zvláštní člověk, velmi otevřený, a přesto sama prohnanost. Skoro stále přátelský, a přesto vždycky připravený chopit se příležitosti. Vzpomínal na příběhy, které mu vyprávěla babička o tom, jak cikáni vyměňují děti. Na americkém prezidentovi bylo hodně ruského.

„No,“ řekl prezident, když se dveře zavřely, „teď je můžeme pěkně zblízka sledovat, a oni si nebudou moci stěžovat. Lžou, a my to

víme - ale oni nevědí, že my víme. A my lžeme, a oni určitě mají podezření, ale nevědí, proč lžeme. Páni! A já jsem mu dneska ráno řekl, že nevědět je nebezpečné! Jeffe, přemýšlel jsem o tom. Nelíbí se mi, že při našem pobřeží operuje tolik jejich námořnictva. Ryan měl pravdu, Atlantik je náš oceán. Chci, aby je naše letectvo a námořnictvo mělo jako pod dekou. Je to náš oceán a já chci, aby si to zatraceně dobře uvědomili.“

Prezident dopil. „K té ponorce - ať se na to naši lidé pořádně podívají, a kdokoli z její posádky by chtěl přejít, o toho se postaráme. Potichu, samozřejmě.“

„Ovšem. Celkem vzato - mít důstojníky je zrovna takový husarský kousek jako mít ponorku.“

„Ale námořnictvo si ji přesto bude chtít nechat.“

„Jen nevím, jak to udělat, aniž bychom zlikvidovali posádku, a to nemůžeme udělat.“

„Souhlasím.“ Prezident zazvonil na sekretářku.

„Sežeňte mi generála Hiltona.“

Pentagon

Výpočetní středisko válečného letectva bylo v podzemní části Pentagonu. Teplota v místnosti byla hluboko pod jednadvaceti stupni. Stačilo to, aby Tylera rozbolela noha tam, kde se dotýkala protézy z kovu a plastu. Byl na to už zvyklý.

Tyler seděl u ovládacího panelu. Právě dokončil zkušební běh svého programu nazvaného MORAY - Muréna, podle nebezpečného úhoře obývajícího podmořské útesy. Kapitán Tyler byl na svou programátorskou dovednost pyšný. Vzal starý program z archivů Taylorovy laboratoře, upravil ho pro počítačový jazyk běžně používaný na ministerstvu obrany - ADA, pojmenovaný podle Lady Ady Lovelaceové, dcery Lorda Byrona - a pak ho upřesňoval.

Pro většinu lidí by tohle znamenalo práci na měsíc, on to dokázal za pět dní, když pracoval téměř čtyřiadvacet hodin denně - nejen proto, že slíbené peníze byly dobrou vzpruhou, ale také proto, že tenhle projekt znamenal výzvu jeho profesionální zdatnosti. Dokončil svou práci s tichým uspokojením, že dosud dokáže splnit vražedný termín dokonce s časovou rezervou. Bylo osm hodin večer. Muréna právě prošla zkouškou na chybu v proměnných - bez kolize. Program byl připraven.

Nikdy předtím Cray-2 neviděl, jen na fotografiích, a měl radost, že má možnost na něm pracovat. „Dvojky“ představovaly pět jednotek syrové elektrické energie, každá zhruba pětiúhelníkového tvaru, přibližně dva metry vysoká a necelý metr a půl široká. Největší jednotka byl střediskový procesorový blok, ostatní byly paměťové bloky, uspořádané kolem něj v kruhové konfiguraci. Tyler naťukal příkaz k zavedení svých souborů proměnných. Pro každý z rozměrů *Rudého října* - délku, šířku a výšku - vložil deset diskrétních číselných hodnot. Pak přišlo na řadu šest nepatrně se lišících hodnot pro tvar trupu, součinitel celkové plnosti a součinitel podélné plnosti. Bylo zde i pět souborů s rozměry tunelů. To představovalo celkem více než třicet tisíc možných permutací. Potom vložil osmnáct proměnných pro výkon, aby zahrnul možné systémy strojů. Cray-2 všechny tyto informace převzal a každý údaj uložil do příslušného úseku. Mohlo se to spustit.

„OK,“ oznámil operátorovi, četaři letectva.

„Ano.“ Četař na svém terminálu naťukal „XQT“. Cray-2 začal pracovat.

Tyler přešel k četařovu panelu.

„Ten program, co jste tam vložil, je pěkně dlouhý, pane.“ Četař položil na panel desetidolarovku. „Vsadím se, že to tenhle pacholík zvládne za míň než deset minut.“

„Nemá šanci.“ Tyler na četařovu bankovku položil svou. „Patnáct minut, klidně.“

„Dáme dvanáct a půl?“

„Dobrá. Kde je tady záchod?“

„Ven ze dveří, pak doprava, dolů halou a pak nalevo, pane.“

Tyler vykročil ke dveřím. Štvalo ho, že nemůže jít trochu vznešeně, ale po čtyřech letech už mu to tak nevadilo. Byl naživu - a to bylo hlavní. K nehodě došlo jedné chladné, jasné noci v Grotonu v Connecticutu, jen jeden blok od hlavního vchodu do loděnice. V pátek ve tři hodiny ráno jel domů po čtyřiadvacetihodinové službě, kdy přejímal novou loď před vyplutím. Civilní dělník z loděnice měl za sebou také dlouhý den a stavil se u oblíbeného pramene, kde si jich dal pár navíc, jak policie později zjistila. Nasedl do auta, nastartoval projel na červenou a při tom nabral Tylerův Pontiac z boku v devadesátce. Pro něho byla nehoda smrtelná. Kapitán měl větší štěstí. Bylo to na křižovatce, on měl zelenou, a když zahlédl čelo Forda pár

desítek centimetrů proti svému levému boku, bylo už pozdě. Nepamatoval si, jak proletěl oknem zastavárny, a další týden, kdy se vznášel mezi životem a smrtí v nemocnici Yale-New Haven, byla naprostá prázdnota. Jeho nejživější vzpomínka byla na probuzení - po osmi dnech, jak se dověděl - kdy spatřil svou ženu Jean, jak ho drží za ruku. Jeho manželství nebylo bez problémů - nic neobvyklého u důstojníků na atomových ponorkách. Jeho první pohled na ni nebyl obdivný; oči měla zarudlé, vlasy zcuchané, ale ještě nikdy tak dobře nevypadala. Nikdy předtím si neuvědomil, jak je důležitá. Důležitější než půlka nohy.

„Skipe! Kapitáne Tylere!“

Bývalý námořník z ponorky se nemotorně obrátil a viděl, jak k němu běží námořní důstojník.

„Colemane! Johnnie! Hrome! Jak se máš?“

Tak teď je to kapitán Coleman, povšiml si Tyler. Sloužili spolu dvakrát, rok na *Tecumsehu* a další na *Sharku*. Coleman, odborník na výzbroj, velel na několika atomových ponorkách.

„Co rodina, Skipe?“

„Jean se má príma. Už máme pět dětí a další na cestě.“

„Sakra!“ potřásli si nadšeně rukama. „Tys byl vždycky kohout. Prý učíš v Annapolisu?“

„Jo, a trochu strojnictví vedle.“

„Co děláš tady?“

„Projíždím nějaký program tady na počítači pro letectvo. Kontrolujeme nějaké konfigurace pro velitelství námořních systémů.“ Byla to dost přesná krycí legenda. „A co tady provozuješ ty?“

„Dělám u OP-02. Jsem náčelník štábu pro admirála Dodge.“

„Fakt?“ Na Tylera to zapůsobilo. Viceadmirál Sam Dodge byl nynější OP-02. Kancelář zástupce náčelníka námořních operací pro bojovou činnost ponorek administrativně řídila vše, co se operací ponorek týkalo. „Máš tady fofr?“

„Však to znáš! Všichni tady z toho mají pěkně zamotanou palici.“

„Jak to myslíš?“ Tyler od pondělí neviděl zprávy ani nečetl noviny.

„Neděláš si srandu?“

„Na tomhle počítačovém programu jsem pracoval dvacet hodin denně od pondělka a operační depeše už nedostávám.“ Tyler se ušklíbl. Teď někdy cosi v Akademii zaslechl, ale nevěnoval tomu

pozornost. Byl typem člověka, který se dokázal soustředit na problém celou myslí.

Coleman se rozhlédl chodbou. Byl pátek, pozdě večer, a celá chodba patřila jen jim. „Myslím, že ti to můžu povědět. Naši ruští přátelé se pustili do nějakého většího cvičení. Celá jejich Severní flotila je na moři, zatraceně blízko. Mají ponorky všude kolem."

„A co dělají?"

„Nevíme určitě. Vypadá to na nějakou rozsáhlejší pátrací a záchrannou akci. Otázka je, co hledají? Mají tu čtyři *Alfy*, které se teď maximální rychlostí ženou k našemu pobřeží s hejnem *Viktorů* a *Charlieů* za sebou. Nejdřív jsme se báli, že nám chtějí zablokovat naše obchodní cesty, ale jen se kolem nich mihli. Určitě míří k našim břehům a o tom, co mají v úmyslu, dostáváme tuny informací."

„Co všechno uvedli do pohybu?"

„Padesát osm atomových ponorek a něco kolem třiceti hladinových lodí."

„Páni! Z toho musí být CINCLANT úplně na větvi."

„Však to znáš, Skipe. Flotila je na moři, celá. Každá atomovka co máme se hrabe někam úplně jinam. Snad všechny Lockheedy P-3 jsou buď nad Atlantikem nebo tam letí." Coleman se zarazil: „Pořád máš ještě oprávnění na tajné informace, co?"

„Ale jo, kvůli práci, kterou dělám pro tu partu z Crystal City. Dělal jsem trochu na vyhodnocování nového *Kirova.*"

„Hned jsem si myslel, že to vypadá na tvou práci. Vždycky jsi byl moc dobrý inženýr. Víš, starý ještě pořád mluví o té práci, cos pro něj udělal na starém *Tecumsehu.* Možná se mi povede tě tam dostat, abys viděl, co se děje. Jo, zeptám se ho."

Tylerova první plavba po absolvování školy pro velitele ponorek v Idahu byla s Dodgem. Dokončil komplikovanou opravu na nějakém pomocném zařízení reaktoru o dva týdny dřív, než se odhadovalo, s trochou tvůrčí námahy a s nějakými náhradními součástkami získanými postranními cestičkami. To mu u Dodge vysloužilo květnaté doporučení.

„Starý by tě určitě rád viděl. Kdy budeš tady s tím hotov?"

„Možná za půl hodiny."

„Víš, kde nás najdeš?"

„OP-02 přestěhovali?"

„Je tam, kde bylo dřív. Zavolej mi, až tady s tím skončíš. Mám

klapku 78730. Jo? Už musím zpátky.“

„Dobrá.“ Tyler sledoval, jak jeho starý přítel mizí chodbou, pak pokračoval na pánskou toaletu a hlavou mu vrtalo, co Rusové mohou chystat. Ať to bylo co chtělo, bylo toho dost, aby tříhvězdičkový admirál a jeho kapitán ve vánočním čase pracovali v pátek večer.

„Jedenáct minut, 53,18 vteřiny, pane,“ hlásil mu četař a zastrčil obě bankovky do kapsy.

Tištěný výstup z počítače měl dvě stě stran. Na vrchním listě byla křivka zhruba zvonovitého tvaru pro znázornění rychlostí a pod ní predikační křivka hlučnosti. Řešení pro jednotlivé případy byla vytištěna zvlášť na zbývajících listech. Jak se dalo čekat, křivky byly pořádně promíchané. Křivka rychlostí vykazovala většinu řešení v rozsahu mezi deseti a dvanácti uzly. Celkový rozsah byl od sedmi do osmi uzlů. Křivka hlučnosti byla překvapivě nízká.

„Seržante, to je teda sakra mašinka, co tu máte.“

„Jo, to je, pane. A spolehlivá. Neměli jsme závadu na elektronice celý měsíc.“

„Můžu si zatelefonovat?“

„Ale jo, pane, jen si to vytočte.“

„Fajn, seržante,“ Tyler zvedl nejbližší telefon. „Jo, a program nechte spadnout.“

„OK.“ Naklepal nějaké instrukce. „MORAY je... pryč. Doufám, že máte kopii, pane.“

Tyler kývl a vytočil číslo.

„OP-02, kapitán Coleman.“

„Johnnie, tady Skip.“

„Prima! Hele, starý tě chce vidět. Hned sem přijď.“

Tyler zastrčil papíry do kufříku a zamkl ho. Ještě jednou četaři poděkoval, vykulhal ze dveří a ještě naposledy se podíval na Cray-2. Musí se sem ještě někdy dostat.

Nemohl najít fungující výtah a musel se plahočit nahoru po mírně stoupající rampě. Po pěti minutách našel desátníka námořní pěchoty držícího stráž v chodbě.

„Jste komandér Tyler, pane?“ zeptala se hlídka. „Můžete mi ukázat nějaký dokument, prosím?“

Tyler desátníkovi ukázal propustku do Pentagonu a v duchu přemítal, kolik asi je jednonohých bývalých důstojníků od ponorek.

„Děkuji. Prosím, jděte touhle chodbou. Víte, do které místnosti

máte jít, pane?“

„Jistě. Díky, desátníku.“

Viceadmirál Dodge seděl na rohu stolu a četl nějaké průklepy se zprávami. Dodge byl malý, vypadal bojovně a pověst si vysloužil při velení na třech lodích, pak dostrkal útočné ponorky třídy *Los Angeles* ke zdárnému konci dlouhého vývojového programu. Nyní se stal „Velkým delfínem“ - vyšším mezi admirály - a vybojovával všechny bitvy s Kongresem.

„Kapitán Tyler! Vypadáte moc dobře, hochu!“ Dodge zběžně pohlédl na jeho nohu, když k němu Tyler přistoupil a podal mu ruku.

„Na Akademii si prý vedete moc dobře.“

„Je to tam dobré, pane. Někdy mě nechají dokonce poohlédnout se po nějakých talentech pro fotbalové mužstvo.“

„Hm. Škoda, že vás nenechali okouknout pozemní armádu.“

Tyler svěsil teatrálně hlavu. „Já jsem okouknul pozemní armádu, pane. Jenomže letos byli moc tuhé sousto. Slyšel jste o jejich středním zadákovi, že?“

„Ne, co je s ním?“

„Vybral si obrněné vojsko a poslali ho do Fort Knoxu - ne aby se tam učil o tancích, ale aby tam dělal tank.“

Dodge se hlučně zasmál. „Johnnie říká, že máte hromadu nových dětí.“

„Číslo šest dorazí ke konci února,“ řekl Tyler pyšně.

„Šest? Nejste katolík nebo Mormon, co? Kam se chcete dostat s touhle líhní?“

Tyler na svého bývalého nadřízeného vrhl postranní pohled. Nikdy tenhle předsudek u atomového ponorkového loďstva nepochopil. Začal to Rickover, který vymyslel opovržlivý termín „líheň“ pro ty, kdo měli víc než jedno dítě. Co ksakru bylo špatného na tom, že člověk má děti?

„Admirále, od té doby, co nejsem na atomové ponorce, musím po večerech a o víkendech něco dělat.“ Tyler chlípnicky prohnul obočí do oblouků. „Rusové se prý pustili do manévrů.“

Dodge byl náhle vážný. „To se teda pustili. Osmapadesát útočných ponorek - každá atomová ponorka v Severní flotile - sem míří s velkým doprovodem na vodě, a kolem se honí většina jejich obslužných lodí.“

„A co provádějí?“

„To mi možná řeknete vy. Pojďte se mnou dozadu do svatyně.“ Dodge vedl Tylera do místnosti, kde viděl další novou věc - projekční plátno se severním Atlantikem od obratníku Raka až po polární ledový příkrov. Byly tam zachyceny i stovky lodí; obchodní byly bílé, s vlaječkami svých zemí. Sovětské lodi byly červené a jejich tvary označovaly typ. Americké a spojenecké lodi byly modré. Oceán začínal být přeplněný.

„Prokrista.“

„To jste trefil, hochu,“ řekl Dodge ponuře. „Na co jste prověřený?“

„Přísně tajné a pár speciálních věcí, pane. Dostanu se ke všemu, co máme o jejich vojenském materiálu, a dělám bokem hodně pro Sea Systems.“

„Johnnie říkal, že jste vyhodnocoval toho nového *Kirova*, co právě poslali do Pacifiku - mimochodem, nebylo to špatné.“

„Tyhle dvě *Alfy* míří k Norfolku?“

„Vypadá to tak. A přitom pálí spoustu neutronů.“ Dodge ukázal na mapu. „Tamhleten směřuje na Long Island, jako by chtěl zablokovat vstup do New Londonu, a tamhleten zase na Boston, myslím. Tyhle *Viktory* nejsou moc pozadu. Už se usadili u většiny britských přístavů. Do pondělí budou mít dvě nebo víc ponorek u každého našeho většího přístavu.“

„Tohle se mi nechce líbit, pane.“

„Mně taky ne. Jak vidíte, sami máme na moři skoro sto procent loďstva. Zajímavé ale je, že... to, co dělají, nejde nijak dohromady. Já...“ vešel kapitán Coleman.

„Vidím, že jste marnotratného syna přijal zpět, pane,“ řekl Coleman.

„Buďte na něj hodný, Johnnie. Mám dojem, že si vzpomínám, jaký to byl docela dobrý velitel ponorky. Stejně, nejdřív to vypadalo, že chtějí přerušit spojení po moři, ale propluli kolem. A co tyhle *Alfy*, ty by se mohly pokoušet zablokovat naše pobřeží.“

„Co na naší západní straně?“

„Nic. Vůbec nic, jen běžná činnost.“

„To nedává smysl,“ namítal Tyler, „nenecháte bokem polovinu flotily. Samozřejmě, kdyby šli do války, nebudou to vytrubovat a všechny lodi hnát plnou rychlostí.“

„Rusové jsou divný spolek, Tylere,“ poznamenal Coleman.

„Admirále, když na ně začneme střílet...“

„Tak jim dáme do těla,“ řekl Dodge. „Při všem tom kraválu co dělají je máme skoro všechny dobře zaměřené. To musí přece sami vědět. To je jeden z důvodů, proč věřím, že nechystají nic opravdu špatného. Jsou dost chytří, aby nebyli schválně tak nápadní - pokud nechtějí, abychom si právě tohle mysleli.“

„Vydali nějaké prohlášení?“

„Jejich velvyslanec říká, že se jim ztratila loď, a protože je na její palubě spousta dětiček velkých šéfů, spustili komplexní záchrannou akci. Se vším, co k tomu patří.“

Tyler odložil svůj kufřík a přešel blíže k plátnu. „Má to něco z pátrací a záchranné akce, ale proč blokují naše přístavy?“ odmlčel se, rychle přemýšlel a očima přejížděl horní část plátna. „Pane, tady nahoře nejsou žádné raketové ponorky.“

„Jsou stažené - všechny, na obou oceánech. Poslední *Delta* to zapíchla před pár hodinami. To je taky divné,“ řekl Dodge a znovu zkoumal plátno.

„Úplně všechny, pane?“ Tyler si dal záležet na tom, aby otázka zněla co nejlhostejněji. Něco ho napadlo. Na plátně byl *Bremerton* v Barentsově moři, ale nebyla tam jeho předpokládaná kořist. Pár vteřin čekal na odpověď. Když se jí nedočkal, otočil se a viděl, jak ho oba důstojníci pozorují.

„Pročpak se ptáte, synu?“ řekl Dodge potichu. U Sama Dodge přívětivost mohla být také varovným červeným praporkem.

Tyler si to několik vteřin přebíral v hlavě. Dal Ryanovi slovo.

Mohl formulovat svou odpověď tak, aby se mu nezpronevěřil, a přesto zjistit, co potřeboval? Ano, rozhodl se. Tyler měl zvídavou povahu a jakmile na něco narazil, jeho psýché ho poháněla tak dlouho, dokud tomu nepřišel na kloub.

„Admirále, mají na moři raketovou ponorku, úplně novou?“

Dodge stál zpříma. I tak musel na mladšího muže hledět vzhůru.

Když promluvil, jeho hlas byl ledový. „Odkud přesně jste dostal tuhle informaci, komandére?“

Tyler zavrtěl hlavou. „Admirále, lituji, ale to nemohu říci. Je to tajná informace, pane. Myslím, že tohle je něco, co byste měl vědět, a vynasnažím se zjistit to pro vás.“

Dodge couvl a zkusil to jinak. „Kdysi jste pro mě pracoval, kapitáne.“ Admirál byl zklamán. Slevil z předpisů, aby něco svému

bývalému podřízenému ukázal, protože ho dobře znal, a bylo mu ho líto, že nedostal velení, ke kterému se tak těžce propracovával. Technicky vzato byl Tyler civilista, i když jeho obleky dosud měly barvu námořnické modři. Opravdu zlé bylo, že něco věděl sám. Dodge mu cosi svěřil, ale Tyler mu nic nedával na oplátku.

„Pane, dal jsem slovo," omlouval se Tyler, „vynasnažím se, abych to pro vás dostal. Slibuji, pane. Mohu si zavolat?"

„Z kanceláře vepředu," řekl Dodge bezvýrazně. V dohledu byly telefony čtyři.

Tyler vyšel ven a posadil se u tajemníkova stolu, z kapsy kabátu vyňal zápisník a vytočil číslo z kartičky od Ryana.

„Acres," ozval se ženský hlas.

„Mohl bych mluvit s doktorem Ryanem, prosím?"

„Doktor Ryan tu momentálně není."

„Tak... dejte mi admirála Greera, prosím."

„Okamžik, prosím."

„James Greer?" Dodge stál za ním. „Pro toho pracujete?"

„Tady Greer. Vy jste kapitán Tyler?"

„Ano, pane."

„Máte pro mě tu informaci?"

„Ano, pane, mám."

„Kde jste?"

„V Pentagonu, pane."

„Dobrá. Přijeďte rovnou sem. Víte, jak to najdete? Hlídky u hlavního vchodu na vás budou čekat. Hoďte sebou, hochu." Greer zavěsil.

„Vy pracujete pro CIA?" zeptal se Dodge.

„Pane - nemohu nic říci. Omluvte mě teď, pane. Musím doručit nějakou informaci."

„Moji?" zeptal se admirál.

„Ne, pane. Už jsem ji měl, když jsem sem šel. To je pravda, admirále. A vynasnažím se tohle pro vás dostat."

„Zavolejte mi," přikázal Dodge. „Budeme tady celou noc."

Štáb CIA

Jízda po George Wahington Parkway byla snadnější než očekával. Rozbitá stará dálnice byla plná lidí, kteří jeli nakupovat, ale fronta se plazila kupředu pomalým, přece však stejnoměrným tempem. Odbočil

z dálnice a brzy nato byl na stanovišti hlídek na hlavní příjezdové odbočce k CIA. Závora byla spuštěná.

„Jmenujete se Tyler, Oliver W.?“ zeptala se hlídka. „Prosím průkaz.“ Tyler mu podal propustku do Pentagonu.

„OK, komandére. Zajeďte před hlavní vchod. Někdo tam pro vás přijde.“

K hlavnímu vchodu to bylo ještě deset minut, většinou kolem prázdných parkovišť, potažených ledem ze sněhu, který den předtím roztál. Ozbrojená hlídka, která na něj čekala, mu chtěla pomoci z auta. Tyler nebyl rád, když mu někdo pomáhal. Trhnutím ramene ho odmítl. Před hlavním vchodem se stříškou na něj kdosi čekal. Mávnutím rukou bylo oběma naznačeno, že mohou pokračovat k výtahu.

Admirála Greera našel sedícího před krbem v kanceláři, zřejmě v polospánku. Tyler nevěděl, že zástupce ředitele se před pár hodinami vrátil z Anglie. Admirál se probral a poslal strážného v civilu pryč. „Vy jste určitě kapitán Tyler. Pojďte dál a sedněte si.“

„Pěkně vám to tu v krbu hoří, pane.“

„Ani by nemuselo. Když se dívám do ohně, jde na mě spánek. Teď bych se opravdu potřeboval trochu prospat. Tak, co pro mě máte?“

„Mohu se zeptat, kde je Jack?“

„Můžete. Je pryč.“

„A tak.“ Tyler odemkl kufřík a vyňal papíry. „Pane, sestavil jsem model chodu té ruské ponorky. Mohu se zeptat, jak se jmenuje?“

Greer se tlumeně zasmál: „Oukej, tohle si zasloužíte. Jmenuje se *Rudý říjen.* Budete mi muset prominout, kamaráde. Měl jsem teď pár rušných dnů, a když jsem unavený, zapomínám na dobré vychování. Jack říká, že vám to myslí. A zrovna totéž máte také v osobních spisech. Tak, teď mi řekněte, co dokáže.“

„Pane admirále, mám tady celou řadu údajů, a...“

„Tu kratší verzi, komandére. S počítači já nehraju. Od toho mám lidi.“

„Mezi sedmi a osmnácti uzly, nejpravděpodobněji deset až dvanáct. Při těchhle rychlostech se dá čekat hluk asi na stejné hladině jako má *Yankee* při rychlosti šesti uzlů, ale musel byste do toho také započítat hluk reaktoru. A potom, charakter tohoto zvuku se bude lišit od zvuku, na který jsme zvyklí. Tyhle modely s několika oběžnými

koly nevydávají normální hluk. Vypadá to, že vydávají nerovnoměrný harmonický dunivý hukot. Řekl vám o tom Jack? Vzniká to od vlny zpětného tlaku v tunelech. Ta brzdí průtok vody a tím vzniká ten hukot. Zřejmě se s tím nedá nic dělat. Naši hoši se dva roky snažili na něco přijít. Přišli přitom na nový princip hydrodynamiky. Voda se chová skoro jako vzduch v tryskovém motoru při volnoběhu nebo nízké rychlosti, až na to, že voda se nestlačí tak jako vzduch. Takže naši hoši dokážou něco zachytit, ale bude to jiné; budou si muset zvyknout na úplně nový akustický znak. K tomu si přidejte nižší intenzitu signálu, a máte loď, kterou zjistit bude těžší než cokoli z toho, co mají teď.“

„Tak tohleto všechno v tom je.“ Greer nechal pod palcem listy proběhnout jako balíček karet.

„Ano, pane. Budou se na to muset podívat vaši lidé. Model - totiž program - by se dal ještě trochu vylepšit. Neměl jsem moc času. Jack říkal, že to potřebujete fofrem. Mohu se na něco zeptat, pane?“

„Zkusit to můžete,“ Greer se zaklonil a mnul si oči.

„Je... *Rudý říjen* na moři? O to tu jde, ne? Teď se ho snaží najít,“ zeptal se Tyler nevinně.

„Mhm, něco takového. Nemohli jsme přijít na to, k čemu jsou ty dveře. Ryan říkal, že byste to dokázal vy, a myslím, že měl pravdu. Zasloužíte si své peníze, komandére. Tyhle údaje by nám mohly pomoci ho najít.“

„Admirále, já si myslím, že *Rudý říjen* se k něčemu chystá, snad dokonce uprchnout do Spojených států.“

Greer otočil hlavu. „A co vás vede k takovému závěru?“

„Rusové mají rozjetou velkou operaci flotily. Mají ponorky po celém Atlantiku, a vypadá to, že se snaží zablokovat naše pobřeží. Vydávají to za akci na záchranu nezvěstné lodi. Dobrá, ale Jack v pondělí přijde s obrázky nové raketové ponorky - a dnes slyším, že všechny ostatní raketové ponorky byly staženy.“ Tyler se usmál. „Toje trochu moc náhod najednou, pane.“

Greer se odvrátil a zahleděl se do ohně. Právě v době, kdy přešel k DIA, pozemní armáda a letectvo provedly odvážný přepad vězeňského tábora Son Tay dvacet mil západně od Hanoje. Přepad se nepovedl, protože Severovietnamci všechny zajaté piloty několik týdnů předtím přemístili - to letecké snímky nemohly zjistit. Všechno ostatní se ale povedlo báječně. Přepadové jednotky pronikly několik

set kilometrů do hloubky nepřátelského území, objevily se naprosto nečekaně a zajaly mnoho strážců tábora, doslova se spuštěnými kalhotami. Zelené barety předvedly supervzornou ukázku, jak proniknout dovnitř a dostat se ven. Přitom pozabíjely několik set nepřátelských vojáků a samy utrpěly jen jedinou újmu, zlomený kotník. Nejpůsobivější částí celé operace však bylo její utajení. Operace KINGPIN byla nacvičována několik měsíců a přesto její charakter i účel neuhodl ani nepřítel, ani spojenci - až v den přepadu. Ten den se jakýsi mladý kapitán od letectva, kterému to myslelo, šel do kanceláře svého generála zeptat, jestli se nechystá přepad tábora válečných zajatců v Son Tay hluboko v Severním Vietnamu. Překvapený velitel dlouho kapitána zpovídal, aby se nakonec dozvěděl, že bystrý mladý důstojník si všiml tolika jednotlivostí a útržkovitých poznatků, že když si je dal dohromady, dostal ucelený obraz toho, co se mělo dít. Z takovýchhle věcí dostávali bezpečnostní důstojníci žaludeční vředy.

„*Rudý říjen* chce přeběhnout, viďte?“ naléhal Tyler.

Kdyby byl admirál býval lépe vyspalý, možná by se z toho vykroutil. Takhle jeho odpověď vyšla jako chyba. „To vám řekl Ryan?“

„Pane, nemluvil jsem s Jackem od pondělí. Opravdu, pane.“

„Tak kde jste vzal tuhle druhou informci?“ vyštěkl Greer.

„Admirále, nosíval jsem modrou uniformu. Většina z mých přátel ji ještě nosí. Leccos se mi donese.“ řekl Tyler vyhýbavě. „Celé jsem si to dal dohromady před hodinou. Rusové ještě nikdy nesvolali všechny své raketové ponorky najednou. To já znám, honil jsem je.“

Greer vzdychl. „Jack si myslí totéž co vy. Teď je venku u flotily. Komandére, jestli tohle někomu řeknete, dám si vaši druhou nohu támhle nad ten krb. Rozumíte mi?“

„Rozkaz, pane. Co s ní uděláme?“ Tyler se pro sebe usmál, když si uvědomil, že jakožto vyšší konzultant velitelství námořních systémů bude mít možnost se na opravdickou ruskou ponorku podívat; to bylo jasné jako facka.

„Vrátíme ji. Samozřejmě, až si ji prohlédneme. Ale může se stát plno věcí, kvůli kterým ji taky nemusíme vůbec nikdy uvidět.“

Tylerovi okamžik trvalo, než si dal dohromady, co právě slyšel.

„Vrátit ji! Proč, proboha?“

„Jak si prosím vás představujete, že tenhle scénář vyjde? Myslíte,

že celá posádka ponorky najednou se rozhodne, že k nám přejde?“ Greer zavrtěl hlavou. „Sázel bych tak nanejvýš na to, že v tom jsou jenom důstojníci, a možná ani ne všichni, a že k nám chtějí přejít tak, aby posádka nevěděla, co mají v úmyslu.“

„Hm,“ Tyler nad tím zauvažoval. „To by dávalo smysl - ale proč ji vracet? Tohle není Japonsko. Kdyby tady někdo přistál s Migem 25, nevrátili bychom ho.“

„Tohle není jako zadržet zatoulanou stíhačku. Loď má cenu miliardy dolarů, a ještě víc, když připočítáte rakety a hlavice. A právně, říká prezient, je to jejich majetek. Takže když přijdou na to, že ji máme, budou ji žádat zpátky a my ji budeme muset vrátit. No, a teď, jak že se dovědí, že ji máme? Ti členové posádky, kteří nechtějí přejít, budou chtít zpátky domů. Kdo požádá, ten půjde.“

„Víte, pane, ale každý, kdo bude chtít zpátky, bude po krk ve sračkách - promiňte, pane.“

„Po *hubu* ve sračkách.“ Tyler nevěděl, že Greer je 'mustang' a dokáže klít jako pravý námořník. „Někteří budou chtít zůstat, ale většina ne. Mají rodiny. A hned tu máme otázku, jestli bychom nemohli zařídit, aby posádka zmizela.“

„To mě napadlo,“ řekl Tyler.

„Nás to napadlo také. Ale to neuděláme. Povraždit sto lidí? I kdybychom to chtěli udělat, v téhle době by se to nedalo nijak skrýt. Sakra, myslím, že ani Sověti by to nesvedli. A mimoto, tohle se prostě v době míru nedělá. To je jeden z rozdílů mezi nimi a námi. Můžete si ty důvody přebírat jak chcete.“

„Takže kromě posádky bychom si ji nechali.“

„Ano, kdybychom ji mohli schovat. A kdyby mělo prase křídla, mohlo by létat.“

„Je spousta míst, kam se dá schovat. Sám si vzpomínám na několik přímo tady v Chesapeake, a kdyby se povedlo dostat ji za Hornův mys, jsou tam miliony malých atolů, které by se hodily, a všechny patří nám.“

„Ale posádka to bude vědět, a když je pošleme domů, řeknou o tom svým šéfům,“ vysvětloval Greer trpělivě. „A Moskva ji bude chtít zpátky. Jo, jistě, budeme mít tak týden na to, abychom provedli - no, bezpečnostní a karanténní kontrolu, abychom se ujistili, že například k nám nechtějí propašovat kokain.“ Admirál se zasmál. „Jeden britský admirál navrhoval, abychom vytáhli na světlo starou dohodu o

obchodu s otroky. Tohle někdo udělal za druhé světové války, aby mohl dostat tank, co unikl z německé blokády, zrovna před tím, než jsme se do toho připletli my. Ale i tak získáme tuny informací.“

„Lepší by bylo nechat si ji, projetji, rozebrat...“ řekl Tyler polohlasem, hledě do oranžových a bílých plamenů tančících po dubových polenech. Jak si ji nechat? dumal. V hlavě se mu začal honit nápad. „Admirále, co kdybychom dostali posádku pryč tak, aby nevěděla, že ponorku máme?“

„Vy se jmenujete plným jménem Oliver Wendell Tyler? No, hochu, kdybyste se jmenoval po Harry Houdinim místo po soudci Nejvyššího soudu, tak bych...“ Greer pohlédl do inženýrova obličeje. „Kam míříte?“

Když Tyler vysvětloval, Greer pozorně naslouchal.

„Abychom tohle dokázali, pane, musíme do toho zapojit námořnictvo, a to pěkně brzy. Zvlášť budeme potřebovat spolupráci admirála Dodge, a jestli jsou ta moje čísla o rychlosti aspoň trochu přesná, budeme sebou muset hodit.“

Greer vstal a několikrát přešel kolem pohovky, aby si rozproudil krev. „Zajímavé. Ale časově by to bylo skoro nemožné.“

„Neřekl jsem, že to bude snadné, pane, jen že bychom to *mohli* dokázat.“

„Zavolejte domů, Tylere. Povězte ženě, že se nevrátíte. Jestli se dneska v noci nevyspím, nevyspíte se ani vy. Tamhle za stolem mám kávu. Nejdřív musíme zavolat soudce, pak si popovídáme se Samem Dodgem.“

USS Pogy

„*Pogy*, tady Black Gull 4. Dochází nám palivo. Musíme zpátky do úlu,“ hlásil taktický koordinátor Orionu a protahoval se po deseti hodinách služby u řídícího panelu. „Chcete po nás něco? Přepínám.“

„Jo, pošlete nám sem pár beden piva,“ odpověděl komandér Wood. Tohle byl obvyklý žert mezi P-3 a posádkami ponorek. „Díky za údaje. Dopravíme je odsud. Konec.“

Nahoře Lockheed Orion zvýšil výkon a obrátil se na jihozápad. Posádka na palubě si dá při večeři pár piv navíc a budou říkat, že si je dávají za své kamarády dole na ponorce.

„Pane Dysone, běžte do sedmdesáti metrů. Třetinová rychlost.“ Palubní důstojník dal příslušné rozkazy, zatímco komandér Wood

přešel k zobrazovacímu zařízení.

Pogy byla tři sta mil severovýchodně od Norfolku a čekala, až dorazí dvě sovětské ponorky třídy *Alfa*, které řada protiponorkových hlídkových letadel sledovala po celou cestu od Islandu. *Pogy* se jmenovala po slavné flotilové ponorce ze druhé světové války, která se zase jmenovala po nijak významné lovné rybě, pražmě mořské. Byla na moři osmnáct hodin, přímo po rozsáhlé rekonstrukci v loděnicích v Newport News. Skoro všechno na palubě bylo bud' rovnou od výrobce nebo bylo kompletně předěláno kvalifikovanými opraváři na James River. To neznamenalo, že všechno pracuje bezvadně. Řada věcí se tak či onak v předchozím týdnu porouchala při zatěžkávací zkoušce po rekonstrukci - skutečnost méně neobvyklá než politováníhodná, myslel si Wood. Posádka *Pogy* byla také nová. Byla to první Woodova velitelská funkce po roce v kanceláři ve Washingtonu a příliš mnoho lidí v jeho posádce, plnící základní vojenskou službu, byli zelenáči rovnou ze školy v New Londonu a teprve si zvykali na svou první plavbu na ponorce. Chce to čas, než člověk, zvyklý na modrou oblohu a čerstvý vzduch, přivykne režimu uvnitř ocelové roury o průměru deseti metrů. I zkušení se přizpůsobovali jak nové lodi, tak důstojníkům.

Při zkouškách po rekonstrukci dosáhla *Pogy* své maximální rychlosti třiceti tří uzlů. To bylo samo o sobě hodně, ale méně, než byla rychlost *Alf*, které sledovala. Jako u všech amerických ponorek, její hlavní silnou stránkou byla schopnost pohybovat se nepozorovaně; *Alfy* neměly šanci vědět o její přítomnosti, ani to, že by byly pro její zbraně snadným terčem, tím spíše proto, že hlídkující Orion dodával na *Pogy* přesné informace o jejich poloze, což normálně při používání pasivního sonarového grafu trvá určitou dobu.

Poručík komandér Tom Reynolds, výkonný důstojník a koordinátor protipožární služby, nedbale postával nad taktickým zobrazovacím zařízením. „Šestatřicet mil k bližší, čtyřicet ke vzdálenější.“ Na displeji byly označeny jako Návnada Pogy l a 2. Všem tohle služební označení připadalo legrační.

„Rychlost čtyřicet dva?“

„Ano, kapitáne.“ Reynolds obsluhoval rádio až do doby, kdy Black Gull 4 ohlásil svůj úmysl vrátit se na základnu. „Ženou ty lodi co to jen dá. Rovnou sem k nánl. Máme je obě pěkně zaměřené, stačí jen *cvak* - a hotovo. Co myslíte, že chystají?“

„Od CINCLANT tu něco máme: jejich velvyslanec říká, že provádějí pátrací a záchrannou akci kvůli nezvěstné ponorce.“ Jeho hlas prozrazoval, co si o tom myslí.

„Pátrací a záchrannou, jo?“ Reynolds pokrčil rameny. „No, možná si myslí, že něco ztratili někde u Point Comfort, poněvadž jestli pěkně rychle nezpomalí, tak skončí až tam. Ještě jsem nikdy neslyšel, aby *Alfy* operovaly tak blízko našeho pobřeží. Vy ano, pane?“

„Ne,“ řekl pohrdavě Wood. U *Alf šlo* o to, že byly rychlé a hlučné. Podle sovětské taktické doktríny se nasazovaly hlavně pro obranné účely; jako „přehradně ponorky“ mohly chránit své vlastní ponorky s raketami a při své vysoké rychlosti se mohly střetnout a americkými útočnými ponorkami a pak se vyhnout protiútoku. Wood si nemyslel, že tahle doktrína je v pořádku, ale jinak mu to bylo úplně jedno.

„Možná chtějí blokovat Norfolk,“ poznamenal Reynolds.

„Na tom by mohlo něco být,“ řekl Wood; „no, v každém případě budeme sedět na fleku a necháme je, ať si to kolem nás prošustí. Až překročí linii pevninského šelfu, budou muset zpomalit, a my se na ně pak pěkně zezadu nalepíme.“

„Správně,“ řekl Reynolds.

Kdyby došlo na střílení, přemýšleli oba muži, zjistili by, jak to vlastně s odolností *Alfy* doopravdy je. Hodně se mluvilo o pevnosti titanu, který používali na trup, jestli opravdu odolá síle několika set kilogramů brizantní výbušniny při přímém kontaktu. Nová, speciálně tvarovaná hlavice pro torpédo Mark 48 byla vyvinuta právě pro tento účel, i pro stejně houževnatý trup *Tajfunů*. Oba důstojníci tuto úvahu nechali stranou. Jim přidělený úkol zněl najít a sledovat.

E.S. Politovskij

Návnada Pogy 2 byla v sovětském námořnictvu známa jako *E.S. Politovskij*. Tato útočná ponorka třídy *Alfa* byla pojmenována po hlavním inženýrovi ruské flotily, který obeplul svět, aby našel svůj osud v Cušimské úžině; Jevgenij Sigismundovič Politovskij sloužil v carském námořnictvu se vší dovedností a oddaností, jak se na důstojníka sluší, ale ve svém deníku, objeveném po letech v Leningradě, tento vynikající důstojník těmi nejtvrdšími výrazy odsoudil korupci a výstřelky carského režimu, a jako krutý protiklad prokázal nezištné vlastenectví tím, že vědomě plul vstříc smrti. Tím se stal pro sovětské námořníky skutečným hrdinou, kterého měli

napodobovat, a Sovětský stát po něm nazval nejlepší inženýrský úspěch ve své historii. Bohužel však *Politovskij* nakonec nedopadl lépe než Politovskij sám před Togovými děly.

Akustický podpis *Politovského* byl Američany označen jako *Alfa 3* . Nebylo to označení správné - byl první z *Alf.*

Malá útočná ponorka vřetenovitého tvaru dosahovala při zaváděcích zkouškách po tři hodiny rychlosti čtyřiceti tří uzlů. Tyto zkoušky byly o pouhou minutu později přerušeny neuvěřitelně nešťastnou nehodou - nějak se jí připletla do cesty padesátitunová velryba a *Politovskij* do nešťastného zvířete narazil naplno z boku jako beran. Nárazem bylo úplně zničeno deset čtverečních metrů obšívky na přídi a zničil se i kryt sonaru, torpédová šachta zůstala po nárazu nakřivo a skoro celá torpédová sekce byla zatopena; k tomu škoda způsobená otřesem na skoro všech vnitřních systémech, od elektronického zařízení až po sporák v kuchyni, a říkalo se, že kdyby byl ve velení kdokoli jiný než slavný vilniuský Ředitel, loď by byla docela určitě ztracena.

Nyní k důstojnickému klubu v Severomorsku neodděliteleně patřil dvoumetrový kus velrybího žebra, dramatické svědectví o síle sovětských ponorek. Oprava si vyžádala víc než rok, a než *Politovskij* znovu vyplul, byly ve výzbroji už dvě další *Alfy*. Dva dny poté, co vyplula na další zatěžkávací zkoušku, měla další velkou poruchu, úplné selhání vysokotlaké turbíny. Výměna trvala šest měsíců. Pak došlo ještě ke třem menším poruchám a ponorka byla navždy označena za smůlovatou.

Hlavní inženýr Vladimír Pečukocov byl oddaný člen strany a zapřísáhlý ateista, ale byl i námořník a proto také hluboce pověrčivý. Za starých časů by se jeho lodi dostalo požehnání při spouštění na vodu a pokaždé, než by vyplula. Byl by to působivý obřad, s vousatým knězem, oblaky kadidla a s procítěnými náboženskými zpěvy. Ničeho z toho se mu před vyplutím nedostalo a přistihl se, že by si byl přál, aby vše bylo jinak. Potřeboval trochu štěstí. Pečukocov měl potíže s reaktorem.

Reaktor *Alfy* byl malý, musel se vejít do poměrně malého trupu. Na svou velikost byl výkonný a běžel na sto procent nominálního výkonu už čtyři dny. Hnali se k americkému pobřeží rychlostí 42,3 uzlu, tak rychle, jak jen to osm let starý reaktor dovoloval. *Politovského* měla čekat během příštích měsíců důkladná generálka -

nový sonar, nové počítače a řídící systém nové konstrukce pro reaktor. Pečukocov považoval za nezodpovědné, ba přímo bezohledné, takhle z reaktoru ždímat výkon, i kdyby všechno pracovalo náležitě. Žádný reaktor určený pro *Alfu* nebyl ještě nikdy na palubě ponorky tak tvrdě zatížen, dokonce ani nový ne. A na tomhle se už leccos začínalo rozpadat.

Primární čerpadlo vysokotlakého okruhu chladicí kapaliny pro reaktor začínalo hrozivě vibrovat. Tohleto inženýra zvlášť znepokojovalo. Bylo tu sice čerpadlo pomocné, ale sekundární čerpadlo mělo nižší jmenovitý výkon a použít ho znamenalo ztratit osm uzlů na rychlosti. Reaktor *Alfy* nedosahoval svého vysokého výkonu díky chlazení sodíkem, jak si mysleli Američané, nýbrž provozem při mnohem vyšším tlaku, než měl jakýkoli jiný reaktorový systém, s použitím revolučního systému výměníku tepla, který zvýšil celkovou tepelnou účinnost na jednačtyřicet procent, mnohem víc než na kterékoli jiné ponorce. Cenou za to však byl reaktor, který se při plném výkonu dostal na všech měřicích přístrojích do červených polí - a v tomto případě nešlo o pouhý symbol. Znamenaly skutečné nebezpečí.

Tohle, spolu s vibrujícím čerpadlem, dělalo Pečukocovovi nemalé starosti. Před hodinou úpěnlivě žádal kapitána, aby na několik hodin výkon snížil, aby jeho skupina kvalifikovaných mechaniků mohla provést opravy. Bylo to pravděpodobně jen vadné ložisko, a oni náhradní díly měli. Čerpadlo bylo zkonstruováno tak, aby se dalo snadno opravovat. Kapitán zaváhal, chtěl jeho požadavku vyhovět, ale politický důstojník zakročil se zdůvodněním, že jejich rozkazy jsou naléhavé a jasné: co nejrychleji dorazit do postavení. Neudělat to by bylo „politicky chybné“.

A hotovo.

Pečukocov si s hořkostí vybavil výraz kapitánových očí. K čemu je velícím důstojníkem, když každý rozkaz mu musí schvalovat politický poskok? Pečukocov byl věrným komunistou od doby, kdy jako chlapec vstoupil do organizace „okťabrjat“ ale, k čertu, k čemu potom jsou specialisté a inženýři? Skutečně si strana myslí, že fyzikální zákony může zvrátit rozmar nějakého aparátčika s masivním stolem a dačou na předměstí Moskvy? Inženýr v duchu zaklel.

Stál sám u hlavního řídícího pultu. Ten byl ve strojovně, za místností pro reaktor s výměníkem a parogenerátorem. Parogenerátor

byl umístěn přesně v těžišti ponorky. V reaktoru byl tlak dvacet kilogramů na čtvereční centimetr. Jen zlomek tohoto tlaku pocházel od čerpadla. Vyšší tlak zvýšil bod varu chladicí kapaliny. V tomto případě byla voda ohřátá na teplotu více než devět set stupňů, dostatečnou k tvorbě páry, která se shromažďovala v horní části reaktorové nádoby. Bublina páry tlačila na vodu pod sebou a bránila tvorbě další páry. Pára a voda se navzájem jemně regulovaly a vytvářely velmi citlivou rovnováhu. Voda byla nebezpečně radioaktivní v důsledku štěpné reakce probíhající v uranových palivových tyčích. Úkolem regulačních tyčí bylo reakci řídit. A opět, tato regulace byla velmi citlivá; tyče mohly absorbovat nanejvýš jen necelé procento proudu neutronů, ale to stačilo k tomu, aby reakce mohla probíhat nebo aby se jí zabránilo.

Pečukocov mohl všechny tato údaje odříkávat ve spánku. Dokázal zpaměti nakreslit zcela přesný diagram celého soustrojí a okamžitě zhodnotit význam jakékoli, i té sebemenší změny v údajích přístrojů. Stál dokonale vzpřímen před řídícím panelem, jeho oči sledovaly nekonečné množství měřicích přístrojů v normálním režimu, jednu ruku držel nad spínačem SCRAM pro havarijní zastavení reaktoru, druhou nad nouzovými ovladači chlazení.

Slyšel vibrace. Muselo to být vadné ložisko, jehož stav se zhoršoval rostoucím nerovnoměrným opotřebením. Jestli se porouchá ložisko zalomené hřídele, čerpadlo se zasekne a budou muset zastavit. Byla by to havarijní situace, ale ne skutečně nebezpečná. Znamenalo by to, že oprava čerpadla - pokud by ho dokázali opravit - by trvala celé dny a ne hodiny a padly by tomu za oběť cenný čas i náhradní součástky. To bylo dost špatné. Co bylo horší, a co Pečukocov nevěděl - vibrace způsobí tlakové vlny v chladicí kapalině.

Aby se nově vyvinutý výměník tepla využil, reaktorem *Alfy* musela voda rychle proudit přes řadu smyček, ventilů a přepážek. K tomu bylo zapotřebí vysokotlaké čerpadlo, které dávalo systému celkový tlak kolem jednoho kilogramu na čtvereční centimetr - téměř desetkrát víc, než se považovalo za bezpečné u reaktorů používaných na západě. S takovým výkonným čerpadlem se celý komplex strojovny, při vysoké rychlosti velmi hlučný, podobal kotelně a vibrace čerpadla narušovaly činnost měřicích přístrojů; ručičky přístrojů se rozkmitávaly, jak si Pečukocov všiml. Měl pravdu, i neměl. Ručičky tlakoměrů se skutečně chvěly v důsledku

přetlakových vln pulzujících v systému. Hlavní inženýr si neuvědomil, co to znamená. Držel službu už příliš mnoho hodin.

Uvnitř reaktoru se tyto tlakové vlny přibližovaly kmitočtu, při němž součásti zařízení rezonují. Zhruba uprostřed vnitřního povrchu reaktoru byl fitink z titanu, součást záložního chladicího systému. V případě ztráty chladivá a *po* úspěšném havarijním zastavení reaktoru se ventily vně i uvnitř nádoby otevřely, přičemž se reaktor chladil buď směsí vody a baria nebo, jako poslední opatření, mořskou vodou, která se mohla nechat protékat nádobou - za cenu zničení celého reaktoru. To už se jednou stalo, a ačkoli to stálo mnoho peněz, zásah mladšího inženýra zabránil ztrátě útočné ponorky třídy *Viktor*, která by se jinak roztavila.

Dnes byl vnitřní ventil uzavřen, stejně jako příslušný fitink procházející trupem. Ventily byly z titanu, protože musely spolehlivě pracovat dlouhou dobu při vysokých teplotách, a také proto, že titan je vysoce korozivzdorný - voda o vysoké teplotě je přímo vražedně korozívní. Tak docela se ale nepočítalo s tím, že kov fitinku je také vystaven intenzivnímu radioaktivnímu záření a použitá sloučenina titanu nebyla zcela stabilizovaná vůči silnému bombardování neutrony. Kov za léta zkřehl. Malé vlny hydraulického tlaku útočily na motýlovou klapku ventilu. Jak se kmitočet vibrací čerpadla měnil, začal se přibližovat kmitočtu, při kterém klapka vibrovala.

To mělo za následek, že stále tvrději narážela na přídržný kroužek. Kov na hranách začal praskat.

Jeden z *mičmanů* vpředu to slyšel první - tiché bzučení pronikající stěnou. Nejprve si myslel, že je to zpětná vazba od reproduktoru s výkonovým zesilovačem, a příliš dlouho čekal, než se přesvědčil, o co jde. Klapka se ulomila a vypadla z pouzdra ventilu. Nebyla nijak velká, pouze deset centimetrů v průměru a tlustá pět milimetrů. Tento typ škrticí klapky se skutečně podobá motýlu zavěšenému a rotujícímu v proudu vody. Kdyby byla vyrobena z nerezavějící oceli, byla by dostatečně těžká a spadla by na dno nádoby. Byla však z titanu, který je mnohem pevnější než ocel a mnohem lehčí. Chladicí kapalina ji vynesla vzhůru, směrem k odtokové trubce.

Voda, proudící směrem ven, nesla klapku do trubky, která měla vnitřní průměr patnáct centimetrů; byla z nerezavějící oceli, svařená z dvoumetrových sekcí, aby se dala ve stísněném prostoru dobře vyměňovat. Klapka byla rychle unášena směrem k výměníku tepla.

Zde se trubka lomila o čtyřicet pět stupňů dolů a klapka okamžitě uvázla. Tím se zablokovala polovina průchozího průměru trubky, a než nahromaděná voda mohla zvýšeným tlakem klapku vyrazit, stalo se příliš mnoho věcí. Proudící voda měla svou vlastní setrvačnost; když se nemohla pohybovat svým směrem, vytvořila uvnitř trubky vlnu zpětného tlaku.

Celkový tlak v okamžiku vylétl na pětadvacet kilogramů na čtvereční centimetr a způsobil několikamilimetrový průhyb trubky; zvýšený tlak, boční vychýlení svaru a kumulativní účinek roky trvajícího působení vysokoteplotní eroze na ocel poškodily svar. Vznikl otvor velikosti hrotu tužky. Unikající voda se v mžiku proměnila v páru a uvedla v činnost poplachová zařízení v reaktorovém úseku i v přilehlých úsecích. Rozrušila zbytek svaru a rychle rozšířila trhlinu, až chladicí kapalina vyrazila ven vodorovným proudem. Jeden z proudů páry zničil kabely sloužící k řízení reaktoru, které byly hned vedle.

To znamenalo havarijní ztrátu chladiva.

Reaktor byl bez tlaku ve třech vteřinách. Desítky litrů chladicí kapaliny se jako výbuchem proměnily v páru, která hledala cestu k úniku. Na hlavním panelu se současně rozezněly desítky poplašných zařízení a Vladimíru Pečukocovovi se mžiknutím oka zjevila jeho poslední noční můra. Automaticky nacvičenou reakcí inženýr úderem prstu stiskl spínač SCRAM, ale pára v nádobě reaktoru vyřadila pákový ovládací systém a teď už nebyl čas na nic. V okamžiku si Pečukocov uvědomil, že osud lodi je zpečetěn; otevřel nouzové ovládání toku chladicí kapaliny a vpustil do nádoby reaktoru mořskou vodu. Tím se automaticky spustila poplašná zařízení v celé lodi.

Vpředu, v řídící místnosti, kapitán okamžitě poznal, co se stalo.

Politovskij plul v hloubce sto padesáti metrů. Musel ho okamžitě dostat na hladinu; křičel povely, aby se vyprázdnily zátěžové nádrže a křídla nastavila do krajní polohy na vynoření.

Havarijní situace reaktoru se řídila fyzikálními zákony. Bez chladicí kapaliny, která by absorbovala teplo uranových tyčí, se jaderná reakce v podstatě zastavila - nebyla zde žádná voda, která by utlumila proud neutronů. To by však stejně nebylo řešením, protože zbytkové rozpadové teplo stačilo k tomu, aby roztavilo všechno v celém sektoru. Studená voda, puštěná do nádoby, sice teplo odvedla, ale také zpomalila příliš mnoho neutronů a zadržela je v jádru

reaktoru. To vedlo k neřízené reakci, při níž vzniklo ještě více tepla, víc, než jakékoli množství chladicí kapaliny mohlo zvládnout. To, co začalo jako havárie z důvodu ztráty chladivá, se přeměnilo v něco horšího - havárii vyžadující zaplavení reaktoru mořskou vodou. Nyní bylo jen otázkou minut, než se celé jádro roztaví, a *Politovskému* právě tolik času zbývalo k vynoření se na povrch.

Pečukocov zůstal na svém místě ve strojovně a dělal co mohl. Jeho život, jak věděl, byl téměř najisto ztracen. Musel dát svému kapitánovi čas, aby dostal loď na hladinu. Činnost při tomto druhu havárie byla do podrobností nacvičena a on vyštěkával příslušné rozkazy. Věci se tím jenom zhoršily.

Jeho elektroinženýr běhal kolem řídících panelů pro elektrické systémy a přepínal z hlavního zdroje na nouzový, protože zbývající energie páry v turboalternátorech v několika vteřinách zmizí. V daném okamžiku elektrickou energii dodávaly už jen záložní baterie.

V řídící místnosti se energie ztrácela do elektricky ovládaných vyvažovačích plošek na odtokových hranách křídel, která se automaticky přepnula zpět na elektrohydraulické ovládání; tak se aktivovaly nejen malé vyvažovači plošky, ale i křídla. Řídící bloky se okamžitě nastavily na stoupání patnáct stupňů - a loď se stále pohybovala rychlostí třiceti devíti uzlů. Se všemi zátěžovými nádržemi, nyní bez vody, kterou vypudil stlačený vzduch, byla ponorka velmi lehká a stoupala jako letadlo nabírající výšku. V několika vteřinách překvapená osádka řídící místnosti cítila, jak se loď zvedá do úhlu pětačtyřiceti stupňů a pak ještě víc. Za okamžik měli co dělat, aby se udrželi na nohou, a nemohli pomýšlet na protiopatření. *Alfa* teď stoupala téměř kolmo rychlostí třiceti mil za hodinu. Všichni lidé i neupevněné věci na palubě padaly k zádi.

Na zádi ve velíně motoru byl jeden z námořníků vržen na hlavní rozváděč, svým tělem způsobil zkrat a ponorka byla rázem bez elektřiny. Kuchař, který vpředu v torpédovém úseku shledával záchranné prostředky, se s námahou dostával do únikové komory a přitom na sebe ve zmatku natahoval ochranný oděv. I když měl za sebou jen jednoroční zkušenost, okamžitě pochopil, co znamená houkání poplašných zařízení a pohyby lodi, jaké dosud nezažil. Trhnutím zavřel poklop a začal pracovat na únikových ovladačích, jak ho to učili ve škole, než nastoupil službu na ponorce.

Politovskij vyletěl jako když velryba vyráží pro vzduch, třemi

čtvrtinami své délky se vztyčil nad hladinu Atlantiku a pak se zřítil zpět.

USS Pogy

„Velitelský můstek, sonar."

„Velitelský můstek, ano. Tady kapitán."

„Kapitáne, tohle si poslechněte. Právě se něco zbláznilo na Návnadě 2," hlásil vedoucí směny. Wood byl v sonarové místnosti v několika vteřinách a nasadil si sluchátka, zapojená do magnetofonu s dvouminutovým posunem kmitočtů. Komandér slyšel zvuk podobný svištivému zahučení. Hluk strojů ztichl. O několik vteřin později bylo slyšet explozi stlačeného vzduchu a staccato praskavých zvuků od trupu ponorky rychle měnící hloubku.

„Co se to děje?" vyrazil ze sebe kapitán.

E.S. Politovskij

V reaktoru *Politovského* neřízená štěpná reakce v podstatě zničila jak vnikající mořskou vodu, tak uranové palivové tyče. Jejich trosky se nahromadily na zadní stěně nádoby reaktoru. V minutě vznikla metr široká kaluž radioaktivní taveniny - dost na to, aby se vytvořilo vlastní kritické množství. Reakce pokračovala s nezmenšenou silou, tentokrát přímo napadla houževnatou nerezavějící ocel nádoby. Nic, co vytvořil člověk, nemohlo dlouho odolávat pěti tisícům stupňů přímého tepla. V deseti vteřinách stěna nádoby povolila. Masa uranu dopadla na zadní stěnu místnosti.

Pečukocov věděl, že je mrtev. Viděl, jak barva na přední stěně zčernala, a jeho poslední vjem byla temná masa, obklopená modrou září. Inženýrovo tělo se vypařilo o vteřinu později a masa taveniny dopadla na další zadní stěnu.

Vpředu se téměř vertikální úhel ponorky ve vodě zmenšil. Vzduch pod vysokým tlakem vytryskl ze zátěžových nádrží spodními otvory ven; nádrže se naplnily vodou, srazily ponorku zpět a potopily ji. Vpředu lidé křičeli. Kapitánovi se s námahou podařilo se postavit, nevěnoval pozornost své zlomené noze a snažil se získat zpět vládu, zorganizovat své lidi a dostat je ven z ponorky dřív než bude pozdě, ale smůla Jevgenije Sigismundoviče Politovského ještě naposledy poskvrnila jeho jméno. Unikl pouze jeden. Kuchař otevřel poklop únikového otvoru a vylezl. Řídil se tím, co se naučil během nácviku;

začal komoru uzavírat, aby ji lidé za ním mohli použít, ale z trupu ho srazila vlna, jak ponorka sklouzla dozadu.

Ve strojovně v důsledku změny náklonu spadlo roztavené jádro na podlahu. Horká hmota zaútočila nejprve na ocelovou podlahu, propálila ji a pak napadla titan trupu. Za pět vteřin do strojovny volně vnikla mořská voda. Největší úsek na *Politovském* se rychle naplnil vodou; ta připravila ponorku o poslední zbytek vztlaku, takže se loď znovu naklonila v ostrém úhlu. *Alfa* se začala naposledy ponořovat.

Záď klesla, právě když posádka řídícího stanoviště začala reagovat na kapitánovy rozkazy. Kapitán hlavou udeřil o přístrojový panel. Měla-li posádka ještě alespoň sebemenší naději, pak tato naděje zemřela s ním. *Politovskij* klesal pozadu, jeho šroub vířil vodu opačným směrem, jak pomalu sklouzával na mořské dno.

USS Pogy

„Kapitáne, v devětašedesátém jsem byl na *Chopperu,“* řekl vedoucí směny. Měl na mysli hrůznou nehodu dieselelektrické ponorky.

„Tak nějak to zní,“ řekl kapitán. Nyní naslouchal přímému zvuku od sonaru. Nemohlo být pochyb. Voda zaplavovala ponorku; slyšeli, jak se zátěžové nádrže naplňují vodou. To znamenalo jediné - že i vnitřní prostory se naplňují vodou. Kdyby byli blíž, mohli by z trupu odsouzeného ke zkáze slyšet výkřiky lidí. Wood byl rád, že je slyšet nemůže. Neustávající hluk ženoucí se vody byl i tak dost strašidelný. Umírali lidé, Rusové, jeho nepřátelé, ale lidé stejní jako on, a on s tím nemohl udělat vůbec nic.

Návnada l, jak viděl, postupovala dál, aniž by si všimla, co se stalo sesterské lodi za ní.

E.S. Politovskij

Politovskij klesal ke dnu oceánu, do hloubky skoro sedmi set metrů, devět minut. Prudce narazil na tvrdé písečné dno na hraně pevninského šelfu. Ke cti jeho stavitelů budiž řečeno, že vnitřní stěny vydržely. Všechny prostory od reaktorového úseku směrem k zádi byly zatopeny a polovina posádky zahynula v nich, ale místnosti vpředu zůstaly nezatopeny. Ale i tohle bylo spíše prokletí než požehnání. Vzduchové zásobníky na zádi byly k nepotřebě a složitý systém klimatizace poháněla jediná nouzová baterie; čtyřicet mužů

mělo jen omezenou zásobu vzduchu. Byli ušetřeni rychlé smrti rozdrcením vahou vody severního Atlantiku, ale zůstali tváří v tvář pomalé smrti udušením.

DEVÁTÝ DEN
Sobota 11. prosince

Pentagon

Zaměstnankyně skupiny generála Harrise podržela Tylerovi dveře. Když vstoupil, generál stál nad velkou operační mapou a zkoumal rozmístění maličkých modelů lodí.

„Vy jste určitě Skip Tyler," vzhlédl Harris.

„Ano, pane." Tyler stál v tom nejpřísnějším pozoru, jaký mu jeho protéza dovolovala. Harris k němu rychle přešel a potřásli si rukama.

„Greer říkal, že jste hrál fotbal."

„Ano, pane generále. V Annapolisu jsem hrál pravého útočníka na křídle. Byly to prima roky." Tyler se usmál a ohnul prsty. Harris vypadal jako vzpěrač.

„Dobrá, tak když jste hrál fotbal, říkejte mi Ede." Harris ho šťouchl do prsou. „Měl jste číslo sedmdesát osm, a dostal jste se do All American že?"

„Druhá řada, pane. To je fajn, že si mě někdo pamatuje."

„Byl jsem na čas na akademii, na pár měsíců, a stihl jsem pár zápasů. Na dobrého útočníka nikdy nezapomenu. Dostal jsem se do All Conference v Montaně. Co se vám stalo s nohou?"

„Nabral mě opilý řidič. Já měl větší štěstí. Ten ožrala v tom zůstal."

„Dobře mu tak, hajzlovi."

Tyler souhlasně pokývl, ale uvědomil si, že i ten opilý opravář lodí měl manželku a rodinu, podle policejního hlášení.

„Kde jsou všichni?"

„Náčelníci jsou u svého normálního - no, normálního ve všední den, ne v sobotu - zpravodajského raportu. Měli by tu být za pár minut. Tak vy teď v Annapolisu učíte strojnictví?"

„Ano, pane. Udělal jsem si z toho doktorát."

„Jmenuju se Ed, Skipe. A dneska ráno nám povíte, jak to udělat, aby nám zůstala ta ruská ponorka, co se zatoulala od stáda?"

„Ano, pa... Ede."

„Vyprávějte mi o tom, ale nejdřív si dáme kávu." Oba přešli ke

stolku v rohu, kde byla káva a smažené vdolečky. Harris naslouchal mladšímu muži pět minut, upíjel přitom kávu a zhltnul několik vdolečků s džemem. Na udržení své figury potřeboval dost jídla.

„Tohle je teda věc," poznamenal J-3, když Tyler skončil. Přešel k mapě. „To je zajímavé. Vaše představa hodně závisí na zručnosti. Měli bychom je udržet dál od místa, kde to provedeme. Někde tady, říkáte?" Ťukl do mapy.

„Ano, generále. Věc se má tak, že podle toho, jak zdá se operují, bychom to mohli udělat na straně k moři směrem od nich-"

„A přesunout se dvakrát. Mně se to zamlouvá. Jo, líbí se mi to, ale Danu Fosterovi se nebude moc zamlouvat, že přijde o jednu ze svých lodí."

„Řekl bych, že to za to stojí."

„Já taky," souhlasil Harris. „Ale nejsou to mé lodi. Až to uděláme, kde ji schováme - jestli ji dostaneme?"

„Generále, zrovna tady u Chesapeake Bay je pár pěkných míst. Třeba na York River je jedno takové hluboké místo, další je na Patuxentu, obě patří námořnictvu a obě jsou na mapách označeny zákazem vstupu. Na ponorkách je fajn to, že mají zůstat neviditelné. Stačí jen najít hluboké místo a naplnit nádrže. To samozřejmě jen na čas. Víc natrvalo by se hodily třeba Truk nebo Kwajalein v Tichém oceáně. Je to tam pěkné a daleko odevšad."

„A Rusové si nevšimnou technického plavidla a stovky techniků, co se tam najednou objeví? A pak, ty ostrovy nám už vlastně nepatří, víte?"

Tyler od tohoto člověka očekával víc švihu. „No, a když to po pár měsících zjistí? Co udělají - rozhlásí to po celém světě? Tomu nevěřím. Do té doby už budeme mít všechny informace, které potřebujeme, a vždycky můžeme předvést ty uprchlé důstojníky na pěkné tiskové konferenci. Jak by pak vypadali? A stejně, až bychom ji nějakou dobu měli, rozdělali bychom ji. Reaktor by šel do Idaha na zkoušky. Střely a hlavice by se vymontovaly, elektronika by se vzala do Kalifornie ke zkouškám a CIA, NSA a námořnictvo se budou prát o to, kdo dostane šifrovací zařízení. Odstrojený trup se vezme na pěkně hluboké místo a potopí. Žádné důkazy. Nemusíme to udržovat v tajnosti navěky, jen na pár měsíců."

Harris položil šálek. „Musíte mi prominout, že jsem dělal čertovi advokáta. Vidím, že to máte promyšlené. Dobrá, myslím, že stojí za to

se na to pořádně podívat. Znamená to koordinovat spoustu vojenského materiálu, ale to není nijak moc na překážku tomu, co už děláme. Fajn, máte můj hlas.“

Náčelníci štábů přišli za tři minuty. Tyler ještě nikdy neviděl takové hvězdné obsazení.

„Chtěl jsi nás sem všechny, Eddie?“ zeptal se Hilton.

„Ano, generále. Tohle je doktor Tyler.“

Admirál Poster mu šel potřást rukou. „Tak ty údaje o výkonu *Rudého října*, co jsme právě dostali, jsou od vás? Dobrá práce, komandére.“

„Doktor Tyler si myslí, že bychom si ho měli nechat, jestli ho dostaneme,“ řekl Harris, aniž hnul brvou. „A taky si myslí, že ví jak to udělat.“

„Napadlo nás pobít posádku,“ řekl Maxwell. „Prezident nám to nedovolí.“

„Pánové, a co kdybych vám pověděl, že existuje způsob jak poslat posádku domů, aniž by věděla, že ponorku máme? O to tady hlavně jde, ne? Musíme mužstvo poslat zpátky na Matičku Rus. Říkám, způsob, jak to udělat, tu je, a zbývá jen otázka kde ponorku schovat.“

„Posloucháme,“ řekl Hilton nedůvěřivě.

„Tak tedy, budeme si muset pospíšit, aby bylo všechno na místě. Budeme potřebovat ze západního pobřeží *Avalon*, *Mystic* je už na palubě *Pigeonu* v Charlestonu. Potřebujeme je oba a potřebujeme nějakou naši vlastní starou raketovou ponorku, kterou můžeme postrádat. To pokud jde o materiiál. Pravý vtip bude v časovém rozvrhu - a musíme ji také najít. To může být na tom celém to nejtěžší.“

„Možná že ne,“ řekl Poster. „Admirál Gallery dnes ráno hlásil, že ji možná má *Dallas*. Její znaky krásně zapadají do vašeho inženýrského modelu. Za pár dní budeme vědět víc. Pokračujte.“

Tyler vysvětloval. Trvalo to deset minut, protože musel zodpovídat dotazy a na mapě graficky znázorňovat časové a prostorové souvislosti. Když skončil, generál Barnes byl u telefonu a volal velitele vojenského transportního letectva. Poster odešel zavolat Norfolk a Hilton se vypravil do Bílého domu.

Rudý říjen

Všichni důstojníci, kromě těch, kteří měli službu, byli v

důstojnické místnosti. Na stole stála řada konvic s čajem, všechny netknuté, a dveře byly opět zamčeny.

„Soudruzi," hlásil Petrov, „byl kontaminován druhý soubor známek, víc než ten první."

Ramius si všiml, že Petrov je otřesen. Nebyl to první soubor známek, ani druhý. Od vyplutí to už byl třetí a čtvrtý.

Dobře si svého lodního lékaře vybral.

„Vadné známky," zabručel Melechin. „Nějaký mizerný vtipálek v Severomorsku - nebo možná nějaký imperialistický špion - na nás nahrál typický nepřátelský trik. Až toho psího syna chytí, sám ho zastřelím, ať je to kdo chce. Něco takového je zrada!"

„Podle předpisu to musím hlásit," poznamenal Petrov, „i když přístroje ukazují hodnoty v bezpečných mezích."

„To, jak dodržujete předpisy, oceňuji, soudruhu doktore. Jednal jste správně," řekl Ramius. „A teď předpisy vyžadují, abychom udělali ještě jednu kontrolu. Melechine, vy a Borodin to provedete osobně. Nejprve zkontrolujte měřicí přístroje samotné. Jestli budou pracovat správně, budeme si jisti, že známky jsou vadné - nebo si s nimi někdo hrál. Jestli ano, ve svém hlášení o této události budu žádat něčí hlavu." Už se stalo, že opilé dělníky z loděnice poslali do gulagu. „Soudruzi, podle mého názoru není čeho se obávat. Kdyby došlo k úniku, soudruh Melechin by to byl už dávno zjistil. Tak. Každý teď máme co dělat."

Za půl hodiny byli všichni zpátky v důstojnické místnosti. Posádka si toho už všimla a začala šeptanda.

„Soudruzi," začal Melechin, „máme tu dost velký problém."

Důstojníci, hlavně ti mladší, byli pobledlí. Na stole ležel Geigerův počítač, rozebraný na řadu součástek. Vedle ležel radiační detektor, odmontovaný ze stěny v reaktorovém úseku. Kontrolní kryt byl sejmutý.

„Sabotáž," zasyčel Melechin. Bylo to slovo natolik strašidelné, že každý sovětský občan se při jeho vyslovení zachvěl. V místnosti se rozhostilo hrobové ticho a Ramius si všiml, že Svjadov dokázal udržet obličej naprosto nehybný.

„Soudruzi, tyhle přístroje nejsou technicky nijak složité. Jak víte, tento počítač má různá nastavení, můžeme volit z deseti rozsahů citlivosti a používat tentýž přístroj ke zjištění jak malých dávek, tak dávek větších. Dělá se to tak, že se otáčí tímto selektorem, který se

napojí vždy na jeden z deseti elektrických odporů, které mají stoupající hodnotu. Tohle zkonstruovat nebo udržovat a opravit by dokázalo malé dítě.“ Hlavní inženýr poklepal na spodní stranu číselníku selektoru. „V tomto případě někdo správné odpory odštípl a přiletoval nové. Nastavení jedna až osm mají stejnou hodnotu impedance. Všechny naše počítače kontroloval stejný technik z doku tři dny před tím, než jsme vypluli - zde je protokol o kontrole.“ Melechin ho s odporem hodil na stůl.

„Buď on nebo nějaký jiný špion takhle poškodil tenhle počítač i všechny ostatní, které jsem překontroloval. Zkušenému člověku by to netrvalo ani hodinu. V případě tohoto přístroje,“ inženýr otočil opravený detektor, „vidíte, že elektrické části byly odpojeny, kromě zkušebního obvodu, kde byly vodiče vyměněny. Borodin a já jsme je vzali z přední stěny. Tohle je kvalifikovaná práce, a ten, kdo ji dělal, nebyl žádný amatér. Myslím, že na naší lodi došlo k sabotáži. Nějaký imperialistický agent nejprve znehodnotil naše přístroje na měření radiace a pak pravděpodobně udělal něco, aby došlo k menšímu úniku radioaktivity v našich horkých trubkách. Zdá se, soudruzi, že soudruh Petrov má pravdu. Možná, že tu dochází k úniku. Omlouvám se, doktore.“

Petrov trhavě přikývl. Takovýchhle komplimentů může být klidně ušetřen.

„Celkové ozáření, soudruhu Petrove?“

„Největší je u obsluhy strojů, samozřejmě. Maximum je padesát radů pro soudruhy Melechina a Svjadova. Ostatní z obsluhy strojů mají od dvaceti do čtyřiceti pěti radů a kumulativní expozice klesá prudce s tím, jak se postupuje k přední části. Lidé u torpéd mají jen okolo pěti radů, většinou méně. Důstojníci, kromě inženýrů, mají od deseti do dvaceti pěti.“ Petrov se odmlčel a říkal si, že musí mluvit víc přímo. „Soudruzi, tohle nejsou smrtelné dávky. Vlastně lze snést dávku až sto radů, aniž dojde v dohledné době k fyziologickému účinku, a přežít se dá několik set. Máme tu vážný problém, ale dosud to není životu nebezpečná záležitost.“

„Melechine?“ otázal se kapitán.

„Je to moje strojovna a má odpovědnost. Dosud *nevíme*, že máme únik. Známky pořád ještě mohou být vadné nebo se staly předmětem sabotáže. Tohle všechno může být zlomyslný psychologický trik strany našeho největšího nepřítele, aby narušil naše uvědomění a

morálku. Borodin mi pomůže. Osobně opravíme tyhle měřiče a důkladně zkontrolujeme všechny reaktorové systémy. Já jsem příliš starý na to, abych měl děti. Prozatím navrhuji odstavit reaktor a dále pokračovat na akumulátory. Na kontrolu budeme potřebovat nanejvýš čtyři hodiny. Také doporučuji zkrátit služby u reaktoru na dvě hodiny. Souhlasíte, kapitáne?“

„Jistě, soudruhu. Vím, že není nic, co byste nedokázal opravit.“

„Promiňte, soudruhu kapitáne,“ promluvil Ivanov, „neměli bychom tohle hlásit na štáb flotily?“

„Naše rozkazy znějí neporušit radiový klid,“ řekl Ramius.

„Když imperialisté dokázali provést sabotáž na našich přístrojích... Co když už znají i naše rozkazy a pokoušejí se donutit nás použít rádio, aby nás našli?“ zeptal se Borodin.

„Možné to je,“ odpověděl Ramius. „Nejprve se podíváme, jestli problém máme, pak, jak je závažný. Soudruzi, máme dobrou posádku a nejlepší důstojníky ve flotile. Před nesnázemi necouvneme, poradíme si s nimi a budeme pokračovat v našem poslání. Všichni máme dorazit na Kubu a já jsem rozhodnut se na to setkání dostavit - a čert vezmi imperialistické pletichy!“

„Dobře řečeno,“ souhlasil Melechin.

„Soudruzi, toto tajemství si necháme pro sebe. Není důvod znepokojovat posádku; nakonec z toho nemusí být vůbec nic, nanejvýš záležitost, se kterou se dokážeme vypořádat sami.“ Ramius ukončil schůzi.

Petrov si tak jistý nebyl a Syjadov se ze všech sil snažil, aby se netřásl. Doma měl děvče a jednou chtěl mít děti. Mladý poručík vynaložil velké úsilí, aby porozuměl všemu, co se v systému reaktoru děje a co dělat, když něco začne zlobit. A bylo pro něj určitou útěchou, že většinu příruček s návody, jak řešit problémy s reaktory, napsali někteří z těch, kteří s ním byli zde v místnosti. Přesto mu však cosi, co nebylo ani vidět ani cítit, pronikalo do těla, a žádný rozumný člověk tím nemohl být nijak nadšen.

Schůze byla zatím skončena. Melechin a Borodin odešli dozadu do technických skladů. Elektrikář, *mičman*, šel s nimi, aby si vyzvedl potřebné náhradní součásti. Všiml si, že si čtou v příručce o údržbě radiačního detektoru. Když mu za hodinu končila služba, celá posádka věděla, že reaktor byl zase odstaven. Elektrikář o tom pohovořil se svým kamarádem na palandě, technikem údržby raket. Spolu pak

podiskutovali o důvodech, proč se něco provádělo s půltuctem Geigerových počítačů a dalších přístrojů, a jejich závěry byly jasné.

Intendant diskusi zaslechl a závěr si udělal sám; na atomových ponorkách sloužil už deset let. Navzdory tomu to nebyl vzdělaný člověk a všechno kolem činnosti reaktoru bral jako něco, co zavání čarodějnictvím. Ovládalo to loď, jak, to nevěděl, ačkoli si byl jist, že na celé té věci je něco proti bohu. Teď začal přemýšlet o tom, zda se ďáblové, které nikdy v tom ocelovém bubnu neviděl, nederou na svobodu. Za dvě hodiny celá posádka věděla, že se něco děje a že jejich důstojníci ještě nepřišli na to, co s tím udělat.

Když kuchaři nosili jídlo z kuchyně do ubikací pro mužstvo, otáleli na přídi, jak jen se dalo. Služby v řídící místnosti váhavě přešlapovaly víc než obvykle, jak si Ramius povšiml, když spěchal dopředu v době střídání směn.

USS New Jersey

Chce to trochu si zvykat, uvažoval komodor Zachary Eaton. Když jeho vlajkovou loď stavěli, pouštěl si ještě lodičky ve vaně. V té době Rusové byli spojenci, ale spojenci účeloví, kteří měli společného nepřítele, ne však společný cíl. Jako dneska Číňané, rozvažoval. Tenkrát byli nepřáteli Japonci a Němci. Během své šestadvacetileté služby byl v obou zemích mnohokrát a jeho první loď, torpédoborec, měl jako domovský přístav Jokosuku. Je to divný svět.

Na jeho vlajkové lodi bylo moc věcí pěkných. Byla velká a v třímetrových vlnách se chovala přesně tak, aby si uvědomil, že je na moři a ne za stolem. Viditelnost byla něco kolem deseti mil a tam někde, nějakých osm set mil daleko, byla ruská flotila. Jeho bitevní loď se s ní měla setkat stejně jako za starých časů, jako kdyby vůbec neexistovala letadlová loď. V dohledu byly torpédoborce *Caron* a *Stump*, pět mil před přídí. Ještě dále vpředu hlídkovaly křižníky *Biddle* a *Wainwright* se svými radary. Skupina hladinových lodí jen tak postávala, místo aby postupovala dopředu, jak by si byl přál. Od pobřeží u New Jersey naplno pluly útočná loď *Tarawa* s vrtulníky a dvě fregaty a snažily se ho dohnat. Nesly deset útočných stíhaček AV-8B Harrier a čtrnáct protiponorkových vrtulníků pro doplnění jeho vzdušné síly. To bylo užitečné, ale pro Eatona nikoli zásadní. Perutě ze *Saratogy* nyní operovaly u Maine, spolu se slušnou sbírkou letectva, pilně se učícího umění útočit na moři. *Invincible* byla od něj

dvě stě mil východně a aktivně pátrala po ponorkách, a osm set mil východně od ní byl *Kennedy,* ukrývající se ve frontě u Azor. Komodora mírně popuzovalo, že Britové pomáhají. Odkdy americké námořnictvo potřebuje pomoc při obraně amerického pobřeží? Ne že by nám tedy nebyli dlužní oplátku za laskavost.

Rusové se rozdělili do tří skupin, letadlová loď *Kyjev* byla nejvíc na východ, aby čelila bojovému uskupení *Kennedyho.* Očekával, že na něj připadne skupina *Moskvy* a *Invincible* se postará o *Kirova.* Údaje o všech třech dostával nepřetržitě a jeho operační štáb je zpracovával do grafů a schémat. K čemu se Sověti chystají, dumal.

Verzi, podle které hledají nezvěstnou ponorku, Eaton znal, ale věřil tomu asi tak, jako kdyby mu vykládali, že mají na prodej most. Pravděpodobně chtějí ukázat, že mohou se svými loďmi přitáhnout k našemu pobřeží kdykoli se jim zamane, že mají flotilu schopnou plavby, a pokoušejí se vytvořit precedens, aby to mohli udělat zase.

Eatonovi se to nelíbilo.

Svým nasazením také nebyl nijak nadšen. Měl dva úkoly, které nešly tak docela dohromady. Sledovat činnost jejich ponorek bylo i tak dost obtížné. Vikingy ze *Saratogy* v jeho oblasti neoperovaly, i přes jeho žádost, a většina Orionů byla dále na moři, blíže k *Invincible.* Jeho vlastní protiponorkové síly stěží stačí na místní obranu, natožpak na aktivní honbu za ponorkami. *Tarawa* to změní, ale také změní jeho možnosti sledování. Jeho dalším úkolem bylo pomocí čidel navázat a udržovat kontakt se skupinou *Moskvy* a ihned hlásit CINCLANTFLT, vrchnímu veliteli Atlantické flotily, jakoukoli neobvyklou činnost. Tohle mělo svým způsobem smysl. Kdyby jejich lodi na moři provedly něco nepatřičného, Eaton měl možnost vypořádat se s tím. Teď se rozhodovalo o tom, z jaké vzdálenosti je má sledovat.

Otázkou bylo, jestli se má držet blízko nebo dále. Blízko znamenalo dvacet mil - v dostřelu děl. *Moskva* měla deset doprovodných plavidel, z nichž žádné by pravděpodobně nepřežilo zásah více než dvěma z jeho šestnáctipalcových granátů. Při dvaceti mílích měl možnost volby mezi normálními nebo podkaliberními granáty; ty se naváděly na cíl laserem istalovaným na vrcholu hlavní řídící věže. Při zkouškách minulého roku se prokázalo, že dokáže vypálit jeden granát každých dvacet vteřin, přičemž laser přenáší palbu na jednotlivé cíle tak dlouho, až žádné cíle nejsou. Tak by však

New Jersey a její doprovodná plavidla byly vystaveny torpédové a raketové palbě z ruských lodí.

Kdyby se stáhl ještě více dozadu, mohl by pořád ještě pálit kumulativními granáty ze vzdálenosti padesáti mil, a ty by mohly být naváděny na cíl pomocí laseru na palubě vrtulníku z letadlové lodi. Tím by se vrtulník octl v dostřelu raket země-vzduch a mohl být vystaven palbě sovětských vrtulníků, které velmi pravděpodobně měly rakety vzduch-vzduch. Proti tomu měla *Tarawa* dva útočné vrtulníky typu Apache, které nesly lasery, rakety vzduch-vzduch a své vlastní rakety vzduch-země; byly to protitankové zbraně, které měly být účinné i proti menším bitevním lodím.

Jeho lodi by byly vystaveny raketové palbě, avšak o svou vlajkovou loď se nebál. Pokud Rusové nemají nukleární hlavice, jejich protilodní rakety by jeho loď nedokázaly nijak těžce poškodit - *New Jersey* měla pancíř tlustý přes třicet centimetrů. Způsobili by ale pěkný zmatek v jeho radarových a komunikačních systémech, a co horšího, byly by smrtelným nebezpečím pro jeho doprovodná plavidla s tenkými pancíři na trupu. Jeho lodi nesly své vlastní střely proti lodím, Harpoon a Tomahawk, i když ne v tom množství, jaké by mu vyhovovalo.

A co kdyby je pronásledovala ruská ponorka? Eaton neměl hlášení o žádné, ale člověk nikdy neví, kde se nějaká může skrývat.

No ale co - nemůže si dělat starosti se vším. Ponorka by *New Jersey* dokázala potopit, ale dalo by jí to práci. Kdyby Rusové opravdu měli v úmyslu něco ošklivého, vystřelili by první, ale Eaton by byl dostatečně varován a připravil by své vlastní rakety a vypálil pár granátů v době, kdy by žádal o leteckou podporu. K ničemu takovému však nedojde, tím si byl jist.

Nakonec úvahy skončil tím, že si řekl, že Rusové se vypravili na jakousi rybářskou výpravu. Jeho úkolem bylo ukázat jim, že ryby v téhle oblasti jsou nebezpečné.

Základna námořního letectva, North Island, Kalifornie

Ohromný tahač s návěsem se plazil rychlostí dvou mil za hodinu do nákladového prostoru Galaxy C-5A, sledován pozorným zrakem nakladače letadla, dvěma leteckými a šesti námořními důstojníky. Kupodivu jen námořní důstojníci, nikoli ti s označením letectva na výložkách, se v téhle práci plně vyznali. Těžiště návěsu bylo přesně

vyznačeno a oni pozorovali, jak se blíží k určité číslici vyryté v podlaze nákladního prostoru. Práce se musela udělat přesně. Jakákoli chyba by byla osudná pro vyvážení letadla a ohrozila by životy posádky i cestujících.

„Fajn, zaraž tam co jsi," zavolal důstojník. Řidič si nic lepšího nemohl přát. Nechal klíček v zapalování, zatáhl všecnny brzdy a než vystoupil, zařadil rychlost. Z letadla návěs vyveze už někdo jiný na druhém konci Spojených států. Nakladač se šesti letci se hned pustili do práce, natahovali ocelová lana k okům na tahači i na návěsu, aby těžký náklad zajistili. Posunutí nákladu letadlo jen málokdy přežilo a C-5A nemělo vystřelovací sedadla.

Pětadvacetiletý četař dohlížel, aby jeho pozemní posádka pracovala jak se patří, a pak přešel k pilotovi; četař měl C-5 rád i přes jejich ne zcela dobrou pověst.

„Kapitáne, co je tohle za obludu?"

„Říká se tomu DSRV, četaři, hloubkové záchranné plavidlo."

„Tady vzadu je napsáno *Avalon*, pane." poznamenal četař.

„Jo, tak se to jmenuje. Je to něco jako záchranný člun pro ponorky. Jde dolů a vysvobodí posádku, když se něco pohnojí."

„A to jo." Četař si to srovnával v hlavě. Do své Galaxy - tohle letadlo považoval za své - už nakládal tanky, vrtulníky, různé jiné náklady, jednou dokonce celý prapor vojáků. Tohle bylo vůbec poprvé, co do letadla nakládal loď. Když to má jméno, dumal, musí to být loď. Sakra, Galaxy dokáže všechno! „Kam to vezeme, pane?"

„Na základnu námořního letectva v Norfolku, a já jsem tam taky ještě nikdy nebyl." Pilot pozorně sledoval zajišťování nákladu. Už bylo upevněno dvanáct lan. Když byla na místě další desítka lan, lana vypnuli, aby se zabránilo i tomu nejmenšímu posunutí. „Poletíme asi pět hodin a čtyřicet minut, všechno na palivo ve stálé nádrži. Dneska máme na své straně vítr. Počasí se čeká dobré, dokud se nedostaneme k pobřeží. Zdržíme se tam den a v pondělí ráno se vrátíme."

„Vaši hoši sebou hodili," řekl poručík Ames a přistoupil k letadlu.

„Ano, poručíku, ještě dvacet minut." Pilot se podíval na hodinky. „Měli bychom odletět až bude celá."

„Žádný spěch, kapitáne. Jestli se tahle věc za letu pohne, zkazí nám to celý den. Kam teď mají moji lidé jít?"

„Na horní palubu vepředu. Hned za letovou palubou je místo tak pro patnáct lidí." Poručík Ames tohle věděl, ale neřekl to. Už s tímhle

plavidlem letěl přes Atlantik několikrát, a přes Tichý oceán jednou, pokaždé s jiným C-5.

„Můžu se zeptat, co je tohle za akci?“ otázal se pilot.

„Nevím,“ řekl Ames. „Potřebují mě a tohohle mého miláčka v Norfolku.“

„To opravdu berete tuhle věcičku pod vodu, pane?“ zeptal se nakladač.

„Jo, za to mě platí. Už jsme spolu byli skoro patnáct set metrů hluboko.“ Ames na plavidlo láskyplně pohlédl.

„Patnáct set metrů *pod* vodou, pane? Jéžiš - pardon, pane - ale, jako - není to trochu o hubu - teda, tlak vody, myslím.“

„Vlastně ani ne. Byl jsem skoro v sedmi tisících metrech na *Trieste.* Tam dole je to fakt moc zajímavé. Vidíte všelijaké podivné ryby.“ Ačkoli Ames byl plně kvalifikovaný důstojník na ponorce, jeho prvotní láskou byl výzkum. Absolvoval oceánografii a sloužil na všech plavidlech pro velké hloubky kromě atomové *NR-1*, a na některých z nich velel. „Samozřejmě, tlak vody by s člověkem provedl moc nepěkné věci, kdyby se něco porouchalo, ale bylo by to tak rychlé, že byste si to ani nestačil uvědomit. Kdybyste se tam chtěli podívat, možná bych to mohl zařídit.“

„Dík, to je dobrý, pane.“ Četař se vrátil a dál s proklínáním poháněl své lidi.

„To jste nemyslel vážně,“ poznamenal pilot.

„Proč ne? Není to nic extra. Civilisty bereme tam dolů pořád, a věřte mi, není to ani tak nebezpečné jako řídit tuhle bílou velrybu při tankování ve vzduchu.“

„No jo,“ zahučel pilot pochybovačně. Toho měl za sebou stovky. Byla to rutinní činnost a překvapovalo ho, že to někdo mohl považovat za nebezpečné. Samozřejmě, člověk musel být opatrný, ale, ksakru, pozor člověk musel dávat každé ráno i v autě. Byl přesvědčen, že po havárii na téhle kapesní ponorce by z člověka nezbylo víc než slušnější porce pro garnáta. „Lidi jsou různí,“ uzavřel své úvahy. „Ale nejste v tom sám, co?“

„Ne, pracujeme společně se záchrannou lodí, *Pigeonem* nebo *Ortolanem.* Můžeme také operovat z normální ponorky. Tamhleta věcička, co vidíte na návěsu, je spojovací prstenec. Můžeme se uhnízdit vzadu na ponorce u únikového otvoru a ponorka nás dopraví kam potřebujeme.“

„Má to něco společného s tím rozruchem na východním pobřeží?“

„To je docela dobře možné, ale nikdo nám nic oficiálně neřekl. V novinách je, že Rusové ztratili ponorku. Jestli je to tak, mohli bychom tam dolů, podívat se po ní a třeba ještě někoho zachránit. Můžeme vzít dvacet nebo pětadvacet lidí najednou, a náš prstenec se hodí na ruské ponorky stejně jako na naše.“

„Stejná velikost?“

„Tak akorát.“ Ames zvedl jedno obočí. „Počítáme se všemi možnostmi.“

„To jsou mi teda věci.“

Severní Atlantik

Jak-36 Forger odstartoval z *Kyjeva* před půl hodinou, nejprve veden gyrokompasem a nyní elektronickým systémem na směrovém kormidlu podsaditého tvaru. Nadporučík Viktor Šavrov neměl lehký úkol. Měl se přiblížit k americkému radarovému hlídkovému letounu E-3A Sentry, jednomu z těch, který už tři dny sledoval jeho flotilu. Radarové letouny leteckého varovného a kontrolního systému AWACS si daly záležet, aby kroužily mimo dosah strategických protiletadlových střel, ale dost blízko, aby měly ruskou flotilu neustále pod kontrolou, a hlásily každý manévr a rádiové vysílání do jejich velitelské základny. Bylo to jako když vám obchází kolem bytu domovní lupič a člověk proti tomu nic nemůže dělat.

Šavrovův úkol byl něco s tím dělat. Nemohl střílet, pochopitelně. Jeho rozkazy od admirála Stralba na *Kirovu* byly v tomto směru jasné. Měl však dvě střely Atoll reagující na teplo, se kterými by imperialistům určitě něco předvedl. On a jeho admirál by jim dali za vyučenou - sovětské námořnictvo nemá rádo, když se kolem něj motají imperialističtí čmuchalové, a k nehodám už došlo. Byl to úkol hodný úsilí, které vyžadoval.

Úsilí to bylo značné. Aby se vyhnul zachycení radarem na letadle, musel Šavrov letět co nejníže a co nejpomaleji, jak jen jeho stíhačka dokáže, sotva dvacet metrů nad rozbouřeným Atlantikem. Tak se ztratí v odrazu radarových vln od moře. Rychlost měl dvě stě uzlů. To bylo vynikající pro spotřebu paliva, ačkoli při svém úkolu bude na samé hranici zásoby. Znamenalo to však i značně nerovnoměrný let, protože jeho stíhačkou pohazovaly poryvy vzduchu nad hřebeny vln. Nízko nad vodou visela mlha, která omezovala viditelnost na několik

kilometrů. Tím líp, myslel si. Charakter úkolu si vyžádal jeho, spíš než že by si vybíral on. Byl jedním z mála sovětských pilotů, kteří byli vycvičeni v nízkém letu. Šavrov se nestal námořním pilotem sám od sebe. Začal létat na útočných vrtulnících frontového letectva v Afganistanu a po roce učednictví postoupil na letouny s pevnými křídly. Šavrov byl mistr v přízemním letu - naučil se to z nouze, když honil bandity a kontrarevolucionáře, kteří se schovávali ve vysokých horách jako potkani štítící se vody.

Kvůli téhle své dovednosti se stal lákavým pro válečné námořnictvo, které ho převelelo ke službě na moři, aniž by on sám k tomu mohl něco moc říci. Po několika měsících si už nestěžoval, různé příplatky a vyšší plat byly lákavější než bývalé frontové nasazení na letecké základně na čínských hranicích. Protože byl jedním z pár set sovětských letců s kvalifikací pro operace z letadlových lodí, poněkud to zmírnilo pocit zklamání z toho, že nebude mít možnost létat na nových MiG-27, ačkoli při troše štěstí a kdyby byl někdy dokončen vývoj nové velké letadlové lodi, měl by možnost létat na námořní verzi té obdivuhodné mašiny.

Šavrov si na to mohl počkat, a po několika úspěšně splněných úkolech jako je tenhle by se mohl dočkat i velení peruti.

Přestal snít s otevřenýma očima - jeho úkol byl na to příliš náročný. Tohleto bylo opravdové létání. Ještě nikdy nelétal proti Američanům, jen proti zbraním, které dodávali afgánským banditům. Ty zbraně ho připravily o přátele, někteří z nich přežili sestřelení jen proto, aby je připravili o život afgánští divoši způsobem, ze kterého by se udělalo špatně i Němci. Bylo by dobré dát imperialistům za vyučenou osobně.

Radarový signál sílil. Magnetofon pod jeho vystřelovacím sedadlem nepřetržitě pořizoval záznam charakteristik signálu amerického letounu, aby vědci doma mohli přijít na něco, čím rušit a klamat tohle vychvalované americké létající oko. Letoun byla pouze upravená 707, oslavované dopravní letadlo, stěží rovnocenný soupeř pro pašáka stíhače.

Šavrov zkontroloval mapu. Už brzy ho musí mít. Pak zkontroloval stav paliva. Před několika minutami odhodil svou poslední přídavnou nádrž a nyní měl pouze svou stálou nádrž.

Turbodmychadlo palivo přímo hltalo, a to se muselo hlídat. Počítal, že až se vrátí na loď, bude mít paliva tak na pět, deset minut.

S tím si starosti nedělal, přistání na letadlové lodi měl za sebou více než stovku.

Tamhle! Jeho sokolí zrak zachytil záblesk slunce na kovu ve výšce patnácti stupňů nad svým horizontem. Šavrov jemně potáhl za páku a mírně zvýšil rychlost do stoupání. Po minutě byl ve dvou tisících metrech. Teď už Sentry viděl. Modrá barva letadla splývala s barvou temnějícího nebe. Přibližoval se k němu zezadu, s trochou štěstí ho ocasní plochy zakryjí před rotující radarovou anténou. Perfektní! Teď to kolem nich párkrát prožene, aby posádka viděla jeho Atolly a...

Okamžik Šavrovovi trvalo, než si uvědomil, že má společníka.

Dva společníky.

Padesát metrů po pravé i levé straně dvojice amerických stíhaček F-15 Eagle. Obličej jednoho z pilotů za plastikovým štítkem na něj zíral.

„Jak-106, Jak-106, prosím potvrďte příjem.“ Hlas na jeho radiovém okruhu s jedním postranním pásmem hovořil bezvadnou ruštinou. Šavrov příjem nepotvrdil. Přečetli si jeho číslo na krytu motoru ještě dřív, než si stačil uvědomit, že tu jsou.

„106, 106, přibližujete se k letounu Sentry. Prosím, ohlaste se a sdělte své úmysly. Trochu nám dělá starosti, když se nám tady potuluje cizí stíhačka, tak vás už stovku kilometrů sledují tři naše letadla.“

Tři? Šavrov otočil hlavu. Třetí Eagle se čtyřmi raketami Sparrow visel padesát metrů za jeho ocasním křídlem, přímo v jedné linii s ním, na „šest hodin“.

„Gratulujeme vám k tomu nízkému a pomalému letu, stošestko.“

Šavrov se třásl zlostí, protože byl ještě osm tisíc metrů od amerického radarového letounu. Na cestě sem kontroloval svou „šestou hodinu“ každých třicet vteřin. Američané se museli prolétávat tam někde vzadu, schovaní v mlze, a napojili se na něj, když ho ohlásil Sentry. Zaklel a držel kurz. Ještě těm od AWACS ukáže!

„Odpoutejte se, stošestko.“ Byl to chladný, nezúčastněný hlas, snad kromě lehkého nádechu ironie. „Stošestko, jestli se neodpoutáte, budeme považovat vaši akci za nepřátelskou. Uvažte to, stošestko. Jste mimo dosah radaru vašich lodí a dosud ne v dosahu našich raket.“

Šavrov pohlédl napravo. Eagle se odpoutával - a právě tak ten po jeho levici. Bylo to gesto, které ho mělo zchladit, a po kterém se

očekávalo trochu zdvořilosti na oplátku? Nebo se vyklízeli, aby ten za ním - podíval se, ještě tam byl - mohl vystřelit? Nikdo nemohl s jistotou říci, co tihle imperialističtí zločinci udělají. Byl nejméně minutu od linie dostřelu jejich raket. Šavrov byl všecko možné, jen ne zbabělec. Nebyl ani blázen. Pohnul pákou a stočil svou stíhačku obloukem o několik stupňů doprava.

„Díky, stošestko," pravil hlas uznale. „Víte, máme tu na palubě pár operátorů na výcvik. Dva z nich jsou ženy, a my bychom neradi, aby je to natřáslo hned první den." Najednou toho bylo moc. Šavrov palcem zapnul spínač rádia na řídící páce.

„Mám ti říct, co si můžeš se svýma ženskýma, Amerikáne?"

„Jsi *nekulturnyj*, stošestko," odpověděl hlas potichu. „Možná tě ten dlouhý let nad vodou znervóznil. Musíš taky být skoro na dně s palivem v nádrži. Tohle je moc mizerný den na létání, a k tomu ten bláznivý proměnlivý vítr. Potřebuješ ověřit polohu? Přepínám."

„Ne, Amerikáne!"

„Kurs zpátky na *Kyjev* je jedna-osm-pět, přímo. Tady vysoko na severu si musíš dávat pozor na to, co ti ukazuje magnetický kompas. Vzdálenost na *Kyjev* je 318.6 kilometrů; a pozor - od jihozápadu se rychle blíží studená fronta. Za pár hodin se v tom bude létat dost špatně. Nechceš doprovod zpátky na *Kyjev?"*

„Svině!" zaklel pro sebe Šavrov. Vypnul rádio a proklínal se za svůj nedostatek kázně. Dovolil Američanům, aby zranili jeho pýchu. Jako většina pilotů stíhaček jí měl nadbytek.

„Stošestko, ten poslední výrok jsme neslyšeli. Dva z mých Eaglů tam směřují. Poletí s tebou a dohlédnou, aby ses dostal v pořádku domů. Užij si zbytek dne, soudruhu. Sentry-November, konec."

Americký poručík se otočil ke svému plukovníkovi; už nedokázal udržet vážný obličej. „Páni, já myslel, že mě to zabije." Upil trochu koly z plastikového kelímku. „On si doopravdy myslel, že se k nám dostane nepozorovaně."

„Pokud jste si nevšiml, tak se dostal na míli od dostřelu Atollů, a my nemáme oprávnění na něj střílet, dokud po nás jednu neprskne jako první - a to by nám mohlo zkazit den," zahučel plukovník. „Ale ocas jste mu zkroutil docela fajn, poručíku."

„Bylo mi potěšením, plukovníku." Operátor pohlédl na svůj displej. „Tak, míří zpátky k mamince, Cobra 3 a 4 na šest hodin za ním. Až se dostane domů, bude z něj zase jeden nešťastný Rusáček.

Jestli se ovšem domů dostane. I s těmi přídavnými nádržemi co měl musí mít namále s palivem.“ Chvilku přemýšlel. „Plukovníku, jestli to udělají zase, co kdybychom navrhli, aby se hoch vrátil s námi?“

„Dostat Forgera - nač? Možná by námořnictvo chtělo jednoho na hraní, nemají moc Ivanova materiálu, ale Forger je kus šrotu.“

Šavrov byl v pokušení pustit motor naplno, ale odolal. Už za tenhle den projevil dost osobní slabosti. Kromě toho, jeho Jak dokázal překonat rychlost Mach l jen při střemhlavém letu. Eagly to dokázaly i při stoupání a měly spoustu paliva. Všiml si, že oba měly přídavné nádrže typu FAST pack; s těmi mohli létat přes oceány. Zatracení Amerikáni s tou jejich arogancí! K čertu s jeho zpravodajským důstojníkem, co mu řekl, že se dokáže dostat k Sentry nepozorovaně! Pustit tak za nimi pár Backfirů. Ty by si dokázaly poradit s tím svinským vymakaným autobusem, dostaly by se k němu rychleji než by ti jejich hlídací psi ve stíhačkách dokázali reagovat.

Viděl, že Američané o studené frontě nelhali. Čára studených vzduchových vírů a mraků, hnaných k severovýchodu, byla přesně na obzoru, když se blížil ke *Kyjevu.* Eagly zůstaly pozadu, když se přibližoval k formaci. Jeden americký pilot se na krátkou chviličku přiblížil a zamával mu na rozloučenou. Na Šavrovovo gesto pokývl hlavou. Eagly se seřadily do roje a obrátily se zpátky k severu.

Za pět minut byl na palubě *Kyjeva,* dosud bledý vztekem. Jakmile byla kola jeho letounu zaražena klíny, seskočil na palubu a rázným krokem se vypravil za svým velitelem letky.

Kreml

Moskva je právem známá svým systémem podzemní dráhy. Za babku se dá jet téměř kamkoli moderními, bezpečnými, nazdobenými elektrickými vlaky. Ve válce mohou podzemní tunely sloužit obyvatelům Moskvy jako protiletecké kryty. Tento druhotný způsob použití byl výsledkem snah Nikity Chruščova, který, když v polovině třicátých let stavba začala, navrhl Stalinovi, aby tunely byly raženy ve veliké hloubce. Stalin souhlasil. Tato koncepce krytu předstihla svou dobu o desítky let. Jaderné štěpení byla tehdy pouze teorie, na jadernou syntézu sotva kdo pomyslil.

Na odbočce trasy vedoucí ze Sverdlovova náměstí ke starému letišti, která vedla blízko Kremlu, dělníci prorazili tunel, který byl později uzavřen deset metrů tlustým uzávěrem z oceli a betonu.

Prostor dlouhý sto metrů byl spojen s Kremlem dvojicí výtahových šachet a časem byl přeměněn v nouzové velitelské středisko, odkud Politbyro mohlo řídit celé sovětské impérium. Tunelem se také dalo dostat nepozorovaně z města na malé letiště, ze kterého členové Politbyra mohli být letecky dopraveni do svého posledního útočiště pod žulovým monolitem v Žiguli. Ani jedno z velitelských stanovišť nebylo pro západ tajemstvím - na to obě existovala příliš dlouho - ale KGB důvěrně hlásila, že v arzenálech západu není nic, co by dokázalo prorazit desítky a desítky metrů skály, na obou místech oddělující Politbyro od povrchu.

Tato skutečnost nebyla pro admirála Jurije Iljiče Padorina nijak uklidňující. Seděl na vzdáleném konci deset metrů dlouhého jednacího stolu a hleděl do zamračených tváří deseti členů Politbyra, užšího kruhu, který samotný sestavoval strategická rozhodnutí, která ovlivňovala osud země. Nikdo z nich nebyl důstojník. Ti v uniformách jim byli podřízeni. Dále u stolu po jeho levici byl admirál Sergej Gorškov, který se z celé záležitosti velmi dovedně vyvlékl, dokonce vytáhl dopis, ve kterém se stavěl proti jmenování Ramiuse do velení na *Rudém říjnu.* Padorin jakožto náčelník Hlavní politické správy úspěšně blokoval Ramiusovo převelení s poukazem na to, že Gorškovův kandidát na velitelské místo občas opožděně platí stranické příspěvky a na pravidelných schůzích nediskutuje tak často jak by se slušelo na důstojníka s jeho hodností. Pravda byla ovšem to, že Gorškovův kandidát nebyl tak dobrý důstojníkjako Ramius, kterého Gorškov chtěl pro svůj vlastní operační štáb - místo, před nímž Ramius už léta úspěšně unikal.

Generální tajemník strany a prezident Svazu sovětských socialistických republik Andrej Narmonov přenesl svůj pohled na Padorina. Z jeho obličeje se nedalo nic vyčíst. Tak tomu bylo vždycky, pokud si nepřál opak, a to bylo zřídka. Narmonov nastoupil po Andropovovi, když ten dostal srdeční záchvat. O tom kolovaly různé zvěsti, ale v Sovětském svazu jsou zvěsti vždycky. Od časů Lavrentije Beriji se ještě nikdy šéf bezpečnosti nedostal tak blízko k moci, a vyšší straničtí činitelé si dovolili si to neuvědomit. Podruhé už se to nestane. Usměrnit KGB trvalo rok a bylo to opatření potřebné k tomu, aby si stranická elita zajistila svá privilegia ohrožená očekávanými reformami Andropovovy kliky.

Narmonov byl aparátčik par excellence. Nejprve se proslavil jako

podnikový ředitel, inženýr s pověstí člověka, který plní plán s předstihem, člověka, který má výsledky. Neustále stoupal díky tomu, že využíval svého talentu i talentu druhých, odměňoval ty, které musel, a ignoroval ty, které mohl. Jeho postavení jakožto generálního tajemníka komunistické strany nebylo zcela jisté. Nebyl ještě ve vedení strany dlouho a byl závislý na volné koalici kolegů - ne přátel, tito lidé se nepřátelili. Jeho nástup do křesla byl spíše důsledkem jeho spojení se strukturou strany než jeho osobních schopností a jeho postavení bude záviset na konsensu celé roky, než bude moci řídit politiku svou vůlí.

Padorin viděl, že Narmonovovy tmavé oči jsou zarudlé od tabákového kouře. Větrání zde nikdy pořádně nefungovalo. Generální tajemník zašilhal od druhého konce stolu na Padorina a rozhodoval se, co má říci, něco, co by potěšilo členy téhle kabaly - těchto deset starých, citově vyhaslých mužů.

„Soudruhu admirále," začal chladně, „slyšeli jsme od soudruha Gorškova, jaké jsou vyhlídky na to, že najdeme a zničíme tu rebelantskou ponorku, dřív než dokončí ten nepředstavitelný zločin. Nemáme z toho radost. Nemáme radost ani z té nehorázné chyby v hodnocení, podle kterého se velení naší nejcennější lodi dostalo do rukou toho padoucha. A od vás chci vědět, soudruhu, co se stalo se *zampolitem* na palubě a jaká bezpečnostní opatření váš úřad učinil, aby se této hanbě zabránilo!"

V Narmonovově hlase nezaznívaly obavy, ale Padorin věděl, že obavy by v jeho hlase být měly. Tuhle „nehoráznou chybu" by na něj mohli nakonec shodit členové, kteří by do křesla chtěli někoho jiného - pokud by se nedokázal nějak od té chyby distancovat. Mělo-li to znamenat Padorinovu kůži, byl to admirálův problém. Narmonov lidi odrovnával už dříve.

Padorin se na tohle chystal už několik dní. Byl to člověk, který prožil měsíce v neutuchajících bojových operacích a potopilo se mu pod nohama hodně lodí. Jestliže mu nyní změklo tělo, neplatilo to o jeho duchu. Ať mu hrozil jakýkoli osud, Padorin se rozhodl vyjít mu vstříc důstojně. Jestli na mě budou vzpomínat jako na blázna, budu alespoň nebojácný blázen. V každém případě toho neměl moc, pro co by žil. „Soudruhu generální tajemníku," začal, „politickým důstojníkem na palubě *Rudého října je* kapitán Ivan Jurjevič Putin, oddaný a věrný člen strany. Neumím si představit, že..."

„Soudruhu Padorine,“ přerušil ho ministr obrany Ustinov, „domníváme se, že jste si také nedokázal představit neuvěřitelnou zradu tohohle Ramiuse. Teď očekáváte, že budeme věřit vašemu úsudku i o tomhle člověku?“

„Nejvíce znepokojivé na tom všem je,“ dodal Michail Alexandrov, stranický teoretik, který nahradil zesnulého Michaila Suslova a byl odhodlán, ještě víc než zesnulý ideolog, nezpronevěřit se učení strany, „jak tolerantní byla vůči tomuto odpadlíkovi Hlavní politická správa. Je to opravdu nepochopitelné, zvláště ve světle jeho zjevných snah vybudovat si během služby na ponorkách svůj vlastní kult osobnosti, dokonce i v politické oblasti, jak se zdá. Vaše zločinná ochota přehlížet tuto - tuto zjevnou odchylku od stranické politiky - nedává vašemu úsudku přílišnou váhu.“

„Soudruzi, máte pravdu v tom, že jsem se schválením Ramiuse do velení hrozně zmýlil, i v tom, že jsme dopustili, aby si na *Rudý říjen* sám vybral většinu vyšších důstojníků. Současně však jsme se před lety rozhodli, že budeme věci takhle dělat, abychom umožnili důstojníkům sloužit na jedné lodi několik let a dali kapitánovi volnou ruku při ovlivňování jejich dalšího postupu. Tohle je operační otázka, ne politická.“

„To jsme už uvážili,“ odpověděl Narmonov; „je pravda, že v tomto případě je dost viny pro více než jen jednoho člověka.“ Gorškov se nepohnul, ale podtext byl jasný: jeho snaha distancovat se od celého skandálu vyšla naprázdno. Narmonov nedbal na to, kolik hlav bude třeba, aby si pod sebou udržel křeslo.

„Soudruhu předsedo,“ namítl Gorškov, „účinnost flotily...“

„Účinnost?“ řekl Alexandrov, „účinnost. Tenhle litevský míšenec si *účinně* dělá se svými vybranými důstojníky blázny z naší flotily, zatímco naše zbývající lodi bloudí kolem jako právě vykastrovaný dobytek.“ Alexandrov tak připomněl své první pracovní zařazení na státním statku. Moc výstižný začátek, jak panovalo všeobecné mínění, protože člověk, který vykonával činnost hlavního ideologa, byl v Moskvě oblíben asi jako mor, ale Politbyro ho muselo mít, nebo někoho takového jako on. Na ideologickém náčelníkovi vždycky záviselo, kdo se stane králem. Na čí straně byl nyní - kromě své vlastní?

„Nejpravděpodobnějším vysvětlením je, že Putin byl zavražděn,“ pokračoval Padorin. „On jediný z důstojníků tady má ženu a rodinu.“

„To je další otázka, soudruhu admirále.“ Narmonov se toho chopil; „Proč nikdo z těch lidí není ženatý? To vám nic neříkalo? Copak musíme my z Politbyra na všechno dohlížet? Nemůžete také trochu myslet sami?“

Jako bys to po nás chtěl, myslel si Padorin. „Soudruhu generální tajemníku, většina z našich velitelů ponorek má na svých lodích raději mladé, svobodné důstojníky. Služba na moři je náročná a svobodní důstojníci nejsou tak rozptylováni. A navíc, každý z vyšších důstojníků na palubě je člen strany s dobrou pověstí a s velmi dobrými posudky. Ramius zradil, to nelze popřít, a já bych toho čubčího syna s radostí vlastní rukou zabil - ale on oklamal víc dobrých lidí než je nás zde v téhle místnosti.“

„Pravda,“ poznamenal Alexandrov, „a teď, když v tom maléru jsme, jak se z něj dostaneme ven?“

Padorin se zhluboka nadechl. Na tohle čekal. „Soudruzi, na *Rudém říjnu* máme ještě jednoho člověka, kterého nezná ani Putin, ani kapitán Ramius - agenta Hlavní politické správy.“

„Co?“ řekl Gorškov, „a jak to, že o tom nevím?“

Alexandrov se usmál. „To je první inteligentní věc, kterou jsme dneska slyšeli. Pokračujte!“

„Tenhle člověk je veden jako branec. Podléhá přímo naší kanceláři, bez operačních a politických kanálů. Jmenuje se Loginov. Je mu čtyřiadvacet a...“

„Čtyřiadvacet!“ vybuchl Narmonov. „Vy něčím takovým pověříte dítě?“

„Soudruhu, Loginov má za úkol splynout s ostatním mužstvem v prezenční službě, naslouchat jejich rozhovorům, identifikovat pravděpodobné zrádce, špiony a sabotéry. Po pravdě řečeno, vypadá mladší. Slouží spolu s mladými muži a musí být sám mladý. Je absolventem vyšší námořnické školy pro politické důstojníky v Kyjevě a zpravodajské akademie GRU. Je to syn Arkadije Ivanoviče Loginova, vedoucího Oceláren V.I. Lenina v Kazani. Mnozí z vás jeho otce znají.“ Narmonov byl jeden z těch, kdo kývli na souhlas, se zábleskem zájmu v očích. „Pro takovou službu se vybírá jen pár elitních lidí. Toho chlapce jsem viděl a pohovor jsem s ním dělal sám. Jeho materiály jsou bezvadné a je to sovětský vlastenec, beze vší pochybnosti.“

„Jeho otce znám,“ potvrdil Narmonov. „Arkadij Ivanovič je

čestný člověk, který vychoval několik dobrých synů. Jaké má ten chlapec příkazy?“

„Jak jsem řekl, soudruhu generální tajemníku, mezi jeho běžné povinnosti patří sledovat členy posádky a hlásit, co vidí. Už to dělá dva roky a je v tom dobrý. Nehlásí to politickému zástupci na palubě, ale výhradně do Moskvy nebo jednomu z mých lidí. V případě skutečné nouze má příkaz hlásit věci politickému zástupci. Je-li Putin naživu - ale tomu nevěřím, soudruzi - byl by součástí spiknutí a Loginov by byl natolik chytrý, aby to nedělal. V opravdové nouzi jeho příkazy jsou zničit loď a uprchnout.“

„To je možné?“ zeptal se Narmonov. „Gorškove?“

„Soudruzi, všechny naše lodi mají silné destrukční nálože, zvláště ponorky.“

„Bohužel,“ řekl Padorin, „ty nejsou obvykle adjustované a může je odpálit jen kapitán. Od té události na *Storoževém* musíme my na Hlavní politické správě počítat s tím, že k takové věci skutečně může dojít a že nejškodlivěji by se projevila právě na raketové ponorce.“

„Takže,“ poznamenal Narmonov, „on je raketový mechanik...“

„Ne, soudruhu, je to lodní kuchař,“ odpověděl Padorin.

„Nádhera! Celý den vaří brambory!“ Narmonovovy ruce vylétly vzhůru v prudkém gestu, jeho slibné zaujetí v okamžiku zmizelo a nahradila ho zloba přímo hmatatelná. „Chcete kulku teď hned, Padorine?“

„Soudruhu předsedo, tohle je lepší krytí než si můžete představit.“ Padorin neuhnul, chtěl těmhle lidem ukázat, z jakého těsta je. „Na *Rudém říjnu* jsou ubikace důstojníků a kuchyně vzadu. Ubikace mužstva jsou vpředu; posádka jí tam, protože nemá samostatnou jídelnu, a mezi nimi je raketový úsek. Jako kuchař musí jít několikrát denně do přední části i dozadu a jeho přítomnost tam ani tam není ničím neobvyklým. Lednice je umístěna vpředu, hned vedle dolní paluby raketového úseku. V našem plánu není, aby aktivoval destrukční nálože. Počítali jsme s možností, že kapitán je může zneškodnit. Soudruzi, tato opatření byla důkladně promyšlena.“

„Pokračujte,“ zamručel Narmonov.

„Jak soudruh Gorškov již vysvětlil, *Rudý říjen* nese dvacet šest raket Seahawk. Jsou to rakety na tuhé palivo a jedna má zabudovaný časový zapalovač.“

„Časový zapalovač?“ podivil se Narmonov.

Až dosud se přítomní vojenští důstojníci, z nichž žádný nebyl členem Politbyra, nijak neprojevovali. Padorin byl překvapen, když promluvil generál V. M. Višenkov, velitel strategických raketových vojsk. „Soudruzi, tyto podrobnosti byly vypracovány mým pracovištěm před několika lety. Jak víte, když naše rakety zkoušíme, máme na nich bezpečnostní nálože, které explodují, jestliže se raketa odchýlí z dráhy, jinak by mohla dopadnout na některé naše město. Naše operační rakety je obvykle nenesou - ze zřejmých důvodů, imperialisté by mohli přijít na způsob, jak je odpálit za letu.“

„Takže náš mladý soudruh z GRU nechá explodovat raketu. A co hlavice?“ zeptal se Narmonov. Podle kvalifikace byl inženýr; vždycky ho zaujala technická diskuse a vždy na něj zapůsobila diskuse chytrá.

„Soudruhu,“ pokračoval Višenkov, „hlavice raket jsou vybaveny měřiči zrychlení; nemohou být proto účinné, dokud raketa nedosáhne své plné naprogramované rychlosti. Američané používají stejný systém, a z téhož důvodu - aby zabránili sabotáži. Tyto bezpečnostní systémy jsou absolutně spolehlivé. Můžete střelu klidně shodit z vrcholu moskevského televizního vysílače na ocelovou desku, neodpálí se.“ Generál hovořil o mohutné televizní věži, jejíž stavbu Narmonov osobně řídil, když byl vedoucím Ústředního ředitelství spojů. Višenkov byl zručný politický pracovník.

„V případě rakety na tuhé palivo,“ pokračoval Padorin, vědom si svého dluhu Višenkovovi a přemýšleje, co bude chtít na oplátku, pokud on sám bude živ tak dlouho, aby mohl dluh splatit, „bezpečnostní nálož zažíhá všechny tři stupně rakety najednou.“

„Takže raketa prostě vzletí?“ zeptal se Alexandrov.

„Ne, soudruhu akademiku. Horní stupeň by mohl, kdyby dokázal prorazit víko raketové šachty; tím by se zaplavil raketový úsek a ponorka by se potopila. Ale i kdyby se to nestalo, v prvních dvou stupních je dostatek tepelné energie, aby proměnila celou ponorku v kaluž roztaveného železa, dvacetinásobek toho, co je potřeba na její potopení. Loginov byl vycvičen, jak obejít poplašný systém na víku raketové šachty, aktivovat bezpečnostní nálož, nastavit časový spínač a uprchnout.“

„Nejenom zničit loď?“

„Soudruhu generální tajemníku,“ řekl Padorin, „žádat od mladého člověka, aby konal svou povinnost s vědomím, že to pro něj znamená jistou smrt, je příliš mnoho. Očekávat to by nebylo realistické. Musí

mít alespoň možnost uprchnout, jinak lidská slabost může vést k chybě.“

„To je rozumné,“ řekl Alexandrov, „mladí lidé jsou motivováni nadějí, ne strachem. V tomto případě by mladý Loginov měl mít naději na přiměřenou odměnu.“

„A také ji dostat,“ řekl Narmonov. „Vynasnažíme se ze všech sil, abychom toho mladíka zachránili, Gorškove.“

„Jestli je opravdu spolehlivý,“ poznamenal Alexandrov.

„Vím, že na tom závisí můj život, soudruhu akademiku,“ řekl Padorin, stále ještě nepokořen. Odpovědí mu nebyla slova, jen pokyvování poloviny hlav kolem stolu. Stál tváří v tvář smrti již dříve, a byl ve věku, kdy je smrt to jediné, co člověka ještě čeká.

Bílý dům

Arbatov vešel do Oválné pracovny ve 4.50 odpoledne. Prezident a doktor Pelt seděli v křeslech stranou od prezidentova stolu.

„Pojďte dál, Alexi. Kávu?“ Prezident ukázal na podnos na rohu stolu. Dnes nepije, povšiml si Arbatov.

„Ne, děkuji, pane prezidente. Mohu se zeptat-“

„Myslím, že jsme vaši ponorku našli, Alexi,“ odpověděl Pelt. „Právě donesli tyhle depeše, teď je ověřujeme.“ Poradce zvedl kroužkový pořadač s formuláři depeší.

„Kde je, mohu-Ii se zeptat?“ Velvyslancův obličej neprozrazoval naprosto nic.

„Zhruba tři sta mil severovýchodně od Norfolku; neurčili jsme její polohu přesně. Jedna z našich lodí zaznamenala výbuch pod vodou v oblasti - ne, tak ne. Bylo to zaznamenáno na lodi, a když pásky po několika hodinách vyhodnotili, domnívali se, že slyšeli explodovat a potopit se ponorku. Je mi to líto, Alexi,“ řekl Pelt. „Snad jsem to neměl číst takhle celé bez tlumočníka. Ve vašem válečném námořnictvu se také mluví trochu odlišným vlastním jazykem?“

„Důstojníci nemají rádi, když jim civilisté rozumějí,“ usmál se Arbatov. „To zajisté platí od doby, kdy první člověk zvedl ze země kámen.“

„Ať tak či onak, naše letadla a lodi oblast prohledávají.“

Prezident vzhlédl. „Alexi, před pár minutami jsem mluvil s náčelníkem námořních operací Danem Posterem. Říkal, že nemáme čekat, že někdo přežil. Vody je tam přes tři sta metrů, a víte, jak to

vypadá s počasím. Prý je to zrovna na hraně pevninského šelfu.“

„Norfolkský kaňon, pane,“ dodal Pelt.

„Provádíme důkladné pátrání,“ pokračoval prezident. „Námořnictvo tam dopravuje nějaké speciální záchranné zařízení, vyhledávací plavidla a takové věci. Jestli ponorku najdeme, pošleme někoho k nim dolů, kdyby náhodou někdo přežil. Podle toho, co říká Velitelství námořních operací, je možné, že někdo přežít mohl, jestli vnitřní stěny - myslím, že jim říkal přepážky, - zůstaly neporušeny. Jiná věc jsou jejich zásoby vzduchu, říkal. Čas hraje silně proti nám, bohužel. Pořizujeme pro ně všechno tohle nepředstavitelně drahé zařízení a oni pak nedokážou najít jedinou mizernou věc zrovna u vlastního pobřeží.“

Arbatov si tato slova vryl do paměti. Bude to cenná zpravodajská informace. Prezidentovi tu a tam ulétlo -

„Jen tak mimochodem, pane velvyslanče... co přesně tam vaše ponorka dělala?“

„Nemám ponětí, doktore Pelte.“

„Doufám, že to nebyla raketová ponorka,“ řekl Pelt, „máme dohodu, že se tyto ponorky nepřiblíží k pobřeží na méně než pět set mil. Samozřejmě, že naše posádka záchranářů vrak prohlédne. Kdyby se zjistilo, že to byla raketová ponorka.“

„Jistě, rozumím. Ale tam jsou mezinárodní vody.“

Prezident se otočil a potichu pronesl: „To je Finský záliv také, a zrovna tak i Černé moře.“ Nechal svou poznámku chvíli působit. „Upřímně doufám, že se nevracíme k takové situaci. Takže, bavíme se o raketové ponorce, Alexi?“

„Opravdu, pane prezidente, nemám ponětí. Určitě bych měl doufat, že ne.“

Prezident zaznamenal, jak pečlivě je ta lež formulována. Docela ho zajímalo, jestli Rusové připustí, že mají kapitána, který neuposlechl rozkazů. Ne, pravděpodobně budou prohlašovat, že jde o navigační chybu.

„Tak dobrá. Každopádně budeme provádět naše vlastní pátrání a záchrannou operaci. Nebude trvat dlouho a zjistíme, o jakém plavidle je tady řeč.“ Prezident náhle vypadal nejistě. „Poster mluvil ještě o jedné věci. Jestli najdeme mrtvoly - omluvte mě, že takhle bez obalu mluvím zrovna v sobotu odpoledne - předpokládám, že je budete chtít vrátit domů.“

„O tom nemám žádné instrukce," odpověděl velvyslanec podle pravdy, zastihli jej nepřipraveného.

„Vysvětlili mi až moc podrobně, co smrt právě tímhle způsobem s člověkem udělá. Jednoduše řečeno, jsou rozdrceni tlakem vody, není to prý moc pěkný pohled. Ale byli to lidé a zaslouží si úctu, i ve smrti."

Arbatov tohle připustil. „Jestli to tedy bude možné, myslím, že sovětský lid ocení toto humánní gesto."

„Uděláme, co bude v našich silách."

Aamerické „síly", připomněl si Arbatov, znamenají loď *Glomar Explorer*. Tuhle známou průzkumnou loď postavila CIA speciálně k tomu, aby vyzvedla sovětskou raketovou ponorku třídy *Golf ze* dna Tichého oceánu. Je jistě někde uložena a čeká na další podobnou příležitost. Sovětský svaz nebude mít vůbec žádnou možnost téhle operaci zabránit, několik set mil od amerického pobřeží, tři sta mil od největší americké námořní základny.

„Doufám, že budou dodržena ustanovení mezinárodního zákona, pánové. To jest ohledně zbytků lodi a těl posádky."

„Samozřejmě, Alexi," prezident se usmál a ukázal na memorandum na stole. Arbatov se s úsilím ovládl. Dovedli si ho, kam potřebovali, jako školáka, zapomněl, že americký prezident býval zkušeným taktikem v soudní síni - nic, na co život člověka připravuje v Sovětském svazu - a znal všechny kličky zákona. Jak to, že se člověk tak snadno nechá vylákat a toho prevíta podcení?

Také prezident se ovládal jen s námahou. Nestávalo se často, aby viděl Alexe v rozpacích. Byl to zkušený protivník, který se nedal jen tak snadno vyvést z konceptu. Smích by všechno jen pokazil.

Memorandum od generálního prokurátora přišlo teprve toho dne ráno. Stálo v něm:

> Pane prezidente,
> na vaši žádost jsem vyzval náčelníka právního oddělení admirality, aby prozkoumal otázku mezinárodního zákona týkajícího se vlastnictví potopených nebo poškozených a opuštěných plavidel, a zákon o vyzvedávání takových plavidel. K podobným případům existuje velké množství materiálů. Jako jednoduchý příklad je možno uvést *Dalmas vs. Stathos* (84F doplněk 828, 1949 A.M.C. 770 (S.D.N.Y. 1949):

Zde nejde o otázku mezinárodního práva, protože ustálená praxe je taková, že „vyzvednutí“ je otázka vyplývající z *ius gentium* a běžně nespadá pod obecné zákonodárství té které země.“
V mezinárodní praxi se vychází z Konvence o vyzvedávání plavidel z roku 1910 (Brusel), která kodifikovala nadnárodní charakater admiralitního zákona a zákona o vyzvedávání plavidel. Ten byl ratifikován Spojenými státy v Zákonu o vyzvedávání plavidel z roku 1912, 37. Stát 242 (1912) 46 U.S.C.A. §727-731, a také v 37. Stát. 1658 (1913).

„Mezinárodní zákon bude dodržen, Alexi,“ slíbil prezident. „Do všech podrobností.“ A všechno, co dostaneme, myslel si v duchu, se dopraví do nejbližšího přístavu, Norfolku, a tam se to předá příjemci vraků, prací zavalenému federálnímu úředníkovi. Jestli Sověti budou chtít něco zpátky, mohou s tím jít před admiralitní soud, což znamená federální okresní soud zasedající v Norfolku, kde, kdyby spor byl úspěšný, by vrak - *po* stanovení hodnoty vyzvednuté věci a *po* tom, co bude americkému námořnictvu zaplacen poplatek za vyzvednutí, také stanovený soudem - byl navrácen právoplatnému majiteli. Samozřejmě, příslušný federální okresní soud měl podle posledních zpráv k vyřizování případů jedenáctiměsíční lhůtu.

Arbatov tohle bude telegrafovat do Moskvy. Ať už z toho je co chce. Byl si jist, že prezident se bude nezřízeně radovat z toho, jak bude tenhle groteskní americký právní systém překrucovat ve svůj prospěch a celou dobu poukazovat na to, že podle ústavy nemůže, jakožto prezident, zasahovat do práce soudů.

Pelt pohlédl na hodinky. Byl skoro čas na další překvapení. Musel prezidenta obdivovat. Na člověka, který měl před pár lety jen omezené znalosti o mezinárodních událostech, se učil rychle. Tenhle navenek prostý, potichu mluvící člověk se cítil nejlépe, když stál tváří v tvář komplikovaným situacím, a po celoživotní praxi žalobce měl pořád ještě rád hru plnou vyjednávání a taktických protitahů. Působil dojmem, že dovede manipulovat s lidmi s hravou dovedností, která vzbuzovala strach. Zazvonil telefon a Pelt ho zvedl, přesně v pravý okamžik.

„Ano, tady doktor Pelt. Ano, pane admirále - kde? Kdy? Jen jeden? Aha... Norfolk? Díky, admirále, to je moc dobrá zpráva. Hned budu prezidenta informovat. Prosím, dejte mi vědět, kdyby se něco

dělo dál.“ Pelt se otočil. „Máme jednoho živého!“

„Co přežil z té ztracené ponorky?“ prezident vstal.

„No, je to ruský námořník. Před hodinou ho sebral vrtulník a letí s ním do nemocnice na základně v Norfolku. Sebrali ho 290 mil severovýchodně od Norfolku, a tak si myslím, že to zapadá dohromady. Lidi na lodi říkají, že je na tom bídně, ale v nemocnici už jsou na něj připraveni.“

Prezident přešel ke stolu a zvedl telefon. „Grace, dejte mi hned Dana Fostera... Admirále, tady prezident. Ten člověk, co ho sebrali na moři - za jak dlouho bude v Norfolku? Ještě dvě hodiny?“ Zatvářil se odmítavě. „Admirále, zavolejte námořní nemocnici a povězte jim, že já říkám, ať pro něj udělají všechno, co je v jejich silách. Chci, aby se s ním zacházelo, jako by to byl můj vlastní syn, rozumíte? Dobrá. A chci každou hodinu zprávu, jak se mu daří. Ať se o něj postarají ti nejlepší, rozumíte, ti nejlepší, které nemocnice má. Děkuji, admirále.“ Zavěsil. „Tak, zařízeno!“

„Možná jsme byli až moc pesimističtí, Alexi,“ vpadl do toho briskně Pelt.

„Budeme s ním moci mluvit?“ otázal se Arbatov okamžitě.

„Jistě,“ odpověděl prezident. „Máte na velvyslanectví lékaře, ne?“

„Ano, máme, pane prezidente.“

„Vezměte ho tam také; vyjdou mu ve všem vstříc. Dohlédnu na to. Jeffe, hledají ještě nějaké další, kdo přežili?“

„Ano, pane prezidente. Je tam teď desítka letadel a dvě další lodi jsou na cestě.“

„Dobrá.“ Prezident tleskl rukama, šťastný jako dítě v hračkářství. „A teď, jestli najdeme ještě další, možná budeme moci vaší zemi dát docela pěkný vánoční dárek, Alexi. Uděláme co můžeme, máte moje slovo.“

„To je od vás velmi laskavé, pane prezidente. Předám okamžitě tuhle dobrou zprávu domů.“

„Ne tak rychle, Alexi,“ prezident zvedl ruku. „Řekl bych, že to chce se napít.“

DESÁTÝ DEN
Neděle 12. prosince

Řídící středisko SOSUS

V řídícím středisku systému sonarového sledování SOSUS v Norfolku se situace dále komplikovala - Spojené státy neměly techniku potřebnou ke sledování ponorek v hlubokých proláklinách oceánu. Čidla SOSUS byla rozmístěna v mělkých vodách, jakýchsi hradlech na dně podmořských pohoří a vyvýšených planin. Strategie zemí NATO vycházela z tohoto technického omezení; v rozsáhlejší válce se Sověty by NATO použila bariéru SOSUS na linii Grónsko-Island-Spojené království jako jakýsi nástražný drát, který spouští poplašný systém proti vloupání. Spojenecké ponorky a protiponorkové hlídky by se snažily najít, napadnout a zničit sovětské ponorky v době, kdy by se k ní přibližovaly, dřív než by stačily linii překročit.

Neočekávalo se, že bariéra zadrží více než polovinu útočících ponorek, a s těmi, kterým by se podařilo proklouznout, by si bylo třeba poradit jinak. Hluboké oceánské prolákliny byly jednoduše příliš hluboké a široké - průměrná hloubka byla přes dvě míle - než aby mohly být poseté čidly stejně jako mělké oblasti hradel. Účinek byl dvojí. Cílem NATO bylo zachovat Atlantický most a obchodní cesty přes oceán a zřejmým cílem Sovětů bylo tomuto obchodu bránit. Aby ponorky vykryly všechny možné trasy konvojů, musely by se rozptýlit po celém nekonečném oceánu. Strategií NATO za bariérou SOSUS tedy bylo vytvoření velkých konvojů; každý z nich byl obklopen torpédoborci, vrtulníky a letouny.

Doprovod by se snažil vytvořit jakousi ochrannou bublinu v okruhu kolem sta mil. Žádné nepřátelské ponorky by uvnitř této bubliny nedokázaly přežít; kdyby se octly uvnitř, byly by dostiženy a zničeny - nebo jednoduše pronásledovány a vyháněny tak dlouho, až by konvoj proplul kolem. A tak, zatímco SOSUS měl za úkol neutralizovat ohromnou, vymezenou plochu oceánu, strategie pro hluboké prolákliny byla založena na pohyblivosti, pohyblivé zóně ochrany životně důležitého námořního provozu v severním Atlantiku.

Byla to strategie vcelku rozumná, jenže ji nebylo možné

vyzkoušet v reálných podmínkách, a bohužel byla v daném okamžiku v podstatě k ničemu. Se všemi sovětskými *Alfami* a *Viktory,* které už byly u pobřeží, a s posledními z ponorek *Charlie, Echo* a *November*, jež byly téměř v postaveních, byla mapa, na kterou komandér Quentin zíral, poseta nikoli jednotlivými malými červenými body, ale spíš velkými červenými kruhy. Každý bod nebo kruh označoval odhadované postavení sovětské ponorky; kruh označoval odhadovanou polohu, vypočtenou podle rychlosti, s níž se ponorka mohla pohybovat, aniž by vysílala tolik akustických signálů, že by se dala zachytit množstvím použitých čidel. Některé kruhy měly v průměru deset mil, jiné až padesát. Jestliže se měly ponorky zachytit znovu, bylo třeba prohledat oblast od sedmdesáti či osmdesáti do dvou tisíc čtverečních mil. A ponorek už bylo nechutně mnoho.

Hon na ponorky byl v podstatě úkolem letounů P-3C Orion. Každý Orion nesl hydroakustické bóje, aktivní i pasivní sonarové soupravy, které se na místo daly přepravovat vzdušnou cestou a shazovaly se z břicha letounu. Když bóje něco zachytila, ohlásila se svému mateřskému letadlu a pak se automaticky potopila, aby se nedostala do rukou nepřítele. Hydroakustické bóje měly omezený elektrický výkon a tím i omezený dosah. Horší bylo, že jich byl nedostatek; zásoby se již znepokojivě snižovaly a brzy bude třeba začít s nimi šetřit. Vedle toho každý P-3C nesl systém FLIR - infračervené tepelné detektory, které měly identifikovat tepelnou charakteristiku, podpis atomové ponorky, a systémy MAD - detektory magnetických anomálií, které zjišťovaly poruchy zemského magnetického pole způsobené velkou hmotou železného kovu, jako byla právě ponorka. Zařízení MAD dokázalo identifikovat magnetickou anomálii pouze v dosahu šesti set metrů na obě strany trasy letadla, a proto letadlo muselo letět nízko, s velkou spotřebou paliva, a posádka měla navíc omezený rozhled. Systém FLIR měl zhruba stejná omezení.

Technika používaná k lokalizaci cíle předtím zjištěného systémem SOSUS, čili k „odvšivení“ určité oblasti oceánu před tím, než jí proplul konvoj, tedy prostě na namátkové prohledávání hlubokého oceánu nestačila.

Quentin se naklonil dopředu. Jeden kruh se právě přeměnil v bod. Jeden z P-3C shodil výbušnou zvukovou nálož a lokalizoval útočnou ponorku třídy *Echo* pět tisíc mil na jih od Grand Banks. Hodinu měli

tohle *Echo* téměř přesně zaměřené; jeho jméno bylo napsáno na protiponorkových torpédech Mark 46 na Orionu.

Quentin upíjel kávu. Žaludek se bouřil proti dalšímu přísunu kofeinu a připomněl mu pekelnou chemoterapii před čtyřmi měsíci. Jestli mělo dojít k válce, mohla začít právě takhle.

Najednou by se všechny jejich ponorky zastavily, třeba jako tableta. Žádné kradmé přibližování a ničení konvojů uprostřed oceánu, ale jejich napadení blíž u pobřeží, jako to udělali Němci... a všechna americká čidla by byla úplně vedle. Jakmile by se body zastavily, rozrostly by se do kruhů, stále širších, najít ponorky by bylo o to obtížnější. Se ztichlými motory by se proměnily v neviditelné pasti na obchodní i válečné lodi, spěchající s životně důležitým zbožím do Evropy. Ponorky byly jako rakovina; jako nemoc, nad kterou právě taktak že zvítězil. Neviditelná, zhoubná plavidla by si našla místo, usadila se tam, aby ho infikovala, a na jeho mapě by se zhoubné nádory rozrůstaly, až by je napadla letadla, která z této místnosti řídil. Ale teď je napadnout nemohl. Mohl se jen dívat.

„PZ VÝCHODNI SČ 1 HOD - PROVOZ“ vyťukal do počítače.

„23“ odpověděl ihned počítač.

Quentin si pro sebe něco zabručel; před čtyřiadvaceti hodinami byla PZ, pravděpodobnost zničení, čtyřicet - čtyřicet pravděpodobně zničených ponorek hodinu poté, co by dostal povolení k palbě.

Nyní to bylo něco kolem poloviny a tento počet se ještě musel brát se značnou rezervou, protože se předpokládalo, že všechno bude fungovat - blahoslavený stav věcí, který existuje pouze v románech. Zanedlouho, soudil, to bude méně než deset. Sem nezapočítával americké ponorky, které sledovaly Rusy s přísnými rozkazy nevyzradit svou polohu. Jeho dřívější spojenci na ponorkách třídy *Sturgeon, Permit* a *Los Angeles* vedli svou válku proti ponorkám podle svých vlastních pravidel hry. Jiná sorta. Snažil se na ně myslet jako na přátele, ale nikdy se mu to zcela nedařilo. Během dvaceti let služby u námořnictva pro něj ponorky vždy představovaly protivníka; ve válce by to byl silný protivník, ale ve válce zároveň obecně platilo, že neexistuje spřátelená ponorka.

B-52

Posádka bombardéru věděla přesně, kde Rusové jsou. Oriony patřící námořnictvu a hlídkové letouny Sentry, patřící válečnému

letectvu, je už několik dnů sledovaly, a den předtím, jak se dověděli, Sověti vyslali ozbrojenou stíhačku z *Kyjeva* k nejbližšímu stanovišti Sentry. Možná s úkolem zaútočit, možná ne, v každém případě to byla provokace.

Čtyři hodiny předtím peruť čtrnácti letadel odletěla ve 03:30 z Plattsburgu ve státě New York a nechávala za sebou černé chvosty výfukového dýmu, který se ztrácel v předjitřní šedi.

Každé letadlo mělo plnou nádrž a neslo dvanáct střel, jejichž celková váha byla mnohem menší než váha nákladu pum, na kterou byly dvaapadesátky konstruovány. To umožňovalo dobrý, dlouhý dolet.

Což bylo přesně to, co bylo potřeba. Vědět, kde Rusové jsou, znamenalo jen polovinu bitvy. Zasáhnout je byla druhá polovina. Podstata úkolu byla koncepčně jednoduchá, mnohem složitější bylo jeho splnění. Z akcí nad Hanojí, jichž se B-52 účastnily a kde utrpěly ztráty palbou raket země-vzduch, vyplynulo poučení, že nejlepším způsobem, jak napadnout dobře bráněný cíl, je zaútočit ze všech světových stran najednou, „jako objetí rozzlobeného medvěda“, jak to formuloval velitel peruti ve svém hlášení, ve kterém dal vyniknout své básnické duši. Tak polovina perutě měla na své cíle relativně přímý kurz; druhá polovina musela letět obloukem a dbát na to, aby zůstala mimo účinný dosah radarů; všechno muselo klapnout navlas přesně.

Bombardéry se stočily zpět před deseti minutami, na rozkaz od Sentry, který akci jistil. Pilot přidal ještě jeden manévr. Jeho kurz na sovětskou formaci dovedl jeho bombardér na civilní leteckou trasu;, přitom přepnul svůj identifikátor IFF z normálního nastavení na mezinárodní. Byl padesát mil za civilním 747, třicet mil před dalším, a na sovětském radaru budou všechny tři Boeingy vypadat naprosto stejně - neškodně.

Dole byla dosud tma. Nic nenasvědčovalo tomu, že by Rusové již byli varováni; jejich stíhačky údajně byly schopné létat jen při viditelnosti, a pilot si byl vědom, jak riskantní je startovat z letadlové lodi a přistávat na ní, zvláště ve špatném počasí.

„Kapitáne,“ volal důstojník pro vedení elektronické války přes interkom, „dostáváme vysílání v pásmech L a S. Jsou přesně tam, kde je čekáme.“

„Rozumím. Je to dost na ozev od nás?“

„Určitě, ale oni si asi myslí, že jsme Pan Am. Zatím nic kolem

řízení palby, jen běžné prohledávání.“

„Vzdálenost od cíle?“

„Jedna-tři-nula mil.“

Byl skoro čas. Podle profilu akce měli být všichni na obvodu kružnice 125 mil ve stejném okamžiku.

„Všechno připraveno?“

„Hotovka.“

Pilot si ještě minutku hověl a čekal na signál.

„BLESK, BLESK, BLESK.“ Signál se objevil na digitálním rádiovém kanálu.

„Už je to tu! Teď jim ukažte, že jsme tady,“ přikázal velitel letadla.

„Rozkaz.“ Elektronik cvrnknutím shodil průhledný plastikový kryt z páčkových přepínačů a číselníků, kterými se ovládaly systémy rušení; nejprve svůj systém nažhavil; to trvalo několik vteřin. Elektronika na B-52 byla všechna ze sedmdesátých let, jinak by peruť nebyla součástí výuky studentů nižších ročníků na univerzitě. Na učení však byly dobré, a poručík doufal, že přejde na nové B-1B, které právě začaly vycházet z linek v Rockwellu v Kalifornii. Už deset minut elektronické systémy na nose bombardéru a na koncích křídel zaznamenávaly sovětské radarové signály, klasifikovaly jejich přesné kmitočty, intervaly impulzů, energii a individuální charakteristiky vysílačů. Pro poručíka tohle byla úplně nová hra; nedávno absolvoval školu pro vedení elektronické války, jako nejlepší ze třídy. Nejprve uvážil, co má dělat nejdřív, pak zvolil způsob rušení - ne právě ten nejlepší, z řady možností, které měl naučeny zpaměti.

Křižník Nikolajev

Sto dvacet pět mil odtud, na lodi *Nikolajev*, křižníku třídy *Kara, mičman* u radaru zkoumal stopy, které, jak se zdálo, tvořily kolem jeho formace kruh. V okamžiku se mu obrazovka zaplnila dvaceti přízračnými flekanci, šíleně tancujícími ve všech směrech. Zakřičel na poplach a za okamžik vzkřikl i další operátor. Velitel směny přispěchal a podíval se na obrazovku. Než se tam dostal, způsob rušení se změnil a kolem středové osy se pomalu otáčelo šest paprsků jako loukotě kola.

„Sestavte souřadnice vybíracích impulzů,“ nařídil důstojník.

Teď tam byly skvrny, čáry a jiskry.

„Víc než jedno letadlo, soudruhu.“ *Mičman* zkusmo projel své nastavení kmitočtů.

„Útočné varování!“ vykřikl jiný *mičman.* Jeho elektronický systém právě ohlásil signály od sledovacích radiolokátorů na letadlech - signály, které se používají k zachycení cílů pro napadení střelami vzduch-země.

B-52

„Máme cíle,“ hlásila obsluha zbraní na B-52. „Mám zaměřené tři první ptáčky.“

„Rozumím,“ potvrdil pilot. „Drž ho ještě deset vteřin.“

„Deset vteřin,“ odpověděl důstojník. „Vypínám... teď.“

„Fajn, stopni rušení.“

„Systém REB vypnut.“

Nikolajev

„Vyhledávací radary skončily,“ hlásil důstojník z bojového informačního stanoviště kapitánovi křižníku, který právě dorazil z můstku. Kolem nich pádila posádka na svá bojová stanoviště. „Rušení přestalo také.“

„Co se děje kolem?“ zeptal se kapitán. Zčistajasna byl jeho krásný křižník s kliprovou přídí ohrožován - a najednou je zase všechno dobré?

„Kolem nás je v kruhu aspoň osm nepřátelských letadel.“

Kapitán si prohlížel nyní už normální obrazovku vyhledávacího protiletadlového radaru pracujícího v pásmu S. Bylo na ní mnoho stop, hlavně civilní letadla. Půlkruh ostatních však musela být nepřátelská letadla.

„Byli by mohli odpálit rakety?“

„Ne, soudruhu kapitáne, to bychom byli zjistili. Třicet vteřin rušili naše sledovací radary a dvacet vteřin na nás pouštěli své vlastní sledovací systémy. Pak všechno přestalo.“

„Tak oni nás provokují a teď dělají jako by nic?“ zahučel kapitán. „Kdy budou v dosahu strategických protiletadlových střel?“

„Tenhle a tyhle dva za čtyři minuty, jestli nezmění kurz.“

„Pusťte na ně náš sledovací systém. Dáme těm parchantům za vyučenou.“

Důstojník vydal příslušné rozkazy; přitom dumal o tom, kdo

komu dává za vyučenou. Jeden z B-52 sedm set metrů nahoře byl typu EC-135, jehož počítačem řízená elektronická čidla zaznamenávala všechny signály od sovětského křižníku a analyzovala je, aby se získala lepší představa o tom jak je rušit. Byl to první pořádný pohled na nový raketový systém SA-N-8.

Dvě stíhačky Tomcat F-14

Kódové označení 00 na trupu označovalo Tomcat jako osobní letadlo velitele perutě. Černé špádové eso na dvojité směrovce označovalo jeho peruť, Fighting 41, „Černá esa“. Pilotem byl komandér Robby Jackson a jeho rádiový volací znak byl Spade 1.

Jackson vedl svůj roj podle souřadnic od jednoho z E-2C Hawkeye z *Kennedyho,* zmenšené verze radarového letounu AWACS patřícího válečnému námořnictvu, a blízkého příbuzného dvouvrtulového transportního letounu, jemuž kryt antény radiolokátoru dodával vzhled letadla napadeného ufonem. Počasí bylo špatné - až deprimujícím způsobem běžné nad severním Atlantikem v prosinci - avšak mělo se zlepšit, jak se dostávali dále na západ. Jackson a jeho společník, poručík Bud Sanchez, letěli v mracích téměř bez jediné skuliny a poněkud uvolnili formaci. Při omezené viditelnosti měli oba na paměti, že každý Tomcat má dvoučlennou posádku a cenu více než třicet milionů dolarů.

Dělali to, co Tomcaty dělají nejlíp; jako přepadová stíhačka pro operace za každého počasí měl F-14 dolet přes oceán, rychlost Mach 2 a radarem řízený palebný systém, který dokázal současně zachytit a napadnout šest cílů střelami Phoenix typu vzduch-vzduch s dlouhým doletem. Každá stíhačka teď nesla dvě takové střely a kromě toho dva teplem naváděné Sidewindery AIM-9M. Jejich kořistí byly perutě Jaků-36 Forger, zparchantělých letounů s kolmým startem, které operovaly z letadlové lodi *Kyjev.* Po tom, co předcházejícího dne provokoval Sentry, se Ivan rozhodl přiblížit se ke *Kennedymu,* bezpochyby podle navedení z průzkumné družice. Sovětská letadla na to nestačila, jejich dolet byl o padesát mil kratší než potřebovala k tomu, aby se dostala na dohled *Kennedyho.* Washington došel k názoru, že Ivan začíná na téhle straně oceánu trochu otravovat. Admirál Painter dostal povolení laskavost přátelsky oplatit.

Jackson byl toho názoru, že on a Sanchez to zvládnou, dokonce i proti přesile. Žádné sovětské letadlo, a nejméně Forgery, se nemohlo

rovnat Tomcatu - určitě ne pokud v něm letím já, říkal si Jackson.

„Spade l, váš cíl je ve vaší výšce, na dvanáctou, vzdálenost nyní dvacet mil," hlásil hlas z Hummer 1, letounu Hawkeye sto mil vpředu. Jackson příjem nepotvrdil.

„Máš něco, Chrisi?" zeptal se poručíka Christiansena, obsluhy sledovacího radaru.

„Sem tam se něco mihne, ale nic, co bych mohl potřebovat." Sledovali Forgery pouze pasivním systémem, infračerveným čidlem.

Jackson uvažoval o tom, že ozáří své cíle vysokovýkonným radarem pro řízení palby. Elektronická čidla Forgerů by to ihned zaznamenala a hlásila svým pilotům, že jejich rozsudek smrti je napsán, ale ještě ne podepsán. „Co *Kyjev?*"

„Nic. Skupina *Kyjev* je bez radarového provozu."

„Prima," komentoval to Jackson. Měl za to, že nálet letadel velitelství strategického letectva na skupinu *Kirov-Nikolajev* je naučil dávat si lepší pozor. Nebylo všeobecně známo, že válečné lodi často vůbec nevyužívaly své radarové systémy; bylo to ochranné opatření nazvané EMCON - vyloučení radarového provozu . Důvodem bylo, že radarové paprsky se daly zjistit v několikanásobku vzdálenosti, než ve které vytvořily ozvy pro svůj vysílač, a mohly tak vyzradit nepříteli víc než sdělily své vlastní obsluze. „Myslíš, že ti hoši trefí domů bez pomoci?"

„Jestli ne, tak víš, kdo za to bude moct," uchechtl se Christiansen.

„To je hotovka," souhlasil Jackson.

„Tak, zachytil jsem infračervený odraz; mraky už musí trochu řídnout."

Christiansen se soustředil na své přístroje a přestal vnímat to, co bylo vidět krytem kabiny.

„Spade l, tady Hummer l, váš cíl je přímo před vámi, na dvanáctou, vzdálenost nyní deset mil." Hlášení přišlo zabezpečeným rádiovým okruhem.

To není špatné, zachytit tepelné znaky Forgera v tomhle svinstvu, myslel si Jackson, zvláště s těmi jejich malými neúčinnými motory.

„Máme tu radar, veliteli," řekl Christiansen. „*Kyjev* právě zapnul vyhledávací protiletadlový radar v pásmu S. Určitě nás má."

„Dobrá," Jackson palcem zapnul svůj mikrofon. „Spade 2, ozařte cíle... teď!"

„Rozumím, veliteli." Teď už nemělo cenu se schovávat.

Obě stíhačky spustily své silné radary AN/AWG-9. Do střetu zbývaly dvě minuty.

Radarové signály přijaté elektronickými přijímači útočného ohrožení na ocasních kormidlech Forgerů pustily do sluchátek v přilbách pilotů tón; ten se musel vypnout ručně, a na každém řídícím panelu se rozsvítilo varovné červené světlo.

Letka Ledňáčků

„Letko Ledňáčků, tady *Kyjev,*“ volal důstojník z operační místnosti letadlové lodi. „Máme dvě americké stíhačky blížící se vysokou rychlostí zezadu.“

„Přijato.“ Velitel ruské letky se podíval do zrcátka. Doufal, že se tomuhle vyhne, ale vlastně na to moc nespoléhal. Jeho rozkazy zněly nezahajovat akci, pokud na něj nebude vypálena raketa. Právě se dostali z mraků. To je špatné, v mracích by se cítil bezpečnější.

Pilot Ledňáčka 3, poručík Šavrov, sáhl dolů a odjistil své dva Atolly. Tentokrát ne, Amerikáne, myslel si.

Tomcaty

„Ještě minutu, Spade l, měl by ste mít co nejdřív normální viditelnost,“ volal Hummer l.

„Rozumím... Halali hou!“ Jackson a Sanchez vylétli z mraků. Forgery byly několik mil vpředu a rychlost dvou set padesáti uzlů, kterou Tomcaty letěly, tuto vzdálenost rychle ukrajovala. Ruští piloti udržují pěknou, těsnou formaci, pomyslel si Jackson, ale autobus umí řídit kdekdo.

„Spade 2, na mé znamení zapněte přídavné spalování. Tři, dva, jedna - teď!“ Oba piloti zatáhli za ovladače a zapojili spalování, které vrhlo surové palivo do motorů jejich nových F-110. Stíhačky poskočily kupředu s dvojnásobným tahem motorů a rychle překonaly hranici Mach l.

Letka, Ledňáčků

„Ledňáčku, pozor, pozor, *Amerikanci* zvýšili rychlost!“ varoval *Kyjev.*

Ledňáček 4 se ve svém sedadle otočil dozadu; viděl Tomcaty míli za sebou, dvojici těles tvaru šipky, ženoucích se před chvosty černého kouře. Na jednom z krytů kabiny zablýskl odraz slunce, vypadalo to

téměř jako záblesky od-

„Útočí!“

„Co?“ velitel letky znovu pohlédl do zrcátka. „Zpět, zpět - udržujte formaci!“

Tomcaty se se zakvílením přeřítily necelých dvacet metrů nad nimi, aerodynamický třesk za nimi zněl téměř jako exploze. Šavrov reagoval zcela podle svého bojového instinktu. Trhl pákou a odpálil své čtyři střely na mizející americké stíhačky.

„Trojko, co jste to udělal?“ zeptal se ruský velitel.

„Zaútočili na nás, neslyšel jste?“ hájil se Šavrov.

Tomcaty

„A do prdele! Veliteli letky Spade, máte za sebou čtyři Atolly.“ řekl hlas operátora z Hawkeye.

„Dvojko, uhni doprava,“ zavelel Jackson. „Chrisi, spusť obranné systémy.“ Jackson strhl svou stíhačku doleva do prudkého úhybného manévru. Sanchez se odpoutal na druhou stranu.

V sedadle za Jacksonem obsluha radaru pracovala na spínačích, aby spustily obranné systémy. Jak se Tomcat stáčel, z ocasní části byla vymrštěna řada světlic a balonů, každý z nich byl infračerveným nebo radarovým klamým cílem pro blížící se rakety. Všechny čtyři byly navedeny na Jacksonovu stíhačku.

„Spade 2 je čistý, Spade 2 je čistý, Spade l, pořád máte za sebou čtyři střely,“ řekl hlas z Hawkeye.

„Rozumím.“ Jackson byl překvapen, jak klidně to bere. Tomcat letěl rychlostí přes osm set mil za hodinu a zrychloval. Myslel na to, jaký asi dolet Atolly mají. Varovné světlo od radaru na zádi se rozsvítilo.

„Dvojko, za nimi!“ zavelel Jackson.

„Rozumím, veliteli!“ Sanchez prudce vyrazil vzhůru do stoupavé otáčky a vrhl se za vzdalujícími se sovětskými stíhačkami.

Když se Jackson otočil, dvě z raket ztratily kontakt a mířily do volného prostoru. Třetí, nalákaná na světlici, explodovala neškodně. Čtvrtá se držela svým infračerveným čidlem žhavých výstupních trysek Spade l a šla na cíl. Zasáhla Spade l do spodní části směrového kormidla.

Nárazem se stíhačka stala zcela neovladatelnou. Většina síly výbuchu šla do vzduchu, jak střela prorazila povrch z bóru. Směrové

kormidlo bylo zcela uraženo a pravý stabilizátor taky. Levé kormidlo bylo proděravěno mnoha střepinami, které vzadu prorazily kryt kabiny a udeřily do Christiansenovy přílby. Okamžitě se také rozsvítilo varovné světlo signalizující oheň v pravém motoru.

Jackson slyšel zvuk zásahu ve své vysílačce. Vypnul všechny spínače pro pravý motor a zapnul palubní hasicí přístroj. Pak snížil výkon levého motoru, dosud pracujícího s přídavným spalováním. To už Tomcat byl ve vývrtce. Křídla s proměnlivou geometrií se vysunula do polohy pro pomalý let. Tak mohl Jackson ovládat křidélka a snažil se rychle se vrátit do normální polohy. Teď byl ve výšce asi třinácti set metrů. Neměl moc času.

„No tak, no tak," domlouval svému stroji. Prudké přidání mu umožnilo znovu získat aerodynamickou kontrolu a bývalý zkušební pilot provedl zvrat - příliš prudce. Následovaly dva kompletní výkruty, než se zase srovnal do přímého letu. „Mám tě! Chrisi, jsi tu?"

Nic. Rozhlédnout se nešlo a za ním stále ještě byly čtyři nepřátelské stíhačky.

„Spade 2, tady velitel."

„Rozumím, veliteli." Sanchez měl čtyři Forgery přímo v zaměřovači. Vypálily na jeho velitele.

Hummer 1

Na Hummeru l operátor rychle uvažoval. Forgery držely formaci a na rádiovém okruhu byla slyšet skoro samá ruština.

„Spade 2, tady Hummer l, odpoutejte se, opakuji, odpoutejte se, neopětujte palbu, opakuji, neopětujte palbu. Potvrďte. Spade 2, Spade l je na devátou, sedm set metrů pod vámi."

Důstojník zaklel a pohlédl na jednoho z vojáků základní služby, kteří s ním pracovali.

„Bylo to moc fofrem, pane, svinsky fofrem. Máme záznamy Rusů, nerozumím tomu, ale vypadá to, že na *Kyjevu* jsou pěkně nakrknutý."

„Nejsou jediní," řekl operátor a uvažoval, zda udělal dobře, když Spade 2 odvolal. Mělo se to vůbec všechno udělat jinak.

Tomcaty

Sanchez překvapeně trhl hlavou. „Rozumím, odpoutávám se." Palec se odtáhl od spínače. „Do hajzlu!" Zatáhl za páku a strhl stíhačku do divokého přemetu. „Kde jste, veliteli?"

Sanchez navedl svou stíhačku pod Jacksonovu a pomalu ji obletěl v kruhu, aby zjistil viditelnou škodu.

„Požár je uhašený, veliteli. Pravé kormidlo a stabilizátor jsou pryč. Levé kormidlo - do prdele, vidím skrz něj, ale vypadá to, že se udrží pohromadě. Moment. Chris se zhroutil, veliteli. Můžete s ním mluvit?“

„Ne. Zkoušel jsem to. Vracíme se domů.“

Nic by bylo Sancheze nepotěšilo víc než vyrazit Forgery v oblohy, a se svými čtyřmi střelami to mohl snadno udělat. Ale jako většina pilotů byl vysoce ukázněný.

„Rozumím, veliteli.“

„Spade l, tady Hummer l, sdělte svůj stav, přepínám.“

„Hummer l, dokážeme to, jestli nic dalšího neupadne. Ať jsou tam doktoři. Chris je raněn, nevím, jak těžce.“

Na *Kennedyho* jim to trvalo hodinu. Jacksonova stíhačka letěla špatně, nedokázala držet kurz v žádné určité poloze a musel ji neustále vyvažovat. Sanchez hlásil jakýsi pohyb v zadním kokpitu. Možná jenom vysadila vysílačka, utěšoval se Jackson.

Sanchez dostal rozkaz přistát první, aby byla paluba volná pro velitele Jacksona. Při konečném přiblížení začal Tomcat špatně reagovat. Pilot se stíhačkou zápolil, posadil ji tvrdě na palubu a zachytil lano číslo jedna. Pravý podvozek okamžitě povolil a stíhačka za třicet milionů dolarů sklouzla stranou do předtím vztyčené bariéry. Sto lidí s hasicím vybavením vyrazilo vpřed ze všech směrů.

Kryt kabiny se zvedl nouzovým hydraulickým zařízením; Jackson si odepnul pásy, dostal se s námahou ven a snažil se uchopit a vytáhnout svého spoluletce; byli dlouholetými přáteli.

Chris byl naživu. Vypadal, jako by se mu po prsou letecké kombinézy rozlil aspoň litr krve, a když mu ošetřovatel sňal přilbu, viděl, že krev stále ještě vytéká. Druhý ošetřovatel odstrčil Jacksona z cesty a nasadil zraněnému letci krční límec. Jemně Christiansena zvedli, uložili na nosítka a nosiči s nimi běželi k nástavbě. Jackson chvíli váhal a pak je následoval.

Námořní nemocnice v Norfolku.

Kapitán Randall Tait z Námořního zdravotnického praporu kráčel chodbou Rusům naproti. Nevypadal na svých pětačtyřicet let, protože jeho hlava, plná černých vlasů beze stopy šedin, ho dělala mladším.

Tait byl Mormon, navštěvoval Univerzitu Brighama Younga a Stanfordskou lékařskou fakultu, a k námořnictvu nastoupil proto, že chtěl ze světa vidět víc než co se dalo vidět z kanceláře na úpatí Wasatchských hor. To se mu splnilo a až dosud se také dokázal vyhnout všemu, co jakkoli připomínalo diplomatickou službu. Jako nový náčelník Lékařské fakulty v Námořní nemocnici v Bethesdě věděl, že to tak nemůže dlouho vydržet. Přiletěl do Norfolku teprve před pár hodinami, aby se případu ujal. Rusové přijeli, a dali si s tím na čas.

„Dobrý den, pánové. Já jsem doktor Tait.“ Všichni si potřásli rukama a poručík, který je přivedl, šel zpátky k výtahu.

„Doktor Ivanov,“ řekl nejmenší z nich. „Jsem lékařem na velvyslanectví.“

„Kapitán Smirnov.“ Tait věděl, že je asistentem námořního přidělence a že je zpravodajským důstojníkem. Doktor byl o záležitosti informován cestou sem ve vrtulníku zpravodajským důstojníkem Pentagonu, který nyní popíjel kávu v nemocniční vojenské prodejně.

„Vasilij Pečkin, doktore. Jsem druhý tajemník velvyslanectví.“ Tenhle byl vyšším důstojníkem KGB, „legální“ špion s diplomatickým krytím. „Můžeme našeho člověka vidět?“

„Jistě. Následujte mě, prosím.“ Tait je vedl zpátky chodbou. Byl na nohou už dvacet hodin. Tohle patřilo ke službě náčelníka nemocnice v Bethesdě; k němu šly všechny obtížné případy. Jedna z prvních věcí, které se lékař naučí, je jak nespat.

Celé patro bylo vybaveno pro intenzivní péči. Při stavbě Námořní nemocnice v Norfolku se počítalo s léčením válečných zranění. Jednotka intenzivní péče č. 3 byla místnost osm krát osm metrů. Jediná okna vedla do chodby, závěsy byly roztaženy. Byla zde čtyři lůžka, jen jedno obsazené. Z mladíka na něm nebylo vidět téměř nic, jediné, co nezakrývala kyslíková maska na obličeji, byl neposlušný pramen vlasů barvy pšenice.

Vše ostatní bylo zakryto látkou. Vedle lůžka stál stojan s infúzí a tekutina ze dvou lahví se slévala do jedné hadičky vedoucí pod přikrývky. Sestra, oblečená stejně jako Tait do chirurgické zelené uniformy, stála v nohách lůžka, zelené oči upírala na elektrokardiograf nad pacientovou hlavou; čas od času je sklopila a něco připsala do jeho dekursu. Na vzdálenějším konci lůžka byl přístroj, jehož funkce

nebyla na první pohled zřejmá. Pacient byl v bezvědomí.

„Jeho stav?“ zeptal se Ivanov.

„Kritický,“ odpověděl Tait. „Je to zázrak, že se sem vůbec dostal živý. Byl ve vodě nejméně dvanáct hodin, pravděpodobně víc, tak ke dvaceti; i když měl ochranný pryžový oděv, podle teploty vody i vzduchu by vlastně neměl být naživu. Při příjmu měl vnitřní teplotu těla 23,8 stupňů Celsia.“ Tait potřásl hlavou. „V literatuře jsem četl o horších případech podchlazení, ale tohle je zdaleka nejhorší, co jsem sám viděl.“

„A vyhlídky?“ Ivanov nahlédl do místnosti.

Tait pokrčil rameny. „Těžko říci. Možná půl na půl, možná že ne. Zatím je v silném šoku. Je to však člověk s vynikající tělesnou konstitucí. Odtud to nemůžete vidět, ale má výbornou fyzickou kondici, jako lehký atlet. Má zvlášť silné srdce, a to ho pravděpodobně udrželo naživu a umožnilo, že se sem vůbec dostal. Podchlazení jsme v podstatě už zvládli. Problém je, že při hypotermii se může stát najednou spousta věcí. Musíme bojovat s řadou jednotlivých, ale propojených systemických nepříznivých faktorů, aby nezvítězily nad jeho přirozenou obranyschopností. Jestli ho něco zabije, pak to bude šok. Čelíme tomu pomocí iontových roztoků - běžný postup, ale ještě řadu dní to bude doslova na hranici, aspoň si myslím, že...“

Tait vzhlédl; halou přicházel ještě někdo. Byl mladší než Tait, vyšší, a přes zelený chirurgický oděv měl bílý laboratorní plášť. Nesl kovové desky.

„Pánové, tohle je doktor - poručík - Jameson. Toto je jeho případ. To on vašeho člověka přijímal. Tak co máte, Jamie?“

„Vzorek hlenu ukazuje na zápal plic. Špatné. A co je horší, jeho krevní obraz se nezlepšuje a počet bílých krvinek se snižuje.“

„No nazdar!“ Tait se opřel o okno a potichu zaklel.

„Tady je výstup z analyzátoru krve,“ ukázal Jameson na graf.

„Mohu se na to podívat?“ přikročil k nim Ivanov.

„Jistě.“ Tait rozevřel kovové desky a podržel je tak, aby každý viděl. Ivanov ještě nikdy s počítačovým analyzátorem krve nepracoval a trvalo mu několik vteřin, než se zorientoval.

„To není dobré.“

„Vůbec ne,“ souhlasil Tait.

„Na ten zápal plic se budeme muset pořádně podívat,“ řekl

Jameson. „U tohohle hocha jde špatně moc věcí najednou. Jestli ten zápal plic neustoupí...“ potřásl hlavou.

„Co keflin?“ zeptal se Tait.

„Jo,“ Jameson vytáhl z kapsy ampuli. „Co snese. Myslím, že měl mírný zápal, než se dostal do vody, a prý v Rusku vznikají nějaké kmeny rezistentní vůči penicilinu. U vás používáte hlavně penicilin, že?“ Jameson shlédl na Ivanova.

„Správně. Co je to ten keflin?“

„Velké dělo, syntetické antibiotikum, a dobře si poradí s rezistentními kmeny.“

„Tak teď hned, Jamie.“

Jameson vykročil za roh a vešel do pokoje. Vstříkl antibiotikum do baňaté infuzní láhve a pověsil ji na stojan.

„Je tak mladý,“ poznamenal Ivanov. „On ho léčil od začátku?“

„Jmenuje se Albert Jameson, ale říkáme mu Jamie. Je mu devětadvacet, absolvoval na Harvardu jako třetí ve třídě a od té doby pracuje u nás. Má atestaci z vnitřního lékařství a virologie. Také je to na jeho práci znát.“ Tait si náhle uvědomil, jak stísněně se při jednání s Rusy cítí. Jeho vzdělání i roky služby u námořnictva ho naučily, že tihle lidé jsou nepřátelé. Na tom nezáleželo. Před lety přísahal, že bude pacienty léčit bez ohledu na vnější okolnosti. Budou tomu věřit, nebo si budou myslet, že jejich člověka nechá zemřít jenom proto, že je to Rus? „Pánové, chci, aby byla jasná jedna věc: pro vašeho člověka děláme, co je v našich silách. Nic nezatajujeme. Jestli je možnost předat vám ho živého, tak ji najdeme. Ale slibovat nemohu nic.“

Tohle Sověti pochopili. Zatímco čekali na instrukce z Moskvy, Pečkin se na Taita informoval a dověděl se, že ačkoli je to náboženský fanatik, je to schopný a čestný lékař, jeden z nejlepších ve vládních službách.

„Říkal něco?“ zeptal se Pečkin nedbale.

„Za tu dobu, co tady je, nic. Jamie říkal, že hned jak ho začali přehřívat, byl napůl při vědomí a několik minut něco nesrozumitelně mumlal. Samozřejmě jsme to nahráli a jeden z důstojníků, který umí rusky, si to poslechl. Něco o dívce s hnědýma očima, nedávalo to smysl. Asi jeho dívka - je to pohledný člověk, jistě má doma děvče. Bylo to ale naprosto nesrozumitelné; pacient v jeho stavu nemá nejmenší vědomí o tom, co se děje.“

„Můžeme si tu pásku poslechnout?“ řekl Pečkin.

„Samozřejmě. Pošlu pro ni.“

Jameson k nim přikročil. „Hotovo. Gram keflinu každých šest hodin. Doufám, že to pomůže.“

„Co jeho ruce a nohy?“ zeptal se Smirnov. O omrzlinách kapitán něco věděl.

„S tím si neděláme starosti,“ odpověděl Jameson. „Prsty má obalené vatou, abychom zabránili maceraci. Jestli přežije několik příštích dní, objeví se puchýře a možná nějaké ztráty tkáně, ale to je to nejmenší. Vy víte, jak se jmenuje?“ Pečkinova hlava sebou škubla. „Neměl žádnou známku, když ho sem přivezli, a jeho šaty nemají na sobě jméno lodi. Žádná náprsní taška, žádné dokumenty, ani mince v kapsách. To jeho počátečnímu léčení nijak nevadí, ale cítili bychom se jistější, kdybyste mohli sehnat jeho zdravotní kartu. Bylo by dobré vědět, jestli má nějaké alergie nebo nějaké skryté kontraindikace. Neradi bychom, aby nám upadl do šoku kvůli alergické reakci na nějaký lék.“

„Co měl na sobě?“

„Pryžový záchranný oblek,“ odpověděl Jameson. „Hoši, co ho našli, ho v něm nechali, díky bohu. Když ho přivezli, rozřezali jsme to na něm. Pod tím košile, kalhoty, kapesník. Vaši lidé nenosí identifikační známky?“

„Ano,“ odpověděl Smirnov. „Jak jste ho našli?“

„Z toho, co vím, to bylo čistě šťastnou náhodou. Vrtulník z fregaty hlídkoval a zahlédl ho ve vodě. Neměli s sebou žádné záchranné zařízení, tak místo označili barvou a vrátili se na svou loď. Jeden z mužstva se nabídl, že pro něj dojde. Tak ho naložili se záchranným vorem do vrtulníku a letěli tam zpátky a fregata uháněla na jih. Ten námořník vykopl vor, vyskočil za ním a skončil na něm. Smůla. Zlomil si obě nohy, ale vašeho námořníka na vor dostal. Za hodinu je vyzvedla loď a oba dva dopravili letadlem přímo sem.“

„Jak je tomu vašemu člověku?“

„Bude v pořádku. S levou nohou to nebylo tak špatné, ale pravá holenní kost byla ošklivě roztříštěná,“ pokračoval Jameson. „Za pár měsíců bude v pořádku. Do té doby si ale moc nezatancuje.“

Rusové si mysleli, že Američané průkazy totožnosti jejich námořníka nechali zmizet úmyslně. Jameson a Tait měli podezření, že námořník se zbavil svých identifikačních znaků, snad v naději, že přejde na druhou stranu. Na krku měl zarudlé místo, které

nasvědčovalo, že známka byla násilně odstraněna.

„Jestli je to povoleno, rád bych vašeho člověka viděl a poděkoval mu," řekl Smirnov.

„Povoleno, kapitáne," kývl Tait. „To by od vás bylo hezké."

„Musí to být statečný člověk."

„Námořník konající svou povinnost. Vaši lidé by udělali totéž." Taita napadlo, jestli je to pravda. „Máme rozdílné názory, pánové, ale moři je to úplně jedno. Moře - no, pokouší se nás zahubit bez ohledu na to, pod jakou vlajkou jsme."

Pečkin byl vzadu, oknem nahlížel dovnitř a snažil se zahlédnout pacientův obličej.

„Mohli bychom vidět jeho šaty a osobní věci?" zeptal se.

„Jistě, ale moc se z toho nedovíte. Je to kuchař. To je všechno, co víme," řekl Jameson.

„Kuchař?" Pečkin se otočil.

„Důstojník, který poslouchal tu pásku - asi to byl zpravodajský důstojník, že? se podíval na číslo jeho košile a řekl, že podle toho je to kuchař." Třímístné číslo znamenalo, že pacient patřil k hlídce na levoboku a že jeho bojovým zařazením bylo sledování rozsahu škod. Jamesonovi vrtalo hlavou, proč Rusové všechny své odvedence číslují. Aby se pojistili, že nebudou chodit, kam nemají? Všiml si, že Pečkinova hlava se téměř dotýká skleněné tabule.

„Doktore Ivanove, přejete si být u případu přítomen?"

„To je dovoleno?"

„Je."

„Kdy bude propuštěn?" zeptal se Pečkin. „Kdy s ním budeme moci mluvit?"

„Propuštěn?" vyštěkl Jameson. „Pane, dřív než za měsíc se odtud dostane leda tak v bedně. Pokud jde o bezvědomí, tady se dá jen hádat. Máme tady opravdu moc nemocného hocha."

„Ale my s ním musíme mluvit!" protestoval agent KGB.

Tait musel zvednout hlavu, když se na něj díval. „Pane Pečkine, chápu vaše přání s vaším člověkem promluvit, ale teď je mým pacientem. Neuděláme nic, opakuji, nic, co by narušilo léčení a rekonvalescenci. Dostal jsem rozkaz sem přiletět a ujmout se toho. Prý ty rozkazy přišly z Bílého domu. Tak fajn. Doktor Jameson a doktor Ivanov mi budou asistovat, ale za pacienta jsem teď odpovědný já a moje práce je postarat se, aby z téhle nemocnice vyšel živ a zdráv.

Všechno ostatní je až na druhém místě. Dostane se vám všeho, co budete potřebovat; ale pravidla tady určuji já.“ Tait se odmlčel. V diplomacii moc dobrý nebyl. „Řeknu vám něco - jestli tu chcete sedět a střídat se u něj, je mi to jedno. Ale musíte dodržovat pravidla. To znamená, že se důkladně omyjete, převléknete se do sterilních oděvů a uposlechnete příkazů sestry. Je to tak v pořádku?“

Pečkin přikývl. Američtí doktoři si myslí, že jsou bohové, říkal si v duchu.

Jameson, který si znovu prohlížel výsledky rozboru krve, si toho proslovu nevšímal. „Můžete mi, pánové, říci, na jaké ponorce byl?“

„Ne,“ řekl Pečkin okamžitě.

„Co máte na mysli, Jamie?“

„Klesající počet bílých krvinek a některé tyhle další příznaky ukazují na ozáření. Hrubší příznaky budou překryty hypotermií.“ Jameson se náhle na Sověty podíval. „Pánové, tohle musíme vědět - byl na atomové ponorce?“

„Ano,“ odpověděl Smirnov, „byl na atomové ponorce.“

„Jamie, vezměte jeho šaty na radiologii. Ať prozkoumají knoflíky, zipy, cokoli kovového, abychom zjistili, jestli došlo ke kontaminaci.“

„Jistě.“ Jameson odešel posbírat pacientovy věci.

„Můžeme u toho být?“ zeptal se Smirnov.

„Ano, zajisté,“ odpověděl Tait s údivem, co tohle je za lidi. Ten chlap musel být z atomové ponorky, ne? Proč mu to neřekli rovnou? Nechtěli, aby se z toho dostal?

Pečkin dumal nad tím, co to všechno znamená. Nevěděli, že je z atomové ponorky? Samozřejmě - pokoušel se Smirnova dostat k tomu, aby vybreptl, že z atomové ponorky je. Snažili se všechno to zamlžit tou povídačkou o kontaminaci. Nic, co by ublížilo pacientovi, ale něco, co by zmátlo jejich třídní nepřátele. Chytré. Vždycky si myslel, že Američané jsou chytří. A on měl za hodinu informovat velvyslanectví - o čem? Jak má vědět, kdo ten námořník je?

Loděnice v Norfolku

Americkou loď *Ethan Allen* už toho moc v životě nečekalo.

Spuštěna na vodu byla v roce 1961 a sloužila svým posádkám a vlasti přes dvacet let, nesla balistické rakety Polaris při nekonečném hlídkování po mořích bez slunce. Teď se dožila věku, kdy by měla volební právo, a to je na ponorku příliš vysoký věk. Její raketové

šachty byly naplněny zátěží a uzavřeny už před měsíci. Měla jenom nejnutnější posádku na údržbu, zatímco úředníci v Pentagonu debatovali o její budoucnosti. Hovořilo se o nějakém složitém systému pro odpalování raket s plochou dráhou letu, kterým by se předělala na typ podobný novým ruským *Oskarům.* To se považovalo za příliš nákladné. *Ethan Allen* byl záležitostí o generaci starší. Jeho reaktor S5W byl příliš starý na to, aby ještě vydržel nějaký delší provoz. Radioaktivní záření bombardovalo za tu dobu kovovou loď i vnitřní zařízení miliardami neutronů. Jak prokázala nedávná kontrola zkušebních pásků, charakter kovu se změnil, došlo k nebezpečnému zkřehnutí. Systém měl před sebou nanejvýš ještě tři roky životnosti. Nový reaktor by byl příliš drahý; pro *Ethana Allena* zestárnutí znamenalo jeho ortel.

Posádku lodi tvořili členové jejího posledního operačního týmu, hlavně veteráni, kteří se těšili na odchod ze služby, a mladíčci, kteří se potřebovali vyučit v celé řadě opravářských dovedností. *Ethan Allen* mohl dosud sloužit jako školní loď, zvláště pro výuku opravárenství, protože velká část zařízení lodi byla opotřebovaná.

Admirál Gallery na její palubu přišel brzy ráno. Náčelníci to považovali za zvlášť nepříznivé znamení. Byl před mnoha lety jejím prvním kapitánem a admirálové zřejmě vždycky navštěvují loď, které kdysi veleli - než jde do šrotu. Poznal některé ze starších důstojníků a zeptal se jich, jestli ta holka má v těle ještě nějaký život. Náčelníci řekli, že ano. Pro svou posádku se loď stane něčím víc než strojem. Každá ze sta lodí, postavených stejnými lidmi ve stejné loděnici podle stejných výkresů, bude mít své zvláštnosti, většinou špatné, ale když si na ně posádka zvykne, mluví o nich s láskou, zvláště když se člověk ohlíží zpátky. Admirál prošel celý trup *Ethana Allena,* zastavil se a uzlovatýma artritickýma rukama přejel po periskopu, kterým kdysi vyhlížel, aby se přesvědčil, že vně ocelového trupu opravdu existuje svět, aby naplánoval občasný „útok“ na loď, která jeho ponorku pronásledovala - nebo na proplouvající tanker, jen tak ze cviku. Velel na *Ethanu Allenovi* tři roky a vystřídal „svou“ posádku za posádku jiného důstojníka při plavbě z Holy Loch ve Skotsku. Byly to dobré roky, říkal si, sakramentsky lepší než sezení za stolem s davem vyčichlých pobočníků pobíhajících kolem. Byla to stará námořnická hra - nahoru nebo ven. Zrovna když člověk dostal něco, v čem byl opravdu dobrý, něco, co měl opravdu rád, bylo to pryč. Dávalo to

výtečný smysl organizačně; museli jste udělat místo mladíkům stoupajícím vzhůru, ale - panebože, být tak znovu mladý, velet jedné z těch nových, na kterých se teď mohl projet jen na pár hodin jako laskavost prokázanou tomu starému kostlivému parchantovi v Norfolku.

Dokáže to, Gallery si byl jistý. Bude to dobré. Nebyl to konec, který by přál právě své bitevní lodi, ale když o tom popřemýšlel, slušný konec bitevní lodi nebylo nic obvyklého. Nelsonova *Victory, Constitution* v bostonském přístavu, vysloužilá bitevní loď nabalzamovaná kvůli svému jménu - těm se dostalo čestného zacházení. Většina válečných lodí byla potopena jako cíle nebo byla rozebrána na žiletky. *Ethan Allen* zemře aspoň pro nějaký účel. Bláznivý účel, možná tak bláznivý, že se podaří, říkal si, když se vracel do hlavního stanu COMSUBLANT.

Po dvou hodinách do doku, kde odpočíval *Ethan Allen,* přijel nákladní automobil. Intendant, který v té době měl službu na palubě, si všiml, že automobil patří Námořní letecké základně v Oceáně. Divné, pomyslel si. Ještě divnější bylo, že důstojník, který vystoupil, nebyl podle výložek ani od ponorkového loďstva, ani od letectva. Nejprve zasalutoval směrem ke slavnostní palubě, pak pozdravil službu konajícího náčelníka; ostatní dva důstojníci *Ethana Allena* dohlíželi na jakousi opravu ve strojovně. Důstojník z námořní letecké základny vydal pracovní partě instrukce, aby do ponorky naložila čtyři předměty podobné projektilům, které spustili otvory v palubě.

Byly velké, stěží prošly otvory pro torpéda a pro ukládání a nakládání a uložit je na místo si vyžádalo dost práce. Pak přišly na řadu palety z umělé hmoty, na které byly uloženy a zajištěny kovovými pásy. Vypadají jako bomby, myslel si hlavní elektroinženýr, když se s tím mladší muži dřeli. Ale bomby to být nemohly, byly příliš lehké, zjevně jen z obyčejného plechu. Za hodinu přijel nákladní automobil s tlakovou nádobou na korbě. Všechen personál byl z ponorky poslán pryč a ponorka byla pečlivě přefoukána. Pak tři muži do každého z těch čtyř předmětů natáhli hadice. Když to bylo hotovo, profoukli trup znovu a u každého z předmětů nechali detektor plynu. V té době si posádka všimla, že jejich dok i dok sousední hlídají ozbrojení příslušníci námořní pěchoty, aby se nikdo nemohl přiblížit a vidět, *co* se s *Ethanem Allenem* děje.

Když bylo nakládání, naplňování, nebo co to bylo, hotovo, jeden z náčelníků sešel dolů, aby se na kovové náboje podíval lépe. Do notesu si přepsal šablonou napsané označení PPB76/A/J6713. Jeho pomocník našel toto označení v katalogu a to, co zjistil, se mu vůbec nezamlouvalo - Pave Pat Blue 76. Pave Pat Blue 76 byla bomba, a *Ethan Allen* měl na palubě čtyři. Nic ani zdaleka tak silného jako hlavice raket, které nosila, ale něco mnohem zlověstnějšího, shodla se posádka. Čadící lampu zhasli podle společné dohody dřív, než se někdo o to vůbec prosil.

Gallery se vrátil brzy nato a promluvil si jednotlivě se všemi staršími důstojníky. Mladí byli posláni na břeh se svými osobními věcmi a s upozorněním, že neviděli, necítili, neslyšeli ani jinak si nevšimli na *Ethanu Allenovi* ničeho zvláštního. Bude likvidován na moři. To bylo všechno. Nějaké politické rozhodnutí ve Washingtonu - a kdybyste *to* někomu řekli, začněte přemýšlet o výletu do McMurdo Sound na dvacet let, jak to jeden z nich formuloval.

Na počest Vincenta Galleryho každý ze starších náčelníků zůstal na palubě. Zčásti to pro ně byla možnost s tou starou holkou být na poslední plavbě, možnost říct příteli sbohem. Hlavně pak to bylo proto, že Gallery řekl, že je to důležité, a veteráni si pamatovali, že jeho slovo mívalo svou váhu.

Důstojníci se objevili při západu slunce. Nejnižší hodností mezi nimi byl poručík. Dva kapitáni budou pracovat u reaktoru, spolu se třemi staršími náčelníky. Další dva budou obsluhovat navigační zařízení, dva komandéři budou obsluhovat elektroniku. Zbytek se rozejde na různá stanoviště, aby plnili spoustu specializovaných úkolů nutných k obsluze složité válečné lodi.

Celkové obsazení, necelá čtvrtina normální posádky, by možná vyvolalo nepříznivý komentář starších náčelníků, kteří nevzali v úvahu, kolik zkušeností tito důstojníci mají.

Jeden důstojník bude obsluhovat křídla, jak ke svému zděšení zjistil. Hlavní elektroinženýr, se kterým o tom hovořil, to vzal jako samozřejmost. Koneckonců, poznamenal, pravá zábava je lodi řídit, a důstojníci se k tomu dostali jen v New Londonu. Tam pak stačilo jen chodit sem a tam a vypadat důležitě. To je pravda, souhlasil intendant, ale zvládnou to? Kdyby ne, uzavřel elektroinženýr, postarali by se o to oni, protože - co jiného mají náčelníci dělat, než chránit důstojníky před omyly? Pak se v dobré shodě domluvili, kdo bude náčelníkem

lodi. Oba sloužili ve stejné hodnosti skoro stejně dlouho.

Ethan Allen naposled vyplul ve 23:45. Z doku mu nepomáhal žádný vlečný člun. Kapitán loď dovedně odpoutal od doku jemným ovládáním motoru a napětí tažných lan, které intendant mohl jen obdivovat. Sloužil s ním už dříve, na *Skipjacku* a na *Wtilu Rogersovi*. „Žádné vlečné čluny, nic," hlásil později svému spolunocležníkovi. „Starej se už vyzná." Za hodinu byli za Virginia Capes a připraveni k ponoření. Za deset minut po nich nebylo ani stopy. Dole, na kurzu jedna-jedna-nula, se malá posádka důstojníků a náčelníků pustila do náročných běžných úkonů při řízení staré raketové ponorky s malým počtem lidí. *Ethan Allen* reagoval mistrovsky, plul rychlostí dvanácti uzlů a jeho staré stroje nevydávaly téměř žádný hluk.

JEDENÁCTÝ DEN
Pondělí 13. prosince

A-10 Thunderbolt

Byla to o moc větší zábava než letět s DC-9. Major Andy Richardson měl na nich nalétáno přes deset tisíc hodin, a jen kolem šesti set na své bitevní stíhačce A-10 Thunderbolt II, ale mnohem raději měl menší dvoumotorová letadla. Richardson patřil ke 175. taktické stíhací hlídkové skupině Marylandské protivzdušné obrany. Jeho eskadra obvykle vzlétala z malého polního letiště východně od Baltimoru; ale před dvěma dny, když byla jeho jednotka povolána, 175. skupina a šest dalších národních hlídkových a záložních leteckých skupin už zaplnilo již fungující základnu Strategického leteckého velitelství v Loringu ve státě Maine. Vzlétli o půlnoci a doplnili palivo ve vzduchu teprve před půlhodinou, tisíc mil daleko nad severním Atlantikem. Nyní Richardson a jeho letka čtyř letounů hladce klouzali třicet metrů nad černou vodou rychlostí čtyř set uzlů.

Sto mil za čtyřmi stíhačkami následovalo devadesát letadel v deseti tisících metrech v uspořádání, které by se Sovětům jevilo jako útok alfa, útok ozbrojených taktických stíhaček. A také to nic jiného nebylo - jenže to byla klamná akce. Ten pravý úkol měla skupina čtyř stíhaček dole.

Richardson měl A-10 rád; ti, kteří s tímhle letadlem létali, mu trochu obhrouble, ale s láskou, říkali „prase bradavičnaté“, nebo jen „prase“. Téměř všechny taktické letouny měly ladné křivky kvůli rychlosti a manévrovacím schopnostem v boji; ne však Prase, které bylo snad nejošklivější ze všech letadel, která kdy byla pro americké letectvo postavena. Jeho dva motory s turbodmychadly visely jako zapomenuté dvojité směrovky - samo o sobě památka na třicátá léta. Jeho tlustá křídla neměla ani zdaleka nějaký pozitivní šíp a uprostřed byla prohnutá, aby se tam dal umístit neohrabaný podvozek.

Spodní strana křídel byla poseta mnoha závěsnými body, aby mohla nést přídavnou výzbroj, a trup byl postaven kolem hlavní zbraně letadla - třicetimilimetrového rotačního kanónu GAU-8, zvlášť zkonstruovaného, aby dokázal rozmlátit ruské tanky.

Pro akci dnešního večera měla Richardsonova letka pro své kanóny Avenger celý náklad nábojů s ochuzeným uranem a dvojici kontejnerových pum Rockeye - další protitankovou zbraň. Přímo pod trupem bylo zavěšeno zařízení LANTIRN pro navádění střel a navigaci pomocí infračervených paprsků při nízkém letu v noci. Veškerou ostatní přídavnou výzbroj tvořily nádrže s palivem.

175. peruť byla první perutí národní gardy, která byla systémem LANTIRN vybavena. Byla to malá souprava elektronických a optických systémů, umožňujících „Praseti“ noční vidění při letu v minimální výšce a při vyhledávání cílů. Čelní průhledový displej stíhačky proměňoval noc v den; tím se tato noční operace stávala méně nebezpečnou. Vedle každé soupravy LANTIRN byl menší předmět, který, na rozdíl od střeliva pro kanóny a pum Rockeye, byl určen právě pro dnešní operaci.

Richardsonovi nevadila nebezpečnost této operace; naopak, vychutnával si ji. Dva z jeho tří kamarádů byli stejně jako on piloti dopravních letadel, třetí byl pilotem práškovacího letadla - všichni zkušení piloti s velkou praxí v taktice nízkého letu. A jejich úkol byl dobrý.

Instruktáž, vedená námořním důstojníkem, trvala přes hodinu. Zaletí si na návštěvu k ruskému válečnému námořnictvu. Richardson četl v novinách, že Rusové se k něčemu chystají, a když na instruktáži slyšel, že posílají flotilu, aby se potloukala tak blízko amerického pobřeží, jejich smělost ho šokovala. Rozzlobilo ho, když se dověděl, že jedna z těch jejich ubohých denních stíhaček den předtím zezadu zasáhla Tomcat a téměř zabila jednoho z pilotů. Nešlo mu do hlavy, proč se válečnému námořnictvu brání, aby na to odpovědělo. Většinu letadel ze skupiny *Saratogy* bylo vidět na betonových plochách v Loringu, jak sedí vedle bombardérů B-52, A-6E Intruderů a F-18 Hornetů a vozíky s přídavnou výzbrojí mají pár metrů vedle. Říkal si, že jejich akce je jen prvním krokem, tou choulostivou částí. Zatímco se oči Sovětů budou upínat na letouny pro útok alfa, zdržující se na hranici doletu jejich strategických protiletadlových raket, jeho čtyřčlenná formace se pod krytím radarů vyřítí na vlajkovou loď flotily - atomový bojový křižník *Kirov.* Aby ukáže jim.

Bylo překvapující, že pro tuto akci byla vybrána garda. Na východním pobřeží byla nyní zmobilizována téměř tisícovka taktických letounů, skoro třetina z nich s různými záložníky, a

Richardson se domníval, že je to součást téhle ukázky. Velmi obtížnou taktickou operaci provádějí letci druhé linie, zatímco normální perutě sedí připraveny na rozjezdových drahách v Loringu, v McGuire, v Doveru a v Paese, i na dalších základnách od Virginie po Maine, s plnými nádržemi, s instrukcemi, a připraveny. Skoro tisíc letadel, usmíval se Richardson. Na to nebude ani dost cílů.

„Velitel Linebackeru, tady Sentry-Delta. Souřadnice cíle nula-čtyři-osm, vzdálenost padesát mil. Kurs jedna-osm-pět, rychlost dvacet."

Richardson nepotvrdil příjem přes zakódované rádiové spojení; letka operovala v podmínkách EMCON. Jakýkoli elektronický šum mohl Sověty alarmovat. I jeho zaměřovači radar byl vypnut a pracovala pouze pasivní infračervená čidla a čidla televizního systému pro nízký osvit. Rychle se podíval nalevo a napravo. Letci druhé linie, houby! pronesl pro sebe. Každý v letce měl nalétáno nejméně čtyři tisíce hodin, víc než většina normálních pilotů bude kdy mít, víc než většina astronautů, a jejich mašiny udržovali lidé, kteří si s letadly hráli proto, že je to bavilo. Podstata věci byla v tom, že jeho peruť byla pohotověji k dispozici než běžné perutě a měla méně nehod než ti usmrkaní hamburgři, co létali s prasaty bradavičnatými v Anglii a v Koreji. Tohle těm Rusům předvedou.

Usmál se pro sebe. Kam se na tohle hrabe létání pro U.S.Air s DC-9 z Washingtonu do Providence a Hartfordu a zpátky, každý den! Richardson, který dříve pilotoval vojenskou stíhačku, odešel ze služby o osm let dříve, protože toužil po vyšším platu a fešáckém životním stylu pilota civilní linky. Ve Vietnamu nebyl a civilní létání nevyžadovalo nic z tohohle umění - chyběla tomu ta pravá *šťáva* přízemního letu.

Pokud věděl, *Prase* dosud nebylo nasazeno při útočné akci na moři - to je další věc, která se tu ukáže; a nebude vůbec nic divného na tom, že se i při tom osvědčí. Jeho protitanková výzbroj bude proti lodím účinná; jeho kanóny a kontejnerové pumy Rockeye stačí rozcupovat pancíře tanků, a vůbec neměl pochybnosti o tom, co by provedly s tenkými obšívkami trupů bitevních lodí. Škoda, že to nebude doopravdy. Je nejvyšší čas, aby někdo Ivanovi dal co proto.

Světlo radarového čidla bliklo a signalizovalo, že je zaměřován; radar pracující v pásmu S byl pravděpodobně určen pro vyhledávání na povrchu a neměl dostatečnou kapacitu k tomu, aby zaznamenal

odražený impulz. Sověti neměli radarové letouny a jejich zařízení na lodích byla omezena zakřivením Země. Svazek měl právě nad hlavou, byl těsně pod radarovým horizontem. Byli by se vyhnuli zjištění ještě lépe, kdyby letěli v necelých dvaceti metrech, místo skoro ve čtyřiceti, ale rozkazy to nedovolovaly.

„Letko Linebacker, tady Sentry Delta. Rozptylte se a naleťte na cíl," velel AWACS.

Letouny A-10 se z formace, ve které byly od sebe vzdáleny jen několik málo metrů, rozvinuly do formace útočné, ve které byly od sebe celé míle. Rozkazy zněly rozptýlit se na vzdálenost třiceti mil. Asi čtyři minuty. Richardson se podíval na své digitální hodinky - letka Linebackerů dodržovala čas přesně. Za nimi pak Phantomy a Corsairy při útoku alfa zamíří na Sověty, jen tak, aby upoutaly jejich pozornost. Už by je měl brzo vidět...

Čelní průhledový displej ukazoval na promítaném horizontu malé hrbolky; byla to vnější ochranná hradba torpédoborců typu *Udaloj* a *Sovremennyj*. Při instruktáži jim ukázali obrysy a fotografie těchto bitevních lodí.

Píp! udělalo varovné čidlo. Přes jeho letadlo přejel svazek vlnového pásma sledovacího radaru pro navádění rakety a ztratil ho, a nyní se snažil kontakt najít znovu. Richardson ťuknutím do spínače zapojil své elektronické rušiče. Torpédoborce teď byly jen pět mil odtud. Čtyřicet vteřin. Jen zírejte, soudruzi, myslel si.

Začal se svým letounem rázně manévrovat, kličkoval nahoru, dolů, doleva i doprava, bez určitého systému. Byla to jen hra, ale nevěděl, proč by to Ivanovi ulehčoval. Kdyby to bylo doopravdy, jeho *Prasata* by se hnala za rojem protiradarových střel a byla by doprovázena letadly Wild Weasel - Divoké lasičky - snažícími se rušit a zničit sovětský naváděcí systém pro rakety. Věci teď šly rychle. Ochranný torpédoborec se mu tyčil v cestě, trhl směrovým kormidlem a vyhnul se mu na čtvrt míle. Dvě míle ke *Kirovu* - osmnáct vteřin.

Čelní průhledový displej mu vykreslil zřetelnější obraz. Nástavba tvaru pyramidy na *Kirovu*, složená ze stožáru, komína a radiolokátoru, zaplnila jeho přední sklo. Viděl blikající signální světla kolem celého bitevního křižníku. Richardson stočil směrové kormidlo více doprava. Měli proletět asi tři sta metrů od lodi, ne více a ne méně. Jeho *Prase* proletí kolem přídě, ostatní kolem zádi a podél boků. Nechtěl letět příliš blízko. Major se přesvědčil, že jeho ovladače pum a kanónů jsou

zajištěny v bezpečné poloze, nemělo význam nechat se unést. Při skutečném útoku by někdy v tomto okamžiku začal pálit z kanónu; proud projektilů by proděravěl lehký pancíř skladiště na přídi *Kirova,* strategické protiletadlové střely i střely s plochou dráhou letu by explodovaly v jediné ohromné ohnivé kouli, a prořízl by nástavbu jako tenký novinový papír.

Když byl kapitán od lodi na pět set metrů, sáhl dolů, aby odjistil blok světlic připevněný vedle bloku LANTIRN.

Teď! Krátkým pohybem prstu sepnul spínač, kterým vyhodil půl tuctu oslnivě jasných magnéziových světlic na padáčcích. Všechny čtyři Linebackery to spustily v několika vteřinách. Náhle byl *Kirov* uzavřen v obalu modrobílého magnéziového světla. Richardson stáhl páku zpět a stočil se vzhůru podél křižníku. Jasné světlo ho oslnilo, ale když se ostře stočil dolů nad rozvlněné moře, viděl ladné křivky křižníku a posádku pobíhající po palubě jako mravenci.

Kdyby to bylo doopravdy, byli byste teď všichni mrtví, došlo vám to?

Richardson palcem zapnul rádio. „Velitel Linebacker pro Sentry Delta," řekl otevřenou řečí. „Robin Hood, opakuji, Robin Hood. Letko Linebackerů, tady velitel, seřaďte se za mnou. Letíme domů."

„Letko Linebackerů, tady Sentry Delta. Vynikající!" odpověděl operátor. „Sdělujeme, že *Kirov* má dvojici Forgerů ve vzduchu, třicet mil na východ, směřují na vás. Budou na to muset šlápnout, aby vás dohnali. Dám vědět. Konec."

Richardson provedl v hlavě pár rychlých výpočtů. Pravděpodobně je nedoženou, a i kdyby, dvanáct Phantomů ze 107. stíhací přepadové skupiny na to bylo připraveno.

„Kurník, veliteli!" pilot Linebackerů 4, ten z práškovacího letadla, se pečlivě zařadil do formace. „Viděl jste, jak tamti ťunťové dole na nás ukazovali? Krucinál, že jsme jim ale zachřestili u zadku!"

„Bacha na Forgery," varoval Richardson, usmívaje se pod kyslíkovou maskou od ucha k uchu. *Letci druhé linie – prdlajs!*

„Ať si přijdou!" odpověděl Linebacker 4, „jestli se některý z těch mizerů ke mně přiblíží, bude to jeho poslední chyba v životě." Čtyřka byl na Richardsonův vkus trochu moc agresivní, ale pilotovat své Prase dovedl.

„Letko Linebackerů, tady Sentry Delta. Forgery se obrátily zpět. Jste čistí. Konec."

„Rozumím, konec. No tak, letko, uklidníme to a zamíříme domů. Myslím, že tenhle měsíc jsme si svůj plat zasloužili.“

Richardson se podíval, jestli je na otevřené frekvenci.

„Dámy a pánové, mluví kapitán Barry Kámoš.“ Byl to takový domácí žert pro styk s veřejností u U.S. Air, který se u 175. letky stal tradicí. „Doufám, že se vám let líbil a děkuji vám, že jste použili naši Linku Prase bradavičnaté.“

Kirov

Na *Kirovu* admirál Stralbo ze všech sil běžel z bojové informační centrály k vlajkovému můstku, avšak doběhl pozdě. Nízko letící letadla zachytili až minutu poté, co se dostala přes vnější obranu. Roj světlic už byl za křižníkem, řada z nich ještě dohořívala v moři. Posádka na můstku, jak viděl, byla otřesena.

„Šedesát až sedmdesát vteřin před tím, než jsme je měli na zádech, soudruhu admirále,“ hlásil kapitán na můstku, „jsme sledovali tu kroužící útočnou formaci, a tihle čtyři - myslím, že čtyři - se na nás dostali pod naším radarovým horizontem. Měli jsme raketami zaměřené dva z nich, i přesto, že nám rušili radary.“

Stralbo pohrdlivě odfrkl. Tenhle výkon za moc nestál. Kdyby úder byl opravdový, *Kirov* by byl přinejmenším silně poškozen. Američané by ochotně dali dvě stíhačky za křižník s atomovým pohonem. Jestli všechna americká letadla útočí takhle...

„Arogance těch Američanů je hrozná!“ zaklel *zampolit* flotily.

„Bylo hloupé je provokovat,“ poznamenal Stralbo kysele. „Věděl jsem, že k něčemu takovému dojde, ale čekal jsem to od *Kennedyho.*“

„Byla to chyba, pilotův omyl,“ odpověděl politický zástupce.

„Jistě, Vasiliji. *A tohle* nebyla žádná chyba! Jen nám dali na srozuměnou, že jsme patnáct set kilometrů od jejich pobřeží bez účinné ochrany ze vzduchu a že mají přes pět set stíhaček, které jen čekají, aby se do nás pustily ze západu. A mezitím nás *Kennedy* natlačuje na východ jako vzteklý vlk. Nejsme v záviděníhodném postavení.“

„Takhle bezmezně drzí by nebyli.“

„Jste si tím jistý, soudruhu politický zástupce? Jistý? Co když se některému z amerických pilotů přihodí ten váš 'pilotův omyl'? A potopí některý z našich torpédoborců? A co když se americký prezident přímo spojí s Moskvou a omluví se dřív, než my stačíme

vůbec o tom podat hlášení? Zapřísahají se, že to byla nešťastná náhoda a slibují, že toho pitomého pilota potrestají - no a co? Myslíte, že se úmysly imperialistů takhle blízko jejich pobřeží dají tak snadno předpovědět? Já ne. Myslím, že se modlí, aby dostali třeba sebemenší záminku, aby se do nás pustili. Pojďte do mé kajuty. Tohle musíme prohovořit.“

Oba muži šli k zádi. Stralbova kajuta byla zařízena spartánsky, jediná ozdoba na stěně byla reprodukce Lenina promlouvajícího k Rudým gardám.

„Jaký je náš úkol, Vasiliji?“ zeptal se Stralbo.

„Podporovat naše ponorky, pomáhat jim v pátrání-“

„Přesně tak. Naším úkolem je podporovat, ne provádět útočné operace. Američané nás tu nechtějí. Objektivně vzato, dokážu to pochopit. Se všemi našimi raketami pro ně představujeme hrozbu.“

„Ale náš úkol není je ohrožovat,“ odporoval *zampolit.* „Proč bychom napadali jejich domovinu?“

„A samozřejmě imperialisté uznávají, že jsme mírumilovní socialisté! Podívejte, Vasiliji, tohle jsou naši nepřátelé! Samozřejmě, že nám nedůvěřují. *Samozřejmě,* že by nás rádi napadli, kdyby pro to měli sebemenší omluvu. Už teď nám ztěžují hledání a předstírají, že nám pomáhají. Nechtějí nás zde - a když se necháme vyprovokovat jejich agresivními akcemi, padneme jim do pasti.“ Admirál hleděl do stolu. „Nu, tohle změníme. Vydám flotile rozkaz, aby přestala se vším, co se může jevit i sebeméně agresivní. Ukončíme všechny letecké operace kromě běžných místních hlídkových letů. Nebudeme znepokojovat blízké jednotky jejich flotily. Budeme používat jen normální navigační radary.“

„A?“

„A spolkneme svou pýchu a budeme mírní jako beránci. Ať provokují jak chtějí, nebudeme na to reagovat.“

„Někdo tomu bude říkat zbabělost, soudruhu admirále,“ varoval *zampolit.*

Tohle Stralbo očekával. „Vasiliji, copak to nechápete? Dostali nás už jen tím, jak předstírali útok. Nutí nás nasazovat do akce naše nejnovější a nejtajnější obranné systémy, aby mohli získávat špionážní zprávy o našich radarech a systémech řízení palby. Zkoumají výkon našich stíhaček a vrtulníků, manévrovací schopnosti našich lodí a hlavně naše velení a řízení. Tomuhle uděláme konec. Náš prvotní úkol

je příliš důležitý. Jestli nás budou dál provokovat, budeme jednat tak, jako by náš úkol byl opravdu mírumilovný - což také je, pokud jde o ně - a budeme prohlašovat, že nemáme nic zlého v úmyslu. A z nich uděláme agresory. Když nás budou dál provokovat, budeme dávat pozor, jaká je jejich taktika, a sami nevyzradíme nic. Nebo byste chtěl, aby nám zabránili splnit náš úkol?“

Zampolit zabručel na souhlas. Kdyby se jejich úkol nepodařil, obvinění ze zbabělosti by opravdu byla maličkost. Kdyby našli ponorku s těmi renegáty, stali by se hrdiny, bez ohledu na to, co se stalo.

Dallas

Jak dlouho už mám službu, honilo se Jonesovi hlavou. Mohl to docela snadno zjistit, kdyby stiskl tlačítka na svých digitálních hodinkách, ale to nechtěl udělat. Bylo by to příliš deprimující. Já s tou svou nevymáchanou hubou - *to si pište, kapitáne* - hovno, klel. Ponorku zjistil na vzdálenost skoro dvaceti mil, možná, skoro ji dostal - jenže ten posraný Atlantický oceán má napříč tři tisíce mil a ponorka má jen pár metrů. Teď bude potřebovat víc než jen štěstí.

No, mohl si tenkrát dát sprchu po hollywoodsku. Normálně sprcha na lodi, kde je málo sladké vody, obnášela několik vteřin namáčení, tak minutu mydlení a pak zas několik vteřin na spláchnutí. Člověk sice byl čistý, ale ke spokojenosti to nebylo. Proti dřívějšku to byl pokrok, říkávali staří mazáci. Nojo, namítal často Jones, to taky dřív třeba námořníci museli tahat za vesla - nebo plout na naftový motor a baterie, ono to vyšlo nastejno. Sprcha po holywoodsku je něco, nač námořník začne myslet už po pár dnech na moři. Necháte vodu běžet, dlouhý, nepřetržitý proud nádherně teplé vody. Velitel Mancuso rád tuto rozkošnickou kratochvíli uděloval jako odměnu za nadprůměrný výkon. Lidem to poskytovalo hmatatelný cíl jejich snah. Na ponorce nebylo zač utrácet, nebylo tu ani pivo, ani ženské.

Staré filmy - tady se snažili pilně. Lodní knihovna nebyla špatná, když měl člověk čas trochu se tím probrat. A na *Dallasu* byly dva počítače Apple s pár desítkami her pro zábavu. Jones byl přeborníkem na Choplifter a Zork. Počítače se samozřejmě také používaly k výcviku, k praktickým zkouškám a pro texty programované výuky, které spotřebovávaly většinu počítačového času.

Dallas propátrával oblast na východ od Grand Banks. Žádná loď,

přecházející Trasu Jedna, se téhle oblasti dost dobře nemohla vyhnout. Pluli rychlostí pěti uzlů a táhli za sebou vlečený sonar BQR-15. Zachytili všemožné kontakty. Nejprve se kolem vysokou rychlostí přehnala polovina ponorek ruského válečného námořnictva, řada z nich sledována americkými plavidly. Propálila to kolem nich rychlostí čtyřiceti uzlů i jedna *Alfa*, ani ne kilometr od nich. Bylo by to tak snadné, myslel si Jones. *Alfa* dělala takový rámus, že by ji bylo slyšet sklenicí přiloženou k trupu, a on musel stáhnout zvuk na svých zesilovačích na minimum, aby nepřišel o uši. Škoda, že nemohou vystřelit. Bylo to tak pěkně jednoduše pohromadě, sestavit palebné souřadnice bylo tak snadné, že by to dokázalo dítě s logaritmickým pravítkem. Ta *Alfa* byla jako vrabec v hrsti. Pak přispěchaly *Viktory, Charlieové* - a *Novembery* jako poslední. Jones poslouchal lodi na hladině daleko k západu, většinou pluly rychlostí dvaceti uzlů a vydávaly různé druhy hluku, jak se prodíraly vodou bušící do jejich přídí. Byly daleko a nezajímaly nikoho.

Snažili se zachytit ten jediný cíl už déle než dva dny, a Jones měl jen tu a tam hodinku na spánek. Dobrá, za to mě platí, přemýšlel ponuře. To nebylo nic nového, už to zažil, ale byl by rád, aby ta dřina už skončila.

Vlečená sonarová souprava byla upevněna na konci kabelu dlouhého tři sta metrů. Jones jejich používání přirovnával k chytání velryb na vlečenou návnadu. Bylo to jejich nejcitlivější sonarové zařízení, chránilo *Dallas* před vetřelci, kteří by ho sledovali v závěsu. V zásadě ponorkový sonar pracuje ve všech směrech kromě směrem dozadu - tam je oblast nazývaná kužel ticha nebo přepážky. BQR-15 to změnil. Jones v něm slyšel všemožné věci - ponorky a hladinové lodi pořád, letící letadla občas. Jednou při cvičení na Floridě to byl hluk od potápějících se pelikánů, který dlouho nemohl určit, až kapitán vysunul periskop a podíval se. Pak u Bermud narazili na pářící se kytovce, a to byl velmi působivý hluk.

Jones měl jejich záznam na vlastním pásku pro osobní potřebu na pláži - některé ženy to poněkud úchylně považovaly za zajímavé. Jones se pro sebe usmál.

Z hladiny přicházela spousta různých akustických projevů; procesory většinu z nich přefiltrovaly a každých několik minut si je Jones pustil na svůj kanál, aby zvuk dostal přímo a přesvědčil se, zda toho filtrování není moc. Počítače jsou hloupé, a Jones uvažoval, zda

systémy SAPS nenechávají některé z těch anomálních zvuků ztratit se v počítačových čipech. S počítači, vlastně s jejich programováním, byl problém - když jste jim přikázali něco udělat, počítač to udělal, ale s něčím jiným. Jones se často při sestavování programů bavil. Znal pár lidí z univerzity, kteří sestavovali programy her pro osobní počítače. Jeden z nich vydělával slušné peníze se systémy Sierra On-Line...

Zase sníš s otevřenýma očima, Jonýsku, huboval sám sebe.

Nebylo snadné celé hodiny naslouchat ničemu. Byl by to dobrý nápad, dovolit obsluze sonaru během služby číst. Měl dost rozumu, aby to nenavrhl. Pan Thompson by ho možná podpořil, ale kapitán a ostatní vyšší důstojníci byli zapřísáhlí přívrženci zavedeného železného pravidla: neustále budeš sledovat všechny přístroje naprosto soustředěně. Jones o tomhle neměl valné mínění. U obsluh sonaru to bylo jiné, ti moc snadno pohořeli. Jones tomu čelil svými páskami s hudbou a hrami. Dokázal se zcela propadnout do jakéhokoli rozptýlení, zvláště byl-li to Choplifter. Člověk musí mít něco, přemítal, do čeho by se mohl v myšlenkách ponořit, alespoň jednou za den. A v některých případech i ve službě. Dokonce i řidiči nákladních automobilů, kteří stěží patří mezi lidi, kteří potřebují nějak moc intelektuálních podnětů, mají rádia a přehrávače, aby se nedostali do tranzu. Ale námořníci na atomové ponorce, která stojí skoro miliardu...

Jones se předklonil a přitiskl si sluchátka pevně k uším. Ze svého poznámkového bloku vytrhl stránku s nějakými čmáranicemi a na nový list poznamenal čas. Pak něco upravil na regulátorech hlasitosti, už teď byly téměř v krajních horních polohách, a znovu vypnul procesory. Zvuková kakofonie z hladiny mu skoro urazila hlavu. Jones to asi minutu snášel a manipuloval s ručními ovladači hlasitosti aby odfiltroval aspoň ty nejhorší vysokofrekvenční zvuky. Aha! řekl si Jones, SAPS mi v tom možná dělá trochu binec - ale je ještě brzo, aby se to dalo říci s určitostí.

Když Jonese ve škole pro obsluhy sonaru poprvé u tohohle zařízení přezkušovali, měl neodolatelnou chuť ukázat ho bratrovi, který měl titul elektroinženýra, pracoval jako konzultant pro výrobce reprodukční techniky a měl registrováno jedenáct patentů. Nad těmi věcičkami na *Dallasu* by mu vypadly oči z důlků. Systémy digitalizace zvuku, používané u námořnictva, měly roky předstih před civilní technikou. Skoda, že to bylo klasifikováno jako tajné, a ještě k

tomu na stejné úrovni jako jaderná technika...

„Pane Thompsone," řekl Jones tiše, aniž se ohlédl, „mohl byste požádat kapitána, jestli by nešlo uhnout malinko na východ a tak o dva uzly zpomalit?"

„Tak, kapitána." Thompson vyšel do chodbičky a vzkaz předal.

V patnácti vteřinách byly vydány rozkazy pro strojovnu a ke změně kurzu. Mancuso byl u sonaru v příštích deseti vteřinách.

Kapitán z toho všeho měl těžkou hlavu. Už před dvěma dny bylo jasné, že se jejich prvotní kontakt nechová tak, jak se očekávalo, nepohybuje se po trase, a vůbec nezpomaluje. Velitel Mancuso se někde spletl v odhadu - mýlil se také v kurzu jejich hosta? A co to znamená, že jejich přítel nesleduje trasu? Jones si to sesumíroval už dávno. Je to raketová ponorka. Kapitáni raketových ponorek nikdy nespěchají.

Jones seděl jako obvykle, shrbený nad svým stolem, levou ruku zdviženou, jak žádal o ticho, když se vlečené zařízení na konci kabelu dostalo přesně na azimut východ-západ. Cigareta dohořívala nepovšimnuta v popelníku. V sonarové místnosti nepřetržitě pracoval kotoučový magnetofon, jeho pásky se každou hodinu vyměňovaly a ukládaly pro pozdější vyhodnocení na břehu. Vedle něj byl další, jehož záznamy se používaly na palubě k přezkoumávání kontaktů. Vztáhl ruku a zapnul ho, pak se otočil a podíval se na kapitána, který stál nad ním. Na Jonesově obličeji se objevil slabý, unavený úsměv.

„Jo," zašeptal.

Mancuso ukázal na reproduktor. Jones zavrtěl hlavou. „Je to moc slabé, kapitáne. Chytil jsem to jen tak tak. Zhruba severně, myslím, ale potřebuju na to nějaký čas." Mancuso hleděl na ručičku intenzity, kterou Jones sledoval. Byla na nule - skoro,

Každých asi padesát vteřin sebou trhla, jen nepatrně. Jones psal zuřivé připomínky. „Ty zatracené filtry SAPS mi toho kus ubírají!!! Potřebujeme jemnější zesilovače a lepší ruční ovládání filtrů!!" napsal.

Mancuso si v duchu říkal, že tahle situace je trochu směšná. Pozoroval Jonese, jako pozoroval svou ženu, když měla Dominika, a teď sledoval časový průběh trhání ručičky intenzity stejně, jako tehdy sledoval její porodní stahy. Ale tomuhle se v napínavosti nevyrovnalo nic. Otci to vysvětloval tak, že použil srovnání se vzrušením, které člověk prožívá první den lovecké sezóny, když slyší šustění listí a ví,

že to nedělá lidská noha. Ale tohle bylo ještě lepší. Lovil lidi, lidi jako byl on, na lodi jako byla ta jeho...

„Je to hlasitější, kapitáne.“ Jones se zaklonil a zapálil si cigaretu. „Míří naším směrem. Řekl bych tři-pět-nula, možná trochu na tři-pět-tři. Pořád je to dost slabé, ale je to náš chlapec. Máme ho.“ Jones se rozhodl risknout si impertinenci. Zaslouží si trochu tolerance. „Budem čekat nebo pronásledovat, pane?“

„Čekat. Nemá smysl ho vylekat. Pěkně ho necháme přiblížit se a přitom budeme dělat tu naši prima napodobeninu díry ve vodě, pak se na něj na nějakou chvíli přivěsíme a polehoučku ho budeme šimrat na zadku. Potřebuji ještě jednu pásku s tímhle, a ať to tu BC-10 prohledá přes SAPS. A ať obejdou zpracovací algoritmy. Potřebuji analýzu kontaktu, ne interpretaci. Projeďte to každé dvě minuty. Ať se zaznamená jeho akustický podpis, digitalituje se, složí a rozdělá. Chci o něm vědět všechno, co se dá - hluk pohonu, akustiku reaktoru, všechno. Chci vědět přesně, kdo to je.“

„Je to Rus, pane,“ poznamenal Jones.

„Ale který Rus?“ usmál se Mancuso.

„Rozkaz, kapitáne.“ Jones rozuměl. Měl mít službu ještě dvě hodiny, ale konec už byl v dohledu. Skoro. Mancuso se posadil, zvedl rezervní pár sluchátek a vzal si jednu z Jonesových cigaret. Chtěl se toho návyku zbavit už měsíc. Na břehu bude mít lepší šanci.

Invincible

Ryan nyní nosil uniformu Královského námořnictva. Bylo to jen na čas; o tom, jak rychle k téhle práci přišel, svědčilo i to, že uniformu měl jen jednu a k tomu dvě košile. Všechnu jeho garderobu právě čistili a on teď měl na sobě anglické kalhoty a svetr. To jsou celí oni, myslel si, nikdo ani neví, že jsem tady. Zapomněli na něj. Od prezidenta žádné vzkazy - ne že by nějaké očekával - a Painter i Davenport by ze všeho nejraději zapomněli, že vůbec kdy na *Kennedym* byl. Greer a soudce se pravděpodobně zabývají nějakou pitomostí a možná se pochechtávají nad tím, jak si Jack Ryan užívá projížďku po moři za státní peníze.

Projížďka to nebyla. Jack znovu objevil svou náchylnost k mořské nemoci. *Invincible* byl poblíž Massachusetts, kde čekal na ruské hladinové lodi a usilovně pátral po rudých ponorkách v téhle oblasti. Kroužili po oceánu, který se neuklidňoval. Každý měl co dělat -

kromě něj. Piloti vzlétávali dvakrát denně nebo i častěji a nacvičovali spolupráci se svými partnery z amerického letectva a námořnictva, operujícími z pevniny.

Lodi nacvičovaly taktiku boje na hladině; jak u snídaně řekl admirál White, vyvinulo se z toho docela pěkné pokračování cvičení Hbitý Delfín. Ryanovi bylo proti mysli, že je nadpočetný. Všichni byli samozřejmě zdvořilí, pohostinnost vlastně byla přímo odzbrojující. Měl přístup do velitelské centrály a když sledoval, jak Britové dostihují ponorky, dostávalo se mu vysvětlení do všech podrobností, takže to téměř z poloviny skutečně pochopil.

Teď právě seděl sám ve Whiteově kajutě, která se stala jeho trvalým domovem na lodi, a četl si. Ritter do jeho vaku s věcmi promyšleně uložil studijní materiály CIA. Třísetstránkový dokument měl titulek „Ztracené děti: Psychologický profil uprchlíků z východního bloku“, a byl sepsán výborem psychologů a psychiatrů, kteří spolupracovali s CIA a dalšími zpravodajskými agenturami, aby uprchlíkům pomohli zapojit se do života v Americe - a určitě také aby pomohli najít rizika ohrožující utajení uvnitř CIA. Ne že by jich bylo mnoho, ale všechno, co Společnost dělala, mělo dvě stránky.

Ryan si přiznával, že to je docela zajímavé čtení.

Nikdy se vlastně nezamýšlel nad tím, co lidi vede k útěku na západ, představoval si to tak, že za železnou oponou se děje dost takových věcí, aby každý rozumně uvažující člověk využil jakékoli možnosti, jak na západ utéci. Ale nebylo to tak jednoduché, četl, vůbec ne jednoduché. Každý, kdo přešel, byl vyhraněný jedinec. Zatímco někdo si třeba uvědomoval nerovnost života za komunismu a toužil po spravedlnosti, náboženské svobodě, možnosti rozvíjet individuální schopnosti, jiný mohl jednoduše chtít zbohatnout, když si přečetl, jak nenasytní kapitalisté vykořisťují masy, a řekl si, že být vykořisťovatelem má své dobré stránky. Pro Ryana tohle bylo zvláštní, ne-li cynické.

Jiný typ uprchlíka byl podvodník, člověk nasazený do CIA jako živá dezinformace. Ale takovýto typ člověka mohl být dvojsečnou zbraní. Nakonec se z něj mohl stát skutečný přeběhlík. Amerika, usmál se Ryan, může být hodně svůdná pro toho, koho navykali na šedivý život v Sovětském svazu. Většina z nasazených lidí však byli nebezpeční nepřátelé. Proto si přeběhlík nikdy nezískal důvěru, nikdy. Člověk, který svou zemi opustil jednou, to mohl udělat znovu.

Dokonce i idealisté měli své pochybnosti, mučivé hryzení svědomí z toho, že opustili svou vlast. V poznámce pod čarou jeden doktor poznamenal, že nejhorší trest pro Alexandra Solženicyna byl exil; pro vlastence jako on být živ daleko od domova bylo trýznivější než žít v gulagu. Ryanovi to sice připadalo divné, ale přesto tak skutečné, že to mohla být pravda.

Zbytek dokumentu se zabýval otázkou, jak je uvést do normálního života; nemálo sovětských exulantů spáchalo po několika letech sebevraždu. Někteří se jednoduše nedovedli vyrovnat se svobodou, podobně jako se vězňové po dlouhé době věznění často nedokážou zapojit do života, když už nad sebou nemají složitě uspořádaný dohled, a páchají nové zločiny v naději, že se vrátí do svého bezpečného prostředí. Za léta si CIA vypracovala způsoby, jak se s tímto problémem vypořádat, a v dodatku byl graf, který znázorňoval, jak počet silně nepřizpůsobivých případů vykazuje výrazný pokles. Ryan četl důkladně. Když na univerzitě v Georgetownu pracoval na svém doktorátu z historie, věnoval část volného času návštěvám přednášek z psychologie. Odešel s vnitřním podezřením, že cvokaři toho vlastně moc o spoustě věcí nevědí, že se jen tak dali dohromady a dohodli se na náhodných představách, na které se budou všichni odvolávat... Zavrtěl hlavou. Jeho žena tohle občas říkala také. Caroline Ryanová, která na klinice v nemocnici St.Guy's v Londýně v rámci výměnného programu přednášela oční chirurgii, na vše hleděla černobíle - když někdo měl potíže s očima, buď ho vyléčila, nebo nevyléčila. S duševním životem je to jinak, uzavřel Ryan, když dokument pročítal podruhé, a s každým uprchlíkem se musí zacházet jako s jedincem, musí se dostat do pečlivých rukou chápavého důstojníka, který na něj má čas a je ochoten náležitě se mu věnovat.

Rád by věděl, zda on sám by to dokázal dělat dobře. Vešel admirál White. „Nudíš se tu, Jacku?“

„To zrovna ne, admirále. Kdy dojde ke kontaktu se Sověty?“

„Dnes večer. Vaši hoši jim kvůli té příhodě s Tomcatem dali co proto.“

„Fajn. Možná, že se lidé včas vzpamatují, než dojde k něčemu opravdu ošklivému.“

„Myslíš, že dojde?“

„No, admirále, jestli opravdu honí nezvěstnou ponorku, tak ano. Jestli ne, pak jsou tady za úplně jiným účelem, a já jsem hádal špatně.

A co horšího, budu muset s tím omylem žít - nebo umřít.“

Námořní nemocnice v Norfolku

Tait se cítil lépe. Nemocného se na několik hodin ujal doktor Jameson a on se mohl na pět hodin stočit na gauči v lékařském pokoji. Utrhnout víc spánku najednou se mu zřejmě nikdy nepodaří, ale i tak to stačilo, aby se ostatnímu personálu na poschodí jevil až neslušně svěží. Zavolal krátce telefonem a poslali mu nahoru mléko. Jako mormon se Tait vyhýbal všemu, co v sobě mělo kofein - kávě, čaji, dokonce nápojům s kolou, a ačkoli sebekázeň tohoto druhu byla u lékaře neobvyklá, natož pak u lékaře v uniformě, sotvakdy se jí v myšlenkách zabýval, kromě občasných případů, kdy svým kolegům zdůrazňoval její vliv na dlouhověkost. Tait si vypil mléko, oholil se na toaletě a vynořil se připraven na další den.

„Máme tu už něco o té kontaminaci, Jamie?“

Výsledky z radiologické laboratoře nepřinesly nic. „Zavolali tam jaderného inženýra z jedné obslužné lodi pro ponorky a ten oděv zkontroloval. Vypadalo to na ozáření dvacet radů, to ještě není tolik, aby došlo ke skutečným fyziologickým účinkům. Možná to bude proto, že sestra zřejmě vzala vzorek z hřbetu ruky. Končetiny mohly ještě trpět nedokrevností a to by vysvětlovalo ten snížený počet bílých krvinek. Snad.“

„A jak je mu jinak?“

„Líp. Ne o moc, ale líp. Myslím, že keflin začíná zabírat.“ Lékař rozevřel dekurs. „Bílé krvinky se začínají vracet; před dvěma hodinami jsem do něj pustil celou jednotku krve. Krevní obraz se přibližuje normálním hodnotám, tlak je sto na šedesát pět, srdce devadesát čtyři. Teplota před deseti minutami byla třicet osm celých jedna. Už několik hodin kolísá. Srdce vypadá dobře. Vlastně si myslím, že se z toho dostane, jestli se neobjeví něco neočekávaného.“ Jameson si připomněl, že u případů silného podchlazení může trvat až měsíc i déle, než se něco neočekávaného objeví.

Tait zkoumal dekurs a vzpomínal, jaký před lety byl on sám. Bystrý mladý lékař, jako Jameson, který mohl léčit svět. Byl to dobrý pocit; škoda, že život - v jeho případě dva roky v Danangu - ho z člověka vytluče. Jamie měl pravdu, zde došlo k dostatečnému zlepšení, aby vyhlídky pro pacienta vypadaly znatelně lépe.

„Co dělají Rusové?“

„Teď tam je Pečkin. Když na něj přišla řada a on se převlékl do uniformy - víte, ten kapitán Smirnov mu musí držet šaty jako by se bál, že mu je ukradneme nebo co.“

Tait mu vysvětlil, že Pečkin je agent KGB.

„Fakt? Možná má někde zastrčenou pistoli,“ pousmál se Jameson. „Jestli jo, měl by si na ni dávat pozor. Máme tady nahoře tři od námořní pěchoty.“

„Od námořní pěchoty? A nač?“

„Zapomněl jsem vám to říct. Nějaký reportér se domákl, že tady máme Rusa, a chtěl se sem na poschodí nějakým trikem dostat. Sestra ho zastavila. Admirál Blackburn se to dověděl a udělal kravál. Celé poschodí je uzavřené. Co je to tady za zvláštní tajemství?“

„To kdybych věděl - ale věci jsou takové, jaké jsou. Co si myslíte o tom Pečkinovi?“

„Nevím. Ještě jsem se nikdy se žádným Rusem nesetkal. Moc se neusmívají. Ale pacienta se střídají tak, jako by si mysleli, že se chystáme s ním zmizet.“

„Anebo že řekne něco, co nechtějí, abychom slyšeli?“ uvažoval Tait. „Neměl jste pocit, že možná ani nechtějí, aby se z toho dostal? Myslím, jak nám nechtěli říci, co to bylo za ponorku, ze které se zachránil.“

Jameson o tom přemýšlel. „To ani ne; Rusové přece dělají tajnosti se vším, ne? A nakonec, vyrukoval s tím přece Smirnov.“

„Jděte se trochu prospat, Jamie.“

„Rozkaz, kapitáne.“ Jameson vykročil k lékařskému pokoji.

Když jsme se jich zeptali, jaká ponorka to byla, uvažoval kapitán, mysleli jsme tím, jestli to byla atomová ponorka. Co když si mysleli, že se ptáme, jestli to nebyla raketová ponorka? To dává smysl, ne? Jo. Raketová ponorka přímo u našeho pobřeží, a všechen ten pohyb v severním Atlantiku. Vánoční čas. Drahý Bože! Kdyby se na to chystali, neudělali by to zrovna teď? Kráčel halou. Z pokoje vyšla sestra se vzorkem krve pro laboratoř. To se dělalo každou hodinu, Pečkin zůstával několik minut s pacientem sám.

Tait přešel za roh a viděl Pečkina skrz okno, jak sedí na židli u rohu lůžka a pozoruje svého krajana, který byl dosud v bezvědomí. Měl na sobě zelenou uniformu. Protože se předpokládalo, že si uniformy lékaři budou oblékat ve spěchu, byly oboustranné, s kapsami na obou stranách, aby nemuseli ztrácet čas zjišťováním, jestli nejsou

naruby. Tait viděl, jak Pečkin sahá rukou pod nízký límec a cosi vytahuje zpod uniformy.

„Bože!“ Tait se přehnal kolem rohu a vrazil dovnitř létacími dveřmi. Pečkinův překvapený výraz se změnil v nechápavý údiv, když mu doktor vyrazil z ruky cigaretu a zapalovač, a pak ve vztek, když ho vyzdvihl ze židle a prudce strčil ke dveřím. Tait byl menší, ale jeho náhlý výbuch energie stačil na to, aby většího Rusa vyhodil v pokoje. „Hlídka!“ zaječel Tait.

„Co má tohle znamenat?“ zeptal se Pečkin. Tait ho držel rukama kolem těla. Hned nato slyšel dupot nohou po chodbě z haly.

„Co se děje, pane?“ udýchaný desátník námořní pěchoty s koltem pětačtyřicítkou v pravé ruce skluzem zastavil na dlaždicové podlaze.

„Tenhle člověk se právě pokusil zabít mého pacienta!“

„Co?“ Pečkinův obličej byl karmínově rudý.

„Desátníku, vaše místo teď je před těmihle dveřmi. Jestli se tenhle člověk pokusí dostat se do pokoje, zastavte ho jakýmkoli způsobem. Rozumíte?“

„Rozkaz, pane!“ Desátník pohlédl na Rusa. „Pane, odstupte, prosím, od těch dveří.“

„Co je tohle za nehoráznost?“

„Pane, odstupte od těch dveří, okamžitě.“ Desátník zastrčil pistoli do pouzdra.

„Co se to tady děje?“ Ivanov měl dost rozumu, aby se zeptal tichým hlasem a ze vzdálenosti tří metrů.

„Doktore, chcete, aby váš námořník přežil, nebo ne?“ zeptal se Tait a snažil se znovu získat klid.

„Jak - ovšemže ano! Co je to za otázky?“

„Tak proč se soudruh Pečkin právě pokusil ho zabít?“

„Nic takového jsem neudělal!“ křičel Pečkin.

„Co přesně udělal?“ zeptal se Ivanov.

Než mohl Tait odpovědět, Pečkin rychle promluvil rusky, pak přešel na agličtinu. „Sahal jsem pro cigaretu, to je všechno. Žádnou zbraň nemám. Nikoho nechci zabít. Chci jenom cigaretu.“

„Po celém poschodí kromě haly máme nápisy se zákazem kouření - to jste je neviděl? Jste v jednotce intenzivní péče, s pacientem, který je na stoprocentním kyslíku, vzduch a lůžkoviny jsou kyslíkem nasycené, a vy si tady zapalujete svoje podělané cigáro.“ Doktor málokdy mluvil sprostě. „Jistě, měl byste pár popálenin, ale vypadalo

by to jako nešťastná náhoda - a ten chlapec by byl mrtvý! Vím, co jste zač, Pečkine, a myslím, že takhle pitomý nejste. Vypadněte z mého poschodí!“

Ošetřovatelka, která to pozorovala, vešla do pacientova pokoje.

Vrátila se s balíčkem cigaret, se dvěma vypadlými, plynovým zapalovačem z umělé hmoty a se zvláštním výrazem v obličeji.

Pečkinův obličej byl popelavý. „Doktore Taite, ujišťuji vás, že jsem neměl žádný takový úmysl. Co říkáte, že by se stalo?“

„Soudruhu Pečkine,“ řekl Ivanov pomalu anglicky, „došlo by k výbuchu a k požáru. Nemůžete s plamenem ke kyslíku.“

„Ničevo!“ Pečkin si konečně uvědomil, co provedl. Čekal, až ošetřovatelka odejde - lidé od medicíny člověka nenechají zakouřit si, když se dovolí. O nemocnicích nevěděl ani zbla a jako agent KGB byl zvyklý dělat si co se mu zachtělo. Začal mluvit na Ivanova rusky. Sovětský doktor vypadal jako rodič naslouchající dítěti, když vysvětluje, jak se rozbila sklenice. Jeho odpověď byla zlobná.

Tait naopak začal přemýšlet, jestli to nepřehnal - člověk, který kouří, je už sám o sobě pitomec.

„Doktore Taite,“ řekl nakonec Pečkin, „přísahám vám, že jsem o tom s tím kyslíkem neměl ani tušení. Jsem asi hlupák.“

„Sestro,“ obrátil se k ní Tait, „tenhle pacient bude neustále pod dohledem našeho personálu - neustále. Vzorky krve a všechno ostatní ať odnáší zřízenec. Kdybyste musela na hlavní pokoj sester, někoho za sebe sežeňte.“

„Ano, pane doktore.“

„A žádné další ochomýtání se zde, pane Pečkine. Ještě jednou porušíte řád, pane, a vykážu vás z poschodí nadobro. Rozuměl jste?“

„Udělám, co říkáte, doktore, a ještě jednou se omlouvám.“

„Vy se odtud nehněte,“ přikázal Tait desátníkovi. Odcházel se zlostným potřásáním hlavou, rozzlobený na Rusy, zmatený sám sebou, a přál si být zpět v Bethesdě, kam patřil, a přál si, aby uměl souvisle nadávat. Sjel služebním výtahem do prvního poschodí a pět minut hledal zpravodajského důstojníka, který s ním přiletěl. Nakonec ho našel v herně, kde hrál Pac Man. O celé záležitosti hovořili v prázdné administrátorově kanceláři.

„Vy jste opravdu myslel, že se pokouší toho chlapíka zabít?“ řekl komandér nevěřícně.

„A co jsem si měl myslet?“ zeptal se Tait. „Co si myslíte vy?“

„Myslím, že jen udělal blbost; přece ho potřebují živého - ne, nejdřív potřebují, aby mluvil - víc než to potřebujete vy.“

„Jak tohle víte?“

„Pečkin volá každou hodinu na velvyslanectví. Sledujeme samozřejmě jeho telefony, nemyslíte?“

„Co když je to trik?“

„Jestli je tak dobrý herec, patří k filmu. Toho chlapíka udržte při životě a zbytek nechte na nás. To s tím od námořní pěchoty byl dobrý nápad. To s nimi trochu otřese. Nikdy bych nevynechal příležitost s nimi zacvičit. Tak, kdy nabude vědomí?“

„Kdopak ví. Dosud má horečky a je velmi slabý. Proč chtějí, aby mluvil?“ zeptal se Tait.

„Aby zjistili, na které byl ponorce. Pečkinův kontakt od KGB to vykecal po telefonu - blbost! *Moc velká* blbost! Musí z toho všeho být pěkně na větvi.“

„Víme, jaká to byla ponorka?“

„Jistě,“ řekl zpravodajský důstojník zlomyslně.

„Tak co se děje, proboha?“

„Nemůžu sloužit, doktore.“ Důstojník se vědoucně usmál, ačkoliv věděl přesně stejné nic jako všichni ostatní.

Loděnice v Norfolku

Americká *Scamp* seděla v doku, zatímco velký mostový jeřáb na její nosnou plošinu ukládal *Avalon.* Kapitán to netrpělivě sledoval shora z věže; on a jeho loď byli odvoláni ze sledování dvou *Viktorů* a jemu se tohle všechno ani trochu nelíbilo. Kapitán útočné ponorky teprve před několika týdny skončil cvičnou záchrannou akci s hloubkovým záchranným plavidlem DSRV a měl lepší věci na práci než dělat velrybí maminku téhle zatracené věcičce, která nebyla k ničemu. Navíc mu tahle miniponorka, usazená na jeho únikovém otvoru, ubere deset uzlů na rychlosti. A bude mít čtyři lidi navíc na ubytování a na stravu. *Scamp* nebyla zase tak moc velká.

Aspoň z toho vytěží slušné jídlo. *Scamp* byla venku pět týdnů, když přišel rozkaz k návratu. Zásoby čerstvé zeleniny byly spotřebovány a oni využili příležitosti dát si dovézt do doku čerstvé jídlo. Fazolových salátů má člověk brzy dost. Dnes budou mít opravdický hlávkový salát, rajčata a čerstvou kukuřici místo konzervované. To ale nijak nezmenšovalo starosti s Rusy tam venku

na moři.

„Je všechno zajištěno?“ zavolal kapitán dolů na zakřivenou zadní palubu.

„Je, kapitáne. Jestli jste připraveni vy, tak my také,“ odpověděl poručík Ames.

„Strojovna!“ zavolal kapitán vysílačkou. „Do deseti minut připravit k odplutí.“

„Všechno hotovo, kapitáne.“ Přístavní vlečný člun stál vedle, připraven vymanévrovat je z doku. Rozkazy měl Ames - další věc, která se kapitánovi nelíbila. Docela určitě už nebudou nikoho pronásledovat, určitě ne s tím zatraceným *Avalonem* připásaným k lodi.

Rudý říjen

„Podívejte se sem, Svjadove,“ ukázal Melechin. „Ukážu vám, jak uvažuje sabotér.“

Poručík k němu přešel a podíval se. Hlavní inženýr ukazoval na kontrolní ventil na výměníku tepla. Než se Svjadov dočkal vysvětlení, Melechin odešel k telefonu na stěně.

„Soudruhu kapitáne, tady Melechin. Našel jsem to. Žádám, aby byl reaktor na hodinu zastaven. Housenka může jet na akumulátory, ne?“

„Ovšem, soudruhu hlavní inženýre,“ řekl Ramius.

„Pokračujte.“

Melechin se obrátil k pomocnému inženýrovi. „Zastavte reaktor a napojte motor housenky na akumulátory.“

„Ano, soudruhu.“ Důstojník začal manipulovat s ovladači.

Doba, kterou potřebovali ke zjištění místa úniku, byla pro všechny těžkou zkouškou. Když zjistili, že Geigerovy počítače byly poškozeny sabotáží, a Melechin s Borodinem je opravili, začali s kontrolou všech reaktorových prostorů, což byla nesmírně složitá záležitost. Rozsáhlejší únik páry nepřipadal vůbec v úvahu, protože to by takové místo Svjadov mohl hledat násadou koštěte - i malý únik by snadno stačil, aby hladce odřízl ruku. Došli k názoru, že to musí být malý únik v nízkotlaké části systému. Nebo ne? Všichni byli znepokojeni tím, že to nevěděli najisto.

Kontrola, kterou provedli hlavní inženýr a výkonný důstojník, trvala celých osm hodin, během nichž byl reaktor opět odstaven. Tím

se po celé lodi přerušila dodávka elektřiny, kromě nouzových světel a motorů housenky. Dokonce i provoz větracích systémů musel být omezen. Posádka začala skrytě reptat.

Potíž byla v tom, že Melechin místo úniku stále nemohl najít, a když byly předchozího dne vyvolány známky, nic na nich nebylo! Jak bylo tohleto možné?

„Tak, Svjadove, řekněte mi, co vidíte.“ Melechin se vrátil a ukázal prstem.

„Ventil pro analýzu vody.“ Ten se otvíral jen v přístavu, když byl reaktor vychladlý, proplachoval se jím chladicí systém a zjišťovalo se, zda nedošlo ke kontaminaci vody. Ventil byl nenápadný, robustní, s velkým kolem. Výpusť vespod, pod tlakovou částí trubky, byla přišroubovaná, ne přivařená.

„Velký klíč, prosím, poručíku.“ Melechinovi to vyučování ale trvá, myslel si Syjadov. Byl to ten nejpomalejší učitel, když se snažil sdělit něco důležitého. Svjadov se vrátil s metr dlouhým klíčem na trubky. Hlavní inženýr počkal, až bylo soustrojí odstaveno, pak dvakrát zkontroloval tlakoměr, aby se ujistil, že v trubkách není tlak. Byl to pečlivý člověk. Klíč byl nasazen na fitink a Melechin jím otočil. Povolil docela snadno.

„Vidíte, soudruhu poručíku, závity na trubce zasahují až do pouzdra ventilu. Proč to tak smí být?“

„Závity jsou na vnější straně trubky, soudruhu. Tlak působí na samotný ventil. Fitink, který je připevněn závitem, působí jen jako směrovací nástavec. Charakter spoje neohrožuje tlakový okruh.“

„Správně. Fitink se závitem není dost pevný, aby vydržel celkový tlak v reaktorovém systému.“ Melechin celý fitink vyšrouboval rukou. Byl dokonale opracován, závity byly ještě lesklé z výroby. „A zde došlo k sabotáži.“

„Nerozumím.“

„Někdo si tohle moc důkladně promyslel, soudruhu poručíku.“ Melechinův hlas zněl napůl obdivně, napůl zlostně. „Při normálním provozním tlaku, to jest při cestovní rychlosti, je systém pod tlakem osmi kilogramů na čtvereční centimetr, pravda?“

„Ano, soudruhu, a při plném výkonu je tlak o devadesát procent vyšší.“ Svjadov tohle všechno věděl zpaměti.

„My ale málokdy plujeme na plný výkon. To, co máme tady, je slepá sekce parního okruhu. A teď, zde je vyvrtaná malá dírka, necelý

milimetr. Podívejte se.“ Melechin se sehnul, aby si ji prohlédl sám. Svjadov velmi ochotně zůstal opodál. „Ani ne milimetr. Sabotér fitink odmontoval, vyvrtal dírku a fitink vrátil zpátky. Maličkým otvorem může unikat nepatrné množství páry, ale jen velmi pomalu. Pára nemůže nahoru, protože fitink sedí proti této přírubě. Podívejte se na tuhle obrobenou plochu! Je to dokonalá práce, vidíte, dokonalá! Pára proto nemůže utíkat nahoru, může se pouze tlačit dolů po závitech, kolem nich, až nakonec unikne do výpusti. To docela stačí. To docela stačí ke kontaminaci našeho úseku malým množstvím.“ Melechin vzhlédl. „Někdo byl moc chytrý. Dost chytrý, aby přesně věděl, jak tenhle systém pracuje.

Když jsme před kontrolou snížili výkon, nebyl zbylý tlak v okruhu dostatečně silný, aby páru protlačil skrz závit a abychom my mohli vadné místo zjistit. Dostatečný tlak je jen při normálním výkonu - ale když máte podezření na trhlinu, výkon systému snížíte. A kdybychom přešli na plný výkon, kdoví, co by se stalo?“ Melechin obdivně potřásl hlavou. „Někdo chytrý, moc chytrý! Doufám, že ho někdy potkám. Oh, doufám, že toho chytráka potkám! Protože až ho potkám, vezmu tyhle ocelové kleště-“ Melechinův hlas přešel do šepotu, „-a rozmačkám mu koule! Dejte mi tu malou elektrickou svářečku, soudruhu. Tohle spravím sám za pár minut.“

Kapitán první třídy Melechin své slovo splnil. Tuhle práci nemohl nikomu přenechat. Byl to jeho stroj a jeho odpovědnost. Svjadov tomu byl jen rád. Do dírky byla vpravena kapička nerezavějící oceli a Melechin ji přebrousil klenotnickými nástroji, aby nepoškodil závity. Pak na závity štětečkem nanesl těsnicí materiál na bázi gumy a vrátil fitink na místo. Celý úkon trval podle Svjadovových hodinek dvacet osm minut. Jak mu říkali v Leningradě, Melechin je nejlepší inženýr na ponorce.

„Zkouška statického tlaku, osm kilogramů,“ nařídil pomocnému inženýrovi.

Reaktor byl znovu uveden do provozu. Po pěti minutách tlak stoupl na normální výkon. Melechin na deset minut podržel pod výpustí počítač - a neukázalo se nic, dokonce ani dvojka. Přešel k telefonu a hlásil kapitánovi, že závada je opravena. Melechin poslal několik členů mužstva, aby uložili nástroje na místa.

„Vidíte, jak se to dělá, poručíku?“

„Ano, soudruhu. Tahle vada stačila na všechnu tu kontaminaci?“

„Zřejmě ano.“

Svjadov si to převracel v hlavě. Prostory pro reaktor nebyly nic víc než sbírka trubek a fitinků a provést tuhle sabotáž nemohlo trvat dlouho. Co když jsou v systému schované ještě další takovéhle časované bomby?

„Možná si děláte přílišné starosti, soudruhu,“ řekl Melechin; „ano, o tomhle jsem uvažoval. Až se dostaneme na Kubu, dám udělat zkoušku s plným tlakem pro kontrolu celého systému, ale teď by to asi sotva bylo k něčemu. Budeme pokračovat ve dvouhodinových službách. Je tu možnost, že sabotér je někdo z naší vlastní posádky. Jestli ano, nechci v těchto prostorách mít nikoho tak dlouho, aby mohl zase něco provést. Vy budete posádku pečlivě sledovat.“

DVANÁCTÝ DEN
Úterý 14. prosince

Dallas

„Cvok Ivan!“ vykřikl Jones tak nahlas, že ho slyšeli až v bojové řídící centrále. „Stáčí se na pravobok!“

„Kapitáne!“ Thompson opakoval varování.

„Všechno zastavit!“ poručil rychle Mancuso. „Připravit na maximálně tichý provoz!“

Tisíc metrů před *Dallasem* se jeho kontakt právě začal prudce stáčet doprava. Dělal to zhruba každé dvě hodiny od té doby, co kontakt obnovili, ačkoli tak nepravidelně, že *Dallas* nemohl s určitostí předvídat další manévr. Ten, kdo tu ponorku řídí, se ve své práci vyzná, myslel si Mancuso. Sovětská raketová ponorka opsala kruh, aby její sonar na přídi mohl zkontrolovat, zda se jí něco neskrývá za patami.

Čelit tomuto manévru bylo víc než komplikované - bylo to nebezpečné, zvlášť tak, jak to udělal Mancuso. Když *Rudý říjen* změnil kurz, jeho záď, jako záď u všech lodí, se pohybovala ve směru opačném vzhledem ke směru otáčení. Tvořil ocelovou bariéru přímo proti dráze *Dallasu* tak douho, jak dlouho mu trvala první část obratu, a sedmitisícitunová útočná ponorka potřebuje hodně místa, než zastaví.

Přesný počet srážek mezi sovětskými a americkými ponorkami byl přísně chráněným tajemstvím, to, že k takovým srážkám došlo, už ne. Jedna z typicky ruských taktik, jak donutit Američany držet se v uctivé vzdálenosti, byl stylizovaný obrat, kterému v americkém námořnictvu říkali Cvok Ivan.

Prvních několik hodin tento kontakt sledovali. Mancuso dbal, aby se příliš nepřiblížil. Zjistil, že ponorka svoje obraty nedělá rychle, spíš jen lehce manévruje, a zdálo se, že při obratu vystoupí o dvacet až třicet metrů a naklápí se podobně jako letadlo. Měl podezření, že ruský kapitán plně nevyužívá manévrovacích možností - to bylo od něj chytré, protože mu zbývá rezerva výkonu jako překvapení. Tohle všechno umožnilo *Dallasu* sledovat ho ve skutečně těsné blízkosti a

Mancuso mohl ubrat rychlost a pohybovat se volně vpřed, div že se nedotýkal zádi ruské ponorky. Začal se v tom opravdu zdokonalovat - snad až trochu moc, šeptali si mezi sebou důstojníci. Naposledy minuli Rusovy lodní vrtule sotva o sto padesát metrů. Velkým poloměrem obratu kontakt obíhal kolem *Dallasu*, který čmuchal za ocasem své kořisti.

Nejnebezpečnější součástí celého manévru bylo zabránit srážce, ale nebyla to součást jediná. *Dallas* také musel zůstat neviditelný pro pasivní sonarový systém své kořisti. Aby to dokázal, museli snížit výkon svého reaktoru S6G na zlomek celkového výkonu. Naštěstí reaktor dokázal běžet na tak nízký výkon bez chladicího čerpadla, protože na pohyb chladicí kapaliny stačila běžná cirkulace konvekcí. Když se zastavily parní turbíny, všechny zvuky od pohonu zcela ustaly. Navíc byl zaveden striktní režim tichého provozu. Na *Dallasu* byla zakázána jakákoli činnost, která mohla způsobit hluk, a posádka to brala vážně do té míry, že i běžný hovor v jídelně se vedl tlumeně.

„Rychlost se snižuje," hlásil poručík Goodman.

Mancuso rozhodl, že *Dallas* se tentokrát nebude na ruskou ponorku tlačit, a odešel dozadu k sonaru.

„Cíl se dosud stáčí napravo," hlásil potichu Jones. „Teď by už měl být mimo. Vzdálenost k zádi asi sto osmdesát metrů, možná o maličko méně... Ano, teď jsme mimo, souřadnice se mění rychleji. Rychlost a hluk strojů jsou konstantní. Pomalý obrat doprava." Jones zachytil kapitána koutkem oka, otočil se a dovolil si poznámku. „Kapitáne, tenhle chlapík si teda věří, myslím tím, že si fakt opravdu věří."

„Vysvětlete to," řekl Mancuso s vědomím, že odpověď zná.

„Kapitáne, on neubírá rychlost tak jako my, a my se otáčíme mnohem ostřeji. Je to skoro jako by - jako by to dělal ze zvyku, víte? Jako by měl naspěch, aby se někam dostal, a myslel si, že nikdo nemůže sledovat.... moment... jo, pane, zrovna teď nasadil opačný kurz, směřuje pryč od pravoboku, řekněme půl míle... pořád se pomalu obrací. Zase nás bude obeplouvat. Pane, jestli ví, že někdo je za ním, tak to bere opravdu s klidem; co myslíš ty, Frantíku?"

Vedoucí obsluhy sonaru Laval zavrtěl hlavou. „On neví, že jsme tu." Vedoucí o tom nechtěl dál mluvit. Říkal si, že Mancusovo sledování takhle těsně v závěsu je nanejvýš neopatrné; ten člověk je teda vodvaz, když si se šestsetosmaosmdesátkou takhle pohrává, ale stačí, aby se něco jen trochu pohnojilo, a octne se na břehu s kbelíkem

a lopatou.

„Přechází zpět na pravobok. *Žádné* pípání.“ Jones vytáhl svou kalkulačku a naťukal na ní nějaká čísla. „Pane, podle úhlové rychlosti té obrátky při téhle rychlosti vychází vzdálenost tak kolem tisíce metrů. Nemyslíte, že mu ten jeho prapodivný pohon trochu cvičí s kormidlem?“

„Možná.“ Mancuso si vzal rezervní sluchátka, zapojil je a naslouchal.

Zvuk se neměnil. Svištění, a každých padesát vteřin zvláštní zahučení s nízkým kmitočtem. Z téhle blízkosti také mohli slyšet kloktavé bublání a rázy reaktorového čerpadla. Bylo slyšet i ostrý zvuk, možná jak kuchař šoupal pánví po kovové mřížce. Žádný nácvik tichého režimu, myslel si Mancuso s úsměvem. Bylo to jako když lupič akrobat slídí někde z balkonu - být takhle nalepený na nepřátelskou ponorku - ne, vlastně ne skutečně nepřátelskou - a slyšet všechno. Při lepších akustických podmínkách by byli mohli slyšet i hovor. Samozřejmě ne tak dobře, aby mu rozuměli, ale asi tak jako když člověk na večerní party slyší štěbetání tuctu dvojic současně.

„Míjí nás za zádí a stále se stáčí. Poloměr obrátky musí být takových tisíc metrů,“ poznamenal Mancuso.

„Ano, kapitáne, tak nějak,“ souhlasil Jones.

„Určitě neotáčí na plné kormidlo, a máte pravdu, Jonýsku, chová se pěkně ležérně. Hm, Rusové prý jsou všichni paranoidní - ale tenhle není.“ Tím líp, myslel si Mancuso.

Jestli měl *Dallas* zaslechnout, bylo by to teď, když byl sonar na přídi namířený skoro přímo na ně. Mancuso sňal sluchátka aby poslouchal svou loď. *Dallas* byl tichý jako hrobka. Slova Cvok Ivan se roznesla a během pár vteřin jeho posádka reagovala. Jak odměnit celou posádku, vrtalo Mancusovi hlavou. Věděl, že jim dává do těla, někdy až moc, ale - hrome! - vedou si dobře!

„Levobok,“ řekl Jones. „Teď přesně kolmo na bok, rychlost nezměněna, směr poněkud přímější, možná, vzdálenost asi devět set, řekl bych.“ Akustik vytáhl ze zadní kapsy kapesník a otřel si jím ruce.

Samozřejmě, napětí tu je, ale když člověk toho chlapce poslouchá, nedá se to poznat. Každý z jeho posádky jednal jako profesionál.

„Minul nás. Na levoboku, a myslím, že dokončil obrat. Vsadím se, že se usadil zpátky na jedna-devět-nula.“ Jones s úsměvem vzhlédl. „Zas jsme to dokázali, kapitáne.“

„Fajn. Dobrá práce, hoši.“ Mancuso se vrátil do bojové řídící centrály. Všichni vyčkávali. *Dallas* ležel mrtvě ve vodě; snášel se dolů s mírně negativním nastavením plošek.

„Spustíme zase stroje. Pomalu zvyšujte na třináct uzlů.“ Po několika vteřinách se ozval téměř nepostřehnutelný zvuk, jak reaktor zvyšoval výkon. Za okamžik se rychloměr hnul nahoru. *Dallas* byl opět v pohybu.

„Pozor, hovoří kapitán,“ pronesl Mancuso do mluvítka pro hlasovou komunikaci; reproduktory s elektrickými zesilovači byly vypnuty a jeho slova jednotlivé hlídky jako štafetou předají do všech oddělení ponorky. „Obepluli nás opět, aniž nás zjistili. Dobrá práce, ode všech. Zas můžeme dýchat.“ Položil mikrotelefon zpět do vidlice. „Pane Goodmane, půjdeme zase za něj.“

„Ano, kapitáne. Kormidelníku, kormidlo pět stupňů doleva.“

„Kormidlo pět stupňů doleva, rozkaz,“ kormidelník potvrdil povel a současně otáčel kormidelním kolem. Za deset minut byl *Dallas* opět za zádí svého kontaktu.

V bojové centrále byl nastaven režim konstantního zaměřování střel. Pro torpéda Mark 48 vzdálenost sotva stačila na adjustaci, než by v devětadvaceti vteřinách zasáhla cíl.

Ministerstvo obrany, Moskva

„A jak se cítíš, Míšo?“

Michali Semjonovič Filitov vzhlédl od vysoké hromady spisů. Dosud byl zarudlý, s horečnatým výrazem. Dmitrij Ustinov, ministr obrany, si dělal o svého starého přítele starosti. Měl ještě nějaký den zůstat v nemocnici, jak radili lékaři. Ale Míša nikdy nepřijímal rady, jen rozkazy.

„Cítím se dobře, Dmitriji. Vždycky když člověk vyjde z nemocnice, cítí se dobře - i když třeba mrtvý,“ usmál se Filitov.

„Vypadáš ještě špatně,“ poznamenal Ustinov.

„Ale co! V našem věku už člověk vždycky vypadá špatně. Napiješ se, soudruhu ministře?“ Filitov ze zásuvky stolu vytáhl láhev Stoličné.

„Moc piješ, příteli,“ vytkl mu Ustinov.

„Spíš nepiju dost. O trochu víc mrazuvzdorné, a nebyl bych minulý týden chytil to nachlazení.“ Nalil dvě sklenky do poloviny a jednu podal svému hostovi. „Tady máš, Dmitriji, venku je zima.“

Oba muži pozvedli sklenky a lokli si čiré tekutiny; pak prudce

vydechli s hlasitým *aah.*

„Už je mi líp.“ Filitovův smích zněl chraptivě. „Řekni mi, co se stalo s tím litevským renegátem?“

„Nic jistého nevíme,“ řekl Ustinov.

„Pořád ještě nic? Můžeš mi teď říct, co bylo v tom dopise?“

Ustinov se znovu napil a teprve pak mluvil dál. Když skončil, Filitov seděl předkloněn nad stolem, šokován.

„Matko boží! A pořád ještě ho nenašli? Kolik jich to odneslo?“

„Admirál Korov je mrtev. Samozřejmě, zatkla ho KGB a brzy nato zemřel na krvácení do mozku.“

„Doufám, že devítimilimetrové krvácení,“ poznamenal Filitov chladně. „Kolikrát jsem tohle říkal? K čemu je ksakru námořnictvo dobré? Můžeme ho použít proti Číňanům? Nebo proti pozemním armádám NATO, které nás ohrožují - ne! Kolik rublů nás stojí stavět ty kocábky pro Gorškova a dodávat jim pohonné hmoty? A co za to máme? Nic. A teď ztratí ponorku a celá podělaná flotila ji nedokáže najít! Dobře, že už nežije Stalin.“

Ustinov souhlasil. Byl dost starý, aby si pamatoval, co se stalo každému, kdo hlásil něco jiného než naprostý úspěch. „Ať tak či onak, Padorin si možná zachránil kůži. Na ponorce ještě něco máme.“

„Padorin!“ Filitov se znova napil. „Ten eunuch! Setkal jsem se s ním - no, třikrát. Studený čumák - dokonce i na komisaře. Nikdy se nezasměje, ani když pije. Pěkný Rus! Jak to, Dmitriji, že si Gorškov pěstuje tolik takových starých prďolů?“

Ustinov se usmál do své sklenice. „Ze stejného důvodu jako já, Míšo,“ Oba se rozesmáli.

„Tak jak tedy soudruh Padorin udrží naše tajemství a sobě zachrání kůži? Vynalezne stroj času?“

Ustinov to svému příteli vysvětlil. Nebylo mnoho lidí, se kterými ministr obrany mohl mluvit bez tísně a cítit se s nimi volně. Filitov dostával plnou penzi plukovníka tankistů a dosud hrdě nosil uniformu. Do bojové situace se poprvé dostal čtvrtý den Velké vlastenecké války, když fašističtí vetřelci postupovali na východ. Poručík Filitov se s nimi utkal jihovýchodně od Brestu Litevského s jednotkou tanků T-34/76. Byl to dobrý důstojník a přežil souboj s Guderianovými *panzery*, v pořádku ustoupil a pak celé dny nepřetržitě vedl boj na zdrženou, než uvázl v rozsáhlém obklíčení u Minska. Z pasti se probojoval, a později ještě z další u Vjazmy, velel praporu, který se

probíjel naproti Žukovovu protiúderu od předměstí Moskvy. V roce 1942 se Filitov účastnil tragické protiofenzivy u Charkova, ale znovu unikl, tentokrát pěšky, a vedl zdecimované zbytky pluku z toho hrozného kotle na Dněpru. V téže roce později s jiným plukem vedl akci, ve které rozdrtili italskou armádu na křídle Stalingradu a obklíčili Němce. V téhle akci byl dvakrát raněn. Filitov získal pověst velitele, který je dobrý, ale má i štěstí. To ho opustilo u Kurska, kde bojoval s divizí SS *Das Reich.* Když vedl své vojáky do zuřivé tankové bitvy, Filitov a jeho tank vběhli přímo do obklíčení osmaosmdesátimilimetrových děl a to, že přežil, byl úplný zázrak. Na prsou měl dosud jizvy, které utržil ve svém hořícím tanku, a jeho pravá ruka byla téměř k nepotřebě. To stačilo, aby byl odvelen, a vysloužil si tři zlaté hvězdy Hrdiny Sovětského svazu a tucet dalších vyznamenání.

Po měsících pobytu v různých nemocnicích se stal reprezentantem Rudé armády ve zbrojovkách, které byly přestěhovány na Ural, na východ od Moskvy; průbojnost, která z něj udělala vynikajícího vojáka v boji, pak prospěla státu ještě lépe za bojovými liniemi. Jako rozený organizátor se naučil důkladně si došlápnout na šéfy továren, aby výroba šla plynule, a dokázal přemluvit konstruktéry k malým, avšak klíčovým změnám, které zachraňovaly životy osádek a vyhrávaly bitvy.

Právě v těchto továrnách se Filitov a Ustinov setkali poprvé - zjizvený válečný veterán a nevrlý aparátčík, kterého Stalin pověřil, aby vyrobil dostatek nástrojů k vyhnání nenáviděných vetřelců. Po několika střetnutích mladý Ustinov uznal, že Filitov se naprosto ničeho nebojí a nedá se zastrašit tam, kde šlo o kontrolu kvality a účinnost v boji. Uprostřed jednoho takového střetnutí Filitov doslova odtáhl Ustinova do věže tanku a vzal ho do bojového výcviku, aby předvedl, jak si věc představuje. Ustinovovi nebylo třeba říkat věci dvakrát, a brzy se stali blízkými přáteli. Nemohl neobdivovat odvahu vojáka, který dokázal říci „ne“ lidovému komisaři pro výzbroj. V polovině roku 1944 už byl Filitov trvalou součástí jeho štábu, zvláštní inspektor - zkrátka sekerník. Když v nějakém závodě vznikly potíže, Filitov se postaral, aby byly vyřešeny, a to rychle. Tři zlaté hvězdy a zmrzačení z boje obvykle stačily, aby šéfové závodů změnili své způsoby - a když ne, Míša měl takový dunivý hlas a takový slovník, že by otřásl i vysloužilým kanonýrem.

Ačkoli nikdy nebyl stranickým činitelem, poskytoval Filitov svému šéfovi cenné poznatky od lidí v terénu. Dosud úzce spolupracoval s konstruktéry tanků a s výrobními týmy, často bral prototyp nebo náhodně vybraný výrobní model na zkoušky se skupinou vybraných veteránů, aby sám viděl, jak věci fungují.

Bez ohledu na zmrzačenou ruku se o Filitovovi říkalo, že je jedním z nejlepších dělostřelců v Sovětském svazu. A byl to skromný člověk. V roce 1965 Ustinova napadlo, že svého přítele překvapí generálskými hvězdičkami, a byl poněkud rozladěn Filitovovou reakcí - nevydobyl si je na bojišti, a to byl jediný způsob, jak si člověk mohl hvězdičky vysloužit. Dost netaktická připomínka, protože Ustinov nosil uniformu maršála Sovětského svazu, kterou dostal za svou stranickou činnost a řízení průmyslu, ale přesto se tak prokázalo, že Filitov je nový sovětský člověk, hrdý na to, co je, a vědomý si svých nedostatků.

Je škoda, myslel si Ustinov, že Míša měl jinak smůlu. Oženil se s hezkou ženou, Jelenou, která byla nevýznamnou tanečnicí u Kirova, když ji mladý důstojník poznal. Ustinov na ni vzpomínal s trochou závisti - pro vojáka to byla dokonalá žena. Dala státu dva pěkné syny; oba byli nyní mrtvi. Starší zemřel ještě v chlapeckém věku v roce 1956, jako kadet, kterého pro jeho politickou spolehlivost poslali do Maďarska, kde ho před jeho sedmnáctými narozeninami kontrarevolucionáři zabili. Byl to voják a odešel vstříc osudu vojáka. Mladší však byl zabit při nehodě na cvičení v roce 1959, byl roztrhán na kusy kvůli vadnému mechanismu závěru ve zcela novém tanku T-55. To bylo špatné. A Jelena zemřela brzy nato, spíše žalem než pro cokoli jiného.

Smůla.

Filitov se příliš nezměnil. Až moc pil, jako mnoho vojáků, ale opíjel se v tichosti. Někdy kolem roku 1961, jak Ustinov vzpomínal, začal běhat na lyžích. Tím si zlepšil zdraví a unavil se, což bylo asi to, co skutečně potřeboval, spolu se samotou. Stále byl dobrým posluchačem. Když měl Ustinov nějaký nový nápad, se kterým chtěl jít před Politbyro, obvykle ho nejprve vyzkoušel na Filitovovi, aby viděl, jak na něj bude reagovat. Filitov, nijak složitá povaha, měl neobvykle pronikavý úsudek, s instinktem vojáka pro to, jak objevit slabiny a využít silných stránek. Jeho hodnota jako spojovacího důstojníka byla nepřekonatelná. Málokdo měl tři hvězdy vydobyté na

bitevním poli. Tím si získával pozornost, a stále byli důstojníci s mnohem vyšším zařazením než on, kteří byli ochotni mu naslouchat.

„Tak, Dmitriji Fjodoroviči, myslíš, že to bude fungovat? Může jeden člověk zničit ponorku?“ zeptal se Filitov. „Ty se vyznáš v raketách, já ne.“

„Jistě. Je to jen otázka matematiky. Raketa má na roztavení ponorky dostatek energie.“

„A co náš člověk?“ zeptal se Filitov. Byl stále ještě frontový voják a byl tedy typem člověka, který si dělá starosti se statečným vojákem, samotným na nepřátelském území.

„Uděláme samozřejmě co je v našich silách, ale moc naděje není.“

„Musí se zachránit, Dmitriji! Musí! Nezapomínej, mladí lidé jako on mají hodnotu větší než jejich činy, nejsou pouhými stroji, které konají svou povinnost. Jsou to symboly pro naše ostatní mladé důstojníky a živí mají cenu stovky nových tanků nebo lodí. Takový už je boj, soudruhu. Na to jsme zapomněli - a podívej, co se stalo v Afganistanu!“

„To máš pravdu, příteli, jenže - jen pár stovek kilometrů od amerického pobřeží, jestli vůbec tolik?“

„Gorškov tolik mluví o tom, co jeho námořnictvo dokáže, tak ho necháme.“ Filitov nalil další sklenku. „Ještě jednu, ne?“

„Dneska na lyže nepojedeš, Míšo!“ Ustinov si všiml, že se často posiluje, než vyjede autem do lesů východně od Moskvy. „To nedovolím.“

„Dnes ne, Dmitriji, slibuji - ačkoli myslím, že by mi to prospělo. Dneska si dám lázeň, abych se trochu propařil a vypotil zbytek jedů z těch svých dožívajících kostí. Půjdeš taky?“

„Mám práci až do noci.“

„*Baňa*, ti prospěje,“ naléhal Filitov. Byla to ztráta času a oba to věděli. Ustinov patřil ke „šlechtě“ a nebude se o nikoho otírat ve veřejných parních lázních. Míša takové starosti neměl.

Dallas

Přesně dvacet čtyři hodiny poté, co zachytili *Rudý říjen*, svolal Mancuso do důstojnické místnosti poradu svých vyšších důstojníků. Věci se trochu uklidnily, Mancusovi se dokonce podařilo párkrát si na čtyři hodiny zdřímnout, a zase se cítil trochu lidsky. Měli teď čas sestavit od sonaru přesný akustický snímek své kořisti a počítač

upřesňoval „podpisovou“ klasifikaci, kterou v několika týdnech dostanou ostatní útočné lodi flotily. Ze svého sledování získali velmi přesný model akustických charakteristik systému pohonu a z dvouhodinového kroužení dostali také představu o velikosti lodi a specifikaci hnacího soustrojí.

Výkonný důstojník, Wally Chambers, proplétal mezi prsty tužku jako mažoretka hůlku. „Jonýsek má pravdu. Je to stejné soustrojí, jaké mají *Oskary* a *Tajfuny;* trochu snížili hlučnost, ale jeho obecné charakteristiky jsou v podstatě stejné. Otázka je, čím to otáčí? Vypadá to, jako by šrouby byly nějak kryté nebo uzavřené v rouře. Nastavitelná vrtule s manžetou, nebo tak něco, nebo nějaký tunelový pohon. Nezkoušeli jsme to už někdy?“

„Už dávno,“ řekl poručík Butler. „Slyšel jsem o tom něco, když jsem byl v Areu. Nevyvedlo se to, ale nevím už proč. Ať to bylo co chtělo, s hlučností pohonu se to vypořádalo. Ale ten hukot... je to nějaká harmonická, to ano - ale harmonická jaká? Víte, nebýt toho, tak se nám nikdy podařilo ji zachytit, to v prvé řadě.“

„Možná,“ řekl Mancuso. „Jonýsek říká, že procesory signálu měly tendenci tenhle hluk odfiltrovat, skoro jako by Sověti věděli, jak pracuje SAPS, a systém zkontruovali tak, aby ho překonal. Ale tomu se dá těžko věřit.“ S tím všichni souhlasili. Všichni znali princip, na kterém SAPS pracuje, ale v celé zemi nebylo snad ani padesát lidí, kteří by skutečně dokázali jeho činnost vysvětlit podrobně do posledního drátku.

„Všichni se shodujeme v tom, že je to raketová ponorka?“ zeptal se Mancuso.

Butler přikývl. „Do trupu útočné ponorky by se celé to soustrojí nedalo nacpat; a co je důležitější - chová se jako raketová ponorka.“

„Mohl by to být *Oskar,*“ poznamenal Chambers.

„Ne. Proč by posílali *Oskara* takhle daleko na jih? *Oskar* je prostředek proti lodím. Jo, tenhle chlapík řídí raketovou ponorku. Projel trasu rychlostí, kterou má teď- a takhle se chová raketová ponorka,“ poznamenal poručík Mannion. „Ale co sledují tím vším ostatním? To je ta otázka. Možná se snaží přiblížit se nepozorovaně k našemu pobřeží - jen tak, aby viděli, jestli to dokážou. To už tady bylo, a všechno to ostatní má od toho odpoutat pozornost.“

Všichni se nad tím zamyslili. Tenhle fígl už dřív zkusily obě strany. Úplně nedávno, v roce 1978, se sovětská raketová ponorka

třídy *Yankee* přiblížila těsně ke kontinentálnímu šelfu při pobřeží Nové Anglie, se zjevným úmyslem zjistit, zda ji Spojené státy dokážou objevit. Námořnictvu se to podařilo, a otázkou pak bylo, zda na to reagovat a zda se to Sověti mají dovědět.

„No, já bych řekl, že můžeme vysokou strategii nechat těm na břehu. Tohleto jim zavoláme. Poručíku Mannione, ať se za dvacet minut *Dallas* vynoří na hloubku periskopu. Pokusíme se proklouznout odtud a zpátky tak, aby nás nezpozoroval.“ Mancuso se zamračil; tohle nikdy nebylo snadné.

Po půlhodině *Dallas* vyslal svou zprávu.

Z140925ZDEC
PRISNE TAJNE
OD USS DALLAS
PRO COMSUBLANT
INFO CINCLANTFLT
A. USS DALLAS Z09041ZDWC

1. ANOMALNI KONTAKT ZNOVU NAVAZAN 0538Z 13 DEC. MOMENTALNI POLOHA SIRKA 42°35' DELKA 49°12' KURS 194 RYCHLOST 13 HLOUBKA 600. SLEDUJEME 24 H NEZACHYCENI. KONTAKT VYHODNOCEN JAKO RUDFLOT VELKÉ ROZMERY, STROJ CHARAKTERISTIKY PODOBNE TRIDA TAJFUN. KONTAKT POUZIVA NOVY SYSTEM POHONU, NE, OPAKUJI, NE VRTULE. SESTAVEN PODROBNY PROFIL PODPISU
2. POKRAČUJEME VE SLEDOVANÍ, ZADAME DALSI POVERENI PRO OPERACNI OBLAST. CEKAME ODPOVED 1030Z.

COMSUBLANT, operační oddělení

„Bingo!“ pronesl k sobě Gallery. Vrátil se do své kanceláře, pečlivě zavřel dveře a teprve pak zavolal zakrytou linkou do Washingtonu.

„Same, tady Vince; poslouchej, *Dallas* hlásí, že sleduje ruskou raketovou ponorku s novým systémem pohonu, asi šest set mil na jihovýchod od Grand Banks, kurz jedna-devĚt-čtyŘi, rychlost třináct uzlů.“

„Dobře! To je Mancuso?“ řekl Dodge.

„Bartolomeo Vito Mancuso, můj oblíbený Guinejec,“ potvrdil Gallery. Nebylo jednoduché dostat pro něj tuhle loď, kvůli věku; Gallery se pro něj hodně angažoval. „Říkaljsem ti, že je dobrý, Same.“

„Ježíši, vidíš, jak jsou blízko k té skupině *Kyjeva'?“* Dodge hleděl na svůj taktický displej.

„Berou to pěkně zblízka,“ souhlasil Gallery. „Ale je tam poblíž *Invincible,* a máme tam i *Pogy.* Poslali jsme je dál od šelfu, když jsme povolali zpátky *Scamp.* Myslím, že *Dallas* bude potřebovat pomoc. Teď jenom, jak moc o sobě máme dávat vědět?“

„Moc ne. Podívej, Vinci, musím si o tom promluvit s Danem Posterem.“

„Dobrá. Musím dát *Dallasu* odpověď do - sakra, pětapadesáti minut. Víš, jak to vypadá. Musí se odpoutat, aby se s námi spojil, a pak se zas proplížit zpátky. Tak fofr, Same.“

„Jo, Vinci.“ Dodge tiskl tlačítka na telefonu. „Tady admirál Dodge. Potřebuji hned teď mluvit s admirálem Posterem.“

Pentagon

„No pane! Mezi *Kyjevem* a *Kirovem.* Prima.“ Generálporučík Harris vytáhl z kapsy model lodi, který se měl stát *Rudým říjnem.* Byl to kousek dřeva ve tvaru ponorky, s přidělanou pirátskou vlajkou, Jolly Rogerem. Harris měl zvláštní způsob humoru. „Prezident říká, že se máme pokusit si ji nechat?“ zeptal se.

„Jestli ji dokážeme dostat na místo, kde ji chceme mít, a v době, kdy ji tam budeme potřebovat,“ řekl generál Hilton. „Může se s ní *Dallas* nějak spojit?“

„Dobrý trik, generále.“ Poster zavrtěl hlavou. „Nejdřív 'A', pak 'B'. Začneme pěkně po pořádku. Pro začátek tam pošleme *Pogy* a *Invincible,* pak něco vymyslíme, abychom ho varovali. Z tohohle kurzu přece proboha míří rovnou na Norfolk. Věřil by někdo, co si ten chlap troufne? Kdyby došlo k nejhoršímu, pořád se můžeme pokusit poskytnout mu doprovod.“

„Pak bychom museli loď vrátit,“ namítl admirál Dodge.

„Musíme mít nějaká zadní vrátka, Same. Jestli ho nebudeme moci varovat, můžeme tam za ním poslat pár lodí, aby Ivan nemohl střílet.“

„Námořní zákony jsou vaše specialita, ne moje,“ poznamenal generál Barnes, náčelník štábu letectva. „Ale jak mně se to jeví,

kdybychom to udělali, dalo by se to nazvat jakkoli od pirátství až po otevřenou válečnou akci. Není ten cirkus komplikovaný až dost?“

„Správná poznámka, generále,“ řekl Poster.

„Pánové, myslím, že tohle se musí promyslet. Dobrá, ještě máme čas, ale teď řekneme *Dallasu*, ať nepovoluje a toho prevíta sleduje,“ řekl Harris. „A ať hlásí každou změnu kurzu nebo rychlosti. Myslím, že na to máme ještě patnáct minut. Pak můžeme na jejich trasu napíchnout *Pogy* a *Invincible.*“

„Tak, Eddie,“ Hilton se obrátil k admirálu Fosterovi, „jestli souhlasíš, uděláme to hned teď.“

„Odešli zprávu, Same,“ nařídil Poster.

„Rozkaz.“ Dodge šel k telefonu a vyzval admirála Galleryho, aby odeslal odpověď.

Z141030ZDEC
PRISNE TAJNE
OD COMSUBLANT
PRO USS DALLAS
A. USS DALLAS Z140925ZDEC

1.POKRACUJTE VE SLEDOVANI, HLASTE KAZDOU ZMENU KURZU NEBO RYCHLOSTI. POMOC NA CESTE.

2.VYSILANI UNF „G“ OZNACUJE BLESK OPERACNI SMERNICE PRO VAS PŘIPRAVENY.

3.OPERACNI OBLAST NEOMEZENA BRAVO ZULU DALLAS DRZTE SE.

VIADM GALLERY

„Tak, a teď se na to podíváme,“ řekl Harris. „Pořád se ještě neví, co Rusové zamýšlejí, co?“

„Co si myslíš ty, Eddie?“ zeptal se Hilton.

„Nejdřív složení jejich sil. Polovina toho, co mají na vodě, jsou prostředky proti letectvu a hladinovým lodím, ne výhradně proti ponorkám. A proč tu vůbec mají *Kirova?* Samozřejmě, že představuje slušnou sílu, ale to by stejně tak dobře dokázali s *Kyjevem.*“

„O tom jsme už mluvili,“ poznamenal Foster. „Posbírali všechno co mají a co se dokáže dostat až sem velkou rychlostí, a vzali všechno,

co se dokáže hnout z místa. Totéž platí i o ponorkách, které sem poslali. Polovina z nich je vyzbrojena střelami pro boj proti hladinovým lodím, ale ne stoprocentně proti ponorkám. Důvodem je, Eddie, že Gorškov tu chce mít všechno, co jen může poslat. Napůl schopná loď je lepší než nic. I jedna ze starých *Ech* může mít štěstí, a Sergej určitě padá každý večer na kolena a modlí se, aby štěstí měl."

„Ale stejně, rozdělili své síly na vodě do tří skupin, každou s výzbrojí proti letectvu a hladinovým lodím, a jsou na tom dost slabě s protiponorkovými plavidly. Neposlali sem ani svoje protiponorkové letectvo z Kuby. To je tedy divné," poznamenal Harris.

„Tím by vybouchla jejich krycí legenda. Mrtvá ponorka se nehledá z letadel - nebo by třeba mohli, ale kdyby nasadili letku Medvědů z Kuby, prezident by se z toho zjevil," řekl Foster. „Znepokojovali bychom je tolik, že by stejně nic nepořídili. Pro nás by to byla technická operace, ale oni do všeho pletou politiku."

„No dobrá, ale to pořád ještě nic nevysvětluje. Všechny protiponorkové lodi a vrtulníky, co tu mají, pípají jako posedlé. Třeba se mrtvá ponorka dá takhle hledat, ale *Rudý říjen* přece mrtvý není, ne?"

„Nerozumím, Eddie," řekl Hilton.

„Jak bys hledal ztracenou ponorku, za těchto okolností?" zeptal se Harris Fostera.

„Takhle ne," řekl Foster po chvíli. „Aktivní sonar z hladiny by loď varoval dávno před tím, než by došlo na tvrdý kontakt. Raketové ponorky jsou pro pasivní sonar tučné sousto. Slyšel by je přibližovat se a odklidil by se z cesty. Máš pravdu, Eddie; je to nějaká habaďůra."

„Tak co ksakru chtějí ty jejich hladinové lodi?" divil se Barnes.

„Podle sovětské námořní doktríny se tyhle lodi používají k podpoře operací ponorek," vysvětloval Harris. „Gorškov je docela slušný teoretický taktik a občas i docela vynalézavý pán. Před lety prohlásil, že ponorky mohou účinně operovat jen když mají pomoc zvenčí, leteckou nebo z hladiny, to jest přímou nebo pohotově dosažitelnou podporu. Takhle daleko od domova vzdušnou podporu nemohou použít bez operací z Kuby, a nakonec, najít na otevřeném oceánu ponorku, která se nechat najít nechce, by byl těžký úkol.

Na druhé straně ale vědí, kam směřuje - je to omezený počet určitých oblastí, a ty jsou teď hlídané padesáti osmi ponorkami. Účelem sil na hladině proto není účastnit se samotného

pronásledování - ačkoli kdyby měly štěstí, nijak by se nezdráhaly. Účelem je zabránit nám zasahovat do činnosti jejich ponorek. Mohou to udělat tak, že obsadí oblasti, kde my pravděpodobně budeme, a jejich síly na vodě budou sledovat, co děláme.“ Harris se na okamžik odmlčel. „To je chytré. Musíme na ně přece nasadit své prostředky, ne? A protože oni provádějí 'záchrannou' akci, musíme dělat víceméně to, co dělají oni, takže my pípáme ostošest taky, a oni mohou využít naše protiponorkové technické prostředky proti nám pro své vlastní cíle. Hrajeme jim přímo do ruky.“

„Jak to?“ zeptal se znovu Barnes.

„Jsme zavázáni pomoci jim v hledání. Když jejich loď najdeme, jsou dost blízko, aby to zjistili, zachytili, určili polohu a vystřelili - a co proti tomu můžeme udělat? Vůbec nic.

Jak jsem řekl, představují si to tak, že ze svých ponorek zjistí polohu a vystřelí. Zachytit ji z hladiny by byla čistě šťastná náhoda a na štěstí se nedá stavět. Takže hlavním cílem flotily hladinových lodí je hlídat a odlákat naše síly od jejich ponorek. Za druhé, mohou fungovat jako honci a nadehnat zvěř střelcům; a zase, protože my pípáme, pomáháme jim. Vlastně jim usnadňujeme krýt se.“ Harris potřásl hlavou v nechtěném obdivu. „To má něco do sebe, co? Jestli na *Rudém říjnu* uslyší, jak se přibližují, pustí se trochu rychleji k jakémukoli přístavu, kam se kapitán chce dostat, a přímo do pěkné, těsné pasti. Dane, jaká je šance, že ho lapnou do pytle na cestě dejme tomu do Norfolku?“

Foster pohlédl na mapu. Ruské ponorky byly rozestaveny u všech přístavů od Mairie po Floridu. „Mají víc ponorek než my přístavů. Teď víme, že ten chlapík se vystopovat dá, a stačí vykrýt jen určitou oblast u každého přístavu, dokonce venku za hranicí teritoriálních vod... Máš pravdu, Eddie. Mají až moc dobrou šanci ho odstřelit. Naše síly na hladině jsou moc daleko, než aby s tím mohly něco udělat. Naše ponorky nevědí, co se děje, máme rozkazy nic jim nesdělovat, a i kdybychom mohli, jak můžeme zasáhnout? Střílet na ruské ponorky dřív než se dostanou k palbě ony - a začít válku?“ Foster dlouze vydechl. „Musíme ho varovat!“

„Jak?“ zeptal se Hilton.

„Sonarem, snad zprávou hydrotelefonem,“ navrhl Harris. Admirál Dodge zavrtěl hlavou. „To je slyšet skrz trup. Jestli budeme dál vycházet z toho, že v tom jsou jenom důstojníci, posádka by si mohla

spočítat, co se děje, a nikdo nemůže předem říct, co by to mělo za následky. Myslíte, že bychom je mohli zatlačit od pobřeží s pomocí *Nimitze* a *Ameriky?* Budou už dost blízko, aby se mohly do operací zapojit. Sakra! Nerad bych, aby se ten chlap dostal takhle blízko a pak aby ho odbouchli přímo u našich břehů."

„Ani náhodou," řekl Harris. „Už od toho náletu na *Kirova* se chovají až moc krotce. To je taky moc fikané. Vsadím se, že si to dobře spočítali. Vědí, že když u našeho pobřeží operuje tolik jejich lodí, určitě nás to vyprovokuje, a tak udělají první tah, my se naštětíme a oni pěkně ručičky dozadu - a když se do nich budeme pořád navážet, budeme my ti špatní, oni akorát dělají záchrannou operaci a nikoho neohrožují. Dneska ráno psal *Post*, že v námořní nemocnici v Norfolku máme jednoho Rusa, který přežil havárii. Stejně, je dobré, že špatně propočítali rychlost *Rudého října.* Tyhle dvě skupiny ho minou po levé i pravé straně a při své výhodě sedmi uzlů tak akorát proplují kolem."

„Lodi na hladině necháme bez povšimnutí?" zeptal se Maxwell.

„Ne," řekl Hilton, „to by viděli, že už jim jejich povídačku nebaštíme. Vrtalo by jim hlavou proč - a my pořád ještě jejich lodi na hladině musíme sledovat. Představují hrozbu, ať už se chovají jako počestní obchodníci nebo ne."

„Co ale udělat můžeme, je předstírat, že uvolňujeme *Invincible;* když máme *Nimitze* a *Ameriku,* připravené vstoupit do hry, můžeme ho poslat pryč. Až budou míjet *Říjen,* můžeme toho využít ve svůj prospěch. Pošleme *Invincible* na moře až za jejich hladinové lodi, jako by se vracel domů, a postavíme ho *Rudému říjnu* do cesty. Budeme ale muset něco vymyslet, jak se s ním spojit. Dovedu si představit, jak naše síly dostat na místo, ale tahle překážka tu pořád je, pánové. Pro tuto chvíli jsme tedy dohodnuti, že *Invincible* a *Pogy* postavíme do cesty?"

Invincible

„Jak je od nás daleko?" zeptal se Ryan.

„Dvě stě mil. Můžeme tam být za deset hodin." Kapitán Hunter označil na mapě polohu. „*Pogy* pluje od východu a měla by se setkat s *Dallasem* tak hodinu po nás. Tak se dostaneme asi sto mil východně od téhle skupiny lodí, až *Rudý říjen* připluje. Krucinál, *Kyjev* a *Kirov* jsou od něj sto mil na východ a na západ."

„Myslíte, že to kapitán ví?“ Ryan pohlédl na mapu a měřil vzdálenost očima.

„Těžko. Je hluboko a jejich pasivní sonary nejsou tak dobré jako naše. I podmínky na moři jsou proti nim; vítr s rychlostí dvaceti uzlů při hladině dokáže se sonarem pěkně zacvičit, i v té hloubce.“

„Musíme ho varovat.“ Admirál White se podíval na operační panel. „Bez akustických zařízení.“

„Jak to ksakru uděláte? Do takové hloubky se rádiem nedostanete, to vím i já. Můj bože, on propluje čtyři tisíce mil a zabijou ho na dohled od cíle.“

„Jak se komunikuje s ponorkou?“

Komandér Barclay se napřímil. „Pánové, nesnažíme se komunikovat s ponorkou, snažíme se komunikovat s člověkem.“

„Co tím máte na mysli?“

„Co víme o Markovi Ramiusovi?“ Barclayovy oči se zúžily.

„Je to kovboj, typický velitel ponorky, myslí si, že se dokáže procházet po vodě,“ řekl kapitán Carstairs.

„Strávil většinu času na útočných ponorkách,“ dodal Barclay. „Marko se vsadil o svůj život, že se dostane do amerického přístavu a nikdo že ho neobjeví. Musíme touhle jeho sebedůvěrou otřást a varovat ho.“

„Nejdřív s ním musíme promluvit,“ řekl Ryan ostře.

„A to také uděláme,“ usmál se Barclay; nápad měl už v hlavě hotový. „Je to bývalý velitel *útočné* ponorky. Pořád ještě bude přemýšlet, jak své nepřátele napadnout - a jak to velitel ponorky udělá?“

„No, jak?“ zeptal se Ryan.

Barclayova odpověď byla nasnadě. O jeho nápadu se bavili ještě hodinu, pak Ryan předal do Washingtonu žádost o schválení. Následovala rychlá výměna technických detailů. *Invincible* bude muset setkání uskutečnit za dne, a na to už nebyl čas. Operace byla odložena o dvanáct hodin. *Pogy* se připojila k *Invincible* a stála jako sonarová hlídka dvacet mil na východ od něj. Hodinu před půlnocí vysílač UNF v severním Michiganu vyslal zprávu „G“. O dvacet minut později se *Dallas* přiblížil k povrchu, aby přijal rozkazy.

TŘINÁCTÝ DEN
Středa 15. prosince

Dallas

„Cvok Ivan!“ zavolal Jones znovu. „Stáčí se doleva!“

„OK, všechno zastavit,“ přikázal Mancuso, který držel v ruce depeši, znovu a znovu si ji pročítal již několik hodin. Neudělala mu radost.

„Všechno zastavit, pane,“ odpověděl kormidelník.

„Plný zpětný chod.“

„Plný zpětný chod, pane.“ Kormidelník povel nastavil na panelu a otočil se, obličej jako jeden velký otazník.

Na celém *Dallasu* posádka slyšela hluk, příliš mnoho hluku, jak se otevřely talířové ventily a pustily páru na lopatky vratné turbíny, která se snažila otáčet vrtulí nepravým směrem. Na zádi z toho vznikla okamžitá vibrace a kavitační hluk.

„Kormidlo naplno doprava.“

„Kormidlo naplno doprava, rozkaz.“

„Veliteli, sonar, máme kavitaci,“ hlásil Jones do interkomu. *„Dobrá, sonare!“* odsekl Mancuso netrpělivě. Nerozuměl svým novým rozkazům a věci, kterým nerozuměl, ho popuzovaly.

„Rychlost snížena na čtyři uzly,“ hlásil poručík Goodman.

„Kormidlo přímo, všechno zastavit.“

„Kormidlo přímo, rozkaz, všechno zastavit, rozkaz,“ opakoval okamžitě kormidelník. Nestál o to, aby se na něj kapitán obořoval. „Pane, kormidlo je přímo.“

„Ježíši!“ pronesl Jones v místnosti pro sonar. „Co to kapitán dělá?“

Mancuso byl u sonaru v příštím okamžiku.

„Pořád se stáčí doleva, kapitáne. Máme ho po tom obratu, co jsme udělali, za *zádí,“* poznamenal Jones tím nejneutrálnějším tónem. Blížilo se to obvinění, a Mancuso to zaznamenal.

„Tu vysokou teď zvedneme, Jonýsku,“ řekl Mancuso nevzrušeně.

Vy jste tu šéf, myslel si Jones, a měl dost rozumu, aby nic víc neřekl. Kapitán vypadal, že co nejdřív někomu ukousne hlavu, a Jones

právě vypotřeboval měsíční dávku tolerance. Přepnul si sluchátka na vlečený systém čidel.

„Hluk strojů se snižuje, pane. Zpomaluje.“ Jones udělal pomlku.

Musel vyrukovat s pokračováním. „Pane, podle všeho nás zaslechl.“

„To byl taky účel,“ řekl Mancuso.

Rudý říjen

„Kapitáne, nepřátelská ponorka,“ hlásil naléhavě *mičman.*

„Nepřátelská?“ zeptal se Ramius.

„Americká. Určitě nás sledovala, a musela couvnout, aby se vyhnula srážce, když jsme se otočili. Určitě americká, přímo nalevo od přídě, vzdálenost méně než kilometr, myslím.“ Podal Ramiusovi svá sluchátka.

„Šestseosmaosmdesátka,“ řekl Ramius Borodinovi. „Musel na nás narazit během posledních dvou hodin. Smůla.“

Dallas

„No tak, Jonýsku, proklepejte ho.“ Mancuso vydal rozkaz k aktivnímu vyhledávání sonarem osobně. *Dallas* se ještě trochu stočil a pak se téměř zastavil.

Jones chvíli váhal, dosud sledoval hluk reaktorového soustrojí na pasivních systémech. Pak natáhl ruku a zapojil aktivní čidla hlavního BQQ-5 na přídi.

Ping! Čelo vlny zvukové energie zamířilo na cíl.

Pong! Vlna se odrazila zpět od tvrdého ocelového trupu a vrátila se na *Dallas.*

„Vzdálenost od cíle 1030 metrů,“ řekl Jones. Odražený impulz zpracoval počítač BC-10 a sdělil některé přibližné podrobnosti.

„Konfigurace cíle odpovídá raketové ponorce třídy *Tajfun.* Úhel na přídi kolem sedmdesáti. Žádný Dopplerův efekt. Zastavil se.“ Dalších šest pípnutí to potvrdilo.

„Konec pípání,“ řekl Mancuso. V hlase mu zaznělo uspokojení, když zjistil, že kontakt správně vyhodnotil. Přílišné uspokojení to ale zase nebylo.

Jones systém vypnul. Nač jsem tohle ksakru ještě dělal, myslel si.

Udělal už všechno, snad jenom ještě přečíst číslo na zádi.

Rudý říjen

Všichni na *Rudém říjnu* teď věděli, že byli objeveni. Slehnutí sonarovými vlnami rozeznělo celý trup. Nebyl to zvuk, který mají na ponorkách rádi. Určitě ne navíc k potížím s reaktorem, myslel si Ramius. Možná že toho bude moci využít.

Dallas

„Někdo je na hladině," řekl náhle Jones. „Kde se tam k čertu vzali? Kapitáne, ještě před chviličkou tam nic nebylo, *nic*, a teď dostávám zvuky strojů. Dva, možná víc - dvě kocábky... a něco většího. Jako by tam seděli a čekali na nás. Před minutou ještě seděli potichu. Kruci! A já neslyšel *vůbec nic!*"

Invincible

„To jsme načasovali moc pěkně," řekl admirál White.

„Štístko," poznamenal Ryan.

„Štěstí patří ke hře, Jacku."

Britská *lod Bristol* první zachytila zvuk obou ponorek a obratu, který udělal *Rudý říjen.* Ponorky se daly vysledovat ještě na pět mil; manévr Cvok Ivan se donesl na tři míle od nich a lodi na hladině mohly dobře zachytit polohu přečtením signálů aktivního sonaru na *Dallasu.*

„Dva vrtulníky na cestě, pane," hlásil kapitán Hunter. „Budou na místě do minuty."

„Signalizujte *Bristolu* a *Fife*, ať zůstanou na návětrné straně od nás. Potřebuji *Invincible* mezi nimi a kontaktem."

„Rozkaz, pane." Hunter rozkaz předal do spojovací centrály. Posádkám torpédoborců na doprovodných plavidlech takový rozkaz připadal neobvyklý - používat letadlovou loď k ochraně torpédoborců.

Po několika vteřinách dvojice vrtulníků Sea King zarazila, vznášela se necelých dvacet metrů nad hladinou, spouštěla ponorné sonary na konci kabelů a s vypětím sil se udržovala na místě. Tyto sonary byly mnohem slabší než sonary na lodích a měly typické charakteristiky. Údaje od nich byla přenášeny digitálním spojením do velitelské centrály na *Invincible.*

Dallas

„Angláni," řekl náhle Jones. „To jsou jejich vrtulníky,

stopětadevadesátky, myslím. To znamená, že ta velká loď na jih od nás je jedna z jejich letadlových lodí, pane, a se dvěma doporovodným loďmi.“

Mancuso přikývl. „*Invincible.* Byla s námi při cvičení Hbitý delfín. To je britská špička, ti nejlepší lidé, které pro boj proti ponorkám mají.“

„Ta velká se pohybuje tudy, pane. Podle otáček je rychlost deset uzlů. Vrtulníky - dva - nás oba mají. Nikde poblíž žádné jiné ponorky neslyším.“

Invincible

„Pozitivní sonarový kontakt,“ pronesl kovově reproduktor. „Dvě ponorky, vzdálenost od *Invincible* dvě míle, souřadnice nula-dva-nula.“

„Tak, a teď naostro,“ řekl admirál White.

Ryan a čtyři důstojníci Královského námořnictva, kteří byli do operace zasvěceni, stáli na vlajkovém můstku a důstojník protiponorkové sekce byl na velitelském stanovišti dole; *Invincible* pomalu plul na sever, mírně nalevo od přímého kurzu ke kontaktům. Všech pět obhlíželo oblast kontaku silnými triedry.

„Tak pojďte, kapitáne Ramiusi,“ řekl Ryan potichu. „Prý jste ostrý chlapík. Tak se předveďte!“

Rudý říjen

Ramius se vrátil do řídící místnosti a zamračeně se díval na mapu. Zatoulaná americká *Los Angeles,* která se mu připletla do cesty, byla jedna věc, on však narazil na celé uskupení. A ještě k tomu anglické lodi. Proč? Pravděpodobně cvičení. Američané a Angličané často pracovali spolu a *Rudý říjen* se mezi ně čirou náhodou zapletl. Dobrá. Musí uhnout, než se dostane k tomu, co chce udělat. Bylo to tak prosté. Nebo ne? Jdou po něm ponorka, letadlová loď a dva torpédoborce. Co ještě? To by musel zjistit, pokud se jich chtěl všech zbavit.

Na to padne větší část dne. Teď by však potřeboval vědět, co všechno proti sobě má. A navíc by jim ukázal, že si věří, že by mohl pronásledovat on je, kdyby se mu zachtělo.

„Borodine, vynořte se na hloubku periskopu. Bojová pohotovost.“

Invincible

„Tak nahoru, Marko," pobízel Barclay, „máme pro tebe vzkaz, hochu."

„Vrtulník tři hlásí, že se kontakt přibližuje k hladině," ozvalo se z reproduktoru.

„Fajn!" Ryan uhodil rukou do zábradlí.

White zvedl telefon. „Odvolejte jeden z vrtulníků."

Vzdálenost *Rudého října* byla teď půl druhé míle; jeden ze Sea Kingů povystoupil do výše, zakroužil a vtáhl do trupu své sonarové čidlo.

„Kontakt je v hloubce sto sedmdesát metrů a pomalu stoupá."

Rudý říjen

Borodin zvolna vypouštěl vodu z vyvažovačích nádrží. Raketová ponorka zvýšila rychlost na čtyři uzly a měnila hloubku hlavně působením křídel.

Starpom si dal záležet, aby ponorka stoupala pomalu, a Ramius ji vedl přímo na *Invincible.*

Invincible

„Huntere, nezapomněl jste ještě morseovku?" zeptal se admirál White.

„Doufám, že ne, admirále," odpověděl Hunter. Všech se zmocňovalo vzrušení. Jaká tohle byla šance!

Ryan ztěžka polkl. Během minulých několika hodin, když *Invincible* zůstal stát na rozvlněném moři, to s jeho žaludkem bylo opravdu špatné. Tabletky, které mu dal lodní lékař, sice pomohly, teď se mu však vzrušením přitížilo. Z vlajkového můstku to bylo dolů ke hladině skoro třicet metrů. No, myslel si, když už musím zvracet, aspoň není dole nic v cestě. Ať se to třeba polento.

Dallas

„Slyším popraskávání trupu, pane," řekl Jones. „Myslím, že jde nahoru."

„Nahoru?" Mancuso se na okamžik zarazil. „Jo, to sedí. Je to kovboj. Chce vidět, co má proti sobě, než se pokusí uhnout. To sedí. Vsadím se, že neví, kde jsme poslední dva dny byli." Kapitán odešel dopředu do bojové centrály.

„Vypadá to, že jde nahoru, kapitáne," řekl Mannion a sledoval zaměřovač. „Blbina." Na kapitány ponorek, kteří se spoléhali na své periskopy, měl Mannion svůj názor. Příliš mnoho z nich trávilo příliš mnoho času koukáním na svět. Vrtalo mu hlavou, nakolik je to reakce na vynucené omezení pohybu na ponorkách, něco, jak se ujistit, že tam nahoře opravdu svět je, přesvědčit se, že přístroje nelžou. Naprosto lidské, myslel si Mannion, jenže člověk se tak mohl stát zranitelným...

„Jdeme nahoru také, kapitáne?"

„Jo, pomaloučku a polehoučku."

Invicible

Obloha byla napůl zakryta bílými kadeřavými mraky, jejich spodní okraje šedé hrozícím deštěm. Vítr o rychlosti dvaceti uzlů foukal od jihozápadu a po moři běžely dvoumetrové vlny, temné, lemované bílými čepicemi. Ryan viděl *Bristol* a *Fife* stát na návětrné straně. Jejich kapitáni nepochybně měli pro tohle rozestavení pár vybraných slov. Americká doprovodná plavidla, která byla předchozího dne odvolána, teď plula naproti americké *New Jersey.*

White opět mluvil do telefonu. „Veliteli, chci okamžitě zprávu, až dostaneme ozvy od cílové oblasti. Zaměřte všechny přístroje na palubě na ten kus oceánu. Chci také vědět o všech, opakuji, o všech sonarových signálech z té oblasti... chci je oba na návětrné straně."

Shodli se na tom, že nejlepší způsob, jak zprávu předat, bude pomocí světelných signálů. Signály bude moci přečíst jen ten, kdo bude v přímé linii viditelnosti. Hunter přešel k signální svítilně; v ruce držel papír, který mu dal Ryan. Služby a signalisté, kteří sem nornálně patřili, byli pryč.

Rudý říjen

„Třicet metrů, soudruhu kapitáne," hlásil Borodin. Ve velitelské centrále bylo bojové obsazení.

„Periskop," řekl klidně Ramius. Naolejovaná trubka zasyčela vzhůru, jak ji vytlačovala hydraulika. Kapitán podal svou čepici mladšímu důstojníkovi ze směny a sklonil se k okuláru periskopu. „Tak tu máme tři imperialistické lodi. Britskou *Invincible*... 'Neporazitelný'. To tedy je jméno pro loď!" pronesl pohrdlivě ke svým posluchačům. „Dvě doprovodné, *Bristol* a křižník třídy *County.*"

Invincible

„Periskop na pravoboku před přídí!“ oznámil reproduktor.

„Vidím ho!“ Barclayova ruka se vymrštila, jak na něj ukázal. „Tamhle je!“

Ryan napínal zrak, aby ho našel. „Mám.“ Vypadal jako malá násada koštěte vyčnívající kolmo z vody, asi míli daleko. Jak se vlny valily kolem něj, nejspodnější viditelná část periskopu se zaleskla.

„Huntere,“ řekl White tiše. Po Ryanově levé straně začal kapitán krátkými trhavými pohyby pohybovat páčkou, kterou se ovládaly žaluzie svítilny.

Rudý říjen

Ramius si toho nejprve nevšiml. Obhlížel dokola celý horizont a pátral po dalších lodích nebo letadlech. Když okruh dokončil, zachytil zrakem blikající světlo. Rychle se snažil signál rozluštit. Okamžik mu trvalo, než si uvědomil, že je zaměřen na něj.

AAA AAA AAA RUDY RIJNE RUDY RIJNE PRIJIMATE PRIJIMATE PROSIM ODPOVEZTE JEDNIM SIGNALEM AKTIVNÍHO SONARU ZDA PRIJIMATE PROSIM ODPOVEZTE JEDNIM SIGNALEM AKTIVNIHO SONARU ZDA PRIJIMATE AAA AAA AAA RUDY RIJNE RUDY RIJNE PRIJIMATE PRIJIMATE

Zpráva se neustále opakovala. Signál byl trhavý a neohrabaný. Toho si Ramius nevšímal. Překládal si anglický signál v duchu, nejprve v domnění, že je určen americké ponorce. Klouby na držadlech periskopu mu zbělely, když si zprávu překládal.

„Borodine,“ řekl nakonec, když zprávu přečetl počtvrté, „sestavíme si cvičně palebné souřadnice na *Invincible.* Hrome, hledáček periskopu uvázl. Jeden impulz, soudruhu. Jen jeden, na zjištění vzdálenosti.“

Ping!

Invincible

„Jeden impulz od cílové oblasti, pane, vypadá to na sovětský,“ oznámil reproduktor.

White zvedl telefon. „Děkuji. Zůstaňte na spojení.“ Položil telefon.

„Tak, pánové...“

„Udělal to!“ zajásal Ryan. „Odešlete ten zbytek, prokrista!“

„Hned.“ Hunter se šklebil jako blázen.

RUDY RIJNE RUDY RIJNE CELA VASE FLOTILA VAS STIHA CELA VASE FLOTILA VAS STIHA CESTU MATE ZABLOKOVANOU MNOHA LODMI MNOHO UTOCNYCH PONOREK NA VAS CEKA POKRAČUJTE NA SETKANÍ 33S 75Z CEKÁME TAM S NASIMI LODMI NA VAS OPAKUJI POKRACUJTE NA SETKANI 33S 75Z CEKAME TAM S NASIMI LODMI NA VAS JESTLI ROZUMITE POTVRDTE JEDNIM IMPULZEM.

Rudý říjen

„Vzdálenost cíle, Borodine?“ zeptal se Ramius a přál si, aby měl víc času, protože zpráva se opakovala znovu a znovu.

„Dva tisíce metrů, soudruhu kapitáne. Pěkný, tučný cíl, kdybychom...“ zmlkl, když viděl výraz velitelova obličeje.

Znají naše jméno, uvažoval Ramius, *znají naše jméno!* Jak je tohle možné? Věděli kde nás najít- přesně! Jak? Co mohou Američané mít? Jak dlouho už nás *Los Angeles* sleduje? Rozhodnout - *musím se rozhodnout!*

„Soudruhu, ještě jeden impulz na cíl, jen jeden.“

Invincible

„Ještě jeden impulz, admirále.“

„Děkuji.“ White pohlédl na Ryana. „Tak, Jacku, zdá se, že tvůj zpravodajský odhad byl správný. Moc dobré.“

„Velké kulové moc dobré, lorde! Měl jsem pravdu. Do prdele!“ Ryanovy ruce vyletěly do vzduchu. Na mořskou nemoc zapomněl. Uklidnil se; situace si vyžadovala větší dekorum. „Promiňte, admirále. Ještě nás nějaká práce čeká.“

Dallas

Pronásleduje vás celá flotila... Postupujte na 33S 75Z. Co se ksakru děje? přemýšlel Mancuso, když zachytil konec druhé zprávy.

„Veliteli, sonar. Dostávám od cíle praskavé zvuky trupu. Jeho hloubka se mění. Zvuk strojů zesiluje.“

„Periskop dolů.“ Mancuso zvedl telefon. „Dobrá, sonare. Něco jiného, Jonesi?“

„Ne, pane. Vrtulníky jsou pryč a lodi na hladině nevysílají. O co tady jde, pane?“

„Jsem z toho jelen.“ Mancuso vrtěl hlavou, když Mannion znovu vedl *Dallas* za *Rudým říjnem.* Co se to tady ksakru děje, vrtalo kapitánovi hlavou. Proč anglická letadlová loď ruské ponorce signalizuje, a proč ji posílá na setkání ke Karolínám? *Čí* ponorky blokují její trasu? To není možné. Vyloučeno. To přece není možné...

Invincible

Ryan byl v radiocentrále. „MAGOVE PRO OLYMPUS,“ naťukal do svého speciálního kódovacího zařízení, které mu poskytla CIA. „DNES JSEM HRAL NA MANDOLINU, ZNI DOBRE. PLANUJI MENSI KONCERT, NA OBVYKLEM MISTE, CEKAM DOBROU KRITIKU. OCEKAVAM INSTRUKCE.“ Ze začátku Ryanovi přišla kódová slova, která měl pro tohle používat, k smíchu. Teď se smál zas, ale z úplně jiného důvodu.

Bílý dům

„Tak,“ poznamenal Pelt, „Ryan očekává, že akce bude úspěšná. Všechno jde podle plánu, ale nepoužil kódovou skupinu pro zaručený úspěch.“

Prezident se pohodlně opřel. „Je poctivý. Věci se vždycky mohou pokazit. Musíte ale uznat, že to vypadá dobře.“

„Ten plán, se kterým náčelníci přišli, je šílený, pane.“

„To snad, jenže vy se ho snažíte navrtat už několik dní, a nepovedlo se vám to. Ta skládanka do sebe brzy zapadne.“

Prezident zase dělá chytrého, jak Pelt viděl. Vždycky se mu líbilo dělat chytrého.

Invincible

„OLYMPUS PRO MAGY. STAROU HUDBU PRO MANDOLINU MAM RAD. KONCERT SCHVALEN,“ pravilo se ve zprávě.

Ryan se pohodlně opřel a usrkl brandy. „No, je to dobré. A jaká je

teď další součást plánu?“

„To nám snad z Washingtonu řeknou. Teď,“ řekl admirál White, „se musíme přesunout na západ, abychom se dostali mezi *Rudý říjen* a sovětskou flotilu.“

Avalon

Poručík Ames zkontroloval situaci malým okénkem na přídi *Avalonu. Alfu* měl nalevo. Docela určitě nejprve narazila zádí, a tvrdě. Jedna lopatka byla uražena a spodní část kormidla byla rozdrcena. Vlastně mohla být docela dobře uražena celá záď, při špatné viditelnosti se to nedalo s jistotou říci.

„Pomalu postupovat vpřed,“ řekl a nastavoval ovládací prvky. Za ním poddůstojník a nižší důstojník sledovali přístroje a připravovali se k nasměrování ramene manipulátoru, namontovaného ještě před vyplutím; na něm byly připevněny televizní kamera a reflektory, a tak měli o něco širší zorné pole, než mohla poskytnout navigační okénka. Hloubkové záchranné plavidlo se plazilo vpřed rychlostí jednoho uzlu. Viditelnost byla ani ne dvacet metrů, i přes milion kandel, které dávalo osvětlení na přídi.

Dno se v tomto místě zrádně svažovalo a bylo pokryto aluviálním jemným nánosem; tu a tam z něj trčely balvany. Podle všeho jediné, co *Alfu* zachránilo před sklouznutím do větší hloubky, bylo její křídlo, které se jako klín zarylo do dna.

„Panebože!“ poddůstojník to viděl první. Trup *Alfy* měl trhlinu - nebo ne?

„Havárie reaktoru,“ řekl Ames nezúčastněným hlasem lékaře provádějícího klinické vyšetření. „Něco se propálilo trupem. Páni - a to je z titanu! Propálený skrznaskrz, zevnitř. Ještě je tam jedno propálené místo. Tohle je větší, vypadá to aspoň na metr v průměru. Není divu, že ji to vyřídilo, hoši. Dvě sekce jsou zaplavené vodou.“ Ames pohlédl na hloubkoměr - skoro šest set třicet metrů. „Zaznamenáváte to všechno?“

„Ano, kapitáne.“ odpověděl elektroinženýr. „Blbý způsob, jak umřít. Chudáci.“

„Jo, ale až podle toho, k čemu se chystali.“ Ames vedl *Avalon* kolem přídě Alfy, opatrně manévroval se směrovatelnou vrtulí a nastavoval křidélka, aby proplul podél druhého boku, vlastně horní části mrtvé ponorky. „Vidíte nějaké znaky, že se rozlomil trup?“

„Ne,“ odpověděl poddůstojník, „jen dvě propálená místa. To mi řekněte, co se porouchalo?“

„Tak se to nakonec přece jen někomu stalo,“ potřásl hlavou Ames. Jestli se u námořnictva kázalo nějaké evangelium o reaktorech, pak to byla jejich bezpečnost. „Přiložte snímač k trupu. Podíváme se, jestli tam někdo zůstal naživu.“

„Rozkaz.“ Elektroinženýr obsluhoval ovladače mechanické ruky, zatímco Ames se pokoušel udržet *Avalon* bez hnutí na místě. Hloubkové záchranné plavidlo se vznášelo nade dnem, skoro se dotýkalo křídla ponorky. Jestli na ponorce někdo přežil, měl by být v řídící místnosti nebo vpředu; na zádi nemohlo zůstat živého nic.

„Tak, jsem na kontaktu.“

Všichni tři napjatě poslouchali a doufali, že se něco stane. Jejich prací bylo vyhledávat a zachraňovat. Protože sami sloužili na ponorkách, brali svůj úkol vážně.

„Možná usnuli.“ Poddůstojník zapojil vyhledávací sonar. Vysokofrekvenční vlny rozezněly obě lodi. Zvuk by dokázal probudit mrtvého, ale nedostalo se jim žádné odpovědi. Zásoby vzduchu na *Politovském* došly den předtím.

„Tak to by bylo,“ řekl Ames potichu. Navedl loď vzhůru, zatímco elektroinženýr manipuloval mechanickou rukou a hledal místo, kam by spustil sonarové čidlo. Vrátí se sem, až se počasí nahoře zlepší. Námořnictvo neopomene tuhle příležitost, aby *Alfu* prozkoumalo, a *Glomar Explorer* seděl nečinně někde u západního pobřeží. Bude možné ho ještě uvést do chodu? Ames by proti tomu nebyl.

„Avalone, Avalone, tady *Scamp*-“ hlas z podvodního telefonu byl zkreslený, ale srozumitelný; „-hned se vraťte. Potvrďte.“

„Scampe, tady *Avalon.* Vyrážíme.“

Scamp právě dostal hlášení UNF a nakrátko se vynořil na hloubku periskopu, aby převzal operační rozkaz pro akci BLESK.

„Postupujte nejvyšší možnou rychlostí na 33S 75Z.“ Ve zprávě se neříkalo proč.

Štáb CIA

„Kardinála ještě máme,“ řekl Moore Ritterovi.

„Díky bohu za to.“ Ritter se posadil.

„Na cestě je zpráva. Tentokrát se nepokoušel zabít se, když ho k nám dostával. Možná, že ho pobyt v nemocnici trochu vystrašil.

Pracuji na další nabídce dostat ho ven.“

„Zase?“

„Bobe, tu nabídku musíme učinit.“

„Vím. Jednu jsem před lety poslal sám, jak víš. Ten starý mezulán toho prostě nechce nechat. Znáš, jak to chodí, někteří lidé z nečinnosti chřadnou. Nebo možná ještě nevyčerpal svůj vztek... Právě mi volal senátor Donaldson.“ Donaldson byl předsedou Užšího výboru pro zpravodajství.

„Tak?“

„Chce vědět, kolik toho víme o tom, co se děje. Tu krycí historku o záchranné akci nebere a myslí si, že my víme něco jiného.“

Soudce Moore se opřel v křesle. „To bych rád věděl, kdo mu tohle nasadil do hlavy?“

„Jo. Mám takový menší nápad, který bychom mohli zkusit. Myslím, že nastal čas, a tohle je moc fajn příležitost.“

Oba úředníci to projednávali hodinu. Než Ritter odešel na Capitol Hill, vyřídili to i s prezidentem.

Washington, D.C.

Donaldson nechal Rittera čekat v předpokoji patnáct minut a četl si noviny. Chtěl, aby Ritter věděl, kde je jeho místo. Některé z poznámek zástupce ředitele operací o úniku informací z Hillu se senátora z Connecticutu dotkly na citlivém místě, a bylo důležité, aby si úředníci státní správy i úředníci jmenovaní uvědomili rozdíl mezi sebou a volenými zástupci lidu.

„Omlouvám se, že jsem vás nechal čekat, pane Rittere.“ Donaldson nevstal, ani mu nepodal ruku.

„To je v pořádku, pane. Zatím jsem si četl časopis. Moc často se k tomu při svém časovém zaneprázdnění nedostanu.“ Byli spolu na kordy od prvního okamžiku.

„Tak co Sověti chystají?“

„Pane senátore, než se k tomu dostanu, musím říci tohle: tuto schůzku jsem musel prohovořit s prezidentem. To, co vám sdělím, je výhradně pro vás, nikdo jiný se to nesmí dovědět, pane. Nikdo. To říká Bílý dům.“

„V mém výboru jsou ještě další, pane Rittere.“

„Pane, když nebudu mít vaše slovo džentlmena,“ dodal Ritter s úsměvem, „tu informaci vám neposkytnu. Takové mám rozkazy.

Pracuji pro výkonnou sekci, pane senátore. Své rozkazy dostávám od prezidenta.“ Ritter doufal, že jeho nahrávací zařízení tohle všechno zachycuje.

„Dobrá,“ řekl Donaldson zdráhavě. Tahle bláznivá omezení ho zlobila, ale těšilo ho, že tohle uslyší. „Pokračujte.“

„Upřímně řečeno, pane, my vlastně přesně nevíme, co se děje,“ řekl Ritter.

„Takže vy jste mě přísahou zavázal, že nikomu nevyzradím, že CIA zase ksakru neví co se děje?“

„Řekl jsem, že nevíme přesně co se děje. Pár věcí víme. Naše informace pocházejí hlavně od Izraelců, některé od Francouzů. Prostřednictvím obou kanálů jsme se dověděli, že se v sovětském námořnictvu přihodilo něco moc špatného.“

„To jsem pochopil. Ztratili ponorku.“

„Přinejmenším jednu, ale to není to, oč běží. Myslíme si, že někdo napálil operační ředitelství sovětské Severní flotily. Nemohu to prohlásit s jistotou, ale myslím si, že to byli Poláci.“

„Proč Poláci?“

„Nevím jistě, že to byli oni, ale jak Francouzi, tak Izraelci mají na Poláky dobré spojení, a Poláci už dlouho mají nějaké nesplacené účty se Sověty. Vím - alespoň si myslím, že vím - že ať tady jde o cokoli, nevyšlo to od západní zpravodajské aagentury.“

„Takže co se děje?“ zeptal se Donaldson.

„Podle našeho nejlepšího odhadu někdo spáchal nejméně jeden podvrh, možná tři, aby pěkně sovětským válečným námořnictvem zamíchal - ale ať to byl kdokoli, pořádně se mu to vymklo z rukou. Spousta lidí si teď zachraňuje zadky, říkají Izraelci. Je to moje domněnka, ale myslím, že se jim podařilo změnit operační rozkazy pro ponorku, pak podvrhli dopis od jejího kapitána s výhrůžkou, že odpálí své rakety. Divné na tom je, že to Sověti spolkli.“ Ritter se zatvářil nespokojeně. „Možná, že to všechno máme obráceně. Jediné, co víme najisto, je, že někdo, pravděpodobně Poláci, provedl Rusům špinavý kousek.“

„Ne my?“ pronesl Donaldson pichlavě.

„Ne, pane, absolutně ne! Kdybychom se o něco takového pokusili - a i kdyby se nám to podařilo, což není pravděpodobné - mohli by totéž zkusit na nás. Tak by se dala začít válka, a víte, že prezident by k ní nikdy nedal svolení.“

„Ale někdo z CIA by se třeba nestaral o to, co si prezident myslí.“

„Z mého oddělení ne! To by mě stálo hlavu. Myslíte si doopravdy, že bychom mohli rozběhnout takovouhle operaci a pak to úspěšně utajit? Sakra, pane senátore, přál bych si, abychom něco takového dokázali.“

„A proč tedy Poláci, a proč ti to dokážou?“

„Už nějakou dobu máme zprávy o disidentské skupině mezi jejich zpravodajci, skupině, která nemá Sověty nijak zvlášť v lásce. Můžete pro to najít spoustu důvodů; je tu zásadní historické nepřátelství, zdá se, že Rusové zapomínají, že Poláci jsou na prvém místě Poláci a teprve pak komunisté. Můj předpoklad je, že tady jde o tu věc s papežem, snad víc než o tu záležitost se stanným právem. Víme, že náš starý přítel Andropov inicioval reprízu toho, jak to dopadlo mezi Tomášem Becketem a Jindřichem II.? Papež dodal Polákům hodně prestiže, udělal pro svou zem věci, které dělají dobře i členům strany. Ivan na celou zem plivnul, když tohle papež udělal - a divíte se pak, že mají vztek? A pokud jde o jejich schopnosti, zdá se, že si nikdo pořádně nepřipomene, jaká třída jejich zpravodajské služby vždycky byly. Právě oni v roce 1939 nabourali šifrovací systém, - vzpomínáte, Enigma - ne Britové. Jsou zatraceně schopní a mají pro to stejné důvody jako Izraelci; mají nepřátele na východě i na západě. Z takové situace se rodí dobří agenti. Víme najisto, že mají v Rusku spoustu lidí, gastarbeitry, kteří splácejí Narmonovovi hospodářskou pomoc poskytovanou jejich zemi. Víme také, že v sovětských loděnicích pracuje spousta polských inženýrů. Připouštím, že je to divné, ani jedna z obou zemí nemá nijak velkou námořní tradici, ale hodně sovětských obchodních lodí stavějí Poláci. Jejich loděnice jsou efektivnější než ruské a v poslední době poskytují technickou pomoc jejich vojenským loděnicím, hlavně při kontrole kvality.“

„Takže polská zpravodajská služba provedla Rusům nějaký kousek,“ shrnul Donaldson. „Gorškov je jeden z těch, co při intervenci zaujali tvrdou linii, ne?“

„To je pravda, ale ten je v tomhle zřejmě jen příležitostným cílem. Skutečným cílem je zamotat Moskvě hlavu. To, že jejich operace míří proti sovětskému válečnému námořnictvu, nemá samo o sobě význam. Účelem je udělat bengál v jejich vyšších vojenských kruzích, a ty jsou všechny v Moskvě. Panebože, jak rád bych věděl, co se doopravdy děje! Z těch pár procent, co doopravdy víme, musí tahle operace být

opravdu mistrovský kousek, něco, co se stává legendou. Pracujeme na tom a snažíme se na to přijít; stejně tak Britové, Francouzi, Izraelci - Benny Herzog z Mossadu se z toho musí zbláznit. Izraelci takovéhle kousky provádějí svým sousedům každou chvíli. Oficiálně prohlašují, že nevědí víc než co nám sdělili. Možná to tak je. Nebo možná poskytli Polákům nějakou technickou pomoc - těžko říct. Jisté je, že sovětské námořnictvo představuje pro Izrael strategickou hrozbu. Ale na tohle potřebujeme víc času; dávat to do spojitosti s Izraelem se zdá trochu moc přitažené za vlasy.“

„Ale vy nevíte, co se děje, jen jak a proč.“

„Pane senátore, takhle jednoduché to zas není. Dejte nám čas. V tomto okamžiku možná ani nechceme nic vědět. Abych to shrnul, někdo do sovětského námořnictva dostal kolosální dezinformaci. Pravděpodobně jimi měla zatřást, ale vymkla se z ruky, to je jasné; jak nebo proč k tomu došlo, nevíme. Můžete se ale vsadit, že ať to začal kdo chtěl, dělá všechno možné, aby zakryl stopy.“ Ritter chtěl, aby tohle senátor pochopil naprosto přesně. „Jestli Sověti zjistí, kdo to udělal, jejich reakce bude ošklivá - na to se spolehněte. Za pár týdnů bychom mohli vědět víc. Izraelci nám něco dluží a nakonec nás k tomu pustí.“

„Za pár dalších F-15 a rotu tanků,“ poznamenal Donaldson.

„Za tuhle cenu by to přišlo lacino.“

„Ale proč to tajnůstkaření, když v tom nejedeme?“

„Dal jste mi svoje slovo, pane senátore,“ připomněl mu Ritter. „Za prvé, kdyby se něco dostalo ven, věřili by Rusové, že v tom nejedeme? Sotva! Snažíme se zpravodajskou hru civilizovat. Tím myslím, že pořád stojíme proti sobě, ale když jsou různé zpravodajské služby v konfliktu, spotřebovává to příliš mnoho prostředků a je to nebezpečné pro obě strany. Dále - no - jestli kdy přijdeme na to, jak se tohle všechno stalo, mohli bychom toho využít pro sebe.“

„Tyhle důvody nejdou dohromady.“

Ritter se usmál. „Taková už je zpravodajská hra. Jestli zjistíme, kdo tohle udělal, můžeme informace s výhodou využít. V každém případě, pane senátore, dal jste mi slovo a já podám prezidentovi zprávu, až se vrátím do Langley.“

„Tak dobrá,“ Donaldson se zvedl. Rozhovor byl u konce. „Doufám, že nás o dalším vývoji budete informovat.“

„To je naše povinnost, pane.“ Ritter vstal.

„Tak. Děkuji, že jste přišel.“ Ani teď si nepotřásli rukama.

Ritter šel do haly, aniž by prošel předpokojem. Zastavil se a pohlédl do atria Hartovy budovy. Připomínalo mu to místní hotel Hyatt. Sešel po schodech, místo aby sjel výtahem do prvního patra, jak to bylo obvyklé. Jestli měl štěstí, tak právě teď zdárně vyřídil důležitou věc. Jeho auto čekalo venku; přikázal šoférovi, aby jel do budovy FBI.

„Že nejde o akci CIA?“ zeptal se Peter Henderson, senátorův první pobočník.

„Ne. Věřím mu,“ řekl Donaldson. „Na to, aby něco takového dal dohromady, není dost chytrý.“

„Nechápu, proč se ho prezident nezbaví,“ poznamenal k tomu Henderson. „Samozřejmě, vzhledem k tomu, co je to za člověka, je možná líp, že je neschopný.“ Senátor souhlasil.

Když se Henderson vrátil do své kanceláře, upravil žaluzie, ačkoli slunce bylo na druhé straně budovy. Za hodinu řidič projíždějícího taxíku Black and White vzhlédl vzhůru a vzal to na vědomí.

Henderson pak pracoval dlouho do noci. Hartova budova byla téměř prázdná, skoro všichni senátoři byli mimo město. Donaldson tam byl jen kvůli osobním záležitostem a aby na věci dohlédl. Jakožto předseda Užšího výboru pro zpravodajství měl povinností víc, než mu v téhle roční době bylo po chuti. Henderson sjel výtahem do hlavní haly a každým coulem vypadal jako vyšší pobočník v kongresu - trojdílný šedý oblek, drahá diplomatka, také vlasy upravené, jak se slušelo na diplomata. Z budovy vyšel svižným krokem. Zpoza rohu předjel taxík Black and White, zastavil a vzal pasažéra. Henderson nastoupil.

„Watergate,“ řekl. Nepromluvil, dokud taxík neprojel kolem několika bloků.

Henderson dosud měl v komplexu Watergate skromný byt s jednou ložnicí- ironie, nad kterou často uvažoval. Když dorazil k cíli, nedal řidiči zpropitné. Byl teprve na cestě k hlavnímu vchodu, když nastoupila žena. Taxíky ve Washingtonu mají brzy zvečera napilno.

„K Georgetownské univerzitě, prosím,“ řekla. Byla to hezká žena s tmavohnědými vlasy červenavého odstínu a s náručí knih.

„Do večerní školy?“ optal se řidič a pohlédl do zrcátka.

„Zkoušky,“ řekla dívka poněkud nejistým hlasem. „Psychologie.“

„Při zkouškách je nejlíp dát si pohov,“ poradil řidič.

Zvláštní agentka Hazel Loomisová se pokoušela nějak své knihy urovnat. Malá kabelka jí upadla na podlahu. „Ale, sakra.“ Sehnula se, aby ji zvedla, a přitom sebrala miniaturní magnetofon, který jiný agent uložil pod řidičovo sedadlo.

Na univerzitu to bylo patnáct minut, jízdné bylo tři dolary osmdesát pět centů. Loomisová dala řidiči pětidolarovku a drobné mu nechala. Přešla pozemek univerzity a nastoupila do Fordu, který jel přímo k Budově J. Edgara Hoovera. Na tuhle akci padlo spousta práce - a bylo to tak snadné!

„Vždycky je to snadné, když medvěd vleze do rány.“ Inspektor, který se případem zabýval, zahnul doleva na Pennsylvania Avenue. „Problém je v tom, jak toho zatraceného medvěda najít.“

Pentagon

„Pánové, byli jste sem pozváni proto, že každý z vás je povoláním zpravodajský důstojník s potřebnými základními znalostmi o ponorkách a o Rusech,“ řekl Davenport čtyřem důstojníkům, usazeným v jeho kanceláři. „Potřebuji důstojníky s vaší kvalifikací. Tohle je dobrovolný úkol. Může být spojen s dosti velkým nebezpečím - tady nemůžeme nic zaručit. Jediné, co ještě mohu říci, je, že pro zpravodajského důstojníka to bude úkol přímo jako pohádka... jenže tu pohádku nebudete smět nikdy nikomu vyprávět. Ale na to jsme všichni zvyklí, ne?“ Davenport vykouzlil slabý úsměv. „Jak to říkají ve filmech, chcete-li do toho jít, dobrá. Když ne, můžete teď odejít a nepadne o tom nikdy ani slovo. Není to málo, žádat od někoho, aby šel do možná nebezpečného úkolu se zavázanýma očima.“

Neodešel samozřejmě nikdo. Ti, kteří sem byli pozváni, nebyli typy, které opouštějí loď. A mimo to, slovo by padlo, a Davenport měl dobrou paměť. A oni byli důstojníci a profesionálové. Jedna věc, která kompenzuje nošení uniformy a méně peněz, než běžně nadaný člověk dokáže vydělat v normálním světě, je, že má navíc starosti že může přijít o život.

„Děkuji vám, pánové. Myslím, že vám to bude stát za to.“ Davenport vstal a každému podal obálku z papíru z manilského konopí. „Zanedlouho budete mít možnost prohlédnout si sovětskou raketovou ponorku - zevnitř.“ Čtvero očí zamžikalo současně.

33S 75Z

Ethan Allen byl na místě už přes třicet hodin. Plul v kruzích pět mil v průměru, v hloubce téměř sedmdesáti metrů. Nebyl žádný spěch. Ponorka plula rychlostí, která stačila právě k tomu, aby se dal udržovat směr, a její reaktor pracoval na deset procent jmenovitého výkonu.

Hlavní intendant pomáhal v kuchyni.

„Tohle dělám na ponorce poprvé," poznamenal jeden z důstojníků *Allenu,* který tady plnil funkci kuchaře, a míchal přitom omeletu.

Intendant nepozorovaně vzdychl. Měli s sebou vzít opravdového kuchaře, ale ten jejich byl příliš mladý, a každý z členů téhle posádky měl za sebou víc než dvacet let služby. Náčelníci byli všichni technici, kromě intendanta, který dovedl zacházet s opékačem topinek, když měl svůj den.

„Vaříte doma hodně, pane?"

„Tak trochu. Rodiče mívali v Pass Christian restauraci. Tohle je specialita mojí maminky - Cajunská omeleta. Škoda, že nemáme okouna. S okounem a trochou citronu dokážu pěkné kousky. Chodíte hodně na ryby, náčelníku?"

„Ne, pane." Skupinka důstojníků a vyšších náčelníků pracovala v neformální atmosféře a intendant byl uvyklý na disciplínu i hranice ve společenském postavení. „Veliteli, mohu se zeptat, proč tady k čertu jsme?"

„To by mě taky zajímalo, náčelníku. Asi hlavně na něco čekáme."

„Ale na co, pane?"

„Jo, to kdybych věděl. Podal byste mi tamhle tu nakrájenou šunku? A mohl byste se kouknout do trouby, jak to vypadá s chlebem. Už by měl být skoro hotový."

New Jersey

Komodor Eaton byl zmaten. Jeho bojové uskupení se drželo dvacet mil jižně od Rusů. Kdyby nebyla tma, mohl by ze svého místa na vlajkovém můstku vidět nástavbu *Kirova* tyčící se na obzoru. Jeho doprovodná plavidla byla rozvinuta do linie před bojovým křižníkem a vysílala sonarové impulzy, aby zjistila přítomnost ponorek.

Od inscenovaného útoku letectva se Sověti chovali jako beránci; to bylo přinejmenším neobvyklé. *New Jersey* a jeho doprovodné lodi neustále ruskou formaci sledovaly a dvojice letadel Sentry ji pro

pořádek sledovala také. Po přesunech Rusů úkol sledovat skupinu *Kirova* připadl Eatonovi. To mu vyhovovalo. Věže jeho hlavní baterie byly zacíleny, ale děla byla nabita osmipalcovými řízenými granáty a stanoviště pro řízení palby byla plně obsazena. *Tarawa* byla třicet mil na východ, její útočné Harriery připraveny vzletět v pěti minutách. Tohle Sověti museli vědět, i když se jejich protiponorkové vrtulníky už dva dny nepřiblížily k americkým lodím navíc než pět mil. Bombardéry Bears a Backfire, které jim přelétávaly nad hlavou při svých letech na Kubu a zpět - nebylo jich mnoho - ani ty, které se co nejrychleji vracely do Ruska - nemohly nehlásit, co vidí. Americké lodi byly rozvinuty do útočné formace a k raketám na *New Jersey* i na doprovodných lodích neustále přicházely informace od čidel na lodích. A Rusové si jich nevšímali. Jejich jediné elektronické vysílání bylo prostřednictvím běžných navigačních radarů.

Zvláštní.

Nimitz byl nyní již na dolet, po svém chvatném návratu pět tisíc mil zpět z jižního Atlantiku. Letadlová loď a její doprovodná plavidla na nukleární pohon *California, Bainbridge* a *Truxtun,* byly nyní pouze čtyři sta mil na jih a skupina lodi *America* plula půl dne za nimi. *Kennedy* byl pět set mil na východ. Sověti si museli být vědomi hrozícího nebezpečí od perutí na letadlových lodích za svými zády i od letounů na pozemních základnách, které se přesouvaly na jih z jedné základny na druhou. Tím se snad dala vysvětlit jejich umírněnost.

V doprovodu bombardérů Backfire se po celou dobu jejich cesty od Islandu střídaly nejprve Tomcaty patřící námořnictvu, z letadlové lodi *Saratoga,* pak Phantomy operující v Maine, které pak sovětská letadla předaly Eaglům a Fighting Falconům tak, jak postupovala podél pobřeží na jih až ke Kubě. Nebylo mnoho pochyb o tom, jak Spojené státy toto vše berou vážně, ačkoli americké jednotky už Rusy aktivně neznepokojovaly. Eaton byl rád, že tomu tak je. Rušivými akcemi se nedalo už nic získat, a nakonec, kdyby musel, jeho bojová skupina mohla přejít z mírového stavu na válečný ve dvou minutách.

Byty ve Watergate

„Promiňte, právě jsem se nastěhovala, hned vedle, a nemám ještě zapojený telefon. Mohla bych si zavolat?“

Henderson se rozhodl rychle. Tak asi stopětašedesát centimetrů,

hnědé vlasy, šedé oči, přiměřená postava, oslnivý úsměv a módní oblečení. „Jistě, vítejte ve Watergate. Pojďte dál.“

„Díky. Já jsem Hazel Loomisová. Pro přátele Sissy.“

Podala mu ruku.

„Pete Henderson. Telefon je v kuchyni. Ukážu vám cestu.“ Věci začaly vypadat nadějně. Právě ukončil dlouhotrvající vztah s jednou ze senátorových sekretářek. Bylo to těžké pro ně oba.

„Neruším, doufám? Nemáte tu nikoho, že?“

„Ne, jen já a televize. Vy jste tu ve Washingtonu nová? Noční život tady není to, co se o něm povídá. Aspoň tedy ne když máte druhý den jít do práce. Pro koho pracujete? Jste asi svobodná?“

„Ano. Pracuji pro DARPA jako programátorka. Ale o tom nemohu moc povídat.“

Samé dobré zprávy, myslel si Henderson. „Tady je ten telefon.“

Loomisová se rychle rozhlédla, jako by hodnotila, jakou práci odvedl malíř pokojů. Sáhla do kabelky, vyňala desetník a podala ho Hendersonovi. Zasmál se.

„První hovor je zadarmo, a věřte mi, můžete ode mne telefonovat kdykoli budete chtít.“

„To jsem věděla,“ řekla a tiskla tlačítka, „že tohle bude lepší než bydlet v Laurelu. Haló, Kathy, tady Sissy. Právě jsem se nastěhovala a ještě mi nezapojili telefon... ale, jeden člověk tady odvedle byl tak laskav, že mě nechal zavolat... Dobrá, tak nashle zítra na obědě. Ahoj, Kathy.“

Loomisová se rozhlédla. „Kdo vám tady maloval?“

„Já sám. Na Harvardu jsem se zapsal také na umělecký směr a znám tady v Georgetownu pár pěkných obchodů. Dá se tam docela výhodně nakoupit, když člověk ví kam jít.“

„To by se mi moc líbilo, kdyby to u mně vypadalo taky tak. Mohl byste mi to tu ukázat?“

„Jistě; nejdřív ložnici?“ Henderson se zasmál, aby ukázal, že nemá žádné postranní úmysly - které samomzřejmě měl, ačkoli dokázal být v těchhle věcech trpělivý. Prohlídka, která trvala několik minut, Loomisovou přesvědčila, že byt je opravdu prázdný. Za minutu někdo zaklepal na dveře. Henderson něco dobromyslně zabručel a šel otevřít.

„Peter Henderson?“ Člověk, který otázku položil, měl na sobě oblek. Henderson měl na sobě džíny a sportovní košili.

„Ano?“ Henderson ustoupil, protože věděl, o co tady zcela nepochybně jde. To, co následovalo, ho však překvapilo.

„Jste zatčen, pane Hendersone,“ řekla Sissy Loomisová a ukázala svůj průkaz. „Jste obviněn ze špionáže. Máte právo odmítnout výpověď, máte právo si promluvit s advokátem. Vzdáte-li se práva odmítnout výpověď, vše, co řeknete, bude zaznamenáno a může být použito proti vám. Nemáte-li advokáta nebo si ho nemůžete dovolit, zajistíme vám advokáta, který vás bude zastupovat. Jsou vám vaše práva jasná, pane Hendersone?“ Tohle byl první špionážní případ Sissy Loomisové. Pět let se specializovala na strážní službu v bankách a často pracovala jako pokladní s pětatřicítkou Magnum v zásuvce s penězi. „Přejete si vzdát se svých práv?“

„Ne.“ Hendersonův hlas zněl chraptivě.

„Ale budete si přát, budete,“ poznamenal inspektor. Obrátil se ke třem agentům, kteří ho doprovázeli. „Všechno to tady rozeberte. Pěkně důkladně, pánové, a tiše. Nemůžeme potřebovat, aby se někdo vzbudil. Vy, pane Hendersone, půjdete s námi. Můžete se převléknout. Můžeme to udělat v klidu nebo tvrdě. Žádná želízka, když slíbíte, že budete spolupracovat. Ale když se pokusíte utéct - ale to vás jistě ani nenapadne.“ Inspektor byl u FBI dvacet let a ještě nikdy ve službě nevytáhl služební revolver v akci, zatímco Loomisová už zastřelila dva lidi. Byl to agent ještě ze starých časů a nedokázal si představit, co by tomu řekl pan Hoover, o novém židovském řediteli ani nemluvě.

Rudý říjen

Ramius a Kamarov se několik minut radili nad mapou a procházeli různé trasy, než se na jedné dohodli. Mužstvo tohle neumělo. Nikdo je nikdy nepodporoval v tom, aby rozuměli mapám. Kapitán přešel k zadní stěně a zvedl telefon.

„Soudruha Melechina,“ přikázal a několik vteřin čekal. „Soudruhu, tady je kapitán. Je ještě něco dalšího v nepořádku s reaktorem?“

„Ne, soudruhu kapitáne.“

„Vynikající. Udržte to pohromadě ještě dva dny.“ Ramius zavěsil. Do příštího střídání služeb zbývalo třicet minut.

Melechin a Kiril Surzpoj, pomocný inženýr, měli službu ve strojovně. Melechin sledoval turbíny a Surzpoj obsluhoval reaktorové systémy. Každý měl k ruce *mičmana* a tři členy mužstva. Inženýři

měli za sebou velmi náročnou pochůzku; snad každý měřicí přístroj a monitor ve strojovně byl prohlédnut a mnohé nich oba důstojníci zcela předělali. Pomáhal jim při tom Valentin Bugajev, inženýr elektronik a palubní génius, který měl také na starosti třídní uvědomění posádky. Posádka strojovny byla otřesena nejvíce. Údajná kontaminace byla obecně známa - na ponorce se žádné tajemství dlouho neudrží. Aby se jejich zatížení snížilo, byly směny doplněny ostatními členy posádky. Kapitán tomu říkal dobrá příležitost k profilovému výcviku, ve který věřil. Posádka si myslela, že to je dobrá příležitost, jak do sebe dostat jedy. Samozřejmě, že se dodržovala kázeň. Bylo tomu tak zčásti díky důvěře, kterou posádka vůči svému veliteli měla, zčásti díky jejich výcviku, ale hlavně proto, že dobře věděli, co by se stalo, kdyby rozkazy neplnili ihned a s nadšením.

„Soudruhu Melechine," zavolal Surzpoj, „na hlavním okruhu pozoruji kolísání tlaku, tlakoměr číslo šest."

„Už tam jdu." Melechin přispěchal, a když se dostal k hlavnímu řídícímu panelu, odstrčil *mičmana* z cesty. „Další vadné přístroje! Ostatní ukazují normálně. Nic vážného," řekl hlavní inženýr uklidňujícím tónem a dal si záležet, aby všichni slyšeli. Celá směna viděla, jak hlavní inženýr cosi pošeptal svému mladšímu pomocníkovi. Ten pomalu zavrtěl hlavou, zatímco dva páry rukou pracovaly na ovladačích. Ozval se silný hlas dvoufázového bzučáku a rozsvítilo se rotující červené varovné světlo.

„ZASTAVIT REAKTOR!" nařídil Melechin.

„ZASTAVUJI!" Surzpoj prudce palcem stlačil hlavní tlačítko pro havarijní odstavení reaktoru.

„Vy, posádko, jděte dopředu!" zavelel dál Melechin. Žádné zaváhání. „Ne, vy zapojte akumulátory na motor housenky, rychle!"

Poddůstojník utíkal zpátky, aby nahodil příslušné spínače, a nadával přitom na změnu rozkazu. Trvalo to čtyřicet vteřin.

„Splněno, soudruhu!"

„Pryč!"

Poddůstojník byl poslední, který místnost opustil. Než se rozběhl do centrálního stanoviště, přesvědčil se, zda jsou dveře těsně uzavřeny.

„Co se stalo?" zeptal se klidně Ramius.

„Radiační poplach ve výměníkové stanici!"

„Dobrá, tak běžte dopředu a s celou směnou se osprchujte.

Ovládejte se!“ Ramius poklepal *mičmana* po paži. „Tyhle problémy jsme měli už dřív. Jste přece člověk s výcvikem. Posádka ve vás vidí vůdce.“

Ramius zvedl telefon. Trvalo jen okamžik, než ho zvedli také na druhém konci. „Co se stalo, soudruhu?“ posádka řídícího stanoviště pozorovala, jak jejich kapitán poslouchá odpověď. Nemohli než obdivovat jeho klid. Radiační poplach zněl celou lodí. „Dobrá. Proud v akumulátorech vydrží už jen pár hodin, soudruhu. Musíme plout se snorkelem. Buďte připraven zapnout dieselový motor. Ano.“ Zavěsil.

„Soudruzi, teď mě poslouchejte.“ Ramius svůj hlas zcela ovládal. „Došlo k menší závadě na řídícím systému reaktoru. Poplach, který slyšíte, není kvůli většímu úniku radioaktivity, je to spíše závada na regulačním systému reaktorových tyčí. Soudruzi Melechin a Surzpoj úspěšně provedli havarijní zastavení reaktoru, ale nemůžeme s reaktorem náležitě pracovat bez primárních řídících systémů. Proto dokončíme naši cestu s dieselovým motorem. Abychom se pojistili proti *možné* radiové kontaminanci, byly reaktorové prostory izolovány a všechna oddělení, oddělení strojovny na prvním místě, se budou větrat vzduchem z povrchu, až budeme plout se snorkelem. Kamarove, vyjděte dozadu a obsluhujte klimatizaci. Já se ujmu velení.“

„Rozkaz, soudruhu.“ Kamarov odešel dozadu.

Ramius zvedl mikrofon a informoval mužstvo. Všichni na něco čekali. Vpředu si někteří členové mužstva mezi sebou polohlasem říkali, že slovo *menší* je už otřepané, že atomové ponorky neplují s dieselovým motorem a nevětrají se vzduchem z hladiny jen tak pro legraci.

Když Ramius skončil své stručné a jasné oznámení, dal povel, aby se ponorka přiblížila k hladině.

Dallas

„To jsem blázen, kapitáne,“ potřásl hlavou Jones, „hluk od reaktoru přestal, čerpadla jdou na část výkonu, ale pluje stejnou rychlostí jako předtím. Na akumulátory, řekl bych.“

„To musí mít sakra silné akumulátory, když dokáže plout s něčím tak velkým tak rychle,“ poznamenal Mancuso.

„Tohle jsem si před pár hodinami trochu propočítal.“ Jones zdvihl svůj notes. „Vycházel jsem z trupu *Tajfunu*, s koeficientem pro hladký

trup, takže to bude asi s tolerancí.“

„Kde jste se tohle naučil, Jonýsku?“

„Pan Thompson se mi kouknul na hydrodynamiku. Elektricky je to jednoduché. Možná má nějakou prapodivnost - třeba palivové články. Jestli ne, jestli jede na obyčejné akumulátory, tak to má dost elektriky, aby nahodil všechna auta v Los Angeles.“

Mancuso potřásl hlavou. „To nemůže trvat věčně.“

Jones zvedl ruku. „Skřípe trup... vypadá to, že jde trochu nahoru...“

Rudý říjen

„Vysunout snorkel!“ řekl Ramius. Pohledem do periskopu se přesvědčil, že snorkel je vysunutý. „No, žádné další lodi v dohledu, to je dobré. Myslím, že jsme své imperialistické pronásledovatele setřásli. Vysuňte elektronické systémy. Přesvědčíme se, jestli zde nečíhají nějaká nepřátelská letadla s radary.“

„Všechno čisté, soudruhu kapitáne.“ Panel s příjmem signálů od elektronických přístrojů obsluhoval Bugajev. „Vůbec nic, ani dopravní letadla.“

„Tak jsme se opravdu toho hejna krys zbavili.“ Ramius opět zvedl telefon. „Melechine, můžete otevřít hlavní sání a vyvětrat prostory strojovny, pak spusťte diesel.“ Za okamžik všichni na palubě ucítili chvění, jak se mohutný dieselagregát *Rudého října* začal natáčet proudem z akumulátorů na bateriový pohon. Tím se odsával všechen vzduch z prostoru reaktoru a nahrazoval se vzduchem čerpaným snorkelem; „kontaminovaný“ vzduch byl vypuzován do moře.

Agregát se natáčel ještě dvě minuty a celá posádka čekala na hukot, který oznámí, že naskočil a může vyrábět elektřinu pro elektromotory. Nenaskočil. Po dalších třiceti vteřinách natáčení ustalo. Telefon v řídící místnosti zabzučel; Ramius ho zvedl.

„Co se děje s tím dieselem, soudruhu hlavní inženýre?“ zeptal se kapitán ostře. „Aha. Pošlu lidi dozadu. Buďte tam připraveni.“

Ramius se rozhlédl, ústa měl jako tenkou, bezkrevnou čáru. Mladší inženýr, Svjadov, stál vzadu v místnosti. „Potřebuji někoho, kdo se vyzná v dieselových motorech, aby pomohl soudruhu Melechinovi.“

„Já jsem vyrůstal v sovchozu,“ řekl Bugajev, „s motory traktorů jsem si začal hrát už jako kluk.“

„Je tam ještě další problém...“

Bugajev vědoucně pokýval hlavou. „To jsem pochopil, soudruhu kapitáne, ale ten diesel potřebujeme, ne?“

„Tohle máte u mně, soudruhu,“ řekl tiše Ramius.

„Tak mi můžete na Kubě koupit nějaký rum, soudruhu,“ usmál se Bugajev. „Rád bych se s někým na Kubě skamarádil, nejraději s někým s dlouhými vlasy.“

„Mohu vás doprovodit, soudruhu?“ zeptal se dychtivě Svjadov. Šel právě do směny a blížil se ke dveřím reaktorového úseku, když byl sražen stranou prchajícím mužstvem.

„Nejdřív se podíváme, v čem je podstata problému,“ řekl Bugajev a pohlédl na Ramiuse, zda souhlasí.

„Ano, máme dost času. Bugajeve, za deset minut se u mne osobně hlaste.“

„Rozkaz, soudruhu kapitáne.“

„Svjadove, vezměte si na starost poručíkovo stanoviště.“ Ramius ukázal na panel pro elektronické systémy. „Využijte příležitosti a naučte se něco nového.“

Poručík udělal, co mu Ramius přikázal. Kapitán vypadal velmi starostlivě. Takhle ho Svjadov ještě nikdy neviděl.

ČTRNÁCTÝ DEN
Čtvrtek 16. prosince

Super Stallion

Postupovali rychlostí stopadesáti uzlů více než tři sta metrů nad potemnělým mořem. Vrtulník Super Stallion byl starý, postavený ke konci vietnamské války, a poprvé byl použit k vyčištění Haiphongského přístavu od min. To byl jeho hlavní úkol - vléci odminovací saně a sloužit jako létající minolovka.

Nyní byl velký vrtulník Sikorski používán k jiným účelům, hlavně k dálkovým letům s těžkými náklady. Motory se třemi turbínami na trupu měly ohromnou sílu a dokázaly přepravit na velké vzdálenosti i četu vojáků s plnou výzbrojí.

Dnes, kromě své tříčlenné posádky, nesl čtyři cestující a těžký náklad paliva v přídavných nádržích. Cestující se tísnili v zadním koutě nákladního prostoru, bavili se mezi sebou nebo se o to snažili přes rámus motorů. Hovor byl živý; zpravodajští důstojníci pustili z hlavy myšlenky na nebezpečnost své akce - nemělo smysl zabývat se tím - a přemýšleli o tom, co by mohli najít na opravdické ruské ponorce. Každý z nich přemílal v hlavě příběhy, které by z toho mohly být, a říkal si, jaká je to smůla, že je nebude moci nikdy vyprávět. Nikdo to však nevyslovil nahlas. Celý příběh bude znát nanejvýš jen hrstka lidí, ostatní se dočkají přinejlepším jen zlomků, které budou moci klidně být součástí libovolného počtu jiných operací. Každý sovětský agent, který by se snažil přijít na to, co tohle bylo za operaci, se octne v bludišti s tuctem slepých koutů.

Profil úkolu byl náročný. Vrtulník s nimi letěl po speciální trase na *Invincible;* odtud na palubě Sea Kinga, patřícího britskému královskému námořnictvu, poletí na americkou loď *Pigeon.* Zmizení Stallionu z letecké námořní základny v Oceáně na pár hodin se bude považovat za otázku běžné rutiny.

Turbohřídelové motory vrtulníku, běžící na plný výkon, palivo přímo hltaly. Letadlo bylo nyní čtyři sta mil od pobřeží Spojených států a ještě zbývalo osmdesát mil letu. Let na *Invincible* nebyl přímý, kurz byl klamný, aby zmýlil každého, kdo by jejich odlet zjistil

radarem. Piloti byli unaveni. Čtyři hodiny v těsném kokpitu je dlouhá doba a vojenská letadla nejsou proslulá zvláštním pohodlím. Přístroje tmavočerveně žhnuly. Oba pečlivě a pozorně sledovali umělý horizont, protože hustá oblačnost jim nedovolovala najít žádný pevný bod, podle kterého by se řídili, a let potmě nad vodou vyvolává vidiny. Přes to prese všechno to však nebyla nijak neobvyklá operace. Piloti podobné prováděli již mnohokrát předtím a jejich starosti se nijak nelišily od starostí, jaké má zkušený řidič na kluzké silnici. Nebezpečí bylo skutečné, ale běžné.

„Juliet 6, váš cíl má souřadnice nula-osm-nula, vzdálenost sedmdesát pět mil," hlásil Sentry.

„To si myslí, že jsme zabloudili?" tvářil se udiveně komandér John Marcks nad interkomem.

„Ale, to je letectvo," odpověděl druhý pilot. „Moc toho o létání nad vodou nevědí. Myslí si, že se člověk ztratí, když nemá před sebou silnici."

„Hm, to jo," uchechtl se Marcks. „Komu dneska večer fandíš - Eagles?"

„Oilerům, o tři a půl."

„Šest a půl. Zadák Filadelfie je ještě zraněný."

„Pět."

„Tak jo, pět babek. Budu tě šetřit." Marcks se zašklebil. Rád hrál. Den poté, co Argentina napadla Falklandy, se ptal, jestli někdo z eskadry chce vsadit na sedm bodů pro Argentinu.

Nevysoko nad jejich hlavami a pár metrů vzadu vířily motory v tisících otáček za minutu a otáčely hlavním rotorem se sedmi listy. Nemohli vědět, že v pouzdře transmise, nedaleko olejoznaku, vzniká trhlina.

„Juliet 6, od vašeho cíle právě vzlétla stíhačka, která vás doprovodí. Dorazí k vám za šest minut. Přibližuje se na jedenáctou, výškový úhel třicet stupňů."

„To je od nich moc hezké," řekl Marcks.

Hamer 2-0

Harrier, který bude doprovázet Super Stallion, řídil poručík Parker. Na zadním sedadle letounu Královského letectva seděl podporučík. Úkolem stíhačky nebylo ani tak doprovodit vrtulník na *Invincible,* jako spíš naposledy zkontrolovat, jestli nejsou poblíž

sovětské ponorky, které by si mohly letícího Stallionu všimnout a podivovat se, co tam dělá.

„Něco na vodě?“ zeptal se Parker.

„Ani ťuk.“ Podporučík obsluhoval FLIR, kterým přejížděl napravo a nalevo od trasy. Žádný z nich nevěděl o co jde, ačkoli oba dlouho a mylně dumali nad tím, proč musí svou stíhačku hnát přes celý zatracený oceán.

„Zkus se podívat po tom vrtulníku,“ řekl Parker.

„Hned... Tamhle. Rovnou na jih od naší trasy.“ Podporučík stiskl tlačítko a na pilotově obrazovce naskočil obraz. Infračervený obraz ukazoval hlavně motor na trupu letadla, obklopený slabší, nazelenalou září od horkých konců listů rotoru.

„Harriere 2-0, tady Sentry Echo. Cíl máte napravo patnáct stupňů, vzdálenost dvacet mil. Přepínám.“

„Rozumím, máme ho v IČ bedně. Díky, konec,“ řekl Parker. „Tyhle Sentry jsou zatraceně užitečná věc.“

„Ten Sikorski uhání co to dá. Podívej se, co ty jeho motory dělají s těmi čidly.“

Super Stallion

V tomto okamžiku se pouzdro transmise rozlomilo. Vmžiku se desítky litrů mazacího oleje proměnily v mastný mrak za hlavou rotoru a jemné převody se začaly rvát jeden o druhý.

Na řídícím panelu se rozzářilo varovné světlo. Marcks a druhý pilot okamžitě sáhli dolů a vypnuli všechny tři motory. Nestihli to však. Převody se začaly zablokovávat, ale síla tří motorů je roztrhla od sebe. To, co následovalo, nemělo daleko k explozi. Ostrohranné kusy prorazily ochranný kryt a rozpáraly předek letadla. Setrvačností rotoru se Stallion divoce zatočil dokola a rychle padal. Dva z mužů vzadu, kteří si povolili pásy, byli vyhozeni ze sedadel a kutáleli se dopředu.

„MAYDAY, MAYDAY, MAYDAY, tady Juliet 6,“ volal druhý pilot. Tělo komandéra Marckse leželo zhrouceně nad řídícími pákami, vzadu na krku měl tmavou skvrnu. „Jdeme dolů, jdeme dolů MAYDAY, MAYDAY, MAYDAY.“

Druhý pilot se snažil něco udělat. Hlavní rotor se pomalu točil - příliš pomalu. Automatický rozpojovač, který měl umožnit autorotaci a poskytnout pilotovi aspoň trochu možnost manévrovat, vysadil. Ovládací páky byly téměř k nepotřebě a on vedl špici tupé píky do

černého oceánu. Za dvacet vteřin narazili na vodu. Pilot zápolil s ovladači křidélkování a ocasní vrtule, aby strhl letadlo do otočky. Podařilo se mu to, ale už bylo pozdě.

Harrier 2-0

Nebylo to poprvé, co Parker viděl lidi umírat. On sám připravil člověka o život, když poslal střelu Sidewinder za argentinskou stíhačkou Dagger. Nebylo to pěkné. Tohle bylo horší. Před jeho očima se motor Super Stallionu, podobný hrbu, rozletěl v dešti jisker. Požár nevznikl, pokud jim zrovna tohle mělo být něco platné. Díval se a silou vůle se na dálku snažil zvednout nos letadla vzhůru - zvedl se, ale ne dost. Stallion narazil na vodu tvrdě. Trup se uprostřed rozlomil, přední část se potopila okamžitě, ale část zadní se několik vteřin převalovala jako koupací vana, než se začala plnit vodou. Na obrazovce FLIR nebylo vidět, že by se někdo dostal ven, než se potopila.

„Sentry, Sentry, viděli jste to, přepínám?“

„Rozumín, Harriere. Hned voláme záchranáře. Můžete se tam zdržet?“

„Rozumím, můžeme se tu potloukat.“ Parker zkontroloval stav paliva. „Devět-nula minut. Já jsem tu v pohotovosti.“ Parker zamířil se stíhačkou dolů a zapnul svá přistávací světla. Tím se mu rozsvítil televizní systém pro nízkou viditelnost. „Viděls to, Iane?“ zeptal se kolegy na zadním sedadle.

„Myslím, že se to pohnulo.“

„Sentry, Sentry, možná někdo přežil. Sdělte na *Invincible,* ať sem hned pošlou nějakého Sea Kinga. Jdu dolů prohlédnout to. Podám zprávu.“

„Rozumín, Harriere 2-0. Váš kapitán právě hlásí radar. Konec.“

Sea King Královského námořnictva tam byl za dvacet minut. Lékař v gumovém obleku seskočil do vody, aby jedinému přeživšímu nasadil záchranný límec. Další už nebyli, ani žádné trosky, jen skvrna paliva, které se v chladném vzduchu pomalu vypařovalo. Další vrtulník pokračoval v pátrání, první se hnal zpátky k letadlové lodi.

Invincible

Ryan z můstku sledoval, jak zdravotníci nesou nosítka do nástavby. Za okamžik se objevil další člen posádky s kufříkem.

„Tohle měl u sebe, pane. Je to letecký poručík, jmenuje se Dwyer. Zlomenina nohy a několika žeber. Je na tom špatně, admirále.“

„Děkuji.“ White si vzal kufřík. „Je šance, že ještě někdo přežil?“

Námořník zavrtěl hlavou. „Sotva, pane. Ten Sikorski se musel potopit jako kámen.“ Pohlédl na Ryana. „Lituji, pane.“

Ryan pokývl. „Díky.“

„Na rádiu je Norfolk, pane admirále,“ řekl spojař.

„Tak jdeme, Jacku.“ Admirál White mu podal kufřík a vedl ho do radistické místnosti.

„Vrtulník se zřítil. Jeden přežil, staráme se o něj,“ hlásil Ryan rádiem. Okamžik bylo ticho.

„Kdo je to?“

„Jmenuje se Dwyer. Vzali ho rovnou na ošetřovnu, admirále. Je neschopen akce. Sdělte to do Washingtonu. Ač se jedná o jakoukoli operaci, musí se přepracovat.“

„Rozumím, konec,“ řekl admirál Blackburn.

„Ať se rozhodneme pro cokoli, musíme to udělat rychle,“ poznamenal admirál White. „Musíme dostat naši zprávu na *Pigeon* a máme na to jen dvě hodiny, jestli tu má být před svítáním.“

Ryan věděl přesně, co to znamená. Na moři byli jen čtyři lidé, kteří věděli o co jde a byli dost blízko, aby mohli něco udělat. On sám byl mezi nimi jediný Američan. *Kennedy* byl příliš daleko. *Nimitz* byl dost blízko, ale použít ho by znamenalo předat na něj údaje rádiem, a tím Washington nebyl nijak nadšen. Jedinou další možností bylo sestavit a vypravit jiný zpravodajský tým. Až na to, že nebylo dost času.

„Otevřeme ten kufřík, admirále. Potřebuji vědět, co je tohle za plán.“ Po cestě do Whiteovy kajuty sebrali strojníkova pomocníka. Byl to vynikající zámečník.

„Panebože!“ vydechl Ryan, když četl obsah kufříku. „Podívejte se na to.“

„No,“ řekl po několika minutách admirál, „to je chytré.“

„Chytré, jistě,“ řekl Ryan. „To bych rád věděl, který génius to vymyslel. A zůstane to na mně. Požádám Washington o povolení vzít si s sebou pár důstojníků.“

Za deset minut byli zpátky ve spojovací centrále. White dal místnost vyklidit. Pak Jack hovořil přes kódovací kanál pro otevřenou řeč. Oba doufali, že kódovací zařízení funguje.

„Slyším vás dobře, pane prezidente. Víte, co se stalo s vrtulníkem.“

„Ano, Jacku. Moc smutné. Potřebuji, abyste nám píchnul.“

„Ano, pane. S tím jsem počítal.“

„Nemohu vám přikazovat, ale víte, co je tady v sázce. Uděláte to?“

Ryan zavřel oči. „Udělám.“

„Tohle oceňuji, Jacku.“

To jistě. „Pane, potřebuji vaše zplnomocnění, abych si mohl někoho vzít na pomoc, pár britských důstojníků.“

„Jednoho,“ řekl prezident

„Pane, potřebuji jich víc.“

„Jednoho.“

„Rozumím, pane. Začneme za hodinu.“

„Víte, k čemu má dojít?“

„Ano, pane. Ten zachráněný měl s sebou operační rozkazy. Už jsem je pročetl.“

„Tak hodně štěstí, Jacku.“

„Děkuji vám, pane. Konec.“ Ryan vypnul satelitní kanál a obrátil se k Whiteovi. „Přihlaste se k něčemu dobrovolně jednou, a vidíte, jak to dopadne.“

„Máš strach?“ Admirálovi zřejmě nebylo do smíchu.

„To teda mám. Mohu si vypůjčit jednoho důstojníka? Kdyby to bylo možné, tak někoho, kdo mluví rusky. Víte, o co tady může jít.“

„Uvidíme. Pojď.“

Za pět minut byli zpátky ve Whiteově kajutě a čekali na příchod čtyř důstojníků. Všichni to byli poručici a žádnému nebylo ještě třicet let.

„Pánové,“ začal admirál, „tohle je komandér Ryan. Potřebuje jednoho důstojníka, dobrovolníka, na pomoc při důležitém úkolu. Jedná se o úkol tajný a nanejvýš neobvyklý, a může být i nebezpečný. Vy čtyři jste sem byli pozváni proto, že umíte rusky; to je všechno, co mohu říci.“

„Budeme se bavit s ruskou ponorkou?“ vyrazil radostně nejstarší z důstojníků. „Jsem váš člověk. Mám z toho jazyka zkoušku a službu jsem začal na *Dreadnaughtu.*“

Ryan uvažoval, zda z etického hlediska je správné přijmout ho ještě než mu řekne, o co jde. Přikývl, a White ostatní propustil.

„Já jsem Jack Ryan.“ Napřáhl ruku.

„Owen Williams. Tak co to bude?“

„Ponorka se jmenuje *Rudý říjen*-“

„Krasnyj Akťjabr,“ usmál se Williams.

„A pokouší se uprchnout do Spojených států.“

„Opravdu? Tak kvůli tomuhle se tady placatíme! To je od jejího velitele moc chvályhodné. Jak moc je to jisté?“

Ryan několik minut důstojníkovi vysvětloval podrobnosti zpravodajské informace. „Vyslali jsme mu instrukce morseovkou, a zdá se, že hraje s námi. Ale najisto to budeme vědět teprve až budeme na palubě. O uprchlících je známo, že si to často rozmyslí, a stává se to častěji, než byste věřil. Pořád ještě do toho chcete jít?“

„Pustit takovouhle šanci? A jak přesně se na palubu dostaneme, komandére?“

„Říkej mi Jacku. Jsem od CIA, ne od námořnictva.“ Pak pokračoval ve vysvětlování plánu.

„Vynikající. Máme čas sbalit si pár věcí?“

„Buďte tu do deseti minut,“ řekl White.

„Rozkaz, pane.“ Williams se postavil do pozoru a odešel.

White telefonoval. „Pošlete mi sem poručíka Sinclaira.“ Admirál vysvětlil, že to je velitel skupiny námořní pěchoty na *Invincible.* „Možná že s sebou budeš potřebovat ještě jednoho přítele.“

Ještě jeden přítel byla devítimilimetrová automatická pistole FN s rezervním zásobníkem a podpažním pouzdrem, která krásně zmizela pod jeho blůzou. Než odešli, byly rozkazy roztrhány a spáleny.

Admirál White doprovodil Ryana a Williamse na startovací palubu. Stáli u dveří a dívali se, jak motory Sea Kinga se zaječením naskočily.

„Tak hodně štěstí, Owene.“ White si s mladíkem potřásl rukou. Ten zasalutoval a vzdálil se.

„Pozdravujte ode mne manželku, pane admirále,“ Ryan ho uchopil za ruku.

„Do Anglie je to pět a půl dne. Možná ji uvidíš dřív než já. Buď opatrný, Jacku.“

Ryan se křivě usmál. „Tohleje přece můj zpravodajský závěr, ne? Jestli jsem hádal správně, pak to bude docela příjemný výlet - pokud se se mnou nezřítí vrtulník.“

„V té uniformě vypadáš dobře, Jacku.“

Tohle Ryan nečekal. Postavil se do pozoru a zasalutoval tak, jak ho to naučili v Quanticu. „Děkuji, pane admirále. Na shledanou.“

White se díval, jak nastoupil do vrtulníku. Velitel zasunul dvířka a za okamžik se motory Sea Kinga roztočily rychleji. Vrtulník se trhavě vznesl několik metrů, jeho nos se stočil doleva; pak začal stoupat a stáčet se na jih. Bez osvětlení se jeho temný trup za necelou minutu ztratil z dohledu.

33S 75Z

Scamp se setkal s *Ettianem Allenem* několik minut po půlnoci. Útočná ponorka zaujala pozici tři sta metrů za zádí staré raketové ponorky a obě volně kroužily v dosahu svých sonarů a naslouchaly, jak se přibližuje loď s dieselovým pohonem - americká *Pigeon.* Tři části skládanky byly na místě. Tři další měly dorazit.

Rudý říjen

„Nedá se nic dělat,“ řekl Melechin. „Musím dál pracovat na tom dieselovém agregátu.“

„Pomůžu vám,“ řekl Svjadov.

„A co víte o palivových čerpadlech dieselových motorů?“ zeptal se Melechin unaveně, ale laskavě. „Ne, soudruhu. Surzpoj, Bugajev a já si s tím poradíme sami. Není důvod, abyste se ještě vy vystavoval záření. Ohlásím se za hodinu.“

„Děkuji, soudruhu.“ Ramius vypnul reproduktor. „Tahle plavba nebyla lehká. Sabotáž. Za celou mou službu se mi něco podobného nestalo! Jestli se nám nepodaří ten dieselový motor opravit... V akumulátorech máme proud už jen na několik hodin a reaktor potřebuje kompletní opravu a prohlídku. Přísahám vám, soudruzi, jestli najdeme toho mizeru, který nám tohle provedl...“

„Neměli bychom zavolat pomoc?“ zeptal se Ivanov.

„Takhle blízko u amerického pobřeží, a snad s imperialistickou ponorkou za zádí? Jaké 'pomoci' bychom se asi dočkali, co? Soudruzi, možná náš problém není pouhá náhoda, to vás nenapadlo? Možná jsme se stali pěšáky v nějaké vražedné hře.“ Zavrtěl hlavou. „Ne, to nemůžeme riskovat. Američanům se tahle ponorka nesmí dostat do rukou!“

Štáb CIA

„Děkuji, že jste přišel tak brzy, pane senátore. Omlouvám se, že jsem vás takhle časně vzbudil.“ Soudce Moore uvítal Donaldsona ve dveřích a vedl ho do své prostorné kanceláře. „Ředitele Jacobse znáte, že?“

„Zajisté, a co sem takhle za svítání přivádí hlavy FBI a CIA?“ zeptal se Donaldson s úsměvem. Tohle muselo být něco extra. Předsedat Užšímu výboru bylo víc než práce; bylo příjemné, opravdu příjemné, být jedním ze zasvěcených.

Třetí člověk v místnosti, Ritter, pomáhal čtvrtému z křesla s vysokým opěradlem, které ho skrývalo před zraky ostatních. Donaldon s překvapením zjistil, že to je Peter Henderson. Oděv jeho pobočníka byl pomačkaný, jako by byl celou noc vzhůru. Teď už to příjemné nebylo.

Soudce Moore se zatvářil vážně. „Pana Hendersona znáte, samozřejmě.“

„Co tohle má znamenat?“ zeptal se Donaldson hlasem tišším než od něj čekali.

„Vy jste mi lhal, senátore,“ řekl Ritter. „Slíbil jste, že nikomu nesvěříte, co jsem vám včera řekl, a po celou tu dobu jste věděl, že to řeknete tomuhle člověku-“

„Nic takového jsem neudělal.“

„-a ten to pak řekl svému spolupracovníkovi od KGB,“ pokračoval Ritter. „Emile?“

Jacobs položil kávu. „Pana Hendersona sledujeme už nějakou dobu, ale zmátl nás ten jeho kontakt. Některé věci jsou prostě až moc nabíledni. Spousta lidí ve Washingtonu má svůj zavedený taxík. Hendersonův kontakt byl taxíkář. Nakonec jsme na to přišli.“

„A k Hendersonovi jsme se dostali právě přes vás, senátore,“ vysvětloval Moore. „Před pár lety jsme měli v Moskvě moc dobrého agenta, plukovníka strategických raketových sil. Pět let nám dodával dobré informace a my jsme se chystali dostat jeho i jeho rodinu ven. Snažíme se o to, jak víte. Nemůžeme agenty držet navěky, a my jsme tomu člověku opravdu byli něco dlužní. Ale udělal jsem tu chybu, že jsem vašemu výboru vyzradil jeho jméno. Za týden byl pryč - prostě se ztratil. Nakonec ho zastřelili, samozřejmě. Jeho ženu a tři dcery poslali na Sibiř, podle našich informací žijí v dřevorubecké osadě na východ od Uralu. Typické místo, žádná tekoucí voda, mizerné jídlo, žádná lékařská péče, a protože je to rodina usvědčeného zrádce, umíte

si pravděpodobně představit, jaké peklo si musí prožívat. Dobrý člověk je mrtev a rodina zničena. Pokuste se o tom přemýšlet, senátore. Tohle je pravdivý příběh a tohle jsou skuteční lidé.

Nejprve jsme nevěděli, kde k úniku došlo. Musel jste to být buď vy, nebo jeden ze dvou dalších, takže jsme začali pouštět informace jednotlivým členům výboru. Trvalo to šest měsíců, ale vaše jméno se objevilo třikrát. Pak jsme pověřili ředitele Jacobse, aby prověřil všechny vaše lidi. Emile?“

„Když byl Henderson v roce 1970 zástupcem redaktora v harvardském Crimsonu, poslali ho do Rent State, aby něco napsal o tom střílení. Pamatujete, 'Dny hněvu' po vpádu do Kambodže a po tom ošklivém průšvihu s národní gardou. Byl jsem u toho také, jak už to bývá. Z toho se asi Hendersonovi obrátil žaludek. Docela pochopitelné. Ale ne už jeho reakce. Když ukončil univerzitu a přišel k vám, začal se svými starými aktivistickými přáteli mluvit o své práci. Z toho pak byl kontakt na Rusy, a ti žádali nějaké informace. To bylo během toho vánočního bombardování - to se mu už vůbec nelíbilo. A tak začal. Nejprve to nebylo nic zvláštního, nic, co by nemohli po pár dnech najít v *Postu.* Tak už to chodí. Ale hodili mu udici a on zabral; po pár letech ho samozřejmě zasekli a nemohl už ustoupit. Všichni víme, jak se to dělá.

Včera jsme mu do jeho taxíku nasadili magnetofon. Divili byste se, jak to bylo snadné. Agenti zleniví, stejně jako my ostatní. Abych to zkrátil, máme vás na pásce, jak slibujete, že informaci nikomu nevyzradíte, a máme Hendersona, také na pásce, jak to ani ne za tři hodiny vyklopil známému agentovi KGB. Žádné zákony jste neporušil, senátore, ale pan Henderson ano. Byl zatčen včera večer v devět hodin. Je obviněn ze špionáže a my máme důkazy, se kterými nikdo nehne.“

„O tomhle jsem neměl nejmenší ponětí,“ řekl Donaldson.

„Ani v nejmenším nás nenapadlo, že byste měl,“ řekl Ritter.

Donaldson se obrátil ke svému pobočníkovi. „Co k tomu můžete říci vy?“

Henderson neřekl nic. Napadlo ho, že by mohl říci, jak toho lituje, ale jak vysvětlit své pocity? Nechutné vědomí, že je agentem cizí mocnosti, smíšené s chvějivým uspokojením, jak napálil celý houf vládních špionů? Když ho chytili, tenhle pocit se změnil ve strach z toho, co se mu stane, a v ulehčení, že je po všem.

„Pan Henderson se uvolil, že bude pracovat pro nás," zasáhl Jacobs, „to jest, jakmile odejdete ze senátu."

„Co to má znamenat?" zeptal se Donaldson.

„Vy jste v senátu jak dlouho - třináct let, ne? Původně jste měl pracovat místo senátora, který neukončil svoje funkční období, pokud mě neklame paměť," řekl Moore.

„Co kdybyste se mě zeptal, jak se zachovám vůči vydírání?" poznamenal Donaldson.

„Vydírání?" Moore zvedl ruce. „Panebože, senátore, ředitel Jacobs vám už přece řekl, že jste neporušil žádné zákony, a máte mé slovo, že z CIA se o tom nedostane ven ani slovo. No, a jestli se prokurátor rozhodne pana Hendersona žalovat nebo ne, už nezáleží na nás. 'Senátorův pobočník usvědčen ze zrady. Senátor Donaldson prohlašuje, že o činnosti pobočníka nevěděl.'"

Jacobs pokračoval. „Senátore, univerzita v Connecticutu vám už několik let nabízí křeslo na své fakultě státní správy. Proč to nevzít?"

„Nebo Henderson půjde do vězení. Tohle chcete, abych měl na svědomí?"

„Pochopitelně, nemůže dál pro vás pracovat, a mělo by být stejně pochopitelné, že když bude po letech příkladné práce ve vaší kanceláři vyhozen, neujde to pozornosti. Když se ale na druhé straně vy rozhodnete odejít z veřejného života, nikoho nepřekvapí, že nebude moci získat práci na podobné úrovni u jiného senátora. A tak dostane pěkné místo v úřadu pro státní finance, kde bude mít i tak přístup k řadě tajemství. Od nynějška ovšem," řekl Ritter, „budeme o tom, jaká tajemství bude předávat, rozhodovat my."

„Špionáž podle vlastního uvážení," zdůraznil Jacobs.

„Jestli na to přijdou Sověti," začal Donaldson a zarazil se.

Bylo mu to přece upřímně jedno. Henderson, i pofiderní Rus. Měl se co starat o svůj image, a zachraňovat, co se dá.

„Vyhrál jste, pane soudce."

„Myslel jsem si, že budete mít na věc stejný názor jako my. Řeknu to prezidentovi. Díky, že jste přišel, pane senátore. Pan Henderson dnes přijde do práce trochu opožděně. Nemějte mu to za zlé, pane senátore. Když bude hrát na naší straně, za pár let ho možná pustíme z háčku. Už se to stalo dřív, ale bude si to muset zasloužit. Přeji vám dobrý den, pane."

Henderson bude hrát na naší straně. Jinak měl na výběr pouze

doživotí ve vězení s nejpřísnějším režimem. Když vyslechl pásku se svým rozhovorem v taxíku, učinil doznání před soudním zapisovatelem a televizní kamerou.

Pigeon

Cesta na *Pigeon* uběhla milosrdně, bez jakýchkoli událostí. Záchranná dvoutrupová loď měla na zádi malou přistávací plochu pro vrtulníky. Vrtulník Královského námořnictva se vznášel necelý metr nad ní, aby Ryan a Williams mohli seskočit. Hned je vzali na můstek a vrtulník odvrčel zpátky na severovýchod.

„Vítejte na palubě, pánové," řekl kapitán mile. „Z Washingtonu říkají, že pro mě máte rozkazy. Kávu?"

„Máte čaj?" zeptal se Williams.

„Nějaký se najde."

„Pojďme někam, kde si budeme moci pohovořit v soukromí," řekl Ryan.

Dallas

Dallas byl nyní do plánu zasvěcen. Na výzvu další depeše UNF Mancuso v noci na krátkou dobu vystoupil na hloubku antény. Dlouhá zpráva označená 'přísně tajné' byla v jeho kajutě ručně dešifrována. Dešifrování nebylo Mancusovou silnou stránkou. Trvalo mu to hodinu a mezitím vedl *Dallas* při sledování kontaktu Chambers. Jeden člen posádky, který míjel kapitánovu kajutu, zaslechl skrz dveře tlumené 'krucifix'. Když se Mancuso znovu objevil, nemohl se ubránit úsměvu. Dobrým hráčem karet nebyl.

Pigeon

Pigeon bylo jedno ze dvou moderních záchranných plavidel válečného námořnictva, určených k nalezení a kontaktování potopených ponorek tak rychle, aby se posádka dala ještě zachránit. Bylo vybaveno celou řadou složitých přístrojů a zařízení, z nichž nejdůležitější bylo hloubkové záchranné plavidlo. Toto plavidlo, *Mystic*, bylo zavěšeno mezi oběma trupy *Pigeonu.* Byl zde i nízkovýkonný sonar, pracující hlavně jako maják, zatímco Pigeon zvolna plul v kruzích několik mil jižně od *Scampu* a *Ethana Allena.* Dvě fregaty třídy *Perry* byly dvacet mil na sever a operovaly společně se třemi Oriony při pročišťování oblasti.

„*Pigeone,* tady *Dallas,* zkouška, přepínám.“

„*Dallas,* tady *Pigeon.* Slyšíme jasně a hlasitě, přepínám,“ odpověděl kapitán záchranné lodi na zakrytém rádiovém kanálu.

„Takže jsme tu všichni. Konec.“

„Kapitáne, z *Invincible* důstojník vyslal zprávu morseovkou. Umíte vysílat morseovku?“ zeptal se Ryan.

„Abych v tom jel? Děláte si legraci?“

Plán byl prostý, měl jen trochu moc fines. Bylo jasné, že *Rudý říjen* chce přejít. Bylo dokonce možné, že přejít chtěli všichni na palubě - ale sotva pravděpodobné. Chystali se dostat z *Rudého října* všechny, kdo by se chtěli vrátit zpátky do Ruska, pak předstírat, že loď zničili jednou ze silných destrukčních nálož, které, jak bylo známo, všechny ruské lodi mají na palubě. Zbývající členové posádky by se pak se svou lodí přemístili na severozápad do úžiny Pamlico Sound a tam by počkali, až se sovětská flotila vrátí domů v přesvědčení, že *Rudý říjen* byl potopen, což by posádka dosvědčila. Co se mohlo pokazit? Tisíc věcí.

Rudý říjen

Ramius vyhlédl periskopem. Jediná loď v dohledu byl americký *Pigeon,* ačkoli jeho anténa pro elektronické systémy hlásila činnost radarů na hladině ze severu, dvojici fregat hlídkujících za obzorem. Tak takový byl tedy plán. Sledoval blikající světlo a v duchu zprávu překládal.

Námořní nemocnice v Norfolku

„Díky, že jste přišel, doktore.“ Zpravodajský důstojník obsadil kancelář zástupce hlavního administrátora. „Náš pacient se tedy probudil?“

„Asi před hodinou,“ potvrdil Tait. „Byl při vědomí asi dvacet minut. Teď spí.“

„Znamená to, že se z toho dostane?“

„Je to pozitivní příznak. Nijak neblouznil, takže k viditelnému poranění mozku nedošlo. Toho jsem se trochu bál. Řekl bych, že teď se věci obrátily v jeho prospěch, ale tyhle případy podchlazení se vám někdy pěkně rychle zvrtnou. Pořád ještě je to nemocný kluk, na tom se nic nezměnilo.“ Tait se odmlčel. „Mám na vás dotaz, komandére. Proč ti Rusové nemají radost?“

„Jak jste na tohle přišel?“

„Toho si člověk všimne. Jo, a Jamie našel mezi lékaři jednoho, co umí rusky, a ten se toho případu ujal.“

„Proč jste mi o tom neřekl?“

„Rusové to nevědí také. To byla jen taková lékařská úvaha - je vždycky dobré mít po ruce lékaře, který rozumí pacientovu jazyku, to už je prostě taková dobrá lékařská praxe.“ Tait se usmál, spokojen sám se sebou, že přišel na vlastní zpravodajský kousek a přitom dodržel lékařskou etiku a řády námořnictva.

Vytáhl z kapsy kartotéční lístek. „Mimochodem, pacient se jmenuje Andrej Katyskin. Je to kuchař, jak jsme se domnívali, a je z Leningradu. Jeho loď se jmenovala *Politovskij*.“

„Gratuluji, doktore.“ Zpravodajský důstojník ocenil Taitův tah, ačkoli nechápal, proč amatéři jsou tak zatraceně chytří a pletou se do věcí, které se jich netýkají.

„Tak proč z toho Rusové nemají radost?“ Tait se nedočkal odpovědi. „A proč *vy* tam nahoře nikoho nemáte? Věděli jste to celou tu dobu, ne? Věděli jste, z které lodi vyvázl, a věděli jste, proč se potopila... Takže když chtěli nejvíc ze všeho vědět, z které lodi je, a když nejsou nadšení z toho, co slyšeli - znamená to, že jim chybí ještě jedna ponorka?“

Štáb CIA

Moore zvedl telefon. „Jamesi, přijďte s Bobem hned sem!“

„Tak co je, Arthure?“ zeptal se o minutu později Greer.

„Nejnovější zpráva od Kardinála.“ Moore oběma podal xeroxovou kopii zprávy. „Jak rychle můžeme dostat ven depeši?“

„Tak daleko? To by chtělo vrtulník a přinejmenším pár hodin. Musíme to dostat ven rychleji,“ naléhal Greer.

„Nemůžeme Kardinála ohrozit, to je bez debaty. Sestav zprávu a ať ji námořnictvo nebo letectvo dopraví osobně.“ Moorovi se to nelíbilo, ale neměl na vybranou.

„To bude trvat dlouho!“ protestoval Greer důrazně.

„Já toho hocha mám také rád, Jamesi. Mluvit o tom nepomůže. Dej se do toho.“

Greer vyšel z místnosti a nadával jako námořník po padesáti letech na lodi, která také za sebou měl.

Rudý říjen

„Soudruzi, důstojníci a vojáci na *Rudém říjnu,* hovoří kapitán.“ Ramiusův hlas byl tlumený, jak si posádka všimla. Začínající panika, která před několika hodinami vznikla, ji přivedla na pokraj vzpoury. „Snaha opravit maše stroje vyšla naprázdno. Naše akumulátory jsou téměř vybité; jsme příliš daleko od Kuby, než abychom se dočkali pomoci, nemůžeme čekat pomoc od *Rodiny.* Nemáme dokonce ani dost elektrické energie na delší provoz našeho klimatizačního zařízení než několik hodin. Nemáme na vybranou, musíme loď opustit.

Není náhodou, že je teď nablízku americká loď a nabízí nám něco, čemu říkají pomoc. Povím vám, co se stalo, soudruzi. Imperialistický špion provedl na naší lodi sabotáž a oni se nějakým způsobem dověděli, jaké máme rozkazy. Čekali na nás, soudruzi, čekali a doufali, že do svých špinavých rukou dostanou naši loď. Nedostanou. Posádka opustí loď. Náš *Rudý říjen* nedostanou! Já s vyššími důstojníky zůstaneme na lodi a odpálíme destrukční nálože. Voda zde je hluboká přes patnáct set metrů. Naši loď nedostanou. Celá posádka kromě těch, kdo mají službu, se shromáždí ve svých ubikacích. To je všechno.“

Ramius se rozhlédl po centrálním stanovišti. „Prohráli jsme, soudruzi. Bugajeve, vyšlete potřebné signály do Moskvy a na americkou loď. Pak se ponoříme do sta metrů. Nebudeme riskovat, že se naší lodi zmocní. Přebírám plnou odpovědnost za tuhle - hanbu! Dobře si to pamatujte, soudruzi. Vina je pouze na mně.“

Pigeon

„Signál přijat: 'SSS',“ hlásil radista.

„Byl jste už někdy na ponorce, Ryane?“ zeptal se Cook.

„Ne. Doufám, že je to bezpečnější než létání,“ pokusil se Ryan o žert. Moc se bál.

„No, tak vás vezmeme na *Mystic.*“

Mystic

Hloubkové záchranné plavidlo byly tři navzájem svařené kovové kulové segmenty, s vrtulí na zádi a s oplátováním, které mělo chránit části trupu vystavené tlaku. Ryan prolezl otvorem první, za ním Williams. Usadili se a čekali. Tříčlenná posádka už pracovala.

Mystic byl připraven k akci. Na povel ho kladky na *Pigeonu*

spustily do klidné vody dole; ponořil se hned a jeho elektrické motory pracovaly téměř bezhlučně. Jeho nízkovýkonný sonarový systém ruskou ponorku ihned zachytil, půl míle daleko, v hloubce sto metrů. Posádce *Pigeonu* bylo řečeno, že se jedná o normální záchrannou akci. Byli to odborníci. V deseti minutách se *Mystic* vznášel nad únikovým otvorem na přídi raketové ponorky.

Nastavitelné šrouby je opatrně dopravily na potřebné místo a poddůstojník se přesvědčil, že spojovací manžeta je bezpečně upevněna. Voda uvnitř manžety mezi *Mysticem* a *Rudým říjnem* byla prudce vehnána do nízkotlaké komory v záchranném plavidle; tak se mezi oběma plavidly vytvořil pevný spoj a zbylá voda se odčerpala.

„Tak, a teď už hrajete vy," ukázal poručík Ryanovi na poklop v podlaze středního segmentu.

„Už jo." Ryan poklekl vedle poklopu a několikrát na něj udeřil rukou. Žádná odpověď. Podruhé to zkusil s montážním klíčem. Za okamžik zazněly tři kovové údery v odpověď a Ryan otočil uzavíracím kolem uprostřed poklopu. Když ho zvedl, narazil na další, který byl již zespodu otevřen. Dveře pod ním byly zavřené; Ryan se zhluboka nadechl a sešplhal dolů po žebříku uvnitř bíle natřeného válce, následován Williamsem. Když byl dole, zaklepal na spodní dveře.

Rudý říjen

Otevřely se hned.

„Pánové, jsem komandér Ryan, americké válečné námořnictvo. Můžeme vám nějak pomoci?"

Člověk, k němuž mluvil, byl menší a těžší než on. Na výložkách měl tři hvězdičky, na hrudi řadu stužek a na rukávě široký zlatý pásek. Tak tohle tedy je Marko Ramius...

„Mluvíte rusky?"

„Ne, pane. Jakého druhu je vaše havárie, pane?"

„Máme větší únik radiace z reaktorového systému. Loď je kontaminována od centrálního stanoviště až k zádi. Musíme se evakuovat."

Při slovech *únik* a *reaktor* Ryan cítil, jak mu po kůži přejel mráz. Vzpomínal si, jak byl přesvědčen, že jeho scénář je správný. Na zemi, devět set mil odtud, v pěkné teplé kanceláři, obklopen přáteli - no, nikoli nepřáteli. Pohledy, kterými ho sledovalo dvacet lidí v místnosti,

byly smrtelné.

„Bože! No, tak se do toho dáme. Můžeme vzít najednou pětadvacet mužů, pane.“

„Pomalu, komandére Ryane. Co se stane s mým mužstvem?“ zeptal se Ramius hlasitě.

„Budeme s nimi zacházet jako s našimi hosty, samozřejmě. Jestli potřebují lékařskou pomoc, dostanou ji. Budou vráceni do Sovětského svazu tak rychle, jak jen to stačíme zařídit. Myslel jste si, že je zavřeme do vězení?“

Ramius zamručel, otočil se a promluvil k ostatním rusky. Při letu z *Invincible* se Ryan s Williamsem dohodli, že Williams dočasně utají svou znalost ruštiny, a Williams měl nyní na sobě americkou uniformu. Nedomnívali se, že Rus by si všiml odlišného přízvuku.

„Doktore Petrove,“ řekl Ramius, „vezmete první skupinu pětadvaceti lidí. Dávejte na ně pozor, soudruhu doktore! Nenechte Američany mluvit s nimi jednotlivě, a ať se nikdo sám nevzdaluje. Budete se chovat korektně, nic víc a nic méně.“

„Rozumím, soudruhu kapitáne!“

Ryan pozoroval, jak Petrov odpočítává své lidi, když jeden za druhým prolézali otvorem a vystupovali nahoru po žebříku. Když to bylo hotovo, Williams nejprve zajistil poklop na *Mysticu* a pak poklop únikového otvoru na *Rudém říjnu.* Ramius přikázal *mičmanovi,* aby to zkontroloval. Slyšeli, jak se záchranné plavidlo odpojilo a odplouvá.

Ticho, které následovalo, bylo dlouhé a právě tak trapné. Ryan a Williams stáli v jednom koutě místnosti, Ramius a jeho lidé naproti nim. Ryanovi to připomnělo taneční na střední škole, jak se chlapci a dívky shromáždili odděleně a uprostřed byla země nikoho. Když jeden z důstojníků vylovil cigaretu, pokusil se prolomit ledy.

„Mohl bych dostat cigaretu, pane?“

Borodin trhl krabičkou a cigareta povylezla. Ryan si ji vzal a Borodin mu připálil papírovou zápalkou.

„Díky. Už jsem s tím přestal, ale pod vodou na ponorce s porouchaným reaktorem to myslím není moc nebezpečné, co říkáte?“ Ryanovo první setkání s ruskou cigaretou nedopadlo nijak valně. Z hrubého černého tabáku se mu zatočila hlava a kouř se ještě se svým čpavým zápachem přidal ke vzduchu kolem, který již tak byl hustý pachem potu, strojního oleje a zelí.

„Jak to, že jste tady?“ zeptal se Ramius.

„Mířili jsme k pobřeží Virginie, kapitáne. Minulý týden se tam potopila sovětská ponorka.“

„Ano?“ Tuhle krycí legendu Ramius kvitoval s uznáním. „Sovětská ponorka?“

„Ano, kapitáne. Byla to loď, které říkáme *Alfa*. To je to jediné, co vím jistě. Sebrali z moře jednoho námořníka, který přežil, a teď je v námořní nemocnici v Norfolku. Mohu se zeptat, jak se jmenujete, pane?“

„Marko Alexandrovič Ramius.“

„Jack Ryan.“

„Owen Williams.“ Potřásli si rukama.

„Máte rodinu, komandére Ryane?“ zeptal se Ramius.

„Ano, pane. Ženu, syna a dceru. A vy?“

„Ne, žádnou rodinu.“ Otočil se a rusky oslovil mladšího důstojníka. „Vezměte další skupinu. Slyšel jste moje instrukce doktorovi?“

„Ano, soudruhu kapitáne.“

Nad hlavou slyšeli elektrické motory *Mysticu*. Za okamžik následoval kovově zvonivý úder manžety napojující se na únikový otvor. Čekali na něj čtyřicet minut, ale zdálo se, že to trvalo týden. Bože, co jestli je ten reaktor doopravdy vadný? myslel si Ryan.

Scamp

Dvě míle odtud *Scamp* zastavil několik set metrů *od Ethanu Allena*. Obě ponorky si vyměňovaly zprávy pomocí svých podvodních telefonů. Obsluha sonaru na *Scampu* před hodinou zaznamenala průjezd všech tří ponorek. *Pogy* a *Dallas* teď byly mezi *Rudým říjnem* a ostatními dvěma americkými ponorkami a jejich obsluhy sonaru pozorně naslouchaly, zda neuslyší něco rušivého, třeba loď, která by se mohla vyskytnout v jejich blízkosti. Oblast, kde převáděli ruskou posádku, byla dost daleko na moři, aby zde nepluly žádné pobřežní civilní lodi ani tankery, ale nebylo vyloučeno, že by mohli potkat nějakou loď, která se sem zatoulala z jiného přístavu.

Rudy říjen

Když pod vedením poručíka Svjadova opouštěla ponorku třetí skupina mužstva, kuchař na konci zástupu se odpojil s vysvětlením, že si chce odnést svůj kazetový magnetofon, věc, na kterou měsíce šetřil.

Nikdo si nevšiml, že se nevrátil, ani Ramius ne. Jeho posádka, dokonce i zkušení *mičmani,* se cpali, aby se dostali ven z ponorky. Zbývala ještě jedna skupina.

Pigeon

Na *Pigeonu* vzali sovětskou posádku do jídelny pro mužstvo. Američtí námořníci si své ruské kolegy pozorně prohlíželi, ale k rozhovorům nedošlo. Na stolech Rusové viděli připravenou kávu, slaninu, vejce a topinky. Petrov byl spokojen; nebyl problém dávat pozor na lidi, když jedli jako vlci. S nižším důstojníkem, který mu dělal tlumočníka, si řekli o přídavek slaniny - a dostali ho. Kuchaři měli rozkaz naservírovat Rusům vše, co dokážou sníst. Všichni měli co dělat, když přistál vrtulník z pobřeží s dvaceti novými muži, z nichž jeden pádil k můstku.

Rudý říjen

„Poslední skupina," zabručel Ryan pro sebe. *Mystic* se znovu napojil. Tahle cesta trvala hodinu. Když se otevřela dvojice poklopů, poručík ze záchranného plavidla sešel dolů.

„Příští cesta se trochu protáhne, pánové. Naše baterie jsou skoro na dně. Bude trvat devadesát minut, než je dobijeme. Nějaké problémy?"

„Stane se, jak říkáte," odpověděl Ramius. Přeložil to pro své lidi a nařídil Ivanovovi, aby vzal další skupinu. „Vyšší důstojníci zde zůstanou. Máme tu něco na práci." Ramius uchopil mladého důstojníka za ruku. „Jestli se něco stane, řekněte v Moskvě, že jsme splnili svou povinnost."

„Udělám to, soudruhu kapitáne," Ivanov se téměř zalykal.

Ryan pozoroval, jak námořníci opouštějí loď. Poklop únikového otvoru na *Rudém říjnu* byl uzavřen, pak i poklop na *Mysticu.* Za minutu se ozval kovový zvuk, jak se miniponorka odpoutala. Slyšel rychle se vzdalující bzučení elektrických motorů a cítil, jak se zeleně natřené stěny kolem něj svírají. V letadle člověk mohl mít pocit strachu, ale vzduch aspoň nehrozil člověka rozdrtit; teď byl zde, pod vodou, tři sta mil od pobřeží, na největší ponorce na světě, a na palubě bylo jen deset lidí, kteří s ní dovedli zacházet.

„Komandére Ryane," řekl Ramius a postavil se do pozoru, „moji důstojníci a já žádáme o politický azyl ve Spojených státech - a

přinášíme vám tenhle malý dárek.“ Ramius ukázal rukou na ocelové stěny.

Ryan měl odpověď již připravenou. „Kapitáne, jménem prezidenta Spojených států mám tu čest vaší žádosti vyhovět. Vítejte na svobodě, pánové.“

Nikdo nevěděl, že interkom v místnosti pracuje; indikační lampa byla už celé hodiny odpojena. O dvě místnosti vpředu naslouchal kuchař a říkal si, že udělal dobře, že tu zůstal, a přál si, aby se byl mýlil. Co teď udělám? říkal si. Svou povinnost. To znělo prostě - ale vzpomene si, jak ji má splnit?

„Vůbec mě nenapadá, co bych teď měl říct, hoši.“ Ryan všem znovu potřásl rukou. „Dokázali jste to. Opravdu jste to dokázali!“

„Promiňte, komandére,“ řekl Kamarov, „umíte rusky?“

„Lituji. Zde poručík Williams umí, já ne. Místo mne tady měla být skupina důstojníků, kteří rusky mluví, ale jejich vrtulník se včera večer zřítil do moře.“ Williams to překládal; čtyři z důstojníků anglicky neuměli.

„A co bude teď?“

„Za několik minut dvě míle odtud vybuchne raketová ponorka. Jedna z našich, stará. Řekli jste přece svým lidem, že ponorku zničíte - proboha, doufám, že jste jim neřekli, co chcete doopravdy udělat?“

„A mít na lodi válku?“ smál se Ramius. „Ne, Ryane. Takže co?“

„Až si všichni budou myslet, že se *Rudý říjen* potopil, zamíříme na severozápad na Ocracoke Inlet a budeme čekat. Americké ponorky *Dallas* a *Pogy* nás budou doprovázet. Dokáže takhle málo lidí s tou lodí plout?“

„Tihle lidé dokážou plout s jakoukoli lodí na světě!“ Ramius to nejprve řekl rusky. Jeho lidé se usmáli. „Takže vy myslíte, že se naši lidé nedozvědí, co se s námi stalo?“

„Tak, správně. *Pigeon* uvidí explozi pod vodou. Nemohou přece nijak přijít na to, že to není na správném místě. Víte, že vaše námořnictvo zde má plno lodí, které teď operují při našem pobřeží? Až odplují, pak popřemýšlíme, kam si tenhle dárek dáme natrvalo. Nevím, kde to bude. Vy samozřejmě budete našimi hosty. Bude s vámi chtít mluvit spousta našich lidí. Teď si můžete být jisti, že se s vámi bude zacházet velmi dobře - líp než si dovedete představit.“ Ryan si byl jist, že CIA každému z nich dá značnou částku peněz. Neřekl to, protože nechtěl urazit jejich statečnost. Překvapilo ho, když

se dověděl, že uprchlíci zřídkakdy očekávají, že dostanou peníze, skoro nikdy si také o žádné neřekli.

„Co politická výchova?“ zeptal se Kamarov.

Ryan se smál. „Poručíku, jednou si vás někdo vezme stranou a poví vám, jak to v téhle zemi chodí. To bude trvat tak dvě hodinky. Pak nám hned můžete začít říkat, co děláme špatně - říkají to všichni na celém světě, tak proč byste to neudělal i vy? Ale já teď nemohu. Věřte mi, bude se vám to moc líbit, možná víc než mně. Já jsem nikdy nežil v zemi, která není svobodná, a třeba si toho ani nedovedu náležitě vážit. Teď ale myslím, že máte práci.“

„Správně,“ řekl Ramius. „Pojďte, moji noví přátelé, dáme nějakou práci také vám.“

Ramius vedl Ryana dozadu řadou vodotěsných dveří. Za několik minut byli v raketovém úseku - velké místnosti s dvaceti šesti tyčícími se tmavozelenými válci, procházejími dvěma palubami.

Pracovní část raketové ponorky, s víc než dvěma sty termonukleárními bojovými hlavicemi. Hrozba z téhle místnosti stačila, aby Ryanovi vstaly vlasy hrůzou. Tohle nebyly akademické abstrakce, tohle bylo skutečné. Horní palubu, po které šlapal, tvořila mříž; spodní, jak viděl, tvořily souvislé pláty. Když prošli tímto a dalším oddělením, byli v centrálním stanovišti. Vnitřek ponorky byl přízračně tichý. Ryan pochopil, proč jsou námořníci pověrčiví.

„Budete sedět zde.“ Ramius ukázal na kormidelníkovo místo na levé straně místnosti. Bylo tu kolo podobné těm, jaká jsou v letadlech, a řada přístrojů.

„Co mám dělat?“ zeptal se Ryan, když si sedal.

„Budete loď řídit, komandére. Ještě jste to nikdy nedělal?“

„Ne, pane. Ještě nikdy jsem na ponorce nebyl.“

„Ale jste námořní důstojník?“

Ryan zavrtěl hlavou. „Ne, kapitáne. Pracuji pro CIA.“

„CIA?“ Ramius to slovo zasyčel, jako by bylo jedovaté.

„Já vím, já vím,“ Ryan položil hlavu na kolo. „Říkají nám Temné síly. Kapitáne, tady vidíte jednu Temnou sílu, která se asi počurá, než tady budeme hotovi. Pracuji u stolu, a věřte mi aspoň tohle, když už nic jiného, že bych teď ze všeho nejradši byl doma se svou ženou a dětmi. Kdybych měl jen trochu rozumu, zůstal jsem v Annapolisu a dál psal svoje knihy.“

„Knihy? Jak to myslíte?“

„Jsem historik, kapitáne; požádal jsem o přijetí do CIA před pár lety, jako analytik. Víte, co to je? Agenti přinášejí zprávy a já z toho vyvodím, co znamenají. Do tohohle tady jsem se dostal omylem - do prdele, vy mi nevěříte, ale je to pravda. Mimochodem, psával jsem knihy o historii námořnictva."

„Vyjmenujte mi je," přikázal Ramius.

„*Možnosti a rozhodnutí*, *Odsouzení orli*, a nová vyjde příští rok, *Bojující námořník*, životopis admirála Halseye. Moje první kniha byla o bitvě o záliv Leyte. Mělo to kritiku v *Mořském Sborníku*, myslím. Pojednávala o charakteru taktických rozhodnutí v bojových podmínkách. V knihovně Frunzeho akademie by měla být desítka exemplářů."

Ramius okamžik mlčel. „Hm, tuhle knihu znám. Ano, četl jsem nějaké části z ní. Mýlil jste se, Ryane; Halsey jednal hloupě."

„Vy se u nás neztratíte, kapitáne Ramiusi. Už teď jste literární kritik. Kapitáne Borodine, mohu vás poprosit o cigaretu?" Borodin mu hodil plnou krabičku a zápalky. Ryan si jednu zapálil. Byla hrozná.

Avalon

Čtvrtá cesta *Mysticu* byla pro *Ethana Attena* a *Scamp* znamením, že mají přikročit k činu. *Avalon* se zvedl ode dna a odplul několik set metrů ke staré raketové ponorce. Její kapitán už shromažďoval své lidi v torpédovém úseku. Poklopy, dveře, průlezy a všechno, co jen dalo na celé lodi otevřít, bylo otevřeno. Jeden z důstojníků přicházel dopředu, připojil se k ostatním a za sebou táhl černý drát vedoucí ke každé z pum na palubě. Drát připojil k časovacímu zařízení.

„Všechno připraveno, kapitáne."

Rudý říjen

Ryan sledoval, jak Ramius rozdělil své lidi na místa. Většina se odebrala k zádi, aby obsluhovala stroje. Ramius ze zdvořilosti mluvil anglicky a všechno, co řekl, opakoval rusky pro ty, kteří neuměli mluvit svým novým jazykem.

„Kamarove a Williamsi, vy půjdete dopředu a zajistíte všechny poklopy." Pro Ryana to Ramius vysvětlil. „Kdyby se něco porouchalo - to se nestane, ale kdyby - nemáme dost lidí na opravy. Takže celou loď utěsníme."

To připadalo Ryanovi rozumné. Místo popelníku postavil na

podstavec ovládacího panelu prázdný šálek. Byli s Ramiusem v řídící místnosti sami.

„Kdy odplujeme?“ zeptal se Ramius.

„Kdykoli budete připraveni, pane. Musíme se dostat na Ocracoke Inlet za přílivu, asi osm minut po půlnoci. Stihneme to?“

Ramius se podíval do mapy. „Snadno.“

Kamarov vedl Williamse přes spojařskou místnost před centrálním stanovištěm. Vodotěsné dveře tam nechali otevřené a šli dál do raketového úseku. Tam sešplhali po žebříku a pokračovali dál po spodní palubě s raketami k přední stěně místnosti; pak dál dveřmi do skladiště, cestou kontrolovali každý poklop. V blízkosti přídě vyšplhali po dalším žebříku do torpédového úseku, zabouchli za sebou poklop a pokračovali dál dopředu skrz skladiště torpéd a ubikace mužstva. Oba cítili, jak je divné být na lodi bez posádky, a dávali si na čas. Williams otáčel hlavou na všechny strany aby všechno viděl, a kladl Kamarovovi otázky. Poručík je rád zodpovídal ve svém mateřském jazyce. Oba byli schopní důstojníci a sdíleli romantickou náklonnost ke svému povolání. Na Williamse *Rudý říjen* silně zapůsobil, stále to opakoval. Velkou pozornost věnovali i malým detailům. Paluba byla z dlaždic, poklopy byly utěsněny tlustými pryžovými pouzdry. Kontrolovali vodotěsnost a pohybovali se při své inspekční pochůzce téměř neslyšně. Bylo jasné, že udělat tuhle ponorku nehlučnou si vyžádalo víc než jen prázdné řeči.

Williams právě překládal do ruštiny oblíbenou námořnickou historku, když otevřeli poklop na horní palubu místnosti pro rakety. Když za Kamarovem vstoupil, vzpomněl si, že jasná stropní světla v místnosti pro rakety byla ponechána rozsvícená. Nebo ne?

Ryan se snažil udělat si pohodlí, ale nešlo to. Sedadlo bylo nepohodlné. Vzpomněl si na ruský vtip o tom, jak formovali nového sovětského člověka - sedadlem v dopravním letadle, které člověka kroutilo do různých nemožných poloh. Vzadu posádka strojovny začala připravovat reaktor. Ramius hovořil přes interkom se svým hlavním inženýrem, těsně před tím, než zvuk pohybující se chladicí kapaliny reaktoru zesílil tak, aby se začala tvořit pára pro turboalternátory.

Ryan prudce zvedl hlavu. Jako by ten zvuk cítil dřív, než ho slyšel. Po zátylku mu přešel mráz, než mu mozek sdělil, co to muselo být za zvuk.

„Co to bylo?“ zeptal se automaticky, i když to již věděl.

„Co?“ Ramius byl tři metry vzadu, stroje housenky se už otáčely. Trupem zaznívalo zvláštní hukot.

„Slyšel jsem výstřel - ne, několik výstřelů.“

Ramius přistoupil o několik kroků blíž; vypadal pobaveně. „Myslím, že slyšíte zvuky strojů housenky, jste přece na ponorce poprvé, jak jste říkal. Poprvé je to vždycky těžké. Ani se mnou to nebylo jiné.“

Ryan vstal. „Možná, kapitáne, ale výstřel já poznám.“ Rozepnul blůzu a vytáhl pistoli.

„To mi dejte!“ Ramius natáhl ruku. „Pistoli na mé ponorce mít nesmíte!“

„Kde jsou Williams a Kamarov?“ zaváhal Ryan.

Ramius pokrčil rameny. „Opozdili se, to je pravda, ale tahle loď je velká.“

„Půjdu dopředu a podívám se.“

„Zůtanete na svém místě!“ přikázal Ramius. „Uděláte, co vám říkám!“

„Kapitáne, právě jsem zaslechl něco, co vypadalo jako výstřely z pistole, a půjdu se tam dopředu podívat. Už na vás někdy stříleli? Na mě ano. Na rameně mám od toho jizvy. Ujměte se kormidla, pane.“

Ramius zvedl telefon a stiskl tlačítko. Několik vteřin mluvil rusky a pak zavěsil. „Půjdu vám ukázat, že na lodi nejsou žádné duše - žádní duchové, ano?“ Duchové neduchové. Ukázal na pistoli. „A vy nejste žádný špion, co?“

„Kapitáne, věřte si čemu chcete, ano? Je to dlouhá historie, jednou vám ji budu vyprávět.“ Ryan čekal na někoho na vystřídání, pro koho Ramius zřejmě volal. Temný hukot tunelového pohonu rozezníval ponorku, jako by byli uvnitř bubnu.

Do řídícího stanoviště vešel důstojník, jehož jméno si Ryan nepamatoval. Ramius řekl cosi, co vzbudilo smích - který přestal, když důstojník uviděl Ryanovu pistoli. Bylo jasné, že žádný z obou Rusů z toho nemá žádnou radost.

„S vaším dovolením, kapitáne.“ Ryan pokynul dopředu.

„Tak jděte, Ryane.“

Vodotěsné dveře mezi řídícím stanovištěm a dalším úsekem byly otevřené. Ryan zvolna vstoupil do radistické místnosti a očima bloudil napravo a nalevo. Byla prázdná. Šel dopředu ke dveřím do raketového

úseku. Byly pevně uzavřeny. Dveře, vysoké něco přes metr a asi šedesát centimetrů napříč, uzamykalo kolo v jejich středu. Ryan jednou rukou otočil kolem; bylo dobře naolejované, stejně jako dveřní závěsy. Pomalu dveře otevřel a nahlédl dovnitř.

„Ale, do prdele," vydechl Ryan a mávnutím přivolal kapitána. Oddělení pro rakety bylo dlouhé dobrých sedmdesát metrů a osvětlovalo ho pouze šest nebo osm malých doutnavých světel. Nebylo tu předtím silné osvětlení? Na vzdáleném konci byla skvrna jasného světla a tam u dveří ležely na mříži dvě postavy. Ani jedna se nehýbala. Světlo, ve kterém je Ryan viděl, blikalo vedle jedné z raketových šachet.

„Duchové, kapitáne?" zašeptal.

„To je Kamarov." Ramius polohlasem řekl ještě něco rusky.

Ryan natáhl závěr své automatické FN, aby se ujistil, že má v komoře náboj. Pak se vyzul z bot.

„Tohle radši nechte na mně. Kdysi jsem byl poručíkem námořní pěchoty." A můj výcvik v Quanticu, dodal pro sebe, s tímhle měl zatraceně málo co dělat. Ryan vstoupil do místnosti.

Oddělení pro rakety zabíralo téměř třetinu délky ponorky, na výšku dvou palub. Spodní paluba byla z kovových plátů, vrchní z kovové mříže. Na amerických raketových ponorkách tomu říkali Sherwoodský les. Název to byl příhodný. Válce raketových šachet měly dobré tři metry v průměru a byly natřené tmavší zelenou barvou než zbytek místnosti a vypadaly jako kmeny obrovitých stromů. Zavřel za sebou dveře a posunul se doprava.

Zdálo se, že světlo vychází od nejvzdálenějšího válce na pravé straně horní raketové paluby. Ryan se zastavil a naslouchal. Něco se tam dělo.

Slyšel tichý šustivý zvuk, světlo se pohybovalo, jako by vycházelo z ruční pracovní lampy.

Zvuk se nesl podél hladkých stěn vnitřního obložení trupu.

„Proč to musím být já?" zašeptal pro sebe. Aby se ke zdroji světla dostal, musel projít kolem třinácti šachet a překonat vzdálenost víc než šedesáti metrů po otevřené palubě.

Obešel první z nich, pistoli držel v pravé ruce ve výšce pasu, levá ruka osahávala studený kov válce. Už teď mu pot z ruky zatékal do vroubků na ebonitové pažbě jeho pistole. Proto jsou pažby vroubkované, pomyslil si. Dostal se mezi první a druhý válec, pohlédl

doleva, aby se přesvědčil, zda tam nikdo není, a chystal se pokračovat dál. Ještě dvanáct.

Mříž paluby byla svařena z drátů tlustých něco přes tři milimetry. Už teďho z chůze po nich bolela chodidla. Pomalu a opatrně obcházel další šachtu a cítil se při tom jako astronaut oblétávající Měsíc, když přechází ustupující horizont. Až na to, že na měsíci se nikdo na člověka nechystá vystřelit.

Na rameni ucítil ruku; vyskočil a prudce se otočil. Ramius. Chtěl něco říci, ale Ryan mu položil špičky prstů na rty a zavrtěl hlavou. Srdce Ryanovi tlouklo tak nahlas, že by jím mohl vysílat morseovku, a slyšel svůj vlastní dech - tak jak to, k čertu, že neslyšel Ramiuse?

Ryan posunkem naznačil svůj úmysl postupovat podél vnější strany každé ze šachet. Ramius naznačil, že půjde po vnitřní straně. Ryan kývl. Rozhodl se zapnout si blůzu a vyhrnout límec. Tak se stane méně jasným cílem. Lepší je temný obrys než obrys s bílým trojúhelníkem. Další šachta.

Ryan viděl na válcích slova napsaná barvou, a další nápisy vyražené do kovu. Písmena byla psaná azbukou a pravděpodobně znamenala Nekouřit nebo Lenin žije, nebo něco podobně zbytečného. Viděl a slyšel všechno velmi zřetelně a ostře, jako kdyby někdo všechny jeho smysly očistil skelným papírem, aby ho učinil fantasticky pohotovým a vnímavým. Protáhl se kolem další šachty, prsty měl nervózně sevřené kolem pažby pistole a měl jedinou touhu - moci si otřít pot z očí. Nic tu nebylo, vnější strana byla v pořádku.

Další šachta.

Dostat se na půl cesty mezi šestou a sedmou šachtu trvalo pět minut. Zvuky z předního konce místnosti byly teď zřetelnější. Světlo se docela určitě pohybovalo; ne moc, ale stín prvního válce se stále mírně a trhavě pohyboval. Musela to být pracovní lampa zapojená do zásuvky ve stěně nebo jak tomu na lodi říkají. Co dělal? Něco na raketě? Bylo jich tam víc než jeden? Proč Ramius neodpočítal své lidi, když přecházeli na záchranné plavidlo?

A proč jsem to neudělal já? zaklel pro sebe Ryan. Ještě šest.

Když procházel kolem další šachty, naznačil Ramiusovi, že na druhém konci je pravděpodobně jeden člověk. Ramius krátce přikývl, asi již k podobnému závěru došel. Teprve teď si všiml, že Ryan nemá boty, a protože si řekl, že je to dobrý nápad, zvedl levou nohu, aby si zul botu. Prsty, nešikovné a ztuhlé, nechtěly poslouchat. Bota spadla

na uvolněný kus mříže a kov zařinčel. Ryana to zastihlo na volném prostranství. Ztuhl. Světlo na vzdáleném konci se pohnulo, pak znehybnělo. Ryan se vrhl doleva a vyhlédl za válcem. Zbývalo jich ještě pět. Viděl část obličeje - a záblesk.

Slyšel výstřel a skrčil se, když kulka s kovovou ozvěnou zasáhla zadní stěnu. Pak se stáhl zpět do úkrytu.

„Přejdu na druhou stranu," zašeptal Ramius.

„Počkejte, až vám řeknu." Ryan popadl Ramiuse za paži a vrátil se na pravou stranu šachty, pistoli držel před sebou. Viděl obličej a tentokrát vystřelil první, ale věděl, že mine. V témže okamžiku odstrčil Ramiuse doleva. Kapitán pádil na druhou stranu a skrčil se za válec.

„Máme tě," řekl Ryan nahlas.

„Nic nemáte." Byl to mladý hlas, mladý a velmi vystrašený.

„Co tam děláš?" zeptal se Ryan.

„Co myslíš, Amerikáne?" Tentokrát už v hlase zazněl zřetelný výsměch.

Asi chceš připravit k odpálení bojovou hlavici, myslel si Ryan. Tak tohle bylo moc prima pomyšlení.

„Pak umřeš také," řekl Ryan. Nesnaží se policie se zabarikádovanými podezřelými vyjednávat? Neřekl jeden newyorský policista kdysi v televizi: „Snažíme se unudit je k smrti?" Jenže tamti byli zločinci. S kým má Ryan co dělat tady? Námořník, který se opozdil? jeden z Ramiusových důstojníků, který si to rozmyslel? Agent KGB? Agent GRU krytý jako člen posádky?

„Tak zemřu," souhlasil hlas. Světlo se pohnulo. Ať už dělal cokoli, snažil se to dokončit.

Ryan dvakrát vystřelil, když míjel šachtu. Ještě čtyři. Jeho střely neškodně zasáhly přední stěnu. Byla tu slaboučká možnost, že by odražená kulka - ne... Pohlédl doleva a viděl, že Ramius je pořád s ním, temný obrys na levé straně od šachet. Neměl pistoli. Proč si nějakou neobstaral?

Ryan se zhluboka nadechl a skokem se dostal k další šachtě. Chlapík na tohle čekal. Ryan se vrhl k zemi a kulka ho minula.

„Kdo jsi?" zeptal se Ryan, zvedl se na kolena, opřel se o válec a vydýchal se.

„Sovětský vlastenec! Ty jsi nepřítel mé země, a tuhle loď nedostanete!"

Moc mluví, pomyslil si Ryan. Dobrá. Snad. „Nějak se jmenuješ?“

„Na jméně nezáleží.“

„Rodinu máš?“

„Rodiče na mne budou hrdí.“

Agent GRU. Ryan si byl jist. Ne politický důstojník; jeho angličtina byla příliš dobrá. Pravděpodobně někdo do páru s politickým důstojníkem. Stál proti cvičenému důstojníkovi. Nádhera. Cvičený agent, a jak právě řekl, vlastenec. Ne fanatik, člověk snažící se konat svou povinnost. Má strach, ale udělá to.

A celou tuhle posranou loď nechá vybouchnout - a mě s ní.

Přesto však měl Ryan nepatrnou výhodu. Ten druhý měl cosi udělat. Ryanovi stačilo zabránit mu v tom, nebo ho aspoň zdržovat. Přešel na pravou stranu šachty a vyhlédl pravým okem.

Na téhle straně místnosti nebylo žádné světlo - další výhoda. Ryan ho mohl vidět snadněji než on jeho.

„Nemusíš zemřít, příteli. Stačí, když tu pistoli položíš...“ *A pak co?* Skončit ve federální věznici? To spíš jednoduše zmizet. Moskva se nesmí dovědět, že Američané mají jejich loď.

„A CIA mě nezabije, co?“ pronesl hlas posměvačně a rozechvěně. „Nejsem blázen. Když mám umřít, umřu pro svou věc, kamaráde!“

Pak světlo s cvaknutím zhaslo. Ryan přemítal, jak dlouho to bude trvat. Znamenalo to, že dokončil, co dělal? Jestli ano, za okamžik bude po nás všech. Nebo si ten chlapík uvědomil, jak ho světlo dělá zranitelným. Cvičený důstojník nebo ne, byl to chlapec, vystrašený chlapec, a pravděpodobně měl stejně tolik co ztratit jako Ryan. Sakra, myslel si Ryan, mám ženu a dvě děti, a jestli se k němu nedostanu rychle, nabeton o mě přijdou.

Veselé vánoce, děti, váš tatínek byl právě vyhozen do vzduchu. Je nám líto, nemáme co z něj pohřbít, ale chápete... Ryana napadlo, aby se krátce pomodlil - ale za co? Za pomoc při zabití druhého? *Pane Bože, víš, věci se mají tak, že...*

„Kapitáne, jste tu?“ zavolal.

„*Dá.*“

Tohle zavdá agentovi GRU podnět k přemýšlení. Ryan doufal, že kapitánova přítomnost tamtoho donutí, aby se přesunul blíž k levé straně šachty. Ryan se přikrčil a přeběhl podél levé strany své šachty. Ještě tři. Ramius následoval na své straně. Přilákal na sebe výstřel, ale Ryan slyšel, jak střela šla vedle.

Musel se zastavit a odpočinout si. Byl zadýchaný. Tohle nebyla vhodná doba. Byl poručíkem námořní pěchoty - celé tři měsíce před tou havárií vrtulníku - a čekalo se, že ví, co má dělat. Přece lidi *vedl.* Ale bylo nesrovnatelně jednodušší vést čtyřicet vojáků s puškami než bojovat sám.

Mysli!

„Třeba se můžeme dohodnout," navrhl Ryan.

„Jistě, můžeme se dohodnout, kterým uchem kulka proletí."

„Třeba by se ti líbilo být Američanem."

„A co moji rodiče, Amerikáne, co s nimi?"

„Třeba je dostaneme ven," řekl Ryan z pravé strany své šachty, přesouval se doleva a čekal na odpověď. Znovu skočil. Dvě šachty ho teď dělily od jeho přítele z GRU, který se pravděpodobně snažil propojit dráty k bojové hlavici a proměnit stovky krychlových metrů oceánu v plazmu.

„Tak pojď, Amerikáne, umřeme spolu, už máme mezi sebou jen jeden *puskatěl."*

Ryan rychle přemýšlel. Nevzpomínal si, kolikrát už vystřelil, ale pistole byla na třináct nábojů. To bude stačit. Rezervní zásobník nepotřebuje. Mohl by ho odhodit na jednu stranu, aby odlákal pozornost, a sám jít na druhou. Vyjde to? Ale hovno! Ve filmu to vycházelo. Bylo sakra jasné, že to nevyjde tady, jestli nebude dělat nic.

Ryan přendal pistoli do levé ruky a pravou zalovil v kapse pro rezervní zásobník. Vložil zásobník do úst a pistoli přendal zpátky do pravé ruky. Bída - nebyl by z něj moc šikovný silniční lupič. Vzal zásobník do levé ruky. Fajn. Musí ho odhodit doprava a sám jít doleva. Vyjde to? Ať už je to dobře nebo špatně, teď měl už zatraceně málo času.

V Quanticu ho učili číst v mapě, vyhodnocovat terén, vyhlašovat letecké nebo dělostřelecké útoky, dovedně manévrovat se svými četami a skupinami střelců - ale teď je tady, zavřený v pitomé ocelové rouře sto metrů pod vodou, -při pistolnickém souboji v místnosti, kde jsou dvě stovky vodíkových bomb!

Bylo na čase něco udělat. Věděl, co by to mělo být - ale první pohyb udělal Ramius. Koutkem oka zahlédl kapitánovu postavu, jak běží k přední stěně. Ramius skočil do stěny a zapnul světlo, když na něj protivník vystřelil. Ryan odhodil zásobník doprava a vyběhl.

Agent se otočil doleva, aby viděl, co to bylo za hluk. Byl přesvědčen, že společný útok byl připravený.

Když Ryan překonal vzdálenost mezi dvěma posledními šachtami, uviděl, jak Ramius padá; vrhl se po hlavě kolem šachty číslo jedna. Přistál na levém boku a nevšímal si pálivé bolesti v paži, když se překulil, aby se dostal do jedné linie se svým cílem. Agent se právě otáčel, když sebou Ryanova pistole šestkrát škubla. Ryan se neslyšel, jak křičí. Dva výstřely zasáhly; náraz agenta nadzvedl a napůl ho otočil. Pistole mu vypadla z ruky a on se bezvládně sesul na podlahu.

Ryan se třásl tak, že se nemohl hned zvednout. Pistole, kterou dosud pevně svíral v ruce, mířila na hruď jeho oběti. Ztěžka oddechoval a srdce mu tlouklo jako o závod. Ryan zavřel ústa a pokusil se párkrát polknout; ústa měl suchá jako troud.

Pomalu se zvedl na kolena. Agent dosud žil, ležel na zádech, s očima otevřenýma, a ještě dýchal. Ryan se musel opřít rukou, aby mohl vstát.

Viděl dva zásahy, jeden v levé horní části hrudi, druhý trochu níže, přibližně v místech, kde jsou slezina a játra. Výsledkem tohoto zranění byla rudá mokrá kruhová skvrna, kterou muž svíral rukama. Bylo mu něco málo přes dvacet, možná ani ne; jeho jasné modré oči zíraly vzhůru, snažil se něco říci. Obličej měl ztuhlý bolestí, slova převaloval v ústech, ale vycházely jen nesrozumitelné kloktavé zvuky.

„Kapitáne!“ zavolal Ryan. „Jste v pořádku?“

„Jsem zraněný, ale to přežiju, Ryane. Kdo to je?“

„Jak to mám ksakru vědět?“

Modré oči se upřely na Jackův obličej. Ať to byl kdokoli, věděl, že smrt přichází. Bolest v obličeji vystřídalo něco jiného. Smutek, nekonečný smutek... Stále se snažil promluvit. V koutcích úst měl růžovou pěnu; zásah do plic. Ryan se přiblížil, odkopl pistoli mimo dosah a poklekl vedle něj.

„Mohli jsme se domluvit,“ řekl tiše.

Agent se snažil něco říci, ale Ryan nerozuměl. Kletbu, volání po matce, něco hrdinského? To se Jack nikdy nedoví. Oči se naposledy rozšířily bolestí. Poslední výdech zasyčel bublinkami v ústech a ruce na břiše bezvládně klesly. Ryan zkusil pulz na krku. Žádný nebyl.

„Tohle je mi líto, nešlo to jinak,“ Ryan se sklonil a zatlačil mrtvému oči. Bylo mu líto - čeho? Po celém čele mu vyskočily kapičky potu a síla, kterou sebral při přestřelce, ho opustila. Zmocnil

se ho náhlý záchvat nevolnosti. „Ježíši, já jsem...“ klesl na všechny čtyři a zachvátilo ho divoké dávení, zvratky propadávaly mříží na dolní palubu tři metry pod ním. Žaludek se mu zvedal ještě celou minutu, dlouho po tom, co už nemohl zvracet. Musel několikrát odplivnout, aby dostal z úst nejhorší pachuť, teprve pak vstal.

S pocitem závrati z napětí a ze spousty adrenalinu, který se mu dostal do oběhu, několikrát potřásl hlavou a stále hleděl na mrtvého u svých nohou. Byl čas vrátit se zpět do skutečnosti.

Ramius byl zasažen do horní části nohy. Rána krvácela. Obě ruce pokryté krví si držel v ráně, ale nevypadalo to zase tak špatně. Kdyby byla poraněna stehenní tepna, kapitán by již byl mrtev.

Poručík Williams byl zasažen do hlavy a do prsou. Dosud dýchal, ale byl v bezvědomí. Zranění na hlavě bylo jen škrábnutí. Zranění na prsou, blízko srdce, vydávalo zvuk podobný sání. Kamarov měl menší štěstí. Jediný výstřel mu prošel kořenem nosu a z temene hlavy byla jediná krvavá změř.

„Panebože, proč nám nikdo nepřišel na pomoc?“ řekl Ryan, když si tohle náhle uvědomil.

„Dveře v přepážkách jsou zavřené, Ryane. Tamhle je - jak tomu říkáte-“

Ryan pohlédl, kam kapitán ukazoval. Byl tam interkom. „Které tlačítko?“ Kapitán zvedl dva prsty. „Centrální stanoviště, tady Ryan. Potřebuji zde pomoc, postřelili vašeho kapitána.“

Odpověď přišla ve vzrušené ruštině, Ramius odpovídal nahlas, aby ho bylo slyšet. Ryan pohlédl na raketovou šachtu. Agent používal pracovní lampu podobnou americké, žárovku v kovovém držáku s drátěnou mřížkou na přední straně. Dvířka válce byla otevřená. Nad nimi menší dvířka, vedoucí pravděpodobně do samotné rakety, byla otevřena také.

„Co dělal - snažil se přivést hlavice k výbuchu?“

„To je vyloučené,“ řekl Ramius, zjevně v bolestech. „Hlavice raket jsou - říkáme tomu speciálně bezpečné. Hlavice nemohou - ne se odpálit.“

„Tak co tedy dělal?“ Ryan přešel k válci. Na zemi leželo cosi podobného gumovému měchýři. „Co je tohleto?“ Potěžkal věc v ruce. Byla vyrobena z gumy nebo pogumované látky, uvnitř měla kovovou nebo umělohmotnou kostru, na jednom rohu byl kovový knoflíček s náústkem.

„Něco dělal s raketou, ale měl výstroj pro únik z ponorky," řekl Ryan. „Prokrista! Časovači zařízení!" Sehnul se, zvedl lampu a zapnul ji, pak ustoupil dozadu a nahlédl dovnitř do rakety.

„Kapitáne, co je tady?"

„Tohle - tohle je naváděcí úsek. Je tam počítač, který říká raketě, jak má letět. Dveře-" Ramius ztěžka dýchal, „jsou pro důstojníka."

Ryan nahlížel dvířky dovnitř. Viděl spoustu různě zbarvených drátů a obvodů propojených způsobem, který nikdy předtím neviděl. Zašátral rukou mezi dráty, napůl v naději, že objeví tikající budík napojený na pár tyčinek dynamitu. Neobjevil.

Co teď? Agent něco chystal - ale co? Dokončil to? Jak to mohl Ryan poznat? Nemohl. Jedna část mozku na něj křičela, aby něco udělal, druhá říkala, že by byl šílený, kdyby se o něco pokoušel.

Ryan vložil pogumovaný držák lampy mezi zuby a sáhl oběma rukama dovnitř, uchopil svazky drátů a trhl za ně. Jen několik povolilo. Pustil jeden svazek a oběma rukama trhl za druhý. Chomáč plastikových a měděných špaget povolil. Udělal totéž s druhým svazkem. Prudce vydechl, když dostal elektrickou ránu. Uplynul nekonečný okamžik, ve kterém čekal, že vyletí do vzduchu, Okamžik přešel. Byly tu ještě další dráty, za které bylo třeba tahat. V necelé minutě vytrhal všechny dráty, které viděl, spolu s půltuctem malých desek s přístroji. Pak tloukl lampou do všeho, o čem se domníval, že se dá rozbít, až celý vnitřek vypadal jako bedna na hračky jeho syna - plná nepotřebných úlomků.

Slyšel, jak do místnosti přibíhají lidé. V čele běžel Borodin; Ramius ho pokynem přivolal k Ryanovi a k mrtvému agentovi.

„Suděc," řekl Borodin. „To je Suděc." Pohlédl na Ryana. „Byl to náš kuchař."

Ryan zvedl pistoli z podlahy. „Tady jsou jeho recepty. Myslím, že to je agent GRU. Pokoušel se vyhodit nás do povětří. Kapitáne Ramiusi, co kdybychom tuhle raketu odpálili - vyhodili, pro jistotu, abychom se té zatracené věci zbavili?"

„To je dobrý nápad." Ramiusův hlas přešel do chraptivého šepotu. „Nejdřív uzavřeme kontrolní dvířka a pak - ji můžeme z centrály odpálit."

Ryan rukama odhrnul z dvířek rakety úlomky a dvířka hladce vklouzla na místo. S dvířky raketové šachty to bylo jiné; byla zkonstruována tak, aby odolávala tlaku, a byla mnohem těžší.

Přidržovaly je dvě pružinové západky. Ryan je třikrát přibouchl; dvakrát odskočila, potřetí už zůstala zavřená.

Borodin a další důstojník už odnášeli Williamse dozadu. Někdo upevnil Ramiusovi na zraněnou nohu opasek; Ryan ho zvedl na nohy a pomáhal mu jít. Při každém pohybu levou nohou Ramius tlumeně heknul bolestí.

„Dost neuváženě jste riskoval, kapitáne," poznamenal Ryan.

„Tohle je moje loď - a nemám tu rád tmu. Můžu za to sám. Měli jsme posádku pořádně počítat, když odcházeli."

Došli k vodotěsným dveřím. „Tak, já projdu první." Ryan vkročil dovnitř a pomohl Ramiusovi pozpátku vkročit za sebou. Opasek se uvolnil a rána opět krvácela.

„Zavřete dveře a zamkněte je," nařídil Ramius.

Zavřely se snadno. Ryan třikrát otočil kolem a znovu podepřel kapitána pod ramenem. Ještě šest metrů a byli v řídícím stanovišti. Poručík u kola měl popelavou barvu.

Ryan usadil kapitána do židle na levé straně. „Máte nůž, pane?"

Ramius sáhl do kapsy kalhot a vytáhl zavírací nůž a ještě cosi. „Tady, vezměte si tohle. Je to klíček k raketovým hlavicím. Bez tohohle se nedají odpálit. Nechte si ho u sebe." Pokusil se o smích. Nakonec, klíček byl Putinův.

Ryan si ho přehodil kolem krku, otevřel nůž a rozřízl kapitánovy kalhoty po celé délce. Kulka hladce prošla masitou částí stehna. Vytáhl z kapsy čistý kapesník a podržel ho na místě vstřelu. Ramius mu podal další kapesník. Ryan ho položil na centimetrovou ránu tam, kde kulka vyšla. Pak přes oba kapesníky upevnil opasek a co nejvíc ho utáhl.

„Moje žena by tohle neschválila, ale bude to muset stačit."

„Vaše žena?" optal se Ramius.

„Je lékařka, tedy, oční chirurg, abych byl přesný. Když střelili mě, udělala se mnou totéž." Dolní část Ramiusovy nohy bledla. Opasek byl příliš těsný, ale Ryan ho ještě nechtěl uvolňovat. „Tak, co s tou raketou?"

Ramius dal poručíkovi u kola rozkaz. Ten ho předal pomocí interkomu. Po dvou minutách vstoupili do centrály tři důstojníci. Rychlost byla snížena na pět uzlů, což trvalo několik minut. Raketa působila Ryanovi starosti, stejně tak to, zda skutečně zničil léčku, kterou agent mohl nastražit. Každý z nově příchozích důstojníků sňal

z krku klíček. Ramius učinil totéž a svůj druhý klíček dal Ryanovi. Ukázal na pravou stranu místnosti.

„Řízení raket.“

Tohle Ryan mohl uhodnout. V místnosti bylo pět panelů, každý s šestadvaceti světly ve třech řadách, pod každým blokem otvor pro klíček.

„Vsuňte svůj klíček do otvoru číslo jedna, Ryane.“ Jack to udělal; také ostatní zasunuli své klíčky. Rozsvítilo se červené světlo a zazněl bzučák.

Panel důstojníka obsluhy raket byl nejsložitější. Otočil spínačem, aby zaplavil šachtu, a otevřel víko číslo jedna. Červená světla na panelu začala blikat.

„Otočte svým klíčkem, Ryane,“ řekl Ramius.

„Tohle raketu odpálí?“ Propána, co když se to stane? Ryan nevěděl kudy kam.

„Kdepak. Raketu musí odjistit důstojník obsluhy raket. Tímhle klíčkem se odpálí plynová nálož.“

Mohl mu Ryan věřit? Jistě, je to prima chlap a tak, ale jak mohl Ryan vědět, že říká pravdu?

„Teď!“ zavelel Ramius. Ryan otočil svým klíčkem ve stejném okamžiku jako ostatní. Oranžově zbarvené světlo nad červeným světlem se rozsvítilo, světlo pod zeleným krytem zůstalo zhasnuté.

Rudý říjen se zachvěl, když SS-N-20 číslo jedna byla plynovou náloží vržena vzhůru. Vydalo to zvuk jako pneumatická brzda nákladního automobilu. Tři důstojníci vytáhli své klíčky. Hned nato důstojník obsluhy raket uzavřel víko šachty.

Dallas

„Co?“ řekl Jones. „Veliteli, tady sonar, cíl právě zaplavil šachtu - raketovou šachtu? Panebože!“ Z vlastního popudu Jones zapojil sonar pod led a začal vysílat vysokofrekvenční impulzy.

„Co to ksakru děláte?“ zeptal se Thompson. Mancuso dorazil chvilku nato.

„Co je to tady?“ vyštěkl. Jones ukázal na displej. „Ponorka právě odpálila raketu, pane. Podívejte se, kapitáne, dva cíle. Ale jen tak tam visí, motor rakety není zažehnutý. Panebože!“

Rudý říjen

Vyplave? vrtalo Ryanovi hlavou.

Nevyplavala. Raketa Seahawk byla plynovou náloží vystrčena vzhůru a na pravou stranu. Zastavila se necelých dvacet metrů nad palubou, když ji *Rudý říjen* míjel. Dvířka naváděcího prostoru, která Ryan zavíral, netěsnila úplně; voda komoru naplnila a zaplavila naváděcí sekci. Raketa i tak měla značný záporný vztlak a větší zatížení na předku ji překlopilo. Zatížený předek jí udělil výstředný pohyb, takže se spirálovitě snášela dolů jako semeno ze stromu. Ve třech tisících metrech tlak vody rozdrtil záslepky trysek, ale raketa, jinak nepoškozená, si udržela svůj tvar po celou cestu dolů na dno.

Ethan Allen

Jediné, co dosud pracovalo, bylo časovací zařízení. Bylo nastaveno na třicet minut, což dávalo posádce spoustu času, aby se dostala na palubí *Scampu,* který se nyní vzdaloval z místa rychlostí deseti uzlů. Starý reaktor byl zcela odstaven a vychladlý jako kámen. Jen několik nouzových světel dosud svítilo díky zbytku proudu v akumulátorech. Časovač měl tři redundantní odpalovací obvody, všechny spustily v jediné milisekundě a vyslaly signál po drátech.

Do *Ethana Allena* uložili čtyři pumy Pave Pat Blue. Pave Pat Blue je puma pracující na principu třaskavé směsi paliva a vzduchu. Její účinnost se rovnala asi pětinásobku běžné chemické výbušniny. Každá z pum měla dvojici klapek pro uvolnění plynu - a jen jedna z osmi klapek selhala. Když se otevřely, stlačený propan v pouzdře pumy expandoval směrem ven. V okamžiku se atmosférický tlak uvnitř staré ponorky ztrojnásobil, jak se každá její část nasytila výbušnou směsí plynu se vzduchem. Čtyři pumy naplnily *Ethana Allena* směsí s účinností rovnou pětadvaceti tunám TNT rovnoměrně rozloženým v trupu.

Nálože explodovaly téměř současně a výsledek byl zdrcující. Pevný ocelový trup *Ethana Allena* se roztrhl jako balónek. Jediné, co nebylo zcela zničeno, byla nádoba reaktoru, která propadla rozervaným trupem a rychle klesla na dno oceánu. Samotný trup se roztrhl na tucet kusů, výbuch všechny zprohýbal do nepřirozených tvarů. Vnitřní zařízení se změnilo v kovový mrak uvnitř rozbitého trupu a vše se třepetavě snášelo dolů a rozptylovalo se na třímílové cestě na tvrdé mořské dno do okolí.

Dallas

„Kurva!“ Jones strhl sluchátka a zívl, aby si uvolnil zalehlé uši. Automatická relé v sonarovém systému je ochránila před plnou silou výbuchu, ale i to, co se k Jonesovi dostalo, stačilo, aby měl pocit, že mu někdo rozplácl kladivem hlavu. Explozi slyšeli skrz trup všichni na palubě.

„Celá posádka pozor, hovoří kapitán. S tím, co jste právě slyšeli, si nedělejte starosti. To je vše, co k tomu mohu říci.“

„Páni, kapitáne!“ řekl Mannion.

„Jo, jdeme zpátky na kontakt.“

„Rozkaz, kapitáne.“ Mannion na svého velitele vrhl zvláštní pohled.

Bílý dům

„Dostal jste k němu zprávu včas?“ zeptal se prezident.

„Ne, pane.“ Moore klesl do křesla. „Vrtulník dorazil o několik minut později. Ale třeba se tím ani nemusíme znepokojovat; dalo by se čekat, že kapitán bude mít dost rozumu, aby všechny dostal pryč, kromě svých lidí. Samozřejmě nám to dělá starosti, ale teď už si nemůžeme pomoci.“

„Osobně jsem ho o to žádal, pane soudce. Já sám.“

Vítejte ve světě skutečnosti, pane prezidente, pomyslel si Moore.

Hlava státu měla štěstí - nikdy nemusel posílat lidi na smrt; Moore uvažoval o tom, jak se taková věc dá snadno dopředu promyslet, méně snadné ale je zvyknout si. Ze svého místa na stolici odvolacího soudu potvrzoval rozsudky smrti - a nebylo to jednoduché. Ani v případě lidí, kteří si svůj osud víc než zasloužili.

„No, musíme si tedy počkat a uvidíme, pane prezidente. Zdroj, ze kterého tuto informaci máme, je důležitější než cokoli jiného.“

„Dobrá. Co senátor Donaldson?“

„Souhlasil s naším návrhem. Z téhle stránky celá věc dopadla opravdu velmi dobře.“

„Myslíte opravdu, že to Rusové spolknou?“

„Nastražili jsme docela pěknou návnadu a trochu budeme vlascem poškubávat, abychom přilákali jejich pozornost. Za pár dní uvidíme, jestli začnou ťukat. Henderson je jedním z jejich hvězdného obsazení - jeho kód je Cassius - a jejich reakce na tohle nám poví, jakou dezinformaci jim jeho prostřednictvím můžeme pustit. Mohl by se

ukázat jako velmi užitečný, ale budeme na něj muset dávat pozor. Naši kolegové v KGB mají velmi přímočarou metodu, jak zacházet s dubléry.“

„Z háčku ho nepustíme, dokud si to nevysloužíí,“ řekl prezident chladně.

Moore se usmál. „Ale ano, vysloužíí si to. Pan Henderson je náš.“

PATNÁCTÝ DEN
Pátek 17. prosince

Ocracoke Inlet

Měsíc nebylo vidět. Průvod tří lodí vplul do zátoky rychlostí pěti uzlů těsně po půlnoci, aby využil výhody zvlášť vysokého přílivu v době úplňku. Formaci vedla *Pogy,* protože měla nejmělčí ponor, a *Dallas* následoval v závěsu za *Rudým říjnem.* Stanice pobřežních hlídek po obou stranách zátoky byly obsazeny důstojníky válečného námořnictva, kteří vystřídali „pobřežáky".

Ryan měl dovoleno být na věži - bylo to od kapitána Ramiuse vysoce lidské gesto a Ryan si toho velmi cenil. Po osmnácti hodinách uvnitř *Rudého října* už Jack začal mít stísněný pocit jako z uvěznění a bylo dobré vidět svět - i když neviděl nic víc než temný prázdný prostor. Z celé *Pogy* se dalo rozeznat jen tlumené červené světlo, které se ztratilo, když se na něj člověk několik vteřin díval. Viděl pramínky pěny jako peříčka na vodě, hvězdy si hrály na schovávanou mezi mraky. Západní vítr od moře drsně vál nepříjemnou rychlostí dvaceti uzlů.

Borodin vydával úsečné jednoslabičné rozkazy a vedl ponorku plavební dráhou, která se každý měsíc musela bagrovat i přesto, že na severu byla postavena obrovská hráz. Plavba byla snadná, ani ne metrové vlny raketové ponorce s jejími třiceti tisíci tun váhy nijak nevadily. Ryan byl za to vděčný. Černá voda se utišila a když vstoupili do chráněných vod, přibližoval se k nim gumový člun typu Zodiak.

„Ahoj, *Rudý říjne!"* zavolal hlas ze tmy. Ryan stěží rozeznával šedý kosočtvercový obrys Zodiaku. Za ním byla malá ploška pěny od bublajícího závěsného motoru.

„Mohu odpovědět, kapitáne Borodine?" zeptal se Ryan; dostalo se mu souhlasného pokývnutí. „Tady Ryan. Máme na palubě dva zraněné. Jeden je na tom špatně. Potřebujeme lékaře a chirurgický tým, hned teď! Rozumíte?"

„Dva zranění, a potřebujete doktora. Jasné!" Ryan měl dojem, že vidí muže, který si něco podržel u obličeje, a zdálo se mu, že slyší

praskání rádia. V tom větru se to dalo těžko rozpoznat. „Dobrá, doktor sem hned přiletí, *Říjne. Dallas* a *Pogy* mají na palubě zdravotníky. Potřebujete je?“

„Pěkně fofrem!“ odpověděl Ryan okamžitě.

„Tak fajn. Následujte Pogy ještě dvě míle a zůstaňte poblíž.“ Zodiak vyrazil dopředu, otočil se a zmizel ve tmě.

„Díky bohu!“ vydechl Ryan.

„Vy jste - věřící?“ optal se Borodin.

„Jistě.“ Ryana tahle otázka nemohla překvapit. „Sakra, musíte v něco věřit.“

„A pročpak, komandére Ryane?“ Borodin sledoval *Pogy* velkým dalekohledem pro noční vidění.

Ryan se zamyslel, než odpověděl. „No, protože když nevěříte, co je potom do života? To by znamenalo, že Sartre a Camus i všichni ti ostatní měli pravdu - všechno je chaos, život nemá smysl. Tomu odmítám věřit. Jestli chcete lepší odpověď, znám pár kazatelů a ti si s vámi rádi popovídají.“

Borodin na to neřekl nic. Vydal mikrofonem na můstku rozkaz a změnili kurz o několik stupňů doprava.

Dallas

Půl míle vzadu si Mancuso přidržoval u očí periskop pro noční vidění. Mannion byl vedle něj a snažil se také něco vidět.

„Prokrista,“ zašeptal Mancuso.

„Jo, je to tak, kapitáne,“ řekl Mannion a zachvěl se. „Sám nevím, jestli tomu mám věřit. Tady je Zodiak.“ Mancuso podal svému komandérovi rádio pro navádění do přístaviště.

„Jste na příjmu?“

„Tady Mancuso.“

„Až náš přítel zastaví, pošlete k němu deset lidí se zdravotníkem. Hlásí, že mají na palubě dva zraněné, kteří potřebují lékařské ošetření. Vyberte někoho dobrého, komandére, potřebují také pomoc při řízení lodi - jen sakra dejte pozor, ať vyberete lidi, kteří nebudou žvanit.“

„Přijato. Deset lidí se zdravotníkem. Konec.“ Mancuso sledoval, jak člun rychle odplouvá k *Pogy*. „Chcete tam, Pate?“

„No jasně, kurva, na to si vsaďte - ah - ano, pane. Vy tam jdete?“ zeptal se Mannion.

Mancuso se rozmýšlel. „Chambers by mohl tak den dva *Dallas*

řídit, co říkáte?“

Na břehu hovořil telefonem námořní důstojník s Norfolkem. Stanice pobřežní hlídky byla přeplněná, téměř výhradně důstojníky. Vedle telefonu stála skříňka s šifrátorem, aby mohli komunikovat s CINCLANT utajeně. Byli tu teprve dvě hodiny a brzy zas odejdou. Nic nesmělo nikomu připadat mimořádné. Tam venku jeden admirál a dva kapitáni pozorovali tmavé obrysy dalekohledy pro noční vidění. Chovali se slavnostně jako v kostele.

Cherry Point, Severní Karolína

Chirurg komandér Ed Noyes odpočíval v lékařském pokoji námořní nemocnice na letecké základně americké námořní pěchoty v Cherry Pointu v Severní Karolíně. Byl i kvalifikovaným pilotem; příští tři noci měl službu, pak ho čekaly čtyři volné dny přes Vánoce. Noc byla klidná. To se ale mělo změnit.

„Doktore?“

Noyes vzhlédl a uviděl kapitána námořní pěchoty v uniformě vojenské policie. Doktor ho znal; vojenská policie dodávala spoustu případů s úrazy. Odložil *New England Journal of Medicine.*

„Ahoj, Jerry. Něco máš?“

„Doktore, dostal jsem rozkaz, abych vám řekl, že si máte sbalit všechno, co potřebujete k naléhavému chirurgickému zákroku. Máte dvě minuty, pak vás vezmu na letiště.“

„K čemu? Jaký druh zákroku?“ Noyes vstal.

„To neřekli, jenom že máte někam letět, sám. Rozkazy shora, víc nevím.“

„Hrome, Jerry, musím vědět, o jaký zákrok se jedná, abych rozhodl, co si mám vzít.“

„Tak si vezměte všechno, pane. Já vás mám dopravit k vrtulníku.“

Noyes zaklel a odešel do příjmové ambulance. Tam čekali další dva od námořní pěchoty. Podal jim čtyři sterilní soupravy a podnosy s připravenými nástroji. Přemýšlel, jestli bude potřebovat nějaké léky, a rozhodl se vzít jich celou náruč a ještě dvě baleními plazmy. Kapitán mu pomohl do kabátu a vyšli k čekajícímu džípu. Za pět minut zastavili u Sea Stallionu, jehož motory už ječely.

„Co se děje?“ zeptal se uvnitř Noyes plukovníka zpravodajské služby a přemýšlel, kde je velitel posádky.

„Letíme přes úžinu,“ vysvětlil plukovník. „Máme vás spustit na

ponorku, která má na palubě nějaké raněné. Bude vám pomáhat pár zdravotníků - a víc nevím, jasné?“ Muselo to být jasné. Tady se nedalo moc vybírat.

Stallion ihned vzlétl. Noyes v nich létal často; jako pilot nalétal na vrtulnících dvě stě hodin a dalších tři sta na letounech. Noyes byl typ lékaře, který příliš pozdě přišel na to, že létání je stejně atraktivní povolání jako medicína. Využíval každé příležitosti, aby se dostal do vzduchu, a často poskytoval rodinným příslušníkům pilotů zvláštní lékařskou péči, aby se za to mohl posadit do zadního sedadla Phantomu F-4. Sea Stallion, jak si povšiml, letěl přímo k cíli.

Úžina Pamlico

Pogy zastavila zhruba v době, kdy vrtulník opouštěl Cherry Point. *Rudý říjen* znovu změnil kurz doprava a zastavil v jedné linii s ní směrem k severu. *Dallas* zastavil také.

Minutu poté se po boku *Dallasu* opět objevil Zodiak, který se pak zvolna přiblížil k *Rudému říjnu.* Byl tak naložený lidmi, že se tak tak valil vodou.

„Ahoj, *Rudý říjne!“* Tentokrát odpověděl Borodin. Měl cizí přízvuk, ale jeho angličtina byla srozumitelná. „Ohlaste se.“

„Tady Bart Mancuso, velící důstojník americké lodi *Dallas.* Mám na palubě lékařský personál naší lodi a pár dalších lidí. Žádám o dovolení vstoupit na vaši palubu, pane.“

Ryan viděl, jak *starpomův* obličej ztuhl. Teď poprvé se musel Borodin doopravdy postavit k tomu, co se dělo, a nebylo by normální, kdyby to přijal úplně bez boje.

„Dovolení je - ano.“

Zodiak se přitočil těsně ke křivce trupu. Na palubu přeskočil námořník s lanem a člun uvázal. Deset lidí se vydrápalo ven, jeden z nich se odpojil a vylezl na věž ponorky.

„Kapitán? Já jsem Bart Mancuso. Na palubě prý máte nějaké raněné.“

„Ano,“ přikývl Borodin. „Kapitán a britský důstojník, oba zraněni střelnou zbraní.“

„Střelnou zbraní?“ Mancuso byl překvapen.

„O tom dumejte až potom,“ řekl Ryan ostře. „Ať se ten váš doktor do toho pustí, jo?“

„Jistě. Kde je poklop?“

Borodin promluvil do mikrofonu na můstku a po několika vteřinách se na palubě u paty věže objevil kruh světla.

„Lékaře nemáme, máme přiděleného zdravotníka. Je dobrý, a člověk z *Pogy* tu bude za pár minut. Mimochodem, kdo jste vy?“

„Je to špion,“ řekl Borodin s přímo hmatatelnou ironií.

„Jack Ryan.“

„A vy, pane?“

„Kapitán druhé třídy Vasilij Borodin. Já jsem - první důstojník, tak? Pojďte dovnitř, komandére. Prosím, promiňte, jsme všichni velmi unaveni.“

„Nejste jediní.“ Nebylo zde moc místa. Mancuso se usadil na prahu. „Kapitáne, tedy řeknu vám, že jsme si pěkně užili, když jsme vás sledovali. Zasloužíte si uznání za profesionální zdatnost.“

Kompliment neměl u Borodina odezvu, jakou Mancuso očekával. „Dokázali jste nás sledovat. Jak?“

„Přivedl jsem ho sebou, můžete ho vidět.“

„A co máme dělat?“

„Rozkazy z břehu jsou, abyste počkali na lékaře a ponořili se. Pak se ani nehneme a budeme čekat na rozkaz k další plavbě. Možná den, možná dva. Myslím, že odpočinek by nám všem přišel vhod. Pak vás dostaneme na pěkné bezpečné místo a já vám osobně koupím tu zatraceně nejlepší italskou večeři, co jste kdy měl,“ usmál se Mancuso. „Máte v Rusku italská jídla?“

„Ne, a jestli jste zvyklý na dobré jídlo, asi vám *Krásnyj Akťjabr* nebude moc po chuti.“

„Možná že s tím něco udělám. Kolik lidí je na palubě?“

„Dvanáct. Deset Sovětů, Angličan a ten špion.“ Borodin pohlédl na Ryana s nepatrným pousmáním.

„Tak dobrá.“ Mancuso sáhl do kabátu a vytáhl rádio. „Tady Mancuso.“

„Jsme tu, kapitáne,“ odpověděl Chambers.

„Seberte pro naše přátele něco k jídlu. Šest chodů pro dvacet pět lidí. Pošlete s tím kuchaře, Wally. Chci těm lidem tady předvést, co je to dobrá bašta. Jasné?“

„Rozkaz, kapitáne. Konec.“

„Mám pár dobrých kuchařů. Škoda, že to nebylo minulý týden. Měli jsme taštičky s masem, přesně jako od maminky. Chybělo akorát Chianti.“

„Mají vodku,“ poznamenal Ryan.

„Jen pro vyzvědače,“ řekl Borodin. Dvě hodiny po přestřelce přepadl Ryana třes a Borodin mu poslal pití ze zásob pro ošetřovnu. „Posádky vašich ponorek jsou prý pěkně rozmazlené.“

„Možná že ano,“ pokývl Mancuso, „Ale jsme na moři nepřetržitě šedesát až sedmdesát dní. To je dost tvrdé, nemyslíte?“

„Co kdybychom šli dolů?“ navrhl Ryan. Všichni souhlasili. Začalo být chladno.

Borodin, Ryan a Mancuso sešli dolů a našli Američany na jedné straně řídícího stanoviště a Sověty na druhé, přesně jako dříve. Americký kapitán prolomil ledy.

„Kapitáne Borodine, tohle je člověk, který vás našel. Pojďte sem, Jonýsku.“

„Nebylo to nijak snadné, pane,“ řekl Jones. „Můžu se do toho pustit? Můžu vidět vaši místnost pro sonar?“

„Bugajeve,“ Borodin k sobě posunkem přivolal inženýra elektronika.

Kapitánporučík vedl akustika dozadu.

Jones pohlédl na zařízení a zamumlal: „Šunt.“ Všechna čela panelů měla žaluzie na odvod tepla. Bože, oni používají elektronky? Jones zíral. Z kapsy vytáhl šroubovák a podíval se.

„Mluvíte anglicky, pane?“

„Ano, trochu.“

„Mohl bych se podívat na schémata těchhle obvodů, prosím?“

Bugajev zamžikal očima. Žádný z členů mužstva v prezenční službě si o ně nikdy neřekl, z jeho *mičmanů* to udělal jen jeden. Pak vzal svazek se schématy z police na přední stěně.

Jones ve svazku vyhledal kódové označení přístroje odpovídající tomu, který prohlížel. Rozevřel schéma a s ulehčením viděl, že ohmy jsou ohmy, na celém světě. Jel prstem po stránce, pak stáhl krycí panel a pohlédl dovnitř.

„Šunt, megašunt na ultimo!“ Jones byl tak šokován, že sklouzl do univerzitního argotu.

„Promiňte, co je to ten šunt?“

„Och, promiňte, pane. To je výraz, který používáme u námořnictva. Nevím, jak by se to řeklo rusky. Lituji.“ Jones potlačil úsměv, když se vrátil ke schématu. „Pane, tohle tady je vysokofrekvenční přístroj s nízkým příkonem, ano? To používáte pro

miny a tak?“

Teď byl zase šokován Bugajev. „Vy jste prošel výcvikem na sovětském zařízení?“

„Ne, pane, ale určitě jsem o něm hodně slyšel.“ Nebylo to nabíledni? Jones byl jako u vidění. „Pane, tohle je aparát VF, ale je energeticky úsporný. K čemu ještě se hodí? Přístroje FM používáte pro miny, pro práci pod ledem a pro zajíždění do doku, je to tak?“

„Správně.“

„Máte gertrudu?“

„Gertrudu?“

„Podvodní telefon, hydrotelefon, aby se dalo mluvit s ostatními ponorkami.“ Copak tenhle člověk neví vůbec nic?

„Ach, ano, ale ten je v řídící centrále a je rozbitý.“

„Aha.“ Jones znova pohlédl do schématu. „Myslím, že tady na to budu moct udělat modulátor a pak vám z toho spíchnout gertrudu. Mohlo by se to hodit. Myslíte, že váš kapitán by to mohl potřebovat, pane?“

„Zeptám se.“ Očekával, že Jones tu zůstane, ale mladý akustik mu byl v patách, když šel do centrálního stanoviště. Bugajev vysvětlil návrh Borodinovi a Jones zatím hovořil s Mancusem.

„Mají malé rádio FM, které vypadá přesně jako staré gertrudy ve škole pro obsluhu sonarů. Máme ve skladu náhradní modulátor, mohl bych ho dát do kupy za půl hodinky, kliďánko,“ řekl akustik.

„Kapitáne Borodine, souhlasíte?“ zeptal se Mancuso.

Borodin měl dojem, že na něj jdou moc rychle, i když návrh byl skrznaskrz rozumný. „Ano, ať to váš člověk udělá.“

„Kapitáne, jak dlouho tady budem?“ zeptal se Jones.

„Den nebo dva, proč?“

„Pane, tady na té lodi se neužije moc pohodlí, víte? Co takhle strčit sem televizi a magneťák? Ať trochu zírají, chápete, trochu jim dáme nakouknout do USA.“

Mancuso se smál. Chtěli se o téhle lodi dovědět co nejvíc, ale na to měli spoustu času a Jonesův nápad vypadal jako dobrý způsob, jak uvolnit napětí. Na druhé straně nechtěl na své vlastní lodi vyvolat vzbouření. „Tak dobrá, vezměte jeden z místnosti pro důstojníky.“

„Ano, kapitáne.“

Po několika minutách přivezl Zodiak zdravotníka z *Pogy* a Jones vzal člun zpátky na *Dallas.* Důstojníci začínali navazovat hovor. Dva

Rusové se pokoušeli promluvit s Mannionem a hleděli na jeho vlasy. Ještě nikdy neviděli černocha.

„Kapitáne Borodine, mám rozkaz vzít si z řídícího stanoviště něco, co půjde identifikovat - tedy, něco, co pochází z téhle lodi.“ Mancuso ukázal prstem; „Mohu vzít tamhleten hloubkoměr? Jeden z mých lidí může namontovat náhradní.“ Hloubkoměr, jak viděl, měl číslo.

„Z jakého důvodu?“

„To je mi záhadou, ale takové mám rozkazy.“

„Ano,“ odpověděl Borodin.

Mancuso přikázal jednomu ze svých vedoucích směn, aby tu práci udělal. Ten vytáhl z kapsy klíč a odšrouboval matku, která držela ručičku a ukazatel.

„Tenhle je trochu větší než náš, kapitáne, ale ne o moc. Myslím, že máme náhradní. Můžu ho šoupnout obráceně a čárky tam namalovat, co říkáte?“

Mancuso mu předal rádio. „Zavolejte jim to a Jonýsek ať ten náhradní přiveze.“

„Rozkaz, kapitáne.“ Vedoucí položil ukazatel na zem a ručičku dal zpátky na místo.

Sea Stallion se nepokoušel přistát, ačkoli pilot k tomu měl chuť. Paluba vypadala dost velká, aby se o to pokusil. Takhle se vrtulník vznášel nízko nad raketovým úsekem a lékař seskočil do náruče dvou námořníků. Hned za ním shodili jeho věci. Plukovník zůstal ve vrtulníku a zasunul dveře. Vrtulník se zvolna otočil a vracel se na jihozápad; mohutný rotor zvedl z úžiny Pamlico sprškу vody.

„Bylo to to, co si myslím, že to je?“ zeptal se pilot vysílačkou.

„Nebylo tam něco obráceně? Myslel jsem, že raketové ponorky mají rakety na zádi za věží. Tyhle tady byly před věží, ne? Teda, myslím, netrčelo tam za věží kormidlo?“ zeptal se druhý pilot nerozhodně.

„To byla ruská ponorka!“ řekl pilot.

„Co?“ Už bylo pozdě, aby se podíval, byli již dvě míle daleko. „Na palubě byli naši hoši, to nebyli Rusové.“

„Nojo, hergot!“ zaklel váhavě major. A on nesměl říci absolutně nic. Plukovník od divizního zpravodajského oddělení se o tom vyjádřil zatraceně jednoznačně: „Nic nevidíte, nic neslyšíte, nic si nemyslíte a

setsakramentsky si dáte pozor, abyste nikomu nic neřekli.“

„Já jsem doktor Noyes,“ řekl komandér Mancusovi v centrálním stanovišti. Ještě nikdy na ponorce nebyl, a když se podíval kolem, viděl místnost plnou přístrojů, vše v cizím jazyce. „Co je tohle za loď?“

„Krasnyj Akťjabr,“ řekl Borodin a přikročil k němu. Nad štítkem čepice se mu blyštěla rudá hvězda.

„Co se tady ksakru děje?“ zeptal se Noyes.

„Doktore,“ Ryan ho vzal za paži, „na zádi máte dva pacienty. Nebudete se radši věnovat jim?“

Noyes ho následoval k zádi na ošetřovnu. „O co tady jde?“ zeptal se znovu, tišeji.

„Rusové ztratili ponorku,“ vysvětloval Ryan, „a ta teď patří nám. Ajestli o tom někomu řeknete-“

„Rozumím, ale nevěřím.“

„Věřit mi nemusíte. Co umíte řezat?“

„Hrudní chirurgie.“

„Fajn.“ Ryan zabočil k ošetřovně. „Máte tady zraněného střelou z pistole, který vás naléhavě potřebuje.“

Williams ležel nahý na stole. Vešel námořník s náručí lékařských potřeb a položil je na Petrovův stůl. Ve skříňce byla zásoba zmrazené plazmy a oba zdravotníci už poručíkovi dali dvě lahve. Hrudní dren byl vyveden do dewarovy nádoby.

„Máme tady v prsou kulku z devítky,“ řekl jeden ze zdravotníků, když představil sebe a svého partnera. „Má ten dren už deset hodin, říkali mi. Hlava vypadá hůř než na tom doopravdy je. Pravá zornice je trochu rozšířená, ale ne nijak moc. Ten hrudník je špatný, pane. Poslechněte si to.“

„Funkce?“ Noyes sahal do brašny pro stetoskop.

„Srdce 110 a nitkovitý pulz. Tlak osmdesát na čtyřicet.“

Noyes přikládal stetoskop na Wiliamsovu hruď a zatvářil se nespokojeně. „Srdce je přetlačené. Máme tady přetlakový pneumothorax. Musí tam být aspoň litr tekutiny, vypadá to na blížící se selhání.“ Noyes se obrátil k Ryanovi. „Vy běžte odsud. Tady se bude otvírat hrudník.“

„Postarejte se o něj, doktore. Je to dobrý chlap.“

„A kdopak není,“ utrousil Noyes a svlékal si kabát. „Tak, pánové,

jdem se umýt.“

Ryan přemýšlel o tom, zda by pomohla modlitba. Noyes vypadal a mluvil jako chirurg. Ryan doufal, že jím je. Šel dozadu do kapitánovy kajuty, kde spal Ramius po lécích, které dostal. Noha přestala krvácet a jeden ze zdravotníků ji nepochybně zkontroloval. Noyes se mu mohl věnovat potom. Ryan se vrátil dopředu.

Borodin měl dojem, že přišel o kontrolu nad lodí, a nelíbilo se mu to, ačkoli to znamenalo určitou úlevu. Dva týdny neustálého napětí a nervy drásající změna plánu jím otřásly víc, než by byl věřil. Situace nyní byla nepříjemná - Američané se snažili být laskaví, ale byli tak zatraceně dominantní! Aspoň ale důstojníci *Rudého října* nebyli v nebezpečí.

Po dvaceti minutách byl Zodiak zase zpátky. Dva námořníci vylezli nahoru a vyložili pár set kilogramů mražených potravin, pak pomohli Jonesovi s jeho elektronikou. Trvalo to nějakou dobu, než všechno měli na místě, a námořníci, kteří potraviny odnesli dopředu, se vrátili otřeseni, když uvnitř našli dvě ztuhlé mrtvoly a jednu zmrzlou na kost. Ještě nebyl čas odklidit dvě poslední oběti.

„Mám všechno, kapitáne,“ hlásil Jones. Podal svému nadřízenému ukazatel hloubkoměru.

„Co je tohleto všechno?“ zeptal se Borodin.

„Kapitáne, mám tu modulátor pro gertrudu.“ Jones zvedl do výše malou krabičku. „To ostatní je malý barevný televizor, video a pár kazet s filmy. Kapitána napadlo, že budete potřebovat něco na rozptýlení, abyste nás trochu poznali.“

„Filmy?“ Borodin zavrtěl hlavou. „Filmy do biografu?“

„Jistě,“ Mancuso se uchechtl. „Co jste přinesl, Jonýsku?“

„No, pane, vzal jsem *E.T.*, *Hvězdné války*, *Velký Jake*, a *Hondo.*“ Bylo jasné, že Jones měl být opatrnější, když vybíral, co z Ameriky se Rusům ukáže.

„Omlouvám se, kapitáne, můj podřízený nemá pro filmy ten správný vkus.“

V té chvíli by se Borodin smířil třeba s *Křižníkem Potěmkinem.* Únava ho dokonale vyřídila.

Kuchař se hrnul dozadu s plnou náručí potravin. „Káva bude za pár minut, pane,“ řekl Borodinovi cestou do kuchyně.

„Rád bych něco snědl. Nejedli jsme všichni celý den,“ řekl Borodin.

„Jídlo!“ zavolal Mancuso na záď.

„Rozkaz, kapitáne. Nechte mě trochu si tu kuchyň okouknout.“

Mancuso pohlédl na hodinky. „Dvacet minut, vážený.“

„Máme na palubě všechno, co potřebujeme?“

„Ano, pane.“

Jones udělal odbočku u regulátoru impulzů u zesilovače sonaru a připojil modulátor. Šlo to líp než čekal. Z *Dallasu* vzal rádio s vestavěným mikrofonem i se vším ostatním, co potřeboval, teď to připojil k sonaru a systém nažhavil. Musel chvilku čekat, až se přístroj nahřál. Tolik elektronek Jones neviděl od té doby, kdy s otcem začal chodit opravovat televizory, a to už bylo hodně dávno.

„*Dallas*, tady Jones, slyšíte mě?“

„Ano,“ do odpovědi zaznívalo chrastění jako ve vysílačkách taxíkářů.

„Díky, konec.“ Vypnul přístroj. „Funguje to. Bylo to snadné, co?“

Voják v prezenční službě, sakra! A dokoce ani neměl výcvik se sovětským vybavením! myslel si elektroinženýr *Rudého října*. Vůbec mu nepřišlo na mysl, že tenhle přístroj je téměř přesnou kopií vysloužilého amerického systému FM.

„Jak dlouho obsluhujete sonar?“

„Tři a půl roku, pane. Jak jsem vypadl z univerzity.“

„Tohle všechno se naučíte za tři roky?“ zeptal se důstojník ostře.

Jones pokrčil rameny. „A co na tom je, pane? V rádiích a podobných věcičkách jsem se šťoural už jako kluk. Můžu pustit nějakou muziku, pane?“

Jones se rozhodl, že bude zvlášť štědrý. Měl jen jednu pásku s ruským skladatelem, svitu z baletu Louskáček, a tu přinesl, spolu se čtyřmi Bachy. Jones rád poslouchal hudbu, když se téměř nábožně věnoval studování schémat obvodů. Mladý akustik byl v sedmém nebi. Všechny ruské přístroje, které ty tři roky poslouchal - teď měl jejich schémata, jejich hardware i čas všem jim přijít na kloub. Bugajev dál jako omráčený sledoval, jak Jonesovy prsty protančily stránkami manuálu až k Čajkovského hudbě.

„Je čas ponořit se, pane,“ řekl Mancuso z centrály.

„Dobrá. S vaším dovolením, kapitáne Borodine, budu pomáhat se vpustními otvory. Všechny poklopy a otvory jsou... uzavřeny.“

Na ovládacím panelu pro ponoření byl stejný systém světel jako na amerických lodích, jak si Mancuso všiml.

Mancuso ještě naposledy obhlédl situaci. Butler a jeho další čtyři podůstojníci už obsluhovali jaderný samovar na zádi. Situace vypadala velmi dobře, když o tom tak uvažoval. Jediné, co mohlo opravdu vážně celou věc ohrozit, bylo, že by si to důstojníci *Rudého října* rozmysleli. *Dallas* bude raketovou ponorku neustále kontrolovat svými sonary. Kdyby se hnula, měl *Dallas* výhodu o deset uzlů vyšší rychlosti, aby mohl plavební dráhu zablokovat.

„Kapitáne, myslím, že jsme připraveni k sestupu," řekl Mancuso.

Borodin kývl a spustil poplašný signál pro ponoření. Byl to bzučák, stejný jako na amerických lodích. Mancuso, Mannion a ruský důstojník obsluhovali složitý systém ovladčů vstupních otvorů. *Rudý říjen* začal pomalu sestupovat. Za pět minut spočíval na dně a nad věží měl dvacet metrů vody.

Bílý dům

Pelt telefonoval na sovětské velvyslanectví ve tři hodiny ráno. „Alexi, tady je Jeffrey Pelt."

„Jak se máte, doktore Pelte? Musím vám vyjádřit své díky i poděkování sovětského lidu za vaši akci na záchranu našeho námořníka. Před několika minutami jsem byl informován, že je nyní při vědomí a že se pravděpodobně plně zotaví."

„Ano, právě jsem se to dověděl sám. Mimochodem, jak se jmenuje?" Peltovi vrtalo hlavou, jestli Arbatova probudil. Nevypadalo to na to.

„Andrej Kataskin, kuchař, poddůstojník z Leningradu."

„Dobrá, Alexi. Dověděl jsem se, že americká loď *Pigeon* zachránila téměř celou posádku jiné sovětské ponorky u Karolín. Jmenuje se, myslím, *Rudý říjen.* To je ta dobrá zpráva, Alexi. Špatná zpráva je, že loď explodovala a potopila se dřív, než jsme je mohli všechny dostat ven. Většina důstojníků a dva z našich jsou nezvěstní."

„Kdy se to stalo?"

„Včera brzy ráno. Omlouvám se za to zpoždění, ale *Pigeon* měl potíže s rádiem, říkají, že kvůli té explozi pod vodou. Víte, jak se takové věci přiházejí."

„Jistě." Pelt se musel té reakci obdivovat, ani stopy po ironii. „Kde jsou teď?"

„*Pigeon* pluje do Charlestonu v Jižní Karolíně. Odtamtud vaše námořníky dopravíme letadlem přímo do Washingtonu."

„A ta ponorka explodovala? Jste si tím jisti?“

„Jo, jeden z posádky říkal, že měli nějakou větší havárii reaktoru. Bylo štěstí, že *Pigeon* byl nablízku. Mířil k břehům Virginie, aby se poohlédl po té druhé, co jste ztratili. Myslím, že vaše námořnictvo potřebuje trochu vylepšit, Alexi,“ poznamenal Pelt.

„Vyřídím to v Moskvě, doktore,“ odpověděl Arbatov suše. „Můžete nám povědět, kde se to stalo?“

„Mohu dokonce ještě něco víc. Máme tam naši loď s průzkumnou ponorkou pro velké hloubky, aby se podívala po vraku. Jestli chcete, může vaše námořnictvo někoho poslat do Norfolku a my ho dopravíme letadlem na místo, aby situaci prověřil sám. Je to takhle fér?“

„Říkáte, že jste přišli o dva důstojníky?“ Arbatov hrál o čas, byl překvapen nabídkou.

„Ano, oba záchranáři. Vyslali jsme tam stovku lidí, Alexi,“ vysvětloval Pelt. „To už je něco.“

„Jistě, to je, doktore Pelte. Musím telegrafovat do Moskvy pro instrukce. Zavolám vás. Jste ve své kanceláři?“

„Ano. Nashle, Alexi.“ Zavěsil a pohlédl na prezidenta. „Byl jsem dobrý, šéfe?“

„Trochu potřebujete vylepšit upřímnost, Jeffe.“ Prezident seděl pohodlně rozložen v křesle, přes pyžamo měl župan. „Zaberou na to?“

„Zaberou. Zatraceně jim záleží na tom, aby měli zničení ponorky potvrzené. Otázkou je, jestli nám se podaří je oblafnout?“

„Foster si podle všeho myslí, že ano. Vypadá to dost přijatelně.“

„Hm. No, ale máme ji, ne?“ poznamenal Pelt.

„Jo. Řekl bych, že ta povídačka o agentovi GRU buď nebyla pravdivá, anebo ho vyvedli s ostatními. Toho kapitána Ramiuse chci vidět. Páni! Vyrukovat se strašákem o poruše reaktoru, to se nedivím, že všichni z té ponorky pěkně rychle vypadli!“

Pentagon

Skip Tyler byl v kanceláři velitele námořních operací a pokoušel se udělat si pohodlí v křesle. Na stanici pobřežní hlídky u zátoky byla instalována televizní kamera pro nízký osvit; pásku s jejím záznamem dopravili vrtulníkem na Cherry Point a odtud proudovou stíhačkou Phantom do Andrewsu. Nyní ji měl v rukou kurýr, jehož automobil právě zastavoval u hlavního vchodu do Pentagonu.

„Nesu zásilku pro admirála Fostera, doručit osobně," hlásil podporučík několik minut poté. Fosterův tajemník mu ukázal na dveře.

„Dobré jitro, pane! Tohle je pro vás." Důstojník podal Fosterovi zabalenou kazetu.

„Děkuji. Můžete odejít."

Poster vložil kazetu do přehrávače stojícího na televizním přístroji v kanceláři. Přístroj byl již zapnut a obraz naskočil za několik vteřin.

Tyler stál vedle velitele námořních operací a díval se, jak se obraz zaostřuje. „Jo."

„Jo," souhlasil Poster.

Obraz byl bídný - jiný výraz pro to nebyl. Systém nedával nijak zvlášť ostrý obraz, protože všechno okolní světlo zesiloval rovnoměrně. Následkem bylo, že obraz postrádal řadu detailů; ale to, co viděli, stačilo. Velká raketová ponorka, s věží mnohem víc vzadu než věže na kterékoli ponorce vyrobené na západě. *Pogy* a *Dallas* vedle ní vypadaly jako trpaslíci. Sledovali obrazovku beze slova dalších patnáct minut. Nebýt roztřesené kamery, byl obraz asi tak živý jako zkušební model.

„No tak," řekl Poster, když páska skončila, „máme ruskou raketovou ponorku."

„Co vy na to?" šklebil se Tyler.

„Skipe, vy jste měl velet na *Los Angeles*, viďte?"

„Ano, pane."

„Za tohle vám hodně dlužíme, komandére, moc vám dlužíme. Tuhle jsem se na pár věcí podíval. Důstojník zraněný při výkonu služby nemusí být nutně penzionován, pokud není prokazatelně služby neschopen. K nehodě, která vás potkala při návratu z práce na vaší lodi, došlo v souvislosti se službou, myslím, a už jsme měli velitele lodí, kteří neměli nohu. Promluvím o tom s prezidentem osobně. Bude to chtít alespoň rok práce, než se dostanete zase do formy, ale jestli ještě tu velitelskou funkci chcete, přísahám bohu, že ji pro vás obstarám."

Tyler si na tohle musel sednout. Znamenalo by to novou protézu, něco, o čem už několik měsíců uvažoval, a pár týdnů, aby si na ni zvykl. Pak rok - aspoň rok - aby se znovu naučil všemu, co potřeboval vědět, než by mohl jít na moře... Zavrtěl hlavou. „Děkuji, pane admirále. Ani nevíte, co to pro mne znamená - ale ne, už je pro mě

pozdě. Už vedu jiný život a mám jiné povinnosti, jenom bych zabíral něčí místo. Víte co, nechte mě podívat se na tu ponorku a jsme vyrovnáni.“

„To mohu zaručit.“ Poster doufal, že takhle odpoví, byl si tím téměř jist. Je to ale chyba, myslel si, Tyler je dobrý kandidát na vlastní vlajku, až na tu svou chybějící nohu.

No, ale ještě nikdo neřekl, že svět je spravedlivý.

Rudý říjen

„Vypadá to, že máte věci pevně v rukou, hoši,“ poznamenal Ryan. „Má někdo něco proti tomu, abych se teď někam zašil a po tom všem si dáchnul?“

„Zašil se a dáchnul?“ zeptal se Borodin.

„Spal.“

„A tak - vezměte si kajutu doktora Petrova, přes ošetřovnu.“

Cestou dozadu Ryan nahlédl do Borodinovy kajuty a našel odkudsi ukradenou láhev vodky. Chuť nestála za moc, ale byla celkem jemná. Petrovův kavalec nebyl nijak široký ani měkký, ale Ryanovi to teď vůbec nevadilo. Dlouze si lokl a ulehl v uniformě, která i tak už byla beznadějně ušpiněná a zamaštěná. V pěti minutách usnul.

Sea Cliff

Čistič vzduchu nepracuje pořádně, uvažoval poručík Sven Johnsen. Kdyby byl jeho zánět dutin trval ještě pár dní, ani by si toho nebyl všiml. *Sea Cliff* byl právě ve třech tisících metrech a v čističi se nemohou vrtat, dokud nevystoupí na hladinu. Nebylo to nebezpečné - systém řízení klimatizace měl v sobě tolik jistících prvků jako raketoplán - jen pro zlost.

„Takhle hluboko jsem ještě nebyl,“ řekl kapitán Igor Kaganovič konverzačním tónem. Dostat ho sem nebylo jednoduché. Vyžádalo si to cestu vrtulníkem Helix z *Kyjeva* na *Tarawu*, pak Sea Ringem amerického námořnictva do Norfolku. Další vrtulník ho vzal na *Austin*, který mířil na 33S 75Z rychlostí dvaceti uzlů. *Austin* byl plovoucí dok, velké plavidlo, jehož zadní část tvořila krytá šachta. Obvykle se používal jako vyloďovací plavidlo, ale dnes nesl *Sea Cliff*, ponorku s tříčlennou posádkou, která sem byla dopravena letadlem z Woods Hole ve státě Massachusetts.

„Chvilku si na to člověk musí zvykat,“ souhlasil Johnsen, „ale

když už v tom jednou jste, dvě stě padesát metrů nebo tři tisíce je celkem jedno. Kdyby se porušil trup, zabije vás to stejně rychle, jen by toho z vás v téhle hloubce míň posbírali.“

„Jen se ještě chvilku bavte, pane,“ řekl pomocný strojník první třídy Jesse Overton. „Na sonaru pořád nic?“

„Tak, Jessi, tak.“ Johnsen s pomocným strojníkem pracoval už dva roky. *Sea Cliff* byl jejich miláčkem - malá, pevně stavěná výzkumná ponorka, používaná převážně pro oceánografické úkoly včetně ukládání a oprav čidel SOSUS. Na ponorce s tříčlennou posádkou nebylo místo pro kázeň jako na na kapitánském můstku. Overton neměl dobré vychování a ani se neuměl vyjadřovat - alespoň ne zdvořile vyjadřovat. V dovednosti manévrovat s miniponorkou se mu však nikdo nevyrovnal a Johnsen mu tuhle záležitost s radostí přenechal. Splnění úkolu, který měli, bylo poručíkovou záležitostí.

„Něco je potřeba udělat se vzduchovým systémem,“ poznamenal Johnsen.

„Jo, filtry už potřebujou vyměnit. Chystal jsem se na to příští týden. Moh jsem to udělat dneska ráno, ale řek jsem si, že záložní vedení ovladačů je důležitější.“

„No, dám na vás. Co ovládání - jak to jde?“

„Jak s prvničkou.“ Overtonův úsměv se odrážel v tlustém skle okénka před předním sedadlem. Kvůli své nemotorné konstrukci se *Sea Cliff* nedal moc dobře ovládat. Vypadalo to, že plavidlo ví co má dělat, ale ne moc dobře jak. „Jak široká je cílová oblast?“

„No, dost. *Pigeon* hlásí, že po explozi se kusy rozletěly po všech čertech.“

„To věřím. Tři míle dolů a ještě proud, co to roznese všude kolem.“

„Loď se jmenuje *Rudý říjen,* kapitáne? Říkal jste útočná ponorka třídy *Viktor?“*

„Tak té třídě říkáte,“ řekl Kaganovič.

„Jak jim říkáte vy?“ zeptal se Johnsen. Odpověď nedostal. O co tady jde, vrtalo mu hlavou. Co komu záleží na jménu třídy ponorky?

„Přepínám na vyhledávací sonar.“ Johnsen spustil několik systémů a *Sea Cliff* začal pulzovat zvukem vysokofrekvenčního sonaru umístěného na břiše lodi. „Zde je dno.“ Na žlutém stínítku byly obrysy dna zobrazeny bílou barvou.

„Netrčí tu nic, pane?“ zeptal se Overton.

„Dneska nic, Jessi.“

Před rokem operovali pár mil odtud a málem se nabodli na loď potopenou někdy v roce 1942 německou ponorkou. Bachratý vrak ležel našikmo, podepřen obrovským balvanem. Srážka, ke které málem došlo, by určitě byla osudná, a oba je to naučilo obezřetnosti.

„Začínám dostávat nějaké ozvy. Přímo před námi, do stran jako vějíř. Ke dnu máme ještě skoro dvě stě metrů.“

„Pravda.“

„Hm, je tam nějaký velký kus, tak deset metrů dlouhý, možná tři nebo trochu víc na šířku - na jedenáctou, tři sta metrů. Pro ten půjdem nejdřív.“

„Jdu nalevo, teď zapínám světla.“

Rozsvítilo se půl tuctu silných širokoúhlých světlometů a ponorku obklopilo ze všech stran světlo jako koule. Neproniklo dál než deset metrů, bylo pohlcováno vodou.

„Tamhle je dno, přesně jak jste říkal, pane Johnsene,“ řekl Overton. Zastavil sestup s motory a zkontroloval vztlak. Je to dobré, téměř přesně nulový. „Tenhle proud dá našim akumulátorům zabrat.“

„Jak je silný?“

„Půl druhého uzlu, možná ke dvěma, podle profilu dna. Stejně jako loni. Řek bych, že můžeme manévrovat tak hodinku, hodinku a půl, šéfe.“

Johnsen souhlasil. Oceánografové pořád nevěděli, co si mají o tomhle hlubinném proudu myslet, vypadalo to, že čas od času nějakým prapodivným způsobem mění směr. Divné. V oceáně se ještě dějí věci. Proto měl Johnsen diplom z oceánografie, aby pár těchhle proudů nějak prozkoumal. Byl to moc pěkný způsob, jak si vydělávat na živobytí. Být tři míle tam dole nebyla práce, alespoň ne pro Johnsena.

„Něco vidím, záblesk ze dna napravo vepředu. Mám si pro to jít?“

„Jestli to půjde.“

Na žádném ze tří televizních monitorů na *Sea Cliffu* předmět ještě nemohli vidět, protože kamery mířily přímo dopředu, čtyřicet pět stupňů vpravo a vlevo od přídě.

„Fajn.“ Overton položil pravou ruku na ovladače mechanické ruky. V tomhle byl opravdu nejlepší.

„Už vidíte, co to je?“ zeptal se Johnsen a hrál si s televizní kamerou.

„Nějakej přístroj. Moh byste zhasit ten reflektor jedničku, pane? Oslňuje mě.“

„Momentík,“ Johnsen se naklonil dopředu a vypnul příslušný spínač. Reflektor jedna osvětloval oblast pro kameru na přídi; obraz od kamery okamžitě zmizel.

„No tak, pojď, ták... teď pěkně držet...“ Levá ruka strojníkova pomocníka pracovala na ovladačích nastavitelného šroubu, pravou, zvednutou, měl v rukavici mechanické ruky. Teď byl jediný, kdo cíl viděl. Overtonův odraz ve skle stínítka se usmíval. Jeho pravá ruka dělala rychlé pohyby.

„Tak, a mám tě!“ řekl. Mechanická ruka uchopila ukazatel hloubkoměru, který potápěč magnetem upevnil na příď *Sea Cliffu*, než vyrazili z *Austina*. „Můžete zas rozsvítit, pane.“

Johnsen rozsvítil a Overton svůj úlovek dopravil před kameru na přídi. „Vidíte, co to je?“

„Vypadá to na hloubkoměr. Není ale náš,“ poznamenal Johnsen. „Poznáváte to vy, kapitáne?“

„*Dá,*“ řekl Kaganovič hned. Dlouze vydechl a snažil se, aby to znělo nešťastně. „Je to jeden z našich. Nedokážu přečíst číslo, ale je sovětský.“

„Uložte to do koše, Jessi,“ řekl Johnsen.

„Ano.“ Manévroval s rukou a uložil ukazatel do koše přivařeného na přídi, pak ruku manipulátoru uložil zpátky do klidové polohy. „Nabíráme i nějaké bahno. Půjdeme trochu nahoru.“

Jak se *Sea Cliff* dostal příliš blízko dna, jeho šroub rozvířil jemný aluviální nános. Overton zvýšil výkon, aby se dostal na šest metrů ode dna.

„Tak, to je ono. Vidíte, co dělá ten proud, pane Johnsene? Dobré dva uzly. Je na čase odsud vypadnout.“ Proud unášel mrak kalu nalevo od lodi, dosti rychle. „Kde je ten velký cíl?“

„Přímo před námi, asi sto metrů. Podíváme se, ať víme najisto, co to je-“

„Ano. Postupujeme dopředu... Něco tam je, vypadá to jako řeznický nůž. Vezmem to?“

„Ne, plujeme dál.“

„Ano. Vzdálenost?“

„Šedesát metrů. Už bychom to měli brzy vidět.“

Oba důstojníci to kamerou viděli současně s Overtonem. Nejprve

jen něco jako zjevení, které se ztratilo jako obraz zachycený na sítnici oka. Pak se to vrátilo.

Overton reagoval první. „Sakra!“

Bylo to víc než deset metrů dlouhé, a zdálo se, že to má dokonale kruhový tvar. Přiblížili se zezadu a viděli velký kruhový obrys a uvnitř něj čtyři menší kužely, vyčnívající asi třicet centimetrů ven.

„To je raketa, kapitáne, zasraná komplet celá ruská nukleární raketa!“

„Udržujte polohu, Jessi.“

„Rozkaz.“ Vrátil se ke svým pákám.

„Povídal jste, že to byl *Viktor,*“ řekl Johnsen Rusovi.

„Spletl jsem se,“ Kaganovičova ústa sebou škubla.

„Podíváme se trochu víc zblízka, Jessi.“

Sea Cliff se hnul kupředu, podél boku rakety. Nápis azbukou se nedal s ničím zaměnit, ačkoli byli příliš daleko, než aby rozeznali pořadová čísla. Byl tu nový poklad na mořském dně pro truhlici Daveyho Jonese, Seahawk SS-N-20, s osmi pětisetkilotunovými dělitelnými hlavicemi MIRV.

Kaganovič si dal záležet na tom, aby si zapamatoval označení na tělese rakety. O Seahawku dostal informace těsně předtím, než odletěl z *Kyjeva.* Jako zpravodajský důstojník věděl víc o amerických zbraních než o sovětských.

Jak se to pěkně hodí, říkal si. Američané mu dovolili plout na jednom ze svých nejmodernějších výzkumných plavidel, jehož vnitřní uspořádání si už uložil v paměti, a akci udělali za něj. *Rudý říjen* je mrtev. Teď mu jen zbývalo dostat informaci k admirálu Stralbovi na *Kirovu* a flotila mohla americké pobřeží opustit. Ať přijdou do Norského moře a tam si dělají ty svoje manévry. Uvidíme, kdo vyhraje tam!

„Ověření polohy, Jessi. Označíme si ji.“

„Rozkaz.“ Overton stiskl tlačítko, aby zde uložil sonarové čidlo, které bude reagovat pouze na kódovaný americký sonarový signál. Tak se navedou zpátky k raketě. Vrátí se později se zvedacím zařízením, aby na raketu upevnili lano a vytáhli ji na hladinu.

„To je majetek Sovětského svazu,“ pronesl Kaganovič důrazně; „je v - pod mezinárodními vodami. Patří mé zemi.“

„Tak si sem pro ni dojděte, do prdele!“ vyštěkl americký námořník.

Musí to být důstojník v přestrojení, pomyslel si Kaganovič. „Pardon, pane Johnsene.“

„Vrátíme se sem pro ni,“ řekl Johnsen.

„Ale nedokážete ji vyzvednout, je moc těžká,“ namítl Kaganovič.

„Myslím, že máte pravdu,“ usmál se Johnsen.

Kaganovič Američanovi nechal jeho malé vítězství. Mohlo to být horší. Mnohem horší. „Budeme ještě hledat další trosky?“

„Ne, myslím, že půjdeme zpátky nahoru,“ rozhodl Johnsen.

„Ale vaše rozkazy-“

„Moje rozkazy, kapitáne Kaganoviči, byly pátrat po zbytcích útočné ponorky třídy *Viktor*. My jsme našli hrob raketové ponorky. Vy jste nám lhal, kapitáne, a naše vstřícnost v tomhle bodě končí. Co jste chtěl, to jste taky dostal. My se později vrátíme pro to, co chceme my.“ Johnsen natáhl ruku k páce, kterou se uvolňovala kovová zátěž. Železná deska odpadla. *Sea Chff* tak dostal vztlak patnácti set kilogramů; dole už nemohli zůstat, i kdyby chtěli.

„Domů, Jessi.“

„Rozkaz, kapitáne.“

Cesta na povrch proběhla v tichu.

Austin

Za hodinu Kaganovič vyšplhal na můstek *Austina* a požádal o dovolení vyslat zprávu na *Kirova.* To už bylo dohodnuto předem, jinak by velící důstojník na *Austmu* odmítl. Zpráva o totožnosti mrtvé ponorky se rozšířila rychle. Sovětský důstojník vyslal řadu kódových slov spolu s pořadovým číslem ukazatele hloubkoměru. Ta byla potvrzena okamžitě.

Overton a Johnsen se dívali, jak Rus odnáší ukazatel a nastupuje do vrtulníku.

„Moc se mi nelíbil, pane Johnsene. *Keptin Kakanobič.* To zní jako k-kdyby se n-nemohl vymáčknout. Ale že jsme ho pěkně natáhli, co?“

„Připomeňte mi, abych s vámi nikdy nehrál karty, Jessi.“

Rudý říjen

Ryan se probudil za šest hodin do zvuků hudby, která mu připadala snově povědomá. Ještě chvíli zůstal ležet a snažil se přijít na to, odkud zní, pak vklouzl do bot a šel do důstojnické místnosti. Byl to *E.T.* Ryan přišel právě včas, aby viděl, jak přes obrazovku s

úhlopříčkou čtyřicet centimetrů kloužou titulky. Televizor trůnil na předním konci stolu. Obrazovku sledovala většina ruských důstojníků a tři Američané. Všichni Rusové si osušovali oči. Jack dostal šálek kávy a posadil se na konec stolu.

„Líbilo se vám to?“

„Bylo to vynikající!“ prohlásil Borodin.

Poručík Mannion se uchechtl. „Pouštěli jsme to dvakrát.“

Jeden z Rusů začal rychle mluvit svým rodným jazykem. Borodin jeho slova překládal. „Ptá se, jestli všechny americké děti se chovají tak... Bugajeve, *svobodno?*“

„Uvolněně,“ přeložil Bugajev, ne zcela správně, ale význam téměř vystihl.

Ryan se rozesmál. „Já nikdy, ale ten film se odehrává v Kalifornii - a tam jsou lidé trochu praštění. Pravda je, že - ne, děti se takhle nechovají - aspoň já jsem to takhle nikdy neviděl, a to mám dvě. Ovšem, vedeme své děti k tomu, aby jednaly o moc víc nezávisle, než jak to dělají sovětští rodiče.“

Borodin to přeložil a předvedl, co si z toho Rus vyvodil: „Takže všechny americké děti nejsou takoví chuligáni?“

„Některé ano - Amerika není dokonalá, pánové. Děláme spoustu chyb.“ Ryan se rozhodl, že bude mluvit pravdu, jak jen to půjde.

Borodin to opět přeložil. Reakce kolem stolu byla poněkud rozpačitá. „Řekl jsem jim, že tenhle film je příběh pro děti a nemá se brát moc vážně. Je to tak?“

„Ano,“ prohlásil Mancuso, který právě vešel. „Je to příběh pro děti, ale já jsem to viděl pětkrát. Vítejte zpátky, Ryane.“

„Díky, veliteli. U vás je asi všechno v pořádku, co?“

„Jo. Řekl bych, že jsme všichni potřebovali dát si trochu pohov. Musím sepsat pro Jonýska další návrh na odměnu. Tohle byl doopravdy moc dobrý nápad.“ Mávl rukou k televizoru. „Na vážné věci máme dost času.“

Vešel Noyes.

„Jak je Williamsovi?“ zeptal se Ryan.

„Dostane se z toho.“ Noyes si nalil šálek. „Měl jsem ho otevřeného tři a půl hodiny. Poranění na hlavě je povrchové - spousta krve, ale tak už to u poranění hlavy bývá. To v hrudníku bylo jen tak tak. Kulka minula o vlásek perikardium. Kapitáne Borodine, kdo tomu člověku poskytoval první pomnoc?“

Starpom ukázal na jednoho poručíka. „Neumí anglicky.“

„Řekněte mu, že mu Williams vděčí za život. Ten hrudní dřen to všechno rozhodl; bez něj by byl zemřel.“

„Určitě se z toho dostane?“ naléhal Ryan.

„Ale samozřejmě, že se z toho dostane, Ryane. Tohle mě přece živí. Nějakou dobu to ovšem bude nemocný chlapec, měl bych lepší pocit, kdyby byl v pořádné nemocnici, ale všechno zvládneme.“

„A kapitán Ramius?“ optal se Borodin.

„V pořádku, ten ještě spí. Pořádně jsem mu to sešil. Zeptejte se tamtoho, kde se naučil poskytovat první pomoc.“

Borodin se zeptal. „Povídá, že rád čte lékařské knihy.“

„Kolik je mu?“

„Čtyřiadvacet.“

„Řekněte mu, že kdyby chtěl studovat medicínu, povím mu, jak s tím začít. Když ví, jak udělat správnou věc ve správný čas, dokázal by se tím docela dobře živit.“

Mladého důstojníka tahle poznámka potěšila a zeptal se, kolik si v Americe lékař vydělá.

„Já jsem vojenský lékař, tak si toho moc nevydělám. Čtyřicet osm tisíc ročně včetně příplatků za létání. Jinde bych si mohl vydělat mnohem víc.“

„V Sovětském svazu,“ prohodil Borodin, „si lékař vydělá stejně jako dělník v továrně.“

„Možná proto vaši doktoři nestojí za moc,“ poznamenal Noyes.

„Kdy se bude kapitán moci ujmout velení?“ zeptal se Borodin.

„Nechám ho ležet celý den,“ řekl Noyes. „Nerad bych, aby mu to zase začalo krvácet. Zítra může začít chodit, ale opatrně. Nechci, aby tu nohu moc namáhal. Bude v pořádku, pánové. Trochu zesláblý od ztráty krve, ale zotaví se.“ Noyes pronášel své závěry, jako by citoval fyzikální zákony.

„Děkujeme vám, doktore,“ řekl Borodin.

Noyes pokrčil rameny. „Za to mě platí. A teď, mohu se na něco zeptat? O co tady ksakru jde?“

Borodin se smál, když otázku překládal svým kamarádům. „My všichni se staneme americkými občany.“

„A vzali jste s sebou ponorku, co? No, všechna čest. Chvilku jsem si myslel, že tohle je něco - nevím, prostě něco. Tohle je teda věc. Asi o tom nebudu smět nikomu povídat, co?“

„Velmi správně, doktore,“ usmál se Ryan.

„Hm, to je škoda,“ zamumlal pro sebe Noyes, když mířil zpátky na ošetřovnu.

Moskva

„Takže, soudruhu admirále, hlásíte úspěch?“ zeptal se Narmonov.

„Ano, soudruhu generální tajemníku,“ pokývl Gorškov a přejížděl očima kolem poradního stolu v podzemním velitelském středisku. Byli tu všichni z užšího okruhu a s nimi i vojenští náčelníci a náčelník KGB.

„Zpravodajskému důstojníkovi z flotily admirála Stralba, kapitánu Kaganovičovi, Američané povolili prohlédnout si vrak z paluby jednoho z jejich hlubinných výzkumných plavidel. Plavidlo vyzvedlo kus trosek, ukazatel hloubkoměru. Tyhle věci mají svá čísla a jeho číslo bylo okamžitě předáno do Moskvy. Není pochyb o tom, že pochází z *Rudého října*. Kaganovič si také prohlédl raketu vyhozenou výbuchem z ponorky. Nepochybně to byla raketa Seahawk. *Rudý říjen* je mrtev. Náš úkol je splněn.“

„Náhodou, soudruhu admirále; ne na základě plánu,“ pronesl důrazně Michail Alexandrov. „Vaší flotile se nepodařilo ponorku najít a zničit. Soudruh Gerasimov má pro nás, myslím, nějakou zprávu.“

Nikolaj Gerasimov byl novým náčelníkem KGB. Zprávu už podal politickým členům své skupiny a dychtivě čekal, až ji bude moci sdělit těmhle nadutým pávům v uniformách. Chtěl vidět jejich reakci. KGB měla s těmihle lidmi nevyřízené účty. Gerasimov shrnul zprávu, kterou mu předal jeho agent Cassius.

„Vyloučeno!“ vyrazil ze sebe ostře Gorškov.

„Snad,“ připustil Gerasimov zdvořile. „Je tu velká pravděpodobnost, že tohle je velmi chytře nachystaná dezinformace. Nyní ji prověřují naši agenti v terénu. Jsou tu však některé zajímavé podrobnosti, které tuto hypotézu potvrzují. Dovolte mi, abych je tady přednesl, soudruhu admirále.“

„Za prvé, proč Američané povolili našemu člověku vstup na palubu jedné ze svých nejmodernějších výzkumných ponorek? Za druhé, proč s námi vůbec spolupracovali, zachránili našeho námořníka z *Politovského* a *řekli* nám o tom? Nechali nás, abychom našeho člověka hned navštívili. Pročpak? Proč si ho nenechali, nevyužili ho a pak se ho nezbavili? Ze sentimentality? To bych neřekl. Za třetí, v

době, kdy našeho člověka sebrali, jejich letecké i námořní jednotky narušovaly činnost naší flotily tím nejhorším a nejagresivnějším způsobem. Pak to najednou přestalo a den nato se mohli přerazit, jak nám pomáhali s naší pátrací a záchrannou akcí.“

„Protože se Stralbo moudře a odvážně rozhodl nereagovat na jejich provokace,“ odpověděl Gorškov.

Gerasimov opět zdvořile přitakal. „Možná ano. Bylo to od admirála inteligentní rozhodnutí. Pro důstojníka v uniformě určitě není snadné něco takového překousnout. Na druhé straně se domýšlím, že je také možné, že někdy v tuto dobu Američané získali tuhle informaci, kterou nám předal Cassius.

Dál se také domýšlím, že Američané se obávali naší reakce, kdybychom snad měli podezření, že celou tuhle věc dali dohromady jakožto operaci CIA. Teď víme, že řada imperialistických zpravodajských služeb pátrá po důvodu téhle operace flotily. Během posledních dvou dnů jsme si pár věcí sami překontrolovali. Zjistili jsme-“ Gerasimov nahlédl do poznámek - „že v ponorkových loděnicích v Poljarném je devět polských inženýrů, hlavně na místech kontrolorů kvality, že postupy při zpracování pošty a zpráv jsou velmi uvolněné a že kapitán Ramius se svou ponorkou neplul, jak vyhrožoval v dopise soudruhu Padorinovi, do newyorského přístavu, nýbrž byl tisíc kilometrů jižněji, když jeho ponorka byla zničena.“

„To byla od Ramiuse jasná dezinformace,“ namítal Gorškov. „Ramius nám jednak házel návnadu a jednak nás promyšleně uváděl na špatnou stopu. Proto jsme rozmístili naši flotilu u všech amerických přístavů.“

„A nenašli ho,“ poznamenal potichu Alexandrov. „Pokračujte, soudruhu.“

Gerasimov pokračoval. „Ať zdánlivě mířil do kteréhokoli přístavu, byl ode všech vzdálen víc než pět set kilometrů, a my jsme si jisti, že do kteréhokoli z nich by byl mohl dorazit přímou trasou. Vlastně, soudruhu admirále, jak jste ve své úvodní zprávě řekl, mohl se dostat k americkému pobřeží za sedm dní od vyplutí z přístavu.“

„Aby to dokázal, jak jsem obšírně vysvětloval minulý týden, musel by plout maximální rychlostí. Velitelé raketových ponorek tohle raději nedělají,“ řekl Gorškov.

„To chápu,“ poznamenal Alexandrov, „když se uváží, jaký osud potkal *Politovského.* Ale dalo by se čekat, že vlastizrádce bude prchat

jako zloděj.“

„Do pasti, kterou jsme mu nastražili,“ odpověděl Gorškov.

„Která nesklapla,“ poznamenal Narmonov.

„Netrvám na tom, že takhle je to doopravdy, dokonce ani na tom, že je to v tomto bodě pravděpodobné,“ řekl Gerasimov, snaže se o to, aby jeho hlas zněl profesionálně klidně, „ale je tu dost okolností, které to potvrzují, takže musím doporučit, aby se Výbor pro státní bezpečnost celou touhle záležitostí zabýval do hloubky a ve všech aspektech.“

„Bezpečnost v mých loděnicích je záležitostí válečného námořnictva a GRU,“ řekl Gorškov.

„Už ne.“ Narmonov oznámil rozhodnutí, které bylo učiněno přede dvěma hodinami. „Touhle hanebnou záležitostí se bude zabývat KGB po dvou liniích. Jedna skupina bude vyšetřovat informaci od našeho agenta ve Washingtonu; druhá bude dál vycházet z předpokladu, že dopis od - údajně od - Ramiuse je pravý. Jestli to byla zrádná konspirace, mohla být umožněna jedině proto, že si Ramius mohl v rámci daných řádů a praxe vybírat své důstojníky. Výbor pro státní bezpečnost nám podá zprávu, zda je žádoucí v této praxi pokračovat, o tom, do jaké míry mají v současné době kapitáni lodí vliv na služební postup a zařazení svých důstojníků, a o tom, jaký je stranický dohled nad flotilou. Myslím, že začneme naše reformy tím, že povolíme důstojníkům častěji přecházet z jedné lodi na jinou. Když důstojníci zůstávají příliš dlouho na jednom místě, ukazuje se, že jejich loajalita může utrpět.“

„To, co navrhujete, zničí účinnost mé flotily!“ Gorškov uhodil do stolu. To byla chyba.

„Flotily lidu, soudruhu admirále,“ opravil ho Alexandrov. „Flotily strany.“

Gorškov věděl, odkud se ten nápad vzal. Narmonov dosud měl Alexandrovovu podporu. Tím se stávala pozice soudruha generálního tajemníka jistou, a to znamenalo, že pozice ostatních kolem stolu jisté nejsou. Kterého z nich?

Padorinovi se návrh KGB příčil. Co ti vyzvědačští parchanti vědí o námořnictvu? Nebo o straně? Jsou to všichni zkorumpovaní oportunisté, Andropov to prokázal, a Politbyro teď nechávalo toho cucáka Gerasimova, aby napadal ozbrojené složky, které chrání zemi před imperialismem, zachránily ji před Andropovovou klikou, a nikdy

nebyly ničím víc než poskokem strany. Ale to všechno zapadá dohromady, ne? Přesně jako Chruščov vyhodil ze sedla Žukova, člověka, který mu umožnil nástup poté, co byl vyřízen Berija, tak i tihle hajzlové teďbudou hrát s KGB proti lidem v uniformě, kteří v prvé řadě zajišťují jejich postavení...

„A teď pokud jde o vás, soudruhu Padorine," pokračoval Alexandrov. „Ano, soudruhu akademiku." Pro Padorina zřejmě nebylo úniku. Hlavní politická správa definitivně schválila Ramiusovo jmenování. Jestli je Ramius opravdu zrádce, Padorin stál před obviněním z hrubé chyby při hodnocení, ale kdyby se ukázalo, že Ramius byl jen bezděčným pěšákem, pak Padorin i s Gorškovem byli z hlouposti vehnáni do překotné akce.

Narmonov pochopil Alexandrovovu narážku. „Soudruhu admirále, máme za to, že vaše bezpečnostní opatření ohledně *Rudého října* byla úspěšně realizována - samozřejmě, pokud by kapitán Ramius byl nevinný a ponorku zničil se svými důstojníky i s Američany, kteří se nepochybně pokoušeli ji ukrást. V obou případech ovšem, bereme-li v úvahu, že KGB zkontrolovala součásti získané z vraku, to vypadá tak, že ponorka do rukou nepřítele nepadla."

Padorin několikrát zamrkal. Srdce mu rychle tlouklo a na levé straně prsou pocítil záškub bolesti. Že by ho nechali běžet? Proč? Za vteřinu to pochopil. Koneckonců byl přece politický důstojník. Kdyby se strana pokoušela znovu získat kontrolu nad flotilou - ne, pouze si pojistit to, co nikdy neztratila - pak si Politbyro nemohlo dovolit sesadit vysokého stranického představitele. Tohle z něj udělá vazala těch tady kolem stolu, zvláště Alexandrova. Padorin došel k názoru, že s tím se žít dá.

A Gorškovova pozice se tak stala velmi zranitelnou. I když to bude ještě pár měsíců trvat, Padorin si byl jist, že ruská flotila dostane nového velitele, někoho, jehož osobní moc nebude stačit na to, aby mohl provádět politiku bez schválení Politbyra. Gorškov moc vyrostl a partajní šéf netoužil po tom, aby měl ve vysoké velitelské funkci člověka s tak vysokou osobní prestiží.

Hlava mi zůstala, myslel si Padorin, naprosto zmaten svým štěstím.

„Soudruh Gerasimov," pokračoval Narmonov, „bude spolupracovat se sekcí pro politickou spolehlivost vašeho pracoviště, překontroluje vaše postupy a navrhne opatření ke zlepšení."

Takže teď se stal špionem KGB ve vrchním velení? Nu co, zůstala mu hlava, kancelář, funkce, dača i penze, do níž má jít za dva roky. Cena, kterou zaplatil, nebyla vysoká. Padorin byl víc než spokojen.

ŠESTNÁCTÝ DEN
Sobota 18. prosince

Východní pobřeží

Pigeon připlul do svého doku v Charlestonu ve čtyři hodiny ráno. Sovětská posádka, ubytovaná v jídelně pro mužstvo, nebyla k udržení. Jakkoli se ruští důstojníci snažili omezit styky mezi svými svěřenci a jejich americkými zachránci, neměli naději na úspěch. Jednoduše řečeno, nemohli zabránit hlasu přírody. Posádka *Pigeonu* nacpala své návštěvníky dobrým námořnickým jídlem a nejbližší záchod byl několik metrů dál k přídi. Při cestě na toaletu a zpátky námořníci z *Rudého října* potkávali americké námořníky, z nichž někteří byli rusky mluvící důstojníci v uniformách mužstva, jiní byli specialisté na ruský jazyk z řad povolanců, kteří sem byli letecky dopraveni, jakmile poslední skupina Sovětů dorazila na palubu. To, že byli na palubě nesporně nepřátelského plavidla a našli tam kamarádské, rusky mluvící členy posádky, bylo pro řadu mladých odvedenců ohromující. Jejich poznámky se nahrávaly na skryté magnetofony pro pozdější zkoumání a vyhodnocení ve Washingtonu. Petrov a tři mladší důstojníci to hned nepostřehli, ale pak se začali střídat v doprovázení svých lidi na toaletu a zpátky jako starostliví rodiče. Nemohli však zabránit tomu, aby zpravodajský důstojník v uniformě intendanta nabízel politický azyl; každému, kdo by chtěl zůstat ve Spojených státech, bude vyhověno. Mezi mužstvem se to rozneslo v deseti minutách.

Když pro americkou posádku nadešel čas k jídlu, mohli ruští důstojníci jen stěží zabránit kontaktu, a nakonec to dopadlo tak, že na samotné důstojníky se dostalo jen málo jídla, tak byli zaneprázdnění obcházením stolů v jídelně. Jejich američtí kolegové pobaveně a s překvapením zjistili, že měli příkaz odmítnout opakovaná pozvání do důstojnické místnosti *Pigeonu.*

Pigeon vplul do doku opatrně. Nebyl žádný spěch. Když byl spuštěn můstek, kapela na břehu hrála výběr sovětských a amerických melodií, aby vyjádřila ducha spolupráce při záchranné operaci. Sověti očekávali, že vzhledem k denní době se jejich příjezd odbude v

tichosti; v tom se ale mýlili. Když první ze sovětských důstojníků byl v polovině můstku, oslnilo ho padesát silných televizních reflektorů a ohlušily ho hlasité dotazy, které na něj volali televizní zpravodajové, vyhnaní z postelí, aby byli u příjezdu záchranné lodi a měli parádní vánoční zprávy pro ranní vysílání svých stanic. Rusové se dosud nikdy nesetkali s ničím, co by připomínalo západní novináře, a výsledný kulturní šok se proměnil v totální chaos. Novináři si vyhlédli důstojníky a stavěli se jim do cesty, a tím naprosto vyvedli z míry příslušníky námořní pěchoty, kteří se snažili udržovat pořádek. Důstojníci předstírali, že neumějí ani slovo anglicky, ale jen proto, aby zjistili, že jeden podnikavý reportér s sebou přivedl profesora ruštiny z Kolumbijské univerzity v Jižní Karolíně. Petrov se klopotně propracovával přes politicky přijatelné bláboly před půltuctem kamer a jen si přál, aby tohle všechno byl jen zlý sen, kterému se to ostatně také podobalo. Dostat všechny ruské námořníky do tří autobusů, speciálně objednaných pro tuto příležitost, a pak na letiště, trvalo hodinu. Cestou na letiště uháněly podél autobusů osobní i skříňové automobily plné novinářů a ti neustále Rusy dopalovali světly kamer a dalšími vykřikovanými otázkami, kterým nikdo nerozuměl. Na letišti to nevypadalo jinak. Letectvo poslalo transportní letadlo VC-135, ale než se Rusové dostali na palubu, opět se museli prodírat mořem reportérů. Ivanov narazil na experta na slovanské jazyky, jehož ruština byla znetvořena hrůzným přízvukem. Nastupování trvalo další půl hodiny.

Desítka leteckých důstojníků je všechny usadila a rozdala jim cigarety a miniaturní lahvičky likéru. Letadlo pro VIP dosáhlo výšky přes šest tisíc metrů a byl z toho moc pěkný let. Důstojník k nim hovořil přes interkom a vysvětloval, co se bude dít dál. Každý z nich se podrobí lékařské prohlídce; příští den pro ně ze Sovětského svazu pošlou letadlo, ale všichni doufají, že jejich pobyt se bude moci o den či dva prodloužit, aby mohli naplno okusit americkou pohostinnost. Posádka se překonávala, líčila svým cestujícím historii každého význačného bodu, města, vesnice, mezistátní dálnice a zastávky dálkových nákladních automobilů na jejich letové trase; prostřednictvím tlumočníka vyslovovala touhu všech Američanů po mírových a přátelských vztazích se Sovětským svazem a vyjadřovala obdiv amerického válečného letectva nad odvahou sovětských námořníků, i smutek nad smrtí důstojníků, kteří odvážně zůstali na

palubě a umožnili mužstvu opustit loď první. Celé to byl mistrovský kousek dvojakosti, zaměřený na to, aby Rusové byli ohromeni, a začalo to mít úspěch.

Letadlo letělo nízko nad předměstími Washingtonu a blížilo se k letecké základně v Andrewsu. Tlumočník vysvětlil, že letí nad domky, v nichž bydlí příslušníci střední třídy - obyčejní dělníci ve státním i místním průmyslu. Na zemi na ně pak čekaly další tři autobusy a místo na kruhový objezd je vezly přímo středem města. Američtí důstojníci v každém z autobusů se omlouvali za dopravní zácpy a říkali cestujícím, že skoro každá americká rodina má jedno auto, mnohé z nich i dvě nebo více, a že lidé používají veřejnou dopravu jen aby se neotravovali řízením. *Neotravovali se* řízením, divili se sovětští námořníci. Jejich političtí důstojníci jim později mohli říkat, že je to úplná lež, ale kdo mohl popřít ty tisíce aut na silnicích? To určitě nemohlo být divadélko, v krátké době uspořádané kvůli pár námořníkům! Když projížděli jihovýchodní částí města, všimli si, že černoši mají auta - sotva našli místo, kam je všechna zaparkovat! Autobus pokračoval dál na Mall a tlumočník vyslovil naději, že budou smět navštívit řadu muzejí, přístupných všem. V Muzeu letectva a kosmonautiky, řekl, je kámen z Měsíce, který přinesli kosmonauti z Apolla... V Mallu Sověti viděli rekreační běžce a tisíce lidí, jak se procházejí sem a tam. Štěbetali mezi sebou, když se autobusy stočily na sever k Bethesdě a projížděly hezčími částmi severozápadního Washingtonu.

V Bethesdě na ně čekaly televizní štáby, které vysílaly živě na všech kanálech, a usměvaví lékaři a zdravotníci amerického válečného námořnictva, kteří je odvedli do nemocnice k lékařské prohlídce.

Bylo tam také deset úředníků velvyslanectví, kteří si lámali hlavu, jak udržet skupinu pod svým vedením, ale politicky vzato byli neschopní popřít péči poskytovanou jejich lidem v duchu mezinárodního usmíření. Lékaře přivezli z nemocnice Waltera Reeda i z dalších vládních nemocnic, aby každého rychle a důkladně prohlédli, zvláště pokud jde o ozáření. Cestou k prohlídce se každý octl sám s důstojníkem amerického válečného loďstva, který se zdvořile zeptal, zda si dotyčný nepřeje zůstat ve Spojených státech, a zdůraznil, že každý, kdo by se k tomu rozhodl, bude muset se svým úmyslem osobně seznámit představitele sovětského velvyslanectví - ale kdyby si přál zůstat, bude mu to umožněno.

K nesmírné nelibosti úředníků velvyslanectví o to požádali čtyři, z nichž jeden couvl po konfrontaci s námořním přidělencem. Američané neopomněli každý rozhovor nahrát na videokazetu, aby mohli okamžitě vyvrátit případné pozdější obvinění ze zastrašování.

Když byly ukončeny lékařské prohlídky - s ulehčením, protože hladiny ozáření byly nízké - dostali námořníci zase najíst a šli spát.

Washington, D.C.

„Dobré jitro, pane velvyslanče," řekl prezident. Arbatov si všiml, že za velkým starožitným stolem po boku svého šéfa opět stojí doktor Pelt. Od tohoto setkání neočekával, že bude příjemné.

„Pane prezidente, jsem tady, abych protestoval proti pokusu vlády Spojených států unést naše námořníky."

„Pane velvyslanče," odpověděl prezident ostře, „v očích bývalého okresního prokurátora je únos zavrženíhodný zločin, a vláda Spojených států severoamerických z něčeho takového obviňována nebude - docela určitě ne v téhle kanceláři! Lidi jsme neunášeli, neunášíme a unášet nikdy nebudeme. Je vám tohle jasné?"

„A kromě toho, Alexi," zasáhl Pelt méně útočně, „lidé, o kterých mluvíte, by nežili, nebýt nás. Přišli jsme o dva dobré lidi, když jsme vaše námořníky zachraňovali. Mohl byste alespoň vyjádřit víc uznání za naše úsilí při záchraně vaší posádky, a snad i vyjádřit soustrast za Američany, kteří při tom přišli o život."

„Moje vláda si je vědoma hrdinského úsilí vašich dvou důstojníků, a ona i sovětský lid vyslovují vděčnost za záchranu našich lidí. Ale i tak, pánové, došlo k úmyslnému pokusu některé z našich přimět, aby zradili svou zemi."

„Pane velvyslanče, když loni váš trawler zachránil posádku našeho hlídkového letadla, důstojníci sovětských ozbrojených sil nabízeli našim lidem peníze, ženy a další lákadla, když prozradí jisté informace nebo budou ochotni zůstat ve Vladivostoku, je to tak? Neříkejte mi, že o tomhle nic nevíte. Víte, že takhle se ta hra hraje. Tenkrát jsme neprotestovali, pravda? Ne, byli jsme vděční za to, že těch šest lidí zůstalo naživu, a teď, samozřejmě, jsou všichni zase zpátky u své práce. Zůstáváme vděční za lidský zájem vaší země o životy prostých amerických občanů. V tomto případě jsme každému důstojníkovi i mužstvu řekli, že mohou zůstat, když budou chtít. Nebyl použit žádný nátlak. Každý, kdo zde chtěl zůstat, byl vyzván,

aby se setkal s úředníkem vašeho velvyslanectví, abyste vy měli možnost mu vysvětlit, jakého omylu se dopouští. To je zajisté solidní, pane velvyslanče. Nenabízelijsme peníze ani ženy. Lidi nekupujeme, a už vůbec - lidi neunášíme. Unosce já vsazuji do vězení. Dokonce se mi podařilo jednoho dostat na šibenici. Už mě z takové věci nikdy neobviňujte," skončil prezident důstojně.

„Moje vláda trvá na tom, aby všichni naši lidé byli vráceni domů," stál na svém Arbatov.

„Pane velvyslanče, každá osoba ve Spojených státech, bez ohledu na svůj původ nebo způsob, jakým se sem dostala, má právo na plnou ochranu podle našich zákonů. Před našimi soudy už takové případy byly mnohokrát a podle našich zákonů žádný muž ani žena nesmějí být nuceni k tomu, aby udělali něco proti své vůli bez řádného procesu. Záležitost je vyřízena. Teď mám na vás dotaz. Co dělala ponorka s balistickými raketami tři sta mil od amerického pobřeží?"

„Ponorka s raketami, pane prezidente?"

Pelt zvedl z prezidentova stolu fotografii a podal ji Arbatovovi. Byla z videozáznamu pořízeného na *Sea Cliffu* a byla na ní balistická raketa SS-N-20, odpalovaná z ponorek. „Ta loď se jmenuje - jmenovala - *Rudý říjen,*" řekl Pelt. „Explodovala a potopila se tři sta mil od pobřeží Jižní Karolíny, Alexi, a naše země mají mezi sebou dohodu, že se žádná taková loď nepřiblíží ke druhé zemi na méně než pět set mil - osm set kilometrů. Chceme vědět, co tam ta ponorka dělala. Nesnažte se mě přesvědčit, že tahle fotografie je něco vykonstruovaného - i kdybychom chtěli takovou hloupost udělat, neměli bychom na to čas. Je tojedna z vašich raket, pane velvyslanče, a ponorka takových nesla ještě devatenáct." Pelt udal počet úmyslně špatně. „A vláda Spojených států se ptá vlády Sovětského svazu, jak se sem dostala, v rozporu s naší dohodou, když tolik vašich dalších lodí je tak blízko u našeho atlantického pobřeží."

„To musí být ta nezvěstná ponorka," zkusil to Arbatov.

„Pane velvyslanče," pronesl prezident potichu, „ta ponorka je nezvěstná až od čtvrtka, sedm dní po tom, co jste nám o ní řekli. Pane velvyslanče, vaše vysvětlení z minulého pátku nejde dohromady s tím, co jsme fyzicky zjistili."

„Jaké obvinění vyslovujete?" naježil se Arbatov.

„Ale žádné přece, Alexi," řekl prezident. „Jestli ta dohoda už neplatí, tak tedy neplatí. Myslím, že jsme o téhle možnosti minulý

týden také hovořili. Americký lid se dnes během dne dozví, jaká jsou fakta. Naši zem dobře znáte a umíte si představit, jaká bude reakce. Chci vysvětlení. Pro tuto chvíli nevidím žádný další důvod, aby se vaše flotila nadále zdržovala u našeho pobřeží. 'Záchranná akce' byla úspěšně ukončena a další přítomnost sovětské flotily může být jedině provokací. Chci, abyste vy i vaše vláda uvážili, co mi moji vojenští velitelé nyní říkají - nebo, jestli chcete, co by vaši vojenští velitelé říkali generálnímu tajemníkovi Narmonovovi, kdyby situace byla naopak. Chci vysvětlení. Když ho nedostanu, mohu dojít jen k jednomu z mála vysvětlení - a jsou to vysvětlení, mezi kterými bych volil jen nerad. Sdělte toto vaší vládě a řekněte jim, že jelikož někteří vaši lidé si přejí zde zůstat, pravděpodobně se brzy dovíme, o co tady doopravdy šlo. Přeji vám dobrý den.“

Arbatov opustil kancelář a zabočil doleva k východu. Hlídka - příslušník námořní pěchoty - mu podržela dveře - zdvořilé gesto, avšak z pouhé povinnosti. Velvyslancův řidič, čekající venku v Cadillacu, mu otevřel dveře. Řidič byl šéfem sekce KGB pro politickou špionáž na washingtonském pracovišti této organizace.

„Tak,“ řekl, a než vyjel na Pennsylvania Avenue, přesvědčil se, zda se může zařadit do proudu vozidel. Teprve pak odbočil doleva.

„Tak, rozhovor dopadl přesně jak jsem předpovídal, a teď víme naprosto jistě, proč unášejí naše lidi,“ odpověděl Arbatov.

„A to je, soudruhu velvyslanče?“ pobízel řidič. Nedal svou zlost najevo. Ještě před pár lety by se tenhle partajní poskok neodvážil vysokého důstojníka KGB takhle napínat. Je to hanba, co se s Výborem pro státní bezpečnost stalo od smrti soudruha Andropova. Ale věci se zase dají do pořádku. Tím si byl jist.

„Prezident nás obvinil, že jsme úmyslně poslali k jejich pobřeží ponorku a tak porušili dohodu z roku 1979. Drží naše lidi, aby je vyslýchali, aby je vytěžili a dověděli se, jaké měla ponorka rozkazy. Jak dlouho to bude CIA trvat? Den? Dva?“ Arbatov zlostně potřásl hlavou. „Možná už to vědí - pár drog, možná ženská, aby jim rozvázali jazyk. Prezident také říkal, ať si Moskva představí, co mu budou namlouvat horké hlavy v Pentagonu. A co mu budou radit, aby udělal. To se dá lehce uhodnout, ne? Řeknou, že jsme si zkoušeli překvapivý jaderný úder - a snad i nějaký uskutečnili! Jako bychom se nesnažili víc než oni sami dopracovat se k mírovému soužití! Podezřívaví blázni, jsou plní strachu z toho, co se stalo, a ještě víc

navztekaní!“

„A divíte se jim, soudruhu?“ zeptal se řidič a všechno si ukládal do paměti, uspořádával, analyzoval a sestavoval samostatnou zprávu pro moskevské centrum.

„A řekl, že teď už není žádný důvod, aby naše flotila zůstávala u jejich břehů.“

„Jak to řekl? Jako požadavek?“

„Neřekl to nijak ostře - méně ostře, než jsem čekal. To mi dělá starosti. Myslím, že chystají nějaký plán. Na zajíce se nechodí s bubnem, líp je naklást oka. Žádá vysvětlení celé záležitosti. Co mu mám říct? *Co* se vlastně *doopravdy* dělo?“

„To se asi nikdy nedovíme.“ Důstojník to věděl - znal původní verzi, jakkoli zněla neuvěřitelně. Že námořnictvo a GRU mohly připustit, aby došlo k takové fantastické chybě, to mu nešlo na rozum. Příběh od agenta Cassia byl sotva méně šílený. Řidič ho předal do Moskvy sám. Bylo možné, že by Spojené státy i Sovětský svaz byly obětí někoho třetího? Pokažená operace, a Američané se snaží zjistit, kdo to zavinil a jak k tomu došlo, aby se pokusili udělat to sami? Tahle část příběhu dávala smysl, ale co to ostatní? Zamračil se na silnici před sebou, plnou aut. Z moskevského centra měl příkaz okamžitě zjistit, jestli se jednalo o operaci CIA. Nevěřil, že ano, a pokud přece, daří se jim nezvykle dobře všechno utajit. Bylo možné utajit tak složitou operaci? Tomu nevěřil. Přesto však on i jeho kolegové budou týdny pracovat na tom, aby celé věci přišli na kloub, ať byla utajena jakkoli, aby zjistili, co se říká v Langley i v terénu, zatímco ostatní sekce KGB po celém světě budou dělat totéž. Jestli CIA pronikla do vrchního velení Severní flotily, tak na to přijde. O tom byl přesvědčen. Skoro si přál, aby tomu tak bylo. Za tuhle katastrofu by pak byla odpovědná GRU, a blamovala by se - po tom, co před několika lety těžila ze ztráty prestiže KGB. Jestli situaci dobře pochopil, Politbyro dává KGB volnou ruku proti GRU a armádě a umožňuje moskevskému centru zahájit své vlastní nezávislé vyšetřování celé záležitosti. Bez ohledu na to, co se zjistí, KGB z toho získá náskok a ozbrojené síly splasknou. Ať tak či onak, jeho organizace přijde na to, co se stalo, a jestli to poškodí její soupeře, tím lépe...

Když se za sovětským velvyslancem zavřely dveře, doktor Pelt

otevřel postranní vchod do Oválné pracovny. Vešel soudce Moore.

„Pane prezidente, to už je nějak dávno, co jsem musel dělat něco takového jako schovávat se po komorách.“

„Opravdu si myslíte, že tohle vyjde?“

„Ano, teď už ano.“ Moore se pohodlně usadil v koženém křesle.

„Není to trochu chatrné, pane soudce?“ zeptal se Pelt. „Tedy - spustit takovou složitou operaci?“

„To je na tom to pěkné, doktore, že nic nespouštíme; Rusové to udělají za nás. Samozřejmě, po východní Evropě se bude toulat spousta našich lidí a budou se vyptávat. Totéž hoši Sira Basila. Francouzi a Izraelci už to dělají, protože jsme se jich ptali, jestli nevědí, co se děje s tou zatoulanou raketovou ponorkou. KGB na to rychle přijde a bude se divit, proč se všechny čtyři hlavní západní rozvědky vyptávají na stejné věci, místo aby se stáhly do ulity, jak by se čekalo, kdyby to byla naše operace.

Musíte si uvědomit, před jakým dilematem Sověti stojí - volit mezi dvěma stejně málo lákavými scénáři. Na jedné straně se mohou rozhodnout věřit tomu, že jeden z jejich nejdůvěryhodnějších důstojníků z povolání spáchal vlastizradu nevídaného dosahu. Viděl jste materiály, které máme o kapitánu Ramiusovi. Je komunistickou verzí skauta, pravý nový sovětský člověk. K tomu si přidejte, že myšlenky na útěk na západ napadají i celou řadu důstojníků, kteří se těší stejné důvěře. Sověti se nedokážou zbavit přesvědčení, že lidé tohoto typu jaktěživi neopustí ráj dělníků. Zní to paradoxně, to připouštím, zvlášť když uvážíme všechno to úsilí, které věnují tomu, aby lidem zabránili opouštět zemi, ale je to tak. Ztratit baletku nebo agenta KGB je jedna věc, ale přijít o syna člena Politbyra, důstojníka po téměř třiceti letech oddané a ničím neposkvrněné služby je něco docela jiného. A navíc, kapitán válečného námořnictva má řadu výhod a privilegií - takový útěk vám může připadat, jako kdyby milionář, který se sám vypracoval, opustil New York a šel do Moskvy. To je prostě nad jejich chápání.

Na druhé straně mohou uvěřit příběhu, který jsme vypustili Hendersonovým prostřednictvím; také nezní nijak lákavě, ale je podepřen množstvím průvodních důkazů, zvláště našimi snahami přesvědčit jejich lidi, aby zůstali na Západě. Vidíte, jak se kvůli tomu vztekají. Podle jejich způsobu myšlení je to hrubé porušení pravidel civilizovaného chování. Rozhořčená reakce prezidenta, když jsme

zjistili, že jde o raketovou ponorku, je také důkazem, který podporuje to, co pustil Henderson.“

„Takže na kterou stranu se přikloní?“

„To, pane, je spíš otázkou psychologie než čehokoli jiného, a vyznat se v sovětské psychologii je pro nás těžké; pokud jde o volbu mezi kolektivní zradou deseti lidí a spiknutím zvenku, podle mého názoru se přikloní k tomu druhému. Kdyby měli uvěřit, že se skutečně jedná o útěk na Západ, museli by zrevidovat celé své učení. A komu se do něčeho takového chce?“ Moore rozhodil rukama. „Ta druhá alternativa znamená, že jejich bezpečnost je ohrožena zvenčí, ale být obětí je přijatelnější než muset uznat, že ve své filozofii vládnutí mají rozpory. A navrch tu máme důkaz, že šetření bude provádět KGB.“

„Proč?“ zeptal se Pelt, kterého soudcovy úvahy zaujaly.

„V obou případech, ať by šlo o útěk na Západ nebo proniknutí do utajených operativních záležitostí válečného námořnictva, by odpovědnost padla na GRU. Bezpečnost námořních a vojenských sil je u nich na prvním místě, tím spíš po škodách, které KGB utrpěla po odchodu našeho přítele Andropova. Sověti nemohou dopustit, aby nějaká organizace vyšetřovala sama sebe - určitě ne v podmínkách jejich zpravodajských služeb. A tak se KGB bude snažit konkurenční službu znemožnit. Z hlediska perspektiv KGB bude škodlivý zásah zvenčí daleko lákavější alternativou; kouká z toho mnohem větší operace. Jestli potvrdí Hendersonův příběh a všechny přesvědčí, že je pravdivý - a to samozřejmě udělají - budou pak vypadat moc dobří, že to dokázali.“

„A potvrdí ten příběh?“

„Samozřejmě že ano! Když se ve zpravodajské branži začnete po něčem pořádně ohlížet, tak to také najdete. Bože, my jsme tomu Ramiusovi dlužni víc, než kdy dokážeme docenit. Takováhle příležitost se naskytne sotva jednou za život. Prostě nemůžeme prohrát.“

„Ale KGB z toho vyjde posílena,“ poznamenal Pelt. „To je v pořádku?“

Moore pokrčil rameny. „K tomu stejně nakonec dojde. Sesazení a možná i zabití Andropova dopomohlo ozbrojeným silám k přílišné prestiži, přesně jako v padesátých letech s Berijou. Sověti prostě musí mít nad ozbrojenými silami politickou kontrolu tak jako my - spíš víc. Když KGB rozloží vrchní velení, tak udělá špinavou práci za ně.

Stejně k tomu muselo dojít, a tak je jen dobré, když z toho budeme mít užitek i my. Nám pak stačí udělat už jen pár věcí.“

„Například?“ zeptal se prezident.

„Náš přítel Henderson tak za měsíc vypustí informaci, že jedna naše ponorka sledovala *Rudý říjen* po celé jeho cestě od Islandu.“

„Ale proč?“ namítal Pelt. „Pak budou vědět, že jsme lhali, že všechen ten rozruch kolem raketové ponorky byla lež.“

„Ne tak úplně, doktore,“ řekl Moore. „Mít raketovou ponorku takhle blízko u pobřeží tak jako tak zůstává porušením dohody, a z jejich hlediska se stejně nijak nemůžeme dovědět, proč tam byla - dokud nevyslechneme ty členy posádky, kteří zde zůstávají a kteří nám pravděpodobně nepovědí nic co by za něco stálo. Sověti nebudou očekávat, že jsme jim v téhle záležitosti nezalhali. To, že jsme jejich ponorku sledovali a byli kdykoli schopni ji zničit, jim dá důkaz o naší dvojakosti, po kterém se budou pídit. Řekneme také, že *Dallas* zaznamenal havárii reaktoru sonarem, a tím se vysvětlí, proč naše záchranná loďbyla tak blízko. Vědí - no, určitě mají aspoň podezření - že jsme něco zatajili. To je odvede od toho, co jsme skutečně zatajili. Rusové na to mají název, říkají tomu maso pro vlka. A spustí rozsáhlou operaci, aby rozkryli operaci naši, ať je jakákoli. Ale nezjistí nic. Jediní lidé v CIA, kteří vědí, o co doopravdy jde, jsou Greer, Ritter a já. Naši operativci mají za úkol *zjistit,* co se dělo, a to je také to jediné, co se může dostat ven.“

„A co Henderson, a kolik našich lidí ví o ponorce?“ zeptal se prezident.

„Jestli jim Henderson něco vyzradí, podepíše si svůj rozsudek smrti. S dubléry se KGB nemazlí a neuvěřila by, že jsme ho k vypuštění téhle informace dostali trikem. On to ví, a tak jako tak ho budeme mít dobře pod dohledem. A kolik našich lidí o ponorce ví? Snad sto, a tenhle počet se trochu zvýší - ale mějte na paměti, že si myslí, že teď máme u našeho pobřeží dvě mrtvé sovětské ponorky, a mají všechny důvody domnívat se, že ať se v našich laboratořích objeví jakýkoli kus sovětského zařízení, mohl být jedině vyzvednut z mořského dna. Samozřejmě uvedeme do provozu *Glomar Explorer,* výhradně pro tento účel. Pojali by podezření, kdybychom to neudělali. Tak proč jim nevyhovět? Dřív nebo později si stejně asi dají věci dohromady, ale do té doby už bude odstrojený trup na mořském dně.“

„Takže to neuchováme v tajnosti navždy?“ zeptal se Pelt.

„Navždy - to je dlouhá doba. Musíme počítat s tím, že to navždy nebude. Pro nejbližší budoucnost by to tajemství mělo být v bezpečí, i s těmi sto lidmi, kteří o něm vědí. Za rok, nejdřív, možná však za dva nebo tři, mohou mít pohromadě tolik údajů, že budou mít podezření, k čemu skutečně došlo, ale do té doby už nebude mnoho fyzických důkazů, na které by mohli poukázat. A pak, jestli KGB zjistí pravdu, bude s ní *chtít* ven? Kdyby na věc přišla GRU, ti by to určitě udělali, a výsledný zmatek v jejich zpravodajských službách by také byl v náš prospěch.“ Moore vyňal z koženého pouzdra doutník. „Jak jsem řekl, Ramius nám poskytl fantastickou příležitost na několika úrovních. A krásné na tom všem je, že my nemusíme dělat skoro nic. To hlavní za nás všechno odřou Rusové, a budou šlapat chodník a hledat něco, co není.“

„A co s těmi, kdo se rozhodli přejít, pane soudce?“ zeptal se prezident.

„O ty se, pane prezidente, postaráme. Víme jak na to, a na pohostinnost CIA si sotva kdy někdo stěžoval. Pár měsíců je budeme zpovídat a současně je budeme připravovat na život v Americe. Dostanou nová jména a doklady, vzdělání, plastickou operaci, pokud to bude potřeba, a do konce života nebudou muset pracovat ani den - ale oni budou chtít pracovat. Skoro všichni z nich chtějí. Myslím, že se pro ně najdou místa u válečného námořnictva - placení konzultanti pro ponorkovou sekci, něco takového.“

„Chtěl bych je přijmout,“ prohlásil prezident v návalu zaujetí.

„To se dá zařídit, pane, ale bude to muset být diskrétně,“ varoval Moore.

„V Camp Davidu, to by mělo být bezpečné. A Ryan, pane soudce, chci, aby se pro něj něco udělalo.“

„Jasně, pane. Už brzy to s ním popoženeme. Čeká ho u nás velká budoucnost.“

Ťuratam, SSSR

Důvod, proč *Rudý říjen* dostal příkaz ponořit se dlouho před rozedněním, obíhal kolem Země ve výšce osmi set kilometrů. Albatros 8, velký jako autobus Greyhound, byl dopraven před jedenácti měsíci na oběžnou dráhu nosnou raketou z kosmodromu Ťuratam. Velká družice pro radarový průzkum oceánu, nazvaná RORSAT, byla speciálně zkonstruována pro hlídkování nad mořem.

Albatros 8 prolétával nad úžinou Pamlico v 11:31 místního času. Programován byl na zjišťování tepelných receptorů po celém viditelném horizontu, zkoumal vše, co bylo v dohledu, a zachytil se na všech charakteristikách nebo „podpisech“, které odpovídaly jeho zadaným vyhledávacím parametrům. Jak pokračoval v obletu a procházel nad cíli patřícími americké flotile, byly na něj zaměřeny rušičky z *New Jersey*, aby jeho signál zkomolily. Nahrávací systémy na družici to poslušně zaznamenaly. Rušení napovědělo obsluze leccos o amerických elektronických bojových systémech. Když Albatros 8 přelétával nad pólem, parabolická anténa na jeho přední části přešla na nosný signál dalšího satelitu, komunikační družice *Iskra*.

Když průzkumná družice zachytila svou příbuznou, letící ve větší výšce, laserovým spojením předala obsah své databanky, zachycené na pásce. *Iskra* tyto údaje okamžitě předala na pozemní stanici v Ťuratamu. Signál byl také zachycen parabolickou anténou o průměru patnáct metrů, umístěnou v západní Číně, kterou ve spolupráci s Číňany provozovala Americká národní bezpečnostní služba; Číňané využívali přijaté údaje pro svou vlastní potřebu. Američané je předávali přes svou vlastní komunikační družici do štábu NASA ve Fort Meade ve státě Maryland. Téměř současně tak digitální signál zkoumaly dva týmy odborníků, vzdálené jeden od druhého pět tisíc mil.

„Jasné počasí,“ zasténal technik. „*Teď* máme jasné počasí!“

„Užijte si ho, dokud to jde, soudruhu.“ Jeho soused u vedlejšího panelu sledoval údaje od geosynchronní meteorologické družice, která sledovala severní polokouli. Vědět, jaké je počasí nad nepřátelským územím, může být strategicky značně výhodné. „K jejich pobřeží se blíží další studená vlna. U nich je zima stejná jako u nás. Doufám, že si to vychutnávají.“

„Naši lidé na moři ale ne.“ Technik se v duchu otřásl při myšlence, že by byl na moři v nějaké pořádné bouři. Loni v létě byl na zájezdu po černém moři a beznadějně trpěl mořskou nemocí. „Ale! Co je tohleto? Plukovníku!“

„Ano, soudruhu?“ Plukovník, vedoucí směny, k němu přešel.

„Podívejte se na tohle, soudruhu plukovníku.“ Technik přejel prstem po televizní obrazovce. „Tohle je úžina Pamlico, ve střední části amerického pobřeží. Podívejte se sem, soudruhu.“ Termální

zobrazení vody bylo na obrazovce černé, ale když technik nastavil displej, barva se změnila v zelenou, se dvěma bílými skvrnami, z nichž jedna byla větší. Dvakrát větší, rozdělená do dvou segmentů. Displej zobrazoval vodní hladinu a část vody byla o půl stupně teplejší než by měla být. Rozdíl nebyl konstantní, ale i tak s dostatečnou jistotou prokazoval, že tam je něco, co vodě předává teplo.

„Možná sluneční svit?“ optal se plukovník.

„Ne, soudruhu, při jasné obloze je sluneční svit nad celou oblastí rovnoměrný,“ prohlásil technik klidně. Vždycky byl klidný, když se domníval, že je něčemu na stopě. „Dvě ponorky, možná tři, třicet metrů pod vodou.“

„Jste si jist?“

Technik sepnul spínač, aby dostal radarový obraz, který ukazoval pouze strukturu malých vln, podobnou vzorku na manšestru.

„*Na* vodě není nic, co by vydávalo tohle teplo, soudruhu plukovníku, proto to musí být něco *pod* vodou. Velryby se v tomhle ročním období nepáří. Mohou to být jedině atomové ponorky, dvě, možná tři. Řekl bych, že se Američané polekali naší flotily a hledali pro své raketové ponorky úkryt. Základna jejich raketových ponorek je jen několik set kilometrů na jih. Možná, že jedna z jejich lodí třídy *Ohio* se tam ukryla a chrání ji stíhací ponorka, jako to děláme my.“

„Tak to se brzy pohne. Naše flotila je odvolána.“

„To je škoda, bylo by zajímavé ji sledovat. Tohle je výjimečná příležitost, soudruhu plukovníku.“

„Určitě. Dobrá práce, soudruhu akademiku.“ Za deset minut byly údaje předány do Moskvy.

Vrchní velení sovětského válečného námořnictva, Moskva

„Téhle příležitosti využijeme, soudruhu,“ řekl Gorškov. „Teď naši flotilu odvoláváme a několika ponorkám dovolíme zůstat pozadu, aby shromažďovaly elektronické výzvědné informace. Američané jich jistě spoustu při tom přeskupování pustí.“

„To je pravděpodobné,“ řekl náčelník flotily.

„*Ohio* popluje na jih, pravděpodobně na ponorkovou základnu v Charlestonu nebo v Kings Bay. Nebo na sever do Norfolku. U Norfolku máme *Konovalova,* u Charlestonu *Šabilikova.* Oba zůstanou na místě několik dnů. Musíme udělat něco pořádného, abychom politikům ukázali, že máme opravdové válečné námořnictvo. To, že

dokážeme sledovat *Ohio,* bude začátek.“

„Vydám rozkazy do čtvrthodiny, soudruhu.“ Operační náčelník to považoval za dobrý nápad. Nelíbila se mu zpráva ze zasedání Politbyra, kterou dostal od Gorškova - ačkoli kdyby Sergej byl na odchodu, jeho postavení by bylo dobré, třeba by převzal jeho práci...

New Jersey

Zpráva RUDÁ RAKETA se dostala Eatonovi do rukou jen několik okamžiků předtím: Moskva právě vyslala přes družici obšírný operační rozkaz pro sovětskou flotilu. Teď jsou Rusové v opravdové bryndě, pomyslel si. Kolem nich jsou tři bojové skupiny - *Kennedy, America* a *Nimitz* - všechny pod velením Joshe Paintera. Eaton je měl na dohled a měl pod operační kontrolou *Tarawu,* aby rozšířil svou vlastní akční skupinu hladinových lodí. Komodor obrátil dalekohled na *Kirova.*

„Komandére, uveďte skupinu do taktické bojové pohotovosti.“

„Rozkaz.“ Operační důstojník skupiny zvedl mikrofon.

„Blue Boys, tady Blue King. Žluté světlo, Žluté světlo, proveďte. Konec.“

Eaton čekal jenom čtyři vteřiny, než se na ubikacích *New Jersey* rozezněl poplašný signál. Posádka pádila k dělům.

„Vzdálenost na *Kirova'?“*

„Třicet sedm tisíc pět set metrů, pane. Každých pár minut jsme si to kontrolovali laserem. Jsme zaměřeni, pane,“ hlásil operační důstojník skupiny. „Děla baterie na hlavní věži jsou ještě nabita kumulativní municí a dělostřelectvo každých třicet vteřin zaměření upřesňuje.“

Vedle Eatonova křesla na velitelském můstku zabzučel telefon.

„Eaton.“

„Všechna postavení jsou obsazena a připravena, veliteli,“ hlásil kapitán bitevní lodi. Eaton pohlédl na stopky.

„Dobrá práce, kapitáne. Mužstvo je moc dobře vycvičené.“

V bojové informační centrále na *New Jersey* numerické displeje udávaly přesnou vzdálenost k hlavnímu stožáru *Kirova.* Nepřátelská vlajková loď je vždy logicky prvním cílem. Otázkou bylo, jakou odolnost *Kirov* má a co ho zničí dřív - dělostřelecké granáty nebo střely Tomahawk. Důležité bylo, jak již několik dnů prohlašoval dělostřelecký důstojník, zničit *Kirova* dřív, než bude moci zasáhnout

letectvo. *New Jersey* dosud ještě nikdy samostatně loď nepotopil. Čtyřicet let čekání je dlouhá doba.

„Otáčejí se," řekl operační důstojník skupiny.

„Jo, podíváme se, jak daleko."

Formace *Kirova* měla kurz na severozápad, když signál přišel. Všechny lodi se v kruhovém uspořádání stočily na pravobok. Manévr byl dokončen, když měly kurz nula-čtyři-nula.

Eaton vložil dalekohled do držáku. „Vracejí se domů. Budeme informovat Washington. Mužstvo ještě nějakou chvíli nechte na místech."

Dullesovo mezinárodní letiště

Sověti se při odvozu svých lidí ze Spojených států překonávali. Z pravidelné mezinárodní linky Aeroflotu byl stažen Iljušin IL-62 a poslán na Dullesovo přímo z Moskvy. Přistál při západu slunce. Čtyřmotorový letoun, téměř věrná napodobenina britského VC-10, roloval k nejvzdálenější stanici pozemní obsluhy k doplnění paliva. Spolu s několika cestujícími, kteří ani nevystoupili, aby si protáhli nohy, přiletěla i rezervní posádka, aby se letadlo mohlo ihned vrátit domů. Z letištní budovy, vzdálené od čekajícího letadla dvě míle, přijely dva pohodlné autobusy. Z nich posádka *Rudého října* vyhlížela na krajinu pocukrovanou sněhem s vědomím, že tohle je jejich poslední pohled na Ameriku. Byli zamlklí, protože je v Bethesdě zburcovali ze spánku a do Dullesu je autobus dovezl teprve před hodinou. Tentokrát je žádní novináři neobtěžovali.

Čtyři důstojníci, devět *mičmanů* a zbývající řadoví členové mužstva byli při nastupování rozděleni do skupin. Každou skupinu vzali v letadle do zvláštního oddělení. S každým důstojníkem a *mičmanem* byl vyšetřovatel KGB a pohovory začaly, sotva se letadlo rozjelo na startovací dráhu. Než se Iljušin dostal na cestovní hladinu, většina mužstva si kladla otázku, proč nepožádali, aby mohli zůstat se svými zradivšími krajany.

Tyhle pohovory rozhodně nebyly příjemné.

„Choval se kapitán Ramius divně?" ptal se major KGB Petrova.

„Určitě ne!" odpověděl Petrov rychle tónem, jako by se hájil on sám.

„Copak jste nevěděli, že na naší ponorce byla provedena sabotáž? Měli jsme štěstí, že jsme vyvázli živí!"

„Sabotáž? Jak?“

„Reaktorové soustrojí. Já nejsem ten pravý, koho se na to můžete vyptávat, nejsem inženýr, ale únik jsem zjistil já. Víte, radiační známky vykazovaly kontaminaci, ale přístroje ve strojovně ne. Nejen že někdo něco dělal s reaktorem, ale všechny přístroje na zjišťování radiace nefungovaly. Sám jsem to viděl. Hlavní inženýr Melechin musel řadu z nich předělat, aby našel netěsné potrubí reaktoru. Tohle vám líp řekne Svjadov. Ten u toho byl.“

Důstojník KGB si čmáral poznámky. „A co vaše ponorka dělala tak blízko u amerického pobřeží?“

„Jak to myslíte? Nevíte, jaké jsme měli rozkazy?“

„A jaké jste měli rozkazy, soudruhu doktore?“ Důstojník KGB se tvrdě zahleděl Petrovovi do očí.

Doktor to vysvětlil, a dodal: „Rozkazy jsem viděl. Byly vyvěšeny, aby je viděl každý, jak je to obvyklé.“

„Podepsány byly kým?“

„Admirálem Korovem. Kým jiným?“

„A nezdály se vám ty rozkazy trochu divné?“ zeptal se zlostně major.

„Vy pochybujete o svých rozkazech, soudruhu majore?“ Petrov sebral trochu vzdoru. „*Já* ne.“

„Co se stalo s vaším politickým důstojníkem?“

V jiném oddělení Ivanov vysvětloval, jak byl *Rudý říjen* objeven americkými a britskými loďmi. „Ale kapitán Ramius se jim vynikajícím způsobem vyhýbal! Bylo by se nám to podařilo, nebýt té zatracené havárie reaktoru. Musíte zjistit, kdo to udělal, soudruhu kapitáne. Na vlastní oči chci vidět, jak zemře!“

Důstojníkem KGB to nepohnulo. „A co vám kapitán řekl naposled?“

„Přikázal mi, abych na své lidi dával pozor, nenechal je mluvit s Američany víc než je nutné, a že se naše loď nikdy nedostane Američanům do rukou.“ Ivanovovi vstoupily do očí slzy, když pomyslel na kapitána a jeho loď. Byl to hrdý a privilegovaný mladý sovětský občan, syn příslušníka stranické duchovní elity. „Soudruhu, vy a vaši lidé musíte najít ty zlosyny, co nám tohle udělali!“

„Bylo to velmi chytré,“ několik metrů odtud líčil události Svjadov. „Sám soudruh Melechin to našel až na třetí pokus a přísahal pomstu tomu, kdo to udělal. Sám jsem to viděl,“ vykládal poručík,

zapomínaje, že neviděl nic. Podrobně vysvětloval, a dokonce i nakreslil, jak to bylo udělané. „O té poslední havárii nevím, právě jsem šel do služby. Melechin, Surzpoj a Bugajev pracovali celé hodiny a snažili se zapojit naše pomocné elektrické systémy.“ Potřásl hlavou. „Chtěl jsem se k nim připojit, ale kapitán Ramius to zakázal. Zkusil jsem to ještě jednou, proti rozkazu, ale soudruh Petrov mi v tom zabránil.“

Po dvou hodinách letu nad Atlantikem se starší vyšetřovatelé KGB sešli na zádi letadla a porovnávali si své poznámky.

„Jestli to ten kapitán hrál, tak je ďábelsky dobrý,“ shrnul plukovník pověřený předběžným vyšetřováním. „Jeho rozkazům mužstvu se nedá nic vytknoout. Rozkazy byly vyvěšeny a oznámeny tak, jak je obvyklé-“

„Ale kdo z těch lidí zná Korovův podpis? A Korova se dost dobře zeptat nemůžeme,“ řekl jeden major. Velitel severní flotily zemřel po dvou hodinách prvního výslechu v Lubjance na krvácení do mozku, ke zklamání mnohých. „Mohl to klidně být podvrh. Copak máme na Kubě nějakou tajnou ponorkovou základnu? A co ta *zampolitova* smrt?“

„Doktor je přesvědčen, že to byla nehoda,“ odpověděl jiný major. „Kapitán se domníval, že se uhodil do hlavy, ale ve skutečnosti si zlámal vaz. Ale stejně si myslím, že měli rádiem požádat o instrukce.“

„Byl příkaz zachovávat rádiový klid,“ řekl plukovník. „Zkontroloval jsem si to. To je u raketových ponorek naprosto obvyklé. Byl tenhle kapitán Ramius vycvičen v bojovém umění? Nemohl *zampolita* zavraždit?“

„Možné to je,“ přemítal major, který vyslýchal Petrova, „nebyl v tom vycvičen, ale udělat to není těžké.“

Plukovník si nebyl jist, jestli s tím má souhlasit. „Máme nějaké důkazy, že mužstvo tušilo, že se chystá pokus o útěk?“ Všechny hlavy udělaly zamítavé gesto. „Jinak byla operační činnost normální?“

„*Ano*, soudruhu plukovníku,“ řekl mladý kapitán. „Navigační důstojník Ivanov, ten, který přežil, říká, že úhybné manévry před imperialistickými ponorkami i loďmi na hladině tenhle Ramius prováděl dokonale - přesně podle zavedených postupů, ale brilantně, po celých dvanáct hodin. Ani v nejmenším nenaznačil, že se tady jedná o zradu. Zatím.“ Každý věděl, že tito námořníci pobudou v Lubjance tak dlouho, dokud nebude i ta poslední hlava dokonale

vytěžena.

„Tak dobrá," řekl plukovník, „až potud nemáme žádný náznak, že by důstojníci na ponorce chystali zradu? Já si to nemyslím. Soudruzi, budete pokračovat ve výsleších trochu jemněji, dokud nedorazíme do Moskvy. Ať si vaši svěřenci trochu odpočinou."

Atmosféra v letadle se postupně zlepšovala. Byla předložena svačina a vodka, aby se rozvázaly jazyky a aby se navázalo dobré soudružské přátelství s důstojníky KGB, kteří pili vodu. Všichni věděli, že budou na nějakou dobu uvězněni, a svůj osud přijali s pocitem, který by člověk ze západu nazval překvapivým fatalismem. KGB bude týdny pracovat na rekonstrukci každé události na ponorce od doby, kdy bylo v Poljarném uvolněno poslední lano, až po okamžik, kdy na *Mystic* nastoupil poslední člen posádky. Další týmy agentů už pracovaly po celém světě, aby zjistily, zda to, co se stalo na *Rudém říjnu*, byla akce CIA nebo akce některé jiné zpravodajské služby. KGB svou odpověď najde, ale plukovník pověřený tímto případem začínal mít pocit, že tito námořníci s tou odpovědí nemají co dělat.

Rudý říjen

Noyes dovolil Ramiusovi přejít s pomocí tři metry mezi ošetřovnou a důstojnickou místností. Pacient nevypadal moc dobře, ale bylo to hlavně tím, že se potřeboval umýt a oholit, jako ostatně všichni na palubě. Borodin a Mancuso mu pomohli na jeho místo v čele stolu.

„Tak, Ryane, jak se dnes máte?"

„Dobře, díky, kapitáne Ramiusi," usmál se Ryan přes kávu. Opravdu se mu nesmírně ulevilo, když už několik hodin mohl přenechat řízení ponorky lidem, kteří o tom něco vědí. I když počítal hodiny, kdy už bude z *Rudého října* pryč, poprvé během dvou týdnů neměl ani mořskou nemoc ani strach.

„Co vaše noha, pane?"

„Bolí. Musím se naučit, jak se nenechat znovu postřelit. Myslím, že jsem vám zapomněl říct, že vám vděčím za život, jako my všichni tady."

„Můj život to byl také," odpověděl Ryan, poněkud nesvůj.

„Dobré jitro, pane!" to byl kuchař. „Mohu vám přichystat něco k snídani, kapitáne Ramiusi?"

„Ano, hlad mám pořádný.“

„Dobrá! Jedna snídaně amerického válečného námořnictva. Přinesu vám také čerstvou kávu.“ Zmizel do chodbičky. Za třicet vteřin byl zpátky s čerstvou kávou a prostíráním pro Ramiuse. „Snídaně bude za deset minut, pane.“

Ramius si nalil šálek kávy. Na podšálku byl malý sáček podobný obálce. „Co je to?“

„Coffee Mate,“ Mancuso se pousmál. „Smetana do kávy, kapitáne.“

Ramius balíček roztrhl a nedůvěřivě se podíval dovnitř, pak obsah vysypal do kávy a zamíchal.

„Kdy odplujeme?“

„Někdy zítra,“ odpověděl Mancuso. *Dallas* pravidelně vystupoval na hloubku periskopu, aby přijal operační rozkazy a předal je na *Rudý říjen* podvodním telefonem. „Před několika hodinami jsme se dověděli, že sovětská flotila míří zpátky na severovýchod. Najisto to budeme vědět před západem slunce. Naši hoši je mají pod dohledem.“

„Kam poplujeme?“ zeptal se Ramius.

„Kam jste jim řekl, že poplujete?“ zajímal se Ryan. „Co přesně bylo v dopise?“

„Vy o tom dopise víte - jak?“

„Víme - totiž já vím o dopise, ale to je vše, co mohu říci, pane.“

„Sdělil jsem strýci Jurijovi, že plujeme do New Yorku, abychom tuhle loď darovali prezidentovi Spojených států.“

„Ale vy jste nesměřovali do New Yorku,“ namítl Mancuso.

„Zajisté ne. Chtěl jsem vplout do Norfolku. Proč plout do civilního přístavu, když je tak blízko námořní základna? Říkáte, že jsem měl Padorinovi napsat pravdu?“ Ramius potřásl hlavou. „Proč? Vaše pobřeží je tak dlouhé.“

Milý admirále Padorine, plujeme do New Yorku... Není divu, že Padorina mohl trefit šlak, pomyslel si Ryan.

„Plujeme do Norfolku nebo do Charlestonu?“ zeptal se Ramius.

„Do Norfolku, myslím,“ řekl Mancuso.

„To vás nenapadlo, že za vámi pošlou celou flotilu?“ vyrazil ze sebe Ryan prudce. „Proč jste vůbec nějaký dopis posílal?“

„Aby věděli,“ odpověděl Ramius. „Aby věděli. Nečekal jsem, že nás někdo najde. Pak jste nás překvapili.“

Americký kapitán potlačoval úsměv. „Našli jsme vás při pobřeží

Islandu. Měli jste větší štěstí než si umíte představit. Kdybychom pluli od Anglie podle časového rozvrhu, byli bychom o patnáct mil blíž k pobřeží a byli bychom vás chytli snadněji. Je mi líto, kapitáne, ale naše sonary a jejich obsluhy jsou velmi dobré. Později se můžete sejít s člověkem, který vás první objevil. Teď pracuje s vaším Bugajevem.“

„*Staršina,*“ řekl Borodin.

„Ne důstojník?“ otázal se Ramius.

„Ne, akorát moc dobrý akustik,“ řekl Mancuso překvapeně. Proč by u sonaru nutně musel držet službu důstojník?

Vrátil se kuchař. Podle jeho představy standardní snídaně u amerického válečného nánořnictva obnášela velký oválný talíř se silným plátkem šunky, dvěma smaženými vejci, hromadou bramboráčků, čtyřmi topinkami a kelímkem jablkového džemu.

„Řekněte mi, jestli budete chtít přidat, pane,“ řekl kuchař.

„Tohle je normální snídaně?“ zeptal se Ramius Mancusa.

„Na tomhle není nic zvláštního. Já mám radši oplatky. Američané si dávají pořádné snídaně.“ Ramius se do své už pustil. Po dvou dnech bez normálního jídla a po ztrátě krve ze zranění na noze jeho tělo zoufale volalo po potravě.

„Řekněte mi, Ryane,“ Borodin si zapaloval cigaretu, „co nás v Americe nejvíc ohromí?“

Jack ukázal na kapitánův talíř. „Obchody s potravinami.“

„Obchody s potravinami?“ optal se Mancuso.

„Když jsem seděl na *Invincible,* pročítal jsem zprávu CIA o lidech, kteří přecházejí na naši stranu.“ Ryan nechtěl použít výraz 'uprchlíci na Západ'. Ten výraz mu připadal ponižující. „Všechno nasvědčuje tomu, že první věc, která lidi překvapí, lidi z vaší části světa, je, když projdou naším supermarketem.“

„Vprávějte mi o nich,“ žádal Borodin.

„Budova velká asi tak jako dvě fotbalová hřiště - no, možná o něco menší. Jdete do předních dveří a dostanete vozík. Čerstvé ovoce a zelenina jsou na pravé straně, postupně se propracováváte dalšími odděleními doleva. Takhle to dělám už od doby, kdy jsem byl kluk.“

„Říkáte čerstvé ovoce a zelenina? A co teď, v zimě?“

„Co teď v zimě?“ řekl Mancuso. „Možná stojí trochu víc, ale vždycky dostanete čerstvé výrobky. To je věc, která nám na ponorkách nejvíc chybí. Zásoby čerstvých výrobků a mléka nám vydrží tak na týden.“

„A maso?“ zeptal se Ramius.

„Jaké chcete,“ odpověděl Ryan. „Hovězí, vepřové, jehněčí, krocan, drůbež. Američtí farmáři jsou velmi schopní. Spojené státy uživí sebe a ještě hodně přebývá. Přece víte, že Sovětský svaz kupuje naše obilí. Hergot, platíme farmářům, aby toho tolik nepěstovali a přebytky byly trochu pod kontrolou.“ Čtyři Rusové vypadali pochybovačně.

„Co ještě?“ zeptal se Borodin.

„Co ještě vás překvapí? Skoro každý má auto. Když máte peníze, můžete si koupit skoro všechno co chcete. Průměrná rodina v Americe vydělává tak dvacet tisíc dolarů za rok. Tihle důstojníci si všichni vydělají víc. Podstata je v tom, že u nás, když má člověk něco v hlavě - a to vy všichni máte - a chce pracovat - a vy všichni chcete pracovat - budete žít pohodlným životem, ani vám nikdo nebude muset pomáhat. A kromě toho, buďte ujištěni, že se o vás CIA dobře postará. Nikomu si nebudete moci stěžovat na nedostatek pohostinnosti.“

„A co se stane s mými lidmi?“

„To nemohu přesně říci, protože jsem nikdy do něčeho takovéhleho nebyl zapojen. Řekl bych, že vás dopraví na bezpečné místo, abyste si odpočinuli a trochu se vzpamatovali. Lidé z CIA a válečného námořnictva s vámi budou chtít podrobně hovořit. To není nic divného, ne? To jsem vám už řekl. Za rok budete dělat, co budete chtít.“

„A každý, kdo bude chtít s námi na plavbu, bude vítán,“ dodal Mancuso.

Ryan uvažoval, jak moc je tohleto pravda. Námořnictvo nebude žádné z těchto lidí na palubě svých lodí třídy 688 chtít. Někdo z nich by mohl přijít k informaci dost cenné na to, aby se vrátil domů a zachránil si hlavu.

„Jak se kamarádský a sympatický člověk stane špionem CIA?“ zeptal se Borodin.

„Nejsem špion, pane,“ opakoval Ryan. Nemohl jim mít za zlé, že mu nevěřili. „Když jsem byl na škole, seznámil jsem se s chlapíkem, který se o mně zmínil jednomu ze svých přátel v CIA, admirálu Jamesi Greerovi. Před pár lety jsem byl požádán, abych se stal členem skupiny odborníků, která měla prověřovat některé zpravodajské poznatky CIA. V té době jsem se pěkně v klidu zabýval psaním knih o historii námořnictva. V Langley - byl jsem tam v létě dva měsíce -

jsem napsal pojednání o mezinárodním terorismu. Greerovi se to líbilo a před dvěma roky mě požádal, abych tam začal pracovat na plný úvazek. Přijal jsem. Byla to chyba," řekl Ryan, ale nemyslel to doslova. Nebo ano? „Před rokem jsem byl převeden do Londýna, abych pracoval v týmu pro vyhodnocování zpravodajských informací u britské tajné služby. Moje normální práce je sedět za stolem a vyhodnocovat zprávy od agentů v terénu. Do celé věci jsem se dostal proto, že jsem přišel na to, co máte v plánu, kapitáne Ramiusi."

„Byl váš otec špion?" zeptal se Borodin.

„Ne, můj otec byl policistou v Baltimore. On a matka se zabili před deseti lety při havárii letadla."

Borodin mu vyjádřil soustrast. „A vy, kapitáne Mancuso, jak jste se vy stal námořníkem?"

„Námořníkem jsem chtěl být už jako kluk. Můj otec je holič. Rozhodl jsem se pro ponorky, když jsem byl v Annapolisu, protože mi to připadalo zajímavé."

Ryan měl před sebou něco, co předtím nikdy neviděl, lidi ze dvou rozdílných míst a dvou rozdílných kultur, jak se snaží najít společný jazyk. Obě strany k sobě vztahovaly ruce, snažily se najít podobné rysy charakteru a životních zkušeností a stavět základy porozumění. Bylo to víc než jen zajímavé - bylo to dojímavé. Ryan přemítal, jak těžké to pro Sověty asi je. Možná těžší než cokoli, co kdy zažil sám - jejich mosty byly spáleny. Odpoutali se ode všeho, co jim bylo blízké, v důvěře, že to, co našli, je lepší. Ryan doufal, že se jim to podaří a že přejdou od komunismu ke svobodě. Během minulých dvou dní si uvědomil, kolik odvahy je třeba, aby se lidé rozhodli přejít. Stát před ústím pistole v raketovém úseku nebylo nic proti tomu, když člověk opouští celý svůj předchozí život. Je zvláštní, jak Američané snadno nesou svoji svobodu. Jak těžké bude pro tyto lidi, kteří riskovali životy, přizpůsobit se něčemu, nad čím se lidé jako Ryan jen zřídkakdy vůbec zamysleli? Právě takovíhle lidé vybudovali Americký sen, a takovýchhle lidí bylo třeba, aby sen zůstal. Bylo zvláštní, že jsou zrovna ze Sovětského svazu. Nebo možná ne zase tak zvláštní, myslel si Ryan, když naslouchal rozhovoru, který se před ním odvíjel.

SEDMNÁCTÝ DEN
Neděle 19. prosince

Rudý říjen

„Ještě osm hodin,“ zašeptal Ryan pro sebe. Tak mu to řekli. Osm hodin do Norfolku. Na vlastní žádost byl zpátky u ovladačů křídel. Řídit je bylo to jediné, co dovedl, a něco dělat musel. Na *Rudém říjnu* byl stále zoufalý nedostatek lidí. Skoro všichni Američané pomáhali u reaktoru a ve strojovně na zádi. Jen Mancuso, Ramius a on sám ponorku řídili. Bugajev za Jonesovy pomoci několik metrů odtud sledoval sonar a zdravotnický personál si dosud dělal starosti s Williamsem na ošetřovně. Kuchař běhal sem a tam se sendviči a kávou, kterou byl Ryan zklamán, nejspíš proto, že ho rozmazlila káva u Greera.

Ramius napůl seděl na zábradlí kolem podstavce periskopu. Zranění na noze nekrvácelo, ale muselo být bolestivější než dal najevo, protože nechal Mancusa, aby sledoval přístroje a ponorku řídil.

„Kormidlo přímo,“ zavelel Mancuso.

„Přímo.“ Ryan otočil kolem zpět doprava, aby ho vyrovnal, a zkontroloval ukazatel úhlu kormidla. „Kormidlo je přímo, držím kurz jeden-dva-nula.“

Mancuso se zamračil na mapu, byl nervózní z toho, že musí řídit tak velkou ponorku tak jemným způsobem. „Tady musíte dávat pozor, to jižní proudění od břehu sem pořád nanáší písečný jazyk a každých pár měsíců se to tu musí bagrovat. A ty bouře v poslední době tomu tady také nijak neprospěly.“ Mancuso se vrátil k periskopu.

„Tohle prý je nebezpečná oblast,“ řekl Ramius.

„Hřbitov Atlantiku,“ potvrdil Mancuso. „Tady podél Outer Banks už zahynula spousta lodí. Počasí i proudy jsou tu špatné. Němci si tu prý během války pěkně užili. Ve vašich mapách to nemáte, ale tady na dně jsou stovky vraků.“ Vrátil se ke stolu s mapou. „Ale stejně, my to tady pěkně obeplujeme a na sever se stočíme až někde tady.“ Načrtl na mapě čáru.

„Tohle jsou vaše vody,“ souhlasil Ramius.

Udržovali volnou formaci tří lodí. *Dallas* je vedl na moře, *Pogy* plula vzadu. Všechny lodi pluly těsně pod hladinou, paluby omývaly vlny; na můstcích nebyl nikdo. Nevysílali žádné elektronické signály. Ryan letmo pohlédl na mapu. Samotnou zátoku už měli za sebou, ale na mapě byly vyznačeny písečné výběžky ještě v délce několika mil.

Nepoužívali ani pohon housenkou. Ukázalo se, že systém je téměř přesně takový, jak předpovídal Skip Tyler. Měl dva komplexy tunelových oběžných kol, jednu dvojici zhruba ve třetině vzdálenosti od přídě a tři další těsně před středem lodi. Mancuso a jeho inženýři prostudovali plány s velkým zájmem a pak obsáhle komentovali kvalitu konstrukce housenky.

Ramius stále nechtěl uvěřit, že byl tak brzy objeven, až Mancuso konečně přivedl Jonese, který mu na své osobní mapě ukázal předpokládaný kurz *Rudého října* od pobřeží Islandu. Ačkoli tu byl rozdíl několika mil od přesného záznamu kurzu lodi, bylo to příliš málo na to, aby šlo o náhodu.

„Váš sonar musí být lepší, než jsme mysleli," zabručel Ramius několik metrů od místa, kde v řídícím středisku stál Ryan.

„Je dobrý," připustil Mancuso. „A navíc tady ještě máme Jonýska - je to ten nejlepší akustik, kterého jsem kdy měl."

„Tak *mladý* a tak šikovný."

„Takových máme hromadu," usmíval se Mancuso. „Nikdy samozřejmě tolik, kolik potřebujeme, ale všichni naši lidé jsou dobrovolníci. Vědí, do čeho jdou. Dost si vybíráme, a pak jim při výcviku dáme pořádně do těla."

„Veliteli, tady sonar." To byl Jonesův hlas. „*Dallas* se ponořuje, pane."

„Dobrá." Mancuso si po cestě k interkomu zapálil cigaretu.

Stiskl tlačítko pro strojovnu. „Řekněte Mannionovi, že ho potřebujeme tady vepředu. Za pár minut se ponořujeme. Jo." Zavěsil a vrátil se k mapě.

„Máte je tedy déle než tři roky?" zeptal se Ramius.

„Ale jo. Sakra, to bychom je přece nechali odcházet právě když jsou pořádně vycvičení."

Proč si nemůže sovětské námořnictvo takhle udržet svoje lidi, myslel si Ramius. Odpověď znal až moc dobře. Američané dávají svým lidem slušně najíst, v pořádné jídelně, slušně je platí, důvěřují jim - všechno, za co on dvacet let bojoval.

„Potřebujete mě ke vpustním otvorům?“ zeptal se Mannion, když vešel.

„Jo, Pate. Za dvě nebo tři minuty se ponořujeme.“

Když Mannion šel k panelu, vrhl pohled na mapu.

Ramius se k ní přibelhal. „Říkali nám, že vaši důstojníci se vybírají z buržoazní třídy, aby veleli prostým námořníkům z dělnické třídy.“

Mannion rukama přejel ovladače vpustních otvorů.

Tedy, bylo jich až dost. Den předtím strávil dvě hodiny tím, že se snažil vniknout do složitého systému. „To je pravda, pane. Naši důstojníci opravdu pocházejí z vládnoucí třídy. Jen se podívejte na mě,“ řekl s nehybným obličejem. Mannionova plec měla barvu kávové sedliny a mluvil s čistým přízvukem z Jižního Bronxu.

„Ale vy jste černoch,“ namítl Ramius, kterému unikl ironický nádech poznámky.

„Jistě, my jsme úplně etnická loď.“ Mancuso znovu vyhlédl periskopem. „Kapitán z Guineje, černý navigátor a poděs akustik.“

„Všechno slyším, pane!“ zavolal Jones normálně, ne přes interkom. „Zpráva přes gertrudu od *Dallasu.* Všechno vypadá OK. Čekají na nás. Na nějakou chvíli je to teď poslední zpráva hydrotelefonem.“

„Velitel, přijato. Konečně jsme na volném moři. Můžeme se ponořit, kdy budete chtít, kapitáne Ramiusi,“ řekl Mancuso.

„Soudruhu Mannione, otevřít zátěžové nádrže,“ řekl Ramius. *Rudý říjen* se vlastně ještě nikdy doopravdy nevynořil a byl dosud připraven k ponoření.

„Rozkaz, pane.“ Poručík otáčel hlavními spínači v horní řadě, kterými spouštěl hydraulické ovladače.

Ryan zkřivil obličej. Zvuk mu připadal, jako když se najednou splachuje milion záchodů.

„Na křídlech pět stupňů dolů, Ryane,“ řekl Ramius.

„Pět stupňů dolů, rozkaz.“ Ryan posunul ovládací páku dopředu. „Křídla pět stupňů dolů.“

„Ponořuje se pomalu,“ poznamenal Mannion, když sledoval ručně namalovaný náhradní ukazatel hloubkoměru. „Je tak zatraceně velká.“

„Jo, to je,“ řekl Mancuso. Ručička přešla přes dvacet metrů.

„Křídla na nulu,“ řekl Ramius.

„Křídla na úhel nula, rozkaz.“ Ryan stáhl páku zpět. Ponorka se

ustálila za třicet vteřin. Zdálo se, že na ovladače reaguje velmi pomalu. Ryan se domníval, že ponorky reagují stejně rychle jako letadla.

„Odlehčete ji trochu, Pate. Stačí jeden stupeň dolů, abychom ji udrželi v rovině," řekl Mancuso.

„Hm," zahučel Mannion a podíval se na hloubkoměr. Zátěžové nádrže byly teď zcela zaplněny a vyrovnání se bude muset dosáhnout pomocí mnohem menších vyrovnávacích nádrží. Dostat ponorku do přesně vodorovné polohy mu trvalo pět minut.

„Je mi líto, pánové. Je moc velká, než abychom ji rychle srovnali tak, jak ji potřebujeme," omlouval se v rozpacích.

Na Ramiuse to udělalo dojem, ale rozladilo ho to tak, že své uznání nedal najevo. Čekal, že americkému kapitánovi to bude trvat déle. Ustálit cizí ponorku do potřebné polohy tak zručně a na první pokus...

„No, a teď můžeme vyrazit na sever," řekl Mancuso. Byli dvě míle za poslední zakreslenou výspou. „Doporučuji nový kurz nula-nula-osm, kapitáne."

„Ryane, kormidlo deset stupňů doleva," přikázal Ramius. „Přejděte na nula-nula-osm."

„Ano, kormidlo deset stupňů doleva," odpověděl Ryan a jedním okem sledoval indikátor kormidla a druhým údaj gyrokompasu. „Přecházím na 0-0-8."

„Pozor, Ryane. Stáčí se pomalu, ale jak se jednou natáčí, musíte hodně dozadu-"

„Opačně," opravil ho zdvořile Mancuso.

„Ano, kormidlo opačně, aby se ponorka zastavila ve správném kurzu."

„Jasně."

„Kapitáne, nemáte potíže s kormidlem?" zeptal se Mancuso. „Jak jsme vás sledovali, připadalo nám, že se otáčíte v dost velkých obloucích."

„S housenkou ano. Proud vody z tunelů na kormidlo dost tvrdě naráží, a když je moc stočené, kmitá do stran. Při prvních pokusech na moři se poškodilo. Je to kvůli - jak to říkáte - sejití obou tunelů."

„Ovlivňuje to pohon pomocí vrtulí?" zeptal se Mannion.

„Ne, jen s housenkou."

Mancusovi se tohle nelíbilo. Ale vlastně to ani nevadilo. Plán byl

jednoduchý, přímočarý. Všechny tři lodi vyrazí přímo do Norfolku. Obě americké útočné ponorky se budou přískoky pohybovat dopředu rychlostí třiceti uzlů a očichají prostor před sebou, zatímco *Rudý říjen* se bude plahočit za nimi konstantní rychlostí dvaceti uzlů.

Jak se příď stáčela, začal Ryan kormidlo vyrovnávat, ale čekal s tím příliš dlouho. I přes pět stupňů doprava na kormidle se příď zhoupla přes požadovaný kurz a gyrokompas vyčítavě cvakl přes každý třetí stupeň, až se zastavil na nula-nula-jedna. Trvalo další dvě minuty, než se dostal zpátky na správný kurz.

„To mě mrzí. Ustáleno na nula-nula-osm," hlásil konečně.

Ramius byl smířlivý. „Učíte se rychle, Ryane. Možná z vás jednoho dne bude pořádný námořník."

„Pěkně děkuju. Jedno jsem se ale na téhle cestě naučil - že vy hoši si plně zasloužíte každý niklák."

„Copak - ponorky ne?" uchechtl se Mannion.

„Není kde se tu proběhnout."

„To je pravda. Jestli mě už nepotřebujete, kapitáne, mohu jít dozadu. Ve strojovně mají strašně málo lidí," řekl Mannion.

Ramius kývl. Je on z vládnoucí třídy? přemýšlel kapitán.

V. K. Konovalov

Tupolev mířil zpět na západ. Podle rozkazů se celá flotila, kromě jeho *Alfy* a ještě jedné další, měla vracet rychlostí dvaceti uzlů domů. Tupolev měl postupovat k západu dvě a půl hodiny. Teď měl pět uzlů, což byla maximální rychlost, kterou mohla *Alfa* plout, aniž dělala příliš velký hluk. Účelem bylo, aby se jeho ponorka v té tlačenici ztratila. Takže k Norfolku - nebo pravděpodobněji k Charlestonu - mířila jedna loď *Ohio.* V každém případě bude Tupolev potichu kroužit a pozorovat. *Rudý říjen* byl zničen; tolik z operačních rozkazů věděl. Tupolev zakroutil hlavou. Jak mohl Marko něco takového udělat? Ať byla odpověď jakákoli, za svou zradu zaplatil životem.

Pentagon

„Měl bych lepší pocit, kdybychom měli trochu víc leteckého krytí," prohlásil admirál Poster, opíraje se o zeď.

„Souhlasím, pane, ale nemůžeme o sobě tolik dávat vědět, ne?" zeptal se generál Harris.

Dvojice P-3B nyní hlídkovala od mysu Hateras po Virginia Capes

jako při běžném cvičení. Většina z ostatních Orionů byla daleko na moři. Sovětská flotila už byla čtyři sta mil od pobřeží. Tři skupiny hladinových plavidel se už setkaly a nyní byly obklopeny kruhem vlastních ponorek. *Kennedy, America* a *Nimitz* byly od nich pět set mil na východ a *New Jersey* zůstával vzadu. Rusové budou pod dohledem po celou cestu domů. Bojové skupiny mateřských lodí je budou následovat až k Islandu, v uctivé vzdálenosti, a budou neustále udržovat letecké skupiny na hranici dosahu jejich radarů, jen tak, aby viděli, že Spojené státy ještě nepustily věc ze zřetele. Letadla ze základen na Islandu je budou sledovat po zbytek cesty.

Invincible se už operace neúčastnil, a byl zhruba na půl cestě zpět. Americké útočné ponorky se vrátily k běžným hlídkovým plavbám, a všechny sovětské ponorky byly podle zpráv pryč od pobřeží, ačkoli tyto údaje byly kusé. Pluly ve volných houfech a hluk, který dělaly, ztěžoval sledování hlídkujícím Orionům, které neměly dostatek akustických bojí. Celkem vzato byla operace zhruba ukončena, jak usuzoval J-3.

„Chystáte se do Norfolku, admirále?“ zeptal se Harris.

„Myslel jsem, že bych se mohl sejít s CINCLANT, konference po ukončení operace, chápete,“ řekl Poster.

„Ano, pane.“ řekl Harris.

New Jersey

Plul rychlostí dvanácti uzlů a po stranách měl křižníky doplňující palivo. Komodor Eaton byl na velitelském stanovišti. Bylo po všem, k ničemu nedošlo, díky Bohu. Sověti teď byli sto mil před nimi, v dosahu střel Tomahawk, ale jiných střel už ne. Koneckonců, byl spokojen. Jeho skupina spolupracovala úspěšně s *Tarawou,* která nyní směřovala na jih do Mayportu na Floridě. Doufal, že brzy se bude něco podobného opakovat. Už dlouho se nestalo, aby velící důstojník na bitevní lodi velel letadlové lodi. Měli *Kirova* neustále pod dohledem. Eaton byl přesvědčen, že kdyby došlo k bitvě, s Ivanem by si poradil. A co bylo důležitější: Ivan to určitě věděl. Teď už jen čekali na rozkaz vrátit se do Norfolku. Bude to fajn, být na Vánoce doma. A jeho lidé si to zasloužili. Hodně členů posádky byli staří mazáci a skoro každý měl rodinu.

Rudý říjen

Ping. Jones poznamenal do svého notesu čas a zavolal: „Kapitáne, právě jsem dostal signál od *Pogy.“*

Pogy nyní byla deset mil před *Rudým říjnem* a *Dallasem.*

Bylo to domluveno tak, že až se dostane dopředu, bude deset minut naslouchat a pak jedním zvukovým impulzem svého aktivního sonaru ohlásí, že deset mil k *Pogy* a dvacet či více mil vpředu je čistých. *Pogy* se nechá zvolna unášet, aby to potvrdila, a míli na východ od *Rudého října* vyrazí plnou rychlostí *Dallas,* aby proskočil deset mil před druhou útočnou ponorku.

Jones si pohrával s ruským sonarem. Aktivní systém, jak zjistil, nebyl špatný. Na pasivní systémy raději ani nemyslel. Když *Rudý říjen* ležel v klidu v úžině Pamlico, nedokázal se na amerických ponorkách zachytit. Ty byly sice také v klidu, jejich reaktory jen roztáčely generátory, ale zase nebyly dále než míli. Byl zklamaný, že se mu nepodařilo je zjistit.

Důstojník, který byl s ním, Bugajev, byl kamarádský člověk, rozvažoval Jones, dokud neviděl, jak se ke mně chová kapitán. To Jonese překvapilo. Z toho mála, co o komunismu věděl, čekal, že si všichni budou rovni. No, řekl si, to mám z toho, že jsem četl Kapitál, když jsem byl v prvním ročníku kurzu politologie. Mnohem rozumnější bylo podívat se na to, co komunismus vytvořil. Většinou smetí. Vždyť mužstvo nemělo ani svou vlastní jídelnu. Není to zhovadilost? Jíst v ubikaci s palandami!

Jones strávil hodinu - během níž měl spát - prohlídkou ponorky.

Pan Mannion byl s ním. Začali v ubikaci mužstva. Skříňky se nezamykaly - asi proto, aby se v nich důstojníci mohli přehrabovat. Jones a Mannion udělali přesně totéž; nic zajímavého v nich nebylo. I pornografie, co námořníci měli, byla mizerná. Pózy byly přímo pitomé, a ženy - no, Jones vyrostl v Kalifornii. Smetí. Pro něj nebylo vůbec těžké pochopit, proč se Rusové rozhodli k útěku na západ.

Raketa byla zajímavá. S Mannionem otevřeli inspekční otvor a prozkoumali vnitřek. Nevypadá to tu špatně, uvažovali. Bylo tam trochu moc volných drátů, ale to asi usnadňovalo zkoušení. Raketa se zdála hrozně veliká. Tak, myslel si, s tímhle na nás ti pacholci míří. Napadlo ho, jestli si válečné námořnictvo nějaké nechá. Kdyby někdy bylo potřeba na Ivana nějakou prsknout, mohlo by to být i pár jeho vlastních. Blbej nápad, Jonýsku, řekl si. Nikdy si nepřál, aby se tyhle svinské věci vůbec dostaly do vzduchu. Jedna věc byla jistá: všechno

na téhle kocábce se odmontuje, vyzkouší, rozebere, znova vyzkouší - a on byl v námořnictvu expert číslo jedna na ruský sonar. Možná bude přizván k rozborům... Stálo by možná za to kvůli tomuhle zůstat u námořnictva pár měsíců navíc.

Jones si zapálil cigaretu. „Dáte si jednu ode mne, pane Bugajeve?“ Nabídl inženýrovi krabičku.

„Díky, Jonesi. Vy jste byl na univerzitě?“ poručík si vzal americkou cigaretu, na kterou měl chuť, ale byl příliš hrdý, než aby si o jednu řekl. Pomalu mu docházelo, že tenhle dělesloužící voják se mu v technických znalostech vyrovná. Ačkoli Jones nebyl kvalifikovaným směnovým důstojníkem, dovedl obsluhovat a udržovat sonarové zařízení jako kdokoli jiný, koho znal.

„Ano, pane,“ Nic to člověku neudělá, když bude důstojníkům říkat pane, to Jones věděl. Zvlášť těm přitroublým. „Kalifornská technická univerzita. Pět semestrů dokončených, průměr „A“. Nedodělal jsem ji.“

„A proč jste odešel?“

Jones se usmál. „No, pane, musím vám říct, že Kalifornská technika je - no, jak bych to řek - trochu divná. Dovolil jsem si tam na jednoho profesora takový vtípek. Dělal něco se stroboskopickým světlem, předváděl zhotovení časové lupy, a já jsem sestavil takový malinký spínač pro světla v místnosti, aby taky šla stroboskopicky. Jenže ve spínači se udělal zkrat a byl z toho takový elektrický ohýnek.“ Od kterého shořela laboratoř, zničila se data za tři měsíce a zařízení za patnáct tisíc dolarů. „To bylo proti řádům školy.“

„Co jste studoval?“

„Chystal jsem se na diplom inženýra elektronika, vedlejší obor kybernetika. Chyběly mi ještě tři semestry. Ale ty udělám, pak diplom a pak doktorát, a pak se vrátím k námořnictvu jako civilista.“

„A proč jste akustikem?“ Bugajev se posadil. Takhle se ještě nikdy s nikým z mužstva nebavil.

„Hergot, pane, vždyť je to sranda! Když se něco děje - víte, třeba manévry, sledování jiné ponorky a tak - *já* jsem kapitán. Velitel se akorát řídí podle údajů, které mu já dávám.“

„A máte svého velitele rád?“

„No jasně! Je to ten nejlepší, co jsem kdy měl - a měl jsem tři. Můj kapitán je prima chlap. Dělejte svou práci pořádně, a on vás nebuzeruje. Když mu máte co říct, tak naslouchá.“

„Říkáte, že se vrátíte na školu. Jak to zaplatíte? Nám říkali, že na univerzitu jdou jen synové lidí z vládnoucí třídy.“

„To je blbost, pane. V Kalifornii, když jste dost chytrý, abyste na univerzitu šel, tak jdete. V mém případě šetřím - na ponorce se toho moc neutratí, ne? - a námořnictvo taky něco přidá. Mám dost na to, abych se dostal až k diplomu a dostal M.A. Co jste vystudoval vy?“

„Chodil jsem na vysokou námořnickou školu. Něco jako ta vaše v Annapolisu. Rád bych měl řádný diplom z elektroniky,“ řekl Bugajev a vyslovil tak nahlas svůj sen.

„Jen klid. Můžu vám s tím pomoct. Jestli budete dost dobrý pro Kalifornskou Techniku, řeknu vám, s kým promluvit. Kalifornie se vám bude líbit. To je to správné místo k životu.“

„A přál bych si pracovat s opravdovým počítačem,“ pokračoval Bugajev zasněně.

Jones se potichu rozesmál. „No tak si ho kupte.“

„Koupit si počítač?“

„No jistě, máme pár malých, Apple, tady na *Dallasu*. Bude vás stát - no, dva tisíce za pořádný systém. Je to o moc míň než nač přijde auto.“

„Počítač za dva tisíce dolarů?“ Bugajevova zasněnost přešla do podezřívavosti, byl přesvědčen, že mu Jones něco namlouvá.

„Nebo taky míň. Za tři tácy už dostanete moc pěknou věcičku. Sakra, řeknete u Apple, kdo jste, a oni vám ho možná dají zadarmo, nebo vám ho dá námořnictvo. Když nebudete chtít Apple, je tu Commodore, TRS-80, Atari. Všechno možné. Přijde na to, nač ho chcete používat. Koukněte, jen jediná společnost, Apple, jich prodala přes milion. Jsou malé, to jistě, ale jsou to opravdické počítače.“

„Nikdy jsem o tom neslyšel -Apple?“

„Jo, Apple. Tu firmu založili dva chlápci, když jsem byl na střední škole. Od té doby jich prodali milion nebo tak, jak jsem říkal - a teď jsou nějak bohatí! Já sám ho nemám - na ponorce není místo - ale můj brácha svůj počítač má, IBM PC. Vy mi pořád nevěříte, co?“

„Pracující člověk s vlastním počítačem? Tomu se dá těžko věřit.“ Zamáčkl cigaretu. Americký tabák je trochu nevýrazný, říkal si.

„Dobrá, pane, můžete se zeptat někoho jiného. Jak jsem říkal, na *Dallasu* je pár Applů, pro mužstvo. Jsou tam ještě další, pro požární hlásiče, navigaci, a samozřejmě pro sonar. Apple máme na hry - počítačové hry se vám určitě budou líbit, na beton. Dokud si

nezahrajete Chopliftera, nevíte, co je to sranda; máme i jiné, vzdělávací programy a takové věci. Fakt, pane Bugajeve, můžete jít do kteréhokoli nákupního střediska a tam už uvidíte, kde si počítač koupit. Fakt.“

„Jak používáte počítač u sonaru?“

„To by chtělo dlouhé vysvětlování, pane, a asi bych se musel dovolit kapitána.“ Jones si připomněl, že tenhle chlápek je pořád ještě nepřítel, v určitém smyslu.

V. K. Konovalov

Alfa se nechala pomalu unášet při hraně pevninského šelfu, asi padesát mil jihovýchodně od Norfolku. Tupolev nařídil snížit výkon reaktoru na pět procent, dost na provoz elektrického zařízení, a trochu navíc. Jeho ponorka také byla při tom téměř úplně tichá. Povely se předávaly ústně. *Konovalov* operoval v podmínkách přísného zachovávání ticha. Veškerá běžná práce v kuchyni byla zakázána - vařit znamenalo posunovat kovové nádobí po kovových mřížkách. Až na další bude mužstvo dostávat sýrové sendviče. Mluvili šeptem, pokud mluvili vůbec. Každý, kdo by způsobil hluk, by přilákal pozornost kapitána, a všichni na palubě věděli, co by to znamenalo.

Řídící středisko SOSUS

Quentin přehlížel údaje vyslané digitálním spojením od obou Orionů. Porouchaná raketová ponorka *Georgia* mířila do Norfolku po částečném vysazení turbíny, doprovázena dvojicí útočných ponorek. Drželi ji na moři kvůli té činnosti Rusů při pobřeží, říkal admirál, a teď se měla vrátit, opravit a vyslat co nejrychleji zpátky. *Georgia* nesla čtyřiadvacet střel Trident, významný podíl veškeré odstrašující síly země. Nyní, když jsou Rusové pryč, bude její oprava prvořadou záležitostí. Dostat ji zpět bylo celkem bezpečné, ale potřebovali Oriony, aby nejprve zkontrolovaly, zda v obecném zmatku nezůstaly nějaké ruské ponorky pozadu.

Jeden P-3B vyčkával ve třech stech metrech asi padesát mil jihovýchodně od Norfolku. FLIR neukazoval nic, žádný tepelný znak na hladině, a detektor magnetických anomálií nezjistil žádné měřitelné porušení magnetického pole Země, ačkoli na jedné letové trase se dostal na sto metrů od *Alfy*. Trup *Konovalova* byl zhotoven z nemagnetického titanu. Akustická bóje, shozená sedm mil jižně od ní,

zvuk jejího reaktoru nezachytila. Údaje byly nepřetržitě předávány do Norfolku, kde je Quentinův operační štáb vkládal do počítače. Problém byl v tom, že ne o všech sovětských ponorkách byl dokonalý přehled.

No tak, myslel si velitel, to zapadá dohromady. Některé z lodí využily příležitosti a odplížily se ze svých pozic zachycených na mapě. Byla tu možnost, hlásil, že tu ještě jedna nebo dvě zatoulané ponorky jsou, ale nebyly o tom žádné důkazy. Lámal si hlavu, co to vlastně CINCLANT rozjel. Docela určitě byl něčím nesmírně nadšen, byla to téměř euforie. Operace proti Rusům proběhla přímo nádherně, alespoň podle toho, co z ní viděl, a byla tu ta mrtvá *Alfa.* Jak dlouho bude trvat, než se *Glomar Explorer* dá do kupy a přijede pro ni? Napadlo ho, jestli bude mít příležitost vrak si prohlédnout. Taková šance!

Nikdo nynější operaci nebral nijak vážně. To nebylo nic divného. Kdyby se *Georgia* opravdu blížila s porouchaným strojem, blížila by se pomalu, a pomalu se pohybující *Ohio* dělá asi takový hluk jako velrybí panna, která se rozhodla, že pannou zůstane. A kdyby CINCLANTFLT opravdu na tom tak záleželo, nesvěřil by tohle odvšivování dvěma P-3 pilotovaným záložníky. Quentin zvedl telefon a vytočil operační odělení CINCLANTFLT, aby jim sdělil, že nejsou žádné náznaky nepřátelské činnosti.

Rudý říjen

Ryan se podíval na hodinky. Už to bylo pět hodin. Dlouhá doba, musí-li člověk sedět pořád na jediné židli, a z rychlého pohledu na mapu vyrozuměl, že odhad osmi hodin byl optimistický - nebo jim špatně porozuměl. *Rudý říjen* sledoval linii šelfu a brzy se začne stáčet na západ k Virginia Capes. Možná to bude trvat ještě čtyři hodiny; určitě to ale nemohlo být nijak brzy. Mancuso a Ramius vypadali velmi unaveně. Všichni byli unaveni. Lidé ve strojovně asi nejvíc - ne, to spíš kuchař; běhal sem tam s kávou a sendviči pro všechny. Rusové se zdáli zvlášť hladoví.

Dallas/Pogy

Dallas minul *Pogy* rychlostí třiceti dvou uzlů a opět provedl přískok. *Rudý říjen* byl několik mil vzadu. Korvetnímu kapitánovi Wallymu Chambersovi, který *Dallasu* velel, to nebylo po chuti, nerad

plul slepý rychlostí třiceti pěti uzlů i přes hlášení *Pogy*, že je všechno čisté.

Pogy zaznamenala průjezd *Dallasu* a potočila se, aby její systém bočních čidel mohl sledovat *Rudý říjen.*

„Na dvacet uzlů je dost hlučný," řekl hlavní akustik na *Pogy* svému společníkovi. „*Dallas* tohle nedělá ani ve třiceti."

V. K. Konovalov

„Něco je slyšet z jihu," řekl *mičman.*

„*Co* přesně?" Tupolev postával ve dveřích už celé hodiny a akustikům znepříjemňoval život.

„Na to je ještě moc brzy, soudruhu kapitáne. Souřadnice se ale nemění. Míří sem."

Tupolev se vrátil do řídící centrály. Nařídil, aby výkon reaktoru byl ještě více snížen. Uvažoval o tom, že by reaktor odstavil úplně, ale spustit ho by trvalo nějaký čas a nikdo ještě nemohl říci, jak daleko kontakt může být. Než se kapitán vrátil k sonaru, vykouřil tři cigarety. Nemělo vyznám *mičmana* znervózňovat. Byl to jeho nejlepší akustik.

„Jeden lodní šroub, soudruhu kapitáne, americký, pravděpodobně *Los Angeles*, rychlost třicet pět uzlů. Souřadnice změněny pouze o dva stupně za patnáct minut. Propluje těsně kolem a - počkat... jeho stroje se zastavily." Čtyřicetiletý důstojník přitiskl sluchátka k uším. Slyšel, jak se zvuky způsobené kavitací ztišují, pak přestaly zcela a vytratily se. „Zastavil se a poslouchá, soudruhu kapitáne."

Tupolev se usmál. „Neuslyší nás, soudruhu. Pluje rychle a pak zastaví. Slyšíte něco jiného? Třeba něco doprovází?"

Mičman se znovu zaposlouchal do zvuků ve sluchátkách a něco upravil na svém panelu. „Snad… je tam hodně hluku od povrchu, soudruhu, a já - počkejte, zdá se, že je tam něco slyšet. Náš poslední cíl měl souřadnice jedna-sedm-jedna, tenhle nový hluk má... jedna-sedm-pět. Velmi slabý, soudruhu kapitáne, a teď - impulz, jediný impulz aktivním sonarem."

„Tak." Tupolev se opřel o stěnu. „Dobrá práce, soudruhu. Teď musíme být trpěliví."

Dallas

Náčelník Laval vyhlásil oblast za čistou. Citlivá čidla na BQQ-5 nic nezjistila, dokonce ani poté, co byl použit systém SAPS.

Chambers stočil příď tak, aby jediný impulz dosáhl *Pogy*, která zase vyslala svůj impulz na *Rudý říjen*, aby se ujistila, že signál byl přijat. Dalších deset mil bylo volných. *Pogy* opět vyrazila rychlostí třiceti uzlů, následována nejnovější raketovou ponorkou amerického válečného námořnictva.

V. K. Konovalov

„Dvě další ponorky. Jedna s jednou vrtulí, druhá s dvojitou, myslím. Dosud slabé. Ponorka s jednou vrtulí se otáčí mnohem rychleji. Mají Američané ponorky se dvěma vrtulemi, soudruhu kapitáne?“

„Ano, myslím, že ano.“ Tupolev se nad tím zamyslel. Rozdíl v charakteristikách nebyl zase tak příliš výrazný. V každém případě však uvidí. *Konovalov* se plazil rychlostí dvou uzlů, sto padesát metrů pod hladinou. Ať se blížilo cokoli, mířilo to zřejmě přímo k nim. No, nakonec přece jen těm imperialistům ukáže.

Rudý říjen

„Může mě někdo vystřídat u kola?“ zeptal se Ryan.

„Potřebujete se protáhnout?“ zeptal se Mancuso a přikročil k němu.

„Jo. A mohl bych se i projít na klozet. Ta káva mě připraví o ledviny.“

„Vystřídám vás, pane.“ Americký kapitán se posadil na Ryanovo místo. Jack zamířil k nejbližšímu záchodu.

Za dvě minuty se již cítil lépe. Když byl zpátky v řídící centrále, udělal pár dřepů, aby se mu rozproudila v nohách krev, a pak krátce pohlédl na mapu. Bylo zvláštní, téměř strašidelné, vidět americké pobřeží popsané ruštinou.

„Díky, veliteli.“

„No jo,“ Mancuso vstal.

„Vy nejste žádný námořník, Ryane, to už je jisté.“ Ramius ho už předtím beze slova sledoval.

„Také jsem se za něj nikdy neprohlašoval, kapitáne,“ odpověděl Ryan přívětivě. „Jak je to daleko do Norfolku?“

„Ale, ještě takové čtyři hodiny, šéfe,“ řekl Mancuso. „Potřebujeme tam dorazit po setmění. Mají něco, čím nás dostanou dovnitř nepozorovaně, ale nevím co.“

„Z úžiny jsme ale vypluli za denního světla. Co když nás někdo viděl tam?“ zeptal se Ryan.

„Nic jsem neviděl, ale jestli tam někdo byl, jediné, co mohl vidět, byly řídící věže tří ponorek bez čísel.“ Odpluli ve dne, aby využili „okno“ v obletech sovětských družic.

Ryan si zapálil další cigaretu. Jeho žena by mu za tohle dala co proto, ale on byl celý vedle z toho, že je na ponorce. Při sezení na kormidelníkově stanovišti neměl na práci nic jiného než zírat na pár přístrojů. Udržet ponorku v rovině bylo snazší než čekal a jediné prudší otočení, o které se pokusil, mu předvedlo, jak dychtivě ponorka chce měnit kurz v jakémkoli směru. Přes třicet tisíc tun oceli, myslel si - žádný div.

Pogy/Rudý říjen

Pogy se přehnala kolem *Dallasu* rychlostí třiceti uzlů a pokračovala dvacet minut; zastavila se jedenáct mil před ním - a tři míle od *Konovalova*, jehož posádka teď téměř nedýchala. Sonar *Pogy*, ačkoli neměl nový systém BC-10/SAPS pro zpracování signálů, byl jinak moderní, ale nebylo možné slyšet něco, co nevydávalo žádný zvuk, a *Konovalov* byl tichý.

Rudý říjen minul *Dallas* v 15:00 hodin, poté, co dostal poslední signál, že všechno kolem je čisté. Jeho posádka byla unavená a těšila se, až dvě hodiny po západu slunce dorazí do Norfolku. Ryan přemýšlel o tom, jak rychle se bude moci dostat letadlem do Londýna. Obával se, že CIA po něm bude chtít obsáhlou zprávu; Mancuso a posádka Dallasu mysleli na to, jestli se dostanou ke svým rodinám. Nepočítali s tím.

V. K. Konovalov

„Ať je to cokoli, je to hodně velké, myslím. Kurs ho přivede na pět kilometrů od nás.“

„*Ohio*, jak říkala Moskva,“ poznamenal Tupolev.

„Zní to jako ponorka se dvěma vrtulemi, soudruhu kapitáne,“ řekl *mičman.*

„*Ohio* má jednu vrtuli. To vím.“

„Ano, soudruhu. V každém případě tu bude za dvacet minut. Ta druhá útočná ponorka pluje rychlostí něco přes třicet uzlů. Jestli se to nezmění, propluje patnáct kilometrů od nás.“

„A ten druhý Američan?“

„Několik kilometrů stranou k volnému moři, nechává se pomalu unášet, jako my. Přesnou vzdálenost nemám. Mohl bych ho dostat aktivním sonarem, ale to by...“

„Následky si uvědomuji,“ vyštěkl Tupolev. Odešel zpátky do řídící centrály.

„Řekněte strojníkům, ať jsou připraveni na znamení. Všichni na bojová stanoviště!“

„Ano, soudruhu kapitáne,“ odpověděl *starpom.* „Máme americkou stíhací ponorku krásně zaměřenou - tedy tu, co se pohybuje. Při té její plné rychlosti to pro nás je snadné. Tu druhou najdeme v pár vteřinách.“

„Dobrá, pro změnu,“ usmál se Tupolev. „Vidíte, co dokážeme, když jsou nám okolnosti příznivé?“

„A co uděláme?“

„Až ta velká popluje kolem nás, přiblížíme se a prošťouchneme jí díru do zadku. Svou hru si užili. Teďsi pohrajeme my. Ať strojníci zvýší výkon. Plný výkon teď budeme brzy potřebovat.“

„To způsobí hluk, soudruhu,“ upozornil *starpom.*

„Pravda, ale nemáme na vybranou. Deset procent výkonu. *Ohio* to neuslyší a ta bližší stíhací ponorka snad také ne.“

Pogy

„Odkud to přišlo?“ Hlavní akustik provedl pár úprav na panelu. „Veliteli, sonar. Mám kontakt, souřadnice dva-tři-nula.“

„Velitel, rozumím,“ odpověděl ihned komandér Wood. „Můžete to klasifikovat?“

„Ne, pane. Objevilo se to zrovna teď. Hluk od reaktoru a parního agregátu, moc slabě. Nedokážu rozluštit charakteristiku reaktoru...“ nastavil příjem na maximum. „Není to žádný z našich, kapitáne. Tak mi připadá, že tu máme asi nějakou *Alfu.“*

„No prima! Signalizujte hned na *Dallas!“*

Náčelník to zkusil, ale *Dallas,* plující rychlostí dvaatřiceti uzlů, pět rychlých krátkých signálů nezachytil. *Rudý říjen* teď byl osm mil daleko.

Rudý říjen

Jones náhle prudce zavřel oči. „Pane Bugajeve, řekněte

kapitánovi, že jsem právě zaslechl pár impulzů.“

„Pár?“

„Víc než jeden, ale počet jsem nezachytil.“

Pogy

Komandér Wood se rozhodl. Původně vyslal sonarové signály úzce směrovaným, nízkovýkonným způsobem, aby se na minimum snížila možnost, že prozradí svou polohu. Ale *Dallas* je nezachytil.

„Maximální výkon, náčelníku. Trefte se do *Dallasu* vším co máte.“

„Rozumím.“ Náčelník nastavil prvky na plný výkon. Trvalo několik vteřin, než byl systém připraven vypálit výkonem sta kilowattů salvu zvukové energie.

Ping, ping, ping, ping, ping!

Dallas

„Wow!“ vykřikl náčelník Laval, „veliteli, tady sonar, signál ohrožení z *Pogy!“*

„Všechno zastavit!“ zavelel Chambers. „Ticho na lodi.“

„Všechno zastaveno.“ Poručík Goodman předal rozkaz jen o vteřinu později. Na zádi služba u reaktoru snížila spotřebu páry a zýšila teplotu v reaktoru. Tím mohly neutrony uniknout z reaktoru a štěpná reakce se prudce zpomalila. „Až se rychlost sníží na čtyři uzly, jděte na třetinovou rychlost,“ řekl Chambers palubnímu důstojníkovi cestou do místnosti pro sonar. „Frantíku, potřebuji údaje zčerstva.“

„Ještě plujeme moc rychle, pane,“ odpověděl Laval.

Rudý říjen

„Kapitáne Ramiusi, myslím, že bychom měli zpomalit,“ řekl rozvážně Mancuso.

„Signál se neopakoval,“ namítal Ramius. Druhý směrovaný signál je minul a *Dallas* ještě nepředal varovný signál pro ohrožení, protože dosud plul příliš rychle, než aby mohl *Rudý říjen* najít a signál předat.

Pogy

„Tak, pane, *Dallas* vypnul.“

Wood se kousal do spodního rtu. „Dobrá, tak toho parchanta najdeme. Proklepat, náčelníku, maximální výkon.“ Vrátil se do řídící

místnosti. „Všichni na bojová stanoviště.“ Za dvě vteřiny se rozezněl poplašný signál. *Pogy* již byla ve stavu zvýšené pohotovosti a za čtyřicet vteřin byla všechna stanoviště obsazena; výkonný důstojník, korvetní kapitán Tom Reynolds, byl připraven ke koordinaci palby. Jeho tým důstojníků a techniků čekal na údaje, aby je vložili do počítače pro řízení palby Mark 117.

Sonarový vysílač na přídi *Pogy* chrlil do vody zvukové impulzy. Po patnácti vteřinách od okamžiku co signalizace začala, se na Palmerově obrazovce objevil první odražený signál.

„Veliteli, sonar, máme pozitivní kontakt, souřadnice dva-tři-čtyři, vzdálenost šest tisíc metrů. Klasifikace pravděpodobně třída *Alfa,* podle charakteristik reaktoru,“ řekl Palmer.

„Dejte mi palebné souřadnice!“ řekl naléhavě Wood.

„Rozkaz.“ Reynolds sledoval údaje, zatímco jiná skupina důstojníků sestavovala na stolní mapě graf pomocí papíru a tužky. Počítač nepočítač, bylo třeba mít něco na ověření.

Po obrazovce přebíhaly údaje. Ve čtyřech torpédových šachtách měla *Pogy* dvojici střel Harpoon proti lodím a dvě torpéda Mark 48. V daném okamžiku se dala použít jen torpéda. Mark 48 bylo nejsilnější torpédo ve výzbroji, naváděné drátem a schopné v poslední fázi navést se vlastním aktivním sonarem. Pohybovalo se rychlostí přes padesát uzlů a neslo půltunovou bojovou hlavici. „Kapitáne, máme koordináty pro obě ryby. Doba letu na cíl čtyři minuty třicet pět vteřin.“

„Sonar, konec vysílání impulzů,“ řekl Wood.

„Rozkaz. Vysílání signálů skončeno.“ Palmer vypnul aktivní systémy. „Cíl má elevační úhel téměř nula stupňů, pane. Je asi tak v naší hloubce.“

„Dobrá, sonare. Držte se ho.“ Wood teď polohu svého cíle měl; další vysílání impulzů by už jen poskytlo cíli lepší představu o jeho vlastní.

Dallas

„*Pogy* něco signalizovala. Dostali vratný signál, souřadnice jedna-devět-jedna, zhruba,“ řekl Laval. „Je tam ještě nějaká ponorka, nevím jaká. Rozeznávám nějaký hluk reaktoru a páry, ale ne dost zřetelně, abych mohl určit charakteristiky.“

Pogy

„Ta raketová ponorka se ještě pohybuje, pane,“ hlásil Palmer.

„Kapitáne,“ Reynolds vzhlédl od svých grafů na papíře, „její kurz ji vede mezi nás a cíl.“

„Vynikající. Vpřed na jednu třetinu, kormidlo vlevo, úhel dvacet stupňů.“ Wood přešel do sonarové místnosti, zatímco byly jeho rozkazy plněny. „Náčelníku, nažhavte to a připravte se pořádně ji bombardovat.“

„Rozkaz, pane.“ Palmer pracoval na svých ovladačích. „Hotovo, pane.“

„Pusíte to přímo na ni. Tentokrát ji nesmíme minout.“

Wood pozoroval, jak se indikátor směru na sonarovém grafu zhoupl. *Pogy* se otáčela rychle, ale jemu to nebylo dost rychlé. *Rudý říjen* - jen on a Reynolds věděli, že je to ruská ponorka, ačkoli mužstvo si zoufale lámalo hlavy, o co tu jde - se blížil příliš rychle.

„Připraveno, pane.“

„Tak to spusťte.“

Palmer stiskl spínač.

Ping, ping, ping, ping, ping!

Rudý říjen

„Kapitáne!“ zaječel Jones. „Signál ohrožení!“

Mancuso přiskočil k panelu, aniž by čekal, až zareaguje Ramius. Zakroutil spínačem na Stop. Pak pohlédl na Ramiuse. „Promiňte, pane.“

„To je v pořádku.“ Ramius se zamračil na mapu. Za okamžik zabzučel telefon. Zvedl ho a několik vteřin hovořil rusky, pak zavěsil. „Řekl jsem jim, že máme problém, ale že nevíme, co to je.“

„Taky že to je pravda.“ Mancuso se připojil k Ramiusovi u mapy. Hluk strojů utichal, ačkoli ne tak rychle, jak by si Američan přál. Na ruskou ponorku byl *Rudý říjen* dost tichý, ale pořád ještě moc hlučný pro něj.

„Zkuste, jestli váš akustik něco najde,“ navrhl Ramius.

„Tak.“ Mancuso udělal několik kroků k zádi. „Jonýsku, zjistěte, co to tam je.“

„Rozkaz, kapitáne, ale s tímhle to nebude lehké.“ Mezitím už zaměřoval svá čidla ve směru obou doprovodných útočných ponorek. Upravil si sluchátka a začal pracovat se zesilovačem. Žádné zpracování signálu, žádné SAPS, čidla stojí za starou bačkoru. Ale teď

nebyl čas na rozčilování. Sovětské systémy se musely ovládat elektromechanicky, ne jako počítačem řízené systémy, na které byl zvyklý. Pomalu a opatrně upravoval směrové receptory v sonarovém vysílači na přídi, v pravé ruce otáčel krabičkou cigaret, oči měl pevně zavřené. Nevšiml si, že Bugajev sedí naproti němu a naslouchá s ním.

Dallas

„Tak co víme, náčelníku?“ zeptal se Chambers.

„Mám souřadnice, nic víc. *Pogy* ho drží, ale náš přítel spustil zpětný chod hned jak ho to šlehlo, a zmizel mi. *Pogy* od něj dostala pořádný vratný signál. Asi je pěkně blízko, pane.“

Chambers postoupil do funkce výkonného důstojníka teprve před čtyřmi měsíci. Byl to bystrý, zkušený důstojník a pravděpodobně se jednou dočká velení na vlastní lodi, ale bylo mu teprve třiatřicet let a na ponorkách sloužil jen ony čtyři měsíce. Předtím byl v Idahu rok a půl instruktorem pro výuku obsluhy reaktoru. Přísností, která teď patřila k jeho práci jakožto velitele na Mancusově lodi, zakrýval větší nejistotu než byl ochoten přiznat. Teď jeho kariéra mohla uváznout na rozhodnutí, které udělá. Věděl přesně, jak důležitá tahle akce je. Jeho budoucnost teď budou určovat rozhodnutí, která v příštích okamžicích učiní.

Dokážete ji lokalizovat na jeden impulz?“

Hlavní akustik vteřinu uvažoval. „Nebude to stačit na palebné koordináty, ale něco nám to poví.“

„Tak jeden *ping*, do toho.“

„Rozkaz.“ Laval krátce zapracoval na svém panelu a spustil aktivní prvky.

V. K. Konovalov

Tupolev zkřivil obličej. Začal moc brzy, měl počkat, až proplují mimo - ale zase kdyby byl čekal tak dlouho, musel by se býval hnout, a teď se mu všechny tři lodi vznášely poblíž, téměř bez pohybu a zcela tiché.

Čtyři ponorky se pohybovaly jen tak rychle, aby si udržely hloubku. Ruská *Alfa* směřovala přídí k jihovýchodu, všechny čtyři byly uspořádány do nepravidelného různoběžníku, otevřenou stranou do moře. *Pogy* a *Dallas* byly na sever od *Konovalova*, *Rudý říjen* na jihovýchod od něj.

Rudý říjen

„Někdo ho zrovna trefil impulzem," řekl potichu Jones. „Souřadnice je přibližně severozápad, ale není ji dost slyšet, abychom ji mohli sledovat. Pane, kdybych si měl vsadit, řekl bych, že je pěkně blízko."

„Jak tohle víte?" zeptal se Mancuso.

„Slyšel jsem ten impulz přímo - akorát jeden *ping*, asi na určení vzdálenosti. Bylo to od BQQ-5. Pak jsem slyšel odraz od cíle. Matematicky to vychází na celou řadu možností, ale dám jed na to, že je někde mezi námi a našimi hochy, trochu na západ. Vím, je to chatrné, pane, ale nic lepšího nemáme."

„Vzdálenost deset kilometrů, možná méně," poznamenal Bugajev.

„To je chatrné taky, ale klidně můžeme vyjít třeba zrovna z tohohle. Moc údajů nemáme. Je mi líto, kapitáne. Líp to nejde," řekl Jones.

Mancuso pokývl a vrátil se do řídící centrály.

„Co se děje?" zeptal se Ryan. Ovladače křídel byly posunuty dopředu na doraz, aby se udržela hloubka. Význam událostí mu unikal.

„Tam venku je nepřátelská ponorka."

„Jaké máme informace?" zeptal se Ramius.

„Moc ne. Na severozápad je kontakt, vzdálenost neznámá, ale pravděpodobně ne moc daleko. Vím najisto, že to není žádná z našich. Norfolk hlásil, že tahle oblast je čistá. Tak zbývá jedna možnost. Necháme se unášet?"

„Necháme se unášet," opakoval Ramius a zvedl telefon. Vydal několik rozkazů.

Stroje *Rudého října* dodávaly výkon potřebný k rychlosti jen nepatrně nad dva uzly, jen taktak k udržení směru a ne dost k udržení hloubky. Se svým mírným vztlakem se ponorka nesla zvolna k hladině rychlostí několika metrů za minutu, navzdory nastavení křídel.

Dallas

„Ustoupíme na jih. Nerad bych měl tu *Alfu* blíž k našemu příteli, než jsme my sami. Přejdeme na jedna-osm-pět, dvě třetiny," řekl nakonec Chambers.

„Rozkaz," řekl Goodman. „Kormidelníku, kormidlo patnáct

stupňů vpravo, přejít na nový kurz jedna-osm-pět. Vpřed na dvě třetiny.“

„Rozumím, doprava patnáct stupňů.“ Kormidelník otočil kolem. „Pane, kormidlo mám patnáct stupňů doprava, přecházím na nový kurz jedna-osm-pět.“

Ve čtyřech torpédových šachtách *Dallasu* byly tři střely Mark 48 a jeden klamný cíl, drahé akustické torpédo MOSS - mobilní ponorkový simulátor. Jedno z torpéd *Dallasu* bylo zaměřeno na *Alfu,* ale palebné souřadnice byly neurčité. 'Ryba' bude při vyhledání cíle muset trochu zapracovat sama. Dvě torpéda *Pogy* byla zaměřena téměř přesně.

Problém byl v tom, že ani jedna z lodí nesměla pálit. Obě útočné ponorky operovaly podle normálních podmínek střetu. Mohly pálit jen v sebeobraně a *Rudý říjen* chránit pouze klamnými protiopatřeními. Otázkou bylo, zda *Alfa* ví, co *Rudý říjen* doopravdy je.

Konovalov

„Zamiřte k *Ohiu,*“ nařídil Tupolev. „Rychlost tři uzly. Musíme být trpěliví, soudruzi. Teď, když Američané vědí, kde jsme, už na nás sonar pouštět nebudou. Odtud se potichu vzdálíme.“

Vrtule z bronzu na *Konovalovu* se začala otáčet rychleji. Když se vyřadily některé nepotřebné elektrické systémy, stroje mohly zvýšit rychlost, aniž se zvyšoval výkon reaktoru.

Pogy

Na *Pogy,* nejbližší útočné ponorce, se kontakt vytrácel a poněkud narušoval směrové koordináty. Komandér Wood rozvažoval, zda má nebo nemá souřadnice obnovit impulzem aktivního sonaru, ale pak se rozhodl, že to neudělá. Kdyby použil aktivní sonar, octl by se v postavení policisty, který ve tmě hledá lupiče s baterkou. Impulzy sonaru by jeho cíli prozradily víc než jemu. V takovém případě se normálně používal pasivní sonar.

Náčelník Palmer hlásil proplutí *Dallasu* na levoboku. Wood i Chambers se rozhodli nepoužít své podvodní telefony. Teď si nemohli dovolit sebemenší hluk.

Rudý říjen

Už se plížili půl hodiny. Na svém stanovišti kouřil Ryan jednu

cigaretu za druhou a dlaně se mu potily, jak se snažil zachovat klid. Tohle nebyl způsob bóje, ve kterém byl vycvičen - být lapen uvnitř ocelové roury a nic nevidět ani neslyšet. Věděl, že tam venku je sovětská ponorka, a věděl, jaké má rozkazy. Kdyby její kapitán přišel na to, kdo jsou - co pak? Oba kapitáni, myslel si, jsou obdivuhodně a nepochopitelně klidní.

„Mohou nás vaše ponorky ochránit?“ zeptal se Ramius.

„Palbou na ruskou ponorku?“ Mancuso zavrtěl hlavou. „Jen když ona vystřelí první - na ně. Podle normálních pravidel vlastně jako bychom nebyli.“

„*Cože?*“ Ryan byl ohromen.

„Chcete začít válku?“ usmál se Mancuso, jako by se celou situací bavil. „To se totiž stane, když válečné lodi dvou zemí začnou opětovat palbu. Musíme se z toho dostat nějak mazaně.“

„Buďte klidný, Ryane,“ řekl Ramius. „Tohle je naše běžná hra. Stíhací ponorka se snaží nás najít a my se snažíme, aby nás nenašla. Řekněte, kapitáne Mancuso, na jakou vzdálenost jste nás slyšeli u Islandu?“

„Neprohlížel jsem vaši mapu podrobně, kapitáne,“ dumal Mancuso. „Možná dvacet mil, něco přes třicet kilometrů.“

„A to jsme pluli rychlostí třiceti uzlů - hluk roste rychleji než rychlost. Myslím, že můžeme plout na východ, pomalu, aniž nás najde. Použijeme housenku, poplujeme rychlostí šesti uzlů. Jak víte, sovětské sonary nejsou tak účinné jako americké. Souhlasíte, kapitáne?“

Mancuso přikývl. „Je to vaše loď, pane. Mohu navrhnout severovýchod? Tak bychom se měli dostat za naše útočné ponorky do hodiny, možná dřív.“

„Ano.“ Ramius se dobelhal k řídícímu panelu, otevřel dveře tunelů a pak šel zpátky k telefonu. Vydal potřebné rozkazy. V minutě byly spuštěny motory housenky a rychlost pomalu rostla.

„Kormidlo deset vpravo, Ryane,“ řekl Ramius. „A zmenšete náklon křídel.“

„Kormidlo vpravo deset stupňů, pane, zmenšuji náklon křídel, pane.“ Ryan vykonal příkazy, byl rád, že aspoň něco dělají.

„Váš kurz je nula-čtyři-nula, Ryane,“ řekl Mancuso od stolu s mapou.

„Nula-čtyři-nula, procházím tři-pět-nula.“ Ze svého místa u

kormidla slyšel, jak voda sviští tunelem na levoboku. Vždy asi po minutě se ozval zvláštní hukot, který trval tři nebo čtyři vteřiny. Ručička rychloměru před ním přešla přes čtyři uzly.

„Bojíte se, Ryane?“ zasmál se tlumeně Ramius.

Jack potichu zaklel. Chvěl se mu hlas. „Jsem také trochu unavený.“

„Vím, že je to pro vás těžké. Na nováčka bez výcviku si vedete dobře. Do Norfolku se dostaneme pozdě, ale dostaneme se tam, uvidíte. Vy jste byl na raketové ponorce, Mancuso?“

„Ale jistě. Ryane, uklidněte se, tohle raketové ponorky dělají. Když někdo přijde a začne nás hledat, prostě zmizíme.“ Americký velitel vzhlédl od mapy. Na místa předpokládaných poloh tří ostatních ponorek položil mince. Chtěl si je označit jinak, ale rozhodl se, že to neudělá. Na téhle mapě pobřeží byly některé velmi zajímavé poznámky - jako například programovaná postavení pro odpalování raket. Zpravodajská služba flotily bude z téhle informace na větvi.

Rudý říjen nyní plul na severovýchod rychlostí šesti uzlů. *Konovalov* se přibližoval jihovýchodně rychlostí tří uzlů. *Pogy* mířila na jih rychlostí dvou uzlů a *Dallas* na jih rychlostí patnácti uzlů. Všechny čtyři ponorky byly nyní uvnitř kruhu o poloměru zhruba šesti mil a všechny směřovaly do stejného bodu.

V. K. Konovalov

Tupolev se radoval. Z jakéhosi důvodu se Američané rozhodli hrát zdržovací hru, kterou nečekal. Chytré by bylo, myslel si, kdyby se byla jedna z útočných ponorek přiblížila a obtěžovala ho, zatímco raketová ponorka by se dostala se zbytkem doprovodu do volného prostoru. Nu, na moři se nikdy nic neopakuje dvakrát. Upil ze šálku čaj a vybral si sendvič.

Jeho *mičman* u sonaru si všiml zvláštního zvuku; trval jen několik vteřin, pak se ztratil. Nějaký vzdálený hukot seismického původu, pomyslel si nejprve.

Rudý říjen

Pozitivní nastavení křídel je vyneslo vzhůru a nyní měl Ryan na křídlech pět stupňů dolů, aby se dostal zpět do hloubky sta metrů. Slyšel, jak kapitán hovoří o tom, že tu není termoklinála. Mancuso vysvětloval, že v téhle oblasti to není neobyklé, zvláště po silných

bouřích. Shodli se na tom, že je to smůla, teplotní skok by jim pomohl při úhybném manévru.

Jones stál ve vchodu do řídící centrály a třel si uši. Ruská sluchátka dost tlačila. „Kapitáne, něco dostávám od severu, kolísá to. Nemám to ale zaměřené."

„Čí to je?" zeptal se Mancuso.

„Nemůžu říct, pane. Aktivní sonar není nijak špatný, ale pasivní je tak akorát na draka. Slepí nejsme, ale moc do toho neschází."

„Dobrá, když něco uslyšíte, tak křičte."

„Rozkaz, kapitáne. Nemáte tu někde kafe? Pan Bugajev mě pro nějaké poslal."

„Dám tam poslat konvici."

„Fajn." Jones se vrátil ke své práci.

V. K. Konovalov

„Soudruhu kapitáne, mám kontakt, ale nevím, co to je," řekl *mičman* do telefonu.

Tupolev se vrátil a žvýkal svůj sendvič. Ponorky *Ohio* Rusové zachytili tak zřídka - vlastně pouze třikrát, a pokaždé cíl zmizel v několika minutách - že pro charakteristiky této třídy nikdo neměl vypěstovaný cit.

Mičman podal kapitánovi rezervní sluchátka. „Může to trvat ještě několik minut, soudruhu. Ozývá se to a zase ztrácí."

Voda u amerického pobřeží, ačkoli má téměř vyrovnanou teplotu, není pro sonarové systémy právě nejlepší. Menší proudy a víry vytvářejí pohybující se stěny, které odrážejí a usměrňují zvukovou energii v podstatě náhodně. Tupolev si sedl a trpělivě naslouchal. Trvalo pět minut, než se signál vrátil.

Mičman mávl rukou. „Teď, soudruhu kapitáne."

Velící důstojník zbledl.

„Souřadnice?"

„Je to příliš slabé a moc krátké, než aby se to dalo zachytit - ale tři stupně po obou stranách přídě, jedna-tři-šest až jedna-čtyři-dvě."

Tupolev odhodil sluchátka na stůl a odešel dopředu. Popadl politického důstojníka za paži a rychle ho odváděl do důstojnické místnosti.

„To je *Rudý říjen!*"

„Vyloučeno! Velení flotily sdělilo, že jeho zničení bylo potvrzeno

přímo na místě - viděli vrak.“ Politický zástupce důrazně zavrtěl hlavou.

„Napálili nás. Akustický znak housenky se nedá s ničím zaměnit, soudruhu. Američané ho mají, a je tady. Musíme ho zničit!“

„Ne! Musíme se spojit s Moskvou a požádat o instrukce.“

Politický zástupce je dobrý komunista, ale je to důstojník hladinového plavidla a na ponorku nepatří, myslel si Tupolev.

„Soudruhu politický zástupce, bude trvat několik minut, než dosáhneme hladiny, možná deset nebo patnáct než se spojíme s Moskvou, dalších třicet, než Moskva vůbec odpoví - a pak oni budou *žádat potvrzení!* Dohromady hodina, dvě, tři? Do té doby bude *Rudý říjen* pryč! Naše původní rozkazy platí, na spojení s Moskvou není čas.“

„Ale co když se mýlíte?“

„Nemýlím se, soudruhu!“ zasyčel kapitán. „Zapíši náš kontakt do deníku, i svá doporučení. Jestli to zakážete, zapíši to také! Já mám pravdu, soudruhu. Padne vaše hlava, ne moje. Tak se rozhodněte!“

„Jste si jistý?“

„*Určitě!*“

„Tak dobrá.“ Politický zástupce jako by splaskl. „Jak to uděláte?“

„Co nejrychleji, než Američané budou mít možnost zničit nás. Jděte na své místo, soudruhu.“ Oba šli zpět do řídící centrály. V šesti torpédových šachtách na přídi *Konovalova* byla torpéda Mark C, 533 milimetrů, naváděná drátem. Stačilo jen jim říci, kam mají jít.

„Sonar, pátrejte směrem vpřed všemi aktivními systémy!“ nařídil kapitán.

Mičman stiskl tlačítko.

Rudý říjen

„Au!“ Jones s trhnutím otočil hlavu. „Kapitáne, začínají na nás pouštět sonar. Levá strana, střed lodi, trochu vpředu. Není to nikdo z našich, pane.“

Pogy

„Veliteli, sonar, *Alfa* má tu raketovou ponorku! *Alfa* má souřadnice jedna-devět-dva.“

„Vpřed, dvě třetiny,“ nařídil ihned Wood.

„Vpřed, dvě třetiny, rozkaz.“

Stroje *Pogy* ožily jako mávnutím kouzelného proutku a brzy nato její vrtule bičovala černou vodu.

V. K. Konovalov

„Vzdálenost sedm tisíc šest set metrů. Elevace nula," hlásil *mičman.* Tak tohle je ta ponorka, kterou je poslali pronásledovat, uvažoval. Právě si nasadil sluchátka, která mu umožňovala přímé spojení s kapitánem a s důstojníkem pro řízení palby.

Velícím důstojníkem pro řízení palby byl *starpom.* Rychle vložil údaje do počítače. Byla to jednoduchá geometrická úloha navádění na cíl. „Máme souřadnice pro torpéda jedna a dvě."

„Připravit k palbě."

„Zaplavuji šachty." *Starpom* se nahnul za poddůstojníka a stiskl tlačítka sám. „Vnější víka torpédových šachet otevřena."

„Překontrolovat palebné koordináty!"

Pogy

Velitel sonaru jediný slyšel krátce trvající hluk. „Veliteli, sonar, kontakt na *Alfu* - právě zaplavila šachtu, pane! Souřadnice cíle jedna-sedm-devět."

V. K. Konovalov

„Palebné souřadice potvrzeny, soudruhu kapitáne," řekl *starpom.*

„Odpálit jedna a dvě," přikázal Tupolev.

„Odpaluji jedna... odpaluji dvě." *Konovalov* se dvakrát zachvěl, když stlačený vzduch vymrštil elektricky poháněná torpéda.

Rudý říjen

Jones to slyšel první. „Vlevo vrtule na plné obrátky!" pronesl nahlas a zřetelně. „Torpéda ve vodě na levé straně!"

„Rul naljevo!" zavelel automaticky Ramius.

„Co?" zeptal se Ryan

„Doleva, kormidlo doleva!" Ramius uhodil pěstí do zábradlí.

„Plný doleva, dělejte!" řekl Mancuso.

„Plný doleva, rozkaz." Ryan otočil kolem na doraz a držel ho v krajní poloze. Ramius nastavoval ovladače na rychlost pro obrat.

Pogy

„Dvě ryby na cestě,“ řekl Palmer. „Souřadnice se mění zprava na nalevo. Opakuji, souřadnice obou ryb se rychle mění zprava doleva. Míří na raketovou ponorku.“

Dallas

Dallas je slyšel také. Chambers vydal povel ke změně rychlosti pro obrat doleva. Když už byla torpéda vystřelena, možnosti byly omezené a on dělal to, co je učila americká praxe; mířil pryč - hodně rychle.

Rudý říjen

„Potřebuji kurz!“ řekl Ryan.

„Jonýsku, dejte mi souřadnice!“ zakřičel Mancuso.

„Tři-dva-nula, pane. Dvě ryby na nás,“ opověděl Jones okamžitě a pracoval na tlačítkách, aby souřadnice zafixoval. Teď se nesmělo nic pohnojit.

„Veďte na tři-dva-nula, Ryane,“ nařídil Ramius, „jestli se dokážeme tak rychle otočit.“

Děkuju pěkně, pomyslel si zlostně Ryan a sledoval, jak gyrokompas s cvaknutím přešel přes tři-pět-sedm. Kormidlo šlo ztuha, když se prudce zvýšil hnací výkon od housenky, cítil, jak se kormidelní kolo od náporu na kormidlo chvěje.

„Dvě ryby na nás, souřadnice tři-dva-nula, opakuji, souřadnice jsou konstantní,“ hlásil Jones, mnohem klidněji, než se cítil. „Tak, a jdem na to, hoši...“

Pogy

Na jejím taktickém grafu se zobrazily *Rudý říjen*, *Alfa* i obě torpéda. *Pogy* byla čtyři míle severně od místa akce.

„Můžeme vystřelit?“ zeptal se výkonný důstojník.

„Na *Alfu?“* Wood energicky zavrtěl hlavou. „Ne, ksakru. A stejně by to k ničemu nebylo.“

V. K.Konovalov

Dvě torpéda Mark C se hnala na cíl rychlostí jedenačtyřiceti uzlů - při dané vzdálenosti to nebyla velká rychlost, aby se torpéda dala lépe navádět sonarovým systémem *Konovalova.* Načasována byla na šest minut. Jedna už uplynula.

Rudý říjen

„Tak, procházím tři-čtyři-pět, vracím kormidlo," řekl Ryan.

Mancuso nyní zachovával klid. Ramius používal taktiku, se kterou on nijak zvlášť nesouhlasil - natáčel se přímo na ryby. Na minimum se tak zmenšoval profil cíle, ale jim to dávalo jednodušší geometrické řešení palebných souřadnic. Ramius pravděpodobně věděl, co ruská torpéda dokážou. Mancuso alespoň doufal, že ano.

„Ustáleno na tři-dva-nula, kapitáne," řekl Ryan s očima zabodnutýma do gyrokompasu, jako by na tom záleželo. Hlásek v mozku mu blahopřál, že si před hodinou došel na záchod.

„Ryane, dolů, křídla na maximum k ponoření."

„Na maximum dolů, ano." Ryan posunul páku na doraz. Byl vyděšený, ale ještě větší strach měl, aby to nezkazil. Musel předpokládat, že oba velitelé vědí co dělají. On sám žádnou volbu neměl. No, myslel si, jednu věc vím. Řízená torpéda se dají oklamat. Jako radarové signály, které jsou zamířeny na zem, i sonarové impulzy lze odstínit, zvlášť když ponorka, na kterou se navádějí, je blízko dna nebo u hladiny, míst, kde impulzy mají tendenci se odrážet. Kdyby se *Rudý říjen* ponořil, ztratil by se v závoji - za předpokladu, že se tam dostane dost rychle.

V. K. Konovalov

„Vzhled cíle se změnil, soudruhu kapitáne. Cíl je nyní menší." řekl *mičman.*

Tupolev se nad tím zamyslel. O sovětské taktické doktríně věděl všechno - a věděl, že Ramius o ní hodně psal. Marko udělá to, co nás všechny učil, myslel si Tupolev. Obrátí se k blížící se střele čelem, aby co nejvíc zmenšil cílovou plochu, a ponoří se ke dnu, aby se ztratil v zóně, v níž se ozvy navzájem míchají. „Cíl se bude snažit ponořit se do oblasti ozvy ode dna. Dávejte pozor."

„Ano, soudruhu. Může dosáhnout dna dost rychle?" zeptal se *starpom.*

Tupolev se usilovně rozpomínal na manévrovací schopnosti *Rudého října.* „Ne, v tak krátké době se nemůže tak hluboko ponořit. Máme ho." Lituji, kamaráde, ale neměl jsem jinou možnost, myslel si.

Rudý říjen

Ryan se pokaždé přikrčil, když sonarový impulz prošlehl dvojitým trupem. „Nemůžete to nějak rušit nebo něco?“ zeptal se.

„Trpělivost, Ryane,“ řekl Ramius. Ještě se nikdy neoctl před ostrými bojovými hlavicemi, avšak během své kariéry nacvičoval tuto situaci nejméně stokrát. „Nejdřív ať si myslí, že nás má.“

„Máte klamné cíle?“

„Čtyři, v prostoru pro torpéda vpředu - ale nemáme nikoho k obsluze torpéd.“

Oba kapitáni hrají s chladnými hlavami, uvědomil si Ryan hořce, zalezlý v hloubi svého ustrašeného malého světa. Žádný nechtěl před svým partneren ukázat strach. Ale oba byli pro tohle vycvičeni.

„Kapitáne,“ volal Jones, „dvě ryby, souřadnice konstantní tři-dva-nula, právě se aktivizovaly. Opakuji, ryby jsou nyní aktivní - do prdele! vypadá to na osmačtyřicítky. Kapitáne, vypadá to, že jsou to Mark 48.“

Ramius na tohle čekal. „Ano, před pěti lety jsme vám ukradli torpédový sonar, ale ne vaše pohony torpéd.

„Bugajeve!“

V místnosti pro sonar Bugajev připravil akustickou rušičku, jakmile byla torpéda odpálena. Teď pečlivě načasovával své rušící impulzy tak, aby byly totožné s impulzy od blížících se torpéd. Impulzy se nastavily na stejný nosný kmitočet a frekvenci opakování impulzů. Načasování muselo být přesné. Vysíláním mírně zkreslených vratných signálů mohl vytvářet stínové cíle. Ne moc, ani nijak moc daleko. Jen pár, a blízko, a mohlo by se mu podařit oklamat palebnou obsluhu útočící *Alfy.* Pečlivě manipuloval se spínačem a přitom žvýkal americkou cigaretu.

V. K. Konovalov

„Sakra! Ruší nás!“ *Mičman,* když si všiml dvou nových pípnutí, poprvé projevil stopy vzrušení. Ztrácející se pípání od skutečného cíle bylo nyní uzavřeno mezi dvěma novými. Jedno bylo na sever a blíže, druhé jižně a ve větší vzdálenosti. „Kapitáne, cíl používá ruské rušící zařízení.“

„Vidíte?“ řekl Tupolev politickému zástupci, „teď pozor,“ nařídil svému *starpomovi.*

Rudý říjen

„Ryane, křídla nahoru, naplno!“ zakřičel Ramius.

„Naplno nahoru.“ Ryan si prudce přitáhl páku na břicho a doufal, že Ramius ví, co dělá.

„Jonesi, udejte nám čas a vzdálenost.“

„Rozkaz.“ Rušení jim prostřednictvím sonarových přístrojů dalo akustický obraz. „Dvě ryby, souřadnice tři-dva-nula. Vzdálenost čísla jedna je 1900 metrů, k číslu dva 2200 metrů - u jedničky mám záporný úhel elevace! Ryba jedna míří trochu dolů, pane.“ Možná, že Bugajev přece jen není natvrdlý, myslel si Jones. Ale museli si to vyřídit se dvěma rybami...

Pogy

Kapitán *Pogy* se vztekal. Ty zatracené předpisy pro střet mu nedovolují udělat ksakru vůbec nic, kromě snad-

„Sonare, pinkněte na toho hajzla! Maximální výkon, pořádně mu to dejte!“

BQQ-5 na *Pogy* vyslaly časované fronty vln energie, které bičovaly *Alfu. Pogy* nesměla střílet, ale možná že to Rus neví, a možná, že tyhle šlehy budou rušit jejich zaměřovací sonar.

Rudý říjen

„Už to může být každou chvíli - jedna z ryb se zachytila, pane. Nevím která.“ Jones odtáhl sluchátko z jednoho ucha a zvedl ruku, aby shodil sluchátko i z druhého ucha. Zaměřovací sonar je nyní sledoval. Špatné. Jestli tyhle jsou jako Mark 48... Jones věděl až příliš dobře, že tyhle věcičky se minou málokdy. Slyšel změnu Dopplerova posuvu vrtulí, jak prošly pod *Rudým říjnem.* „Jedno minulo, pane. Číslo jedna nás minulo zespodu. Číslo dva míří sem, interval mezi impulzy se zkracuje.“ Natáhl ruku a poklepal Bugajevovi na rameno. Možná že přece jen je palubní génius, jak to ti Rusové říkali.

V. K. Konovalov

Druhé torpédo Mark C prořezávalo vodu rychlostí čtyřiceti pěti uzlů, to znamenalo rychlost přiblížení torpédo-cíl rovnou asi padesáti pěti uzlům. Naváděcí a rozhodovací smyčka byla složitá. Protože Rusové nedokázali napodobit počítačový naváděcí systém amerických Mark 48, jejich torpédový naváděcí sonar vysílal odrazné impulzy zpět na plavidlo, které torpédo odpálilo, izolovaným drátem. *Starpom*

mohl volit mezi údaji, jimiž torpédo naváděl - těmi, které přicházely od sonaru na plavidle i od samotných torpéd. První ryba se dala oklamat stínovými obrazy, které rušicí zařízení reprodukovalo na kmitočtu torpédového sonaru. U druhé *starpom* používal nízkofrekvenční příďový sonar. První torpédo minulo cíl spodem, to teď věděl. Znamenalo to, že cíl odpovídá střednímu pípnutí. Rychlá změna kmitočtu, kterou *mičman* provedl, obraz na několik vteřin vyčistila - dřív, než se stačil změnit způsob rušení. Chladně a odborně *starpom* vydal druhému torpédu příkaz zvolit střední cíl. Torpédo šlo přímo a správně.

Bojová hlavice vážící dvě stě padesát kilogramů zasáhla cíl ze strany v zadní polovině, přímo před řídící centrálou. Milisekundu nato explodovala.

Rudý říjen

Síla výbuchu vymrštila Ryana ze sedačky, hlavou udeřil o podlahu. Vzpamatoval se z kratičkého bezvědomí a ve tmě mu zvonilo v uších.

Zásah způsobil zkrat na řadě elektrických panelů, trvalo několik vteřin, než se rozsvítila nouzová bitevní světla. Vzadu Jones strhl sluchátka právě včas, ale Bugajev, který se do poslední vteřiny pokoušel přibližující se torpédo odvést, to nestihl. Teď se převaloval v agónii na podlaze, s jedním bubínkem proraženým, zcela ohlušen. Ve strojovně se lidé namáhavě sbírali na nohy. Zde světla zůstala svítit a první, co Melechin udělal, bylo podívat se na panel, který ukazoval rozsah poškození.

K explozi došlo ve vnějším trupu, obalu z lehké oceli. Uvnitř byla vodou naplněná zátěžová nádrž, plástvová konstrukce komůrkových přepážek, přes dva metry široká. Za nádrží byly vysokotlaké láhve se stlačeným vzduchem. Pak byla baterie akumulátorů a vnitřní tlakový trup. Torpédo narazilo na střed ocelové desky obšívky trupu, několik málo metrů od nejbližšího svaru. Síla výbuchu vyrvala otvor čtyři metry v průměru, rozdrtila vnitřní přepážky zátěžové nádrže a roztrhla několik tlakových lahví, ale větší část energie už byla rozptýlena. Nakonec poškodila třicet velkých niklkadmiových článků. Sovětští inženýři je sem umístili úmyslně. Věděli, že při takovém umístění bude obtížné je obsluhovat, nabíjet, a nejhorší ze všeho: že budou vystaveny kontaminaci mořskou vodou. S tím vším se smířili za cenu

druhotného účelu - dodatečně zesilovaly pancíř trupu. Baterie *Rudý říjen* zachránily. Nebýt jich, síla výbuchu by se spotřebovala na tlakovém trupu. Místo toho byla silně oslabena vrstveným obranným systémem, který na západě neexistoval. Svar vnitřního trupu praskl a do radistické místnosti tryskala voda jako z vysokotlaké hadice, ale jinak byl trup nepoškozen.

V řídící centrále Ryan už zase seděl na sedadle a pokoušel se zjistit, jestli jeho přístroje ještě pracují. Slyšel, jak do sousedního oddělení vpředu šplíchá voda. Nevěděl, co má dělat. Jistě, věděl, že není vhodná doba na paniku, i když celý jeho mozek volal po tom, aby mohl své panice dát průchod.

„Co mám dělat?“

„Jste ještě živý?“ Mancusův obličej vypadal v červeném světle ďábelsky.

„Ne, ksakru. Jsem mrtvý. Co mám dělat?“

„Ramiusi?“ Mancuso viděl kapitána držícího baterku, kterou sebral z držáku na stěně.

„Dolů, ponoříme se na dno.“ Ramius zvedl telefon a přikázal do strojovny, aby zastavili stroje. Melechin už rozkaz vydal.

Ryan posunul ovladače dopředu. V pitomé ponorce, která má do sebe proraženou pitomou díru, člověku řeknou, aby šel *dolů*, myslel si.

V. K. Konovalov

„Pěkná trefa, soudruhu kapitáne,“ hlásil *mičman.* „Stroje se mu zastavily. Slyším skřípání trupu, jeho hloubka se mění.“ Zkusil ještě několik impulzů, ale nedostal nic. Výbuch vodu silně rozvířil; ozývaly se dunivé ozvěny původního výbuchu, rozléhající se vodou. Kolem cíle se vytvořily miliardy bublin a vznikla tak 'nezvučná zóna', která ho rychle ukryla. Aktivní impulzy se odrážely od oblaku bublin a pasivní naslouchání bylo značně ztíženo vracející se ozvěnou. Najisto však věděl, že jedno z torpéd zasáhlo, pravděpodobně to druhé. Byl to zkušený člověk, který se snažil rozlišit, co je hluk a co signál, a většinu z toho, co se stalo, rekonstruoval správně.

Dallas

„Jedna nula pro ošklivé hochy,“ řekl hlavní akustik. *Dallas* plul příliš rychle, než aby mohl náležitě využívat sonar, ale explozi nebylo možné přeslechnout. Celá posádka ji slyšela skrz trup.

V bojové centrále Chambers zaznamenal jejich polohu dvě míle od místa, kde předtím byl *Rudý říjen.* Ostatní v oddělení hleděli na své přístroje nezúčastněně. Deset z jejich kamarádů bylo právě zasaženo a oni byli na druhé straně hlukové stěny.

„Zpomalit na dvě třetiny," nařídil Chambers.

„Vpřed na dvě třetiny," opakoval palubní důstojník.

„Sonare, dejte mi nějaké údaje," řekl Chambers.

„Pracuji na tom, pane." Laval se snažil něco vyrozumět z toho, co slyšel. Trvalo to několik minut, *Dallas* snížil rychlost pod deset uzlů. „Veliteli, sonar, ponorka dostala jeden zásah. Neslyším její stroje... ale nic se neláme, opakuji, nic se neláme."

„Slyšíte *Alfu.!"*

„Ne, pane, ve vodě je moc svinstva."

Chambers zkřivil obličej. Jsi důstojník, říkal si, platí tě za to, abys přemýšlel. Tak nejdřív - co se děje? Pak, co s tím uděláš? Promysli si to a pak jednej.

„Přibližná vzdálenost od cíle?"

„Necelých devět tisíc metrů, pane," řekl poručík Goodman a kontroloval poslední palebné souřadnice v řídícím počítači. „Bude na vzdáleném konci nezvučné zóny."

„Sestupte do dvou set metrů." Rozkaz byl předán kormidelníkovi. Chambers uvážil situaci a rozhodl o dalším postupu. Přál si, aby tu byli Mancuso a Mannion. Kapitán a navigátor byli dalšími dvěma členy toho, co se považovalo za výbor pro taktické řízení na *Dallasu.* Potřeboval se poradit s jinými zkušenými důstojníky - ale žádní tu nebyli.

„Naslouchejte. Sestupujeme. To rušení od exploze nějakou dobu potrvá. Jestli se vůbec pohne, půjde nahoru. No, my pak půjdeme pod něj. Nejdřív ale potřebujeme najít tu ponorku. Jestli tam není, pak bude u dna. Je tu jen tři sta metrů, tak by mohla být na dně s živou posádkou. Ať už je na dně nebo ne, musíme se dostat mezi ni a *Alfu."* A, myslel si, jestli *Alfa* pak vystřelí, tak toho hajzla zabiju a čert vem všechny předpisy o střetu. Musí na toho chlapa vyzrát. Ale jak? A kde je *Rudý říjen?*

Rudý říjen

Ponořoval se rychleji než se čekalo. Exploze také roztrhla jednu vyrovnávací nádrž a tak měli menší vztlak, než s jakým zprvu počítali.

Trhlina v radistické místnosti byla zlá, ale Melechin údaj o zaplavování zpozoroval na svém kontrolním panelu a okamžitě reagoval. Každé oddělení mělo své elektricky ovládané čerpadlo. Čerpadlo radistické místnosti, posílené hlavním čerpadlem, které také zapnul, taktak stačilo vodu odčerpávat. Rádia již byla zničena, ale nikdo neměl v úmyslu nějaké zprávy vysílat.

„Ryane, křídla nahoru a kormidlo plně doprava."

„Ano, kormidlo plně doprava, křídla nahoru," řekl Ryan. „Narazíme na dno?"

„Snažte se, abychom nenarazili," řekl Mancuso. „Mohlo by to rozšířit trhlinu."

„Prima," zavrčel zlostně Ryan.

Sestup *Rudého října* se zpomalil, ponorka se obloukem stáčela na východ pod nezvučnou zónou. Ramius ji chtěl mít mezi sebou a *Alfou.* Mancuso se domníval, že by nakonec přece jen mohli přežít. Jestli ano, pak se bude muset na plány téhle ponorky podívat podrobněji.

Dallas

„Sonare, dejte mi dva slabé impulzy na tu raketovou ponorku. Nechci, aby to slyšel někdo jiný, náčelníku."

„Rozkaz." Laval nastavil prvky a vyslal signály. „V pořádku! Veliteli, sonar, mám ji! Souřadnice dva-nula-tři, vzdálenost devatenáct set metrů. Není, opakuji, *není* na dně, pane."

„Kormidlo vlevo patnáct stupňů, přejít na dva-nula-tři," zavelel Chambers.

„Vlevo patnáct stupňů, rozkaz!" vyzpíval kormidelník. „Nový kurz dva-nula-tři, pane, kormidlo mám patnáct stupňů doleva."

„Frantíku, řekněte mi něco o té ponorce!"

„Pane, mám... hluk čerpadel, myslím... a pomalu se pohybuje, souřadnice teď má dva-nula-jedna. Mohu ji sledovat pasivním sonarem, pane."

„Thompsone, zakreslete její kurz. Pane Goodmane, máme ještě připravené k odpálení to akustické torpédo?"

„Ano, pane," odpověděl důstojník obsluhující torpéda.

V. K. Konovalov

„Zničili jsme ho?" zeptal se *zampolit.*

„Pravděpodobně," odpověděl Tupolev a přemítal, jestli opravdu

ano nebo ne. „Musíme blíž a přesvědčit se. Pomalu vpřed.“

Pogy

Pogy teď byla necelé dva tisíce metrů od *Konovalova* a stále ho nemilosrdně bombardovala sonarovými impulzy.

„Pohybuje se, pane. Stačím ho sledovat pasivním sonarem,“ řekl Palmer.

„Dobrá, vypnout sonar.“

„Rozkaz, vypínám sonar.“

„Máme souřadnice?“

„Držíme ho,“ odpověděl Reynolds. „Dráha jedna minuta osmnáct vteřin. Obě ryby v pohotovosti.“

„Vpřed, jedna třetina.“

„Vpřed jedna třetina, rozkaz.“ *Pogy* zpomalila. Její velící důstojník přemýšlel o tom, jakou výmluvu by našel pro odpálení torpéd.

Rudý říjen

„Kapitáne, to byl jeden z našich sonarů, poslal na nás impulz, od severo-severovýchodu. Impulz s malým výkonem, musí být blízko.“

„Myslíte, že tam dosáhneme podvodním telefonem?“

„Ano, pane!“

„Kapitáne?“ zeptal se Mancuso, „dovolíte mi komunikovat s mou lodí?“

„Ano.“

„Jonesi, spojte se tam s nimi.“

„Rozkaz. Tady Jonýsek, volám Frantíka, slyšíte mě?“ Akustik se zamračil na mluvítko. „Frantíku, odpověz.“

Dallas

„Veliteli, sonar, mám na podvodním telefonu Jonýska.“

Chambers zvedl v řídící centrále telefon. „Jonesi, tady Chambers. Jak jste na tom?“

Mancuso svému podřízenému telefon vzal. „Wally, tady je Bart,“ řekl. „Dostali jsme jednu na prostředek, ale loď drží pohromadě. Můžete nás teď krýt?“

„Jistě! Začneme rovnou.“ Chambers položil telefon. „Goodmane, zaplavte šachtu MOSS. Půjdeme za ním. Jestli na něj ta *Alfa* vypálí,

tak ji uděláme. Pošlete ho na dva tisíce metrů přímo, pak úhyb na jih.“

„Splněno. Vnější víko otevřeno, pane.“

„Odpálit.“

„MOSS odpálen, pane.“

Klamný cíl postupoval dvě minuty vpřed rychlostí dvaceti uzlů, aby se odpoutal od *Dallasu*, pak zpomalil. V přední části měl silné sonarové čidlo, které bylo napojeno na magnetofon, a cíl vysílal nahrané zvuky ponorky třídy 688. Každé čtyři minuty přešel z hlasitého režimu na tichý. *Dallas* následoval klamný cíl ve vzdálenosti tisíce metrů po jeho trase.

Konovalov se opatrně přibližoval ke hradbě bublin, za ním severně *Pogy.*

„Tak vystřel na to, ty parchante,“ řekl potichu Chambers. Posádka bojového stanoviště ho slyšela a pochmurně přikývla.

Rudy říjen

Ramius usuzoval, že nezvučná zóna je teď mezi ním a *Alfou;* nařídil opět spustit stroje a *Rudý říjen* pokračoval v kurzu zhruba na severovýchod.

V. K. Konovalov

„Kormidlo vlevo deset stupňů,“ zavelel potichu Tupolev. „Dostaneme se kolem té mrtvé zóny na sever a až se otočíme, uvidíme, jestli je ještě naživu. Nejdřív se musíme dostat z téhle hlučné oblasti.“

„Pořád nic,“ řekl *mičman.* „Žádný náraz na dno, žádné zvuky od borcení trupu... Nový kontakt, souřadnice jedna-sedm-nula... Odlišný zvuk, soudruhu kapitáne, jedna vrtule... vypadá to na Američana.“

„Směr?“

„Jih, myslím. Ano, jih... zvuk se mění. Je to Američan.“

„Americká ponorka posílá klamný cíl. Nebudeme si toho všímat.“

„Nevšímat si?“ řekl politický zástupce.

„Soudruhu, kdybyste mířil na sever a dostal zásah torpédem, mířil byste pak na jih? Ano, mířil - ale Marko ne. Je to moc průhledné. Tenhle Američan posílá klamný cíl, aby nás dostal od něj pryč. Tenhle není moc chytrý. Marko by to udělal líp. A mířil by na sever. Znám ho, vím, jakým způsobem uvažuje. Teď míří na sever, možná severovýchod. Neposílali by klamný cíl, kdyby bylo po něm. Teď

víme, že žije, ale je zmrzačený. Najdeme ho a dorazíme," řekl Tupolev klidně, úplně v zajetí honu na *Rudý říjen*, a připamatovával si všechno, co ho naučili. Teď ukáže, že nový mistr je on. Jeho svědomí bylo klidné. Tupolev šel za svým osudem.

„Ale Američané..."

„Nebudou střílet, soudruhu," řekl kapitán s nepatrným úsměvem. „Kdyby mohli střílet, už by nás byl dostal ten na severu. Nemohou střílet bez povolení. Musejí žádat o povolení, stejně jako my - jenže my už povolení máme, i výhodu. Teď jsme tam, kde ho torpédo zasáhlo, a až se dostaneme z téhle rozvířené vody, najdeme ho znova. Pak bude náš."

Rudý říjen

Nemohli použít housenku; jedna strana byla rozbita zásahem torpéda. *Rudý říjen* se pohyboval rychlostí šesti uzlů, poháněn vrtulemi, které dělaly víc hluku než jiné systémy. Bylo to velmi podobné normálnímu cvičení v krytí raketové ponorky. Jenže při cvičení se vždycky předpokládalo, že doprovodné útočné ponorky mohou střílet, aby zlého hocha zahnaly...

„Kormidlo nalevo, kurz opačný," zavelel Ramius.

„Co?" Mancuso byl ohromen.

„Myslete, Mancuso," řekl Ramius, a přesvědčil se, že Ryan jeho rozkaz splnil. Ryan to udělal, aniž věděl proč.

„Přemýšlejte, kapitáne Mancuso," opakoval Ramius. „Co se stalo? Moskva přikázala, aby zde zůstala stíhací ponorka, pravděpodobně třídy *Politovskij*, vy jí říkáte *Alfa*. Znám všechny jejich kapitány. Všichni mladí, všichni - agresivní. Ano, agresivní. Musí už vědět, že nejsme mrtvi. Jestli to ví, bude nás pronásledovat. A tak se vrátíme jako liška a necháme ho proplout kolem."

Mancusovi se to nelíbilo. Ryan to poznal, ani se nemusel dívat.

„Nemůžeme střílet. Vaši lidé nemohou střílet. Nemůžeme mu utéct - je rychlejší. Nemůžeme se schovat - jeho sonar je lepší. Popluje na východ, využije své rychlosti, aby se nás držel, a sonaru, aby nás našel. Když poplujeme na západ, máme nejlepší šanci na únik. To nebude čekat."

Mancusovi se to stále nelíbilo, ale musel uznat, že to je chytré. Až moc chytré. Podíval se na mapu. Jeho loď to nebyla.

Dallas

„Ten parchant prošel rovnou kolem. Buď ignoroval ten klamný cíl, nebo ho neslyšel. Je stranou od nás, co nejdřív mu budeme v patách," hlásil Laval.

Chambers potichu zaklel. „Za tohle to stojí. Kormidlo vpravo patnáct stupňů." Aspoň že *Dallas* nebyl slyšet. Ponorka pohotově reagovala na řízení. „Dostaneme se za něj."

Pogy

Pogy teď byla na míli od levého boku *Alfy*. Měla *Dallas* na sonaru a zaznamenala jeho změnu kurzu. Komandér Wood prostě nevěděl co dál. Nejjednodušší bylo vypálit, to ale nemohl. Uvažoval o tom, že vystřelí na svou zodpovědnost. Veškerý jeho instinkt mu radil, aby udělal právě tohle. *Alfa* honila Američany... Jenže na svůj instinkt nemohl dát. Na prvním místě byla povinnost.

Není nic horšího než přemíra sebedůvěry, dumal hořce. Pro tuhle operaci se předpokládalo, že kolem nikdo nebude, a i kdyby byl, útočné ponorky by mohly raketovou ponorku varovat dlouho předem. Bylo v tom poučení, ale právě teď na to Wood nechtěl myslet.

V. K. Konovalov

„Kontakt," řekl *mičman* do mikrofonu. „Před námi, téměř přímo před námi. Používá lodní vrtule a pluje pomalu. Souřadnice nula-čtyři-čtyři, vzdálenost neznámá."

„Je to *Rudý říjen?*" zeptal se Tupolev.

„Nemohu říci, soudruhu kapitáne. Mohl by to být Američan. Myslím, že pluje sem."

„Kruci!" Tupolev se rozhlédl po řídící místnosti. Neminuli *Rudý říjen?* Anebo ho už zničili?

Dallas

„Ví, že jsme tady, Františku?" zeptal se Chambers, už zase v místnosti pro sonar.

„Nemá nárok, pane." Laval zavrtěl hlavou. „Jsme přímo za ním. Moment..." Náčelník se zamračil. „Další kontakt, nejvzdálenější od *Alfy*. To musí být náš přítel, pane. Ježíši! Myslím, že míří sem. Používá vrtuli, ne tu legrační věcičku."

„Vzdálenost od *Alfy?*"

„Pod tři tisíce metrů, pane.“

„Vpřed na dvě třetiny! Doleva deset stupňů!“ nařídil Chambers. „Frantíku, hoďte impulz, ale použijte sonar pod led. Možná nebude vědět, co to je. Ať si myslí, že jsme ta raketová ponorka.“

„Rozkaz, pane!“

V. K. Konovalov

„Od zádi vysokofrekvenční impulzy!“ zvolal *mičman.* „Nevypadá to na americký sonar, soudruhu.“

Tupolev byl náhle zmaten. Je ten na straně k otevřenému moři Američan? Ten druhý na jeho boku určitě byl Američan. Musí to být *Rudý říjen.* Marko je pořád ještě lišák. Ležel potichu, nechal se minout, aby pak na ně mohl vypálit!

„Naplno vpřed, kormidlo naplno doleva!“

Rudý říjen

„Kontakt!“ ohlásil zpěvavě Jones. „Přímo před námi. Počkat... To je *Alfa!* Je blízko! Vypadá to, že se obrací. Někdo na ni z druhé strany pouští sonar. Prokrista. Je *fakt* blízko! Kapitáne, ta *Alfa* není bodový zdroj. Mám oddělené signály od jejího stroje a od vrtule.“

„Kapitáne,“ řekl Mancuso. Oba velitelé na sebe pohlédli a předali si své myšlenky jakoby telepaticky. Ramius kývl.

„Vzdálenost.“

„Jonýsku, pusťte na toho hajzla impulz!“ Mancuso běžel dozadu.

„Rozkaz.“ Systémy byly v plné pohotovosti. Jones vyslal jeden impulz na zjištění vzdálenosti. „Vzdálenost čtrnáct set metrů. Elevační úhel nula, pane. Jsme na její úrovni.“

„Mancuso, ať vám dá vzdálenost a koordináty!“ Ramius zuřivě zakroutil rukojetí na panelu.

„Dobrá. Jonýsku, teď řídíte palbu. Sledujte toho zkurvence.“

V. K. Konovalaov

„Jeden impulz aktivního sonaru na pravou stranu, vzdálenost neznámá, souřadnice nula-čtyři-nula. Cíl na straně od moře právě zaměřil naši vzdálenost,“ řekl *mičman.*

„Udejte mi vzdálenost,“ nařídil Tupolev.

„Je to příliš daleko stranou za zádí, soudruhu. Za zádí se mi ztrácí.“

Jeden z nich je *Rudý říjen* - ale který? Mohl riskovat střelu na americkou ponorku? Ne!

„Palebné souřadnice na cíl vpředu?“

„Ne moc dobré,“ odpověděl *starpom*. „Manévruje a zvyšuje rychlost.“

Mičman se soustředil na cíl na západní straně. „Kapitáne, kontakt vpředu není, opakuji, není sovětský. Přední kontakt je Američan.“

„*Který* z nich?“ zaječel Tupolev.

„Západní a severozápadní jsou oba Američané. Východní cíl je neznámý.“

„Udržujte kormidlo v krajní poloze.“

„Kormidlo je v krajní poloze,“ odpověděl kormidelník.

„Cíl máme za sebou. Musíme ho udržet a vypálit při obratu. Hrome, plujeme příliš rychle. Zpomalit na třetinu.“

Konovalov se normálně otáčel rychle, ale snížením výkonu začala jeho vrtule působit jako brzda a manévr zpomalila. Ale i tak se Tupolev choval správně. Musel nasměrovat své torpédové šachty na kurz podobný tomu, který měl cíl, a dostatečně rychle snížit rychlost, aby mohl pomocí sonaru získat přesné souřadnice pro palbu.

Rudý říjen

„Tak, *Alfa* pokračuje v obrátce, nyní míří doleva... Právě srazila výkon pohonu,“ řekl Jones a sledoval přitom obrazovku. V duchu zuřivě vypočítával kurz, vzdálenost a rychlost. „Vzdálenost je teď jedenáct set metrů. Pořád se obrací. Uděláme to, co si myslím?“

„Vypadá to na to.“

Jones nastavil aktivní sonar na automatické vysílání impulzů. „Musím se podívat, co z té obrátky vyleze, pane. Jestli je chytrý, vyrazí jižně a dostane se mimo.“

„Tak se modlete, ať chytrý není,“ řekl Mancuso z chodbičky. „Držet kurz!“

„Držím kurz,“ řekl Ryan a přemítal, jestli je příští torpédo vyřídí.

„Pokračuje v obrátce. Teď jsme na jejím levém boku, možná nalevo od přídě.“ Jones vzhlédl. „Nejdřív to chce obeplout obloukem. Tady máme impulzy.“

Rudý říjen zrychlil na osmnáct uzlů.

V. K. Konovalov

„Mám ho,“ řekl *mičtnan,* „vzdálenost tisíc metrů, souřadnice nula-čtyři-pět. Úhel nula.“

„Nastavit,“ poručil Tupolev svému výkonnému důstojníkovi.

„Bude to muset být výstřel s nulovým úhlem. Točíme se příliš rychle,“ řekl *starpom.* Nastavil ho jak mohl nejrychleji. Ponorky se nyní k sobě blížily rychlostí přes čtyřicet uzlů. „Připravit jen šachtu pět! Šachta zaplavena, víko otevřeno. Připraveno!“

„Pal!“

„Odpaluji pětku!“ *Starpom* zabodl prst do tlačítka.

Rudý říjen

„Vzdálenost pod devět set - blíží se - přímo před námi! Máme před sebou ve vodě jedno torpédo, přímo vepředu. Jedna ryba, přímo na nás!“

„Nechte to být, sledujte *Alfu!“*

„Rozkaz, Alfa má souřadnice dva-dva-pět, zpomaluje. Potřebujeme trochu doleva, pane.“

„Ryane, doleva pět stupňů, váš kurz je dva-dva-pět.“

„Doleva pět stupňů, přecházím na dva-dva-pět.“

„Ta ryba se blíží rychle, pane,“ řekl Jones.

„Vyserte se na to! Sledujte *Alfu!“*

„Rozkaz. Koordináty zůstávají dva-dva-pět. Stejně jako ryba.“

Sčítající se rychlosti rychle ukrajovaly vzdálenost mezi oběma ponorkami. Torpédo se blížilo k *Rudému říjnu* stále rychleji, ale mělo vestavěno bezpečnostní zařízení; aby torpéda nezničila svou vlastní odpalovací základnu, nemohou se odjistit dřív, než se vzdálí pět set až tisíc metrů od lodi, která je odpálila. Kdyby se *Rudý říjen* přiblížil k *Alfě* dost rychle, nemohlo se mu nic stát.

Rudý říjen nyní přecházel přes rychlost dvaceti uzlů.

„Vzdálenost k *Alfě* sedm set padesát metrů, souřadnice dva-dva-pět. Torpédo je blízko, pane, ještě pár vteřin.“ Jones se přikrčil a sledoval obrazovku.

Klonk!

Torpédo udeřilo do *Rudého října* přesně uprostřed jeho sférické přídě. Bezpečnostní pojistka měla rezervu ještě sto metrů. Nárazem se rozlomilo na tři kusy, které zrychlující ponorka smetla stranou.

„Loupák!“ rozesmál se Jones. „Díky tobě, bože! Cíl stále na dva-dva-pět, vzdálenost sedm set metrů.“

V. K. Konovalov

„Žádný výbuch?“ zaváhal Tupolev.

„Bezpečnostní pojistky!“ *Starpom* zaklel. Měl při nastavování moc naspěch.

„Kde je cíl?“

„Souřadnice má nula-čtyři-pět, soudruhu. Zůstávají konstantní,“ odpověděl *mičman.* „Rychle se přibližuje.“

Tupolev zbledl. „Kormidlo naplno doleva a vpřed!“

Rudý říjen

„Otáčí se, otáčí se přídí doleva,“ řekl Jones. „Kurs je teď dva-tři-nula, malinko postupuje doleva. Potřebujeme kormidlo trošku doprava, pane.“

„Ryane, doprava pět stupňů.“

„Kormidlo je na pět stupňů,“ odpověděl Jack.

„Ne, vpravo deset,“ Ramius příkaz opravil. Tužkou rýsoval trasu na papír. A znal *Alfu.*

„Vpravo deset stupňů,“ hlásil Ryan.

„Blízký kontakt, vzdálenost do čtyř set metrů, souřadnice dva-dva-pět na střed cíle. Cíl postupuje vlevo a vpravo, více vlevo,“ říkal Jones rychle. „Vzdálenost... tři sta metrů. Elevace nula, jsme na jedné úrovni s ní. Vzdálenost dvě stě padesát, souřadnice dva-dva-pět na střed cíle. Nemůžeme se minout, kapitáne.“

„Vrazíme do něj!“ zavolal Mancuso.

Tupolev měl změnit hloubku. Zde záleželo na manévrovacích schopnostech a zrychlení *Alfy*, ale zapomněl, že Ramius ví přesně, jaké jsou.

„Kontakt se rozšířil - narazíme do něj!“

„Připravit se na náraz!“

Ramius zapomněl na varovný signál před srážkou. Trhl pákou jen několik vteřin před nárazem.

Rudý říjen jako beranidlo vrazil do *Konovalova,* poněkud dozadu od středu, pod úhlem třiceti stupňů. Silou nárazu se titanový tlakový trup *Konovalova* roztrhl a příď *Rudého října* se zmačkala jako plechovka od piva.

Ryan se nedržel dost pevně. Vrhlo ho to dopředu, obličejem narazil na přístrojový pult. Na zádi byl Williams vymrštěn z lůžka a

Noyes ho zachytil dřív, než udeřil hlavou o podlahu. Jonesovy sonarové systémy byly pryč. Raketová ponorka nadskočila přes *Alfu* a kýl *Rudého října*, unášeného silou výpadu, skřípavě dřel o trup menší ponorky.

V. K. Konovalov

Konovalov byl vybaven zařízením pro udržení vodotěsnosti. Bylo to úplně jedno. Dva úseky okamžitě zaplavila mořská voda a stěna mezi řídící místností a odděleními na zádi se zhroutila okamžik poté, co se zdeformoval trup. Poslední, co Tupolev viděl, byla stěna bílé pěny, padající z pravé strany. *Alfa* se převalila na levobok silou tření kýlu *Rudého října.*

V několika vteřinách se ponorka převrátila. Po celé její délce lidé i všechno ostatní padali jedno přes druhé jako vrhací kostky. Polovina posádky se již topila. Kontakt s *Rudým říjnem* tím skončil, zaplavené úseky strhávaly záď *Konovalova* ke dnu. Posledním vědomým činem politického důstojníka bylo trhnout za rukojeť havarijního majáku, ale ani to nebylo nic platné. Ponorka byla převrácená a kabel byl poškozen na věži. Hrob *Konovalova* označoval jen mrak bublin.

Rudý říjen

„Ještě jsme živí?“ Ryanovi silně krvácel obličej.

„Nahoru, nahoru křídla!“ křičel Ramius.

„Na doraz nahoru.“ Ryan přitáhl páku k sobě levou rukou a pravou si držel na krvácejícím obličeji.

„Zprávu o poškození,“ řekl Ramius rusky.

„Reaktorový systém je nedotčen,“ odpověděl Melechin okamžitě. „Panel ukazuje zaplavení torpédového úseku - řekl bych. Pustil jsem tam vzduch pod vysokým tlakem, je zapnuto čerpadlo. Doporučuji vynořit se a zkontrolovat poškození.“

„Da!“ Ramius odkulhal k ovládacímu panelu rozvodu vzduchu a profoukl všechny nádrže.

Dallas

„Ježíši!“ řekl hlavní akustik. „Někdo do někoho narazil. Slyším hluk lámání ve směru dolů a praskání trupu nahoru. Nemohu říci který je který, pane. Oba stroje jsou němé.“

„Vystoupit na hloubku periskopu, rychle!“ nařídil Chambers.

Rudý říjen

Bylo 16:54 místního času, když *Rudý říjen* poprvé prořízl hladinu Atlantického oceánu, čtyřicet sedm mil jihovýchodně od Norfolku. V dohledu nebyla žádná jiná loď.

„Sonar je v tahu, kapitáne.“ Jones vypínal své bedýnky. „Fuč, na padrť. Máme pár bočních hydrofonů, ale ty jsou na prd. Nic nefunguje, ani podvodní telefon.“

„Běžte dopředu, Jonýsku. Prima práce.“

Jones vytáhl z krabičky poslední cigaretu. „Jo, hned, pane - ale příští léto padám, to si pište.“

Bugajev ho následoval k přídi, byl dosud ohlušený a omámený ze zásahu torpéda.

Rudý říjen dosud spočíval klidně na hladině, s přídí do vody, nakloněn o dvacet stupňů na levý bok, jak ho nadlehčovaly vyprázdněné zátěžové nádrže,

Dallas

„Tak to by bylo,“ řekl Chambers. Zvedl mikrofon. „Hovoří komandér Chambers. *Alfu* zničili. Naši hoši jsou v bezpečí. Vystupují na hladinu. Připravte hasiče a záchranáře.“

Rudy říjen

„Jste v pořádku, komandére Ryane?“ Jones mu opatrně otočil hlavu. „Vypadá to, že jste roztřískal nějaké sklo, pane.“

„Nechte to, než to přestane krvácet,“ řekl Ryan opile.

„Asi jo.“ Jones přidržel na řezných poraněních kapesník. „Ale doufám, že vždycky neřídíte takhle blbě, pane.“

„Kapitáne Ramiusi, dovolíte, abych šel na můstek s spojil se se svou lodí?“ zeptal se Mancuso.

„Jděte, možná budeme potřebovat pomoc s tím poškozením.“

Mancuso si vzal blůzu a přesvědčil se, že své malé rádio pro navádění do doku má stále v kapse, kde ho předtím nechal. Za třicet vteřin už byl na věži. *Dallas* se právě vynořoval, když si kapitán poprvé obhlédl horizont. Ještě nikdy nebyla obloha tak pěkná.

Na vzdálenost čtyř set metrů nemohl rozeznat obličeje, ale musel to být Chambers.

„*Dallase,* tady Mancuso.“

„Kapitáne, tady Chambers. Tak, hoši, jste v pořádku?“

„Ano! Ale můžeme tu pár lidí potřebovat. Příď je celá rozdrcená a do prostředka jsme dostali torpédo.“

„To vidím, Barte. Podívejte se dolů.“

„Ježíši!“ Díra s ostrými, zprohýbanými okraji vystupovala napůl nad hladinou a omývala ji voda, ponorka ztěžkle visela dolů přídí. Mancusovi nešlo do hlavy, jak se vůbec může udržet na vodě, ale teď nebyl čas zkoumat proč.

„Přejděte sem, Wally, a vytáhněte záchranný vor.“

„Už je na cestě. Hasiči i záchranáři jsou připraveni, já - tamhle je náš druhý přítel,“ řekl Chambers.

Pogy se vynořila tři sta metrů přímo před *Rudým říjnem.*

„*Pogy* hlásí, že obzor je čistý. Nikdo tu není, jen my. Neslyšel jste to už někdy?“ zasmál se Chambers nevesele. „Co kdybychom se ohlásili rádiem?“

„Ne, podíváme se, jestli to svedeme sami.“ *Dallas* se přiblížil k *Rudému říjnu.* V několika minutách byla Mancusova velitelská ponorka sedmdesát metrů od levoboku a deset mužů na voru se probojovávalo vlnami. Až dosud jen hrstka lidí na *Dallasu* věděla co se děje. Teď to věděli všichni. Viděl, jak jeho lidé ukazují rukama a hovoří mezi sebou. Tohle tedy bylo něco k vyprávění!

Poškození nebylo tak velké, jak se obávali. Torpédový úsek se nezaplavil - čidlo poškozené nárazem předalo špatný údaj. Přední zátěžové nádrže byly zaplaveny mořskou vodou, ale ponorka byla tak velká a její nádrže měly tolik přepážek, že příď nebyla pod vodou ani tři metry. Náklon na levobok byl spíš jen pro zlost. Ve dvou hodinách byla radistická místnost utěsněna a po delší diskusi mezi Ramiusem, Melechinem a Mancusem bylo rozhodnuto, že se mohou znovu ponořit, když budou udržovat nižší rychlost a nepůjdou níž než třicet metrů. Do Norfolku se dostanou pozdě.

OSMNÁCTÝ DEN
Pondělí 20. prosince

Rudý říjen

Ryan byl opět nahoře na věži, díky Ramiusovi, který řekl, že si to zaslouží. Na oplátku Jack pomohl kapitánovi po žebříku na velitelský můstek. Mancuso byl s ním. Nyní byla dole v centrálním stanovišti americká posádka a posádka strojovny byla doplněna, takže to tam v podstatě vypadalo jako při normální službě. Trhlina v radistické místnosti nebyla utěsněna dokonale, ale ta byla nad čarou ponoru. Z oddělení byla vyčerpána voda a náklon *Rudého října* se zmenšil na patnáct stupňů. Příď stále šla dolů, ale to se zčásti vyrovnalo, když byly profouknuty nepoškozené zátěžové nádrže. Pomačkaná příď způsobila, že ponorka nechávala křivou stopu, což však bylo v bezměsíčné noci se zataženou oblohou stěží vidět. *Dallas* a *Pogy* byly dosud ponořeny, kdesi vzadu, a očichávaly prostor kolem, aby zjistily případné další rušitele, jak se blížili ke Cape Henry a Cape Charles.

Kdesi dále vzadu se cisternová loď s kapalným zemním plynem přibližovala ke trase, kterou pobřežní hlídky uzavřely pro běžnou dopravu, aby tahle plovoucí bomba mohla plout bez překážek až do svého cíle v Cove Point ve státě Maryland; alespoň tak se to říkalo. Ryanovi vrtalo hlavou, jak válečné námořnictvo přemluvilo jejího kapitána, aby předstíral poruchu strojů nebo nějak jinak zpozdil svůj příjezd. Opozdili se o šest hodin. Na velitelství válečného námořnictva už museli být nervózní jako psi, když se před čtyřiceti minutami vynořili a okamžitě byli zpozorování kroužícím Orionem.

Červená a zelená světla bójí na ně mrkala a tancovala na krátkých vlnách. Vpředu byla vidět světla Chesapeake Bay Bridge-Tunnel, ale nepohybovala se tam žádná světla automobilů. CIA tam pravděpodobně nastražila nějakou pořádnou bouračku, aby ho mohla uzavřít, možná pár tahačů s návěsy s nákladem vajec nebo benzinu. Něco vymakaného.

„Vy jste nikdy nebyl v Americe," řekl Ryan, aby udržel hovor.

„Ne, v žádné západní zemi, jen jednou na Kubě, před lety."

Ryan pohlédl k severu a k jihu. Domníval se, že jsou nyní v

zátoce. „No, tak vítejte domů, kapitáne Ramiusi. Když mám mluvit za sebe, jsem moc rád, že jste tady.“

„A ještě radši, že vy jste tady,“ poznamenal Ramius.

Ryan se hlasitě rozesmál. „Jo, na to vemte jed. Díky, že jste mě tady nahoře nechal.“

„Zasloužil jste si to, Ryane.“

„Jsem Jack, pane.“

„To je zkráceně John, ne?“ zeptal se Ramius. „John je asi něco jako Ivan, ne?“

„Ano, pane, myslím, že ano.“ Ryan nechápal, proč se Ramiusův obličej rozzářil úsměvem.

„Blíží se vlečný člun,“ ukázal Mancuso.

Americký kapitán měl výtečný zrak. Ryan loď nerozeznal dalekohledem ještě celou další minutu. Byl to stín, tmavší než noční tma, snad míli daleko.

„*Sceptre,* tady vlečný člun *Paducah.* Slyšíte mě? Přepínám.“

Mancuso vytáhl z kapsy své rádio. „*Paducahu,* tady *Sceptre.* Dobré jitro, pane.“ Mluvil s britským přízvukem.

„Prosím, zařaďte se za mne, kapitáne, a následujte mě.“

„Prima, *Paducahu.* Konec.“

Sceptre bylo jméno anglické útočné ponorky. Musí být někde daleko, myslel si Ryan, hlídkovat u Falkland nebo někde podobně, aby její příjezd do Norfolku byla náhodná rutinní záležitost, nic, co by bylo neobvyklé a co by se dalo těžko vysvětlit. Nepochybně brali v úvahu, že v nějakém agentovi by mohl příjezd cizí ponorky vzbudit podezření.

Vlečný člun se přiblížil na několik set metrů, pak se otočil a vedl je rychlostí pěti uzlů. Svítilo na něm jen jedno červené světlo na zádi.

„Doufám, že nevletíme do nějaké civilní lodi,“ řekl Mancuso.

„Ale říkal jste, že vstup do přístavu je uzavřen,“ řekl Ramius.

„Mohl by tam být někdo s malou plachetnicí. Veřejnost má volný průjezd loděnicí do Dismal Swamp Canal a radarem nejsou skoro vidět. Vždycky proklouznou.“

„To je ale blázovství.“

„Tohle je svobodná země, kapitáne.“ řekl Ryan potichu. „Bude chvilku trvat, než pochopíte, co svobodný skutečně znamená. Tohle slovo se často zneužívá, ale časem poznáte, jak moudré vaše rozhodnutí bylo.“

„Vy bydlíte zde, kapitáne Mancuso?“ zeptal se Ramius.

„Ano, moje eskadra má základnu v Norfolku. Doma jsem ve Virginia Beach, támhletím směrem. Asi se tam hned tak nedostanu. Pošlou nás rovnou zpátky; co také jiného mají udělat. Tak to zase jednou nebudu o Vánocích doma. To patří ke službě.“

„Máte rodinu?“

„Ano, kapitáne, ženu a dva syny, Michaela, osmiletého, a Dominika, čtyřletého. Jsou zvyklí na to, že tatínek nebývá doma.“

„A vy, Ryane?“

„Kluka a holku. O Vánocích bych mohl být doma. Lituji, komandére. Víte, jednu chvíli, tam, jsem měl pochybnosti. Až se věci trochu usadí, rád bych tuhle celou partu dostal dohromady na něco speciálního.“

„Pěkný účet za večeři,“ uchechtl se Mancuso.

„Naúčtuji to CIA.“

„A co CIA udělá s námi?“ zeptal se Ramius.

„Říkal sem vám, kapitáne, za rok budete žít svým vlastním životem, kde si budete přát, a budete dělat, co si budete přát.“

„Jen tak?“

„Jen tak. My se pyšníme svou pohostinností, pane, a jestli někdy budu převeden zpátky z Londýna, vy i vaši lidé budete kdykoli vítáni v mém domě.“

„Vlečný člun se otáčí na levobok,“ ukázal Mancuso. Hovor mu začínal připadat trochu moc plačtivý.

„Vydejte rozkaz, kapitáne,“ řekl Ramius. Koneckonců to byl Mancusův přístav.

„Kormidlo pět stupňů doleva,“ řekl Mancuso do mikrofonu.

„Kormidlo pět stupňů doleva, rozkaz,“ odpověděl kormidelník. „Pane, kormidlo je pět stupňů doleva.“

„Dobrá.“

Paducah se obrátil k hlavní plavební dráze, podél *Saratogy*, která byla usazena pod ohromným jeřábem, a zamířil přídí k řadě mol Norfolkských loděnic, táhnoucích se na míle daleko. Dráha byla úplně prázdná, byly tu jen *Rudý říjen* a vlečný člun. Ryan přemýšlel, jestli *Paducah* má normální posádku námořníků v prezenční službě nebo jestli posádku tvoří jen admirálové. Nechtěl by sázet ani na jednu z obou možností.

Norfolk, Virginia

Za dvacet minut byli u cíle. Dok osm-deset byl nový suchý dok postavený pro flotilu ponorek třídy *Ohio* s balistickými raketami, obrovská betonová krabice dlouhá skoro tři sta metrů, větší než bylo třeba, krytá ocelovou střechou, aby špionážní družice nemohly vidět, jestli je obsazený nebo ne. Byl v nejbezpečnějším úseku základny a kdo se chtěl k doku přiblížit, natož pak se do něj dostat, musel projít řadou bezpečnostních bariér ozbrojených stráží - ne obvyklých civilních stráží, nýbrž příslušníků námořní pěchoty.

„Všechno zastavit," přikázal Mancuso.

„Všechno zastavit, pane, rozkaz."

Rudý říjen už několik minut zpomaloval a proplul ještě dalších skoro dvě stě metrů, než se zastavil úplně. *Paducah* udělal oblouk doprava, aby mu natočil příď. Oba kapitáni by se byli raději dostali dovnitř vlastním pohonem, ale poškozená příď ztěžovala manévrování. Vlečný člun s dieselovým motorem potřeboval pět minut, než příď řádně nasměroval přímo do vodou naplněného doku. Ramius dával povely do strojovny sám, poslední povely na své ponorce. Pomalu se hnula vpřed černou vodou a pomalu se sunula pod širokou střechu. Mancuso zavolal své lidi nahoru, aby uvázali lana, která jim z okraje doku házelo několik námořníků, a ponorka se zastavila přesně uprostřed. Vrata, kterými propluli dovnitř, se už zavírala a přes ně se natahoval plátěný kryt velký jako hlavní plachta na klipru. Teprve když byl kryt bezpečně upevněn, rozsvítila se horní světla. Najednou skupina třiceti důstojníků začala křičet jako fanoušci na basebalu. Chyběla jen kapela.

„Zastavit stroje," řekl Ramius rusky posádce v řídící místnosti, pak přešel do angličtiny se stopou smutku v hlase. „Tak, jsme tady."

Zajel k nim pojízdný mostový jeřáb, zastavil, zvedl nástupní můstek a opatrně ho dopravil na palubu raketového úseku před věží. Můstek byl sotva na místě a už přes něj přešla - přeběhla - dvojice důstojníků se zlatými šňůrami téměř k loktům. Ryan poznal toho vpředu. Byl to Dan Foster.

Když velitel námořních operací došel ke hraně můstku, zasalutoval směrem ke slavnostní palubě a pak vzhlédl na věž. „Žádám o dovolení vstoupit na palubu, pane."

„Dovolení je..."

„Uděleno," napověděl Mancuso.

„Dovolení je uděleno," řekl Ramius nahlas.

Foster skočil na palubu a spěchal po vnějším žebříku nahoru na věž. Nebylo to snadné, protože ponorka byla dosud silně nakloněna na levobok. Když Foster dorazil na řídící stanoviště, hlasitě oddechoval.

„Kapitáne Ramiusi, já jsem Dan Foster." Mancuso pomohl náčelníkovi přes zvýšený okraj kapitánského můstku. Řídící stanoviště bylo náhle plné. Americký admirál a ruský kapitán si potřásli rukama, pak Poster potřásl rukou Mancusovi. Jack přišel na řadu poslední.

„Ta vaše uniforma potřebuje trochu vylepšit, Jacku. Obličej taky."

„Jo, víte, narazili jsme na nějaké potíže."

„Hm, to se pozná. Co se stalo?"

Ryan na vysvětlování nečekal. Aniž požádal o dovolení, odešel dolů. Tady teď už neměl co dělat. Muži v řídící místnosti postávali v kruhu, častovali se úsměvy, ale byli potichu jako by se báli, že kouzlo okamžiku najednou zmizí. Ryanovi už zmizelo. Našel průlez na palubu, vylezl jím nahoru a s sebou si vzal všechno, s čím na palubu přišel. Přešel přes přistávací můstek v protisměru; nikdo si ho nevšímal. Dva nemocniční zřízenci nesli nosítka a Ryan si řekl, že počká nahoře v doku, až vynesou Williamse. Britský důstojník všechno promeškal, protože byl při plném vědomí pouze poslední tři hodiny. Při čekání Ryan vykouřil svou poslední ruskou cigaretu. Vymanévrovali nosítka, na nichž byl Williams připoután; Noyes a zdravotníci z ponorek následovali.

„Jak se cítíte?" Ryan kráčel podél nosítek k ambulanci.

„Jako živý," řekl Williams, bledý a pohublý. „A vy?"

„Pod nohama mám pevný beton. Díky bohu za to!"

„A on bude mít pod sebou nemocniční postel. Bylo mi potěšením, Ryane," pronesl lékař v chvatu. „Tak, hodíme sebou." Zdravotníci naložili nosítka do sanitky zaparkované přímo ve zbytečně velkých vratech. V minutě byla pryč.

„Vy jste komandér Ryan, pane?" zeptal se četař námořní pěchoty a zasalutoval.

Ryan pozdrav vrátil. „Ano."

„Čeká na vás auto, pane. Pojďte se mnou, prosím."

„Tak mě veďte, četaři."

Auto bylo šedý Chevrolet válečného námořnictva, který ho dovezl rovnou na leteckou námořní základnu v Norfolku. Zde Ryan nastoupil do vrtulníku. Teď už byl tak unaven, že by mu bylo jedno i kdyby to

byly saně tažené soby. Během pětatřiceti minut cesty na leteckou základnu v Andrewsu Ryan seděl sám vzadu a zíral do prázdna. Na základně na něj čekalo další auto, které ho dovezlo přímo do Langley.

Štáb CIA

Byly čtyři hodiny ráno, když Ryan konečně vešel to Greerovy kanceláře. S admirálem tam byli Moore a Ritter.

Admirál mu podal něco k napití. Ne kávu - bourbon Wild Turkey. Všichni tři vysocí důstojníci mu podali ruku.

„Posaďte se, hochu," řekl Moore.

„Moc fajn jste to provedl," usmál se Greer. „Díky."

Ryan se zhluboka napil. „A teď co?"

„Teď vás vyzpovídáme," odpověděl Greer.

„Ne, pane. Teď ksakru letím domů."

V Greerových očích hrála světélka, když z kapsy blůzy vytáhl složku a hodil ji Ryanovi do klína. „Máte letenku z Dullesu v 7.05 ráno. První letadlo do Londýna. A opravdu byste se měl umýt, převléknout a zajít si pro tu svou Barbie na lyžích."

Ryan dopil zbytek. Z náhlé dávky whisky mu zaslzely oči, ale kašli se ubránil.

„Ta uniforma asi dostala zabrat," poznamenal Ritter.

„To ostatní ze mně taky." Jack sáhl do blůzy a vytáhl automatickou pistoli. „Tohle taky přišlo ke slovu."

„Ten agent GRU? Toho nevzali s ostatní posádkou?" zeptal se Moore.

„Vy jste o něm věděli? Věděli jste o něm a mně jste neřekli ani slovo, proboha!"

„Jen klid, chlapče. Spojení nevyšlo o půl hodiny. Smůla, ale zvládl jste to. To je hlavní."

Ryan byl příliš unaven, než aby zařval, příliš unaven, než aby si z něčeho něco dělal. Greer vytáhl magnetofon a žluté desky plné otázek.

„Williams, ten britský důstojník, je na tom špatně," řekl Ryan po dvou hodinách. „Ale doktoři říkají, že se z toho dostane. Ponorka nikam nepluje, příď je celá pomačkaná a v trupu je pěkná díra, jak nás trefilo torpédo. S tím *Tajfunem* měli pravdu, admirále, Rusové ho postavili pěkně pevný, díky Bohu. Víte, možná že na té *Alfě* ještě někdo zůstal naživu..."

„To je smůla," řekl Moore.

Ryan zvolna pokývl. „To jsem si myslel. Ale ne že by se mi to líbilo, pane, takhle nechat lidi umřít.“

„Nám se to nelíbí také,“ řekl soudce Moore, „nám také ne, ale kdybychom z ní měli někoho zachránit, všechno, co jsme - všechno, co jste prodělal, by bylo k ničemu. To byste chtěl?“

„A stejně, je to šance jedna ku tisíci,“ řekl Greer.

„No, víte, já nevím,“ řekl Ryan a dopil svůj třetí drink a už ho cítil. Od Moora očekával, že nebude mít zájem zkoumat, jestli na *Alfě* nejsou známky života. Greer ho překvapil. Tak tedy i tenhle starý námořník je už tak zkažen touhle záležitostí - nebo i jen svou příslušností k CIA - že zapomněl na námořnické zásady. A co Ryan? „Opravdu, nevím.“

„To je válka, Jacku,“ řekl Ritter, laskavěji než obvykle, „skutečná válka. Vedl jste si dobře, hochu.“

„Ve válce si člověk vede dobře, aby se dostal domů živý.“ Ryan vstal. „A to, pánové, udělám, hned teď.“

„Věci máte na toaletě.“ Greer pohlédl na hodinky. „Máte čas se oholit, jestli chcete.“

„Á, málem jsem zapomněl.“ Ryan sáhl za límec blůzy a vytáhl klíček. Podal ho Greerovi. „Není na něm nic zvláštního, co? Můžete s tím zabít padesát milionů lidí. 'Jsem Ozymandias, králů král. Pohleďte na mé dílo, vy mocní, a zoufejte si!'“ Ryan zamířil k umývárně a věděl, že už musí být opilý, když cituje Shelleyho.

Dívali se za ním. Greer vypnul magnetofon a pohlédl na klíček ve své ruce. „Ještě pořád ho chceš vzít k prezidentovi?“

„Ne, to by nebyl dobrý nápad,“ řekl Moore. „Hoch je skoro namol - ne že bych mu to měl za zlé. Dopravte ho k letadlu, Jamesi. Zítra nebo další den pošleme do Londýna skupinu, ať dodělá tu zprávu.“

„Dobrá.“ Greer pohlédl na svou prázdnou sklenici. „Trochu brzy ráno na tohle, co?“

Moore dopil svou třetí. „Tak nějak. Ale nakonec to byl dobrý den, a slunce dokonce ještě ani nevyšlo. Jdeme, Bobe. Čeká nás ještě nějaká operace.“

Loděnice v Norfolku

Mancuso a jeho lidé nastoupili před svítáním na *Paducah*, který je dopravil zpátky na *Dallas*. Útočná ponorka třídy 688 ihned vyplula a než vyšlo slunce, byla zase pod vodou. *Pogy*, která vůbec do přístavu

nevplula, dokončí svůj úkol bez svého zdravotníka. Obě ponorky měly rozkaz zůstat venku dalších třicet dní, během nichž jejich posádky budou vedeny k tomu, aby zapomněly, co viděly, slyšely nebo nad čím si lámaly hlavu.

Rudý říjen spočíval sám v doku, ze kterého se vyčerpávala voda, hlídán dvaceti ozbrojenými příslušníky námořní pěchoty. To v doku osm-deset nebylo nic neobvyklého. Už teď vybraná skupina inženýrů a techniků ponorku zkoumala. Prvními věcmi, které sebrali, byly šifrovací knihy a zařízení. Před polednem budou ve štábu Národní bezpečnostní agentury ve Fort Meade.

Ramius, jeho důstojníci a jejich osobní věci byly dopraveny autobusem na totéž letiště, odkud odlétal Ryan. Za hodinu byli v dobře střežené budově CIA v horách jižně od Charlottesville ve Virginii. Šli hned spát, kromě dvou, kteří zůstali vzhůru a dívali se na kabelovou televizi, už teď vyjevení z toho, co viděli ze života ve Spojených státech.

Dullesovo mezinárodní letiště

Ryan úsvit zmeškal. Nastoupil do letadla WA 747 které odletělo z Dullesu včas, v 7.05 ráno. Obloha byla zatažená a když letadlo prorazilo vrstvou mraků do slunečního svitu, Ryanovi se přihodilo to, co ještě nikdy předtím. Poprvé ve svém životě Ryan usnul v letadle.

The Hunt for Red October
Copyright ©1984 by Jack Ryan Enterprises, Ltd.
Copyright © 1995 for Czech translation by Jiří Špalek
Copyright © 1995 for Cover by Petr Bauer
Copyright © 1995 tor the Czech edition by MUSTANG Ltd.
ISBN 80-85831-58-9